

MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE

**RAPORT DE ACTIVITATE
PENTRU EVALUAREA FINALĂ A MANAGERULUI
LILIANA ȚOLAȘ
PERIOADA 01.01.2018 – 31.05.2022**

DEVA

RAPORT DE ACTIVITATE
PENTRU EVALUAREA FINALĂ A MANAGERULUI
LILIANA ȚOLAȘ
PERIOADA 01.01.2018 – 31.05.2022
MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE

Prezentul raport de activitate a fost elaborat pentru evaluarea managementului de către Consiliul Județean Hunedoara, denumit în continuare autoritatea, pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane denumită în continuare MCDR, aflat în subordinea sa, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare ordonanța de urgență, precum și cu cele ale regulamentului de evaluare.

Criterii de evaluare:

1. evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent;
2. îmbunătățirea activității instituției;
3. organizarea/sistemul organizațional al instituției;
4. situația economico-financiară a instituției;
5. strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate;
6. evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, cu menționarea resurselor financiare necesare de alocat de către autoritate.

În conformitate cu prevederile contractului de management, datele și informațiile din prezentul raport sunt aferente perioadei: de la 01.01.2018 la 31.05.2022 reprezentând evaluarea finală.

CUPRINS GENERAL

A.	Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea	4
1.	Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități	13
2.	Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)	24
3.	Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia	25
4.	Măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari	30
5.	Grupurile-țintă ale activităților instituției	34
6.	Profilul beneficiarului actual	36
B.	Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia	43
1.	Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității	43
2.	Orientarea activității profesionale către beneficiari	76
3.	Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse.	131
C.	Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, pentru mai bună funcționare, după caz	141
1.	Măsuri de organizare internă	141
2.	Propuneri privind modificarea reglementărilor interne	144
3.	Sinteza activității organismelor colegiale de conducere	144
4.	Dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare/sanționare)	147
5.	Măsuri luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/refuncționalizări ale spațiilor	153
6.	Măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată.	161

D.	Evoluția situației economico-financiare a instituției	170
1.	Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate;	170
2.	Evoluția valorii indicatorilor de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției.	195
E.	Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management	197
1.	Viziune	197
2.	Misiune	197
3.	Obiective (generale și specifice)	222
4.	Strategie culturală, pentru întreaga perioadă de management	223
5.	Strategie și plan de marketing	224
6.	Programe propuse pentru întreaga perioadă de management	246
7.	Proiecte din cadrul programelor	249
8.	Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.	293
F.	Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse	327
1.	Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare.	327
2.	Număr de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management	330
3.	Analiza programului minimal realizat	331

A.	Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea
-----------	--

În arealul transilvan, Muzeul Civilizației Dacice și Romane se înscrie ca una dintre cele mai prestigioase instituții de cultură, atât din punct de vedere al vechimii, cât, mai ales, al activității muzeale și științifice.

Muzeul din Deva a luat ființă la 13 mai 1880, din inițiativa *Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara*.

În decursul timpului, muzeul și-a desfășurat activitatea în mai multe clădiri. În ședința din 20 iulie 1881 s-a hotărât ca muzeul să fie deschis în casa particulară a lui Pogány Adám din Deva, strada Hunedoarei. În această clădire s-a făcut și inaugurarea oficială a muzeului. Sediul muzeului a fost schimbat în anul 1890, acesta fiind mutat în aripa stângă a Liceului Real din Deva, iar din 1896 în 6 săli ale unui edificiu separat al Liceului Real. După mai bine de patru decenii, în anul 2006, în urma unei ample restaurări, muzeul a fost mutat în clădirea-monument istoric „Magna Curia”, în care își desfășoară activitatea și astăzi.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva își desfășoară activitatea și în cadrul secțiilor din teritoriu prin Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie, Muzeul Memorial „Aurel Vlaicu”, Casa memorială Drăgan Muntean, Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea.

Activitățile desfășurate de specialiștii instituției muzeale cunosc o mare diversitate, fiind atât de natură științifică și de cercetare, cât și expozițională, cultural-educativă, evidentă, conservare și restaurare. Tipurile de activități s-au concretizat în evenimente destinate atât specialiștilor, cum ar fi simpozioanele și conferințele științifice, cât și publicului larg în cadrul expozițiilor, festivalurilor, concertelor, evenimentelor culturale etc.

Intervalul 01.01.2018 – 31.05.2022 a reprezentat o perioadă de dezvoltare a activităților muzeale, în primul rând printr-o serie de activități expoziționale, precum și prin inițierea și continuarea unor programe și proiecte culturale, menite să îmbogățească patrimoniul cultural deținut dar și să educe publicul în spiritul respectului și al aprecierii valorilor culturale hunedorene și naționale.

În perioada de referință, politica managerială a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, a uzat de mai multe strategii de dezvoltare. Una dintre acestea a fost cea de comunicare internă și externă, comunicarea fiind modalitatea esențială prin care rezultatele muncii unui colectiv pot fi diseminate în societate. Alte direcții urmărite de echipa managerială a muzeului au fost cele care au privit îmbunătățirea parametrilor de calitate a tuturor activităților instituției, diversificarea eficientă a produselor

culturale și publicitate oferite publicului vizitator, promovarea instituției prin toate modalitățile și căile de publicitate, dezvoltarea continuă a relațiilor comunitare și inter-instituționale, protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului propriu în vederea punerii lui în valoare. S-a urmărit dezvoltarea laturii educative a muzeului prin intermediul acțiunilor desfășurate, motivarea și promovarea personalului în conformitatea cu actuala legislație, precum și perfecționarea acestuia în cadrul unor cursuri de specialitate.

De asemenea cercetarea științifică a constituit o componentă esențială a activității muzeale, motiv pentru care i s-a acordat o importanță deosebită. Specialiștii muzeului anual au avut în planul de lucru teme de cercetare, majoritatea fiind valorificate prin publicare în cadrul articolelor, studiilor și cărților.

În aceste condiții Muzeului Civilizației Dacice și Romane a căutat, printr-o bogată ofertă culturală și educațională, să aducă în atenția vizitatorilor și a beneficiarilor direcți un variat patrimoniu arheologic și etnografic organizat în colecții și valorificat prin intermediul expozițiilor de bază și temporare organizate, cât și prin intermediul programelor și proiectelor culturale derulate la sediu și în județ.

ANUL 2018

În cursul anului 2018, rezultatele muncii unui colectiv bine pregătit, determinat și organizat s-au concretizat prin obținerea din partea Ministerului Culturii și Identității Naționale a reacreditării Muzeului Civilizației Dacice și Romane. În conformitate cu Criteriile și Normele de acreditare a muzeelor și colecțiilor publice, reacreditarea instituției s-a făcut prin Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2560 din 13 iulie 2018, în baza Hotărârii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor nr. 3854 din 26 iunie 2018. Precizăm faptul că la nivel național există la ora actuală un număr de 96 de instituții muzeale sau colecții publice acreditate, dintr-un total de aproximativ 800.

Printre cerințele necesare acreditării se numără existența condițiilor optime de păstrare și conservare a colecțiilor, existența unor servicii de calitate oferite publicului, funcționarea pe baza unor planuri de management și îndeplinirea tuturor cerințelor legale, urbanistice și de securitate.

Proiectele și programele culturale inițiate de Muzeul Civilizației Dacice și Romane în anul 2018 au avut în vedere, în primul rând, valorificarea muzeală a pieselor de tezaur, fond și bunuri culturale din colecțiile sale, pentru o mai bună cunoaștere și afirmare a acestora pe plan local, național și european. În acest scop s-a urmărit evidențierea valorilor patrimoniale prin prezentări modeme, menite să aducă un spor de atractivitate, dar și de compatibilitate cu standardele muzeologice impuse de normele în vigoare.

Caracterul special al anului 2018, anul Celebrării Centenarului Marii Uniri de la 1918, a fost subliniat prin multitudinea de activități desfășurate în cadrul unui

Program bine definit, urmărit și respectat în detaliu de către întreaga echipă a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, de la cea managerială la cea a specialiștilor

În cursul anului 2018 au mai avut loc și alte evenimente prin care se atestă valoarea activităților și a proiectelor în care sunt implicați mai mulți dintre angajații Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

Astfel, în perioada 17-19 mai 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, alături de celelalte instituții partenere în cadrul Proiectului Complex (RO-CHER) contractat de către Agenția Spațială Română, a participat la cea de-a X-a ediție a Salonului European de Inventică EUROINVENT (European Exhibition of Creativity and Innovation), eveniment care s-a desfășurat la Palatul Culturii din Iași, unde a reușit să obțină Medalia de argint a Salonului.

Diploma a fost acordată Proiectului component nr. 2 din cadrul RO-CHER, „Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltare de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural”.

În perioada 13-15 iunie 2018, cu același proiect Muzeul Civilizației Dacice și Romane, alături de celelalte instituții partenere în cadrul Proiectului Complex (RO-CHER) contractat de către Agenția Spațială Română, a participat la cea de-a III-a ediție a Salonul Internațional de Inventii și Inovații „Traian Vuia”, unde a obținut Medalia de aur a Salonului. Evenimentul s-a desfășurat la Casa Tineretului din Timișoara, fiind organizat de către Societatea Inventatorilor din Banat.

Diploma și medalia au fost acordate Proiectului component nr. 2 din cadrul RO-CHER, „Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltare de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural”.

Activitățile desfășurate de specialiștii instituției muzeale cunosc o mare diversitate, fiind atât de natură științifică și de cercetare, cât și expozițională, cultural-educativă, evidență, conservare și restaurare. Tipurile de activități s-au concretizat în evenimente destinate atât specialiștilor, cum ar fi simpozioanele și conferințele științifice, cât și publicului larg în cadrul expozițiilor, festivalurilor, concertelor, evenimentelor culturale etc.

Cercetarea științifică constituie o componentă esențială a activității muzeale, motiv pentru care i se acordă o importanță deosebită. Specialiștii muzeului au avut în planul de lucru 25 de teme de cercetare, majoritatea valorificate prin publicare în cadrul articolelor, studiilor și cărților.

De asemenea, în cursul anului 2018, specialiștii muzeului au organizat 4 simpozioane naționale și au participat la 21 conferințe și simpozioane naționale și la 6 internaționale, iar în perioada 23 – 30.09.2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane în calitate de partener a participat la 1 congres internațional organizat la Cluj-Napoca. Rezultatele cercetării științifice s-au concretizat într-un număr de 67 rapoarte și articole publicate sau aflate în curs de publicare, la care se adaugă 6 volume de autori, 2 cataloage de expoziție, o broșură, un album, precum și Anuarul științific *Sargetia, Acta Musei Devensis*.

Referitor la activitatea expozițională, în anul 2018 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a avut o intensă activitate expozițională, fiind organizate 32 expoziții temporare, pe diverse tematici, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții, din care 9 au fost dedicate Centenarului Marii Uniri de la 1918.

De asemenea, în cadrul proiectului Exponatul lunii 2018, au fost aduse în atenția publicului un număr de 12 piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** „Statuetă antropomorfă”; **februarie:** „Tabla Breslei olarilor din Hațeg”; **martie:** „Cuier cu linguri” (Colecția Constantin Perța); **aprilie:** „Piese din Tezaurul de la Cioclovina”; **mai:** „Icoana pe sticlă Sfinții Constantin și Elena”; **iunie:** „Figurine zoomorfe de la Măgura Uroiului”; **iulie:** „Seceră de piatră cioplită din Paleolitic”; **august:** „Gravura Cetatea Deva dinspre Apus”; **septembrie:** „Reprezentare sculpturală din bronz a unei mâini, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa”; **octombrie:** „Ceainic din Colecția de la Batiz”; **noiembrie:** „Hotărârea noastră, Ludești, 16 noiembrie 1918”; **decembrie:** „Banderolă tricoloră română, purtată de Lt. Valeriu Pascu la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918”.

Specialiștii din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, au asigurat, în permanență ghidajul în cadrul expozițiilor sale, precum și la alte obiective, pentru toți vizitatorii, pentru grupuri oficiale naționale și internaționale, de fiecare dată când au fost solicitați și potrivit programărilor lunare.

Politica managerială a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, a uzat de mai multe strategii de dezvoltare. Una dintre acestea a fost cea de comunicare internă și externă, comunicarea fiind modalitatea esențială prin care rezultatele muncii unui colectiv pot fi diseminate în societate. Alte direcții urmărite de echipa managerială a muzeului au fost cele care au privit îmbunătățirea parametrilor de calitate a tuturor activităților instituției, diversificarea eficientă a produselor culturale și publicitate oferite publicului vizitator, promovarea instituției prin toate modalitățile și căile de publicitate, dezvoltarea continuă a relațiilor comunitare și inter-instituționale, protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului propriu în vederea punerii lui în valoare. S-a urmărit dezvoltarea laturii educative a muzeului prin intermediul acțiunilor desfășurate, motivarea și promovarea personalului în conformitatea cu actuala legislație, precum și perfecționarea acestuia în cadrul unor cursuri de specialitate.

O atenție deosebită s-a acordat partenerilor externi, în cursul anului 2018 fiind încheiate 168 de protocoale.

De asemenea, au fost încheiate valoroase contracte de evaluare teoretică, supraveghere arheologică și cercetare arheologică preventivă. Expozițiile, evenimentele, acțiunile multimedia, simpoziunile, atelierile de lucru, au fost mediatizate în presa scrisă și on-line, prin pagina de web a muzeului și prin facebook-ului acestuia, precum și prin numeroase emisiuni radio și TV.

ANUL 2019

În cursul anului 2019 au mai avut loc și alte evenimente prin care se atestă valoarea activităților și a proiectelor în care sunt implicați mai mulți dintre angajații Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

Astfel, în perioada 16 -18 mai 2019, cu Proiectului component nr. 2 din cadrul RO-CHER, „Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltare de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural” Muzeul Civilizației Dacice și Romane, alături de celelalte instituții partenere în cadrul Proiectului Complex (RO-CHER) contractat de către Agenția Spațială Română, a participat la Salonul European de Inventică EUROINVENT, eveniment care s-a desfășurat la Palatul Culturii din Iași, unde a reușit să obțină Medalia de aur conferită de Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București

Tot cu Proiectului component nr. 2 din cadrul RO-CHER, „Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltare de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural” Muzeul Civilizației Dacice și Romane, în cursul anului 2019 a mai obținut - Medalia de aur conferită de Universitatea Tehnică a Moldovei; - Medalia de bronz conferită de Euroinvent; - Premiul special conferit de Platforma pentru știință, educație și tehnologie; - Diploma de excelență cu mențiune specială conferită de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova (Popițiu Ioana, Beceanu Mihaela).

Activitățile desfășurate de muzeul devecan cuprind o paletă largă. Personalul de specialitate al instituției desfășoară atât activități de cercetare, cât și educative, expoziționale, culturale, științifice și de teren, de restaurare, conservare și evidențiere.

În cursul anului 2019, specialiștii muzeului au avut în planul de lucru 34 de teme de cercetare, majoritatea valorificate prin publicare în cadrul articolelor, studiilor și cărților.

Rezultatele cercetării științifice s-au concretizat într-un număr de 50 rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii publicate sau aflate în curs de publicare, la care se adaugă 4 volume de autori, 1 catalog de expoziție, precum și Anuarul științific *Sargetia, Acta Musei Devensis*. De asemenea, în cursul anului 2019, specialiștii muzeului au organizat 3 simpozioane naționale, o conferință și 2 simpozioane internaționale, au participat la 24 conferințe și simpozioane naționale și la 15 internaționale, unde au fost prezentate 89 de rapoarte de cercetare și comunicări.

În anul 2019, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a avut o intensă activitate expozițională, fiind organizate 32 expoziții temporare din care 27 cuprinse în Agenda Culturală 2019 și 5 expoziții organizate la cerere, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții. De asemenea, în cadrul proiectului Exponatul lunii 2019, au fost aduse în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** „Spata - o piesă din angrenajul complicat al războiului de țesut”, **februarie:** „Carnetul de deputat al lui dr. Petru Groza primit în cadrul Marii

Adunări Naționale a Republicii Populare Române”, **martie:** „Manșon din os aparținând culturii Wietenberg descoperit la Șoimuș, punctul Teleghi”, **aprilie - mai:** „Triod, imprimat în anul 1813 în Tipografia Mitropoliei Blajului care a circulat și în zona Dumbrava de Jos (comuna Ribîța, jud. Hunedoara)”, **iunie:** „Eșarfă de culoare galbenă, donată instituției muzeale în anul 1976 de Valeriu Pascu, pe care a purtat-o cu ocazia unui zbor demonstrativ pe care Aurel Vlaicu l-a efectuat în Orăștie în vara anului 1912, la puțin timp după succesul înregistrat la mitingul aviatic de la Aspern (Austria)”, **iulie:** „Relief ajurat din marmură, din perioada romană, descoperit în zona centrală a sanctuarului dedicat zeului oriental Mithras, din capitala Daciei Romane, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, primul *mithraeum* identificat și săpat în Transilvania”, **august:** „Vas ceramic de cult preistoric *un dublu semn asemănător literei M*”, descoperit în cadrul cercetărilor arheologice preventive desfășurate pe traseul autostrăzii Deva - Orăștie, în anul 2011”, **septembrie:** „**Obrăzar de coif**, din bronz, din perioada romană, descoperit în Forul (piața centrală) de la *Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa*”, **noiembrie:** „Cănceu” – vas de băut ce a aparținut membrilor comunității săsești din Orăștie”, **decembrie:** „De acum 30 de ani” (documente și fotografii privind Revoluția din decembrie 1989 din Deva).

În cursul anului 2019 au fost încheiate 37 de protocoale și 77 de contracte de evaluare teoretică, supraveghere arheologică și cercetare arheologică preventivă.

Expozițiile, evenimentele, acțiunile multimedia, simpozioanele, atelierile de lucru, au fost mediatizate în presa scrisă și on-line, prin pagina de web a muzeului și prin facebook-ului acestuia, precum și prin numeroase emisiuni radio și TV.

ANUL 2020

Având în vedere măsurile impuse pentru a combate răspândirea virusului COVID-19, Muzeul Civilizației Dacice și Romane începând cu data de 12.03.2020 a suspendat activitatea cu publicul vizitator. Începând cu data de 15.05.2020, potrivit măsurilor de relaxare stabilite de autoritățile guvernamentale, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a decis să acționeze prudent și să își redeschidă, gradual, punctele de vizitare. Astfel, primele obiective ale muzeului care au fost redeschise și care sunt accesibile publicului sunt: Situl Arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa și Complexul de Monumente Țebea, iar începând cu 01.08.2020 au fost redeschise Muzeul de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Casa Memorială „Drăgan Muntean” și Muzeul Memorial „Aurel Vlaicu”.

În cursul anului 2020, Secția de Marketing și Relații cu Publicul a desfășurat o amplă activitate de promovare a patrimoniului cultural. Astfel, alături de activitatea de promovare pe plan local și național, în mediul on-line, s-a realizat și activitatea de promovare internațională a Muzeului, în mediul virtual prin intermediul unor site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture.

Au fost dezvoltate rubrici noi, periodice, prin intermediul cărora este promovat on-line patrimoniul monumental hunedorean precum și cel mobil păstrat la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

În anul 2020, specialiștii muzeului au avut în planul de lucru 34 de teme de cercetare, majoritatea valorificate prin publicare în cadrul articolelor, studiilor și cărților.

Rezultatele cercetării științifice s-au concretizat într-un număr de 45 rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii publicate sau aflate în curs de publicare, la care se adaugă 2 volume de autori, precum și Anuarul științific *Sargetia, Acta Musei Devensis*.

De asemenea, în cursul anului 2020, specialiștii muzeului au organizat 3 manifestări științifice care s-au desfășurat on-line și au participat la 12 manifestări științifice desfășurate on-line, unde au fost prezentate 16 de rapoarte de cercetare și comunicări.

În anul 2020, au fost organizate 12 expoziții temporare, iar în cadrul proiectului Exponatul Lunii 2020, au fost aduse lunar în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - Carte străină veche, ediție în limba latină din Toma d'Aquino, tipărită la Paris în anul 1645, în *oficina tipografică a lui Dionysius Moreau*, **februarie:** - *Aparat de fotografiat cu burduf, „AGFA Billy-Record cu lentile Anastigmat Jgestar”*, **martie:** - „Crucea de drimoc” – precursorul măștișorului, **aprilie:** - Statuia Zeiței Hygieia din capitala Daciei Romane, mai: - Album de fotografii intitulat „Exodul apelor. Județul Hunedoara. Mai 1970”, **iunie:** - Tablou reprezentând natura statică „Ghiveci cu flori”, realizat de Francisc Șirato, **iulie:** - Pictură pe sticlă reprezentând Sfinții Apostoli Petru și Pavel, **august:** - Revista învățătorilor și învățătoarelor din județul Hunedoara, **septembrie:** - Costum popular de sărbătoare din zona Zarandului de Munte, **octombrie:** - Tabloul „Femeie stând” realizat de Emma Tomasek și „Cheptarul de Romos”, **noiembrie:** - „Cămașă bărbătească din zona Orăștiei” și „Furca de tors și fusul”, **decembrie:** - „Portret dr. Aurel Vlad un promotor hunedorean al Marii Uniri”.

În mediul on-line au fost desfășurate 152 de proiecte culturale în cadrul cărora s-a prezentat comunității o parte din fabulosul și specialul patrimoniu istoric-arheologic și etnografic al județului Hunedoara.

ANUL 2021

În anul 2021, activitatea Muzeului Civilizației Dacice și Romane s-a desfășurat în conformitate cu legislația în vigoare, în domeniu și cu respectarea măsurilor impuse la nivel național de starea de urgență urmată de starea de alertă, pentru a combate răspândirea virusului COVID-19. De asemenea, au fost îndeplinite toate funcțiile principale prevăzute de Legea nr.311/2003, cu toate că activitatea cu

publicul vizitator, în unele spații închise, a fost suspendată suspendată (Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa și Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie).

În anul 2021, specialiștii muzeului au avut în planul de lucru 30 de teme de cercetare, majoritatea valorificate prin publicare în cadrul articolelor, studiilor și cărților.

Rezultatele cercetării științifice s-au concretizat într-un număr de 50 rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii publicate sau aflate în curs de publicare, la care se adaugă și Anuarul științific *Sargetia, Acta Musei Devensis*.

În cursul anului 2021, specialiștii muzeului au participat la 18 manifestări științifice desfășurate on-line, unde au fost prezentate 31 de rapoarte de cercetare și comunicări.

În anul 2021, au fost organizate 24 expoziții temporare, iar în cadrul proiectului Exponatul Lunii 2021, au fost aduse online în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - „Bufet în stil eclectic”; **februarie:** - „Bucoavnă pentru învățătura pruncilor”- Sibiu Tipografia erezitoriei lui Gheorghe de Closius; **martie:** - „Un opaiț roman” din colecția de Etnografie și Artă Populară Orăștie; **aprilie:** - „Portret de femeie” realizat de Eustațiu Stoenescu; **august:** - „Aniversarea Festivă de Inaugurare a Muzeului din Orăștie” – Document - Muzeul Raional Orăștie Inaugurarea Festivă din 23 August 1952; **octombrie:** „Fructiera din ceramică fină de Batiz”; **noiembrie:** - „Echipamentul de zbor a lui Aurel Vlaicu”; **decembrie:** - Pictură pe sticlă reprezentând pe „Sfântul Arhireu Nicolae” .

În cadrul acestui proiect au fost prezentate detaliat piesele din colecția muzeului, care se află, temporar, la expoziția internațională „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” organizată la Madrid, în perioada 30 septembrie 2021 - 27 februarie 2022, respectiv - aplică bronz aurit Medusa, aplică bronz aurit Menada, două plăcuțe de aur, statueta marmură Diana, statueta marmură Mithras Petrogenitus, statueta bronz Mercurius, statueta bronz Isis, relief marmură Silvanus, monument gresie Răpirea Europei, pilastru soldat, fragment inscripție.

De asemenea, în mediul online au fost desfășurate 82 de proiecte culturale în cadrul cărora s-a prezentat comunității o parte din patrimoniu istoric-arheologic și etnografic al județului Hunedoara.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, au fost cuprinse în Agenda Culturală pe anul 2022, 17 expoziții temporare din care au fost realizate 9 expoziții temporare.

De asemenea, în cadrul proiectului Exponatul Lunii 2022, până în luna mai 2022 au fost aduse în atenția publicului un număr de 20 piese deosebite din colecțiile de artă, etnografie, istorie, arheologie și restaurare, ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - Linguri din argint aurit, sec. XVI; Statuile – menhir preistorice de la Baia de Criș; Vas ceramic pictat de la Sarmizegetusa Regia; O carte

veche, rară: „Slujebnicul” tipărit la Veneția, în 1554, **Februarie:** - „Chindeu” cu o vechime de peste 120 ani clasat în categoria Tezaur; Bardă de dulgher ornamentată; Ansamblu de piese romane restaurate, **Martie:** - Figurină antropomorfă aparținând epocii bronzului de la Șoimuș, punctul „Teleghi”; Prăznicar sculptat; Căuc miniatural; Stili medievale de la Ardeu, **Aprilie:** - Morpho Didius, fluturele exotic numit și gigantul morpho albastru; Baroase Dacice descoperite în zona Grădiștea de Munte, Sarmizegetusa Regia; Pictura „Țigancă”, realizată de artistul Apostol Mănciulescu; Aplică reprezentând bustul unui tânăr în ipostază de Hercule; Stâlpi funerari din lemn fațetați cu decor complex; Șerparele din zona Orăștiei, **Mai:** - Iatagan de secolul XIX restaurat în Laboratorul de Restaurare-Investigații, Conservare Deva; Cămașă bărbătească; Vas de formă tronconică.

În mediul online au fost desfășurate 58 de proiecte culturale în cadrul cărora a fost prezentat comunității o parte din patrimoniu istoric-arheologic și etnografic al județului Hunedoara.

EXPOZIȚII

Lunar - Proiectul „Exponatul lunii”

Ianuarie „Fluturi cu soare”

Ianuarie „Foto prospecțiuni”

Februarie „Les mondes au-delà”

Februarie „Poezia frunzei”

Martie „Art-Retrospectiva 2018-2022”

Aprilie „Interferențe”

Mai „Munții noștri aur poartă”

Mai „Dantela și fileul - îndemânare și rafinament”

Mai „Outsider Art”- „Lumea mea, puțin altfel decât lumea ta”

ALTE PROIECTE ȘI EVENIMENTE

Ianuarie – mai „Proiectul Muzeul E-Smart” în colaborare cu ONG-uri din județul Hunedoara

Ianuarie – mai „Spurius, ghidul virtual la lumii romane”, 2019 – 2022

Ianuarie – mai Continuarea programului „Viața ..în cca 5 minute” pe canalul YouTube al MCDR.

Ianuarie – mai Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului muzeului în colaborare cu Asociația Suport în Educație Hunedoara

Aprilie „Oul împistrit” - Atelier de încondeiere a ouălor de Paște și de bătut toaca

Mai „WORKSHOP StudArt, Ediția a III-a”

Mai „Târgul European al Castelelor”

Mai „Noaptea muzeelor”

Mai „Școala altfel”: ateliere pe diverse meșteșuguri; întâlniri cu meșteri populari din zonă

Mai „Under History II”

Mai „Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb”

Referitor la imaginea Muzeului Civilizației Dacice și Romane, în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 a existat o preocupare continuă pentru tot ceea ce înseamnă modalitatea de promovare a imaginii și activităților muzeului, astfel am fost prezenți săptămânal în mass-media locală cu informații de specialitate privind activitatea și evenimentele organizate. De asemenea, comunicarea s-a efectuat prin intermediul site-ului web al muzeului (www.mcdr.ro), prin comunicate postate pe pagina oficială de Facebook a instituției și prin intermediul canalului de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane ([mcdrtube](https://www.youtube.com/channel/UCmcdrtube)). Alături de activitatea de promovare pe plan local și național, în mediul on-line, s-a realizat și activitatea de promovare internațională a Muzeului, în mediul virtual prin intermediul unor site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture precum și prin Radio Televiziunea Diasporei.

1.	Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități
-----------	---

Pentru buna derulare a unor proiecte culturale complexe, adresate unui număr mare de beneficiari și atingerea unor indici de performanță ridicați, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a încercat să-și conjuge eforturilor cu diverși parteneri culturali locali și naționali. Un alt pilon al politicilor privind parteneriatele au fost acela de deschidere spre ONG-uri și persoane private, încercând o raliere a tuturor resurselor disponibile pentru creșterea integrării Muzeului Civilizației Dacice și Romane nu numai în sistemul public muzeal, dar și la un nivel social mai larg. În derularea programelor și proiectelor culturale, pe parcursul perioadei 01.01.2018 – 31.05.2022 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a desfășurat diverse colaborări ce au avut la bază protocolul sau acordul de colaborare, încheiat fie punctual, pentru o anumită activitate, fie anual sau multianual și parteneriatele educaționale cu unitățile de învățământ, astfel:

ANUL 2018

- Academia Română București
- Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Hunedoara
- Archaeological Techniques and Research Center
- Asociația „Casa Căutătorului de Aur”
- Asociația „Educația Corvina”
- Asociația „Maria”
- Asociația Culturală Del-Erdelyert
- Asociația de Turism Retezat
- Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-Napoca
- Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara

- Biblioteca Municipală Hunedoara
- Centrul de Cultură și Artă al Județului Hunedoara
- Centrul de Pedagogie Curativă Simeria
- Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
- Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj
- Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Rudolf Steiner” Hunedoara
- Clubul Copiilor Hunedoara
- Clubul Sportiv Școlar Hunedoara
- Clubul Sportiv Școlar Petroșani
- Colegiul Economic „Hermes” Petroșani
- Colegiul Național „Avram Iancu” Brad
- Colegiul Național „Decebal” Deva
- Colegiul Național „I. C. Brătianu” Hațeg
- Colegiul Național „Iancu de Hunedoara” Hunedoara
- Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani
- Colegiul Național de Informatică „Traian Lalescu” Hunedoara
- Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”
- Colegiul Național Sportiv „Cetate”
- Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși”
- Colegiul Tehnic „Matei Corvin” Hunedoara
- Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu” Vulcan
- Colegiul Tehnic Agricol „Alexandru Borza”
- Comuna Balșa
- Comuna Blăjeni
- Consiliul Județean Hunedoara
- Consiliul Județean Hunedoara prin Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice
- Direcția de Sănătate Publică a Județului Hunedoara
- Domnul Ilie Tudorel-Dănuț
- Grădinița „Floare de Colț” Brad
- Grădinița „Samariteanul” Petroșani
- Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Hunedoara
- Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1 Hunedoara
- Grădinița cu Program Prelungit Nr.7
- Grupul de Inițiativă „Fii Satului”
- Inspectoratul de Poliție Județean Hunedoara
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București
- Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea
- Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu
- Instituția Prefectului Județul Hunedoara
- Liceul de Arte „Sigismund Toduță” Deva
- Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hunedoara

- Liceul Tehnologic „Crișan” Crișcior
- Liceul Tehnologic „Ovid Densușianu” Călan
- Liceul Tehnologic Lupeni
- Liceul Teoretic „Teglas Gabor”
- Palatul Copiilor Deva
- Petruț Alexandru-Florin, Intreprindere Individuală
- Postliceală Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
- Primăria București
- Primăria Comunei Sălașu de Sus
- Primăria Comuna Sarmizegetusa
- Primăria Comunei Banița
- Primăria Comunei Băița
- Primăria Comunei Bătrâna
- Primăria Comunei Beriu
- Primăria Comunei Boșorod
- Primăria Comunei Buceș
- Primăria Comunei Cerbăl
- Primăria Comunei General Berthelot
- Primăria Comunei Ilia
- Primăria Comunei Mărtinești
- Primăria Comunei Pui
- Primăria Comunei Sântămărie Orlea
- Primăria Comunei Teliucu Inferior
- Primăria Comunei Toplița
- Primăria Comunei Totești
- Primăria Comunei Turdaș
- Primăria Comunei Vălișoara
- Primăria Comunei Zam
- Primăria Crișcior
- Primăria Hărău
- Primăria Luncoiu de Jos
- Primăria Lupeni
- Primăria Municipiului Brad
- Primăria Orașului Hațeg
- Primăria Orașului Petrila
- Primăria Orașului Simeria
- Primăria Orăștioara de Sus
- Primăria Peștișu Mic
- Primăria Romos
- Primăria Vața de Jos
- Primăria Vețel
- Primăria Vulcan

- R.N.P. Romsilva – Administrația Parcului National Retezat R.A.
- S.C. Total Business Land S.R.L.
- Serviciul de Ambulanță Hunedoara
- Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale,
- Serviciul Public Administrare Cetate Deva
- Școala „Henri Coandă” Brad
- Școala „Horia, Cloșca și Crișan” Brad
- Școala „Mircea Sântimbreanu”
- Școala Gimnazială „Doctor Aurel Vlad”
- Școala Gimnazială „Dominic Stanca”
- Școala Gimnazială „Dr. Aurel Vlad” Orăștie
- Școala Gimnazială „Hadrian Daicoviciu”
- Școala Gimnazială „Ion Desideriu Sîrbu”
- Școala Gimnazială „Ion Gheorghe Duca” Petroșani
- Școala Gimnazială „Nicolae Țic” Brănișca
- Școala Gimnazială „Preot Iosif Comșa”
- Școala Gimnazială „Sfânta Varvara” Aninoasa
- Școala Gimnazială Băcia
- Școala Gimnazială Băița
- Școala Gimnazială Bănița
- Școala Gimnazială Boșorod
- Școala Gimnazială Bretea Română
- Școala Gimnazială Certeju de Sus
- Școala Gimnazială Gurasada
- Școala Gimnazială Hărâu
- Școala Gimnazială Lunca Cernii de Sus
- Școala Gimnazială Luncoiu de Jos
- Școala Gimnazială Nr. 2 Hunedoara
- Școala Gimnazială Octavian Goga Cluj-Napoca
- Școala Gimnazială Ohaba
- Școala Gimnazială Petros
- Școala Gimnazială Pui
- Școala Gimnazială Rapoltu Mare
- Școala Gimnazială Răchitova
- Școala Gimnazială Râu de Mori
- Școala Gimnazială Romos
- Școala Gimnazială Sabin Oprean București
- Școala Gimnazială Sarmizegetusa
- Școala Gimnazială Șoimuș
- Școala Gimnazială Vălișoara
- Școala Gimnazială Vețel
- Școala Gimnazială Visca

- Școala Gimnazială Zam
- Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila” Călan
- Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila” Orăștie
- Școala Primară „Samuel” Deva
- Școala Primară Balșa
- Școala Primară Blăjeni
- Școala Primară Bulzeștii de Sus
- Școala Primară Cerbăl
- Școala Primară Hășdău
- Școala Primară Lelese
- Școala Primară Pricaz
- Școala Primară Sălașu de Sus
- Școala Primară Tomești
- Teatrul de Artă Deva
- Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala Deva
- Uniunea Internațională de Științe Preistorice Și Preistorice
- Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie
Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
- Universitatea de Vest Timișoara

Alte instituții muzeale

- Muzeul Național de Istorie a României București
- Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca
- Complexul Muzeal Arad
- Muzeul Municipal „Ioan Raica” Sebeș
- Muzeul Național al Banatului Timișoara
- Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

ANUL 2019

În cursul anului 2019 au fost încheiate 37 protocoale de colaborare și contracte de parteneriat cultural, după cum urmează:

- Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, Muzeul Județean Mureș (Cercetare Arheologică Preventivă – Cetatea Zânelor)
- Spitalul de Psihiatrie Zam
- Consiliul Județean Hunedoara, Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei
- Univ. Babeș Bolyai (Cercetare Arheologică Regia)
- Asociația Hunedava
- Universitatea „Lucian Blaga” - Facultatea de Științe Socio – Umane, Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
- Ong Piano „Modus Vivendi”
- Colegiul Național de Informatică „Carmen Sylva” – Petroșani

- UAT – Județul Hunedoara, Universitatea Babeș – Bolyai, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei (Punerea în Valoare a Cetăților Dacice din Munții Orăștiei)
- Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală – Chișinău
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” – București
- Colegiul Național de Informatică „Carmen Sylva” – Petroșani
- Institutul de Arheologie și Istoria Artei al Academiei Române
- Liceul De Arte „Sigismund Toduță” - Deva
- Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” – Deva
- Școala Gimnazială „Sabin Oprean” București,
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” – București (Evaluare Teren Com. Băița)
- Colegiul Național Sportiv „Cetate”
- Teatrul de Artă Deva
- Asociația Clubul de Presă Valea Jiului
- Institutul Național al Patrimoniului (INP) – București
- Universitatea „Al Ioan Cuza” Iași, Muzeul Național de Istorie a României – București
- Universitatea Babeș Bolyai (Diagnostic Intruziv – Sântămărie Orlea)
- Facultatea de Istorie - Universitatea „Al Ioan Cuza” Iași
- UAT Județul Hunedoara – Raport evaluare teoretică
- UAT Județul Hunedoara – Supraveghere arheologică
- Institutul de Cercetări Socio – Umaniste – Sibiu
- Asociația Microregiunea Țara Hațegului - Ținutul Pădurenilor Gal
- Grădinița P.P. nr. 7 Deva
- Grădinița P.P. nr. 6 Deva
- Grupul „Sf. Ioan Damaschin” Cluj-Napoca
- Penitenciarul Deva
- Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală – Chișinău
- Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu – Jiu.
- Grădinița PP nr. 7 Deva
- Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”

ANUL 2020

În cursul anului 2020 au fost încheiate 23 protocoale de colaborare și contracte de parteneriat cultural, după cum urmează:

- U.A.T. Județul Hunedoara;
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”;
- U.A.T. Județul Hunedoara (reabilitare drumuri județene);
- Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara;
- ONG. Piano „Modus Vivendi”;
- Colegiul Național de Informatică „Carmen Sylva” Petroșani;
- Liceul de Arte „Sigismund Toduță” Deva;
- Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”;
- Colegiul Național Sportiv „Cetate”;

- Asociația Clubul de Presă Valea Jiului;
- Asociația Microregiunea Țara Hațegului - Ținutul Pădurenilor Gal;
- Asociația „Casa Căutătorului de Aur”;
- Colegiul Național „Iancu de Hunedoara,, Hunedoara;
- U.A.T. județul Hunedoara (modernizare DJ 687, Sântuhalm – Hunedoara – Călan);
- Asociația Suport în Educație Hunedoara;
- Municipiul Hunedoara;
- Institutul Geologic al României;
- Primăria Comunei Ribița;
- Institutul Național al Patrimoniului;
- Teatrul de Artă Deva;
- S.C. Cuanet Media Travel S.R.L;
- Universitatea de Vest Timișoara;
- Centrul Local de Informare Turistică Ilia.

ANUL 2021

În cursul anului 2021 au fost încheiate 22 protocoale de colaborare și contracte de parteneriat cultural, după cum urmează:

- Muzeul Național de Istorie a României,
- Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei
- Institutul Național al Patrimoniului
- Ong Piano „Modus Vivendi”
- Serviciul Public de Întreținere și Gospodărire Municipală
- Qub Tv S.R.L.
- Centrul Cultural și de Creație al Orașului Simeria
- Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Hunedoara
- Asociația „Casa căutătorului de aur”
- Liceul de Arte „Sigismund Toduță” Deva
- Unu doi zece S.R.L
- Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”
- Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Hunedoara
- Consiliul Județean Hunedoara
- Castelul Corvinilor Hunedoara
- Unitatea Militară Deva
- Direcția Generală de Administrare Monumente și Promovare Turistică a Județului Hunedoara
- Universitatea de Artă și Design Cluj - Napoca
- Euro Etnic S.R.L.
- Consiliul Județean Hunedoara, Direcția Generală de Administrare Monumente și Promovare Turistică a Județului Hunedoara, Institutul Național al Patrimoniului, Asociația Monumentum, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei

- Direcția Generală de Administrare Monumente și Promovare Turistică a Județului Hunedoara
- Asociația Mineral Toda

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 au fost încheiate 19 protocoale de colaborare și contracte de parteneriat cultural, după cum urmează:

- Colegiul Național Sportiv „Cetate”
- Serviciul Public de Întreținere și Gospodărire Municipală
- Complexul Național Muzeal Astra
- Județul Hunedoara
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”
- Complexul Muzeal Bistrița – Năsăud
- Primăria Comunei Balșa
- Centrul Cultural și de Creație al Orașului Simeria
- Esmart Kids Learning S.R.L.
- Direcția Generală de Administrare Monumente și Promovare Turistică a Județului Hunedoara
- Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
- Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei
- Universitatea de Vest Timișoara
- Asociația Suport în Educație Hunedoara
- Liceul de Arte „Sigismund Toduță” Deva
- Asociația Clubul Sporturilor Montane
- Asociația Identitate Culturală Contemporană
- Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
- Centrul de Cultură Arcuș

În perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, alături de proiectele cultural-educative desfășurate cu partenerii externi, muzeul a participat și la diverse proiecte cu fonduri nerambursabile, cum ar fi:

1. Proiectul Ruta Împăraților Romani care face parte din proiectul mai larg Rute culturale în zona inferioară și de mijloc a Dunării, proiect aprobat în cadrul cererii de proiecte a Comisiei Europene (23/G/ENT/CIP/11/B/N02S008) „Trans-national cooperation projects on European Cultural Routes” și care are ca obiectiv principal diversificarea ofertei turistice europene și creșterea vizibilității zonei Dunării inferioare și de mijloc ca o destinație atractivă și durabilă, prin dezvoltarea unei rute culturale în Bulgaria, Croația, România și Serbia. În 2015, Ruta Împăraților Romani, alături de Ruta dunăreană a vinului, din care fac parte 12 regiuni viticole, a fost certificată ca și rută culturală europeană a Consiliului Europei. Colaborarea între partenerii proiectului a continuat și în anul 2022.

2. Proiectul Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei, finanțat prin Mecanismul financiar SEE 2009-2014, linia de proiecte PA16/RO12 „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural”, al cărui partener este și Muzeul Civilizației Dacice și Romane. Obiectivul principal al proiectului este promovarea patrimoniului UNESCO prin scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor și monumentelor dacice din Munții Orăștiei, iar printre obiectivele specifice se numără digitizarea a 500 de artefacte, reconstituirea virtuală a unor edificii dacice, realizarea unui muzeu virtual on-line 3D dedicat civilizației dacice din Munții Orăștiei, realizarea unui catalog care să cuprindă produsele culturale dezvoltate în cadrul proiectului. Prin acest proiect a fost achiziționată aparatură în sumă de 655.000 lei. În anul 2016 acest proiect a fost finalizat, sens în care au fost amenajate și dotate cu mobilier expozițional un spațiu expozițional multimedia, constituit din trei încăperi, capabil să găzduiască expoziții mixte (real și virtual), în cadrul muzeelor partenere din proiect. Acest proiect are o sustenabilitate pe o perioadă de 5 ani, sens în care s-a derulat până în anul 2021.

3. Proiectul complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (RO-CHER).

Proiectul este finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării, Dezvoltării și Inovării. Finanțarea este nerambursabilă și nu impune o contribuție financiară proprie a partenerului. Pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane finanțarea este în cuantum de 500.000 lei.

Parteneri: Agenția Spațială ROSA, ICECHIM București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București.

Perioada de implementare a proiectului este martie 2018 – mai 2021.

Activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane se regăsesc în subproiectele componente din cadrul proiectului complex, respectiv:

- Subproiect 1 – „Monitorizarea obiectivelor din patrimoniul cultural cu ajutorul tehnologiilor spațiale”. Crearea unui serviciu pilot pentru evaluarea și monitorizarea permanentă a stării de conservare a obiectivelor din patrimoniul cultural românesc, inclusiv UNESCO. Participarea în acest proiect implică din partea Muzeului Civilizației Dacice și Romane asigurarea suportului pentru identificarea problemelor cu care se confruntă patrimoniul național, evaluarea produselor generate prin intermediul tehnologiilor satelitare, etc.

- Subproiect 2 – Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltarea de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural. Fiind un proiect de aplicare a unor tehnologii avansate, activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de confirmare și testare a materialelor propuse, pe artefacte simulate în condiții de laborator.

- Subproiect 4 – „Promovarea patrimoniului cultural folosind tehnologii actuale de reconstrucție digitală”. Proiectul este de promovare a patrimoniului cultural iar activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de promovare, participare la workshop-uri și manifestații organizate de Consorțiu, eventual de găzduire și organizare a unora dintre ele.

4. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Ardeu – „Cetățuie”, com. Balșa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2015 – 2026, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale, buget local și sponsorizări.

5. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Micia, com. Vețel, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

6. Proiect de cercetare arheologică sistematică Cetățile Dacice din Munții Orăștiei (Sarmizegetusa Regia) perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat de către Consiliul Județean Hunedoara.

7. Proiect de cercetare arheologică sistematică situl arheologic prioritar Ulpia Traiana Sarmizegetusa, com. Sarmizegetusa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2016 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

8. Proiect de cercetare arheologică sistematică Uroi – Măgura Uroiului, perioada de derulare 2015 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

9. Proiect de cercetare arheologică sistematică în comuna Rapoltu Mare – La Vie, județul Hunedoara, perioada de derulare 2013 – 2024.

10. Proiect de cercetare arheologică sistematică Covasna – Cetatea Zânelor, județul Covasna, perioada de derulare 2019 – 2022.

11. Proiect de cercetare arheologică sistematică în interiorul și în arealul Peșterii Cioclovina cu Apă, comuna Boșorod, județul Hunedoara, perioada de derulare 2019 – 2022.

12. Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” în municipiul Orăștie, Poarta de intrare către Cetățile Dacice, județul Hunedoara.

Scopul realizării proiectului constă în conectarea celor două capitale dacice și romane prin intermediul acestui spațiu expozițional. Comasarea patrimoniului cultural imobil al Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie cu patrimoniul arheologic descoperit în ultimii 50 de ani în cadrul sitului arheologic Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia și punerea în valoare expozițională la nivelul standardelor sec. XXI. De asemenea în viitorul spațiu expozițional vor fi organizate depozite pentru păstrare a materialului arheologic.

- Realizarea acestui proiect va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile a comunității locale;
- Dezvoltarea turismului cultural în context european, dezvoltarea durabilă în zona Orăștiei;
- Realizarea unor expoziții cu artefacte aparținând civilizației dacice;
- Creșterea interesului pentru cultura și civilizația antică;
- Integrarea acestui muzeu în zona istorică cu vestigii de epocă medievală din municipiul Orăștie.

Astfel, prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.46/2018, s-a aprobat preluarea imobilului „Spital Orăștie” din domeniul public al Municipiului Orăștie în domeniul public al județului Hunedoara, în vederea reabilitării și modernizării pentru a corespunde noii destinații de sediu pentru Muzeul Civilizației Dacice Orăștie – secție a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” este finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 13, iar implementarea acestuia se va realiza în parteneriat de către Consiliul Județean Hunedoara și Consiliul Local al Municipiului Orăștie.

13. Proiectul E-cultura

Obiectivul general al proiectului urmărește eficientizarea serviciilor publice urmărite de către Ministerul Culturii și Identității Naționale prin valorificarea potențialului IT &C în procesul de digitizare a patrimoniului cultural mobil, în scopul creșterii accesibilității resurselor culturale pentru publicul larg.

Proiectul are două componente principale:

- Realizarea platformei culturalia.ro
- Digitalizarea patrimoniului mobil.

Proiectul implică 29 de instituții din România (19 muzee, 5 biblioteci, Arhiva Națională de filme, Societatea Română de televiziune, Societatea Română de Radiodifuziune, Institutul Național al Patrimoniului și vizează următoarele rezultate:

- 550000 resurse digitalizate și expuse în Biblioteca Digitală a României;
- Platformă informatică de tip bibliotecă digitală și catalog partajat (culturalia.ro);
- 200000 de resurse culturale digitalizate și furnizate către Europeana, biblioteca digitală europeană (europeana.eu).

Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane în cadrul acestui proiect constă în digitizarea de către 5 specialiști din cadrul instituției, a 1500 obiecte de patrimoniu mobil, aflate în gestiunea Muzeului. Perioada de implementare a fost 01.09.2020 – 12.02.2021.

2.	Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)
-----------	--

Acest tip de analiză, reprezintă cel mai important instrument managerial prin care se pot evalua factorii de influență interni și externi, în vederea evidențierii punctelor tari și slabe ale instituției, corelate cu oportunitățile și amenințările existente, raportate în general la buna funcționare a muzeului, pentru îndeplinirea misiunii sale instituționale.

Puncte tari:

- Muzeul Civilizației Dacice și Romane reprezintă un centru cultural cu îndelungată tradiție în județul Hunedoara;
- Patrimoniul bogat, format din colecții ce cuprind toate perioadele istorice, la care se adaugă patrimoniul colecțiilor de științe ale naturii;
- Rețea muzeală diversificată ca ofertă, existentă pe tot teritoriul județului Hunedoara;
- Cantitatea, calitatea și diversitatea ofertei culturale și a serviciilor oferite către populație;
- Personal calificat și specializat în domeniul de activitate al instituției;
- Laboratorul de restaurare este acreditat;
- Beneficiază de mai mulți ani de un site propriu, care îi permite să fie în legătură permanentă cu utilizatorii;
- Beneficiază și de o pagină de facebook unde cei interesați pot găsi informații referitoare la evenimentele culturale organizate pe parcursul anului;
- Bună colaborare cu autoritățile județene în vederea obținerii sprijinului logistic, financiar, de consiliere necesar;
- Participarea la expoziții naționale și internaționale;
- Capacitatea de a organiza și găzdui evenimente de nivel național și internațional.
- O relație foarte bună cu parteneri externi materializată prin protocoale de colaborare încheiate pe diverse activități, cu instituții similare din țară, O.N.G.-uri, universități, școli și participarea în calitate de partener la proiecte cu finanțare guvernamentală și europeană.

Puncte slabe:

- Salarizarea nemotivantă existentă în sistemul bugetar;
- Lipsa personalului de specialitate în întocmirea proiectelor de accesare a fondurilor europene;
- Lipsa personalului de specialitate necesar evaluării colecțiilor din cadrul instituției.

Oportunități:

- Pe teritoriul județului Hunedoara se găsesc cele două capitale antice Sarmizegetusa Regia și Ulpia Traiana Sarmizegetusa, puncte forte de atracție pentru publicul vizitator;

- Posibilitatea de a se constitui în pol de atracție și interes ca centru istoric datorită amplasării sediului central al muzeului și a deținerii unui patrimoniu bogat, format din colecții ce cuprind toate perioadele istorice, la care se adaugă patrimoniul colecțiilor de științe ale naturii, precum și deținerea unei rețele muzeale diversificată ca ofertă, existentă pe tot teritoriul județului Hunedoara;

- Posibilitatea dezvoltării turismului cultural, un element semnificativ pe baza căruia județul Hunedoara poate atinge o dezvoltare economică și socială durabilă;

- Posibilitatea organizării de conferințe sau congrese, vizite de studiu, evenimente socio-culturale tematice și tururi turistice;

- Posibilitatea participării în parteneriat în programe de anvergură națională și internațională;

- Posibilitatea încheierii de noi parteneriate, în condițiile în care Muzeul Civilizației Dacice și Romane este singura instituție de profil capabilă de o ofertă culturală la nivelul cerințelor tot mai manifeste ale instituțiilor partenere și de spații adecvate desfășurării unor evenimente deosebite;

- Capacitatea de a se prezenta în fața comisiilor din cadrul Ministerului Culturii cu proiecte de anvergură privind conservarea și restaurarea a patrimoniului muzeal;

- Capacitatea de a fi partener în proiecte cu finanțare guvernamentală și europeană în domeniul cercetării, restaurării, protecției și conservării patrimoniului cultural.

Amenințări:

- Reducerea personalului din sistemul bugetar prin blocarea posturilor și plecarea naturală a personalului angajat;

- Reducerea veniturilor din subvenții.

3.	Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia
-----------	--

Modul în care o instituție, cu atât mai mult una de cultură, se prezintă publicului este dat de o serie de factori, care, însumăți creează cartea sa de vizită.

Plecând de la imaginea exterioară, care poate crea o impresie vizuală plăcută, ce te îndeamnă să afli mai multe și până la modul în care cel care trece pragul muzeului percepe spațiile expoziționale sau cele conexe altor activități, muzeul a încercat să transmită un mesaj clar vizitatorilor privind rolul său în societate. Deloc de neglijat este comportamentul personalului vis-à-vis de public, profesionalismul

acestui, modul în care intervine discret dar convingător în relația cu publicul vizitator sau cu participanții la diferitele activități culturale.

La fel ca și tradiția unei instituții muzeale și imaginea ei se construiește în timp, se păstrează dar se și aduce la zi, în concordanță cu cerințele mediului exterior, cu scopul de a-și îndeplini misiunea de bază. Modul în care publicul a perceput și percepe muzeul a constituit un element prioritar al strategiei manageriale a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, pe tot parcursul perioadei la care acest raport face referire.

Îmbunătățirea imaginii a fost o preocupare permanentă a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, vizându-se în egală măsură promovarea activităților culturale cât și corecta și eficienta comunicare a patrimoniului muzeal. Pentru dezvoltarea permanentă a audiențelor, pentru creșterea vizibilității acțiunilor în toate mediile a fost necesară implementarea unei strategii anuale de promovare, adaptată noilor tendințe și nevoilor de informare ale publicului. Nu este vorba numai despre calitatea activităților sau de conținutul transmis cât și despre eficiența mediilor de comunicare și adaptarea continuă a mesajului la cele mai utilizate canale mediatice sau de socializare.

Muzeul în mod continuu face eforturi considerabile de a promova o imagine pozitivă în rândul beneficiarilor produselor sale culturale, de acest fapt depinzând în mare măsura creșterea numărului de vizitatori, atragerea unor noi categorii socio-profesionale, dar și fidelizarea celor vechi.

Realizarea cu succes a programelor de activitate asumate a depins de modul în care publicul a perceput desfășurarea tuturor proiectelor culturale, percepție condiționată și de imaginea pe care muzeul a reușit să o transmită. Principalele căi de transmitere au fost constituite de propriile acțiuni de publicitate ale instituției dar și de aparițiile în mass-media.

Acțiuni de publicitate a proiectelor proprii ale instituției:

În perioada 01.01.2018 – 31.05.2022 promovarea programelor și proiectelor desfășurate de muzeu și diseminarea rezultatelor acestora prin diverse moduri de publicitate a fost o preocupare permanentă, concretizată prin următoarele:

- creșterea gradului de transparentă, vizibilitate și mediatizare a activității instituției;
- oferirea, în mod permanent, către mass-media, a comunicatelor de presă privind evenimentele culturale organizate;
- participarea la emisiuni radio - TV (posturi locale, regionale, naționale);
- susținerea unor conferințe de presă;
- editarea de afișe, pliante și invitații pentru expozițiile și manifestările culturale organizate;
- realizarea și difuzarea de materiale publicitare (mape, cărți poștale ilustrate, pliante, cu prezentarea muzeului);
- promovare prin intermediul panourilor publicitare luminoase.
- realizarea și amplasarea indicatoarelor către toate punctele de lucru

- promovarea prin reviste și ziare on-lin
 - promovare prin link-uri între Muzeului Civilizației Dacice și Romane și parteneri
 - promovare prin portalul *euromuse.net* și *stiridinvest.ro*
 - promovare prin Ghidul de călătorie *Petit Futé*
 - promovarea cercetării științifice desfășurată la muzeu prin intermediul unei publicații de specialitate revista „Sargetia”
 - site-ul Muzeului Civilizației Dacice și Romane (www.mcdr.ro) este actualizat constant cu informație grafică și text adresat atât publicului larg, presei, dar și specialiștilor interesați de activitatea instituției
 - pagina de Facebook a Muzeului Civilizației Dacice și Romane este înmprospătată, aproape, zilnic, reflectând nu numai activitatea curentă a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, dar și alte date de interes general.
- Ca parte a acestei politici de deschidere spre publicul care nu are posibilitatea să ne calce pragul prea ușor (din motive obiective sau subiective), au fost concepute o serie de proiecte care să facă accesibile colecțiile muzeului prin expoziții virtuale.
- O sinteză a aparițiilor în presa de specialitate, cu referire la diferitele tipuri de mass-media este prezentată după cum urmează.

ANUL 2018

- emisiuni radio și TV (TVR 1, TVR 2, Digi 24, Antena 1, Unu TV, Info HD, Kapital TV, radio Deva, Timișoara, Orăștie)
- presa scrisă (Cronica Văii Jiului, Accent Media, Ziarul Hunedoreanului, Exclusiv Hunedoara, Ordinea Zilei, Servus Hunedoara, Mesagerul Hunedorean, Ziarul Văii Jiului, Știri din Vest, Hunedoara Mea)

Conform dosarului de presă, în anul 2018, referitor la activitățile și evenimentele desfășurate sau organizate de instituția muzeală au apărut 272 de articole în presa scrisă și on-line, 45 comunicate de presă și 104 emisiuni și știri radio-TV.

De asemenea, în anul 2018, s-a realizat pagina web „Marea Unire 1918-2018”, prin intermediul căreia s-au promovat fotografii, mărturii inedite și informații despre evenimentele premergătoare Marii Uniri de la 1918 în județul Hunedoara.

ANUL 2019

- emisiuni, interviuri și știri TV și radio (Antena 1, Info HD, Antena 3 Deva, Unu TV, Kapital TV, Radio România Cultural)
- presa scrisă (Hunedoara Liberă, Accent Media, Glasul Hunedoarei, Ziarul Hunedoreanului, Servus Hunedoara, Mesagerul Hunedorean)

În cursul anului 2019, au apărut 350 de articole în presa scrisă și on-line, 65 comunicate de presă și 70 emisiuni și știri radio-TV.

ANUL 2020

- emisiuni, interviuri și știri TV și radio (Antena 1, Info HD, Antena 3 Deva, Unu TV, Radio România Cultural)

- presa scrisă și on-line (Hunedoara Liberă, Accent Media, Glasul Hunedoarei, Ziarul Hunedoreanului, Servus Hunedoara, Mesagerul Hunedorean, Independent HD, Reporter Special, Tao Media, Știrile Transilvaniei)

În anul 2020 au apărut 696 de articole în presa scrisă și on-line, 106 comunicate de presă, 73 apariții la emisiuni și știri TV și 9 emisiuni și știri la posturile de radio.

Pe lângă publicitatea realizată prin intermediul mass-media, printr-un management cultural adaptat la criză, echipa Muzeului Civilizației Dacice și Romane a inițiat mai multe proiecte educative on-line pentru publicul interesat, în condițiile în care distanțarea socială a fost absolut necesară.

Astfel, începând din luna martie 2020, personalul Secției de Marketing și Relații cu Publicul în colaborare cu celelalte secții ale muzeului a asigurat în permanență activitatea de promovare și mediatizare prin intermediul site-ului web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo) și Museums of the World, Google Arts and Culture.

De asemenea, activitate de publicitate s-a făcut și prin intermediul diverselor materiale destinate vânzării, cu însemnele muzeului, cu imagini ale obiectivelor muzeale sau a unor obiecte din patrimoniul muzeului.

Permanent a existat o preocupare majoră pentru îmbunătățirea și diversificarea ofertei culturale, pentru aducerea unui număr cât mai mare de vizitatori la muzeu în cadrul unor evenimente și manifestări culturale.

Din păcate anul 2020, a fost cu totul altfel decât eram obișnuiți, deoarece în contextul pandemiei de coronavirus, în perioada 12.03.2020 - 15.05.2020 a fost suspendată activitatea cu publicul vizitator, redeschiderea s-a făcut gradual începând cu data de 15.05.2020, primele obiective ale muzeului accesibile publicului au fost spațiile deschise: Situl Arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa și Complexul de Monumente Țebea, iar începând cu data de 01.08.2020 au fost redeschise spațiile expoziționale din cadrul Muzeului de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Casei Memoriale „Drăgan Muntean” și Muzeului Memorial „Aurel Vlaicu”, au rămas închise publicului spațiile expoziționale în care nu a fost posibilă realizarea unui circuit pentru vizitatori, respectiv Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie și Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș. De asemenea, în această perioadă toate proiectele și activitățile culturale au fost desfășurate sub condiția respectării măsurilor privind combaterea răspândirii virusului Covid-19, instituite la nivel național.

Astfel, începând din luna martie 2020, întregul colectiv al Muzeului Civilizației Dacice și Romane a rămas dedicat activităților pentru public, sens în care acestea au fost mutate din planul realității fizice, în planul realității virtuale.

În vederea depășirii problemelor legate de restricțiile orientate spre stoparea extinderii cazurilor de infectare cu noul coronavirus, în cursul anului 2020, specialiștii din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane s-au mobilizat pentru a continua să împărtășească numeroasele cunoștințe generate de activitatea lor profesională în cadrul muzeului și despre inestimabilul patrimoniu al județului Hunedoara, oferind publicului un program zilnic de informare în mediul on-line.

ANUL 2021

- emisiuni, interviuri și știri TV și radio (Antena 1, Info HD, Antena 3 Deva, Unu TV, Radio România Cultural, Radio Televiziunea Diasporei, Qub Tv)

- presa scrisă și on-line (Hunedoara Liberă, Accent Media, Glasul Hunedoarei, Ziarul Hunedoreanului, Servus Hunedoara, Mesagerul Hunedorean, Independent HD, Reporter Special, Știrile Transilvaniei)

Conform dosarului de presă, în anul 2021 au apărut 139 de articole în presa scrisă și on-line, 43 comunicate de presă, 26 apariții la emisiuni și știri TV și 5 emisiuni și știri la posturile de radio referitoare la activitățile desfășurate sau organizate de instituția muzeală.

Pe lângă publicitatea realizată prin intermediul mass-media, în anul 2021, s-a asigurat în permanență activitatea de promovare și mediatizare prin intermediul site-ul web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo) și Museums of the World, Google Arts and Culture.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

- emisiuni, interviuri și știri TV și radio (Antena 1, Info HD, Antena 3 Deva, Unu TV, Radio România Cultural, Radio Televiziunea Diasporei, Qub Tv)

- presa scrisă și on-line (Hunedoara Liberă, Accent Media, Glasul Hunedoarei, Ziarul Hunedoreanului, Servus Hunedoara, Mesagerul Hunedorean, Independent HD, Reporter Special, Știrile Transilvaniei, Go Hunedoara)

Conform dosarului de presă, în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, au apărut 116 de articole în presa scrisă și on-line, 39 comunicate de presă, 12 apariții la emisiuni și știri TV și 9 emisiuni și știri la posturile de radio referitoare la activitățile desfășurate sau organizate de instituția muzeală.

Pe lângă publicitatea realizată prin intermediul mass-media, în perioada ianuarie – mai 2022, s-a asigurat în permanență activitatea de promovare și mediatizare prin intermediul site-ul web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil

internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo) și Museums of the World, Google Arts and Culture.

Articolele publicate, interviurile radio și emisiunile TV vizează atât popularizarea acțiunilor și a manifestărilor desfășurate de muzeu, popularizarea unor monumente istorice sau a altor bunuri de patrimoniu, cât și educarea publicului în privința valorii lor istorice și a ocrotirii acestora. Secția de Marketing și Relații cu Publicul a mediatizat fiecare acțiune și manifestare cultural-științifică desfășurată de instituție, uzând de toate canalele media de care instituția dispune. La activitatea de promovare a Muzeului Civilizației Dacice și Romane au participat și alți angajați ai instituției de la celelalte secții. De asemenea, activitate de publicitate s-a făcut și prin intermediul diverselor materiale destinate vânzării, cu însemnele muzeului, cu imagini ale obiectivelor muzeale sau a unor obiecte din patrimoniul muzeului.

4. Măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari

Datorită misiunii deosebit de complexe pe care o are instituția, ea se adresează unor categorii de public largi și diverse: de la preșcolari care trebuie inițiați în tainele artelor, istoriei și a culturii, până la cei mai vârstnici locuitori ai județului, care sunt nu numai consumatori de cultură, ci și păstrători și transmițători ai acesteia.

Publicul vizitator constituie unul dintre stâlpii de susținere a fiecărui muzeu. Nu este vorba numai despre vizitatori ci despre toate instituțiile și persoanele care pot susține Muzeul. Muzeele atrag diverse categorii de public: populația locală, elevi, studenți, vizitatori individuali, familii cu copii, turiști și alte categorii. Făcând o analiză a structurii și provenienței publicului un muzeu își poate schița o imagine a situației sale actuale. Publicul muzeal, ca entitate abstractă, a existat dintotdeauna, încă de la apariția muzeului ca instituție publică. Interesul publicului pentru actul cultural muzeal s-a manifestat cu o intensitate graduală, într-o evoluție permanentă, în funcție de nivelul de educație. Pentru a înțelege ceea ce dorește publicul, raportat la categoriile de beneficiari ai actului cultural, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a efectuat o serie de cercetări sociologice prin metodele clasice de analiză și decizie utilizate de marketingul cultural. În cercetarea publicului vizitator s-au folosit sondajul de opinie și analiza statistică. Astfel, în vederea cunoașterii categoriilor de beneficiari ai actului cultural s-au desfășurat sondaje și anchete sociologice ale căror rezultate constituie baza proiectelor de viitor. De asemenea un alt instrument de lucru privind părerile publicului referitoare la calitatea ofertei culturale îl reprezintă „*Caietul de impresii*”, în care vizitatorii își scriu impresiile și sugestiile asupra ofertei culturale a muzeului deven.

Mesajul instituției, în concordanță cu funcțiile clasice ale muzeului, este clar definit și ușor de înțeles. El are în centru cea mai mare avuție națională, *patrimoniul*

cultural național, moștenirea materială și imaterială lăsată generațiilor noastre de strămoși. Transmiterea mesajului Muzeului se realizează într-un mod științific, prezentarea valorilor patrimoniului se realizează atât prin expozițiile de bază ale muzeului cât și prin expoziții și manifestări cu caracter temporar. La acestea se adaugă toate manifestările cu caracter științific și cultural care au drept scop conștientizarea valorilor autentice, educarea publicului vizitator, în spiritul cunoașterii și respectării patrimoniului național, stimularea creativității și înțelegerea necesității păstrării identității naționale. Percepția mesajului instituției se reflectă în dinamica numărului de vizitatori, nivelul educației acestora, structura socială a categoriilor de vizitatori etc. Sondajele și anchetele sociologice realizate în ultimii ani relevă interesul tot mai crescut al publicului și deplasarea acestui interes pentru grupele de vârstă tinere. Modalitățile de sondare a opiniei publice sau diversificate și rezultatele acestora au demonstrat creșterea interesului tuturor categoriilor de vizitatori în creșterea și dezvoltarea Muzeului.

Statisticile realizate la intrarea în Muzeu sunt utilizate în scopul evaluării și cercetării publicului ca răspuns dat de acesta la oferta culturală. În sinteză, rezultatele au fost următoarele:

În anul 2018, ponderea cea mai mare o reprezintă elevii, 50%. Din categoria adulților, - cei mai numeroși vizitatori aveau vârsta cuprinsă între 25 și 40 de ani. Un procent de 40% vizitează des Muzeul, iar 35% numai ocazional. Pentru motivul recreării în cadrul natural au optat 79%. Manifestările culturale erau preferate de 85%, iar pentru cunoașterea patrimoniului muzeal au optat 45%.

În anul 2019, ponderea cea mai mare o reprezintă elevii, 55%. Din categoria adulților, - cei mai numeroși vizitatori aveau vârsta cuprinsă între 25 și 40 de ani. Un procent de 45% vizitează des Muzeul, iar 30% numai ocazional. - Pentru motivul recreării în cadrul natural au optat 85% - Manifestările culturale erau preferate de 80% - Pentru cunoașterea patrimoniului muzeal au optat 40%. Concluziile rezultate din anchetele sociologice evidențiază faptul că ponderea cea mai mare o au elevii și vizitatorii cu vârste cuprinse între 18 și 45 de ani.

În contextul pandemiei de coronavirus, în perioada 12.03.2020 - 15.05.2020 a fost suspendată activitatea cu publicul vizitator, redeschiderea s-a făcut gradual începând cu data de 15.05.2020, primele obiective ale muzeului accesibile publicului au fost spațiile deschise: Situl Arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa și Complexul de Monumente Țebea, iar începând cu data de 01.08.2020 au fost redeschise spațiile expoziționale din cadrul Muzeului de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Casei Memoriale „Drăgan Muntean” și Muzeului Memorial „Aurel Vlaicu”, au rămas închise publicului spațiile expoziționale în care nu a fost posibilă realizarea unui circuit pentru vizitatori, respectiv Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie și Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș. De asemenea, în această perioadă toate proiectele și activitățile culturale au fost desfășurate sub condiția respectării măsurilor privind combaterea răspândirii virusului Covid-19, instituite la nivel național.

Astfel, începând din luna martie 2020, întregul colectiv al Muzeului Civilizației Dacice și Romane a rămas dedicat activităților pentru public, sens în care acestea au fost mutate din planul realității fizice, în planul realității virtuale.

De asemenea și în cursul anului 2021, toate proiectele și activitățile culturale au fost desfășurate sub condiția respectării măsurilor privind combaterea răspândirii virusului Covid-19, instituite la nivel național.

Concluziile rezultate din anchetele sociologice evidențiază faptul că ponderea cea mai mare o au elevii și vizitatorii cu vârste cuprinse între 18 și 45 de ani.

Conform datelor statistice, în perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, au frecventat Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva, precum și secțiile din teritoriu, după cum urmează:

- În anul 2018 un număr de 140.000 de vizitatori;

- În anul 2019 un număr de 154.440 de vizitatori;

În perioada 01.01.2020 – 31.12. 2020, persoane care au participat la activitățile desfășurate de muzeu, atât fizic cât și în mediu virtual, sunt după cum urmează:

- Persoane de toate vârstele care au vizitat în această perioadă obiectivele Muzeului Civilizației Dacice și Romane, incluzând și participanții la diverse evenimente cu intrare liberă (vernisaaje, comemorarea eroului național Avram Iancu și Noaptea Muzeelor) au fost în număr de 48.895.

- Vizitatori în mediul on-line au fost în număr de 92.823: - site-ul web al muzeului (www.mcdr.ro) a fost accesat de un număr de 18.380 de vizitatori; - pagina de Facebook a muzeului a fost urmărită de un număr de 67.316 persoane; - persoane care au vizionat canalul [mcdrtube](https://www.youtube.com/channel/UCmcdrtube) au fost în număr de 7.127.

În perioada 01.01.2021 – 31.12. 2021, persoane care au participat la activitățile desfășurate de muzeu, atât fizic cât și în mediu virtual, sunt după cum urmează:

- Persoane de toate vârstele care au vizitat în această perioadă obiectivele Muzeului Civilizației Dacice și Romane au fost în număr de 52.001 din care: 51.755 cu bilete și 246 cu bilete gratuite.

- Vizitatori în mediul online au fost în număr de 115.486: - site-ul web al muzeului (www.mcdr.ro) a fost accesat de un număr de 20.348 de vizitatori; - pagina de Facebook a muzeului a fost urmărită de un număr de 72.851 persoane; - persoane care au vizionat canalul [mcdrtube](https://www.youtube.com/channel/UCmcdrtube) au fost în număr de 22.287.

În perioada 01.01.2022 – 31.05. 2022, persoane care au participat la activitățile desfășurate de muzeu, atât fizic cât și în mediu virtual, sunt după cum urmează:

- Persoane de toate vârstele care au vizitat în această perioadă obiectivele Muzeului Civilizației Dacice și Romane au fost în număr de 13.892 din care: 9.578 cu bilete și 4.314 cu bilete gratuite (vernisaaje și diverse activități: „Oul împistrit”; „Proiectul Muzeul E-Smart”; „Noaptea muzeelor”; „Spurius, ghidul virtual la lumii

romane”, 2019 – 2022; „Under History II”; „Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb”; Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului.)

- Vizitatori în mediul online au fost în număr de 68.446: - site-ul web al muzeului (www.mcdr.ro) a fost accesat de un număr de 17.850 de vizitatori;
- pagina de Facebook a muzeului a fost urmărită de un număr de 37.969 persoane;
- persoane care au vizionat canalul mcdrtube au fost în număr de 12.627.

Cu privire la numărul vizitatorilor care au vizitat Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva și secțiile din teritoriu, analizând datele statistice, precum și impresiile și sugestiile asupra ofertei culturale a muzeului, înscrise în „Caietul de impresii”, se poate realiza o distincție între mai multe categorii de vizitatori, cu trăsăturile lor specifice:

- Vizitatorul local individual vine cu regularitate la muzeu pentru a vedea noile expoziții temporare sau noutățile din Muzeul. Acest vizitator poate să aducă și invitații care se pot transforma în vizitatori fideli.

- Turiștii din afara localității vin pentru cunoașterea Muzeului sau pentru o manifestare sau expoziție specială. Aceștia nu au mult timp la dispoziție și solicită cele mai importante atracții. Ei doresc să cumpere un suvenir sau să primească informații.

- Familiile cu copii vin în grupuri de câte 2-6 persoane, și au vârste diferite. Familiile preferă destinderea într-o ambianță plăcută, un spectacol sau acumularea de cunoștințe pentru copii.

- Pentru vizitatorii cu dizabilități trebuie să existe facilități speciale (căi de acces, rampe, toalete adecvate etc.)

- Școlarii vin în grupuri conduși de cadre didactice care preferă să le predea copiilor lecții cu caracter practic-aplicativ. Cadrele didactice preferă un tur ghidat sau un traseu prestabilit de vizitare.

- Studenții pot veni în grupuri, dar sunt interesați de teme individuale în vederea pregătirii unei tematici documentare.

- Persoanele în vârstă caută relaxarea și petrecerea plăcută a timpului liber în compania altor persoane de vârstă apropiată.

Un muzeu trăiește mai ales prin vizitatorii săi. Expozițiile, simpozioanele, dezbaterile și prezentările realizate și susținute de-a lungul timpului au fost dedicate publicului, iar dorința noastră a fost ca acesta să fie perceput ca o instituție păstrătoare de patrimoniu și creatoare de identități culturale.

Destinatarii proiectelor și programelor culturale derulate de Muzeul Civilizației Dacice și Romane sunt alcătuiți din publicul divers, participant constant la activitățile derulate, persoane de toate vârstele și toate categoriile socio-profesionale.

Pe termen scurt, Muzeul Civilizației Dacice și Romane are în vedere vizitatorii de vârstă școlară - elevi și studenți, care reprezintă deja aproape jumătate din vizitatorii activi ai serviciilor noastre. Pe termen lung, Muzeul Civilizației Dacice și Romane răspunde cerințelor europene privind realizarea echipelor mixte de arheologi români și străini în vederea cercetărilor arheologice și restaurării în cadrul siturilor având ca grup țintă cetățenii europeni, iubitori de istorie și arheologie.

Propunerile de activități muzeale au avut în vedere necesitățile culturale ale publicului vizitator, la care s-a adăugat componenta educațională a acestora. De aceea, activitățile muzeului s-au adresat tuturor categoriilor de vârstă.

Diversitatea publicului muzeului este dată pe de o parte de diversitatea patrimoniului, iar pe de altă parte de scopul vizitei acestora la muzeu. Ținând cont de aceste criterii putem structura grupurile țintă ale activităților Muzeului Civilizației Dacice și Romane astfel:

- Vizitatori ai unităților muzeale - cu scop educațional: participanții la programele educaționale pentru copii; participanți la programele educaționale pentru adulți (demonstrații practice în cadrul târgurilor, ateliere, vizite ghidate etc.); participanți la concursuri și ateliere; participanți la programele de practică pedagogică (elevi și studenți)

- Copii cu vârste cuprinse între 6 și 10 ani – principalii beneficiari ai activităților de educație muzeală, un grup țintă care se bucură de o atenție deosebită în vederea pregătirii vizitatorului de mâine.

- Copii cu vârste cuprinse între 11 și 14 ani – preferă activitățile educaționale care corelează fixarea cunoștințelor din una sau mai multe arii curriculare cu patrimoniul muzeal sau care implică deprinderea de noi abilități.

- Adolescenții și studenții – participă de asemenea la activități educaționale cu o aplicabilitate practică, dar sunt considerați și vizitatori individuali. Preferă să participe la activități inedite, recreative de tipul Noptii Europene a Muzeelor.

- Adulții cu vârste între 25-40 de ani sunt principalii participanți la activitățile interactive organizate în cadrul animațiilor culturale. Preferă din ce în ce mai mult angajarea participativă în cunoașterea patrimoniului, dar consideră în același timp muzeul ca un loc pentru recreere.

- Seniorii cu vârste peste 55 de ani participă în general la manifestările culturale care cuprind spectacole, concerte, se lasă ușor angrenați în special în activități care valorifică patrimoniul gastronomic și implică uneori nepoții în atelierele interactive, transmitând experiența personală în paralel cu noile cunoștințe dobândite în cadrul acestora.

Vizitatori ai Muzeului - cu scop recreativ:

- Familiile tinere reprezintă principalul grup țintă al serviciilor recreative. Vizitează în special Muzeul, cu frecvență cel puțin săptămânală. Atuurile care determină frecvența de vizitare sunt calitatea patrimoniului, calitatea serviciilor și siguranța desfășurării unor activități împreună cu copiii de vârste mici.

- Persoanele cu vârste peste 60 de ani – pentru acest grup țintă muzeul reprezintă un element principal în activitățile de recreere și socializare. Vizitează muzeul cu frecvență ridicată în perioada verii și apreciază facilitățile oferite de muzeu.

- Participanți la manifestări cu teme culturale diverse: conferințe sau aniversări ale unor evenimente de interes național/internațional, spectacole de teatru sau muzicale etc. Chiar dacă la aceste tipuri de manifestări participă și alte grupuri țintă, vom trata aici vizitatorul unic, de eveniment, care pășește pragul muzeului doar pentru că este atras de un moment artistic anume sau de un eveniment inedit găzduit de muzeu, nu pentru patrimoniul sau programele culturale ale acestuia. El este tratat din perspectiva non-vizitatorului și se urmăresc noi măsuri de includere a acestora în rândul vizitatorilor potențiali.

- Grupul țintă al vizitatorilor – românii plecați la muncă peste granițele țării care revin în țară pentru concedii, de obicei împreună cu prieteni din țara gazdă. Scopul acestor vizite este în general prezentarea unei imagini pozitive a țării de origine și îmbunătățirea imaginii României peste hotare. Acest grup țintă este în general interesat de frumusețea patrimoniului muzeal. Un punct important în această vizită este magazinul muzeului, care trebuie să ofere suveniruri de cea mai bună calitate.

- Turisții străini – vin în general în grupuri organizate. Durata vizitei este predefinită de tur-operator, la fel și traseu urmat în cadrul vizitării obiectivelor culturale, sau celelalte servicii contractate (de obicei tur ghidat). Se remarcă însă o creștere la nivelul turistului individual (sau familie) care își croiește propria vizită, apelând pentru un plus de informație la publicațiile în limbi străine ale muzeului mai des decât la serviciile unui ghid. Utilizează de asemenea audioghidurile și preferă aplicațiile digitale care pot fi rulate pe propriile device-uri mobile (telefoane sau tablete). Impun o dezvoltare a serviciilor web oferite de muzeu (un site mai interactiv, cu posibilitatea rezervării on-line a serviciilor conexe, aplicații pentru accesibilizarea patrimoniului, calendarul activităților în limbi străine). Se remarcă prezența într-un număr mare a seniorilor, fapt care va conduce la adaptarea condițiilor de vizitare, accesibilizarea și dezvoltarea de facilități noi pentru această categorie de public.

O reușită a acestor demersuri muzeologice o constituie fidelizarea publicului vizitator pe categorii de evenimente, fapt reflectat de numărul și categoriile socio-profesionale ale vizitatorilor sau participanților la evenimentele organizate de Muzeul Civilizației Dacice și Romane.

Atunci când schițezi **portretul beneficiarului țintă** al acțiunilor culturale ale Muzeului trebuie să faci distincție între mai multe categorii de vizitatori, cu trăsăturile lor specifice. Dat fiind profilul distinct al unităților muzeale din componența Muzeului Civilizației Dacice și Romane, cât și diversitatea produselor culturale aflate în oferta acestora, dezvoltate cu și pentru public, categoriile de audiențe sunt diverse și foarte dinamice.

Vizitatorul local individual vine cu regularitate la muzeu pentru a vedea noile expoziții temporare sau noutățile din Muzeul. Acest vizitator poate să aducă și invitați care se pot transforma în vizitatori fideli. Este deja familiarizat cu facilitățile oferite și își programează următoarea vizită la muzeu în funcție de oferta culturală a sfârșitului de săptămână pe durata vizitei curente. Solicită informații despre programele din sezon și utilizează serviciile conexe ale muzeului.

Turiștii români din afara localității vin pentru cunoașterea Muzeului sau pentru a participa la o manifestare sau expoziție specială. Aceștia nu au mult timp la dispoziție și solicită cele mai importante atracții. Ei doresc să cumpere un suvenir sau să primească informații. Se constată o creștere constantă a vizitatorilor din regiune, județele limitrofe Hunedoarei, care optează pentru city break-uri dedicate acțiunilor muzeului pe timpul zilei combinate cu oferta culturală a municipiului pe timpul serii.

Famiile cu copii vin în grupuri de câte 2-6 persoane, și au vârste diferite. Familiile preferă destinderea într-o ambianță plăcută, un spectacol sau acumularea de cunoștințe pentru copii. De asemenea această categorie de public își dorește să petreacă un timp de calitate, implicați în acțiuni creative, pentru toate vârstele, fiind consumatorii fideli ai programelor culturale și programe educative.

Vizitatorii locali au devenit publicul fidel ai programelor culturale prin acțiuni interactive și educative, de cunoaștere a produselor locale, a oamenilor și poveștilor din spatele acestora.

Pentru **vizitatorii cu dizabilități** trebuie să existe facilități speciale (căi de acces, rampe, toalete adecvate etc.)

Școlarii vin în grupuri conduși de cadre didactice care preferă să le predea copiilor lecții cu caracter practic-aplicativ. Vizita copiilor în muzeu o decid cadrele didactice, copii nefiind întotdeauna motivați să vină la muzeu. Cadrele didactice preferă un tur ghidat, un traseu prestabilit de vizitare sau participarea la atelierile educaționale. Se constată o creștere semnificativă a vizitelor în perioada săptămânii *Să știi mai multe, să fii mai bun* și o creșterea a preocupărilor legate de participarea la acțiuni creative, care implică mai mult decât o vizită ghidată. Se constată o creștere constantă a timpului petrecut de grupurile de elevi în muzeu.

Studentii pot veni în grupuri, dar sunt interesați de teme individuale în vederea pregătirii unei tematici documentare. Participă de regulă la manifestări interactive, dinamice, care fac legătura între tradiții și viața cotidiană. Un trend

ascendent se remarcă în ceea ce privește practica de specialitate a studenților din unitățile de învățământ cu profile socio-umaniste, arhitectură, care folosesc muzeul drept atelier de formare profesională și documentare, documentele aflate în arhiva muzeului sunt o sursă de documentare pentru această categorie de public.

Persoanele în vârstă caută relaxarea și petrecerea plăcută a timpului liber în compania altor persoane de vârstă apropiată. Revin cu regularitate și folosesc muzeul ca spațiu de întâlnire cu persoane cu preocupări comune.

O categorie specială de vizitatori sunt cei care participă la evenimentele culturale: concerte de muzică de cameră; piese de teatru, festivaluri de operă; concerte de pian, flaut și violoncel, toate realizate în baza unor protocoale de colaborare. Acești iubitori de artă, pe lângă aceste evenimente, se bucură și de expozițiile realizate de Muzeul Civilizației Dacice și Romane.

Grupurile de turiști străini sunt în general aduse de tur operatorii și au program prestabilit de vizitare și un timp impus de ghidul care îi însoțește.

Turiștii străini individuali sunt de obicei bine informați și aleg să petreacă mai mult timp, explorând amănunțit. Vin atrași de patrimoniul muzeului și mai puțin pentru un anumit eveniment.

Vizitatorul virtual este o categorie de public în continuă creștere. Serviciile on-line oferite de muzeu sunt din ce în ce mai căutate: turul virtual al muzeului este utilizat ca element important în stabilirea deciziei de vizitare, căile de comunicare de tip social media atrag prieteni numeroși și constituie o adevărată comunitate de susținători ai muzeului. În același timp, vizitatorul virtual este bine informat dorește să primească informație în timp real despre oferta culturală, să fie abordat la modul empatic și participativ, să se simtă parte dintr-o mare familie. Comunitatea virtuală de specialiști apreciază postările de tip profesional în prima parte a zilei, iar postările emoționale, de atmosferă atrag un număr mare de susținători în cea de-a doua parte a zilei.

Turistul de afaceri este beneficiarul unor pachete de servicii asociate congreselor sau conferințelor la care participă, vine cu precădere în muzeul și solicită vizite ghidate.

Studierea publicului, mai exact a dorințelor și așteptărilor acestora care consumă cultură, nu a fost până de mult, o temă de reflexie pentru instituțiile culturale. Tendința de a comunica cu vizitatorul a apărut odată cu conștientizarea necesității unui dialog cu privire la eficiența economică a activității culturale, în strânsă corelație cu identificarea, anticiparea și satisfacerea cerințelor consumatorilor, în mod profitabil. În acest sens marketingul cultural răspunde, prin activitățile sale, la întrebările privind dorințele și interesele unor grupuri țintă, dezvăluind soluțiile pentru îmbunătățirea activității și eficientizarea serviciilor muzeului. Pentru a ajunge la înțelegerea dorințelor publicului, muzeul deschide o serie de dialoguri structurate științific, prin metodele clasice de analiză și decizie utilizate de marketingul cultural. În cercetarea publicului vizitator sunt utilizate două metode de analiză: sondajul de opinie și analiza statistică. Pe baza rezultatelor

acestor activități se realizează proiectele și programele culturale în acord cu preferințele vizitatorilor. Periodic a fost realizată o anchetă sociologică cu tema Practicile culturale și consumul de servicii culturale la nivelul Muzeului Civilizației Dacice și Romane și a secțiilor din teritoriu, care și-a propus să analizeze orientările și preferințele publicului vizitator în ceea ce privește consumul de servicii culturale. S-a urmărit, de asemenea realizarea profilului social, al consumatorului de cultură din municipiul Deva. Pentru aceasta au fost urmărite, în anchetă, preocupările de timp liber ale oamenilor, frecvența participării lor la acțiunile culturale și satisfacția în legătură cu oferta culturală de veană. Prin studiul sociologic efectuat s-a urmărit cunoașterea beneficiarului actual cu privire la gradul de frecventare a instituțiilor de cultură, motivele pentru care aceștia vizitează muzeul, măsura în care sunt familiarizați cu manifestările organizate, precum și opinia acestora privind importanța instituțiilor de cultură. O sinteză a acestor anchete arată că participarea la evenimente și manifestări culturale este determinată pozitiv de educația vizitatorilor, veniturile acestora și existența timpului liber.

Conform sondajelor de opinie imaginea Muzeului este bună, indiferent de vârsta subiecților chestionați, iar publicul apreciază nivelul manifestărilor culturale organizate de Muzeu și nu consideră că prețurile practicate sunt exagerate.

Cu ocazia acțiunilor organizate a evenimentelor și manifestărilor de excepție, respectiv, Școala altfel, Noaptea Muzeelor, recitaluri și serate muzicale, vernisări de expoziții, organizarea și găzduirea de conferințe, colocvii, dezbateri, mese rotunde, precum și alte acțiuni cultural-științifice și artistice inițiate de muzeu sau desfășurate în colaborare cu alte instituții partenere s-a Obiectivele urmărite au fost identificarea caracteristicilor demografice ale vizitatorilor, identificarea motivațiilor acestora, estimarea nivelului lor de satisfacție. Este necesar ca fiecare muzeu să aibă propriile înregistrări privind vizitarea, astfel încât instituția să aibă o imagine clară a numărului de vizite și a frecvenței acestora, să știe cine îi sunt vizitatorii și ce parte dintre aceștia revin la muzeu sau participă la diverse programe cultural-educative.

Informațiile referitoare la cunoașterea profilului beneficiarului actual rezultă în urma analizei și studiilor comparative, a situației vânzărilor de bilete pe categorii de vizitatori, din datele cu privire la activitățile educative și participarea la evenimentele și manifestările culturale. Astfel, în perioada 01.01.2018 -31.05.2022 au frecventat Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva, precum și secțiile din teritoriu, după cum urmează:

În anul 2018 din numărul total de 140.000 de vizitatori, un număr de 125.402 vizitatori au fost plători de bilete, dintre care adulți 40.473 și copii 84.929. Diferența de până la 140.000 de vizitatori, respectiv un număr de 14.598, persoane de toate vârstele și toate categoriile socio-profesionale, a fost constituit din cei care au beneficiat de bilete gratuite, precum și din cei care au participat la diverse evenimente cu intrare liberă (programe de pedagogie și de educație muzeală, vernisaje de expoziții, simpozioane, concerte, serate muzicale etc.).

Dintre activitățile culturale care s-au bucurat de interesul deosebit al publicului, în anul 2018 au fost cele dedicate Centenarului Marii Uniri.

În anul 2019 din numărul total de 154.440 de vizitatori, un număr de 72.739 vizitatori au fost plătitori de bilete, dintre care adulți 33.020 și copii 39.719. Diferența de până la 154.440 de vizitatori, respectiv un număr de 81.701, persoane de toate vârstele și toate categoriile socio-profesionale, a fost constituit din cei care au beneficiat de bilete gratuite, precum și din cei care au participat la diverse evenimente cu intrare liberă (programe de pedagogie și de educație muzeală, vernisaje de expoziții, Ziua porților deschise la sediul muzeului din Deva și Zilele porților deschise la toate siturile unde Muzeul Civilizației Dacice și Romane desfășoară cercetări arheologice sistematice, simpozioane, concerte, serate muzicale etc.).

Conform datelor statistice, numărul de vizitatori înregistrați în perioada 01.01.2020 – 31.12. 2020, care au participat la activitățile desfășurate de muzeu, atât fizic cât și în mediu virtual, sunt după cum urmează:

- Persoane de toate vârstele care au vizitat în această perioadă obiectivele Muzeului Civilizației Dacice și Romane, incluzând și participanții la diverse evenimente cu intrare liberă (vernisaje, comemorarea eroului național Avram Iancu și Noaptea Muzeelor) au fost în număr de 48.895.

- Vizitatori în mediul on-line au fost în număr de 92.823: - site-ul web al muzeului (www.mcdr.ro) a fost accesat de un număr de 18.380 de vizitatori; - pagina de Facebook a muzeului a fost urmărită de un număr de 67.316 persoane; - persoane care au vizionat canalul mcdrtube au fost în număr de 7.127.

Conform datelor statistice, numărul de vizitatori înregistrați în perioada 01.01.2021 – 31.12. 2021, care au participat la activitățile desfășurate de muzeu, atât fizic cât și în mediu virtual, sunt după cum urmează:

- Persoane de toate vârstele care au vizitat în această perioadă obiectivele Muzeului Civilizației Dacice și Romane au fost în număr de 52.001 din care: 51.755 cu bilete și 246 cu bilete gratuite.

- Vizitatori în mediul online au fost în număr de 115.486: - site-ul web al muzeului (www.mcdr.ro) a fost accesat de un număr de 20.348 de vizitatori; - pagina de Facebook a muzeului a fost urmărită de un număr de 72.851 persoane; - persoane care au vizionat canalul mcdrtube au fost în număr de 22.287.

În perioada 01.01.2022 – 31.05. 2022, persoane care au participat la activitățile desfășurate de muzeu, atât fizic cât și în mediu virtual, sunt după cum urmează:

- Persoane de toate vârstele care au vizitat în această perioadă obiectivele Muzeului Civilizației Dacice și Romane au fost în număr de 13.892 din care: 9.578 cu bilete și 4.314 cu bilete gratuite (vernisaje și diverse activități: „Oul împistrit”; „Proiectul Muzeul E-Smart”; „Noaptea muzeelor”; „Spurius, ghidul virtual la lumii romane”, 2019 – 2022; „Under History II”; „Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb”; Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului.)

- Vizitatori în mediul online au fost în număr de 68.446: - site-ul web al muzeului (www.mcdr.ro) a fost accesat de un număr de 17.850 de vizitatori; - pagina de Facebook a muzeului a fost urmărită de un număr de 37.969 persoane; - persoane care au vizionat canalul mcdrtube au fost în număr de 12.627.

În vederea petrecerii cât mai plăcute a timpului liber, obiectivul principal pe care l-au urmărit vizitatorii a fost informarea cu privire la actul cultural pe care îl poate oferi muzeul, respectiv, cunoașterea patrimoniului muzeal mobil, imobil și arheologic. Astfel, publicul tânăr și familiile cu copii au avut un interes deosebit în a cunoaște colecțiile permanente, expozițiile temporare precum și patrimoniul arheologic. În acest sens, la Deva, în spațiul muzeal Palatul Magna Curia, atracția vizitatorilor a fost:

- **„Camera de tezaur”** care cuprinde câteva sute de exponate dintre cele mai valoroase existente în colecțiile muzeului devean. Printre acestea se numără piesele care compun tezaurul de la Sărăcsău (comuna Șibot, astăzi în județul Alba), datat în secolul I a. Chr., între care se numără nouă fibule, trei colane, patru brățări și șase inele plurispiralice dacice din argint. Nu lipsesc nici celebrele plăcuțe din foițe de aur descoperite la Germisara (Geoagiu-Băi, județul Hunedoara) sau aplica cu reprezentarea Gorgonei-Medusa, descoperită la Ulpia Traiana Sarmizegetusa. Expoziția prezintă diferite obiecte realizate din metale prețioase care au fost utilizate pe meleagurile hunedorene pe parcursul mai multor milenii, din preistorie, până în evul mediu.

- **Lapidarium**-ul muzeului, amplasat în spatele palatului Magna Curia este compartimentat în 5 incinte care expun piese arheologice de tip funerar, monumente inscripționate, statui etc. din preistorie, perioada dacică și romană.

- Expozițiile temporare: - **„Matrița de la Sarmizegetusa Regia”** această expoziție a fost dedicată matriței descoperite în anul 2013 la Sarmizegetusa Regia, unică în țară și *chiar în Europa*, obiect unealtă de epocă dacică. Cu ajutorul matrițelor de acest tip se ornamentau foi subțiri din metale prețioase (aur și argint) sau din aliaj pe bază de cupru. Imprimarea motivelor se făcea prin presarea acestor foițe în interiorul modelului redat în negative, cu ajutorul unor unelte realizate din materiale relativ moi. În antichitate cu o astfel de matriță se puteau realiza medalioane, aplica ornamentale pentru vase, casete și mobilier, elemente ale unor bijuterii; - Expoziția de fotografie **„Arhitectura tradițională în județul Hunedoara”**; - „Exponatul lunii” este un proiect care se desfășoară pe tot parcursul anului, având un caracter de particularitate diferențiată și constă în expunerea în fiecare lună a anului a celor mai reprezentative piese din colecțiile muzeului.

Pentru copii obiectivul cel mai atractiv a constituit **Colecția de Științele naturii**, care se compune din: - **Colecția paleontologică** ce cuprinde 5965 piese din care 1631 exemplare de melci și scoici provenite din punctele fosilifere de la Lăpugiu de Sus și Buituri, 531 eșantioane de impresii foliare, insecte și pești descoperite în situl fosilifer de la Tâmpa și 2019 resturi osteologice aparținând

diferitelor specii de mamifere preistocenice; - **Colecția herbarium** care este alcătuită în prezent din 11465 piese reprezentând specii de plante superioare colectate în diferite ecosisteme naturale ale județului Hunedoara; - **Colecția de Lepidoptere** care cuprinde 10917 exemplare colectate în ecosisteme naturale din județul Hunedoara dar și din alte regiuni ale României; - **Colecția de minerale** ce este alcătuită din 1063 eșantioane provenite în cea mai mare parte din zonele miniere Brad și Baia Mare - Baia Sprie; - **Colecția ornitologică** care este alcătuită din 571 de exemplare de păsări (naturalizate și balguri); - **Colecția Coleoptere** ce cuprinde 30579 exemplare provenite din diferite zone și habitate naturale ale României dar și din alte regiuni ale Terrei; - **Colecția de mamifere care** este alcătuită dintr-un număr redus de exemplare, dar se remarcă prin prezența zimbrilor (*Bison bonasus*), proveniți din rezervația naturală Pădurea Slivuț (Hațeg); - **Colecția de moluște actuale** cuprinde 2492 piese provenite din diferite regiuni ale României precum și exemplare exotice colectate din zone tropicale ale Terrei; - **Colecția herpetologică** care este alcătuită din 1792 exemplare provenite majoritatea din ecosisteme acvatice și terestre ale județului Hunedoara.

De asemenea, un interes major al publicului tânăr și familiile cu copii s-a îndreptat spre cunoașterea patrimoniului arheologic ce este constituit în situl Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, fostă capitală a provinciei romane Dacia. O altă atracție o constituie Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, care prin expoziția de bază dorește să prezinte o îmbinare între vechi și nou, între trecut și prezent. Astfel, în prima sală sunt prezentate începuturile Sarmizegetusei, fiind expuse piese de echipament militar roman originale, iar în jur sunt reconstituiri ale diferitelor tipuri de soldați, cum ar fi: ofițerul, centurionul, cornicenul, legionarul de rând și un soldat din trupele auxiliare. Mai sunt prezente și diferite unelte (*dolabra*) sau obiecte casnice folosite pe timp de campanie. În cea de a doua sală sunt prezentate câteva fragmente de statui imperiale, din bronz aurit, care împodobeau forul orașului. Statuetele mici de bronz se puteau regăsi în case, temple etc. În sala destinată tehnologiei romane sunt prezentate instalațiile care au ușurat sau chiar au înfrumusețat viața romanilor. Măsurarea timpului se putea face cu ajutorul cadranului solar. Urmează o încăpere dedicată ceramicii, care cuprinde unele dintre cele mai numeroase dintre descoperirile arheologice, atât cantitativ cât și în ceea ce privește funcționalitatea obiectelor. Opaștele și Amforele din Dacia, iar cea din urmă sală este dedicată agriculturii, comerțului și jocurilor practicate în capitala Daciei romane și în împrejurimile acesteia.

Publicul matur 40-50 de ani și cei vârstnici peste 60 de ani au prezentat interes pentru colecțiile aflate în spațiul muzeal Palatul Magna Curia iar în funcție de itinerariul pe care vizitatorii și l-au propus, cunoașterea patrimoniului muzeal de către aceștia s-a realizat astfel:

În drum spre cetățile dacice din Munții Orăștiei, vizitatorii au fost interesați de Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie care deține o colecție de arheologie cu piese descoperite în zona Orăștiei, piese aparținând perioadei antice, evului mediu precum și o semnificativă colecție de etnografie.

În drum spre bisericile de piatră din Țara Hațegului sau spre biserica și mănăstirea Prislop, atracția vizitatorilor a fost situl Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, fostă capitală a provinciei romane Dacia și Muzeul arheologic Sarmizegetusa.

Pentru zona Bradului, vizitatorii au fost interesați de - Expoziția de Istorie Locală și Artă Populară Brad; - Casa – Muzeu Avram Iancu Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea.

B.	Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia
-----------	--

1.	Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității
-----------	---

ANUL 2018

a). proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției:

În anul 2018 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a avut o intensă activitate expozițională, fiind organizate 32 expoziții temporare, pe diverse tematici, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții, din care 9 au fost dedicate Centenarului Marii Uniri de la 1918.

De asemenea, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, în calitate de partener, la Proiectul „Muzeul Virtual al Unirii”, inițiat de Muzeul Național de istorie a României, a contribuit cu 9 bunuri culturale însoțite de material foto și fișe de obiect.

În cadrul proiectului Exponatul lunii 2018, au fost aduse în atenția publicului un număr de 12 piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** „Statuetă atropomorfă”; **februarie:** „Tabla Breslei olarilor din Hațeg”; **martie:** „Cuier cu linguri” (Colecția Constantin Perța); **aprilie:** „Piese din Tezaurul de la Cioclovina”; **mai:** „Icoana pe sticlă Sfinții Constantin și Elena”; **iunie:** „Figurine zoomorfe de la Măgura Uroiului”; **iulie:** „Seceră de piatră cioplită din Paleolitic”; **august:** „Gravura Cetatea Deva dinspre Apus”; **septembrie:** „Reprezentare sculpturală din bronz a unei mâini, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa”; **octombrie:** „Ceainic din Colecția de la Batiz”; **noiembrie:** „Hotărârea noastră, Ludești, 16 noiembrie 1918”; **decembrie:** „Banderolă tricoloră română, purtată de Lt. Valeriu Pascu la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918”.

EXPOZIȚII:

Lunar – Exponatul lunii

Ianuarie – „Metalurgia fierului”

Februarie – „Între lumile lui O”

Martie – „Comorile României”

Martie – „Muzele”

Martie – „Fotografia – document etnografic”

Aprilie – „Județul Hunedoara – Ipostaze etnografice”

Aprilie – „Ștergarul zărăndean”

Mai – „La școală înainte de Marea Unire”. Cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva

Mai – „UNESCO Hunedoara - O lume întreagă într-un singur județ”

Mai – „Angeli et Daemones”

Iunie – „Ia românească – simbol al identității naționale”

Iulie – „Încoronarea suveranilor României Mari, Alba Iulia, 15 octombrie 1922”

August – „Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul communist”.

August – „Variété”

August - „Ipostaze ale sculpturii hunedorene” - sculpturi din Colecția de Artă M.C.D.R

August - expoziții de fotografie, documente, medalii, armament; proiecție de film istoric; sesiune științifică pe tema: Misiunea militară în Primul Război Mondial și înfăptuirea Marii Uniri. Rolul major al Misiunii Militare Franceze condusă de generalul Henri- Mathias Berthelot în dotarea și instruirea armatei române.

Septembrie – „Exposed”

Septembrie – „Corpul uman-jurnal de evoluție umană. Istoria tatuajului european și în spațiul românesc” -

O altă artă/Another art „Tatuajul ca formă de manifestare artistică. Expoziție – Art performance

Septembrie – „Obiecte restaurate în anul 2018 în laboratorul de restaurare al MCDR”

Septembrie – „Semne după zece ani”

Septembrie – „Anul European al Patrimoniului Cultural”

Octombrie – Patrimoniu contemporan, imaterial, universal. Zilele icoanei.

Noiembrie – „Orăștia și Marea Unire”

Noiembrie – „De la Marele Război la Marea Unire / „Ipostaze hunedorene din epopeea unității românești: 1918”

Noiembrie – „Arhitecturi medievale sibiene”

Noiembrie - „Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei. Tradiție și influență

Decembrie - „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva”

Decembrie - „Prin Cenușa Imperiului”

Decembrie - expoziție de fotografie documentară „Monumentele eroilor din județul Hunedoara”

Decembrie - „Centenarul Marelui Război”;

Decembrie - „Marea Unire în județul Hunedoara”

ALTE PROIECTE ȘI EVENIMENTE CULTURALE:

Februarie – Târgul de Turism de la Londra

Martie – „Oul împistrit” - Ateliere „de bătut toaca” și „de împistrit ouă”

Martie – „Zestrea românească”, ediția a II-a

Aprilie – Trecut, prezent, viitor, Ediția a III-a

Aprilie – „Lección de Istorie vie”

Mai – Noaptea Muzeelor (Deva, Orăștie, Brad)

Mai – Recital cameral intitulat „Trio A Piacere”

Mai - Târgul European al Castelelor, ediția a IV-a

Mai - Școala altfel
 Iunie – Ziua Internațională a Copilului
 Iunie - Școala de vară de restaurare, Ediția a III-a
 Iunie - Ziua Iei și Sărbătoarea Sânzienelor
 Iunie - Turul Centenarului
 Iunie - Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu
 Iunie - Călători în timp: personalități, evenimente și monumente pe harta Orăștiei
 Iunie – Școala altfel
 Iulie - Festivalul Internațional de Operă și Muzică Clasică „Hunedoara Lirică”
 Iulie - Ateliere de vacanță
 Iulie - Festivalul Dac Fest, ediția a IX-a – Măgura Uroiului
 August – Festivalul pădurenilor „Drăgan Muntean”
 August - Zilele porților deschise la toate siturile unde Muzeul Civilizației Dacice și Romane desfășoară cercetări arheologice sistematice
 Septembrie – Patrimoniul cultural național în Anul Centenarului. „Cooperare judiciară și strategii de investigare”
 Septembrie – Serbările Naționale de la Țebea
 Octombrie – Școala altfel
 Octombrie – „Micuța FiFi și Centenarul pe înțelesul copiilor”
 Octombrie - Aniversarea victoriei creștinătății 1479
 Octombrie - 25 octombrie 2018 - Ziua Armatei Române celebrată în Panteonul Moșilor din localitatea Țebea
 Noiembrie – Anul European al Patrimoniului Cultural 2018: o celebrare a diversității și a bogăției patrimoniului european
 Noiembrie – La izvoarele limbii române în anul Centenarului
 Noiembrie – Ediția de toamnă a Târgului de Turism al României,
 Decembrie - „Praznic luminos”
 Decembrie - Atelier de decorațiuni și felicitări pentru sărbătorile de iarnă

b). participări la târguri:

1. Participare la Târgul de Turism de la Londra:

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a fost promovat în perioada 1 – 4 februarie 2018, la Târgul de Turism de la Londra. Evenimentul a avut loc în baza unui protocol de colaborare încheiat între instituție și Asociația de Turism Retezat. Astfel, imaginea Muzeului Civilizației Dacice și Romane a fost promovată printr-o paletă largă de materiale publicitare. Nu este prima dată când instituția participă la asemenea evenimente, naționale sau internaționale. În cadrul acestora există posibilitatea să fie atrasă și mai mult atenția publicului asupra potențialului cultural și turistic pe care îl deține, prin Palatul Magna Curia și secțiile din teritoriu, fie că vorbim despre capitala Daciei Romane, Ulpia Traiana Sarmizegetusa, de Complexul de monumente de la Țebea, de Casa-Muzeu Avram Iancu din Baia de Criș, de Complexul memorial Aurel Vlaicu sau de secțiile de etnografie din Brad și Orăștie.

2. Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a IV-a:

În perioada 26-27 mai 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat în calitate de expozant la Târgul European al Castelelor - ediția a IV-a.

Târgul European al Castelelor este un eveniment unic în România care dorește să promoveze frumusețea monumentelor istorice din țară și din Europa. Cea de-a patra ediție a acestui eveniment s-a desfășurat timp de două zile la Castelul Corvinilor, în municipiul Hunedoara.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la acest târg cu un stand propriu, fiind prezentate și distribuite vizitatorilor și participanților la acest eveniment, materiale publicitare produse de Muzeul Civilizației Dacice și Romane prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu. Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane la târgul european de la Hunedoara constituie un eveniment important în politica de promovare a patrimoniului deținut, precum și o bună ocazie de extindere a colaborărilor cu parteneri externi.

3. Participare la ediția de toamnă 2018 a Târgului de Turism al României, desfășurat în perioada 15-18 noiembrie 2018 la București:

Cel mai mare eveniment din România dedicat industriei turismului, târgul de Turism al României este organizat de Romexpo de două ori pe an. Ajuns la cea de-a XXXVI-a ediție, Târgul de Turism al României rămâne locul ideal de prezentare a celor mai interesante oferte și atracții turistice, atât din România, cât și din străinătate, incluzând: turismul cultural, rural sau de business, turismul de tratament, destinațiile exotice, croazierele și turismul de aventură.

Astfel, Muzeul Civilizației Dacice și Romane în colaborare cu Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Hunedoara au participat la acest târg fiecare cu un stand propriu. Muzeul Civilizației Dacice și Romane a prezentat diverse materiale publicitare prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu, precum și valoarea deosebită și diversitatea obiectivelor culturale și a peisajului cultural hunedorean ce pot fi vizitate pe teritoriul județului Hunedoara.

c). Pedagogie muzeală acțiuni educativ-științifice:

- Proiect educațional „Lecție de istorie vie”;
- Parteneriat educațional „Zestrea Românească” – concurs de tradiții și obiceiuri locale;
- Proiect cultural „Școala de vară de restaurare ceramică”
- Proiect educațional „Trecut, Present, Viitor - Ediția a III-a”;
- Proiect cultural „Micuța FiFi și Centenarul pe înțelesul copiilor”
- Ateliere de vacanță pe diverse teme: conf. hârtiei, cusături tradiționale, pictură pe sticlă, colaje, desene, grafică;
- Atelier de decorațiuni și felicitări pentru sărbătorile de iarnă la care au participat copii claselor V-VIII;
- Activități desfășurate cu elevii în săptămâna „Școala altfel”.

ANUL 2019

a). proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției:

În anul 2019 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a avut o intensă activitate expozițională, fiind organizate 32 expoziții temporare, pe diverse tematici, din care 27 cuprinse în Agenda Culturală 2019 și 5 expoziții organizate la cerere, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții.

În cadrul proiectului Exponatul Lunii 2019, au fost aduse în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** „Spata - o piesă din angrenajul complicat al războiului de țesut”, **februarie:** „Carnetul de deputat al lui dr. Petru Groza primit în cadrul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române”, **martie:** „Manșon din os aparținând culturii Wietenberg descoperit la Șoimuș, punctul Teleghi”, **aprilie - mai:** „Triod, imprimat în anul 1813 în Tipografia Mitropoliei Blajului care a circulat și în zona Dumbrava de Jos (comuna Ribița, jud. Hunedoara)”, **iunie:** „Eșarfă de culoare galbenă, donată instituției muzeale în anul 1976 de Valeriu Pascu, pe care a purtat-o cu ocazia unui zbor demonstrativ pe care Aurel Vlaicu l-a efectuat în Orăștie în vara anului 1912, la puțin timp după succesul înregistrat la mitingul aviatic de la Aspern (Austria)”, **iulie:** „Relief ajurat din marmură, din perioada romană, descoperit în zona centrală a sanctuarului dedicat zeului oriental Mithras, din capitala Daciei Romane, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, primul *mithraeum* identificat și săpat în Transilvania”, **august:** „Vas ceramic de cult preistoric un dublu semn asemănător literei M”, descoperit în cadrul cercetărilor arheologice preventive desfășurate pe traseul autostrăzii Deva - Orăștie, în anul 2011”, **septembrie:** „Obrăzar de coif, din bronz, din perioada romană, descoperit în Forul (piața centrală) de la *Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa*”, **noiembrie:** „Cănceu” – vas de băut ce a aparținut membrilor comunității săsești din Orăștie”, **decembrie:** „De acum 30 de ani” (documente și fotografii privind Revoluția din decembrie 1989 din Deva)

EXPOZIȚII:

Lunar - Exponatul Lunii

Februarie - „Outsider Art”

Martie - „Șoimuș Teleghi – un sit arheologic de pe valea Mureșului”

Martie - „Tradiție și influență”

Aprilie - „Metode moderne, neintruzive, de cercetare, aplicate în situri arheologice la câmpie și la deal și munte”

Aprilie - „Sculpturi din patrimoniul muzeului din Deva semnate Ioan Șeu”

Mai - „Vechi icoane din Zarand”

Mai - Expoziție de artă în parteneriat cu Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, intitulată „Comunicare prin culoare”

Mai - „Cântec de fluier”

Mai - „Civilizația lemnului – Codrul, frate cu românul”

Iunie - „Obiecte restaurate în anul 2019”
Iulie - „Viața cotidiană în comunism: Colecții și colecționari hunedoreni. Vânătăoare și pescuit”
Septembrie - Expoziție aniversară „Cetatea Regală a Devei, 750”
Octombrie - „Poezia frunzei”
Octombrie - „Zbor”
Octombrie - „Tradiții militare orăștiene”
Octombrie - „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva” (Proiectul a început în anul 2018 și are ca obiectiv general punerea în valoare a subsolului Magna Curia. În anul 2019 a fost realizat conceptul expozițional)
Noiembrie - „Cultură și tipar european la Deva: carte veche din secolele XVI-XVIII”
Noiembrie - „Micia, arc peste timp”
Noiembrie - „Vestimentație feminină inspirată din perioada evului mediu târziu”
Noiembrie - „Păstoritul tradițional din județul Hunedoara”
Noiembrie - „Culoare și sacralitate”
Noiembrie - „Expoziție de ceramică arhaică”
Noiembrie - „ Piese reprezentative din colecția de arheologie a muzeului devean”
Decembrie - „Arhitectura din zona capitalei Regatului Dac”
Decembrie - „Ceramica de Batiz” - Piese de ceramică fină de Batiz din patrimoniul MCDR
Decembrie - „Salonul de iarnă” al AAFH, ediția a III-a

Expoziții temporare organizate la cerere, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții:

Mai - „Satul hunedorean în imagini”
Iunie - „Satul Românesc, un paradis pierdut?”
Iulie - „Icoane pe sticlă”
August - „Șoimăritul - pasiune și artă”
Octombrie - „Patrimoniu: contemporan, imaterial, universal”

ALTE PROIECTE ȘI EVENIMENTE CULTURALE:

Ianuarie - „Civilizație românească și cultură democratică”, ed. a IV-a, coordonat de Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” din Călan
Februarie - „Târgul de Turism al României”(ediția de iarnă 2019)
Martie - „Zestrea românească”, ediția a III-a
Aprilie - „Oul împistrit”
Mai - „Workshop de pictură - Icoane pe sticlă”
Mai - „Școala altfel”
Mai - „Noaptea Muzeelor” - Deva
Mai - „Noaptea Muzeelor” (Noapte albă la muzeu) - Orăștie
Mai - „Noaptea muzeelor” - Brad
Mai - „Târgul European al Castelelor”
Mai - Workshop-uri
Iunie - „Ziua Internațională a copilului” /Ziua porților deschise la MCDR

Iunie - „Școala de vară de restaurare ceramică”, Ediția a II-a
Iunie - „Sânzienele - Sărbătoarea iei”
Iunie - „Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu”
Iunie - „Școala de vară de etnografie”
Iunie - „Comorile lumii”
Iunie - Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice
Iulie - „Ateliere de vacanță”
August - „Festivalul Dac Fest”
Septembrie - „Serbările Naționale de la Țebea”
Septembrie - „Comorile lumii”
Septembrie - decembrie - „Școală de toamnă a meșterilor populari”
Octombrie - „1479, Victoria creștinătății. Bătălia de la Câmpul Pâinii”
Noiembrie - „Caravana „Istoria și civilizația tracilor”
Noiembrie - „Târgul de Turism al României” (ediția de toamnă 2019)
Decembrie - Manifestare dedicată împlinirii a 30 de ani de la Revoluția Română din decembrie 1989.

b). participări la târguri:

1. Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a V-a:

În perioada 24 - 25 mai 2019, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat în calitate de expozant la Târgul European al Castelelor - ediția a V-a.

Târgul European al Castelelor este un eveniment unic în România care dorește să promoveze frumusețea monumentelor istorice din țară și din Europa. Cea de-a cincea ediție a acestui eveniment s-a desfășurat timp de două zile la Castelul Corvinilor, în municipiul Hunedoara.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la acest târg cu un stand propriu, fiind prezentate și distribuite vizitatorilor și participanților la acest eveniment, materiale publicitare produse de Muzeul Civilizației Dacice și Romane prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu. Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane la târgul european de la Hunedoara constituie un eveniment important în politica de promovare a patrimoniului deținut, precum și o bună ocazie de extindere a colaborărilor cu parteneri externi.

2. Participare la ediția de primăvară și toamnă 2019 a Târgului de Turism al României, care s-a desfășurat în perioada 21 – 24 februarie 2019 și în perioada 14-17 noiembrie 2019 la București:

Cel mai mare eveniment din România dedicat industriei turismului, târgul de Turism al României este organizat de Romexpo de două ori pe an. Astfel, Târgul de Turism al României rămâne locul ideal de prezentare a celor mai interesante oferte și atracții turistice, atât din România, cât și din străinătate, incluzând: turismul cultural, rural sau de business, turismul de tratament, destinațiile exotice, croazierele și turismul de aventură.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane în colaborare cu Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Hunedoara au participat la acest târg fiecare cu un stand propriu. Muzeul Civilizației Dacice și Romane a prezentat diverse materiale publicitare prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu, precum și valoarea deosebită și diversitatea obiectivelor culturale și a peisajului cultural hunedorean ce pot fi vizitate pe teritoriul județului Hunedoara.

c) Pedagogie muzeală acțiuni educativ-științifice:

- Proiect educațional „Civilizație românească și cultură democratică”, ediția. a IV-a, coordonat de Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” din Călan;

- Parteneriat educațional „Zestrea Românească” – concurs de tradiții și obiceiuri locale;

- Proiect cultural „Școala de vară de restaurare ceramică”

- Proiect cultural „Școala de vară de etnografie”

- Parteneriat educațional „Comorile lumii” - concurs Interjudețean de Arte Vizuale;

- Ateliere de vacanță pe diverse teme: cusături tradiționale, pictură pe sticlă, colaje, desene, grafică;

- Activități desfășurate cu elevii în săptămâna „Școala altfel”.

ANUL 2020

a). proiecte proprii realizate la sediul instituției:

În anul 2020, au fost organizate 12 expoziții temporare, iar în cadrul proiectului Exponatul lunii 2020, au fost aduse lunar în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - Carte străină veche, ediție în limba latină din Toma d’Aquino, tipărită la Paris în anul 1645, în oficina tipografică a lui Dionysius Moreau, **februarie:** - Aparat de fotografiat cu burduf, „AGFA Billy-Record cu lentile Anastigmat Jgestar”, **martie:** - „Crucea de drimoc” – precursorul mărtisorului, **aprilie:** - Statuia Zeiței Hygieia din capitala Daciei Romane, **mai:** - Album de fotografii intitulat „Exodul apelor. Județul Hunedoara. Mai 1970”, **iunie:** - Tablou reprezentând natura statică „Ghiveci cu flori”, realizat de Francisc Șirato, **iulie:** - Pictură pe sticlă reprezentând Sfinții Apostoli Petru și Pavel, **august:** - Revista învățătorilor și învățătoarelor din județul Hunedoara, **septembrie:** - Costum popular de sărbătoare din zona Zarandului de Munte, **octombrie:** - Tabloul „Femeie stând” realizat de Emma Tomasek și „Cheptarul de Romos”, **noiembrie:** - „Cămașă bărbătească din zona Orăștiei” și „Furca de tors și fusul”, **decembrie:** - „Portret dr.Aurel Vlad un promotor hunedorean al Marii Uniri”.

• **Proiecte în cadrul programului expoziții temporare:**

Lunar - Exponatul lunii

Februarie - „Iubește...Iubirea!”

Iunie - Expoziție de ceramică a artistei Geanina Luminița Vataman

Iulie - Naturi statice din Colecția de Artă plastică a MCDR

August - „Neutral”

Septembrie - „Magna... Caricaturia”

Octombrie - „Poezia frunzei”

Noiembrie - „140 de ani de la înființarea Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara”

Noiembrie - Artă Plastică Contemporană din România, ediția a II-a

Noiembrie - „Restituiri istorice”.Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2020

Decembrie - „Producția ceramică în Munții Orăștiei”

Decembrie - Salonul de iarnă – Ediția a IV-a.

- **Proiecte culturale promovate on-line**

În contextul pandemiei de coronavirus (COVID-19), cu toții vedem suferința pe care o provoacă acest virus, însă pentru a putea depăși perioada de criză tot personalul muzeului încearcă să se implice, dând dovadă de solidaritate și responsabilitate.

Misiunea constantă de colecționare, cercetare, conservare, restaurare și comunicare a măturilor materiale și spirituale n-a încetat nici în această perioadă, în scopul cunoașterii, educării și recreerii publicului.

Patrimoniul cultural este un serviciu de interes public, iar printr-un management cultural adaptat la criză echipa Muzeului Civilizației Dacice și Romane a inițiat mai multe proiecte educative on-line pentru publicul interesat, în condițiile în care distanțarea socială este absolut necesară.

Astfel, în perioada de referință personalul Secției de Marketing și Relații cu Publicul în colaborare cu celelalte secții ale muzeului a asigurat în permanență activitatea de promovare și mediatizare prin intermediul site-ului web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture, precum și prin intermediul presei scrise sau online, după cum urmează:

- 4 martie 2020 – Album fotografii din Deva – din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;
- 5 martie 2020 – clip video - Priceless Treasures of History - din cadrul proiectului Congresul Internațional de Tracologie;
- 6 martie 2020 - Album fotografii Cetăți Dacice – din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;
- 6 martie 2020 - Album fotografii Biserici Țara Hațegului – din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;
- 9 martie 2020 - Album fotografii Ulpia Traiana Sarmizegetusa – din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;
- 9 martie 2020 - Album fotografii Patrimoniul MCDR – Cetatea Devei– din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;

- 9 martie 2020 - Album fotografii – Hunedoara – Muzeul Castelul Corvinilor din Hunedoara - din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;
- 9 martie 2020 - Album fotografii din Deva – din cadrul proiectului Congresul de Tracologie 2020;
- 9 martie 2020 – Comunicat Sit Șoimuș-Teleghi;
- 24 martie 2020 – text informativ despre activitatea lui Téglás Gábor – primul director al muzeului;
- 1 aprilie 2020 – clip video despre Ulpia Traiana Sarmizegetusa;
- 2 aprilie 2020 – text informativ despre Complexul Memorial Aurel Vlaicu;
- 6 aprilie 2020 – clip video despre Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie;
- 6 aprilie 2020 – clip video despre Complexul Memorial de la Țebea;
- 6 aprilie 2020 – Neclog Ioachim Lazăr;
- 8 aprilie 2020 - clip video despre Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad;
- 9 aprilie 2020 - clip video despre situl și muzeul de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa;
- 10 aprilie 2020 - clip video despre Casa Muzeu – Avram Iancu;
- 14 aprilie 2020 - clip video despre Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva;
- 15 aprilie 2020 – articol despre Biblia tipărită la Blaj și aflată în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva;
- 22 aprilie 2020 – text - Un monument pe săptămână – Palatul Magna Curia;
- 22 aprilie 2020 – text – Cetatea de la Ardeu;
- 22 aprilie 2020 – articol despre postarea Tradiții de Paști - Oul Împistrit;
- 23 aprilie 2020 – text – Despre carte, de ziua ei, - omagierea cărții prin expunerea manualului de lectură, „Carte de lectură românească pentru clasele gimnaziale”, tipărit în anul 1861;
- 23 aprilie 2020 – text- Piese reprezentative din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva – Brățara celtică din argint de la Bănița;
- 24 aprilie 2020 – text – Considerații privind restaurarea ceramicii arheologice, a metalului și a cărții vechi, realizate de specialiștii muzeului din domeniul restaurare – conservare;
- 27 aprilie 2020 – articol – Un monument pe săptămână – Palatul Magna Curia;
- 27 aprilie 2020 – text - Despre „influenza” (boala) spaniolă – expunerea primului număr al seriei „Biblioteca interesantă”, cu subtitlul „Pățaniile unui recrut”, care a apărut la Orăștie, la „Tipografia Modernă”, în anul 1918 – redactat de bibliotecar Ștefan Viorel Papp;
- 29 aprilie 2020 – text – Bastionul Roșu de la Ilia – expunere despre Casa Memorială a lui Gabriel Bethlen – redactat de conservator Marius-Gabriel Rus;
- 30 aprilie 2020 – text – Tezaurul de la Sărăcsău – redactat de cercetător științific Iosif Vasile Ferencz;
- 30 aprilie 2020 – text – Începutul anului pastoral – Sân-Giorgiu și Armindenul – Obiceiuri și ritualuri de la Ribița – redactat de muzeograf Monica Dușan;
- 4 mai 2020 – text – Fructiera dacică – realizat de Carmen Burz – expert restaurator ceramică;

- 5 mai 2020 – articol – Muzeul Civilizației Dacice și Romane, mai vizibil în mediul on-line;
- 6 mai 2020 – Viața romanilor în cca 5 min. Ep.1 – Hai la masă, realizat de arheolog Cristina Mitar;
- 6 mai 2020 – text – cetatea Costești-Cetățuie – realizat de cercetător științific Iosif Vasile Ferencz;
- 6 mai 2020 – articol – Descoperă Hunedoara, din fotoliul de acasă;
- 6 mai 2020 – articol – Să descoperim Bastionul Roșu din Ilia;
- 8 mai 2020 – publicații ale cercetătorilor Dumitru-Cătălin Rogojanu și Gherghina Boda, Cercetarea în era globalizării. Mize, provocări și perspective, Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2015 (prezentată de Lect.univ.dr. Enache Tușa în emisiunea Cartea Zilei, Litoral TV - 27 februarie 2017);
- 8 mai 2020 – prezentarea obiectului din cadrul Rubricii Piese Reprezentative din colecțiile MCDR: Cuțit celtic din fier, realizat de cercetător științific Iosif Vasile Ferencz;
- 11 mai 2020 – text –Evanghelie, Blaj, 1776 – realizat de Luminița Bogdan, expert restaurator carte veche;
- 11 mai 2020 – articol – Povestea Castelului Magna Curia;
- 12 mai 2020 – text - Casa-Muzeu "Avram Iancu" realizat de Mărioara Oprișa, gestionar custode;
- 12 mai 2020 – Publicații ale cercetătorilor din cadrul compartimentului de cercetare și documentare în studii culturale, Istorie, Cultură și Cercetare, vol. I, Dumitru-Cătălin Rogojanu, Gherghina Boda(coord.).Prezentată de Lect.univ.dr. Enache Tușa în emisiunea Cartea Zilei, Litoral TV, 27 februarie 2017;
- 13 mai 2020 – text – Începuturile Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara, realizat de Cristina Bodó, cercetător științific III;
- 14 mai 2020 – text – Biserica de la Crișcior, realizat de Lăcrămioara Ștefan, muzeograf;
- 15 mai 2020 – text - Aplica cu reprezentarea Gorgonei Medusa, realizat de Oana Tutilă, arheolog;
- 18 mai 2020 – comunicat și clip video – Aplică din argint aurit secolele XVII-XVIII, text realizat de Mihaela Beceanu, expert restaurator metal, Secția de Restaurare, Conservare, Investigații;
- 20 mai 2020 – text - Peșteră zidită de la Mada, realizat de dr. Iosif V. Ferencz, Cercetător Științific, Secția de Arheologie a MCDR Deva;
- 21 mai 2020 – text - Batistă bărbătească de curea – realizat de muzeograf, Daniela Șendroi, conservator, Iustina Bogdan, arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 22 mai 2020 – text – Paftaua de fier, placată cu tablă de bronz, realizat de dr. Iosif V. Ferencz, Cercetător Științific, Secția de Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- 25 mai 2020 – text – Minologhion – carte restaurată, realizat de Bogdan Luminița, Expert Restaurator carte veche – documente;

- 26 mai 2020 - text – publicațiile cercetătorilor din cadrul Compartimentului de Cercetare și Documentare în Studii Culturale, „Istorie, Cultură și Cercetare”, vol. II, apărută sub coordonarea cercetătorilor științifici: dr. habil. Gherghina BODA, cercetător științific I și dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, cercetător științific III;
- 27 mai 2020 – text – Cetatea dacică de la Bănița, realizat de dr. Iosif V. Ferencz, Cercetător Științific, Secția de Arheologie;
- 28 mai 2020 – text – “Zile de lucru și de sărbătoare în luna mai. Însemnările lui Gorcea Marcu, țaran din Ribița, mai, 1982 și 1984”, realizat de muzeograf Monica Dușan;
- 28 mai 2020 – text – “Depozitul de bronzuri de la Balșa”, realizat de Adrian Cătălin Căsălean, arheolog;
- 29 mai 2020 – text – “ Inel din aur cu gemă, de la Micia”, realizat de către arheolog dr. Oana Tutilă, Secția de Arheologie Deva;
- 2 iunie 2020 – Articol – Monumente Celebre ale Județului Hunedoara;
- 3 Iunie 2020 – text - Societatea de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara – 140 de ani de la înființare, realizat de Dr. Bodó Cristina, Cercetător Științific, secția Arheologie, a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 4 iunie 2020 – text - Un monument istoric deosebit al județului Hunedoara! Micia: Castrul Roman, Așezarea civilă, realizat de Arheolog Dr. Marius Barbu;
- 5 iunie 2020 – text – O piesă deosebită din colecțiile Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie, realizat de muzeograf, Daniela Șendroi, conservator, Iustina Bogdan, arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 5 iunie 2020 – text - pilastul funerar al unui Decurion de la Micia, realizat de Dr. Marius Barbu, Arheolog, Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 5 Iunie 2020 – text – Promovarea pieselor reprezentative din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane, realizat de Dr. Daniel I. Iancu, Cercetător Științific III, Secția de Istorie și Artă;
- 9 iunie 2020 – text- Acta Musei Devensis – Sargetia, nr. X (XLVI) S. N. 2019, realizat de Dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific, Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 9 iunie 2020 – text - „Istorie, Cultură și Cercetare”, vol. III, realizat de dr. habil. Gherghina BODA, cercetător științific I și dr. habil. Dumitru-Cătălin ROGOJANU, cercetător științific III;
- 10 iunie 2020 – text - Cetatea Deva, realizat de Arheolog Dr. Ionuț-Cosmin Codrea, Secția Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- 12 iunie 2020 – text - O fibulă puternic profilată descoperită la „Ardeu-Cetățuie” realizat de Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 12 iunie 2020 – text - Cadran Solar Portabil din Fildeș, realizat de de Arheolog Dr. Ionuț-Cosmin Codrea, Secția Arheologie;
- 15 iunie 2020 – text – Vas Ceramic Preistoric – realizat de Daniela Gheară, expert restaurator ceramică, sticlă, porțelan, Secția de Restaurare – Investigații, Conservare;

- 16 iunie 2020 – text - Un monument pe săptămână, realizat de Mihaela – Maria Barbu, Arheolog, Secția Arheologie;
- 18 iunie 2020 – text - Podișorul lui Constantin Perța, realizat de Muzeograf, Daniela Șendroi, Conservator, Iustina Bogdan, Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 19 iunie 2020 – text - Secera preistorică din piatră cioplită de la Șoimuș – Lângă Sat, realizat de Arheolog, Mihaela – Maria Barbu, Secția Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- 23 iunie 2020 – text - Nicovala Dacică, realizat de Restaurator, Simona Preda, Secția Restaurare, Investigații, Conservare a Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- 24 iunie 2020 – text - „Elites, Networks of Power and Citizens (19th – 21st Centuries)”, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2019, realizat de Dumitru-Cătălin Rogojanu, Cosmin-Ștefan Dogaru (coord.);
- 24 iunie 2020 – text - Villa Romană Rapoltu Mare - La Vie, realizat de Arheolog Dr. Marius Barbu;
- 25 iunie 2020 – text - Un ataș de „situla”, realizat de Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 26 iunie 2020 – text – Statuetă din bronz reprezentându-l pe Mercurius-Hermes-Thot, realizat de Dr. Marius Gheorghe Barbu;
- 29 iunie 2020 – text - În spatele vitrinei, realizat de specialiștii din cadrul Secției de Restaurare, Investigații, Conservare;
- 1 iulie 2020 – text - Peștera din Bordul Mare, realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific;
- 2 iulie 2020 – text - pictură pe sticlă reprezentând Sfinții Apostoli Petru și Pavel, realizat de Muzeograf, Daniela Șendroi, Conservator, Iustina Bogdan, Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 3 iulie 2020 -text - un vârf de pilum de la Ardeu , realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific;
- 6 iulie 2020 – text - Psaltire, Râmnic, 1751, realizat de Bogdan Luminița, expert restaurator carte veche documente;
- 7 iulie 2020 – text - Dealul Cetății Deva în administrarea Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara, realizat de , dr. Bodó Cristina, Cercetător Științific, Secția de Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- 8 iulie 2020 – text - Cetatea Dacică de la Piatra Roșie realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific, secția de Arheologie;
- 9 iulie 2020 – text - Un pond realizat din bronz aflat în colecțiile Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie, realizat de Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 10 Iulie 2020 – text - o cataramă din fier descoperită la Ardeu, realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific, Secția de Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 13 iulie 2020 – text - Pafta din argint aurit, sec.XVII-XVIII, realizat de Mihaela Beceanu, expert restaurator metal, Secția de Restaurare, Conservare, Investigații a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva;

- 15 iulie 2020 –text - Cetatea Dacică de la Costești-Blidaru, realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific, Secția de Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 16 iulie 2020 – text - un cânceu săsesc din colecțiile Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie realizat de muzeograf, Daniela Șendroi, conservator, Iustina Bogdan, arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 20 iulie 2020 - text - o casetă de valori descoperită la Ardeu, realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz, Cercetător Științific;
- 20 iulie 2020 – articol – Monumente celebre ale Județului Hunedoara – Biserica de Piatră de la Densuș, realizat de Daniel I. Iancu, Cercetător Științific;
- 21 iulie 2020 – text - În spatele vitrinei, realizat de Daniela Gheară, expert restaurator ceramică, sticlă, porțelan, Secția de Restaurare, Conservare;
- 22 iulie 2020 – text – „Muzeul din Deva. Arc peste timp”, Cluj-Napoca, 2017, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III, Secția de Istorie și Artă;
- 23 iulie 2020 - text - Turnul de la Răchitova, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III, Secția de Istorie și Artă;
- 24 iulie 2020 – text - o fructieră descoperită la ardeu, realizat de Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean, Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie;
- 27 iulie 2020 – text - clișee fotografice pe sticlă din 1915, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III;
- 28 iulie 2020 – text - vas din bronz descoperit în zona Sarmizegetusa Regia, realizat de Ioana Popițiu, expert restaurator metal-ceramică;
- 28 iulie 2020 – articol – Monumente Celebre ale Județului Hunedoara – Cetatea Medievală a Devej;
- 29 iulie 2020 – text - despre cum se făcea educația până la 1918, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III;
- 30 iulie 2020 – text - Cetatea Orăștiei – realizat de dr. Daniel I. Iancu;
- 31 iulie 2020 – text –un scaun de curelărit de la Orăștie, realizat de muzeograf, Daniela Șendroi, arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 3 august 2020 – articol – exponat: o carte veche, o ediție olandeză a istoriei lui Alexandru cel Mare „Quintus Curtius Rufus, *Alexander Magnus*, Hagae Comitum, Apud Petrum van Thol Bibliopolam, 1708”, realizat de Georgeta Deju, Șef serviciu Secția de Istorie și Artă;
- 4 august 2020 – text – Apostol, București 1683, realizat de Luminița Bogdan, expert restaurator carte veche documente;
- 4 august 2020 – articol – Povestea incredibilă a lui Venus de Murany, nonconformista de la Castelul Magna Curia din Deva;
- 5 august 2020 – text – Societatea de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara – realizat de dr. Cristina Bodó, Cercetător științific;
- 6 august 2020 – text – Biserica de zid de la Ribița, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III;

- 11 august 2020 – text - Povestea științifică a Cetății Deva, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III;
- 12 august 2020 -text- Biserica Rotondă de la Geoagiu, realizat de dr. Iosif Vasile Ferencz;
- 14 august 2020 – text – Fotografie Document (o ceată de călușari a Reuniunii Meseriașilor Români din Orăștie în anul 1912), realizat de către muzeograf, Daniela Șendroi, conservator, Maria Iustina Bogdan;
- 17 august 2020 – articol – Bust Meissen, realizat dr. Diana Loredana Pantea;
- 17 august 2020 – text – Unelte dacice din fier – realizat de Simona Preda, Secția Restaurare, Investigații, Conservare;
- 18 august 2020 – text - Sarmizegetusa Ulpia Traiana și dincolo de monumentele celebre: Gică Băeștean, Tiberiu Albulescu, Monografie istorico-etnografică a localității Sarmizegetusa, Deva, 2012, realizat de către dr. Daniel I. Iancu, Cercetător Științific;
- 19 august 2020 – text – Turnul Cetate de la Crivadia, realizat de dr. Daniel I. Iancu, Cercetător științific III;
- 21 august 2020 – articol – Un crampon dacic din fier aflat în colecțiile Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie, realizat de Arheolog, Adrian Cătălin Căsălean;
- 25 august 2020 – text - În spatele vitrinei, realizat de Daniela Gheară, expert restaurator ceramică, sticlă, porțelan;
- 26 august 2020 – text - Expoziția și catalogul. Moduri de finalizare a unei cercetări, realizat de dr. Daniel I. Iancu, Cercetător științific III,
- 27 august 2020 – text - Față de masă de sărbătoare, realizat de Muzeograf Daniela Șendroi, Conservator Maria Iustina Bogdan, Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie;
- 27 august 2020 – articol - Măgura Uroiului: Cariera Romană, prezentat de specialiștii muzeului, arheolog dr. Marius Barbu și arheolog dr. Alexandru Bărbat;
- 28 august 2020 -text - Aedicula de la Micia, realizat de arheolog dr. Marius Barbu;
- 1 septembrie 2020 – articol - activitatea desfășurată de către Szinte Gábor în cadrul Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara, realizat de dr. Cristina Bodó, cercetător științific și dr. Ionuț-Cosmin Codrea, arheolog;
- 3 septembrie 2020 – text - Albumul „Pentru neam și țară: Societatea Ocrotirea Orfanilor din Război, 1916-1924”, Oradea, Tipografia Adolf Sonnenfeld S.A., [1925], realizat de Georgeta Deju, șef serviciu Secția de Istorie și Artă a instituției;
- 4 septembrie 2020 – text - Molitvenic, Sibiu 1833, carte restaurată în laboratorul de Restaurare, Conservare, Investigații al instituției, realizat de Luminița Bogdan, expert restaurator carte veche documente;
- 7 septembrie 2020 – text - Profesorul și discipolii, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III, Secția de Istorie și Artă;
- 10 septembrie 2020 – text - Costum popular de sărbătoare din zona Zarandului de Munte, realizat de către Monica Dușan, muzeograf, Secția de Istorie și Artă, Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad;

- 14 septembrie 2020 – articol – Un vas din Epoca Târzie a Bronzului, descoperit pe Șantierul Arheologic Abucea – Autostrada Deva – Lugoj, realizat de către Carmen Burz, expert restaurator ceramică, Secția Restaurare, Investigații, Conservare;
- 18 septembrie 2020 –text- Potir de ceramică fină de Batiz, realizat de dr. Diana Loredana Pantea, muzeograf, Secția Istorie și Artă a instituției;
- 24 septembrie 2020 – text - Vestigii din vechea Orăștie - Un vas borcan descoperit în proximitatea cetății din Orăștie,, realizat de cercetător științific dr. Mihai Cristian Căstăian, șef serviciu, Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie;
- 29 septembrie 2020 – articol - Nou templu roman descoperit la Micia, realizat de arheolog dr. Marius Barbu;
- 14 octombrie 2020 – text - activitatea desfășurată de către Király (König) Pál în cadrul Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara., realizat de dr. Cristina Bodó, cercetător științific, Secția de Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 27 octombrie 2020 – text - Cercetările din cadrul Școlii de Vară „Patrimoniul etnografic hunedorean în lumina cercetărilor din România și Republica Moldova” sunt prezentate în revista de specialitate a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău., realizat de cercetător științific I dr. habil. Gherghina Boda și cercetător științific III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, Compartimentul de Cercetare și Documentare în Studii Culturale;
- 29 octombrie 2020 – text - Cheptarul de Romos, realizat de dr. Mihai Cristian Căstăian, arheolog, șeful Secției de Etnografie și Artă Populară Orăștie;
- 30 octombrie 2020 – text - Tabloul”Femeie stând” realizat de Emma Tomasek, realizat de dr. Diana Loredana Pantea, muzeograf, Secția de Istorie și Artă a instituției;
- 2 noiembrie 2020 – text - Artă Plastică Contemporană din România Ediția a II-a, realizat de muzeograf dr. Diana Loredana Pantea;
- 4 noiembrie 2020 – articol - Istoria intră în era digitală, realizat de conservator Roxana Stăncescu;
- 4 noiembrie 2020 – text - Furca de tors și fusul, realizat de Monica Dușan, muzeograf, Secția de Istorie și Artă, Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad;
- 13 noiembrie 2020 – articol - „Noaptea Muzeelor” 2020 – ediția a XVI-a, exclusiv on-line;
- 13 noiembrie 2020 – text - Cămașă bărbătească din zona Orăștiei, realizat de muzeograf, Daniela Șendroi, conservator, Iustina Bogdan;
- 14 noiembrie 2020 – Concert on-line - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a II-a;
- 15 noiembrie 2020 – Concert (redifuzare) - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a I-a;
- 15 noiembrie 2020 – Concert (redifuzare) - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a II-a;

- 15 noiembrie 2020 – Concert (redifuzare) - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a III-a;
- 16 noiembrie 2020 - Concert (redifuzare) - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a IV-a;
- 16 noiembrie 2020 - Concert (redifuzare) - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a V-a;
- 16 noiembrie 2020 - Concert (redifuzare) - Cimpoierii din Transilvania la Noaptea Muzeelor, ediția a XVI-a, la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Partea a VI-a;
- 17 noiembrie 2020 – articol - Simpozion Internațional desfășurat on-line cu participarea specialiștilor Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva;
- 1 decembrie 2020 – text - Exponatul lunii decembrie 2020 PORTRETUL dr. AUREL VLAD – personalitate a Marii Uniri, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III, Secția de Istorie și Artă a Muzeului;
- 1 decembrie 2020 – text - LA MULȚI ANI, ROMÂNIA!🇷🇴, realizat de Dr. Georgeta Deju, Secția de Istorie și Artă;
- 1 decembrie 2020 – articol - MCDR Deva: „De pe frontul din Galiția la Alba Iulia, o pagină de epopee națională” de Valeriu Pascu;
- 2 decembrie 2020 – articol - Păstrătoarea din Apuseni. Femeia care salvează de la uitare lumea de odinioară;
- 7 decembrie 2020 – text - „140 de ani de la înființarea Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara”, realizat de dr. Cristina Bodó, cercetător științific, Secția de Arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva;
- 9 decembrie 2020 – text - Istorie, Cultură și Cercetare, volumul IV, realizat de C.S.III dr. habil. Rogojanu Dumitru-Cătălin și C.S.I dr. habil. Gherghina Boda;
- 15 decembrie 2020 – articol – A patra ediție a Salonului de Iarnă al Asociației Artiștilor Fotografi Hunedoreni – „Foto Art Pandemica” la MCDR Deva;
- 16 decembrie 2020 – text - „International Exhibition INVENTCOR”, realizat de CS III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu de la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

ANUL 2021

a). proiecte proprii realizate la sediul instituției:

Au fost organizate 24 expoziții temporare, iar în cadrul proiectului Exponatul lunii 2021, au fost aduse online în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - „Bufet în stil eclectic”; **februarie:** - „Bucoavnă pentru învățătura pruncilor”- Sibiu Tipografia erezitoriei lui Gheorghe de Closius; **martie:** - „Un opaiț roman” din colecția de Etnografie și Artă Populară Orăștie; **aprilie:** - „Portret de femeie” realizat de Eustațiu Stoenescu; **august:** - „Aniversarea Festivă de Inaugurare a Muzeului din Orăștie” – Document - Muzeul Raional Orăștie Inaugurarea Festivă din 23 August 1952; **octombrie:** „Fructiera din ceramică fină de Batiz”; **noiembrie:** - „Echipamentul de zbor a lui

Aurel Vlaicu”; **decembrie:** - Pictură pe sticlă reprezentând pe „Sfântul Arhiepiscop Nicolae”.

De asemenea, în cadrul acestui proiect au fost prezentate detaliat piesele din colecția muzeului, care se află, temporar, la expoziția internațională „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” organizată la Madrid, în perioada 30 septembrie 2021 - 27 februarie 2022, respectiv - aplica bronz aurit Medusa, aplica bronz aurit Menada, doua placute de aur, statueta marmura Diana, statueta marmura Mithras Petrogenitus, statueta bronz Mercurius, statueta bronz Isis, relief marmura Silvanus, monument gresie Rapirea Europei, pilastru soldat, fragment inscripție.

- **Proiecte în cadrul programului expoziției temporare:**

Lunar - Exponatul lunii

Februarie - „Miresmele primăverii”

Martie - „Povestea hârtiei”

Martie - „Producția ceramică în Munții Orăștiei”

Aprilie – Decembrie - Miniexpoziții organizate în cadrul Shopping City –Deva (Aprilie: Masa de Paște în zona Zarandului; Mai: luna muncii / meserii -1 mai; Iunie: luna copilăriei -1 iunie; August – vara / distracție / experiențe unice / natura; Septembrie – Școala / amintiri de școală; Decembrie – Sărbătorile de iarnă în județ și 1 Decembrie)

Mai - „Sub vremi”

Mai - „Dantela - îndemânare și rafinament”

Iunie - „Mărturii preistorice în zona Orăștiei”

Iulie - „Lucrări de Artă Contemporană din Colecția Sorin Costina”

Iulie - August - Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb

August - „Anima”

Septembrie - Afganistan – chipuri ale războiului. Armata română în teatrele de operațiuni

Septembrie - „Interferențe”

Septembrie - Zilele icoanei, ediția a X-a, 2021 – „Patrimoniul contemporan, imaterial, universal”

Octombrie - „Dacii din zona capitalei Regatului Dac”

Octombrie - „Poezia frunzei”

Noiembrie – „Restituiri istorice 2021” Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2021

Noiembrie - „Colecția de pipe de lut a MCDR Deva”

Noiembrie - Pictură pe sticlă reprezentându-l pe Sfântul Arhiepiscop Nicolae

Noiembrie - „Marea Unire din 1918: secvențe hunedorene”

Noiembrie - „Slova ce ne-a rămas...”

Decembrie - Salonul de iarnă – Ediția a IV-a.

- **Proiecte culturale promovate online**

În cursul anului 2021, activitatea de promovare și mediatizare s-a realizat prin intermediul site-ului web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture, precum și prin intermediul presei scrise sau online, după cum urmează:

- 08. 01. 2021 – Articol – Un Bufet în stil eclectic, Exponatul lunii la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva

- 11. 01. 2021 – Filmuleț – Info HD: <https://www.facebook.com/MCDRDeva/videos/74078210657477>

O NOUĂ PIESĂ REPREZENTATIVĂ LA MUZEUL DIN DEVA

- 22. 01. 2021 – Filmuleț – Antena 3 Deva

<https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/videos/3613097425410810>

PROIECT INEDIT LA MUZEUL DIN DEVA

- 22. 01. 2021 – Filmuleț – UNU TV

<https://www.facebook.com/unutv/videos/861154854725130>

ÎN PANDEMIE, MUZEUL DIN DEVA NU A PIERDUT LEGĂTURA CU VIZITATORII

- 24. 01. 2021 – Text - Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor Române, în paginile revistei „Cosânzeana” din Orăștie

- 28. 01. 2021 – Text - Amintiri din cufărul bunicilor - Carte poștală militară gratuită, obiect de la Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie,

- 12. 02. 2021 – Text – „Bucoavna pentru învățătura pruncilor[...]” – Sibiu: Tipografia eredității lui Gheorghe de Closius, [s. a.]

- 18. 02. 2021 – Filmuleț - Replica - INFO HD, 9 februarie la 19:00

ARHIVELE MEMORIEI - ITINERARII ARHEOLOGICE HUNEDORENE

<https://www.facebook.com/replica.infohd/posts/2248324658632892>

- 18. 02. 2021 – Filmuleț - Stirile Antena 3 DEVA, 15 februarie la 15:15

<https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/posts/4365355560158449>

NOU EXPONAT VIRTUAL LA MUZEUL DEVA

- 18. 02. 2021 – Filmuleț - Stirile Antena 3 DEVA, 16 februarie la 15:17

SE RESTAUREAZĂ AMFITEATRUL DE LA ULPIA TRAIANA SARMISEGETUSA

- 18. 02. 2021 – Filmuleț – Unu TV Deva, 17 februarie 2021

<https://www.youtube.com/watch?v=VKLnNyV7no4...>

Carte Veche expusă on-line de Muzeul

- 04. 03. 2021 – Text - Un opaiț din colecția Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie

- 18.03.2021 – filmuleț <https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/videos/291309599080547> - Antena 3 Deva

EVENIMENTE DEOSEBITE LA MUZEUL DIN DEVA ÎN 2021

- 23. 03. 2021 – Filmuleț - Unu Tv, Deva

<https://www.facebook.com/unutv/videos/191936369073372>

Arheologii de la Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva au făcut câteva descoperiri extrem de valoroase la Vețel, în perimetrul castrului de la Micia, cu ocazia săptărilor efectuate pe șantierul căii ferate de mare viteză care traversează județul Hunedoara. Este vorba despre piese extrem de rare, din perioada post romană, o parte dintre acestea fiind restaurate de specialiștii de la Muzeu, urmând ca, în viitor, să fie prezentate și publicului

- 23. 03. 2021 – Filmuleț - Antena 3 Deva

<https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/videos/343563653726373>

ZILE ISTORICE LA MUZEUL DIN DEVA

- 31. 03. 2021 - Replica - INFO HD,

ARHIVELE MEMORIEI - 30 martie 2021 - PERIPLU ARHEOLOGIC, ÎN NORDUL JUDEȚULUI HUNEDOARA

- 01. 04. 2021 – Filmuleț - VAS VECHI DE 4.000 DE ANI, RESTAURAT DE SPECIALIȘTII MUZEULUI DIN DEVA

- 02. 04. 2021 – Articol - Expoziție „Producția ceramică în Munții Orăștiei”, la MCDR Deva

- 08. 04. 2021 – Articol - Exponat virtual de la muzeu: „Portret de femeie” realizat de Eustațiu Stoenescu,

- 16. 04. 2021 – Articol – Miniexpoziție a MCDR Deva „Masa de Paște în Zona Zarandului - Datina Împistririi Ouălor”

- 23. 04. 2021 – Filmuleț – La poalele cetății Devei,

<https://qubtv.ro/https://www.facebook.com/QUBTVTimisoara>

<https://www.instagram.com/tvqub/> #qub #tv #qubtv #informatii #sigur #clar #complet #regional #local #national #arad #caras #carasseverin #gorj #dolj #mehedinti #timis #hunedoara #romania #mozaic #mozaiqub

- 16. 05. 2021 – Filmuleț - Sabia din linia întâi - MozaiQub - 6 mai
<https://www.youtube.com/watch?v=mVz5UQZR9fg>

- 18. 05. 2021 – Articol – „Meșteșuguri Practicate de Daci” Miniexpoziție la cel mai mare Mall din Deva,

- 18. 05. 2021 – Text - «Sub vremi», realizat de Artist Plastic dr. Adriana Emilia Cănița Popa, expoziției de grafică, pictură și artă textilă

- 29. 05. 2021 – Cetatea Dacică de la Ardeu/Iosif Vasile Ferencz, Conferințele DACICA 2/2021

<https://www.youtube.com/watch?v=uBXjT73WjnQ&fbclid=IwAR0VygIXGzqHPh1nCeBPs5Ykjfs5WSH-Yip3rvL3PNBmhM15TxvBoroRto4>

- 29. 05. 2021 – Text - Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la „Târgul European al Castelilor” – ediția a VI-a, (28 – 29 mai 2021), desfășurat la Castelul Corvinilor Hunedoara.

- 10. 06. 2021 – Text - Noaptea Muzeelor 2021, ediția a XVII-a, Brad și Palatul Magna Curia

- 11. 06. 2021 – Articol – Lucrări de artă de o valoare inestimabilă, expuse la Muzeul din Deva, apărut pe site-ul GoHunedoara, Câteva zeci de lucrări de artă, de o valoare inestimabilă, din colecția unui medic brădean
- 13. 06. 2021 – „Noaptea Muzeelor” 2021, ediția a XVII-a, Palatul Magna Curia, „Viitorul aduce trecutul în prezent” restaurarea digitală a muralului ornamental al șemineului baroc, scanare, digitalizare, producție și aranjament - Paul Surdulescu, @astronautkrusoundsystem.
- 15. 06. 2021 – Eveniment „Pierdut în Muzeu” , organizat de Muzeul CDR Deva cu ocazia „Zilelor Europene a Arheologiei”
- 18. 06. 2021 – Filmul documentar „Tatuajul arhaic”
<https://www.youtube.com/watch?v=op4IcIRbXjs>
- 20. 06. 2021 - „Zilele Europene ale Arheologiei” - ziua 3: „Cum să faci o inscripție cadou pentru fata/băiatul care îți place” - explicarea sistemului de prescurtări ale limbii latine pe inscripții printr-un exercițiu practic și amuzant.
- 06. 07. 2021 – Text - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva i-a găzduit cu plăcere pe copiii de la E Smart Learning Center într-un minunat proiect de colaborare „Muzeul E Smart”
- 07. 07. 2021 -Text - Institutul Național al Patrimoniului a pornit ArheoArhitectura - Școala de vară Cetățile dacice din Munții Orăștiei, sub egida Universității Babeș–Bolyai (prin Facultatea de Istorie și Filosofie).
- 09. 07. 2021 – Text - Cercetarea sitului arheologic de la MICIA (com Vețel, jud. Hunedoara) continuă!
- 15. 07. 2021 – Text - Ziua Porților Deschise în situl arheologic de la Costești!
- 22. 07. 2021 -Text - Tineri studenți și masteranzi aleg Muzeul din Deva pentru practica de specialitate! Studiul scheletului uman
- 22. 07. 2021 – Text - Arheolog pentru o zi!
Copiii de la programul de vacanță al școlii „E Smart Learning Center” au luat contact cu lumea fascinantă a arheologiei pe șantierul arheologic de la Micia!
- 11. 08. 2021 – Articol - „Anima” Expoziție de Pictură Vernisată la Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva.
- 17. 08. 2021 – Text- Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva a fost invitat să participe, cu un număr de 12 obiecte de epoca romană, la Expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” de la Madrid.
- 23. 08. 2021 – Text - Aniversarea muzeului din Orăștie,
- 31. 08. 2021 - Arta Șoimăritului! La mall!
- 03. 09. 2021 – Filmuleț - Unu TV, 2 septembrie 2021
<https://www.facebook.com/unutv/videos/198000782260041>
- 08. 09. 2021 – Articol - Vernisaj „Afghanistan: Chipuri ale războiului. In memoriam slt. p.m. Mădălin Stoica” la Deva,
- 14. 09. 2021 – Articol – „Under History”, eveniment inedit și în premieră la Muzeul din Deva. Istoria ,prezentată într o altă manieră , prin proiecții digitale

- 22. 09. 2021 – Text - Reîntorși la cursuri după o vacanță frumoasă, elevii clasei a IV-a, de la Școala Gimnazială „Horea, Cloșca și Crișan”, însoțiți de doamna învățătoare Diana Leucean, au ales să facă ora de istorie în sălile Expoziției de Istorie Locală și Etnografie Brad
 - 22. 09. 2021 – Articol - „Zilele Artei Bizantine” la Muzeul Civilizației Dacice și Romane
 - 05. 10. 2021 – Articol – Fructieră de Ceramică de Batiz, exponatul lunii la Muzeul Civilizației și Romane ,
 - 06. 10. 2021 – Text - Întâlnirea scriitorilor zărăndeni,
 - 07. 10. 2021 – Articol - Iosif Vasile Ferencz, arheologul fascinat de viața vechilor daci
 - 22. 10. 2021 – Text - MENADA DE LA ULPIA TRAIANA SARMIZEGETUSA
 - 29. 10. 2021 – Articol - RELIEF VOTIV
 - 02.11. 2021 – text – Necesitatea intervenției repetate în conservarea și restaurarea obiectelor de patrimoniu
 - 02.11. 2021 – articol – Piese din patrimoniul MCDR expuse la Madrid în expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”,
 - 05.11. 2021 – text – Restaurarea unui volum de secol XVIII
 - 05.11. 2021 – text – Monument funerar roman – răpirea Europei,
 - 10.11.2021 – Text - Vara aceasta, la Muzeul din Deva au avut loc primele ateliere de fotogrametrie ale artefactelor aflate în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, realizate sub coordonarea lui William Daniel Henry, ArheoTek Bio/Archaeological Techniques and Research Center, Canada. În prima fază au fost prelucrate digital obiecte aflate în expoziția Lapidarium a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.
- Rezultatele le puteți urmări accesând link-urile de mai jos:
- <https://youtu.be/mNZbee5K4LY> - Gods and Goddesses
 - <https://youtu.be/fu0UVUudsH0> - Menhir Miners
 - <https://youtu.be/6nX9BpPoCNI> - Roman Military
 - <https://youtu.be/kRGcJ0kqeWo> - Civil Architecture
 - <https://youtu.be/6ar5wfv9sno> - Funerary Monuments
- Proiectul va continua și în anul 2022.
- 11.11. 2021 – Articol - Un relief cu zeul Mithras va fi prezentat într-o expoziție internațională în Belgia,
 - 12.11. 2021 – Text - Statuetă romană reprezentând-o pe Fortuna-Isis
 - 17.11. 2021 – Articol - MCDR Deva prezintă: Echipamentul de zbor al lui Aurel Vlaicu
 - 17.11. 2021 – Articol - FOTO / 139 de ani de la nașterea lui Aurel Vlaicu. Obiecte care au aparținut marelui aviator
 - 23.11. 2021 – Articol – Pilastru funerar din andezit , o altă piesă din Patrimoniul MCDR Deva, în expoziție la Madrid

- 23.11. 2021 – Text – Expoziție online - Pictură pe sticlă reprezentându-l pe Sfântul Arhiepiscop Nicolae
- 23.11.2021 – Articol – Expoziție în aer liber, cu acces gratuit, „Marea Unire din 1918: Secvențe Hunedorene” la MCDR Deva,
- 23.11. 2021 – Articol – „Lumina din Veșnicie” , Întâlnire de suflet la Deva în Memoria P.S. Gurie, întâiul Episcop a Devei și Hunedoarei,
- 24.11. 2021 – Articol – Manifestare Comemorativă , la 40 de zile de la plecarea la cele veșnice a Preasfințitului Părinte Gurie
- 24.11. 2021 - Secretele fierărilor din Sarmizegetusa Regia. Cât de pricepuți erau dacii în metalurgie
- 25.11. 2021 – Articol – „Restituirii Istorice 2021” – O nouă expoziție de obiecte restaurate
- 26.11. 2021 – Text - expunem online, un alt obiect aflat în patrimoniul Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie.
- 26.11. 2021 – Text - Expunem online, o altă piesă din patrimoniul muzeului nostru, aflată la expoziția internațională „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” de la Madrid.
- 29.11. 2021 – Text -Institutul Patrimoniului Cultural din Chișinău, Republica Moldova, în parteneriat cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Facultatea de Filologie și Istorie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” Chișinău și Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, Chișinău, organizează marți, 30 noiembrie 2021, Conferința științifică națională cu participare internațională: „Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație”, ediția a VI-a. Manifestarea științifică se va desfășura în format online
- 01.12. 2021 – Filmuleț – Unu TV
<https://www.facebook.com/unutv/videos/1133064750561345/>
Expoziție inedită în aer liber dedicată „Zilei de 1 Decembrie”
- 06.12. 2021 – Articol – Plăcuță de Aur Romană de la Germisara
- 06.12.2021 – Articol - O nouă piesă de patrimoniu expusă online la Madrid de către MCDR
- 06.12. 2021 – Filmuleț – Focus Hunedoara,
<https://web.facebook.com/watch/?v=4456809681098281>
- 13.12. 2021 – Articol - Povestea comorilor prețioase găsite pe fundul băii termale Germisara: ofrandele de aur și statuia Dianei
- 15.12. 2021 – Text - Cercetătorii din cadrul Compartimentului de Cercetare și Documentare în Studii Culturale, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, dr. habil. Gherghina BODA, cercetător științific I și dr. habil. Dumitru-Cătălin ROGOJANU, cercetător științific III, vor participa în perioada 16-18 decembrie 2021 la Salonul Internațional INVENTCOR 2021
- 20.12. 2021 – Articol - Piesă din patrimoniul MCDR expusă temporar la Madrid în expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” - Aplica din bronz aurit

- 22.12. 2021 – Articol - Faleră de bronz descoperită la Sarmizegetusa-Regia
- 23.12. 2021 – Text - Colindă de la începutul secolului al XX-lea, prezentată de specialiștii Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 27.12. 2021 – Articol – MCDR Deva: Statuetă descoperită în 1882 , expusă a Madrid
- 28.12. 2021 – Text - Să înceapă jocul! Un zar din os descoperit la Ardeu

b). participări la târguri:

1. Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a VI-a:

În perioada 28 - 29 mai 2021, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat în calitate de expozant la Târgul European al Castelelor -ediția a VI-a.

Târgul European al Castelelor este un eveniment unic în România care dorește să promoveze frumusețea monumentelor istorice din țară și din Europa. Castelele și muzeele din România, participante, se vor prezenta publicului în cadrul unor standuri dedicate, amplasate în Curtea Husarilor (curtea exterioară a Castelului Corvinilor).

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la acest târg cu un stand propriu, fiind prezentate și distribuite vizitatorilor și participanților la acest eveniment, materiale publicitare produse de Muzeul Civilizației Dacice și Romane prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu. Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane la târgul european de la Hunedoara constituie un eveniment important în politica de promovare a patrimoniului deținut, precum și o bună ocazie de extindere a colaborărilor cu parteneri externi.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

a) proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției:

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, au fost cuprinse în Agenda Culturală pe anul 2022, 17 expoziții temporare din care au fost realizate 9 expoziții temporare.

De asemenea, în cadrul proiectului Exponatul Lunii 2022, până în luna mai 2022 au fost aduse în atenția publicului un număr de 20 piese deosebite din colecțiile de artă, etnografie, istorie, arheologie și restaurare, ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **Ianuarie:** - Linguri din argint aurit, sec.XVI; Statuile – menhir preistorice de la Baia de Criș; Vas ceramic pictat de la Sarmizegetusa Regia; O carte veche, rară: „Slujebnicul” tipărit la veneția, în 1554, **Februarie:** - „Chindeu” cu o vechime de peste 120 ani clasat în categoria Tezaur; Bardă de dulgher ornamentată; Ansamblu de piese romane restaurate, **Martie:** - Figurină antropomorfă aparținând epocii bronzului de la Șoimuș, punctul „Teleghi”; Prăznicar sculptat; Căuc miniatural; Stili medievale de la Ardeu, **Aprilie:** - Morpho Didius, fluturele exotic numit și gigantul morpho albastru; Baroase Dacice descoperite în zona Grădiștea de Munte, Sarmizegetusa Regia; Pictura „Țigancă”, realizată de artistul Apostol Mănciulescu; Aplică reprezentând bustul unui tânăr în ipostază de Hercule; Stâlpi funerari din lemn fațetați cu decor complex; Șerparele din zona Orăștiei, **Mai:** - Iatagan de secolul XIX

restaurat în Laboratorul de Restaurare-Investigații, Conservare Deva; Cămașă bărbătească; Vas de formă tronconică.

EXPOZIȚII

Lunar - Proiectul „Exponatul lunii”

Ianuarie „Fluturi cu soare”

Ianuarie „Foto prospecțiuni”

Februarie „ Les mondes au-delà „

Februarie „Poezia frunzei”

Martie „Art-Retrospectiva 2018-2022”

Aprilie „Interferențe”

Mai „Munții noștri aur poartă”

Mai „Dantela și fileul - îndemânare și rafinament”

Mai „Outsider Art”- „Lumea mea, puțin altfel decât lumea ta”

ALTE PROIECTE ȘI EVENIMENTE

Ianuarie – mai „Proiectul Muzeul E-Smart” în colaborare cu ONG-uri din județul Hunedoara

Ianuarie – mai „Spurius, ghidul virtual la lumii romane”, 2019 – 2022

Ianuarie – mai Continuarea programului „Viața ...în cca 5 minute” pe canalul YouTube al MCDR.

Ianuarie – mai Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului muzeului în colaborare cu Asociația Suport în Educație Hunedoara

Aprilie „Oul împistrit” - Atelier de încondeiere a ouălor de Paște și de bătut toaca

Mai „WORKSHOP StudArt, Ediția a III-a”

Mai „Târgul European al Castelelor”

Mai „Noaptea muzeelor”

Mai „Școala altfel”: ateliere pe diverse meșteșuguri; întâlniri cu meșteri populari din zonă

Mai „Under History II”

Mai „Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb”

• Proiecte culturale promovate online

În perioada ianuarie –mai 2022, activitatea de promovare și mediatizare s-a realizat prin intermediul site-ul web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture, precum și prin intermediul presei scrise sau online, după cum urmează:

- 11 ianuarie 2022 – text – Restaurarea unei ceșcuțe dîintr-un complex de epoca bronzului târziu, de la Șoimuș Teleghi, jud. Hunedoara, realizat de către Carmen Burz, expert restaurator ceramică, Secția Restaurare, Investigații, Conservare

- 13 ianuarie 2022 – articol – Secretele extraordinarei descoperiri din Sarmizegetusa pe care savanții nu le-au putut elucida. Ce era, de fapt, matrița dacilor, unică în lume

- 14 ianuarie 2022 – text – Linguri din argint aurit, secolul XVI, realizat de către Mihaela Beceanu, expert restaurator metal, Secția de Restaurare, Investigații Conservare
- 18 ianuarie 2022 – text – Statuile – menhir preistorice de la Baia de Criș, realizat de către dr. Nicolae Cătălin Rișcuța, șef serviciu Secția de Arheologie
- 20 ianuarie 2022 – articol – Vernisaj „Fluturi cu soare” de Christian Paraschiv, în 20 ianuarie
- 21 ianuarie 2022 – articol – Povestea statuilor – menhir de la Baia de Criș
- 21 ianuarie 2022 – text – Vas ceramic pictat de la Sarmizegetusa Regia, realizat dr. Cristina Bodó, cercetător științific, Secția de Arheologie
- 24.01.2022 – text – 24 Ianuarie. Alexandru Ioan Cuza și Deva realizat de către dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific, Secția de Istorie și Artă
- 27 ianuarie 2022 – articol – Expoziție de fotografie intitulată „FOTO prospecțiuni”
- 28 ianuarie 2022 –text– O carte veche, rară: „Slujebnicul” tipărit la Veneția, în 1554, realizată de dr. Georgeta Deju, șef –serviciu Secția de Istorie și Artă
- 1.02.2022 – text – Comunicat - Un „chindeu” din patrimoniul Secției de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 07.02.2022 – Articol - Bardă de dulgher ornamentată, obiect expus online
- 08 02 2022 – Text - REFLECȚII ASUPRA MUZEULUI ȘI A NOII MUZEOLOGII
- 11 02 2022 – Text - Menționări istoriografice. 11 februarie
- 22 02 2022 – Articol – „AU – DELA”, Expoziție semnată de cunoscutul pictor hunedorean Mircea Popițiu , vernisată la Palatul Magna Curia din Deva
- 22 02 2022 – Text – OCTOIHUL, carte liturgică a Bisericii Ortodoxe, volumtipărit la Râmnic în 1763.
- 23 02 2022 – Articol – „Aspecte din viața dacilor din Munții Orăștiei” , la MCDR Deva
- 24 02 2022 – Filmuleț - Muzeul din Deva prezintă o nouă expoziție care expune viața dacilor într-un format inedit
- 25 02 2022 – Text - Expunem astăzi în mediul on-line o parte din activitatea Laboratorului de Restaurare -Investigații, Conservare, Deva. Obiectele pe care le prezentăm au fost restaurate în laboratorul MCDR, respectiv patru obiecte din fier descoperite pe Șantierul arheologic de la Sarmizegetusa în stratul 9, strat foarte bogat în echipament militar. Ca și datare, este vorba despre începutul secolului II d. Chr și ne referim la perioada anilor 102 – 109: Pugio - pumnalul folosit de soldații romani în luptă; Piron, se presupune că era folosit la cort, dar de asemenea ar fi putut fi folosit și pentru caii din trupele de cavalerie; Vârf de lance și Vârf de vexillum (unul din steagurile legiunii alături de signum și aquila).
- 28 02 2022 – Articol – Horia, Cloșca și Crișan
- 03.03. 2022 – Text – Figurină Antropomorfă, realizat de dr. Antoniu Tudor Marc, arheolog, Muzeul Civilizației Dacice și Romane
- 06 03 2022 – Text - 6 martie 1945. Instaurarea guvernului Dr. Petru Groza, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III, Secția de Istorie și Artă

- 15 03 2022 – Text - PRĂZNICAR SCULPTAT, realizat de conservator, Iustina Bogdan, muzeograf, Daniela Șendroi, arheolog, Adrian Căsălean, Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 17 03 2022 – Articol - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva promovează monumentele aflate pe teritoriul comunei Balșa
- 18 03 2022 – Text -CĂUC MINIATURAL, realizat de conservator, Iustina Bogdan, muzeograf, Daniela Șendroi, arheolog, Adrian Căsălean, Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie.
- 21 03 2022 – Filmuleț - MONUMENTELE DIN BALȘA, PUSE ÎN VALOARE MUZEUL DIN DEVA
- 28 03 2022 – Filmuleț - Având în vedere potențialul remarcabil al teritoriului administrativ al comunei Balșa și pentru că este puțin cunoscut publicului, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva împreună cu Primăria Comunei Balșa au hotărât să încheie un parteneriat având ca scop promovarea și punerea în valoare a monumentelor aflate pe teritoriul comunei Balșa, din județul Hunedoara,
- 29 03 2022 – Text - Incursiuni arheologice în istoria scrisului medieval Stili medievale de la Ardeu
- 04. 04. 2022 – Articol – Frumuseți cu aripi. Fascinante specii de fluturi pot fi admirate într o expoziție la Muzeul din Deva
- 05. 04. 2022 – Text - BAROASE DACICE, realizat de Simona Preda, restaurator Secția Restaurare, Investigații, Conservare
- 08 04 2022 – Text – Pictura „Țiganca”, realizat de Dr. Diana Loredana Pantea, muzeograf, Secția de Istorie și Artă
 - 12 04 2022 – Articol – „Împistritul Ouălor” la expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad
- 13 04 2022 – Filmuleț „ÎMPISTRITUL OUĂLOR”, LA MUZEUL DIN BRAD
- 13 04 2022 – Text - „POEZIA FRUNZEI”
- 14 – 15. 04 2022 – Articol – Vernisaj la MCDR Deva . „Interferențe”, Expoziție de pictură semnată de Daciana Pszota
- 15 04 2022 – Text - Aplică reprezentând bustul unui tânăr în ipostază de Hercule, realizat de Arheolog Dr. Marius Barbu
- 15 04 2022 – Joc adăugat la vernisajul expoziției de pictură „Interferențe”, Caută – Găsește și Descoperă Cuvântul Misterios
- 19 04 2022 – Text - Faianță fină de Batiz, realizat de Daniela Gheara, expert restaurator ceramică, sticlă, porțelan, Secția de Restaurare, Conservare, Investigații a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva
- 27.04.2022 – 28. 04. 2022 – Articol - Colecție de stâlpi funerari, la Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 29. 04. 2022 – Text - ȘERPARELE DIN ZONA ORĂȘTIEI
- 03. 05. 2022 – Text - Universitatea de Vest din Timișoara în colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva și Fundația Dacica, organizează în perioada 2-

6 mai 2022 Școala non-formală de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara

- 05. 05. 2022 – Text - Cea de a doua zi a Școlii non-formale de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara, a debutat cu o drumeție la Cetatea de pe vârful Piatra Roșie.

- 06. 05. 2022 – Text - Școala non-formală de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara a urmat Miercuri și Joi activitățile programate.

- 09 05 2022 – Text - S-a încheiat Școala non-formală de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara

- 10. 05. 2022 – Text - Workshop & Expoziție Stud-ART 2022, Ediția a III-a, realizat de muzeograf dr. Diana Loredana Pantea

- 11 05 2022 – Articol – Noaptea Muzeelor aduce acces gratuit în spațiile muzeale ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane

- 12 05 2022 – Promovare eveniment UNDER_HISTORY II

- 14. 05. 2022 – Noaptea Muzeelor 2022

- 17. 05. 2022 – Text - Iatagan, sec. XIX, realizat de Mihaela Beceanu, restaurator metale la MCDR Deva,

- 18. 05. 2022 – Text - Și uite așa am ajuns și în Norvegia !!!

Mai precis la Oslo unde, în cadrul proiectului WE ARE THE CHANGE coordonat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Hunedoara, copiii norvegieni au intrat în contact și cu patrimoniul mobil și imobil al Județului Hunedoara și implicit cu MCDR Deva

- 20 05 2022 – Text - Vețel – Luncă, Cx 356 , realizat de Carmen Burz, expert restaurator ceramică, Secția Restaurare, Investigații, Conservare, Muzeul CDR Deva,

- 23 05 2022 – Seară minunată în curtea muzeului - concertul de chitară susținut de copii de la E Smart Learning Center la sediul nostru.

- 25 05 2022 – Articol - Vernisaj la muzeul din Deva: expoziția „Outsider Art”

- 26 05 2022 – Articol - MCDR vă invită la UNDER_HISTORY. Cu ajutorul arheologiei experimentale, este recreat locul în care un șaman își manifesta puterea mistică

- 26 05 2022 – Filmuleț - Under History

- 27 05 2022 – Filmuleț - EXPOZIȚIE DE EXCEPȚIE LA MUZEUL DIN DEVA, Vernisaj expoziție Outsider Art

- 31 05 2022 – Filmuleț – ROA la UNDER_HISTORY II 2022!, Istoria spusă altfel, într-o manieră neconvențională, prin intermediul proiecțiilor digitale și pe muzica live a trupelor ROA (Rise of Artificial) și ZO.

- 31. 05 2022 - Text - În amintirea Eroilor

b) participări la târguri:

Participare la a șaptea ediție a Târgului European al Castelelor desfășurat în perioada 27 - 28 mai 2022 la Hunedoara:

„Târgul european al castelelor” s-a desfășurat în perioada 27 - 28 mai 2022, în Castelul Corvinilor din Hunedoara și a reunit 21 de expozanți, respectiv cetăți, palate, castele, muzee, case memoriale și centre de informare turistică din România

care au prezentat publicului oferta turistică, în cadrul unor standuri dedicate, amplasate în Curtea Husarilor.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la acest târg cu un stand propriu, fiind prezentate și distribuite vizitatorilor și participanților la acest eveniment, materiale publicitare produse de Muzeul Civilizației Dacice și Romane prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu. Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane la târgul european de la Hunedoara constituie un eveniment important în politica de promovare a patrimoniului deținut, precum și o bună ocazie de extindere a colaborărilor cu parteneri externi.

c) Pedagogie muzeală acțiuni educativ-științifice:

Ianuarie – mai „Proiectul Muzeul E-Smart” în colaborare cu ONG-uri din județul Hunedoara

Ianuarie – mai „Spurius, ghidul virtual la lumii romane”, 2019 – 2022

Ianuarie – mai Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului muzeului în colaborare cu Asociația Suport în Educație Hunedoara

Aprilie „Oul împistrit” - Atelier de încondeiere a ouălor de Paște și de bătut toaca

Mai „Școala altfel”: ateliere pe diverse meșteșuguri; întâlniri cu meșteri populari din zonă.

➤ PROIECTE ÎN COLABORARE DESFĂȘURATE ÎN PERIOADA 01.01.2018 – 31.05.2022:

Alături de proiectele cultural-educative desfășurate cu partenerii externi, muzeul a participat și la diverse proiecte cu fonduri nerambursabile:

1. Proiectul Ruta Împăraților Romani care face parte din proiectul mai larg Rute culturale în zona inferioară și de mijloc a Dunării, proiect aprobat în cadrul cererii de proiecte a Comisiei Europene (23/G/ENT/CIP/11/B/N02S008) „Trans-national cooperation projects on European Cultural Routes” și care are ca obiectiv principal diversificarea ofertei turistice europene și creșterea vizibilității zonei Dunării inferioare și de mijloc ca o destinație atractivă și durabilă, prin dezvoltarea unei rute culturale în Bulgaria, Croația, România și Serbia. În 2015, Ruta Împăraților Romani, alături de Ruta dunăreană a vinului, din care fac parte 12 regiuni viticole, a fost certificată ca și rută culturală europeană a Consiliului Europei. Colaborarea între partenerii proiectului a continuat și în perioada 01.01.2018 – 31.05.2022.

2. Proiectul Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei, finanțat prin Mecanismul financiar SEE 2009-2014, linia de proiecte PA16/RO12 „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural”, al cărui partener este și Muzeul Civilizației Dacice și Romane. Obiectivul principal al proiectului este promovarea patrimoniului UNESCO prin scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor și monumentelor dacice din Munții Orăștiei, iar printre obiectivele specifice se numără digitizarea a 500 de artefacte, reconstituirea virtuală a unor edificii dacice, realizarea unui muzeu virtual on-line 3D dedicat civilizației dacice din Munții Orăștiei, realizarea unui catalog care să cuprindă

produsele culturale dezvoltate în cadrul proiectului. Prin acest proiect a fost achiziționată aparatură în sumă de 655.000 lei. În anul 2016 acest proiect a fost finalizat, sens în care au fost amenajate și dotate cu mobilier expozițional un spațiu expozițional multimedia, constituit din trei încăperi, capabil să găzduiască expoziții mixte (real și virtual), în cadrul muzeelor partenere din proiect. Acest proiect are o sustenabilitate pe o perioadă de 5 ani, sens în care s-a derulat până în anul 2021.

3. Proiectul complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (RO-CHER).

Proiectul este finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării, Dezvoltării și Inovării. Finanțarea este nerambursabilă și nu impune o contribuție financiară proprie a partenerului. Pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane finanțarea este în cuantum de 500.000 lei.

Parteneri: Agenția Spațială ROSA, ICECHIM București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București.

Perioada de implementare a proiectului este martie 2018 – mai 2021.

Activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane se regăsesc în subproiectele componente din cadrul proiectului complex, respectiv:

- Subproiect 1 – „Monitorizarea obiectivelor din patrimoniul cultural cu ajutorul tehnologiilor spațiale”. Crearea unui serviciu pilot pentru evaluarea și monitorizarea permanentă a stării de conservare a obiectivelor din patrimoniul cultural românesc, inclusiv UNESCO. Participarea în acest proiect implică din partea Muzeului Civilizației Dacice și Romane asigurarea suportului pentru identificarea problemelor cu care se confruntă patrimoniul național, evaluarea produselor generate prin intermediul tehnologiilor satelitare, etc.

- Subproiect 2 – Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltarea de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural. Fiind un proiect de aplicare a unor tehnologii avansate, activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de confirmare și testare a materialelor propuse, pe artefacte simulate în condiții de laborator.

- Subproiect 4 – „Promovarea patrimoniului cultural folosind tehnologii actuale de reconstrucție digitală”. Proiectul este de promovare a patrimoniului cultural iar activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de promovare, participare la workshop-uri și manifestații organizate de Consorțiu, eventual de găzduire și organizare a unora dintre ele.

4. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Ardeu – „Cetățuie”, com. Balșa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2015 – 2026, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale, buget local și sponsorizări.

5. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Micia, com. Vețel, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

6. Proiect de cercetare arheologică sistematică Cetățile Dacice din Munții Orăștiei (Sarmizegetusa Regia) perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat de către Consiliul Județean Hunedoara.

7. Proiect de cercetare arheologică sistematică situl arheologic prioritar Ulpia Traiana Sarmizegetusa, com. Sarmizegetusa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2016 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

8. Proiect de cercetare arheologică sistematică Uroi – Măgura Uroiului, perioada de derulare 2015 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

9. Proiect de cercetare arheologică sistematică în comuna Rapoltu Mare – La Vie, județul Hunedoara, perioada de derulare 2013 – 2024.

10. Proiect de cercetare arheologică sistematică Covasna – Cetatea Zânelor, județul Covasna, perioada de derulare 2019 – 2022.

11. Proiect de cercetare arheologică sistematică în interiorul și în arealul Peșterii Cioclovina cu Apă, comuna Boșorod, județul Hunedoara, perioada de derulare 2019 – 2022.

12. Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” în municipiul Orăștie, Poarta de intrare către Cetățile Dacice, județul Hunedoara.

Scopul realizării proiectului constă în conectarea celor două capitale dacice și romane prin intermediul acestui spațiu expozițional. Comasarea patrimoniului cultural imobil al Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie cu patrimoniul arheologic descoperit în ultimii 50 de ani în cadrul sitului arheologic Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia și punerea în valoare expozițională la nivelul standardelor sec. XXI. De asemenea în viitorul spațiu expozițional vor fi organizate depozite pentru păstrare a materialului arheologic.

Realizarea acestui proiect va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile a comunității locale:

- Dezvoltarea turismului cultural în context european, dezvoltarea durabilă în zona Orăștiei;
- Realizarea unor expoziții cu artefacte aparținând civilizației dacice;
- Creșterea interesului pentru cultura și civilizația antică;
- Integrarea acestui muzeu în zona istorică cu vestigii de epocă medievală din municipiul Orăștie.

Astfel, prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.46/2018, s-a aprobat preluarea imobilului „Spital Orăștie” din domeniul public al Municipiului Orăștie în domeniul public al județului Hunedoara, în vederea reabilitării și

modernizării pentru a corespunde noii destinații de sediu pentru Muzeul Civilizației Dacice Orăștie – secție a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” este finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 13, iar implementarea acestuia se va realiza în parteneriat de către Consiliul Județean Hunedoara și Consiliul Local al Municipiului Orăștie.

13. Proiectul E-cultura

Obiectivul general al proiectului urmărește eficientizarea serviciilor publice urmărite de către Ministerul Culturii și Identității Naționale prin valorificarea potențialului IT &C în procesul de digitizare a patrimoniului cultural mobil, în scopul creșterii accesibilității resurselor culturale pentru publicul larg.

Proiectul are două componente principale:

- Realizarea platformei culturalia.ro
- Digitalizarea patrimoniului mobil.

Proiectul implică 29 de instituții din România (19 muzee, 5 biblioteci, Arhiva Națională de filme, Societatea Română de televiziune, Societatea Română de Radiodifuziune, Institutul Național al Patrimoniului și vizează următoarele rezultate:

- 550000 resurse digitalizate și expuse în Biblioteca Digitală a României;
- Platformă informatică de tip bibliotecă digitală și catalog partajat (culturalia.ro);
- 200000 de resurse culturale digitalizate și furnizate către Europeana, biblioteca digitală europeană (europeana.eu).

Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane în cadrul acestui proiect constă în digitizarea de către 5 specialiști din cadrul instituției, a 1500 obiecte de patrimoniu mobil, aflate în gestiunea Muzeului. Perioada de implementare este 01.09.2020 – 12.02.2021.

➤ PROIECTE CU FINANȚARE LOCALĂ

1. Proiectul „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic” Muzeu vechi Constantin Daicoviciu.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane este parte a primei rute europene din România, „Ruta Împăraților Romani” care poate fi considerat punctul de plecare către cercetarea interdisciplinară și formarea profesională îmbinată cu practica în teren.

Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic are ca scop atragerea specialiștilor din mediul academic, universitar și al cercetărilor științifice din Europa și lume către cel mai important sit arheologic de epocă romană din România.

Prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.202 din 28 august 2019, s-a aprobat nota conceptuală și tema de proiectare pentru obiectivul de investiții „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic” Muzeu vechi Constantin Daicoviciu.

În acest sens, pentru realizarea acestui obiectiv de investiții, în urma întocmirii expertizei tehnice atașate proiectului cu nr. 628/2008 a rezultat faptul că cea mai

eficientă măsură este demolarea clădirii Muzeului vechi „Constantin Daicoviciu” Sarmizegetusa deoarece costurile de reabilitare depășesc cu mult construirea unei clădiri noi. Astfel, prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.232 din 30 septembrie 2019, s-a aprobat scoaterea din funcțiune în vederea demolării a acestei construcții.

Obiectivul de investiții propus va consta în construirea unei clădiri noi pentru crearea de spații necesare cercetării arheologice, a unor spații de cazare pentru cercetători/studenti, amenajarea unor spații de depozitare și expunere artefacte, amenajarea unei parcuri atât pentru obiectivul propus cât și pentru vizitatorii sitului Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

În luna noiembrie 2019 a fost realizat Studiul de fezabilitate (SF) pentru obiectivul de investiții „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic - Muzeul vechi Constantin Daicoviciu”. În perioada de management, anual a fost propus pentru finanțare.

2. Proiectul privind intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa

Vestigiile celor două componente ale forului constau în zidurile perimetrice – situate sub cota de călcare a forului – și fragmente din bolti. Sunt singurele spații subterane boltite din Forum Vetus, importante nu doar prin funcția antică și rolul în compoziția generală, arhitecturală și funcțională a ansamblului, dar și prin consistența materială și particularitățile lor constructive.

Expuse la intemperii, fără nici o măsură de protecție, nici directă, nici indirectă, ruinele arheologice nu pot fi conservate. Astfel, cele două spații suferă de pe urma unor procese de deteriorare accelerate, care riscă să conducă imediat la prăbușirea fragmentelor de boltă și să deterioreze ireversibil zidurile și detaliile arhitecturale – trepte, montanți – ale celor două construcții.

Oprirea proceselor de deteriorare se poate realiza prin intervenția de urgență – acoperire de protecție, temporară și reversibilă și sprijiniri locale ale structurilor de zidărie și fragmentelor de boltă.

De asemenea, prin intervențiile de conservare și restaurare se va asigura un nivel minim necesar de conservare pentru toate vestigiile, prin adoptarea cu prioritate a măsurilor de consolidare structurală și conservare a materialelor și alcătuirilor istorice. Față de acest palier calitativ minimal, se va urmări adoptarea de măsuri de restaurare, protecție și interpretare prin intervenții de arhitectură și amenajare, astfel încât efectul final să fie cât mai bun atât în raport cu obiectivul conservării pentru generațiile viitoare a sitului arheologic, cât și cu obiectivul interpretării și creșterii accesibilității (fizice și intelectuale).

Prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.203 din 28 august 2019, s-a aprobat nota conceptuală și tema de proiectare pentru obiectivul de investiții „Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”.

În acest sens, a fost întocmită de către Institutul Național al Patrimoniului documentația „Studii, Investigatii interdisciplinare și DALI, Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor Carcer, Aeraria, în situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa” și predată Muzeului Civilizației Dacice și Romane în data de 15.11.2019.

Obiectivul de investiții „Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, în perioada de management, anual a fost propus pentru finanțare.

3. Proiectul expozițional „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva”

Proiectul a început în anul 2018 și are ca obiectiv general punerea în valoare a subsolului Magna Curia, iar ca obiective particulare sunt: 1. Lapidarium medieval și premodern; 2. Amenajarea unei vinoteci; 3. Lansarea produsului muzeal „Vinul Magna Curia”.

În anul 2019 a fost realizat conceptul expozițional, care conține: tematica științifică, relevee ale spațiilor propuse, realizarea unui circuit coerent de vizitare, propuneri de amenajare muzeotehnică, mobilier expozițional, light design, propuneri de interactivitate cu vizitatorii, atât directă cât și virtuală, randări pentru fiecare sală de expoziție, detalii tehnice și devizul general de cheltuieli din care rezultă o calculație de preț pentru punerea în operă a conceptului expozițional. În perioada de management, anual a fost propus pentru finanțare.

2.

Orientarea activității profesionale către beneficiari

În ceea ce privește cercetarea arheologică, cea mai mare pondere a avut-o domeniul arheologiei preventive, arheologii onorând toate solicitările venite din partea unor instituții, firme sau persoane fizice. În perioada 2018 -31.05.2022, arheologii deveni au întocmit numeroase documentații pentru rapoarte de evaluare teoretică, proiecte de supraveghere sau cercetare arheologică preventivă, supravegheri și cercetări arheologice preventive finalizate prin rapoarte de supraveghere, rapoarte de evaluare teren (diagnostic arheologic) sau cercetare arheologică preventivă.

Atât în cadrul proiectelor de arheologie preventivă, cât și ca parte a cercetării științifice cuprinsă în planurile anuale de cercetare individuală, au fost efectuate cercetări de teren (periegheze) în mai multe localități din județul Hunedoara.

Astfel, proiectele de cercetare arheologică au fost:

ANUL 2018

- **25 de diagnostice arheologice**, evaluare teoretică și de teren, pe teritoriul județului Hunedoara; **12 proiecte de diagnostice arheologice intrusive** (sondaje arheologice), pe teritoriul județului Hunedoara; **5 proiecte de supraveghere arheologică**, pe teritoriul județului Hunedoara; **5 proiecte de șantiere arheologice cu caracter preventiv**: Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, localitatea Grădiștea de Munte, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, Alunu, com. Boșorod, jud. Hunedoara, Vețel - *Micia* - Necropola de Vest, Vețel, jud. Hunedoara, Vețel - *Micia* - Necropola de Vest, Dealu Mare – *Vârful Pietrei*, com. Vălișoara, județul Hunedoara (colaborare cu Institutul de Arheologie *Vasile Pârvan* București).

- cercetarea arheologică de la intrarea în situl Colonia Ulpia Traiana Augusta Sarmisegetusa, în vederea construirii unei porți moderne pentru intrarea în zona monumentelor.

- cercetare arheologică de suprafață -**23 periegheze**: Boșorod, Cucuiș, Ceru Băcăinți, Văleni, Răcățău, Cheile Cibului, Bobâlna, Simeria Veche, Geoagiu, Romos, Turdaș. **Cercetări arheologice de teren** pentru verificarea informațiilor arheologice vechi sau delimitarea de noi situri arheologice (**periegheze**), în: Rapoltu Mare, comuna Rapoltu Mare, Județul Hunedoara, Grădiștea de Munte, punctele *Dealul Șesuri*, *Platoul Vârtoape – Sub Cununi – Cornul Petrii*, *Fața Cetii*, *Vârful lui Hulpe*, *Dealul Muncel*, *Fetele Albe*, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, Hărtăgani, com. Băița, jud. Hunedoara, Chergheș, com. Cârjiți, jud. Hunedoara, Rădulești, com. Dobra, jud. Hunedoara;

În paralel cu aceste activități de arheologie preventivă, au fost continuate și câteva dintre proiectele arheologice de cercetare sistematică demarate anterior, susținute de către colective din cadrul Secției de Arheologie sau colective alcătuite în colaborare cu alte instituții din țară:

- Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Ardeu – „Cetățuie”, com. Balșa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2015 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

- Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Micia, com. Vețel, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

- Proiect de cercetare arheologică sistematică Cetățile Dacice din Munții Orăștiei(Sarmizegetusa Regia) perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat de către Consiliul Județean Hunedoara.

- Proiect de cercetare arheologică sistematică situl arheologic prioritar Ulpia Traiana Sarmizegetusa, com. Sarmizegetusa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2016 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat de către Consiliul Județean Hunedoara prin Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

- Proiect de cercetare arheologică sistematică Uroi – Măgura Uroiului, perioada de derulare 2015 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

- Proiect de cercetare arheologică sistematică în comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara, perioada de derulare 2013 – 2022.

De asemenea, cercetarea arheologică a fost completată prin documentare la arhive și biblioteci din cadrul unor instituții de specialitate:

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Institutul de Arheologie *Vasile Pârvan* București, Institutul de Antropologie *Francisc Iosif Rainer* București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Hunedoara, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Alba, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca, Biblioteca Academiei – Filiala Cluj-Napoca, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia.

În cursul anului 2018 s-a prelucrat științific (aranjare, identificare, încadrare cronologică și culturală) materialele arheologice aflate în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, provenite din cercetări arheologice de teren: Tărtăria-*Pietroșița* (campania 2014) județul Alba; Șoimuș-*Teleghi*, (campania 2011) județul Hunedoara; Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia* (campania 2017); Costești-*Cetățuie* (campania 2017); Unip, com. Sacoșu Turcesc, jud. Timiș; Alun, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Ardeu, com. Balșa, jud. Hunedoara; Uroi - *Măgura Uroiului*, com. Rapoltu Mare; Uroi – *Sighet*, or. Simeria; Șoimuș - *Șoimuș 2*, com. Șoimuș; Rapoltu Mare – *Măgura Uroiului*; Șoimuș – *Lângă sat*.

Rezultatele cercetării arheologice au fost valorificate prin publicarea unor articole și studii în reviste de specialitate și prin organizarea sau participarea la diverse sesiuni, simpozioane științifice și colocvii. În cursul anului 2018 personalul de specialitate al instituției a fost printre organizatorii sau participanții la o serie de manifestări științifice naționale și internaționale, simpozioane științifice, colocvii, mese rotunde etc.

- **Rapoarte de cercetare și comunicări prezentate la conferințe, simpozioane și sesiuni de comunicări științifice naționale și internaționale:**

- Ioan Alexandru Bărbat, Răzvan Petcu, Radu Petcu, *Locuirea neolitică timpurie de la Șoimuș – La Stean, jud. Hunedoara*, Simpozionul științific: *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu 1940-2008*, Deva, 10-11.05.2018.

- Ioan Alexandru Bărbat, *Plastica antropomorfă din așezarea neolitică timpurie de la Tărtăria - Pietroșița (com. Săliștea, jud. Alba)*, la Sesiunea de comunicări științifice Multiculturalitate și patrimoniu istoric în Transilvania, ediția a X-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 08.06.2018.

- Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Antoniu Tudor Marc, *Locuirile preistorice din situl Rapoltu Mare – La Vie (com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara)*, la

Sesiunea de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, 04-05.10.2018.

- Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc, Cătălin Cristescu, *Descoperiri pe viitorul tronson al căii ferate de mare viteză Simeria-Curtici. Siturile de la Vețel – Luncă și Săvăârșin – Capu Țarinii*, la Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Deva, 14-15.06.2018.

- Cătălin Cristescu, Gabriel Andreica, *Our pots, their capital. Roman cooking wares discovered at Sarmizegetusa Regia*, The 31st Congress of the Rei Cretariae Romanae Fautores International Association *Marketing Roman pottery: economic relationships between local and imported products*, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, 23-30.09.2018.

- Cătălin Cristescu, *Producția ceramică în zona cetăților și așezărilor dacice din Munții Orăștiei*, la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice *Ecosinteze și etnosinteze carpatine*, Muzeul Județean Argeș, Pitești, 11-12.10.2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Burebista la Dunărea Bănățeană. Repere arheologice și istorice, privind evoluția așezărilor din Clisură în secolul I a. Chr.*, Simpozionul științific *Repere arheologice Bănățene. In memoriam Florin Medeleț, Coronini*, jud. Caraș Severin, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristian Roman, Dorel Micle, *Palatul nobilului dac de la Ardeu – schița matricei stratigrafice*, la Simpozionul științific *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, Deva, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Marius Barbu, *Un topor din fier provenind de la Almașu Sec, com. Cârjiți, jud. Hunedoara*, la Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Deva, 14-15.06.2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristian Roman, *About the houses of the Dacian nobles. The stage of researches on the tower house at Ardeu*, Masa Rotundă cu tema *Dacia, Sarmizegetusa and Rome. Archaeological and historical research between legend, ideology and scientific reality*, Alun, com. Boșorod, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Ateliere meșteșugărești în așezările rurale din estul Bazinului Carpatic în secolele IV-III a. Chr. Complexe arheologice și organizarea producției manufacturiere*, Colloquium-ul de vară de la Saharna, cu tema *Complexe arheologice din așezările epocii fierului în spațiul tiso-nistrean*, Saharna, Rep. Moldova, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristina Bodó, *Obiecte de patrimoniu salvate miraculos. Vasul de bronz de la Costești*, Conferința națională *Combaterea criminalității contra patrimoniului cultural național*, Costești, septembrie 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Mariana Egri, Aurel Rustoiu, *Local meat and foreign wine—feasting in Late Iron Age Dacia*, Conferința internațională *Between the Aegean*

and the Danube. Thracians, Greeks and Celts in the Balkans during the Classical and Hellenistic periods, Sofia, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Dacian fortified settlements in the Iron Gates region during the 1st c. BC and their warriors elites*, Colocviul internațional *The 17th International Colloquium of Funerary Archaeology „Border Guards of the Passes, from the Fortresses and the Graves. The bronze and iron Ages”*, Târgu Jiu, 2018.

- Mihaela Maria Barbu, Ioana Barbu, Marius Barbu, Cristina Bodó, Ionuț Codrea, Costin Daniel Țuțuianu, *Observații privind gropile arse din așezarea eneolitică de la Șoimuș – Lângă Sat*, la *Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 14-15.06.2018.

- Ioan Alexandru Bărbat, Marius Barbu, Ioana Barbu, Costin Țuțuianu, Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Antoniu Marc, *Locuirile preistorice din situl Rapoltu Mare – La Vie (com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara)*, la Sesiunea națională de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Alba Iulia, 04-05.10.2018.

- Mihaela Simion, Marius Barbu, Ioana Barbu, Ionuț Bocan, Costin Țuțuianu, Decebal Vleja, *Micia - Sinteza cercetărilor arheologice sistematice 2013 – 2018*, la Simpozionul Științific Național *Micia Rediviva*, Deva, 25-26.10.2018.

- Costin Țuțuianu, Marius Barbu, Ionuț Codrea, Ioana Barbu, Mihaela Barbu, Cristina Bodó, *Așezarea romană de la Simeria Veche, Ferma IAS, jud. Hunedoara*, la Simpozionul Științific Național *Micia Rediviva*, Deva, 25-26.10.2018.

- Alexandru Bărbat, Marius Barbu, Costin Țuțuianu, Ioana Barbu, Antoniu Tudor Marc, *Un hambar roman descoperit la Aldăcuțu Mic, Sântandrei, jud. Hunedoara*, la Simpozionul științific național *Micia Rediviva*, Deva, 25-26.10.2018.

- Antoniu Tudor Marc, *Locuirea umană pe teritoriul orașului Deva în epoca bronzului*, la Simpozionul științific *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, Deva, 10-11.05.2018.

- Mihaela Maria Barbu, Mihai Gligor, *Industria litică cioplită aparținând grupului Foeni din situl de la Alba Iulia - Lumea Nouă (jud. Alba)*, la Simpozionul științific național *Cercetări arheologice în spațiul Transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, Deva, 10-11.05.2018.

- Căstăian Mihai, Daniel Costin Țuțuianu, *Armamentul Regimentului 1 Grăniceresc Orlat. Compania a IV-a Cugir, Cugir*, aprilie 2018.

- Daniel Costin Țuțuianu, *Necropola medievală de la Simeria – cercetările din anii 1971-1972*, la Conferința Națională *INTER TEMPORA. Cronologia perioadei Medievale Timpurii (secolele VII-XIII). Probleme, Abordări și Rezultate*, Arad, 26-29.09.2018.

- Cristina Bodó, Ionuț Codrea, *Cetatea Devei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolul XX*, la Sesiunea de comunicări științifice *Multiculturalitate și patrimoniu istoric în Transilvania*, Sebeș, iunie 2018.

- Cristina Bodó, Ionuț Codrea, *Descoperiri arheologice în documentele Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara*, la Sesiunea națională de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Alba Iulia, 04-05.10.2018.

- Radu Totoianu, Călin Anghel, Călin Șuteu, Ionuț Codrea, *Între sacru și profan. Repertorierea și digitizarea troițelor și a cimitirelor cu stâlpi funerari de pe Valea și din Munții Sebeșului – proiect cu finanțarea AFCN derulat de Centrul Cultural „Lucian Blaga”, prin Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș*, la Sesiunea națională de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Alba Iulia, 04-05.10.2018.

- Marius Gabriel Rus: Secțiunea Restaurare-Conservare: *Metode și tehnici de conservare a documentelor pe suport papetar*, - Sesiunea anuală a M.C.D.R. de comunicări științifice, 14-15 iunie 2018, Deva.

- Marius Gabriel Rus: Secțiunea Patrimoniul: *Digitizarea și conservarea patrimoniului cultural*, - Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Făgărașului „Vasile Literat”, 6-7 septembrie 2018, Făgăraș.

- Adrian Ștefan Stroia: Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR lucrare în colaborare: „Dezvoltarea de practici sustenabile în domeniul restaurării și conservării, deziderat major pentru protecția patrimoniului cultural național românesc – Proiectul RO-CHER”

- Marius Gheorghe Barbu: Simpozionul științific „Cercetări arheologice în spațiul Transilvănean. Stratigrafie și cronologie” – In memoriam Ioan Andrițoiu cu titlul „Fibule romane descoperite în așezarea de la Rapoltul Mare - *La vie* - Județul Hunedoara”

- Marius Gheorghe Barbu: Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR cu titlurile: „Observații privind gropile arse din așezarea eneolitică de la Șoimuș - *Lângă Saț*”, „Un topor din fier provenind de la Almașul Sec, comuna Cârjiți, județul Hunedoara, România”, „Considerații privind planimetria castrului de la Micia”.

- Gherghina Boda, a participat la următoarele manifestări științifice: (-9-11 mai, Craiova – Conferința națională *Oltenia. Interferențe culturale*, ed. a VIII-a „Educația muzeală ca formă de educație nonformală”; -12 mai, Mediaș – Sesiunea anuală de comunicări științifice „Activitatea Misiunii militare franceze și a generalului Berthelot în România în timpul Primului Război Mondial”; - 17-18 mai, Tg. Mureș – Conferința internațională *Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity* Relatări în presa vremii despre vizitele generalului Berthelot în Transilvania”; - 30-31 mai, Chișinău - Conferința internațională *Patrimoniul cultural. Cercetare. Valorificare. Promovare*, „Cămașa ciumei – străveche practică agricolă de sorginte magică din satul Boșorod, județul Hunedoara”; - 6-7 sept., Făgăraș – *Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Făgărașului „Valer Literat”, „Muzeul imaginar versus muzeul real”*; - 26-27 oct., Sinaia – Participare la

Dezbaterile „Economia Estului. Postausteritatea și perspectivele”; - 22-23 nov., Tg. Mureș – *1918-2018. Arc peste timp* „Ioan Cherecheș din Orăștie – Jurnal de război 1914-1918”)

- Dumitru-Cătălin Rogojanu, a participat la următoarele manifestări științifice:(- 26-28 martie 2018, Târgu-Jiu - Conferința Națională *Centenarul Unirii Basarabiei cu România*, „Comemorările-modalitate de promovare a identității și conștiinței naționale”; - 9-11 mai 2018, Craiova - Conferința Națională *Oltenia. Interferențe Culturale*, Ediția a VIII-a, „Muzeul și diplomația culturală în societatea actuală”; - 12 mai 2018, Mediaș - Sesiune Națională de Comunicări Științifice dedicată aniversării Centenarului Marii Uniri, „Muzeul și societatea modernă”; - 25-26 mai 2018, Târgu-Mureș - *The International Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity*, 5th Edition, „Museum Education and the Places of Traumatic Memory”; - 26-27 mai 2018, București - Conferința Internațională *Satul și orașul între tradiție și viitor*, „Satul românesc și memoria sa culturală”; - 30-31 mai 2018, Chișinău - Conferința Științifică Internațională *Patrimoniul cultural: Cercetare. Valorificare. Promovare*, Ediția a X-a: Prin știință spre cunoașterea patrimoniului național, „Muzeele, conștiința istorică și memoria colectivă în anul Centenarului Marii Uniri din 1918”; - 29 august-1 septembrie 2018, Iași - Congresul Național al Istoricilor Români, Ediția a II-a, „Marea Unire din 1918 reflectată în paginile „Revistei Muzeelor”, de la apariția sa și până în anul 1989”; - 6-7 septembrie 2018, Făgăraș - Sesiune Anuală Internațională de Comunicări Științifice, „Influența instituțiilor culturale în sistemul relațiilor internaționale”; - 9-11 octombrie 2018, Oradea - Conferința Științifică Internațională *Europa Centrală la "...spargerea lumii". Declarația de autodeterminare de la Oradea din 12 octombrie 1918*, „Importanța muzeelor în celebrarea Centenarului Marii Uniri din 1918”; - 12-14 noiembrie 2018, Craiova - Conferința Națională *Unirea românilor: deziderat și finalitate*, „Tiron Albani – amintiri despre Marea Unire din 1918”;- 22-23 noiembrie 2018, Târgu-Mureș - Conferința Națională *1918-2018. Arc peste timp*, „Tema unității naționale în opera lui Simion Mehedinți”; - 24 februarie 2018, Târgu-Jiu - Simpozion Interjudețean *Povestea Mărțișorului. De la Dragobete la Mărțișor*; - 30-31 martie 2018, Sinaia-Hotel New Montana, Dezbaterile de la Sinaia, Tema: *Statul de drept. Premise, condiții, funcționare*, Ediția I; - 26-27 octombrie 2018, Sinaia-Hotel New Montana, Dezbaterile de la Sinaia, Tema: *Economia Estului. Posttrausteritatea și perspectivele*, Ediția a II-a).

- Participare la Simpozion Cugirul și grănicerii organizat în luna aprilie – Mihai Căstăian, C. Țuțuianu – *Armamentul Companiei IV Cugir a Regimentului I Grăniceresc*;

- 10 – 11 mai Simpozionul științific Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie – M. Căstăian, C. Țuțuianu, *Stratigrafia și cronologia Peșterii Zidite de la Mada*;

- Participare la simpozion național sesiunea MCDR Deva - *Piese săsești din colecția Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie* – susținută de Daniela

Șendroi, Bogdan Iustina, *Bătălia de la Podul Simeriei, contexte arhitecturale* – susținută de Mihai Căstăian;

- 19 – 21 octombrie participare la Simpozionul Național „Geografia în școală” Mihai Căstăian a participat cu lucrarea *Centru de putere a lumii dacice, repere geografice și istorice*;

- 28 octombrie s-a organizat în orașul Geoagiu simpozionul Mihai Viteazul – promotorul unității naționale românești, dl. dr. Mihai Căstăian participând cu evocarea istorică Bătălia de la Șelimbăr 28 octombrie 1599;

- 18 noiembrie în orașul Geoagiu s-a organizat Simpozionul Voluntarii români în războiul pentru întregirea neamului – reflectări în presa locală a timpului, dr. Mihai Căstăian a susținut o lucrare intitulată *Din istoricul Regimentului 64 Orăștie*, participarea la Primul Război Mondial.

• **PUBLICAȚII:**

Anuarul științific *Sargetia, Acta Musei Devensis*, cu tradiție îndelungată, (apărută în anul 1937) a fost editat în 2018 și a ajuns la numărul IX Seria Nouă, cuprinzând articole din domenii: Arheologie, Istorie, Istoria Culturii, Etnografie, Recenzii și Note de Lectură, de o înaltă calitate științifică, trecute prin filtrul unei comisii alcătuită din specialiști recunoscuți național și internațional.

Alături de Anuarul Muzeului, în anul 2018 au fost publicate mai multe volume, pe diferite specialități având ca autori specialiștii muzeului.

- Volumul „Muzeul din Deva-Arc peste timp” - autor dr. C.S.II, I. V. Ferencz - o istorie a Muzeului, pe înțelesul tuturor, de la începuturile sale, până azi.

- Volumul „Cercetări Arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu” - cuprinde lucrări susținute cu prilejul simpozionului organizat de MCDR, pentru omagierea personalității prof. dr. Ioan Andrițoiu, una din figurile importante ale muzeului și ale vieții științifice - coordonatori dr. N. C. Rișcuța, dr. I. V. Ferencz, dr. A.T. Marc, dr. I. A. Bărbat, dr. I. C. Codrea.

- Volumul „Perspective și interpretări ale muzeologiei și patrimoniului în secolele XX-XXI” - autor dr. C.S.I, Gherghina Boda.

- Volumul „Representantion Signs and Symbols” - coordonatori dr. IV Ferencz, dr. N.C. Rișcuța, dr. O.C. Tutilă.

- Volumul „Sate la marginea lumii. Arhitectură tradițională din județul Hunedoara” / Villages at the edge of the world. Vernacular architecture in Hunedoara County, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018, 216 p., ISBN 978-973-109-802-9.- dr. Daniel I. Iancu.

- Volumul „Small Finds and their Significance” Editori: N. C. Rișcuța, O. C. Tutilă, C. Cristescu, Antoniu Marc.

- Catalogul expoziției „La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimonial muzeului din Deva” - autor Georgeta Deju.

- Catalogul expoziției „Centenarul Marelui Război – Destine în instantanee: înainte și după”

- Album „Prin Europa în vreme de război – 100 de fotografii din albumul căpitanului Valeriu Pascu”(album)
- Broșură „Orăștia și Marea Unire”.

ANUL 2019

În anul 2019 proiectele de cercetare arheologică au fost:

• Cercetări arheologice de teren pentru verificarea informațiilor arheologice vechi sau delimitarea de noi situri arheologice (periegheze)

1. Comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu; Perioada: 10-15.04.2019; Obiectiv: Colectare date GPS, delimitare situri, fotografii cu drona.

2. Chergheș, com. Cârjiți, jud. Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Marius Gheorghe Barbu, Antoniu Tudor Marc, Nicolae Cătălin Rișcuța; perioada: 04.10.2017

• Cercetări arheologice sistematice

1. Rapoltu Mare – *La Vie*, județul Hunedoara; Responsabil științific: Gică Băeștean; Colectiv: Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Antoniu Tudor Marc, Costin-Daniel Țuțuianu, Ionuț-Cosmin Codrea, Angelica Bălos, Perioada: 11.06.2019 – 10.08.2019. Obiectiv: Cercetarea arheologică a vilei romane și a nivelurilor preistorice.

2. Vețel – *Micia*, comuna Vețel, jud. Hunedoara; Responsabil științific: Mihaela Simion, Colectiv: Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu, Decebal Vleja; Perioada: august-septembrie 2019.

3. Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Responsabil științific: Gelu Florea; Colectiv: Liliana Mateescu-Suciu, Silvia Mustață, Ovidiu Țentea, Gabriela Gheorghiu, Răzvan Mateescu, Paul Pupeză, Eugen Iaroslavschi, Cătălin Cristescu, Cristina Bodó, Daniel Cioată, Adrian Ursuțiu; Perioada: 29.07. – 06.09.2019.

4. Râșnov – *Cumidava*, punct *Erdenburg*, județul Brașov; Responsabil științific: Liviu Petculescu; Colectiv: Cristina Mitar; participare la inventarierea materialului arheologic, fotografiere și desenare a structurilor identificate pe teren în campania 2019, fotografierea materialului arheologic descoperit în Campania 2019.

5. Covasna – *Cetatea Zânelor*, mun. Covasna, jud. Covasna; Responsabil științific: Luca-Paul Pupeză; Colectiv: Dan Lucian Buzea, Daniel Mihai Cioată, Viorica Crișan, Cătălin Cristescu, Valeriu Sîrbu, Oana Cornelia Tutilă; Perioada: 08-22.07.2019.

6. Ardeu – *Cetățuie*, com. Balșa, jud. Hunedoara; Responsabil științific: Iosif Vasile Ferencz; Colectiv: Mihai Căstăian, Cristian Roman, Adrian Căsălean, Ionuț Socol, Dorel Micle; Perioada: 04-27.09.2019.

7. Cioclovina – *Peștera Cioclovina cu Apă*, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Responsabil științific: Mihai Rotea; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc; Perioada: august 2019.

• **Cercetări arheologice preventive**

- **Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren)**

1. Comuna General Berthelot, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat; Perioada: 20-22.05, 04-05.06.2019; Proiect: „Înființare rețea de distribuție și bransamente gaze naturale în localitățile General Berthelot, Livezi, Fărcădin și Tuștea, comuna General Berthelot, jud. Hunedoara”; Beneficiar: Comuna General Berthelot.

2. Rapoltu Mare, comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu; Perioada: 24-28.06.2019; Proiect: „Înființare sistem de distribuție gaze naturale în comuna Rapoltu Mare, satele Rapoltu Mare, Rapolțel, Bobîlna, Folt și Boiu, județul Hunedoara”; Beneficiar: Comuna Rapoltu Mare.

3. Comunele: Ilia, Brănișca, Șoimuș, Rapoltu Mare, Romos, Orașele Simeria și Geoagiu, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat, Costin-Daniel Țuțuianu, Marius Gheorghe Barbu; Perioada: 02-09.09.2019; Proiect: „Modernizare culoar trafic Mureș nord: DN7 (Gelmar) – Geoagiu Băi – Bobâlna – Rapoltu Mare – Uroi – Chimindia – Hărău – Bârsău – Șoimuș – Brănișca – Sârbi – DN7 (Ilia)”; Beneficiar: UAT Hunedoara.

4. Josani, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat; Perioada: 22-23.08.2019; Proiect: „Pensiune Agroturistică Casa Crăciun”; Beneficiar: Mariana Crăciun.

5. Peștișu Mic, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat; Perioada: 10-11.09.2019; Proiect: „Construire locuință unifamilială P+M și împrejmuire”; Beneficiar: Maria Moldovan.

6. Câmpuri Surduc, comuna Gurasada, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat; Perioada: 24-25.10.2019; Proiect: „Extindere alimentare cu apă, strada Pe Sub Iovu, sat Câmpuri Surduc, comuna Gurasada, județul Hunedoara”; Beneficiar: Comuna Gurasada.

7. Almașu Mic, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: ianuarie 2019; Proiect: „Construire locuință cu regim de înălțime P+M și împrejmuire”; Beneficiar: Roș Gheorghe.

8. Josani, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: februarie 2019; Proiect: „Fermă pentru creșterea păsărilor - găini ouătoare și împrejmuire proprietate”; Beneficiar: Bărăștean Loredana Daniela PFA.

9. Birtin, comuna Vața de Jos, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: februarie 2019; Proiect: „Construire locuință cu regim de înălțime parter și garaj”; Beneficiar: Știrb Alin Cristinel.

10. Bălata, Bejan, Boholt, Chișcădaga, Păuliș, comuna Șoimuș, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: mai 2019; Proiect: „Rețea de canalizare în localitățile Bălata, Bejan, Boholt, Chișcădaga, Păuliș”; Beneficiar: Primăria Șoimuș.

11. Căinelu de Jos, Fornădia, Sulighete, comuna Șoimuș, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: august 2019; Proiect: „Rețele de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Căinelu de Jos, Fornădia și Sulighete, comuna Șoimuș”; Beneficiar: Primăria Șoimuș.

12. Simeria, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: octombrie 2019; Proiect: „Anexă a exploatației agricole, magazii, împrejmuire și fosă septică, f.n.”; Beneficiar: Coleniac Dorin Ioan.

13. Simeria, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: septembrie 2019; Proiect: „Anexă a exploatației agricole, f.n., CF 67560, localitatea Simeria”; Beneficiar: Cojocar Decebal.

14. Petreni, comuna Băcia, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: iunie 2019; Proiect: „Construire anexă a exploatației agricole, sat Petreni, comuna Băcia, f.n.”; Beneficiar: Jijie Nicoleta.

15. Simeria Veche, oraș Simeria, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu, Ioana Barbu; Perioada: mai-iunie 2019; Proiect: „Exploatarea agregatelor minerale pentru realizarea amenajare piscicolă, Simeria Veche, f.n.”; Beneficiar: S.C. CB EXPLORING TIME S.R.L.

16. Vețel, Leșnic, comuna Vețel, județul Hunedoara; Colectiv: Marius Barbu, Mihaela-Maria Barbu; Perioada: mai 2019; Proiect: „Înlocuire conductă și bransamente gaze naturale presiune medie între SRMP Vețel și SRS Leșnic, județul Hunedoara”; Beneficiar: SC DelgazGrid SA.

17. Bretea Română, comuna Bretea Română, județul Hunedoara; Colectiv: Marius Barbu, Mihaela-Maria Barbu; Perioada: octombrie 2019; Proiect: „Constituire anexă gospodărească a exploatației agricole”; Beneficiar: Crăc Manuela Joița.

18. UAT Călan, UAT Mărtinești, UAT Beriu, UAT Orăștie și UAT Romos, jud. Hunedoara; Colectiv: Codrea Ionuț-Cosmin, Bodó Cristina; Proiect: „Tronson de fibră optică pentru interconectarea localităților Călan, jud. Hunedoara, și Cugir, jud. Alba, sector orașul Călan – limita administrativă cu jud. Alba”; Beneficiar: RDS & RCS.

19. Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Codrea Ionuț-Cosmin, Bodó Cristina; Perioada: august 2019; Proiect: „Dezvoltare bază de practică”; Beneficiar: Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca.

20. Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Codrea Ionuț-Cosmin, Bodó Cristina; Perioada: august 2019; Proiect: „Amplasare construcții din lemn”; Beneficiar: Marius Stănilă.

21. Hațeg, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Proiect: „Bază Sportivă, oraș Hațeg”, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria Hațeg.

22. Lupeni, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Proiect: „Construire bazin de înot didactic, Lupeni, județul Hunedoara”, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria Lupeni.

23. Cigmău, oraș Geoagiu, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Proiect: „Anexă la exploatarea agricolă și împrejmuire, comuna Geoagiu, jud. Hunedoara”, județul Hunedoara; Beneficiar: Popa Claudiu Vasile.

24. Densuș, Ștei, Poieni, Peștenița, comuna Densuș, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Proiect: „Modernizare drumuri de interes local și poduri în comuna Densuș, jud. Hunedoara”, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria comunei Densuș.

25. Densuș, Peșteana, Peștenița, Hățăgel și Ștei, comuna Densuș, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Proiect: „Înființare rețea de distribuție gaze naturale în localitățile Densuș, Peșteana, Peștenița, Hățăgel și Ștei, comuna Densuș, jud. Hunedoara”, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria comunei Densuș.

26. Ohaba de sub Piatră, Sălașu de Jos, Sălașu de Sus, Mălăiești, Nucșoara, Zăvoi, Râu Alb, Paroș, Râu Mic, Coroiiești, Peștera, comuna Sălașu de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Proiect: „Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în comuna Sălașu de Sus, localitățile Ohaba de sub Piatră, Sălașu de Jos, Sălașu de Sus, Mălăiești, Nucșoara, Zăvoi, Râu Alb, Paroș, Râu Mic, Coroiiești și Peștera, jud. Hunedoara”, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria comunei Sălașu de Sus.

27. Simeria, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu; Proiect: „Deschidere iaz piscicol”, or. Simeria, jud. Hunedoara; Beneficiar: SC BAGGER AGREGATE SRL.

28. Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu; Proiect: „Pensiune agroturistică «Doina Sargeției»”, localitatea Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: SC DOINA SARGETIEI SRL.

29. Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Iosif Vasile Ferencz; Proiect: „Construire locuință familială”, în satul Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: Toma Mihai Lucian.

30. Josani, com. Peștișu Mic, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Tutilă; Proiect: „Pensiune agroturistică”, sat Josani, com. Peștișu Mic, jud. Hunedoara; Beneficiar: Mihonesc Ioan Marius PFA.

31. Merișor, com. Bănița, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Tutilă; Proiect: „PUZ – Locuință unifamilială, anexe, fosă septică, împrejmuire, amenajări exterioare, racorduri și bransamente la utilități”, sat Merișor, com. Bănița, jud. Hunedoara; Beneficiar: Schmidt Marius-Florin și Schmidt Mihaela-Camelia.

32. Tămășasa, comuna Mărtinești, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Tutilă; Proiect: „Construire adăpost pentru animale”, sat Tămășasa, comuna Mărtinești, jud. Hunedoara; Beneficiar: Lucan Petru PFA.

33. Almașu Sec, comuna Cârjiți, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Marc; Proiect: „Locuință familială”, sat Almașu Sec, comuna Cârjiți, jud. Hunedoara; Beneficiar: Crișan Alina Roxana; Perioada: martie 2019.

34. Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Locuință individuală, filigorie și împrejmuire”, mun. Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Moldovan Alina Mirela; Perioada: septembrie 2019.

35. Brotuna, Târnava de Criș, Vața de Jos, com. Vața de Jos, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc „Extinderea rețelei de alimentare cu apă în satele Brotuna, Târnava de Criș și Vața de Jos”, com. Vața de Jos, jud. Hunedoara; Beneficiar: Comuna Vața de Jos; Perioada: octombrie 2019.

36. Deva, Șoimuș (com. Șoimuș), Mintia (com. Vețel), jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Nod rutier DN7-DN 76”, mun. Deva, sat Șoimuș, com. Șoimuș, sat Mintia, com. Vețel, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. CNAIR S.A. București; Perioada: octombrie 2019.

37. Bunila, Alun, com. Bunila, județul Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța; Proiect: „Modernizare DC 111 – Bunila-Alun, în comuna Bunila, județul Hunedoara”; Beneficiar: Comuna Bunila; Perioada: august 2019.

38. Banpotoc, com. Hărău, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Realizare heleșteu prin extracția agregatelor minerale”, Banpotoc, com. Hărău, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. DINO BETON SRL Deva; Perioada: februarie 2019.

39. Câmpuri Surduc, com. Gurasada, Colectiv: Romică Pavel; Proiect: „Construire locuință unifamilială Sp + P + M și anexă”, sat Câmpuri Surduc, com. Gurasada; Beneficiar: Belei Darius-Ioan; Perioada: august 2019.

40. Sălașu de Sus, com. Sălașu de Sus; Colectiv: Romic Pavel; Proiect: „PUZ – Bloc de locuințe pentru tineri destinate închirierii, comuna Sălașu de Sus, județul Hunedoara”; Beneficiar: UAT Comuna Sălașu de Sus; Perioada: iulie 2019.

- Supraveghere arheologică

1. Petroșani, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Bodó (responsabil științific), Ioan Alexandru Bărbat, Ionuț Cosmin Codrea; Perioada: 16-30 martie 2019; Proiect: „Reabilitare Muzeul Mineritului Petroșani”; Beneficiar: Primăria municipiului Petroșani.

2. Orăștie, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu (responsabil științific), Ioana Barbu; Perioada: mai 2019; Proiect: „Reglementare LES 0, 4 KV. teren în Orăștie proprietate MODAGRI RAM S.R.L.”; Beneficiar: MODAGRI RAM S.R.L.

3. Ocolîșu Mic, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Bodó (responsabil științific), Ioan Alexandru Bărbat, Ionuț Cosmin Codrea; Proiect: „Alimentare cu apă și canalizare menajeră în localitatea Ocolîșu Mic, com. Orăștioara de Sus” – porțiunea cuprinsă de la puț la stația de tratare, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria Orăștioara de Sus.

4. Grădiștea de Munte, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Gelu Aurel Florea (responsabil științific), Cristina Bodó, Daniel Mihai Cioată, Cătălin Cristescu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Răzvan Adrian Mateescu, Luca Paul Pupeză, Liliana-Daniela Mateescu-Suciu; Proiect: „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice,

completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploii), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic în situl arheologic de la Sarmizegetusa Regia”, localitatea Grădiștea de Munte, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Beneficiar: Consiliul Județean Hunedoara, prin Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice;

5. Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Gelu Aurel Florea (responsabil științific), Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Răzvan Adrian Mateescu; Proiect: „Înlocuirea și amplasarea unor acoperișuri temporare pentru turnurile-locuință 1 și 2 din cetatea Costești – Cetățuie”, localitatea Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria Orăștioara de Sus;

6. Alun, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Colectiv: Iosif Vasile Ferencz (responsabil științific), Mihai Căstăian, Adrian Căsălean; Proiect: „Modernizarea drumului comunal DC 57D, în satul Alun, com. Boșorod, jud. Hunedoara);

7. Băcia, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Rișcuța (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc, Oana Tutilă; Proiect: „Extindere canalizare menajeră și rețehnologizare stație de epurare în comuna Băcia, jud. Hunedoara”; Beneficiar: Comuna Băcia;

8. Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Romică Pavel (responsabil științific), Adriana Ardeu, Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Extindere rețea alimentare cu gaz”, str. Ștefan cel Mare, mun. Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: SC DELGAZ GRID SA – COR Deva;

9. Bucium, Orăștioara de Sus, Ludeștii de Jos, Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Romică Pavel; Proiect: „Extindere canalizare menajeră și racorduri în comuna Orăștioara de Sus, satele Bucium, Orăștioara de Sus, Ludeștii de Jos și Costești”, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara;

- Diagnostic arheologic intruziv

1. Peșterile *Balogu, Zidul de Sus, Copta Mare*, sat Crăciunești, comuna Băița, județul Hunedoara; Colectiv: Adrian Doboș (responsabil științific), Ioan Alexandru Bărbat, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Nicolae Cătălin Rișcuța, Wei Chu;

2. Peștera *Balogu*, sat Crăciunești, comuna Băița, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Nicolae Cătălin Rișcuța;

3. Geoagiu, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu (responsabil științific), Ioana Barbu; Proiect: „Parcelare teren în vederea construirii de locuințe”; Beneficiar: Igna Maria Angela și Igna Radu Sorin;

4. Bălata, comuna Șoimuș, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu (responsabil științific), Ioana Barbu; Proiect: „Anexă a exploatației agricole, împrejmuire și gard la frontul stradal, f.n.”; Beneficiar: Haiduc Radu-Cristian;

5. Câinelu de Jos, Fornădia, Sulighete, comuna Șoimuș, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu (responsabil științific), Ioana Barbu; Proiect: , , Rezervor de înmagazinare apă, cămin de vane, clădire pentru instalație de clorinare și stația de

pompare, sat Sulighete, comuna Șoimuș” parte din proiectul „Rețele de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Cănelu de Jos, Fornădia și Sulighete, comuna Șoimuș”; Beneficiar: Primăria Șoimuș;

6. Simeria, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu (responsabil științific), Nicolae Cătălin Rișcuța. Proiect: „Deschidere iaz piscicol”, mun. Simeria, jud. Hunedoara. Beneficiar: SC BAGGER AGREGATE SRL.;

7. Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Tutilă (responsabil științific), Cătălin Cristescu; Proiect: „Amenajare teren, împrejmuire, creare bazin colectare apă pentru plantație afine”, localitatea Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: SC LEONIMVEST SRL.;

8. Tătăraști, com. Burjuc, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu (responsabil științific), Oana Tutilă. Proiect: „Înființare iaz piscicol – prin extragerea agregatelor minerale, faza PUZ”, localitatea Tătăraști, com. Burjuc, jud. Hunedoara; Beneficiar: SC ARCADE COMPANY SA.;

9. Banpotoc, com. Hărău, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Realizare heleșteu prin extracția agregatelor minerale”, Banpotoc, com. Hărău, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. DINO BETON SRL Deva;

10. Sântuhalm, mun. Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc, Oana Cornelia Tutilă; Proiect: „Parc industrial WDP”, sat Sântuhalm, mun. Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. WAREHOUSE DEP ROMANIA SRL;

11. Totești, Păclișa, Cîrnești, Reea, comuna Totești, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța; Proiect: „Înființare rețea de distribuție și bransamente gaze naturale în localitățile Totești, Păclișa, Cîrnești și Reea, comuna Totești, jud. Hunedoara”; Beneficiar: Comuna Totești;

- Cercetare arheologică preventivă

1. Ocolîșu Mic, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Cristina Bodó, Ioana Lucia Barbu, Marius Gheorghe Barbu, Ionuț-Cosmin Codrea, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Costin-Daniel Țuțuianu; Perioada: 1-10 aprilie; Proiect: „Alimentare cu apă și canalizare menajeră în localitatea Ocolîșu Mic, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara”; Beneficiar: Primăria comunei Orăștioara de Sus.

2. Simeria, județul Hunedoara; Colectiv: Costin-Daniel Țuțuianu (responsabil științific), , Ioana Lucia Barbu, Marius Gheorghe Barbu, Mihaela Maria Barbu, Ioan Alexandru Bărbat Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel; Perioada: iunie-iulie 2019; Proiect: Scorpio Power; Beneficiar: Scorpio Power.

3. Ocolîșu Mic, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific); Colectiv: Cristina Bodó, Ionuț Cosmin Codrea, Ioana Barbu; Proiect: „Alimentare cu apă și canalizare menajeră în localitatea Ocolîșu Mic, com. Orăștioara de Sus”, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria Orăștioara de Sus.

4. Costești, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina (responsabil științific), Codrea Ionuț-Cosmin, Cristescu Cătălin, Barbu Ioana, Barbu Marius, Bărbat Alexandru; Proiect: „Locuință D+P+M, anexe, amenajări exterioare și împrejmuire” Costești, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Beneficiar: Butar Marin.

5. Orăștie, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Țuțuianu (responsabil științific), Cristina Mitar; Proiect: „Adăpost pentru câini, Orăștie, județul Hunedoara”, Orăștie, str. Crișan, f.n., județul Hunedoara; Beneficiar: Asociația Lupy.

6. Gothatea – Situl 3; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța (responsabil științific), Cătălin Cristescu, Antoniu Marc; Proiect: Reabilitarea liniei C.F. Frontieră – Curtici – Simeria, parte componentă a Coridorului IV Pan – European, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, Tronsonul 2c: Câmpuri Surduc (Km 528+990 Ex.) – Gurasada, Tronsonul 3: Gurasada – Simeria”, localitatea Gothatea, com. Gurasada, jud. Hunedoara; Beneficiar: C.N. „C.F.R.” SA. Perioada: februarie 2019.

7. Podele, com. Luncoiu de Jos, județul Hunedoara; Colectiv: Cristian Schuster (responsabil științific), Mihaela Bleoancă, Florin Ciulavu, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Cristian Ioan Popa, Nicolae Cătălin Rișcuța; Proiect: „Necropola tumulară Podele/Dealul Mare – Vârful Pietrei”, sat Podele, com. Luncoiu de Jos, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria Luncoiu de Jos; Perioada: septembrie-octombrie 2019.

De asemenea, cercetarea arheologică a fost completată prin documentare la arhive și biblioteci din cadrul unor instituții de specialitate:

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva; Muzeul Național al Unirii Alba Iulia; Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia; Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Hunedoara; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca; Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Deva.

În cursul anului 2019 s-a prelucrat științific (aranjare, identificare, încadrare cronologică și culturală) materialele arheologice aflate în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, provenite din cercetări arheologice de teren: Tărtăria-*Pietroșița* (campania 2014) județul Alba; Șoimuș-*Teleghi*, (campania 2011) județul Hunedoara; Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*; Ocolîșu Mic - *În Deal* (campania 2019) județul Hunedoara; Vețel - *Luncă/În Vie*, jud. Hunedoara; Gothatea - *Sit 3*, jud. Hunedoara; Cozia - *Piatra Coziei*, jud. Hunedoara; Unip, com. Sacoșu Turcesc, jud. Timiș; Alun, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Ardeu, com. Balșa, jud. Hunedoara.

În anul 2019 personalul de specialitate al instituției a fost printre organizatorii sau participanții la o serie de manifestări științifice naționale și internaționale, simpozioane științifice, colocvii, mese rotunde etc.

Astfel, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a organizat și a fost partener la evenimente științifice deosebite, cu notorietate națională și internațională, la care au participat specialiști din diverse domenii în funcție de tematica dezbaterii științifice.

În cadrul evenimentelor au fost prezentate, dezbătute, analizate diverse aspecte din cercetarea științifică de profil. Prin existența unor astfel de manifestări, s-a demonstrat valoarea activității specialiștilor, precum și caracterul științific al instituției Muzeale.

1. Simpozionul științific internațional „Representations, Signs and Symbols” (ediția a IV-a)

În perioada 9 - 11 mai 2019, a fost organizată cea de-a patra ediție a simpozionului internațional “Reprezentări, Semne și Simboluri”.

La fel ca în anii precedenți, comunicările prezentate în cadrul acestui eveniment științific s-au concentrat pe arheologia simbolului, din preistorie până în evul mediu, acoperind o gamă variată de teme și abordări. Pe lângă arheologi din țară, deja consacrați sau aflați la începutul carierei, anul acesta au participat specialiști de la prestigioase instituții de profil din Germania, Serbia și Coreea de Sud.

Lucrările simpozionului s-au desfășurat în municipiul Brad, iar participanții au cunoscut câteva dintre principalele monumente și locații culturale din zonă, prin intermediul unor excursii documentare.

2. Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane

În perioada 20-21 iunie 2019, în incinta Palatului Magna Curia, a avut loc Sesiunea Anuală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, la care au participat 110 specialiști, desfășurându-se în cadrul a 6 secțiuni de dezbateri științifice: Arheologie, Istorie, Istoria Culturii, Restaurare-Conservare, Cercetare Interdisciplinară în Arheologie și Istorie, aceasta din urmă fiind o secțiune nouă, inclusă în eveniment ca urmare a interesului mare manifestat vis-à-vis de Masa Rotundă, pe aceeași tematică, a tehnicilor moderne de cercetare și promovare a patrimoniului național și digitizarea patrimoniului național, găzduită de Sesiunea Anuală a Muzeului în anul 2018.

În cadrul acestei manifestări cultural-științifice a avut loc și două lansări de carte, mai exact două volume de articole și studii de arheologie, publicate de Muzeul Civilizației Dacice și Romane, după cum urmează:

- *Studii și articole de arheologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, prezentarea acestui volum fiind susținută de dr. Dan Băcuet-Crișan, cercetător științific în cadrul Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău

- *Archaeological small finds and their significance*, prezentarea acestui volum fiind susținută de dr. Ioan Bejinariu, cercetător științific în cadrul Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău.

3. Simpozionul științific internațional „Minorities at the Edges of Empires”

În perioada 1 - 8 septembrie 2019 lucrările simpozionului internațional „Minorities at the Edges of Empires”, s-au desfășurat în incinta Palatului Magna Curia.

Evenimentul a fost organizat de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași în parteneriat cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Muzeul Național de Istorie a

României – București și Universitatea din Helsinki și a reunit specialiști din Finlanda, China, Germania, Republica Cehă, Italia, Estonia și România.

Temele abordate au fost legate de aspectele specifice etnicității circulației populației, mărfurilor, dar mai ales a ideilor și conceptelor, în limitele spațiale și cronologice în care au figurat pe scena istoriei marile imperii ale Antichității.

Din Orientul Apropiat antic și până la *pax Russica*, sunt tratate aspecte metodologice și studii de caz cu privire la granițele și minoritățile imperiilor lumii.

De asemenea, simpozionul a fost legat și de existența, în vecinătatea Devei, a sitului de la Micia, azi comuna Vețel, jud. Hunedoara, așezare deosebit de importantă în apărarea vestică a provinciei Dacia, constituind în același timp și un important punct vamal cu o evoluție spectaculoasă în perioada de final a stăpânirii romane în Dacia.

4. Evenimentul cultural-științific „Subiecte tabu în cercetare. Istorie, arheologie, antropologie”

În data de 16 septembrie 2019, în cadrul acestui eveniment cultural-științific, a avut loc o Masă rotundă care a reunit mai mulți specialiști în vederea dezbaterii ideii de tabu, apariția și semnificațiile acesteia din punct de vedere antropologic, istoric și psihanalitic. Discuțiile au pornit de la teoriile enunțate de Sigmund Freud referitoare la mentalitățile umane de la începuturi până azi. Astfel, s-a adus în prim plan aspecte legate de concepțiile și credințele omului de-a lungul evoluției sale, precum și menținerea sau transformarea caracterului acestora.

5. Conferința științifică internațională *Istorie, Cultură și Cercetare*.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane în colaborare cu Asociația de Istorie Balcanică din București, a organizat în perioada 1 - 2 noiembrie 2019, a III-a ediție a conferinței științifice internaționale *Istorie, Cultură și Cercetare*.

Evenimentul științific a reunit specialiști din țară (Cluj-Napoca, București, Sibiu, Alba Iulia, Mediaș, Arad) și din străinătate (Grecia, Macedonia, Serbia, Republica Moldova). Astfel, ediția din acest an s-a bucurat de o participare internațională mai largă, ceea ce denotă tendința muzeului de a se deschide tot mai mult spre colaborări externe și în domeniul științific, activitatea cercetătorilor din instituție racordându-se astfel la direcțiile europene de colaborare și cooperare cât mai extinse cu alte instituții din afara României.

Temele aprofundate de autori au adus în atenția participanților o varietate de informații din domenii precum istoria mentalităților, istorie socială, antropologie, religie, etnologie sau istoria jurnalismului, dar și interpretări care conferă lucrărilor o încărcătură științifică de valoare. Însă ceea ce prezintă o importanță deosebită este faptul că această conferință a favorizat schimbul de informație, participanții aducând în atenție propriile preocupări științifice, dar și pe cele ale mediului academic din care provin, creându-se astfel oportunitatea cunoașterii directe a unor informații inedite, precum și a rezultatelor muncii de cercetare care au constituit baza unor largi dezbateri.

6. Simpozionul Științific Național Micia Rediviva

Muzeul Civilizației Dacice și Romane în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României București, a organizat în perioada 28-29 noiembrie 2019, a II-a ediție a Simpozionului Științific Național Micia Rediviva.

La această manifestare științifică au fost prezentate 25 de lucrări științifice, susținute de cercetători de la principalele muzee și institute de cercetare din țară.

Acțiunea științifică a adus în atenția specialiștilor și a publicului larg, un important sit arheologic și monument istoric (Micia), situat în comuna Vețel, jud. Hunedoara.

Micia a reprezentat unul dintre cele mai însemnate centre ale Daciei Romane, ansamblul locuirii de aici compunându-se dintr-o fortificație patrulateră construită încă din timpul lui Traian, alături de care s-a dezvoltat, pe parcursul secolelor II și III d. Chr., o așezare civilă înfloritoare. Ca urmare a poziției geo-strategice și comerciale importante, dar și datorită resurselor minerale și petrografice aflate în apropiere, Micia a prosperat, comunitatea de aici devenind din ce în ce mai numeroasă, activitățile acestor oameni lăsând urme arheologice pe o suprafață de mai multe zeci de hectare.

De asemenea, în cursul anului 2019 personalul de specialitate al instituției a participat la diverse conferințe, sesiuni, simpozioane și colocvii științifice naționale și internaționale, unde au fost prezentate următoarele rapoarte de cercetare și comunicări:

1. Ioan Alexandru Bărbat, *Aspecte locale în evoluția comunităților Starčevo-Criș din sud-vestul Transilvaniei la începutul mileniului VI BC. Legături cronologice și interferențe culturale*, Conferința Națională: *Oltenia. Interferențe culturale*, ediția a IX-a, Craiova, 8-11 mai 2019.

2. Corina Anca Simion, Oana Gâza, Tiberiu Sava, Clive Bonsall, Andrei Soficaru, Adrian Bălășescu, Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, *Rezultate preliminare obținute din investigarea unor materiale osteologice umane de la sfârșitul primei epoci a fierului din sud-vestul Transilvaniei. Cazul craniului de copil din necropola „scitică” de la Simeria*, Sesiunea de comunicări științifice *Mobilitate individuală și colectivă în Transilvania epocii fierului. Perspective interdisciplinare*, Cluj-Napoca, 30-31 mai 2019.

3. Ioan Alexandru Bărbat, Cristina Bodó, Ioana Lucia Barbu, Ionuț-Cosmin Codrea, *Cercetări arheologice preventive la Ocolîșu Mic, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara*, Sesiunea de comunicări științifice: *Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania*, ediția a XI-a, Sebeș, 7 iunie 2019.

4. Dragoș-Alexandru Mirea, Corina Anca Simion, Andrei Robu, Ioan Alexandru Bărbat, *Analiza compozițională a unor piese muzeale și materiale arheologice din zona de sud-vest a Transilvaniei la RoCIBA IFIN-HH Măgurele*, Sesiunea de comunicări științifice: *Sesiunea Anuală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 19-21 iunie 2019.

5. Marius Gheorghe Barbu, Gică Băeștean, Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Barbu, Angelica Bălos, Ionuț Codrea, Costin-Daniel Țuțuianu, Antoniu Tudor Marc, Andrei Gonciar, *Rapoltu Mare – „La vie”, com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara, Campania 2018*, la *Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice*, ediția 53, Sibiu, 13-15 septembrie 2019.

6. Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, Oana Tutilă, *Premisele și perspectivele unei noi abordări asupra descoperirilor funerare Ha D din sud-vestul Transilvaniei*, Sesiunea de comunicări științifice: *Sesiunea Națională de Comunicări Științifice a Muzeului Județean Argeș*, ediția a L-a, Pitești, 3-4 octombrie 2019.

7. Marius Barbu, Ioana Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, *A Roman belt as a symbol of military identity, discovered at Micia*, la *The 4th International Symposium on Representations, Signs and Symbols*, Deva-Brad, 9-11 mai 2019.

8. Costin-Daniel Țuțuianu, Mihaela Maria Barbu, Ioana Barbu, Marius Barbu, Cristina Bodó, Ionuț Codrea, *Așezarea medievală de la Simeria Veche-Ferma IAS*, în cadrul *Sesiunii Anuale de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21 iunie 2019.

9. Mihaela Simion, Decebal Vleja, Ionuț Bocan, Marius Gheorghe Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, Ioana Barbu, *Micia, Campania de cercetări arheologice sistematice 2018*, la *Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice*, ediția LIII, Sibiu, 13 -15 septembrie 2019.

10. Mihaela-Maria Barbu, Cristina Bodó, *An anthropomorphic Representation from Copper Age Settlement Șoimuș - Lângă Sat*, la *The 4th International Symposium on Representations, Signs and Symbols*, Deva-Brad, 9-11 mai 2019.

11. Cristina Bodó, Ionuț-Cosmin Codrea, Marius Gheorghe Barbu, *Despre câteva piese descoperite la Petreni, comuna Băcia (jud. Hunedoara)*, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice a Muzeului Județean Argeș, *Ecosinteze și etnosinteze carpatine*, Pitești, 3-4 octombrie 2019.

12. Daniela Marcu Istrate, Sebastian Dobrotă, Ionuț-Cosmin Codrea, Vasile Paul Scrobotă, *Dezvelind trecutul unui monument: Biserica Reformată din Aiud. Cercetări arheologice 2018*, Sesiunea anuală a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” *Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană*, 27-29 martie 2019.

13. Sebastian Ovidiu Dobrotă, Ionuț-Cosmin Codrea, Vasile Paul Scrobotă, *Biserica reformată din Aiud. Cercetări arheologice din anul 2018, Arhitectura religioasă medievală din Transilvania/Középkori egyházi építészet Erdélyben*, Conferință științifică internațională/Nemzetközi tudományos konferencia, ediția a IX-a/IX. Kiadás, Muzeul Județean Satu Mare, Satu Mare/Szatmárnémeti, 11–14 aprilie 2019/2019. április 11–14.

14. Cristina Mitar, *Despre zei mari și mici – modestul zeu al micienilor*, în cadrul *Sesiunii Anuale de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21 iunie 2019.

15. Oana Tutilă, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Nicolae Cătălin Rîșcuța, *Lupa Romana at the Edge of the World. The representation of the she-wolf*

on a bronze brooch from Vețel, Hunedoara County, comunicare, 4th International Symposium on Representations, Signs and Symbols, Deva/Brad, 09-11.05.2019.

16. Nicolae Cătălin Rîșcuța, Cătălin Cristescu, Daniel Iancu, Iulia Dana Negula, Andi Lazăr, *Enemy at the Gates. Monitoring of Roman Forts on the Western Limes of Roman Dacia: The Cases of Micia and Germisara*, poster, *Living Planet Symposium*, European Space Agency, Milano, Italia, 13-17.05.2019.

17. Iulia Dana Negula, Alexandru Badea, Cătălin Rîșcuța, Cătălin Cristescu, Ioana Popițiu, Cristian Moise, Cristina Mihalache, Andreea Luminița Dedulescu, *Persistent Scatterer Interferometry for Deformation Monitoring of Cultural Heritage Sites: The Case Studies of Magna Curia Palace and the Medieval Fortress of Deva*, poster, *Living Planet Symposium*, European Space Agency, Milano, Italia, 13-17.05.2019.

18. Cristian Moise, Alexandru Badea, Cătălin Rîșcuța, Cătălin Cristescu, Ioana Popițiu, Iulia Dana Negula, Alina Ortan, Cristina Mihalache, *Monitoring of the Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Archaeological Site Based on Remote Sensing Satellite Data*, poster, *Living Planet Symposium*, European Space Agency, Milano, Italia, 13-17.05.2019.

19. Corina Anca Simion, Oana Gâza, Tiberiu Sava, Clive Bonsall, Andrei Soficaru, Adrian Bălășescu, Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, *Rezultate preliminare obținute din investigarea unor materiale osteologice umane de la sfârșitul primei epoci a fierului din sud-vestul Transilvaniei. Cazul craniului de copil din necropola „scitică” de la Simeria*, comunicare, *Simpozionul Național „Mobilitate individuală și colectivă în Transilvania epocii fierului. Perspective interdisciplinare”*, Cluj-Napoca, 30.05.2019.

20. Nicolae Cătălin Rîșcuța, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Marius Gheorghe Barbu, *Cercetări arheologice preventive la Vețel (jud. Hunedoara)*, comunicare, *Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21.06.2019.

21. Oana Tutilă, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Nicolae Cătălin Rîșcuța, *Lupa Capitolina pe o fibulă de bronz de la Vețel, jud. Hunedoara*, comunicare, *Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21.06.2019.

22. Dana Iulia Negula, Andreea Luminița Dedulescu, Alexandru Badea, Andi Lazăr, Cristian Moise, Alina Ortan, Cristina Mihalache, Nicolae Cătălin Rîșcuța, Cătălin Cristescu, Ioana Popițiu, Daniel I. Iancu, *Aportul tehnologiei satelitare la monitorizarea și cercetarea siturilor arheologice din județul Hunedoara. Considerații preliminare în cadrul proiectului RO-CHER*, comunicare, *Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21.06.2019.

23. Cătălin Cristescu, Nicolae Cătălin Rîșcuța, Oana Tutilă, Ioan Alexandru Bărbat, Antoniu Tudor Marc, Ioana Barbu, *Vasele din bronz de la începutul primei epoci a fierului descoperite la Bălata (jud. Hunedoara)*, comunicare, *Simpozionul Internațional Drobeta*, Drobeta-Turnu Severin, 12-13.09.2019.

24. Cătălin Cristescu, Gabriel Andreica, *Ceramica romană de gătit descoperită la Sarmizegetusa Regia*, comunicare, *Simpozionul Internațional Drobeta*, Drobeta-Turnu Severin, 12-13.09.2019.

25. Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Răzvan Mateescu, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, *Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia (jud. Hunedoara). Campania de cercetări arheologice din anul 2018*, comunicare, a 53-a ediție a Sesiunii Naționale de Rapoarte Arheologice, Sibiu, 13-15.09.2019.

26. Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, Oana Tutilă, *Premisele și perspectivele unei noi abordări asupra descoperirilor funerare Ha D din sud-vestul Transilvaniei*, comunicare, la a 50-a ediția a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Ecosinteze și Etnosinteze Carpatine”, Pitești, 03-04.10. 2019.

27. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Celestial symbols on Late Iron Age weapons*, simpozionul internațional *From Symbol to Sign. Symbol and sign in relation to fire and light. In memory of Harald Hauptmann (1936-2018)*, Suceava, 20-22.09.2019.

28. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Scytho-Celtica. Vekerzug-style symbols on La Tène ceramic vessels*, în cadrul *The 4th International Symposium on Representations, Signs and Symbols*, Deva-Brad, 9-11.05.2019.

29. Mariana Egri, Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Meat consumption as a status marker in Late Iron Age Dacia*, în cadrul *The 4th International Symposium on Representations, Signs and Symbols*, Deva-Brad, 9-11.05.2019.

30. Mariana Egri, Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Changing identities and cultural models. The end of Celtic horizon and the rising Dacian power in Transylvania*, în cadrul conferinței *Kelti/The celts/Die Kelten*, Stará Lesná, 14.-17.05.2019.

31. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Identități războinice: cavaleri și care în Dacia preromană*, la conferința internațională *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordări multidisciplinare*, Sibiu, 23.-25.05.2019.

32. Iosif Vasile Ferencz, Cristina Montana Pușcaș, Tudor Tămaș, Ciprian Cosmin Stremțan, *Mobilitatea meșterilor și transferul de tehnologie. Despre utilizarea mortarelor în Dacia*, în cadrul simpozionului *Mobilitate individuală și colectivă în Transilvania epocii fierului. Perspective interdisciplinare*, Cluj-Napoca, 30.05.2019.

33. Iosif Vasile Ferencz, Dorel Micle, Andrei Stavilă, *Importuri romane în mediul dacic de la Unip, jud. Timiș*, la *Sesiunea anuală de comunicări a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 19-21.06.2019.

34. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Identități războinice: cavaleri și care în Dacia preromană*, în cadrul simpozionului *Repere arheologice bănățene. In memoriam dr. Alexandru Szentmiklosi (1971-2019)*, Coronini, 5-7.06.2019.

35. Margareta Simina Stanc, Iosif Vasile Ferencz, Daniel Ioan Malaxa, *Frame of life outside the Roman border. Animal resources and subsistence practices at*

Ardeu-Cetatuie Fortress, poster la *Archaeology & Cultural Heritage Symposium (ACHS – 2019)*, Stockholm, 11-14.08.2019.

36. Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Oppidum, dava și alte „orașe barbare”*. *Forme de habitat și structuri sociale în Europa temperată la sfârșitul epocii fierului. Modele occidentale, central-europene și răsăritene*, la Simpozionul Național *Fortificații și sisteme de fortificare în spațiul est-carpatic din neolitic până în evul mediu*, Tg. Neamț, 21-22.09.2019.

37. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Craftsmanship and identity. Tools and utensils in La Tène graves from the eastern Carpathian Basin*, în cadrul *The 18th International Colloquium of Funerary Archaeology: „Bronze and Iron Ages in Eurasia: Rituals and Grave Goods as Possible Markers of the Social Identity of the Dead”*, Buzău, 17-20.10.2019.

38. Oana Tutilă, *Plastica votivă din piatră la Dunărea de Jos. Particularități în iconografia Venerei și a lui Eros*, la *Simpozionul Internațional Drobeta, Archaeology and History*, Drobeta-Turnu Severin, 12-13.09.2019.

39. Cristian Schuster, Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Mihaela Bleoancă, Florin Ciulavu, Alexandra Comșa, *Cercetări arheologice în necropola tumulară de la Dealu Mare/Podele – Vârful Pietrei, jud. Hunedoara*, la Sesiunea anuală a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” *Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană*, București, 27-29.03.2019.

40. Cristian Schuster, Mihaela Bleoancă, Florin Ciulavu, Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, *Cercetări în necropola tumulară de la Podele/Dealu Mare, (jud. Hunedoara)*, la *Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21.06.2019.

41. Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Marius Gheorghe Barbu, *Cercetări arheologice preventive la Veșel (jud. Hunedoara)*, la *Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane*, Deva, 20-21.06.2019.

42. Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat, *Ceramic boat models from the archaeological collection of Deva Museum*, la *The 4th International Symposium Representation, Signs and Symbols*, Deva-Brad, 09-13.05.2019.

43. Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Marius Gheorghe Barbu, *Cercetări arheologice preventive la Veșel (jud. Hunedoara)*, comunicare, *A LIII-a Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice*, Sibiu, 13-15.09.2019.

44. Dezvoltarea de practici și tehnici inovative bazate pe nanomateriale soft pentru salvagardarea patrimoniului cultural național. Contribuția MCDR Deva în cadrul proiectului RO-CHER, (Popițiu Ioana, Gheară Daniela, Beceanu Mihaela) Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019

45. Problematika conservării preventive pentru Colecția de ceramică Batiz – Urechiat Grigore Adrian. Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
46. Restaurarea unui vas de ev mediu de pe Șantierul Vețel – Preda Simona Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
47. Restaurarea unui volum de secol XVIII- Bogdan Luminița Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
48. Considerații privind restaurarea și conservarea unui vas din ceramică arheologică - Burz Carmen. Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
49. Restaurarea și conservarea obiectelor din bronz – Popițiu Ioana Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
50. Problematika restaurării obiectelor de artă decorativă din argint. Studiu de caz – Beceanu Mihaela. Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
51. Conservarea și restaurarea ceramicii medievale din Cetatea Devei – Gheară Daniela. Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR – 20-21 iunie 2019
52. Conferința internațională , , MATCONS 2019 „ Craiova, 08 – 12 octombrie 2019 cu lucrarea „*Tehnici și materiale pentru conservarea și restaurarea patrimoniului mobil pe suport anorganic*”, Popițiu Ioana
53. Conferința internațională Tehnici și metode inovative pentru ocrotirea patrimoniului cultural ETICCH Ediția a VI-a , , 6th International Conference – The cultural object from investigation to restoration”, Sesiunea de postere – „*Consideration regarding the restoration of archeological ceramics Wietenberg culture bawl*”, Centrul de Restaurare și Conservare a Patrimoniului , Muzeul Național Astra Sibiu Muzeul Sibiu, 11- 13 septembrie 2019, Gheară Daniela
54. Secțiunea Restaurare-Conservare: *Starea de conservare actuală a conacelor, castelelor și palatelor de pe valea Mureșului, Hunedoara*, Marius Gabriel Rus - Sesiunea anuală a M.C.D.R. de comunicări științifice, 20-21 iunie 2019, Deva.
55. Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR, lucrare în colaborare: „Dezvoltarea de materiale și tehnici inovative bazate pe nanomateriale soft pentru salvagardarea patrimoniului cultural. Contribuția MCDR Deva în cadrul Proiectului RO-CHER” Stroia Adrian Ștefan.
56. Marius Gheorghe Barbu, Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice Ediția a III-a, *Raport de săpătură Micia, campania 2018*, Sibiu, 13-15septembrie 2019 (în colaborare)
57. Marius Gheorghe Barbu, Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice Ediția a III a, *Raport de săpătură Rapolt la Vie, campania 2019*, Sibiu, 15-17 septembrie 2019 (în colaborare)

58. Marius Gheorghe Barbu, Simpozion științific internațional *Representations, signs and symbols, A roman belt like a military symbol discovered at Micia*, Brad, 9-11 mai 2019 (în colaborare)

59. Marius Gheorghe Barbu, Sesiunea anuala de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane (MCDR) din Deva – *Piese de echipament militar roman descoperite recent în castrul Micia*, Deva, 20-21 iunie 2019 (în colaborare)

60. Marius Gheorghe Barbu, Simpozion Științific Internațional „*Minorties at the Edge of Empire*” – *Unknown and forgotten cavatores gemmarum at Micia*, Deva, 1-8 septembrie 2019 (în colaborare)

61. Gherghina Boda -11 mai, Mediaș – Colegiul Tehnic „Mediensis”, Sesiunea anuală de comunicări științifice. „Aron Densușianu: *Suveniri și impresiuni de călătorie din Țara Hațegului* (Revista Familia, 1865-1866)”.

62. Gherghina Boda -16 mai, Tg. Mureș – Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade”, *Zilele academice clujene. Între tradiție și modernitate: Elitele din România în sec. Al XX-lea. Perioada interbelică*. „Un reprezentant de seamă al elitei locale hunedorene: av. Victor Șuiaga”.

63. Gherghina Boda -22-27 iulie, Tg. Jiu – Universitatea „Constantin Brâncuși”, *Viitorul învățământului (strategii, soluții, legiferare)*. „Pedagogia de patrimoniu și parteneriatul muzeu-școală”.

64. Gherghina Boda -1-2 nov., Deva – Muzeul Civilizației Dacice și Romane, *Istorie, cultură și cercetare*. „*Un souvenir de Solferino* și începutul mișcării umanitare internaționale”.

65. Adrian Cătălin Căsălean, Cristina Montana Pușcaș, Vid Simon Šelih, Ciprian Cosmin Stremțan, *Analiza arheologică și chimică a fragmentelor din sticlă descoperite la Ardeu – Cetățuie. Noi perspective privind tehnologia, producția și circulația artefactelor din sticlă la sfârșitul celei de-a doua epoci a fierului*, Simpozionul Național. Mobilitate Individuală și Colectivă în Transilvania Epocii Fierului. Perspective Interdisciplinare, Cluj-Napoca, 30.05.2019;

66. Mihai Cristian Căstăian, Adrian Cătălin Căsălean, Călin Herța, *Artefacte din patrimoniul muzeului din Orăștie descoperite în cadrul cercetărilor desfășurate la Ardeu – Cetățuie*, Sesiunea Științifică Anuală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva, 20.06.2019 - 21.06.2019, Deva;

67. Iustina Bogdan, Daniela Șendroi, *Elemente simbolice în portul călușarilor de pe Valea Grădiștei*, Sesiunea Științifică Anuală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva;

68. Adrian Cătălin Căsălean, *Artefacte din Munții Orăștiei aflate în depozitul Muzeului de Etnografie și Artă Populară din Orăștie*, Simpozionul „ArheoVest” Interdisciplinaritate în Arheologie, ediția a VII-a, In Honorem Prof. Univ. De. Sabin Adrian Luca, Timișoara, 23. 11. 2019;

69. Mihai Cristian Căstăian, Călin Herța, Cristian Constantin Roman, Adrian Cătălin Căsălean, Iosif Vasile Ferencz, *Cercetări arheologice la Ardeu, la sfârșitul*

secolului XX, „ArheoVest” VII: Interdisciplinaritate în Arheologie, In Honorem Sabin Adrian Luca, Ed. Sorin Forțiu, JATEPressKiadó, Szeged, 2019 (BDI).

70. Daniel I. Iancu, 26 februarie, Cercul Militar Deva, cu comunicarea *Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva. Scurt istoric și prezentare generală*;

71. Daniel I. Iancu, 13-17 mai, Living Planet Symposium, European Space Agency, Milano, Italia, cu posterul *Enemy at the Gates. Monitoring of Roman Forts on the Western Limes of Roman Dacia: The Cases of Micia and Germisara*, - coautor alături de Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Iulia Dana Negula și Andi Lazăr;

72. Georgeta Deju, Florin Bogdan, 20-21 iunie 2019, Deva: Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului CDR Deva, cu comunicarea *Itinerarii livrești. Cărți vechi care au circulat în județul Hunedoara aflate în colecții din Alba Iulia, București și Cluj-Napoca*.

73. Georgeta Deju, Maria Basarab, 20-21 iunie 2019, Deva: Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului CDR Deva, cu comunicarea „*Înștiințări*” de carte - *reconsiderarea unor vechi documente*.

74. Monica Dușan, 20-21 iunie 2019, Deva: Sesiunea de Comunicări Științifice a Muzeului CDR Deva, cu comunicarea *Ciorolița, Ciorolesa, Ciurlicatul - vechi obicei, regăsit în arealul Zarandului de Munte*;

75. Daniel I. Iancu, 20-21 iunie 2019, Deva, Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, cu comunicarea *Aurel Vlaicu. Bibliografie selectiv - critică*;

76. Daniel I. Iancu, 20-21 iunie, Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, cu lucrarea *Aportul tehnologiei satelitare la monitorizarea și cercetarea siturilor arheologice din județul Hunedoara. Considerații preliminare în cadrul proiectului RO-CHER*, - coautor alături de Dana Iulia Negula, Andreea Luminița Dedulescu, Alexandru Badea, Andi Lazăr, Cristian Moise, Alina Ortan, Cristina Mihalache, Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Ioana Popițiu;

77. Diana Loredana Pantea, 20-21 iunie 2019, Deva: Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului CDR Deva, cu comunicarea *Piese de ceramică fină de Batiz din patrimoniul muzeului din Deva*.

78. Daniel I. Iancu, 7-9 iulie 2019, Centrul Arheologic European Bibracte, Glux-en-Glenn, Franța, cu comunicarea *GAL Sargetia. Prezentarea obiectivelor culturale și naturale/GAL Sargetia. Presentation of cultural and natural objectives*;

79. Daniel I. Iancu, 15-18 iulie, Managing World Heritage properties National capacity-building workshop for Romania, Hunedoara County, Romania, unde am prezentat comunicarea *Dacian Fortresses of the Orăștie Mountains*;

80. Georgeta Deju, 17 august 2019, Săcărâmb (jud. Hunedoara): Simpozionul „Protopopolul greco-catolic Vasile Coloși, un corifeu al Școlii Ardelene”, cu comunicarea *Lexiconul de la Buda 1825*.

81. Georgeta Deju, 05-08 septembrie 2019, Cluj-Napoca: Simpozionul Național de Istorie și Retrologie Agrară a României, cu comunicarea „*Aspecte privind viața rurală în însemnări păstrate pe calendare românești*”

82. Georgeta Deju, 10-11 octombrie 2019 Alba Iulia: Conferința națională „Bibliologie și patrimoniu cultural național: Cartea – oglinda spiritului”, ediția a XIII-a, cu comunicarea *Din biblioteca lor, în biblioteca noastră: cărți cu însemne de proprietate din colecția muzeului de vean.*

83. Roxana Elena Stăncescu, susținerea comunicării *Antropologie culturală. Apariția și semnificațiile tatuajului, în cadrul Școlii de Toamnă din Valea Alunului pentru Tineri Cercetători în Istorie Veche și Arheologie, 2019*

84. Dumitru-Cătălin Rogojanu - 16 mai 2019, Târgu-Mureș, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” - *Sesiunea științifică Între tradiție și modernitate: Elitele românești din secolul al XX-lea. Perioada interbelică*, „Alexandru Tzigara-Samurcaș și preocupările sale muzeografice”

85. Dumitru-Cătălin Rogojanu - 11 mai 2019, Mediaș, Colegiul Tehnic „Mediensis” - *Sesiunea Națională de Comunicări Științifice*, „Realități și configurații ale patrimoniului cultural în cadrul securității internaționale”

86. Dumitru-Cătălin Rogojanu - 22-27 iulie 2019, Târgu-Jiu – Universitatea „Constantin Brâncuși”, Simpozionul *Viitorul învățământului (strategii, soluții, legiferare)*, „Pedagogia muzeală și reconcilierea cu trecutul”

87. Dumitru-Cătălin Rogojanu - 1-2 noiembrie 2019, Deva – Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Conferință Științifică Internațională *Istorie, Cultură și Cercetare*, ediția a III-a, „Muzeul ca loc al interferenței dintre istorie, cultură și cercetare” [„Museum as a place of interference between history, culture and research”]

88. Dumitru-Cătălin Rogojanu - 5-6 decembrie 2019, Târgu-Mureș - Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” Conferința *30 de ani de la Revoluția din Decembrie 1989: perspective istorice asupra comunismului românesc* „Deportarea etnicilor germani în Uniunea Sovietică reflectată în arhivele SJAN Hunedoara și în alte surse istorice”

89. Dumitru-Cătălin Rogojanu - 29-30 martie 2019, Sinaia-Hotel New Montana, Dezbaterile de la Sinaia, Tema: Criza educației. Indicatori de stare și soluții, Ediția a III-a

În anul 2019, rezultatele cercetării științifice au fost valorificate prin publicarea unor cărți, articole și studii în reviste de specialitate, după cum urmează:

Anuarul științific *Sargetia*, *Acta Musei Devensis*, cu tradiție îndelungată, (apărută în anul 1937) a fost editat în 2019 și a ajuns la numărul X Seria Nouă, cuprinzând articole din domenii: Arheologie, Istorie, Istoria Culturii, Numismatică, Etnografie, Recenzii și Note de Lectură, de o înaltă calitate științifică, trecute prin filtrul unei comisii alcătuită din specialiști recunoscuți național și internațional.

Alături de Anuarul Muzeului, în anul 2019 au fost publicate mai multe volume, pe diferite specialități având ca autori specialiștii muzeului:

- Volum de prezentare a muzeului din Deva: „The Deva Museum – Arch Over Time” (Autor: I. V. Ferencz);
- Volum: Jurnalul unei deportate. Ileana Paulina Geller „față în față” cu Donbasul (Autor: Gherghina Boda în colaborare cu Dumitru-Cătălin Rogojanu);
- Volumul III: Istorie, cultură și cercetare (Autori: Gherghina Boda și Dumitru-Cătălin Rogojanu);
- Volum: Cetatea Deva. 750 de ani de la prima atestare documentară (Editor - Ionuț-Cosmin Codrea, text: Ionuț-Cosmin Codrea, Cristina Bodó, Daniela Marcu Istrate).
- Reeditarea publicației Volum: „Hunedoara în imagini” (Autori: Adela Herban și Cristina Ploscă);
- Catalog de expoziție: „Piese reprezentative din colecția de arheologie a muzeului devena”.

ANUL 2020

Astfel, în anul 2020 proiectele de cercetare arheologică au fost:

• Cercetări arheologice de teren pentru verificarea informațiilor arheologice vechi sau delimitarea de noi situri arheologice (periegheze)

1. Comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu; Perioada: 10-15.05.2020; Obiectiv: Colectare date GPS, delimitare situri, fotografii cu drona.

• Cercetări arheologice sistematice

1. Rapoltu Mare, Punct – *La Vie*, județul Hunedoara; Responsabil științific: Gică Băeștean; Colectiv: Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Costin-Daniel Țuțuianu, Oana Tutilă, Antoniu Tudor Marc, Ionuț-Cosmin Codrea, Angelica Bălos; Perioada: 01.06.2020 – 14.08.2019. Obiectiv: Cercetarea arheologică a vilei romane și a nivelurilor preistorice.

2. Micia, Punct – *Castru*, județul Hunedoara; Responsabil științific: Mihaela Simion; Colectiv: Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Ionuț Bocan, Cătălina Neagu, Costin-Daniel Țuțuianu, Oana Tutilă, Decebal Vleja; Perioada: septembrie – noiembrie 2020. Obiectiv: Cercetarea laturii de est a castrului roman de la Micia.

3. Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Responsabil științific: Gelu Florea; Colectiv: Liliana Mateescu-Suciu, Silvia Mustață, Ovidiu Țentea, Gabriela Gheorghiu, Răzvan Mateescu, Paul Pupeză, Eugen Iaroslavschi, Cătălin Cristescu, Cristina Bodó, Daniel Cioată, Adrian Ursuțiu; Perioada: 10 august – 4 septembrie 2020.

4. Covasna – *Cetatea Zânelor*, municipiul Covasna, județul Covasna; Responsabil științific: Luca-Paul Pupeză; Colectiv: Dan Lucian Buzea, Daniel Mihai Cioată, Viorica Crișan, Cătălin Cristescu, Valeriu Sîrbu, Oana Cornelia Tutilă; Perioada: iulie 2020.

5. Ardeu – *Cetățuie*, com. Balșa, jud. Hunedoara; Responsabil științific: Iosif Vasile Ferencz; Colectiv: Mihai Căstăian, Constantin Cristian Roman, Adrian Căsălean, Ionuț Socol, Dorel Micle; Perioada: 01-27.08.2020.

• **Cercetări arheologice preventive**

- **Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren)**

1. Bălata, comuna Șoimuș, județul Hunedoara; Proiect: „Construire locuință de serviciu și racordare la utilități, sat Bălata, FN, com. Șoimuș, jud. Hunedoara”; Perioada: aprilie 2020; Colectiv: Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat; Beneficiar: SC Transporte Speditione Mobile SRL Bălata.

2. Comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Proiect: „Modernizare infrastructură rutieră în comuna Orăștioara de Sus”, jud. Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina, Ionuț-Cosmin Codrea; Beneficiar: Primăria Orăștioara de Sus.

3. Josani, comuna Peștișu Mic, jud. Hunedoara; Proiect: „Construire locuință individuală cu regim de înălțime și împrejmuire proprietate”; Perioada: august 2020; Colectiv: Ionuț-Cosmin Codrea.

4. Costești, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Proiect: „Construire locuință P+M, garaj, anexă, racord la utilități, împrejmuire”; Colectiv: Cătălin Cristescu; Perioada: octombrie 2020; Beneficiar: Mihai Dîncov și Liana Adriana Dîncov.

5. Deva, județul Hunedoara; Proiect: „Lotizare teren în vederea construirii de locuințe individuale, împrejmuire proprietate și racorduri la utilități, familia Ghila,”; Colectiv: Cristina Mitar.

6. Simeria, județul Hunedoara; Proiect: „Anexă a exploatației agricole, împrejmuire și bransamente la utilități”, DJ 700, F.N., orașul Simeria, județul Hunedoara; Colectiv: Antoniu Marc; Perioada: ianuarie 2020; Beneficiar: Vana Evlavie Daniel.

7. Mânerău, Peștișu Mic, Josani, Valea Nandrului, Nandru, Almașu Mic, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Proiect: „Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în localitățile Mânerău, Peștișu Mic, Josani, Valea Nandrului, Nandru și Almașu Mic, comuna Peștișu Mic, jud. Hunedoara”; Colectiv: Oana Tutilă, Antoniu Tudor Marc; Perioada: februarie 2020; Beneficiar: Comuna Peștișu Mic.

8. Sântuhalm, municipiul Deva, județul Hunedoara; Proiect: „Hală producție și depozitare, amenajare și împrejmuire incintă și organizarea execuției”, Sântuhalm, mun. Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rîșcuța, Antoniu Tudor Marc; Perioada: aprilie 2020; Beneficiar: S.C. DHS Baby S.R.L. Deva,

9. Certeju de Sus, județul Hunedoara; Proiect: „Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în comuna Certeju de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Romică Pavel, Antoniu Tudor Marc; Perioada: mai 2020; Beneficiar: Comuna Certeju de Sus.

10. Gelmar, comuna Geoagiu, județul Hunedoara; Proiect: „Realizare heleșteu pentru irigații”, sat Gelmar, com. Geoagiu, jud. Hunedoara; Colectiv: Romică Pavel, Antoniu Tudor Marc; Perioada: iunie 2020; Beneficiar: Comuna Geoagiu.

11. Zăvoi, comuna Sălașu de Sus, județul Hunedoara; Proiect: „Înființare plantație de afini”, sat Zăvoi, comuna Sălașu de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Marc; Perioada: iulie 2020; Beneficiar: S.C. Bio Berries Retezat S.R.L. Paroș.

12. Bretea Mureșană, comuna Ilia, județul Hunedoara; Proiect: „Realizare heleșteu prin extragerea agregatelor minerale”, sat Bretea Mureșană, com. Ilia, jud. Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc; Perioada: august 2020; Beneficiar: S.C. Melkart Prodimpex S.R.L. Deva.

13. Râpaș, comuna Turdaș, județul Hunedoara; Proiect: „Construire grajd”; Colectiv: Romică Pavel, Antoniu Tudor Marc, Costin Daniel Țuțuianu, Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Barbu; Perioada: august 2020.

14. Almașu Sec, comuna Cârjiți, județul Hunedoara; Proiect: „Locuință familială P+1, împrejmuire, anexe și amenajare incintă”, sat Almașu Sec, comuna Cârjiți, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc; Perioada: august 2020; Beneficiar: Jurj Alin.

15. Peștișu Mare, municipiul Hunedoara, județul Hunedoara; Proiect: „Extinderea rețelelor de canalizare în localitatea Peștișu Mare”, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu; Perioada: ianuarie 2020; Beneficiar: S. C. APA PROD S.A.

16. Județul Hunedoara; Proiect: „Reabilitare drumuri județene pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și promovarea patrimoniului economic și cultural al județului Hunedoara – DJ 687G: DN 68 (TOTEȘTI) – HĂȚĂGEL – DENSUȘ – ȘTEI – DJ 687D – TRONSON DE REABILITAT: DN 68 (TOTEȘTI) – HĂȚĂGEL – DENSUȘ - ȘTEI; KM 0+000 – KM 14+000”, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu; Oana Cornelia Tutilă; Perioada: ianuarie 2020; Beneficiar: U.A.T. Județul Hunedoara, Consiliul Județean Hunedoara.

17. Județul Hunedoara; Proiect: „Reabilitare drumuri județene pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și promovarea patrimoniului economic și cultural al județului Hunedoara – DJ 685: DN 68 (CÂRNEȘTI) – OSTROV – OSTROVU MIC – CLOPOTIVA – CABANA GURA ZLATA – BARAJ RETEZAT – CABANA ROTUNDA – TRONSON DE REABILITAT: DN 68(CÂRNEȘTI) – BARAJ RETEZAT; KM 0+000 – KM 33+200”, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu; Oana Cornelia Tutilă; Perioada: ianuarie 2020; Beneficiar: U.A.T. Județul Hunedoara, Consiliul Județean Hunedoara.

18. Josani, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Proiect: „Construire locuință cu regim de înălțime parter și garaj”, comuna Peștișu Mic, sat Josani, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu; Perioada: ianuarie, martie 2020; Beneficiar: Dănălache Vasile.

19. Josani, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Proiect: „Construire locuință unifamilială cu regim de înălțime P+M și împrejmuire”, comuna Peștișu Mic, sat Josani, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu; Perioada: octombrie 2020; Beneficiar: Oancea Neculai.

20. Simeria, oraș Simeria, județul Hunedoara; Proiect: „Amplasare containere pentru amenajare grădiniță, F.N.”, localitatea Simeria, sat Simeria Veche, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu; Perioada: octombrie 2020; Beneficiar: Sfâru Gheorghe.

21. Silvașu de Sus, oraș Hațeg, județul Hunedoara; Proiect: „Construire biserică Silvașu de Sus”; Colectiv: Romică Pavel.

22. Pui, comuna Pui, județul Hunedoara; Proiect: „Construire locuință individuală”; Colectiv: Romică Pavel.

23. Deva, județul Hunedoara; Proiect: „Construire locuință unifamilială”, Deva, strada Granitului, județul Hunedoara; Colectiv: Romică Pavel.

- Supraveghere arheologică

1. Hunedoara – Călan, județul Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina (responsabil științific), Ioan Alexandru Bărbat, Ionuț Cosmin Codrea; Perioada: martie-aprilie; Proiect: „Modernizare DJ 687, Sântuhalm – Hunedoara – Călan (KM 13 + 050 – KM 22 + 791)”, jud. Hunedoara - între KM 17+660 – 18 +205; Beneficiar: Consiliul Județean Hunedoara.

2. Costești, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Gelu Aurel Florea (responsabil științific), Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Răzvan Adrian Mateescu; Proiect: „Înlocuirea și amplasarea unor acoperișuri temporare pentru turnurile-locuință 1 și 2 din cetatea Costești – Cetățuie”, localitatea Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria Orăștioara de Sus; Perioadă: iunie 2020 – prezent.

3. Almașu Sec, comuna Cârjiți, județul Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil științific), Oana Tutilă; Proiect: „Locuință familială P+1, împrejmuire, anexe și amenajare incintă”, sat Almașu Sec, comuna Cârjiți, jud. Hunedoara; Beneficiar: Jurj Alin; Perioada: august 2020.

4. Vețel, Herepeia, Leșnic, comuna Vețel, județul Hunedoara; Colectiv: Marius Barbu, Mihaela-Maria Barbu; Proiect: „Extindere rețea de apă și canalizare în localitățile Vețel, Herepeia, Leșnic, comuna Vețel, județul Hunedoara”; Beneficiar: Comuna Vețel; Perioada: mai 2020.

5. Deva, județul Hunedoara; Colectiv: Marius Barbu, Mihaela-Maria Barbu; Proiect: „Branșament gaze naturale presiune redusă, Mun. Deva, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 22, județul Hunedoara”; Beneficiar: Municipiul Deva – Colegiul Național Decebal; Perioada: iunie 2020.

6. Costești, comuna Orăștioara de Sus; Colectiv: Romică Pavel; Proiect: „Extindere canalizare menajeră și realizare de racorduri în comuna Orăștioara de Sus”; Beneficiar: Comuna Orăștioara de Sus.

- Diagnostic arheologic intruziv

1. Peștera *Balogu (Szabo Joseph)*, sat Crăciunești, comuna Băița, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Nicolae Cătălin Rișcuța; Perioada: 22-31 octombrie 2020.

- Cercetare arheologică preventivă

1. Ribița, județul Hunedoara, „Biserica ortodoxă Sf. Nicolae”; Perioada: 20 ianuarie – 20 martie; Responsabil științific: Adrian Andrei Rusu; Colectiv: Ionuț-Cosmin Codrea, Cristian Roman, Ștefan Georgescu, Florela Vasilescu.

2. Vețel, com. Vețel, jud. Hunedoara, situl „Vețel – Luncă/În Vie”; Proiect: „Reabilitarea liniei C.F. Frontieră – Curtici – Simeria, parte componentă a Coridorului IV Pan – European, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, Tronsonul 2c: Câmpuri Surduc (Km 528+990 Ex.) – Gurasada, Tronsonul 3: Gurasada – Simeria”; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța (responsabil științific), Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc; Beneficiar: C.N. „C.F.R.” SA. Perioada: februarie, iulie 2020.

În anul 2020 personalul de specialitate al instituției a fost printre organizatorii sau participanții la o serie de manifestări științifice naționale și internaționale, desfășurate on-line.

Astfel, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a organizat on-line sau a fost partener la evenimente științifice la care au participat cu lucrări specialiștii din diverse domenii în funcție de tematica dezbaterii științifice. În cadrul evenimentelor au fost prezentate diverse aspecte din cercetarea științifică de profil. Prin existența unor astfel de manifestări, s-a demonstrat valoarea activității specialiștilor, precum și caracterul științific al instituției Muzeale.

1. Conferința științifică internațională „Istorie, Cultură și Cercetare”, ediția a IV-a.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a organizat în perioada 2 - 3 noiembrie 2020, a IV-a ediție a conferinței științifice internaționale *Istorie, Cultură și Cercetare*. Conferința internațională a fost organizată fără prezență la dezbateri. Specialiști din țară și străinătate au comunicat organizatorilor materialele științifice care cuprind rezultatele cercetării efectuate în diverse domenii (istorie, antropologie, etnologie, filosofie, artă etc). Toate aceste materiale au fost publicate în volumul IV al conferinței, fapt care a permis promovarea informațiilor științifice și în rândurile publicului larg prin prezența acestui volum în diverse biblioteci din țară și străinătate, multe articole fiind scrise în limba engleză.

2. Simpozionul internațional Prioritățile chimiei pentru o dezvoltare durabilă – PRIOCHEM, ediția a XVI-a.

Din cauza măsurilor de prevenire impuse de pandemia de coronavirus, în perioada 28-30 octombrie 2020, Simpozionul internațional Prioritățile chimiei pentru o dezvoltare durabilă – PRIOCHEM, s-a desfășurat on-line. Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva are calitatea de partener, în perioada martie 2018 – mai 2021, în „Proiectul Complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc”, iar în cadrul acestui proiect a fost organizat evenimentul științific de către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie – ICECHIM.

Din partea Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva au participat la acest eveniment științific deosebit de prestigios, trei specialiști implicați în acest proiect, Popițiu Ioana – șef serviciu, Secția de Restaurare, Investigații, Conservare, ing. chimist Beceanu Mihaela – expert restaurator metal și Dan Dorina Liliana – analist.

Între cele 85 de lucrări științifice prezentate în cadrul simpozionului, la Secțiunea a III-a, „Chemical engineering environmental and cultural heritage protection”, specialiștii muzeului deveau au prezentat lucrările „The Restoration and Conservation of a Bronze Artefact (Autori: Popițiu Ioana, Dan Dorina Liliana) și Fragment of a Wagon Wheel Hub. Restoration and Conservation” (Autori: Beceanu Mihaela, Dan Dorina Liliana). În urma evenimentului științific aceste lucrări au fost publicate în revista științifică Proceedings (publicație UE).

3. Expoziție on-line „International Exhibition INVENTCOR”.

În perioada 17-19 decembrie 2020 la Deva, s-au desfășurat lucrările on-line a primei ediții a „International Exhibition INVENTCOR”, organizată de Corneliu Group Research-Innovation Association, INVENTCOR Power of the Creative Mind, iar din partea Muzeului Civilizației Dacice și Romane au participat CS III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu și CS I dr. habil. Gherghina Boda, în calitate de coordonatori, cu volumul IV „Istorie, Cultură și Cercetare” la categoria „History and Cultural Studies”.

Promotor al acestei prime ediții a „International Exhibition INVENTCOR”, a fost renumitul inventator Corneliu Birtok Băneasă. Evenimentul educațional non-formal s-a adresat tuturor categoriilor de vârstă, în cadrul acestuia prezentându-se invenții, proiecte de cercetare, produse, programe educaționale, standuri experimentale de predare a universităților, institute de cercetare, companii multinaționale și inventatori privați. De asemenea, expoziția a inclus și secțiunile KidsCorner (categoria pentru copii), InnovativeART (expoziții de grafică, desen, pictură, portret și mașini clasice), precum și prezentări extinse din diverse domenii: inovație, ecologie, sănătate, siguranța oamenilor, comunitate, proprietate intelectuală, auto și călătorii. Țările participante au fost Bolivia, Brazilia, Canada, Germania, Ungaria, Italia, Coreea, Malaezia, Moldova, Maroc, Filipine, România, Suedia și SUA.

În urma participării la prima ediție a „International Exhibition INVENTCOR”, organizată de Corneliu Group Research-Innovation Association, INVENTCOR Power of the Creative Mind, în perioada 17-19 decembrie 2020, la Deva, membrii Compartimentului de Documentare și Cercetare în Studii Culturale din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, CS III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu și CS I dr. habil. Gherghina Boda, au obținut diploma: medalia de aur, în calitate de coordonatori, ai volumului IV „Istorie, Cultură și Cercetare” la categoria History and Cultural Studies.

De asemenea, în cursul anului 2020 personalul de specialitate al instituției a participat la diverse manifestări științifice naționale și internaționale, desfășurate on-line unde au fost prezentate următoarele rapoarte de cercetare și comunicări:

1. Mar Rey, Corina Ionescu, Ioan Alexandru Bărbat, Lucian Barbu-Tudoran, Application of CFE-SEM-EDX and optical microscopy to Neolithic siliceous tools from Șoimuș-Telegghi site (Hunedoara County, Romania), Congresul Internațional: 26th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Budapesta, 24-30 august 2020, desfășurat on-line.

2. Daniel Malaxa, Mihaela Danu, Alexandra Cabat, Ioan Alexandru Bărbat, Luminița Bejenaru, Farming beginning in southwestern Transylvania (Romania): Animals remains and phytoliths from the Early Neolithic site of Șoimuș – Telegghi, Congresul Internațional: 26th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Budapesta, 24-30 august 2020, desfășurat on-line.

3. Ioan Alexandru Bărbat, Redescoperirea sitului de la Folt-Sub Vii (comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara), Sesiunea de comunicări științifice: Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania, ediția a XII-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 28 august 2020.

4. Mihaela Danu, Luminița Bejenaru, Ioan Alexandru Bărbat, Margareta Simina Stanc, Începuturile agriculturii pe valea Mureșului: studiu bioarheologic privind siturile neolitice de la Șoimuș-Telegghi și Rapoltu Mare-Șeghi (jud. Hunedoara), Sesiunea de comunicări științifice: Zilele Academice Ieșene, ediția XXXV-a, Antropologia o abordare interdisciplinară, Iași, 16 octombrie 2020, desfășurat on-line.

5. Ionuț-Cosmin Codrea, Cristina Bodó, Reședința fortificată de la Uroi. Repere istorice, Sesiunea de comunicări științifice: Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania, ediția a XII-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 28 august 2020.

6. Georgeta Deju, 8 august 2020, Săcărâmb (jud. Hunedoara): Simpozionul „Protopopol greco-catolic Vasile Coloși, un corifeu al Școlii Ardelene”, ediția a III-a, cu comunicarea Cărți care au trecut prin Săcărâmb.

7. Georgeta Deju, 12 noiembrie 2020, Deva-Cluj-Napoca: Lecție deschisă Istorie-Matematică la Școala generală „Octavian Goga” Cluj-Napoca, cu comunicarea Matrița de bronz, susținută online pe platforma Microsoft Teams.

8. Georgeta Deju, 26-27 noiembrie 2020, Alba Iulia: Sesiunea științifică anuală dedicată Zilei naționale a României „Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român”, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, cu comunicarea Însemnări de pe vechi calendare românești, surse ale microistoriei locale, susținută online pe platforma Microsoft Teams.

9. CS I dr. habil. Gherghina Boda, participare on-line la a VI-a ediție a conferinței științifice internaționale Communication, Context, Interdisciplinarity, desfășurată în perioada 24-25 oct. 2020 la Târgu-Mureș.

10. CS I dr. habil. Gherghina Boda, participare on-line la conferința științifică internațională Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine, organizată de Academia de Științe a Moldovei din Chișinău în perioada 22-23 septembrie 2020.

11. C.S. III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, participare on-line la conferința științifică internațională în data de 23 May 2020, Târgu-Mureș, The International Scientific Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity, 7th edition (GIDNI 7) - „Cultural Security and mantaining National Identity”.

12. C.S. III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, participare on-line la conferința științifică internațională în data de 22-23 septembrie 2020, Chișinău, Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine ediția a II-a, Dedicată zilelor europene ale patrimoniului - „Patrimoniul cultural: factor important în stabilirea unor relații interstatale durabile”.

13. Întalnire anuală Proiect RO-CHER – Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (Popițiu Ioana, Beceanu Mihaela)

14. Participare la Salonul Național de Postere „*Conservarea științifică a bunurilor culturale*” 10 februarie – 5 martie 2020 (Popițiu Ioana, Beceanu Mihaela, Bogdan Luminița, Gheară Daniela).

15. Participare la workshop-ul “*Common RDI Programme for Complex Project 50PCCDI/2018 (RO-CHER)*”, București, 28 octombrie 2020. (on-line) (Beceanu Mihaela, Popițiu Ioana).

16. Simpozionul internațional „*Prioritățile chimiei pentru o dezvoltare durabilă*” PRIOCHEM – Ediția XVI, Secțiunea 3 – Inginerie chimică, protecția mediului și a patrimoniului cultural”, București, 28-30 octombrie 2020. (on-line) (Beceanu Mihaela, Popițiu Ioana)

În anul 2020, rezultatele cercetării științifice au fost valorificate prin publicarea unor cărți, articole și studii în reviste de specialitate, după cum urmează:

Anuarul științific Sargetia, Acta Musei Devensis, cu tradiție îndelungată, (apărută în anul 1937) a fost editat în 2020 și a ajuns la numărul XI Seria Nouă, cuprinzând articole din domenii: Arheologie, Istorie, Istoria Culturii, Numismatică, Etnografie, Recenzii și Note de Lectură, de o înaltă calitate științifică, trecute prin filtrul unei comisii alcătuită din specialiști recunoscuți național și internațional.

Alături de Anuarul Muzeului, în anul 2020 au fost publicate următoarele volume:

- Volum: „Din activitatea Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara” (Autor: Cristina Bodó);
- Volumul IV: „Istorie, cultură și cercetare” (Autori: Gherghina Boda și Dumitru-Cătălin Rogojanu).

ANUL 2021

În anul 2021 proiectele de cercetare arheologică au fost:

• **Cercetări arheologice de teren pentru verificarea informațiilor arheologice vechi sau delimitarea de noi situri arheologice (periegheze)**

1. Comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific), Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu; Perioada: 04-30.06.2021; Obiectiv: Colectare date GPS, delimitare situri, fotografii ale siturilor arheologice.

2. Municipiul Orăștie, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil științific); Perioada: 02-03.06.2021; Obiectiv: Colectare date GPS, delimitare situri, fotografii ale siturilor arheologice.

3. Sat Sântămăria de Piatră, com. Mărtinești și sat Măgura, orașul Călan, jud. Hunedoara; Instituție organizatoare: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca. Colectiv: Gelu Aurel Florea – responsabil științific, Răzvan Adrian Mateescu, Angelica Bălos, Cristina Bodó, Daniel Mihai Cioată, Cătălin Cristescu, Gabriela-Liliana Gheorghiu; Perioada: februarie-martie 2021; Obiectiv: Identificarea, inventarierea și delimitarea orizonturilor multiple de exploatare a calcarului în cariera cunoscută în literatura de specialitate sub numele de Măgura Călanului. Demersul a avut în vedere completarea documentației necesare pentru înscrierea sitului arheologic respectiv pe Lista Monumentelor Istorice din România.

• **Cercetări arheologice sistematice**

1. Rapoltu Mare, Punct – *La Vie*, comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara; Responsabil științific: Gică Băeștean; Colectiv: Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Antoniu Tudor Marc, Costin-Daniel Țuțuianu, Oana Cornelia Tutilă; Perioada: iunie – octombrie 2021; Obiectiv: Cercetarea arheologică a vilei romane și a nivelurilor preistorice.

2. Costești – *Cetățuie*, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Responsabil științific: Răzvan Adrian Mateescu; Colectiv: Gelu Aurel Florea, Liliana-Daniela Mateescu-Suciu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Luca Paul Pupeză, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Răzvan-Alin Henț, Ștefan Vasilache, Ovidiu Țentea, Adriana Pescaru; Perioada: iulie 2021.

3. Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Responsabil științific: Răzvan Adrian Mateescu; Colectiv: Gelu Aurel Florea, Liliana-Daniela Mateescu-Suciu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Luca Paul Pupeză, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Răzvan-Alin Henț, Ștefan Vasilache, Ovidiu Țentea, Adriana Pescaru. Perioada: august-septembrie 2021.

4. Luncani – *Piatra Roșie*, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Responsabil științific: Răzvan Adrian Mateescu; Colectiv: Gelu Aurel Florea, Liliana-Daniela Mateescu-Suciu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Luca Paul Pupeză, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Răzvan-Alin Henț, Ștefan Vasilache, Ovidiu Țentea, Adriana Pescaru. Perioada: septembrie-octombrie 2021.

5. Vețel (*Micia*), comuna Vețel, jud. Hunedoara. Colectivul de cercetare: Responsabil științific: Mihaela Simon, Ionuț Bocan, Cătălina Neagu, Decebal Vleja (Muzeul Național de Istorie a României); Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Oana Cornelia Tutilă, Costin Daniel Țuțuianu (Muzeul Civilizației Dacice și Romane). Perioada: iulie – septembrie 2021.

• **Cercetări arheologice preventive**

- **Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren)**

1. Comunele Turdaș, Rapoltu Mare, oraș Geoagiu, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil contract); Proiect: „Modernizare LEA 20 KV IMO Zăvoi – Derivație Turdaș – Boiu – Folt – Cigmău”; Beneficiar: E-DISTRIBUȚIE BANAT S.A.; Întocmire documentație: martie 2021.

2. Comuna Boșorod, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil contract); Proiect: „Modernizare DC57C, L=6500 m, comuna Boșorod, județul Hunedoara”; Beneficiar: Primăria comunei Boșorod; Întocmire documentație: mai 2021.

3. Sat Totești, comuna Totești, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil contract), Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Înființare plantație de afin și anexe în localitatea Totești, județul Hunedoara”; Beneficiar: Bebeșelea Vasile; Întocmire documentație: septembrie 2021.

4. Sat Ponor, comuna Pui, județul Hunedoara; Colectiv: Costin-Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioan Alexandru Bărbat; Proiect: „Construire hală procesare miere”; Beneficiar: S.C. REX SOFTWARE S.R.L.; Întocmire documentație: octombrie 2021.

5. Sat Josani, comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat (responsabil contract); Proiect: „Construire locuință rezidențială cu regim de înălțime P+M”; Beneficiar: Dămileanu Andrei-Valentin; Întocmire documentație: noiembrie 2021.

6. Municipiul Deva, județul Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina (responsabil contract), Ionuț-Cosmin Codrea, Cătălin Cristescu; Proiect: „Revizuire P.U.Z. zona Cetate Deva – (Amenajare zonă pietonală Piața Cetății și zona adiacentă din municipiul Deva)”, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria municipiului Deva; Întocmire documentație: aprilie 2021.

7. Municipiul Deva, județul Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina (responsabil contract), Ionuț-Cosmin Codrea; Proiect: „Modernizare LEA 20 KV IMO – Zăvoi – ax spre Simeria”, jud. Hunedoara; Beneficiar: E-DISTRIBUȚIE BANAT S.A.;

8. Sat Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina (responsabil contract), Ionuț-Cosmin Codrea; Proiect: „Anexă garaj”, sat Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara;

9. Comuna Gurasada, județul Hunedoara; Colectiv: Bodó Cristina (responsabil contract), Ionuț-Cosmin Codrea; Proiect: „Înființarea rețelei inteligente de distribuție gaze naturale în comuna Gurasada, județul Hunedoara”;

10. Sat Târșa, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu (responsabil contract), Oana Cornelia Tutilă; Proiect: „Anexă pentru exploatare agricolă”, sat Târșa, com. Boșorod, jud. Hunedoara. Beneficiar: S.C. Manage Log S.R.L.. Întocmire documentație: aprilie 2021;

11. Sat Costești, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Cornelia Tutilă (responsabil contract), Cătălin Cristescu; Proiect: „Locuință, anexe, împrejmuire și amenajare incintă”, sat Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: Ciucian Cătălin Cristian și Ciucian Maria Alina; Întocmire documentație: aprilie 2021.

12. Sat Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu (responsabil contract); Proiect: „Construire locuință individuală cu regim de înălțime P+1, anexe și bransamente la utilități”, sat Grădiștea de Munte, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Beneficiar: Dumitrescu Valentin și Dumitrescu Diana-Maria; Întocmire documentație: august 2021.

13. Comuna Burjuc, județul Hunedoara; Colectiv: Oana Cornelia Tutilă (responsabil contract), Cătălin Cristescu; Proiect: „Înființarea rețelei inteligente distribuție gaze naturale în comuna Burjuc, județul Hunedoara”; Beneficiar: Primăria comunei Burjuc, județul Hunedoara; Întocmire documentație: octombrie 2021;

14. Sat Târșa, com. Boșorod, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu (responsabil contract), Bodó Cristina; Proiect: „Construire anexă la exploatarea agricolă”, sat Târșa, comuna Boșorod, jud. Hunedoara; Beneficiar: Dumitrescu Valentin și Dumitrescu Diana-Maria; Întocmire documentație: octombrie 2021.

15. Sat Sântămăria-Orlea, Comuna Sântămăria-Orlea, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Cornelia Tutilă (responsabil contract), Cătălin Cristescu; Proiect: „Amenajare și sistematizare teren aferent clădirii sediu primărie din localitatea Sântămăria-Orlea”, sat Sântămăria-Orlea, comuna Sântămăria-Orlea, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria comunei Sântămăria-Orlea, jud. Hunedoara; Întocmire documentație: ianuarie 2021.

16. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Oana Cornelia Tutilă (responsabil contract), Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Locuință familială, anexă și racorduri la utilități”, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Rusu Petru Vladimir și Rusu Ionela; Întocmire documentație: aprilie 2021.

17. Sat Ciungani, com. Vața de Jos, județul Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța (responsabil contract), Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Antenă Telekom”, sat Ciungani, com. Vața de Jos, județul Hunedoara; Beneficiar: Telekom SA; Întocmire documentație: februarie 2021.

18. Sat Mihăileni, com. Vața de Jos, județul Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rișcuța (responsabil contract), Antoniu Tudor Marc; Proiect: „Antenă Telekom”, sat Mihăileni, com. Vața de Jos, județul Hunedoara; Beneficiar: Telekom SA; Întocmire documentație: februarie 2021.

19. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Locuință individuală, împrejmuire și racord la

utilități”, strada Zăvoi, nr. 56A, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. Also Business Invest S.R.L.; Întocmire documentație: iulie 2021.

20. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Locuință, împrejmuire și racorduri la utilități”, strada Carierei, FN, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Gorea Nelica; Întocmire documentație: iulie 2021.

21. Sat Peștișu Mic, comuna Peștișu Mic, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Construire locuință, anexe și împrejmuire”, sat Peștișu Mic, comuna Peștișu Mic, jud. Hunedoara; Beneficiar: Mitric Niculae; colectiv: Întocmire documentație: iulie 2021.

22. Sat Almașu Sec, comuna Cârjiți, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Locuință parter și împrejmuire”, sat Almașu Sec, comuna Cârjiți, jud. Hunedoara; Beneficiar: Ciuciu Neculai; Întocmire documentație: iulie 2021.

23. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Locuință unifamilială, împrejmuire, racorduri la utilități și organizare de șantier”, strada Vulcan, nr. 94B, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Iordache Adriana Dana; Întocmire documentație: iulie 2021 .

24. Sat Suseni, comuna Râu de Mori, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Construire pensiune turistică cu regim de înălțime P+1E+M și vile turistice cu regim de înălțime P+M”, sat Suseni, comuna Râu de Mori, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. Roben S.R.L.; Întocmire documentație: august 2021.

25. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Locuință unifamilială, garaj, terasă acoperită, împrejmuire și racorduri la utilități”, strada Henri Coandă, nr. 12, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Barna Nicolae Cristian; Întocmire documentație: septembrie 2021.

26. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Locuință individuală, împrejmuire și racorduri la utilități”, strada Granitului, nr. 9, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Muste Nicolae Gabriel; Colectiv: Întocmire documentație: septembrie 2021 .

27. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract); Proiect: „Lotizare zonă rezidențială cu locuințe individuale”, zona străzii Coziei, FN, municipiul Deva, jud. Hunedoara; Beneficiar: Podean Ioan Cristian; Întocmire documentație: septembrie 2021.

28. Comuna Zam, jud. Hunedoara; Colectiv: Antoniu Tudor Marc (responsabil contract), Romică Pavel; Proiect: „Înființarea rețelei inteligente de distribuție gaze naturale în comuna Zam, județul Hunedoara”; Beneficiar: Primăria comunei Zam; Întocmire documentație: octombrie 2021.

29. Oraș Simeria, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract); Proiect: „Modernizare și extindere anexă existentă,

transformare în service auto și locuință de serviciu”, localitatea Simeria, DJ 700, F.N., județul Hunedoara; Beneficiar: Boldijar Remus; Întocmire documentație: aprilie 2021.

30. Sat Ciopeia, comuna Sântămarie-Orlea, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Amplasare stație sortare, spălare, concasare agregate minerale, racord electric”, sat Ciopeia, comuna Sântămarie-Orlea, județul Hunedoara. Beneficiar: S.C. Cora Invest Group S.R.L.; Întocmire documentație: martie – aprilie 2021.

31. Municipiul Deva, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Locuință Familială cu două apartamente, garaje împrejmuire și racorduri la utilități”, în Municipiul Deva, zona Archia, F.N. jud. Hunedoara; Beneficiar: Goian Mircea Eugen și Goian Aurica; Întocmire documentație: aprilie 2021.

32. Nălați-Vad, oraș Hațeg, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Transformare anexă agricolă în locuință, mansardare, extindere și împrejmuire”, în localitatea Nălați - Vad, oraș Hațeg, F.N. jud. Hunedoara; Beneficiar: Prejban Dorel; Întocmire documentație: aprilie 2021.

33. Sat Josani, comuna Peștișu Mic, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Locuință unifamilială cu regim de înălțime parter, împrejmuire și bransamente la utilități publice”, în localitatea Josani, comuna Peștișu Mic, F.N., județul Hunedoara; Beneficiar: Duinea Petru Gabriel. Întocmire documentație: aprilie – mai 2021.

34. Simeria Veche, oraș Simeria, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Locuință P+M”, în localitatea Simeria Veche, oraș Simeria, F.N., județul Hunedoara; Beneficiar: Oprinca Stela; Întocmire documentație: iunie 2021.

35. Sat Căstău, comuna Beriu, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Parcelare teren în vederea construirii de locuințe”, sat Căstău, comuna Beriu, F.N., CF 63408, CF 63407, CF 63406, jud. Hunedoara; Beneficiar: Damu Isac. Întocmire documentație: iunie – iulie 2021.

36. Sat Ciopeia, comuna Sântămarie-Orlea, județul Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Racord electric stație sortare, spălare, concasare agregate minerale”, sat Ciopeia, comuna Sântămarie-Orlea, județul Hunedoara; Beneficiar: S.C. Cora Invest Group S.R.L.; Întocmire documentație: august 2021.

37. Oraș Simeria, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Ioan Alexandru Bărbat; Proiect: „Construire cartier rezidențial - MAGNOLIA, oraș Simeria, DJ 700A, F.N., CF 67744, CF 67747, CF 67770, CF 67771, CF 68709, județul Hunedoara”; Beneficiar: Fit

Traian, Fit Mihaiu, Fit Zoica, Amarandei Adina, Mayer Paul Andre; Întocmire documentație: iunie – august 2021.

38. Sat Gelmar, oraș Geoagiu, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Proiect: „Amenajare platformă betonată sistem de irigații”, în localitatea Gelmar, oraș Geoagiu, județul Hunedoara; Beneficiar: RDS – Translemn S.R.L.; Întocmire documentație: septembrie 2021.

39. Sat Ohaba Streiului, oraș Călan, jud. Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar (responsabil contract); Proiect: „Amplasare cort evenimente, sat Ohaba Streiului, oraș Călan, faza PUZ.”; Beneficiar: Vatra Marincesc SRL.

40. Sat Ponor, comuna Pui, jud. Hunedoara; Cristina Mitar (responsabil contract); Proiect: „Construire pensiune P+M, cabane P+M, anexe P, împrejmuire teren”, sat Ponor, comuna Pui, jud. Hunedoara, faza PUZ; Beneficiar: Munteanu Robert Călin.

- Supraveghere arheologică

1. Sat Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara; Colectiv: Cristina Bodó (responsabil științific), Ionuț-Cosmin Codrea; Proiect: „Anexă garaj”, sat Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara.

2. Sat Rapoltu Mare, comuna Rapoltu Mare, jud. Hunedoara; Colectiv: Ionuț-Cosmin Codrea (responsabil științific), Bodó Cristina; Proiect: „Lucrări de restaurare și reabilitare la biserica reformată din Rapoltu Mare”, sat Rapoltu Mare, comuna Rapoltu Mare, jud. Hunedoara; Beneficiar: Parohia Reformată Simeria.

3. Sat Costești, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Răzvan Adrian Mateescu (responsabil științific), Cristina Bodó, Daniel Mihai Cioată, Cătălin Cristescu, Gabriela-Liliana Gheorghiu; Proiect: „Înlocuirea și amplasarea unui acoperiș temporar pentru turnul-locuință 2 din cetatea dacică Costești – *Cetățuie'*”, sat Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Beneficiar: Primăria Orăștioara de Sus. Perioada: iunie 2021.

4. Municipiul Deva, județul Hunedoara; Colectiv: Oana Cornelia Tutilă (responsabil științific), Bodó Cristina, Ionuț-Cosmin Codrea, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel; proiect: „Amenajare zonă pietonală Centrul istoric al municipiului Deva”, municipiul Deva, județul Hunedoara; Beneficiar: Primăria Municipiului Deva; Perioada: octombrie 2021- prezent.

5. Sat Gurasada, comuna Gurasada, jud. Hunedoara; Colectiv: Romică Pavel (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc, Oana Cornelia Tutilă; Proiect: „Amenajare teren de sport multifuncțional, loc de joacă pentru copii, parcare, alei auto și pietonale, zone verzi amenajate”, sat Gurasada, comuna Gurasada, jud. Hunedoara; Beneficiar: Primăria comunei Gurasada; Întocmire documentație: august 2021.

6. Comunele Vețel, Șoimuș, Vălișoara, Luncoi, Municipiul Brad; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil științific), Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Lucia Barbu, Marius Gheorghe Barbu, Mihaela Maria Barbu, Cristina Bodo, Ionuț Cosmin Codrea, Cristina Maria Mitar, Romică Pavel; Proiect: „Conducta de transport Gaze

Naturale Mintia – Brad - Ștei: Etapa I. tronson Mintia – Brad”, jud. Hunedoara; Efectuare teren: 2019-2020; Întocmire documentație: ianuarie 2021.

7. Comuna Sântămărie Orlea, jud. Hunedoara; Colectiv: Cristina Mitar; Întocmire documentație în vederea obținerii autorizației de supraveghere arheologică pentru obiectivul „Înființare plantație afin în comuna Sântămărie Orlea, județul Hunedoara”; Beneficiar: S.C. Agroplant Divers Natur.

- Diagnostic arheologic intruziv

1. Sat Ciopeia, comuna Sântămărie-Orlea, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Perioada: martie – aprilie 2021; Proiect: „Amplasare stație sortare, spălare, concasare agregate minerale, racord electric”, sat Ciopeia, comuna Sântămărie-Orlea, județul Hunedoara. Beneficiar: S.C. Cora Invest Group S.R.L.

2. Sat Căstău, comuna Beriu, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Perioada: iunie – iulie 2021; Proiect: „Parcelare teren în vederea construirii de locuințe”, sat Căstău, comuna Beriu, F.N., CF 63408, CF 63407, CF 63406”, jud. Hunedoara; Beneficiar: Damu Isac.

3. Oraș Simeria, jud. Hunedoara; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu (responsabil contract), Ioana Lucia Barbu; Ioan Alexandru Bărbat; Perioada: iunie – august 2021; Proiect: „Construire cartier rezidențial - MAGNOLIA, oraș Simeria, DJ 700A, F.N., CF 67744, CF 67747, CF 67770, CF 67771, CF 68709, județul Hunedoara”; Beneficiar: Fit Traian, Fit Mihaiu, Fit Zoica, Amarandei Adina, Mayer Paul Andre.

4. Sat Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Colectiv: Cătălin Cristescu (responsabil științific); Perioada: august 2021; Proiect: „Construire locuință vacanță, anexă, împrejmuire și bransare la utilități”, sat Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Beneficiar: Horopciuc Denis.

5. Sat Vețel, Săulești, Simeria, județul Hunedoara; Colectiv: Nicolae Cătălin Rîșcuța (responsabil științific), Antoniu Tudor Marc; Perioada: martie – aprilie 2021; Proiect: „Relocare/protejare rețele electrice de înaltă tensiune – LEA 400 kV și LEA 110 kV – pentru reabilitarea liniei de frontieră Curtici – Simeria, parte componentă a Coridorului IV pan european pentru circulația trenurilor cu viteză maximă admisă de 160 km/h, tronsonul 3 Gurasada - Simeria”, în localitățile Vețel, Săulești și Simeria, județul Hunedoara; Beneficiar: E-DISTRIBUȚIE BANAT S.A.

- Cercetare arheologică preventivă

1. Sat Rapoltu Mare, comuna Rapolt, jud. Hunedoara; Proiect: „Lucrări de restaurare și reabilitare la biserica reformată din Rapoltu Mare”, sat Rapoltu Mare, comuna Rapoltu Mare, jud. Hunedoara; Perioada: 24 mai – 25 iunie 2021; Beneficiar: Parohia Reformată Simeria; Responsabil științific: Daniela Marcu Istrate; Colectiv: Ionuț-Cosmin Codrea, Bodó Cristina;

2. Sat Târșa, comuna Boșorod, jud. Hunedoara; Proiect: „Anexă pentru exploatare agricolă”, sat Târșa, comuna Boșorod, jud. Hunedoara. Beneficiar: S.C.

Manage Log S.R.L. Colectiv: Cătălin Cristescu – responsabil științific; Întocmire documentație: iulie 2021.

3. Sat Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara; Proiect „Capitala Daciei – Muzeu viu al patrimoniului cultural european” – Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a cetății Sarmizegetusa din cadrul sitului arheologic Sarmizegetusa Regia, punct „Dealul Grădiștii”, derulat de Consiliul Județean Hunedoara și finanțat prin programul RO-Cultura, Mecanismul Financiar SEE 2014-2021; Beneficiar: Consiliul Județean Hunedoara; Finanțator: Institutul Național al Patrimoniului; Colectiv: Răzvan Adrian Mateescu – responsabil științific, Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Ovidiu Țentea, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Gabriela-Liliana Gheorghiu, Paul Pupeză, Daniel Mihai Cioată, Ștefan Vasilache; Întocmire documentație: noiembrie 2021.

4. Oraș Simeria, sit *La Vie*; Proiect: „Construire locuință de serviciu – parțial D+P, DJ 700, F.N.”, oraș Simeria, județul Hunedoara; Beneficiar: Boldijar Remus; Colectiv: Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Lucia Barbu, Daniel Costin Țuțuianu, Antoniu Tudor Marc.

În anul 2021 personalul de specialitate al instituției a participat la o serie de manifestări științifice naționale și internaționale, majoritatea desfășurate online. Astfel, specialiștii din cadrul instituției au participat cu lucrări din diverse domenii în funcție de tematica dezbaterii științifice. Prin participarea la astfel de manifestări, s-a demonstrat valoarea activității specialiștilor, precum și caracterul științific al instituției Muzeale.

• **Rapoarte de cercetare și comunicări prezentate la manifestări științifice naționale și internaționale:**

1. Ioan Alexandru Bărbat, Participare doctori în Istorie la evaluarea Scolii Doctorale de Istorie a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia de către Aracis, 21 septembrie 2021, orele 13-15, Conferință online.

2. Ioan Alexandru Bărbat, *Locuirea Starčevo-Criș târzie din situl Șoimuș-Teleghi, jud. Hunedoara. Aspecte ale cronologiei relative și absolute*, Sesiunea de comunicări științifice: *Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania*, ediția a XIII-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 15 octombrie 2021.

3. Bodó Cristina, *Descoperiri dacice din comitatul Hunedoara în atenția Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara*, Simpozionul *Arhitectură. Restaurare. Arheologie*, București, aprilie 2021.

4. Ionuț-Cosmin Codrea, Bodó Cristina, *Biserica reformată din Rapoltu Mare. Cercetări arheologice preventive din anul 2021*, Sesiunea de Comunicări Științifice a Muzeului Municipal „Ioan Raica” Sebeș, ediția a XIII-a, Sebeș, septembrie 2021.

5. Ionuț-Cosmin Codrea, *Aspecte din istoria unui monument puțin cunoscut: Mănăstirea franciscană de la Baia de Criș în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea*, Simpozionul *Arhitectură. Restaurare. Arheologie*, București, aprilie 2021.

6. Răzvan Mateescu, Cătălin Cristescu, Cristina Bodó, Daniel Cioată, Gabriela Gheorghiu, Emanuel Mălinescu, Nogyi Edmond, Ovidiu Țentea, Gelu Florea, Liliana

Mateescu-Suciu, *Fortificația de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia. Cercetările arheologice din anul 2021*, la Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29.10.2021 (desfășurată on-line).

7. Răzvan Mateescu, Daniel Cioată, Cătălin Cristescu, Cristina Bodó, Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Gabriela Gheorghiu, Nogyi Edmond, Ștefan Vasilache, Nica Ciubotaru, Alin Henț, Paul Pupeză, *Fortificația de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia. Cercetările arheologice sistematice din anii 2020-2021*, Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29.10.2021 (desfășurată on-line).

8. Răzvan Mateescu, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Nica Ciubotaru, Emanuel Mălinescu, Alin Henț, Sorin Zgăvârdean, Cristina Bodó, Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Ștefan Vasilache, *Cercetările arheologice sistematice de la Lunca - Piatra Roșie, campania 2021*, la Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29.10.2021 (desfășurată on-line).

9. Oana Cornelia Tutilă, *Bijuterii de aur de la Micia din colecția muzeului devean*, comunicare la Conferințele CSIA-CD, Universitatea de Vest din Timișoara, 10.04.2021 (desfășurată on-line).

10. Oana Cornelia Tutilă, *Despre împrejurimile Miciei. Deva în epocă romană*, comunicare la Simpozionul național Arheologie și existență. *In memoriam Doina Benea*, Universitatea de Vest din Timișoara, 24-25.06.2021 (desfășurată on-line).

11. Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu, *O cutiuță ceramică dintr-un complex Hallstattian de la Simeria Veche, județul Hunedoara*, la Sesiunea de comunicări științifice „Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania”, ediția a XIII-a, Sebeș, 15 octombrie 2021 (desfășurată on-line).

12. Mihaela Simion, Marius Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu, Mihaela Barbu, Decebal Vleja, Ionuț Bocan, *Micia - Western Necropolis. Preliminary consideration*, la Conferința internațională *Borders and Communities in Central and South-Eastern Europe*, Timișoara, 16-17 martie 2021.

13. Mihaela Simion, Cătălina Neagu, Ioana Lucia Barbu, Oana Cornelia Tutilă, Marius Barbu, Ionuț Bocan, Decebal Vleja, Costin Daniel Țuțuianu, Ioan Alexandru Bărbat, *Micia - Campania de cercetări arheologice 2020-2021*, la Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29-30 octombrie 2021 (desfășurată on-line).

14. Bodó Cristina, Codrea Ionuț Cosmin, *The History and Archaeology Society of Hunedoara County at the Beginning of the 20th Century*, la conferința internațională „We should not, however, think that we are pioneers”. Museums on Troubled Waters In the Past and Today, Szeged (10-11 noiembrie 2021) (desfășurată on-line).

15. Codrea Ionuț Cosmin, Bodó Cristina, *Magna Curia, from Castle to Museum*, la conferința internațională „We should not, however, think that we are pioneers”. Museums on Troubled Waters In the Past and Today, Szeged (10-11 noiembrie 2021) (desfășurată on-line).

16. Georgeta Deju – 15 august 2021, Săcărâmb, Simpozionul „Protopopul greco-catolic Vasile Coloși, un corifeu al Școlii Ardelene”, ediția a IV-a, cu comunicarea *Însemnări de pe „bătrânele” cărți românești: cititori și proprietari*.

17. Georgeta Deju – 10-11 septembrie 2021, Deva, Conferința cu prezență fizică *Județul Hunedoara. Studii de istorie locală*, Deva, organizată de Casa de Cultură „Drăgan Muntean” Deva și Muzeul Național Brukenthal, cu comunicarea *File de jurnal: Zile augustine de Valeriu Bora*.

18. Daniel I. Iancu – 10-11 septembrie 2021, Conferința cu prezență fizică *Județul Hunedoara. Studii de istorie locală*, Deva, organizată de Casa de Cultură „Drăgan Muntean” Deva și Muzeul Național Brukenthal, cu comunicarea *Monumente și cruci de eroi din județul Hunedoara. Câteva considerații despre simbolistica acestora*.

19. Georgeta Deju – 28-29 octombrie 2021, Conferința on-line „Cuvânt și imagine în producția de carte din spațiul european (sec. XV-XX)”, organizată sub egida Academiei Române de către Biblioteca Academiei din Cluj cu ocazia *Zilelor Academice Clujene*, cu comunicarea: *Reconstituirea unei biblioteci nobiliare hunedorene: familia Kenderesi din Sălașu de Sus (ctt. Hunedoara)*.

20. Daniel I. Iancu – 28-29 octombrie 2021, Conferința on-line „Cuvânt și imagine în producția de carte din spațiul european (sec. XV-XX)”, organizată sub egida Academiei Române de către Biblioteca Academiei din Cluj cu ocazia *Zilelor Academice Clujene*, cu comunicarea: *Județul Hunedoara. Repere vizuale în volumele publicate de-a lungul secolelor XVI-XX*.

21. Georgeta Deju – 4-5 noiembrie 2021, Conferința on-line „Bibliologie și patrimoniu cultural național”, ediția a XV-a, organizată de către Universitatea „1 Decembrie 1918 din Alba Iulia (Facultatea de Istorie și Filologie, Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie) și Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, cu comunicarea *Biblioteca Parohiei romano-catolice din Băița, județul Hunedoara (secolele XIX-XX)*.

22. Iancu I. Daniel – Prelegere online, la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia despre *Patrimoniul rural. Arhitectură și credință. Propuneri de cercetare*, în calitate de lector invitat, în data de 11 mai 2021.

23. Iosif Vasile Ferencz - XLII National Conference on Calorimetry, Thermal Analysis and Applied Thermodynamics January, 27 - 28 2021, Udine, Italy, secțiunea poster, cu prezentarea: *Comparative thermal and hyphenated analysis of different mortars samples from Deva region*, în colaborare cu D. Vlase, G. Vlase, P. Sfârloagă, D. Micle și T. Vlase

24. Iosif Vasile Ferencz - The 20th International Colloquium of funerary archaeology Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapons in Europe - Bronze and Iron Ages, Târgu Jiu, Gorj County (Romania), 7th-10th October 2021, cu comunicarea: *Graves with La Tène weapons and fluid cultural identities. New discoveries from south-western Transylvania*, în colaborare cu Aurel Rustoiu

25. Iosif Vasile Ferencz - Conferința națională „Județul Hunedoara. Studii de istorie și de cultură locală” – Deva, 10-11 septembrie 2021, cu comunicarea: *Muzeul și orașul. La începuturile muzeului din Deva*

26. Iosif Vasile Ferencz - Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, ediția a LV-a, 29-31 octombrie 2021, cu comunicarea: *Ardeu - Cetățuie, Campania 2020*

27. Iosif Vasile Ferencz - Simpozionul Internațional *In Memoriam Constantin și Hadrian Daicoviciu*, cea de-a XLVII-a ediție (ediție on – line), 24 – 26 noiembrie 2021, cu comunicarea: *Râșnițele și interpretarea lor. Cazul celor descoperite la Ardeu (com. Balșa, jud. Hunedoara)*, În colaborare cu Pall-Both Diandra-Natalia

28. Iosif Vasile Ferencz - Sesiunea științifică anuală dedicată zilei naționale a României „Unitate, Continuitate și Independență în istoria poporului român”, 25– 26 noiembrie 2021, la Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, cu comunicarea: *Noi artefacte celtice descoperite în sud-vestul Transilvaniei*

29. Iosif Vasile Ferencz - Colocviul științific cu tema „*Arheologia perioadei de trecere de la epoca târzie a fierului la epoca romană în Dacia: contacte și conflicte în secolele I-II p. Chr.*” organizat în cadrul Sesiunii Anuale de Comunicări Științifice a MNCR, desfășurat online în data de 10 decembrie 2021, cu comunicarea: *Secvențe ale unor confruntări militare la Ardeu, la începutul secolului II p. Chr Din perspectiva unor descoperiri arheologice.*

30. M. Egri, M. McCarty, A. Rustoiu, A. Drăgan, M. Pușcaș, A. C. Căsălean, A. V. Georgescu – *Villa rustica de la Oarda-Bulza – elemente de arhitectură și tehnici constructive*, Zilele Academice Clujene 2021. 50 de ani de cercetări la Potaissa. Simpozionul Național „*Arheologia în Transilvania. De la cercetarea de teren la interpretare*”, Cluj-Napoca, 21 octombrie 2021.

31. M. Egri, M. McCarty, A. Rustoiu, A. Drăgan, M. Pușcaș, A. C. Căsălean, A. V. Georgescu, *Villa rustica de la Oarda-Bulza – campaniile 2019-2021*, Sesiunea Științifică anuală dedicată zilei naționale a României „Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român” MNUAI, Alba Iulia, 25-26 noiembrie 2021.

În anul 2021, rezultatele cercetării științifice au fost valorificate prin publicare sau predate spre publicare a unor rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii în reviste de specialitate, după cum urmează:

Anuarul științific *Sargetia*, *Acta Musei Devensis*, cu tradiție îndelungată, (apărută în anul 1937) în anul 2021 a ajuns la numărul XII Seria Nouă, urmând a fi editat în anul 2022 și cuprinde articole din domenii: Arheologie, Istorie, Istoria Culturii, Numismatică, Etnografie, Recenzii și Note de Lectură, de o înaltă calitate științifică, trecute prin filtrul unei comisii alcătuită din specialiști recunoscuți național și internațional.

Alături de Anuarul Muzeului, în anul 2021 au fost publicate sau predate spre publicare următoarele:

1. Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu, *An Archaeological Note about an Eneolithic Stone Pendant Discovered in Tărtăria-Pietroșița (Săliște)*

Commune, Alba County), în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 12, 2020, p. 79-103.

2. Ioan Alexandru Bărbat, *The Prehistoric Artefacts from Orșova in the Collections of the Former History and Archaeology Society of Hunedoara County, Romania*, în vol. ed. Călin Timoc, Vladimir Petrović, *DIERNA - an Ancient City Lost in the Waters of the Danube. Documentary and Archaeological Contributions*, Cluj-Napoca, 2021, în curs de apariție.

3. Ioan Alexandru Bărbat, Tudor-Liviu Tămaș, Simona Cîntă Pânzaru, *Greenstone Beads in the Early Neolithic of Central Transylvania? An Interdisciplinary Approach to Study a Small Prehistoric Adornment Discovered in Lunca Târnavei, Romania*, în *Banatica*, 31/I, 2021, în curs de apariție.

4. Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, †Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Răzvan Mateescu, Bodó Cristina, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Punct: Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România – campania 2020*, București, 2021, p. 94-98.

5. Răzvan Mateescu, Bodó Cristina, Daniel Cioată, Cătălin Cristescu, Gabriela Gheorghiu, *The limestone quarry from Măgura Călanului*, în *Acta Musei Napocensis*, 58, I, 2021, în curs de apariție.

6. Oana Cornelia Tutilă, *Despre un cercel din aur de la Cârjiți, jud. Hunedoara*, în *Sargetia SN*, XII, 2021, în curs de apariție.

7. Antoniu Tudor Marc, Nicolae Cătălin Rișcuța, Iosif Vasile Ferencz, *Un pumnal din bronz de la Ardeu*, în *Sargetia S.N.*, XII, 2021, în curs de apariție.

8. Marius Gheorghe Barbu, Mihaela Simion, Ioana Lucia Barbu, Daniel Costin Țuțuianu, Mihaela Maria Barbu, *Un mormânt cu elemente militare descoperit recent la Micia*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 12, 2020 (apariție 2021), p. 127-138.

9. Daniel Costin Țuțuianu, „*Arheologia depozitelor*”. *O fibulă digitată „slavă” Werner II C păstrată în colecțiile muzeului din Deva*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 12, 2020 (apariție 2021), p. 139-150.

10. Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Marius Gheorghe Barbu, Bodó Cristina, *O figurină ceramică din așezarea culturii Wietenberg de la Uroi – Sighet (județul Hunedoara) – Piesă de joc sau obiect ritual?*, în *Sargetia*, XI, S.N., 2020, apariție 2021, p. 11-32.

11. Georgeta Deju, Florin Bogdan, *Două exemplare ale Slujebnicului tipărit la Venetia în 1554 în colecții transilvănene*, în *Satu Mare. Studii și Comunicări*, XXXVI, 2020, p. 11-18.

12. Diana Pantea, *Fine ceramics of Batiz from the Decorative Art Collection of the Museum of Dacian and Roman Civilization*, în *Brukenthal. Acta Musei*, XV.2, 2020, p. 289-306.

13. Monica Dușan, *Sân-giorgiul, obiceiuri și practici magico-religioase specifice începutului de an pastoral*, în *Miorița*, nr. 27, Deva, 2021, p. 7-19.

Ștefan Viorel Papp, Recenzia „Cristian Sandache, *Nostalgia Sfântului Ștefan. Ungaria, maghiarii ardeleni și problema Transilvaniei (1919-1947)*, Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2019”, în *Sargetia*, S.N., XI, 2020, p. 529-532.

14. Georgeta Deju, *Private Libraries from the Hunedoara County: The Corvin Castle (XVII-th century)* în *Corviniana*, 2021 (sub tipar).

15. Monica Dușan, *Ignatul, obiceiuri și tradiții cu rădăcini milenare, specifice solstițiului de iarnă*, în *Sargetia*, XI (XLVII), Deva, 2021 (sub tipar).

16. Monica Dușan, *Chipul jupâniței Ana*, Ed. Pim, Iași, 2021, nuvele cu tematică istorică și etnografică din zona Zarandului.

17. I. V. Ferencz - Recenzie: Aurel Rustoiu, *Archaeological explorations of magic and witchcraft in Iron Age Transylvania*, Cluj-Napoca, ed. Mega, 2019, 301 p., 61 Fig., în *Ephemeris Napocensis* XXX/2020 p 317-319.

18. I. V. Ferencz, *Craftsmanship and identity. Tools and utensils in La Tène graves from the Eastern Carpathian Basin*, în *Musaios* XXIII, Buzău 2020, p. 221-234, în colaborare cu A. Rustoiu.

19. I. V. Ferencz, *Descoperiri arheologice din a doua epocă a fierului în zona satului Vețel, jud. Hunedoara*, sub tipar, în *Sargetia* S.N. XI/2020, p. 53-68.

20. I. V. Ferencz, Cronică de expoziție: *Olfactiv: mirodenii, rășini, parfumuri și miresme. Din antichitate, până în epoca modern*, sub tipar, în *Sargetia* S.N. XI/2020, p. 503-509.

21. I. V. Ferencz, *In Memoriam Dr. Némethi János 22.11.1939 – 07.11.2020*, în *Sargetia* S.N. XI/2020, p. 535-543.

22. I. V. Ferencz, *Un meșteșug pierdut în Munții Metaliferi*, în *Miorița* XXVII/2021, p. 92-101.

23. I. V. Ferencz, *Ardeu - Cetățuie, Campania 2020*, în CCA, Campania 2020, Sibiu 2021, p. 42-43, în colaborare cu Mihai Cristian Căstăian, Dorel Micle, Adrian Cătălin Căsălean, Ionuț Socol, Andreea Drăgan.

24. I. V. Ferencz, *Comparative thermal and hyphenated analysis of different mortars samples from Deva region*, în curs de apariție, în *Journal of Thermal Analysis and Calorimetry (JTAC)*, în colaborare cu Gabriela Vlase Dan Vlase, Paula Sfirloaga*, Dorel Micle, Titus Vlase, Gabriela Ursuț, Florin Manea.

25. I. V. Ferencz, *Noi artefacte celtice descoperite în sud-vestul Transilvaniei*, în curs de apariție, în volumul *In Memoriam Dr. Némethi János*, Satu Mare 2021.

26. I. V. Ferencz, *Graves with La Tène weapons and fluid cultural identities. New discoveries from south-western Transylvania*, în curs de apariție în actele *The 20th International Colloquium of funerary archaeology Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapons in Europe - Bronze and Iron Ages*, Târgu Jiu, Gorj County (Romania), 7th-10th October 2021, în colaborare cu Aurel Rustoiu.

27. I. V. Ferencz, *Aspecte ale economiei în cetatea dacică de la Ardeu Dovezi arheologice ale procesării cerealelor*, în curs de apariție, în vol. A. Zanoci, M. Băț (EDS) „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and

Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region”, în colaborare cu Pall-Both Diandra-Natalia.

28. I. V. Ferencz, *Un pumnal preistoric de la Ardeu*, în curs de apariție” în Sargetia S.N. XII/2020, în colaborare cu M. Antoniu-Tudor și C. N. Rîșcuța

29. *Metodologia de restaurare și conservare a bronzului arheologic. Studiu de caz.* Anuarul Muzeului de Artă Tulcea DOBROART V/2021 (Ioana Popițiu, Mihaela Beceanu)

30. Recenzie la Ioan Sicoe, *Povești și întâmpări de la Valea Verde*, Deva, Editura Karina, 2021 în *Miorița*-revistă de etnografie și folclor, nr. XXVII, 2021, pp. 136-138 (Dumitru-Cătălin Rogojanu)

31. „Acțiuni ale Legiunii de Jandarmi Hunedoara legate de internarea supușilor străini în Lagărul de la Tg. Jiu”, în *Tyragetia*, vol. XV (XXXI)/2022, Chișinău-revistă BDI (Dumitru-Cătălin Rogojanu)

32. Dicționar: Stănel Ion, Al. Valentin Ștefănescu, Geoge Marcu, Vasile Mărculeț, Valentina Bilcea, Elena Hrușcovschi, Gherghina Boda, Mirică Vrînceanu, Stan Stoica, Lămiița Șerban, *Personalități străine care au marcat istoria României. Din antichitate până în secolul XX*, Ed. Meronia, București, 2021.

33. „Femei hunedorene în cercetarea minieră a Universității din Petroșani”, în vol. colectiv al Conferinței internaționale *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*, Iași-Chișinău, 2021, pp. 72-77 (Gherghina Boda)

34. „Horele și petrecerile momârlanilor”, în *Revista de Etnologie și Culturologie*, vol. XXIX, Chișinău, 2021, pp. 72-77(Gherghina Boda)

35. „Costumul popular românesc – expresie a vieții social-economice și artistice”, în revista de etnografie și folclor *Miorița*, nr. 27/2021, pp. 50-59 (Gherghina Boda)

36. „Evenimente expoziționale relatate în presa vremii (1902-1905)”, în *Collegium Mediense VIII. Comunicări științifice XX/2021*, pp. 87-91 (Gherghina Boda)

37. „Acțiuni ale Legiunii de Jandarmi Hunedoara legate de internarea supușilor străini în Lagărul de la Tg. Jiu”, în *Tyragetia*, vol. XV (XXXI)/2022, Chișinău (Gherghina Boda)

38. Recenzie - Gabriela-Mariana Luca (editor coordonator), Diana Boc-Sînmărghișan (co-editor), *Al 5-lea locatar: SARS-CoV-2 și Eu-Celălalt. Jurnalul primului an de maturitate*, Vol. I, Timișoara: Editura „Victor Babeș”, 2021. 237 p., în *Revista de Etnologie și Culturologie*, vol. XXIX, 2021, pp. 143-144 (Gherghina Boda)

39. Recenzie - Varvara Buzilă (coord.), *Etnografie muzeală*, Chișinău: Tipografia Lexon-Prim, 2020. 272 p., în revista de etnografie și folclor *Miorița*, nr. 27/2021, pp. 139-141 (Gherghina Boda)

40. Recenzie - Valentina Ursu, Natalia Grădinaru, *Patrimoniul etnografic* (Suport de curs), în Chișinău, 2021, pp. (Gherghina Boda)

41. Marius Gheorghe Barbu, *O bază de coloană de la Micia*, în: *Banaticaa*, 30, I, 2020, (apariție 2021), p. 393–398.

42. Marius Gheorghe Barbu, *Un capitel doric de la Micia*, în: *Oltenia Studii și comunicări. Arheologie-Istorie*, XXVII, 2020, (apărut 2021), p. 156–159.

43. Marius Gheorghe Barbu *Elemente de coloană descoperite recent în localitatea Vețel, jud. Hunedoara*, în *Arheovest IX*, în curs de apariție

44. I. H. Crișan, F. Medeleț, I. Andrițoiu, *Cetatea dacică de la Cugir. Arhiva săpăturilor arheologice (1977 – 1991)*, Vol. 1, Ed. A. Rustoiu, A. C. Căsălean, A.-V. Georgescu, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2020, ISBN: 978-606-020-173-1.

45. A. C. Căsălean, *Cetatea dacică de la Cugir. Habitat și teritoriu*, Vol. 2, Ed. Aurel Rustoiu, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2020, ISBN: 978-606-020-172-4.

46. A. Rustoiu, M. E. Egri, A. M. Drăgan, G.-D. Balteș, G. T. Rustoiu, A. C. Căsălean, I. V. Ferencz, A.-V. Georgescu, E. B. Ciută, C. Șuteu, T. Borșan, M. Pușcaș, M. Musteață, N. Ciubotaru, D.-N. Pall-Both, *Oarda, mun. Alba Iulia, jud. Alba. Punct: Bulza - villa rustica de la Oarda-Bulza*, *Cronica cercetărilor arheologice din România - Campania 2020*, București-Sibiu, 2021, p. 207-210, ISSN 2343 – 919X.

47. A. Rustoiu, M. E. Egri, A. M. Drăgan, G.-D. Balteș, G. T. Rustoiu A. C. Căsălean, I. V. Ferencz, A.-V. Georgescu, E. B. Ciută, C. Șuteu, T. Borșan, M. Pușcaș, M. Musteață, N. Ciubotaru, D.-N. Pall-Both, *Sâncraia, oraș Aiud, jud. Alba. Punct: Darvaș*, *Cronica cercetărilor arheologice din România - Campania 2020*, București-Sibiu, 2021, p. 255-257, ISSN 2343 – 919X.

48. M. Căstăian, A. C. Căsălean, *Orăștie, jud. Hunedoara. Punct: Centrul vechi; Str. N. Iorga; Str. N. Bălcescu; Str. G. Coșbuc; Str. O. Goga; Str. Cetății; Str. Stadionului; Str. Dacilor*, *Cronica cercetărilor arheologice din România - Campania 2020*, București-Sibiu, 2021, p. 219-223, ISSN 2343 – 919X.

49. În curs de publicare: A. C. Căsălean, *Recenzie: Aurel Rustoiu, Archaeological explorations of magic and witchcraft in Iron Age Transylvania*, Ed. MEGA, Cluj-Napoca, 2019, 301 p., 61 figuri în text (ISBN: 978-606-020-027-7), în *Sargetia XI (S.N.)*, 2020, p. 429-436.

50. A. C. Căsălean, *Order in disorder. Some perspectives about the Late Iron Age habitat at Cugir fortress, Ephemeris Napocensis, XXXI*, 2021.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

Și în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 arheologii deveni au realizat rapoarte de evaluare teoretică, proiecte de supraveghere sau cercetare arheologică preventivă, supravegheri și cercetări arheologice preventive finalizate prin rapoarte de supraveghere sau cercetare arheologică preventivă.

În paralel cu aceste activități de arheologie preventivă, au fost continuate și câteva dintre proiectele arheologice de cercetare sistematică demarate anterior, susținute de către colective din cadrul Secției de Arheologie sau colective alcătuite în colaborare cu alte instituții din țară: Grădiștea de Munte, Ardeu, Rapoltu Mare, Uroi.

Astfel, în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 proiectele de cercetare arheologică s-au desfășurat în diverse localități ale județului, după cum urmează:

Cercetări arheologice sistematice:

- Rapoltu Mare – La vie, comuna Rapoltu Mare, jud. Hunedoara (Gică Băeștean - responsabil șantier, Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu, Ionuț Cosmin Codrea, Oana Cornelia Tutilă, Ioana Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu;

- Uroi – Măgura Uroiului, com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara (Gică Băeștean - responsabil șantier, Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu, Antoniu Tudor Marc, Oana Cornelia Tutilă, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, Mihaela Maria Barbu; Ionuț Cosmin Codrea;

- Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia, comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara (Bodó Cristina, Cătălin Cristescu;

- Ardeu, comuna Balșa, jud. Hunedoara (Iosif Vasile Ferencz, Ionuț Socol, Mihai Căstăian, Roxana Stăncescu).

- Micia, comuna Vețel, jud. Hunedoara (responsabil șantier Paul Damian, Marius Barbu).

- Perieghetză la Cârjiți pentru verificarea și identificarea sitului arheologic neolitic și roman de la Cârjiți (ieșirea spre Chergheș). Au fost documentate câteva fronturi de extracție a pietrei, probabil de epocă romană, din cariera de pe dealul Dumbrăvița (Oana Cornelia Tutilă, Antoniu Tudor Marc, Cătălin Cristescu).

➤ **Lucrări de cercetare arheologică preventivă**

- Finalizarea prelucrării digitale a ilustrației (desene profile, grunduri) și întocmirea raportului de descărcare arheologică pentru șantierul preventiv Simeria (proprietatea Boldijar) (Ioana Lucia Barbu, Daniel Costin Țuțuianu).

- Depunerea Cererii de supraveghere pentru obiectivul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice în Municipiul Orăștie” (Bodó Cristina).

- Prelucrare a materialelor provenite din săpătura arheologică și întocmirea raportului de cercetare arheologică preventivă a terenului care va fi afectat de realizarea obiectivului „CONSTRUIRE LOCUINȚĂ DE SERVICIU – parțial D+P, DJ 700, F.N.”, în intravilanul localității Simeria, jud. Hunedoara; Beneficiar: Boldijar Remus (Responsabil științific: Costin-Daniel Țuțuianu; colectiv: Ioana Lucia Barbu, Antoniu Tudor Marc).

- Supraveghere arheologică pentru proiectul „Amenajare zonă pietonală Centrul istoric al municipiului Deva”, municipiul Deva, județul Hunedoara. Beneficiarul este Primăria Deva. Supravegherea arheologică a vizat Bd. 1 Decembrie 1918 (Ansamblul urban „Bd. 1 Decembrie 1918”, codul HD-II-a-B-03218.04) unde, în această săptămână, au continuat excavările pentru introducerea canalizării (Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel).

- Întocmire Raport de evaluare teoretică privind situația terenului ce va fi afectat de realizarea obiectivului „LOCUINȚĂ FAMILIALĂ CU ÎMPREJMUIRE ȘI RACORDURI LA UTILITĂȚI”, în Municipiul Deva, zona Zăvoi, F.N., jud. Hunedoara; beneficiar: Cărăban Florin Constantin și Cărăban Anca Ramona (Colectiv: Costin-Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu).

- Raport de evaluare teoretică privind situația terenului ce va fi afectat de realizarea obiectivului „LOCUINȚĂ FAMILIALĂ, FILIGORIE, PISCINĂ, ÎMPREJMUIRE ȘI RACORDURI LA UTILITĂȚI”, în Municipiul Deva, str. Granitului, F.N., jud. Hunedoara; beneficiar: Cucu Bogdan Horia și Cucu Diana Florina (Colectiv: Costin-Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu).

- Pregătirea proiectului de cercetare arheologică preventivă pentru obiectivul „Reabilitarea zonei urbane Dealul Cetății Deva, monument al naturii și istoric cu valoare turistică ridicată din municipiul Deva – Refuncționalizarea Incintei I”, municipiul Deva, județul Hunedoara (Ionuț-Cosmin Codrea, în colaborare cu arheolog expert dr. Daniela Marcu Istrate).

- Realizare diagnostic arheologic la obiectivul „Construire parc panouri fotovoltaice”, sat Ponor, com. Pui, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. Rex Software S.R.L. (Responsabil științific: Ioan Alexandru Bărbat; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu, Antoniu Tudor Marc).

- Diagnostic arheologic pentru proiectul „Extindere rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în localitățile Bozeș și Băcăia, orașul Geoagiu, jud. Hunedoara”. S-a efectuat o deplasare pe teren în localitățile Geoagiu, Bozeș și Băcăia și s-a redactat raportul de diagnostic arheologic (Cristina Mitar, Romică Pavel).

- Supraveghere arheologică la obiectivul „Orăștie – Colegiul Kun” (Căsălean Adrian)

- Întocmirea documentației pentru obținerea autorizației de supraveghere arheologică la proiectul: „Modernizare Culoar Trafic Mureș Nord: DN7 (Gelmar) – Geoagiu Băi – Bobâlna – Rapoltu Mare – Uroi – Chimindia – Hărău – Bârsău – Șoimuș – Brănișca – Sârbi – DN7 (Ilia)”, județul Hunedoara. În mod special s-a lucrat la Proiectul de supraveghere, unde au fost descrise următoarele: coordonatele STEREO 70 ale zonelor cu supraveghere arheologică, localizarea obiectivelor cu potențial arheologic și descrierea cercetărilor anterioare pe raza UAT-urilor Geoagiu, Rapoltu Mare, Hărău și Șoimuș (Ioan Alexandru Bărbat).

- Studiere documentație și întocmire Raport de evaluare teoretică pentru proiectul de extindere a rețelei APAPROD în municipiul Hunedoara (și localitățile adiacente) și comuna Sântămărie Orlea (colectivul secției).

- Studiere documentație și întocmire Raport de evaluare teoretică pentru proiectul „Casă de vacanță P+M, fosă septică și împrejmuire”, Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara (Cătălin Cristescu).

- Raport de diagnostic pentru terenul afectat de „PUZ – PUZ – Zonă de agrement pentru proiect Camping *Thobias*”. Întocmirea Raportului de evaluare teoretică pentru acest proiect (Bodó Cristina, Ionuț Cosmin Codrea).

- Supraveghere arheologică conf. aut. nr. 52/21.02.2022 a terenului afectat de proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice”, la Orăștie (01.03.2022) (Bodó Cristina, Ionuț Cosmin Codrea).

- Realizare raport de diagnostic arheologic pentru obiectivul „Construire parc panouri fotovoltaice”, sat Ponor, com. Pui, jud. Hunedoara; Beneficiar: S.C. Rex Software S.R.L. Au fost descrise următoarele: geografia regiunii, istoricul cercetărilor și repertoriul descoperirilor (Responsabil științific: Ioan Alexandru Bărbat; Colectiv: Costin Daniel Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu, Antoniu Tudor Marc).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „PUZ - Zona rezidențială, sat Popești, com. Cârjiți”, beneficiar Bălici Claudia (Oana Cornelia Tutilă).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „P.U.Z. Acvacultură, Ludeștii de Jos, comuna Orăștioara de Sus” (Bodó Cristina, Ionuț Cosmin Codrea).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „Construire hală logistică, birouri, platformă betonată și împrejmuire, sat Băcia, comuna Băcia, jud. Hunedoara” (Cristina Maria Mitar, Romică Pavel).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „PUZ – Zonă rezidențială, sat Hărău, com. Hărău, jud. Hunedoara”, beneficiar: Josan Florin (Antoniu Tudor Marc).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „PUZ – Zonă rezidențială, sat Josani, com. Peștișu Mic, jud. Hunedoara”, beneficiar: Pojoni Cristian (Antoniu Tudor Marc).

- Documentare în vederea întocmirii raportului de evaluare teoretică pentru proiectul „Construire locuință unifamilială cu regim de înălțime P+1, împrejmuire și racordare la utilități”, Târșă, com. Boșorod, jud. Hunedoara (Cătălin Cristescu).

Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „Casă de vacanță P+M, fosă septică și împrejmuire”, Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. (Cătălin Cristescu).

- Evaluare de teren pentru proiectul „Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție gaze naturale în comuna Vălișoara, jud. Hunedoara”, beneficiar Comuna Vălișoara (Nicolae Cătălin Rîșcuța).

- Redactarea studiului arheologic pentru proiectul de realizare a Planului Urbanistic General (PUG) al municipiului Deva (Oana Cornelia Tutilă, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc, Ionuț-Cosmin Codrea, Bodó Cristina).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „Locuință familială, filigorie, garaj, împrejmuire teren și racorduri la utilități”, Ohaba Streiului, or. Călan, jud. Hunedoara (Cătălin Cristescu, Oana Tutilă).

- Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren) pentru proiectul „PUZ – Zonă construcții de turism și funcțiuni complementare”, Boșorod, com. Boșorod, jud. Hunedoara (Cătălin Cristescu, Oana Tutilă).

- Supraveghere arheologică la proiectul „Modernizare Culoar Trafic Mureș Nord: DN7 (Gelmar) – Geoagiu Băi – Bobâlna – Rapoltu Mare – Uroi – Chimindia – Hărău – Bârsău – Șoimuș – Brănișca – Sârbi – DN7 (Ilia)”, județul Hunedoara; Beneficiar: UAT Hunedoara. În intervalul 4-9 aprilie s-a desfășurat supraveghere

arheologică în cadrul proiectului pe teritoriul comunei Rapoltu Mare și a orașului Simeria. Au fost monitorizate lucrările pentru decopertarea acostamentului drumului județean DJ107A, în anumite situații fiind conturate și delimitate complexe sau structuri arheologice. Responsabil proiect: Ioan Alexandru Bărbat; Colectiv: Ioana Lucia Barbu, Marius Barbu, Antoniu Tudor Marc, Romică Pavel, Costin Daniel Țuțuianu.

- Supraveghere arheologică sub contract DelGaz Grid str. Nicolae Bălcescu, municipiul Orăștie (Căstăian Mihai și Căsălean Adrian)

- Cercetare arheologică preventivă la Cetatea Deva – Incinta I (Ionuț-Cosmin Codrea).

- Cercetare preventivă la Orăștie – Colegiul Kún, aut. nr. 119/2022 (Bodó Cristina).

- Întocmire Proiect de supraveghere arheologică și depunere cerere pentru autorizație de supraveghere arheologică pentru obiectivul „Reabilitarea și modernizarea Casei de Cultură „Alexandru Grozuță” din municipiul Orăștie și transformarea acesteia în centru cultural multifuncțional”, beneficiar Primăria Municipiului Orăștie (Cătălin Cristescu).

➤ **Studii și rapoarte istorico-arheologice**

- Redactarea raportului de cercetare arheologică sistematică pentru situl Rapoltu Mare-*La Vie*, campania 2021. Prima etapă de lucru a constat transcrierea informațiilor din documentația efectuată în timpul săpăturilor arheologice în word. Au fost consultate jurnalele de șantier pentru cele două suprafețe cercetate în 2021, SpI și Sp II, concomitent cu verificarea și comparația documentației grafice (schițe, desene la scara 1:20, fotografii, ridicări topografice). În prezent se lucrează la textul raportului de cercetare, în vederea pregătirii pentru publicare în volumul *Cronica Cercetărilor Arheologice/2002*, campania 2021 (Ioan Alexandru Bărbat).

- Întocmirea documentației necesară obținerii autorizației de cercetare sistematică Rapoltu Mare – La Vie , com Rapoltu Mare, campania 2022 și a documentației aferentă sectorului castru (MCDR Deva) necesară obținerii autorizației de cercetare sistematică Micia, com. Vețel, campania 2022 (Marius Georghe Barbu)

➤ **Documentare și prelucrare materiale în vederea întocmirii unor comunicări, studii și articole**

- Documentare științifică și redactarea studiului: *Magna Curia: from Castle to Museum* (articol ce urmează să apară într-un volum de articole editat de Universitatea din Szeged, Ungaria) (Ionuț Cosmin Codrea, Bodó Cristina).

- Documentare științifică și redactarea studiului referitor la săpătura arheologică realizată în vara anului 2021 la Biserica Reformată din Rapoltu Mare (Ionuț Cosmin Codrea, Bodó Cristina).

- Documentare pentru redactarea articolului „Reprezentări antropomorfe neolitice descoperite la Deva – Cimitirul Reformat, jud. Hunedoara”, pentru volumul Istros XXVII/2021. Articolul științific se referă la două piese arheologice descoperite în cursul cercetărilor preventive la Deva – *Cimitirul Reformat*. Realizarea studiului

presupune o documentare în biblioteca MCDR și pe bibliotecile online în vederea identificării corespondențelor tipologice ale pieselor, mai ales că cele două figurine analizate reprezintă tipuri mai rar întâlnite în plastica neoliticului mijlociu din Transilvania (Ioan Alexandru Bărbat, Antoniu-Tudor Marc).

- Studiu bibliografic cu privire la siturile de epoca romană de pe cuprinsul municipiului Deva în vederea realizării unei lucrări de specialitate pe această team (Oana Cornelia Tutilă).

- Documentare cu privire la realizarea unui studiu de arheologie experimentală legat de utilizarea săgeților preistorice (Marius Gheorghe Barbu)

- Prelucrare materiale arheologice în vederea întocmirii materialului pentru Cronică Cercetărilor Arheologice 2022 (Căstăian Mihai)

- Documentare bibliografică cu privire la bijuteriile antice de influență elenistică (în special motivul cunoscut ca *Nodul lui Hercules*) (Oana Tutilă).

- Prelucrare material arheologic provenit de la Cozia – Piatra Coziei (campania 1971), Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia și Lunca – Piatra Roșie (campania 2021) (Cătălin Cristescu).

- Documentare pentru redactarea articolului „Figurine zoomorfe ceramice de la Măgura Uroiului, com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara”, pentru volumul omagial dedicat lui Ioan Mareș, editat de Muzeul Roman, apariție 2022 (Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu).

- Analiza primară a unor obiecte de lut cu urme de amprente digito-palmare, descoperite în situl de la Vețel – „Luncă”, împreună cu specialiști de la Institutul Național de Criminalistică București, în vederea demarării unor studii interdisciplinare ale artefactelor arheologice (Antoniu Tudor Marc).

- Documentare pentru redactarea studiului *Societatea de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara la începutul secolului al XX-lea* (Bodó Cristina, Ionuț Cosmin Codrea).

- Prelucrarea materialului ceramic de la Costești-Putinei (cercetare arheologică preventivă) (Bodó Cristina, Ioana Barbu și Ionuț-Cosmin Codrea).

- Prelucrarea materialului ceramic de la Costești-Putinei (cercetare arheologică preventivă) (Bodó Cristina, Ioana Barbu, Ionuț-Cosmin Codrea).

- Documentare bibliografică în vederea redactării unui articol științific asupra descoperirilor de epoca fierului de la Vețel – *Luncă/În Vie* (cercetări arheologice preventive 2018) (Cătălin Cristescu).

➤ **Evidența patrimoniului cultural**

- Prelucrare material arheologic de la Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia și Lunca – Piatra Roșie (campania 2021) (Cătălin Cristescu).

- Introducerea în programul de evidență DOCPAT a unui număr de 55 de piese din metal, identificate în depozitele MCDR Deva ca provenind de pe situl arheologic Micia – Vețel, descoperite aici în urma unei acțiuni de detecție desfășurată în anul 1997 (Cristina Mitar).

- Introducerea în programul de evidență DOCPAT a două piese de patrimoniu din colecția Tezaur a MCDR: Cercel de aur Cârjiți (Nr. inv. 2977); Apendici cercei aur Micia (Nr. inv. 1433). Fișele analitice de evidență sunt elaborate în programul DOCPAT al Institutului Național de Patrimoniu și sunt parte a procesului de clasare, în categoriile Tezaur sau Fond, a unui bun de patrimoniu. Pentru realizarea unei fișe de obiect este necesară parcurgerea unor pași: studierea și fotografierea piesei, prelucrarea grafică a fotografiei/fotografiilor, măsurarea, studiul bibliografic etc. (Oana Cornelia Tutilă).

- Inventariere artefacte din fier de la Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, nr. inventar 60531-60557 (Cătălin Cristescu).

- Inventariere piese ceramice cu amprente digito-palmare, descoperite în situl Vețel – *Luncă* (Antoniu Tudor Marc).

➤ **Participare la manifestări științifice**

- Participare la prelegerea: „Soldați daci în deșertul oriental din Egipt”, Dan Dana (HISOMA – Histoires et Sources des Mondes Antiques, Lyon) organizată de Centrul de Studii asupra Orientului Mijlociu și Mediteranei (UBB Cluj-Napoca) (Cristina Maria Mitar).

- Participare la seria de prelegeri: „Nicolaus Olahus – Conectând Istoria”, ce îi este dedicată memoriei Profesor Universitar emerit Doina Benea, trei ani de la dispariția sa. Organizată de Societatea de Științe Istorice „ISTROS”, reprezentant în România al Institutului American de Studii Sud-Est Europene (AISEES) (Cristina Maria Mitar).

- În perioada 26-28 mai, membrii Secției Arheologie au participat la lucrările ediției cu numărul 56 a Sesiunii Naționale de Rapoarte Arheologice, eveniment care s-a desfășurat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea. În cadrul conferinței au fost prezentate următoarele comunicări:

- *Locuirea neolitică timpurie de la Rapoltu Mare „La Vie”. Rezultatele cercetărilor arheologice sistematice (campaniile 2014-2021);*

- *Rapoltu Mare „La vie”. Campaniile 2020-2021*

3.

Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse

Potrivit obiectului de activitate, competențelor și structurii sale de organizare, Muzeul are următoarele funcții principale:

- constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal;

- cercetarea științifică, evidența, documentarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului muzeal;

- punerea în valoare a patrimoniului muzeal în scopul cunoașterii, educării și recreerii.

În perioada 01.01.2018 - 31.05.2022, strategia activității cultural-științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane a constat în următoarele direcții de acțiune:

- valorificarea expozițională a patrimoniului arheologic prin expoziția permanentă de arheologie amenajată la Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa;
- valorificarea expozițională a colecției de științele naturii prin expoziția permanentă amenajată în Palatul Magna Curia;
- valorificarea expozițională a patrimoniului memorialistic prin expozițiile permanente amenajate la Muzeul Memorial „Aurel Vlaicu” și Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș;
- îmbunătățirea valorificării patrimoniului propriu și dezvoltarea relațiilor de colaborare în vederea realizării unui program cuprinzător și diversificat de expoziții temporare;
- diversificarea activităților cultural educative prin inițierea unor programe și proiecte educaționale în spiritul unei noi deschideri către publicul beneficiar;
- protejarea, conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural mobil și integrarea în circuitul național și internațional prin participarea la expoziții itinerante;
- îmbogățirea calitativă a activității de cercetare științifică și de valorificare a acesteia;
- promovarea permanentă a imaginii muzeului, ca parte componentă a valorilor și tradițiilor hunedorene.

➤ **Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural aflat în gestiunea Muzeului Civilizației Dacice și Romane:**

Opera de protejare a patrimoniului cultural mobil are în vedere ansamblul de măsuri menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, conservarea, asigurarea securității, întreținerea, prepararea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului muzeal în vederea asigurării accesului democratic la cultură și a transmiterii acestui patrimoniu generațiilor viitoare.

ANUL 2018

În cursul anului 2018, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- Restaurare materiale anorganice: metal – 121 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică - 35 obiecte,
- Restaurare materiale organice – restaurare carte veche – 2 – cărți pagini carte – 1097 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 92 fișe de restaurare, din care 35 fișe – ceramică, 55 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

Au fost executate desene pentru obiecte arheologice: 59 piese metal, 84 piese ceramică, 7 obiecte os și 7 obiecte sticlă.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Autostrada 2014, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria – Arad.

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 24. Pe parcursul întregului an 2018 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

ANUL 2019

În cursul anului 2019, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- Restaurare materiale anorganice: metal - 150 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică - 60 obiecte,
- Restaurare materiale organice – restaurare carte veche - 2 cărți, pagini carte – 1000 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 87 fișe de restaurare, din care 35 fișe – ceramică, 50 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

Au fost executate desene pentru obiecte arheologice: 40 piese metal, 229 piese ceramică, 2 obiecte os, 1 piesa silex, 1 obiecte sticlă, 16 obiecte piatră.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Vețel CFR, Autostradă, Simeria Adălcuțu, Gothatea, Cetatea Deva, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 5. Pe parcursul întregului an 2019 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

ANUL 2020

În cursul anului 2020, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- Restaurare materiale anorganice: metal - 156 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 36 obiecte.

- Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche - 2 cărți, pagini carte – 2069 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 84 fișe de restaurare , din care 21 fișe – ceramică, 60 fișe – metal, 3 fișe – carte veche.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierelor arheologice sistematice și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Vețel CFR, Autostradă, Simeria Adălcuțu, Gothatea, Cetatea Deva, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii. Pe parcursul întregului an 2020 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

ANUL 2021

În cursul anului 2021, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- Restaurare materiale anorganice: metal - 159 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică - 36 obiecte.

- Restaurare materiale organice – restaurare carte veche - restaurare 1794 pagini - Moralisa Cristiana Ex scriptura sacra, Veneția, 1772 nr. inventar 15659- 520 pagini; - Molitvetnic, Râmnic, 1782 nr. inv. 19535 -728 pagini; - Periodice Nemzeti Tarsalkodo nr. inv. 676, 36 pagini; - Catavasier , Blaj, 1762 nr.inv. 19500, 510 pagini;- Casetă Bijuterii, 1744 (înveliș, piele, interior carton).

- Restaurare materiale anorganice – ceramică 36 de obiecte.

Au fost întocmite: 81 fișe de restaurare, din care 21 fișe – ceramică, 60 fișe – metal.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierelor arheologice sistematice și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane:

- efectuarea de operațiuni de curățire umedă aplicată materialului arheologic-ceramică, tegule - provenit din șantierul de cercetare preventivă de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia ,campania 2021- 23 de cutii

- sortare, curățire umedă, aplicare de tratamente chimice, asamblare a materialului arheologic: ceramică, tegule, provenit în urma cercetării preventive, campania 2020 la obiectivul „Calea Ferată de mare viteză” din situl roman Micia – 24 de saci

- operațiuni de curățire umedă a fragmentelor ceramice provenite din șantierul arheologic sistematic de la Micia, 2021 – 10 pungi, precum și a materialului ceramic și râșnițe din situl arheologic de la Rapoltu Mare, „Șeghi”.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

• Restaurare ceramică, sticlă, porțelan

- Operațiuni de curățire umedă a materialului arheologic ceramic provenit din șantierul de la Micia – Castru, 2021- 30 pungi

- Sortare, curățire umedă, ambalare a materialului ceramic provenit din șantierul de la Uroi - Pod, Autostradă – 20 cutii

- Operațiuni de sortare, curățire umedă a materialului arheologic (ceramică, tegule), provenit din cercetarea sistematică de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia, campania 2021- 10 cutii

- Operațiuni de curățare ,sortare, material ceramic provenit de pe șantierele Cetate Deva, Gothathea, operațiuni de completarea lacunelor cu ipsos – 10 cutii

- Spălare, sortare, curățare chimică umedă a unor fragmente ceramice din depozitul MCDR – 4 saci. Artefactele provin din șantierul Uroi-Pod; S VI; Cx 655 și au fost descoperite în anul 2011 cu ocazia săpăturilor efectuate la Autostradă. S-au efectuat analize chimice ale depunerilor și s-au aplicat următoarele tratamente:

- curățare chimică umedă în soluție apoasă de detergent neionic, concentrație de 10%

- perieri ușoare pentru solubilizarea depunerilor și facilitarea desprinderii acestora

- neutralizare în băi succesive de apă distilată pentru neutralizare

- uscarea fragmentelor la temperatura mediului ambiant

- Restaurare materiale anorganice – ceramică 86 de obiecte

- Întocmit fișe de restaurare pentru 25 obiecte ceramică.

• Restaurare metal

- Operațiuni de restaurare asupra unui obiect din bronz (situlă), completare porțiuni lipsă, conservare finală – (obiecte de la căutătorii de comori) DJC Hd

- Editare, redactare fișe de restaurare pentru 45 obiecte din fier.

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra a 35 obiecte din fier datate ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie

- Activități de restaurare curativă, degresare material pe suport metalic provenit de la căutătorii de comori(DJC Hd) - 6 elemente Bronz

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra unei fibule din fier, un brici cu plăsele mobile pe suport metalic din bronz și a unei brățări din bronz, datate ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie.

- Operațiuni de curățire și neutralizare compuși ai bronzului pentru 1 vas de mari dimensiuni.

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra unui obiect pe suport organic, scoică marină, provenit din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie.

- Operațiuni de curățire mecanică pentru 2 elemente din fier (torți vas mare) și realizare documentație foto, fișe.

- Tratamente chimice monede Bz- 4 buc (DJC Hd) neutralizare, stabilizare.

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra a 20 obiecte din fier, datate ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Grădiștea de Munte.

- Operațiuni de curățire mecanică asupra 5 obiecte din fier (2 cuțitașe, 1 pinten, vârf de săgeată, cui) provenite de la căutătorii de comori.

- Operațiuni de restaurare curativă asupra 4 obiecte din fier – topoare (căutătorii de comori)

Activitatea a constat în realizarea documentației fotografice, în stabilirea naturii, mecanismelor, cauzelor și efectelor proceselor de degradare și corelarea acestora cu rezultatele investigațiilor în scopul stabilirii etapelor, modalităților și mijloacelor de intervenție asupra obiectelor.

Etapete de intervenție asupra obiectelor au constat în dezinfectia cu alcool etilic, curățare mecanică uscată cu ajutorul bisturiului și a vibroincizorului în scopul îndepărtării straturilor importante de pământ, praf și produși de coroziune caracteristici fierului din aliajul de confecționare, stabilizare cu Fertan, conservare generală cu soluție de Nitrolac în Nitrodiluant și grafit, documentație foto după restaurare.

• Restaurare carte veche

- Operațiuni de restaurare asupra unui volum din colecția bibliotecii muzeului – Deutsch- Walachische Sprachlehre Sibiu, 1810.

- Operații de conservare și restaurare în vederea întregirii pagini Ohtoih, Râmnic, 1763.

• **Protejarea, spațiilor expoziționale**, echipamentelor și a sediilor aparținând Muzeului Civilizației Dacice și Romane de pe teritoriul județului, în perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, s-a realizat prin acțiunile de reabilitare a acestora efectuându-se diverse lucrări de reparații interioare și exterioare.

• **Expunerea obiectelor din patrimoniul muzeal** se realizează prin activitatea expozițională a muzeului atât prin expozițiile de bază cât și prin expozițiile tematice temporare. Astfel, există în permanență preocuparea ca piesele din patrimoniul muzeal să aibe un mediu expozițional corespunzător, respectându-se în acest sens, normele legale în vigoare.

• **Asigurarea condițiilor de pază**, securitate și monitorizare 24h/zi a patrimoniului cultural aflat în gestiunea Muzeului Civilizației Dacice și Romane, se realizează prin:

- montarea sistemelor de securitate cu monitorizare 24h/zi prin sisteme video și digitale, stocate într-o bază de date;

- crearea condițiilor de securitate conform legislației în vigoare privind obiectele depozitate în depozitul subteran al castelului Magna Curia cât și în depozitul aflat la

parterul Corpului Administrativ (iluminat, aparatură de măsură a umidității în depozite, dulapuri speciale pentru Carte Veche).

➤ **În vederea îndeplinirii funcției de cercetare**, muzeul efectuează cercetări științifice în domeniul istoriei, arheologiei și muzeologiei prin investigarea monumentelor arheologice, vestigiilor istorice, mărturiilor documentare și memoriale, artistice și tehnice, păstrate de-a lungul timpului sau descoperite prin cercetări de specialitate, semnificative pentru istoria și cultura națională cu scopul tezurării, conservării, dezvoltării colecțiilor muzeale, valorificării lor științifice și publice. Sferele principale de activitate ale muzeului sunt axate pe: cercetări științifice în domeniul arheologiei, istoriei, muzeologiei; efectuarea săpăturilor arheologice; achiziționarea, colectarea, evidența științifică și conservarea bunurilor culturale; valorificarea științifică și publică a patrimoniului; activitatea expozițională în țară și peste hotare; elaborarea și publicarea lucrărilor științifice și a materialului de promovare a instituției.

Direcțiile principale în domeniul cercetării ale muzeului sunt:

- Cercetarea, conservarea, protejarea și valorificarea științifică a patrimoniului istorico-cultural în dimensiunile unui dialog național și internațional; - Cercetarea problemelor majore ale muzeologiei contemporane în context local, regional, internațional;

- Sistematizarea, documentarea științifică a colecțiilor de patrimoniu, dezvoltarea și perfecționarea permanentă a sistemului informațional, a Bazei de date a patrimoniului muzeal;

- Valorificarea publică a colecțiilor muzeale prin expunere, organizând demersuri expoziționale naționale și internaționale. Direcțiile de cercetare nominalizate sunt dictate de nivelul de cunoaștere și cercetare a unor probleme de istorie, muzeologie și arheologie; de necesitatea cercetării și promovării permanente în plan național și internațional a valorilor culturale pe care le posedă muzeul, de utilitatea asigurării unui dialog științific continuu cu comunitatea științifică din țară și de peste hotare.

➤ **Includerea Muzeului Civilizației Dacice și Romane în circuitul cultural național și european.**

• **Participarea la expoziții naționale și internaționale** realizate în colaborare cu instituții muzeale, universitare și a administrației publice locale:

ANUL 2018

- Muzeul Municipal „Ioan Raica” – proiect expozițional „Oaltă artă. Tatuajul”
- Primăria Municipiului Oradea - expoziția „Dacii de la munte – Dacii de la câmpie”
- Muzeul Național de istorie a României - proiectul „Muzeul Virtual al Unirii”

ANUL 2019

- Participări cu piese la expoziții din țară: - Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei – „Vreau să cred. I want to believe”; - Primăria Vețel – „Micia arc peste timp”; - Academia Română – piese expuse în imobilul „Centrul pentru dezvoltare durabilă Țara-Hațegului Retezat” comuna General Berthelot.

- Participări cu piese la expoziții din străinătate: - Muzeul *Le Grand Curtius* din Liège - „*Originile Europei. Civilizații preistorice între Carpați și Dunărea de Jos*”; - Muzeul Galo-Roman din Tongeren - „*Dacia Felix. The Glorious Past of Romania*”/ „*Dacia Felix. Trecutul glorios al României*”.

ANUL 2021

- Expoziția temporară itinerantă *Le Mystère Mithra: Plongée au cœur d'un culte romain*, Mariemont, Belgia, contract cu Muzeul Regal din Mariemont - piesa imprumutată relief mitraic ajurat.

- Expoziția internațională *Tezaur arheologice din România. Rădăcini dacice și romane*, organizată la Madrid, contract cu Muzeul Național de Istorie a României, la care Muzeul Civilizației Dacice și Romane a împrumutat 12 piese: aplica bronz aurit Medusa, aplica bronz aurit Menada, două placute de aur, statueta marmura Diana, statueta marmura Mithras Petrogenitus, statueta bronz Mercurius, statueta bronz Isis, relief marmura Silvanus, monument gresie Rapirea Europei, pilastru soldat, fragment inscripție.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

- Expoziția temporară itinerantă de obiecte de etnografie „Dincolo de poveste. Graiul straielor moștenite”, parteneriat încheiat între Muzeul Civilizației Dacice și Romane și Complexul Muzeal Bistrita-Năsăud.

• Participarea la manifestări științifice naționale și internaționale, desfășurate on-line:

În anul 2018, Muzeului Civilizației Dacice și Romane a avut un număr de 21 participări la conferințe și simpozioane naționale și 6 internaționale.

În cursul anului 2019, specialiștii muzeului au participat la 24 conferințe și simpozioane naționale și la 15 internaționale.

În cursul anului 2020, specialiștii muzeului au participat la 12 manifestări naționale și internaționale desfășurate on-line, unde au fost prezentate 16 comunicări și rapoarte de cercetare.

În cursul anului 2021, specialiștii muzeului au participat la 20 manifestări naționale și internaționale desfășurate on-line, unde au fost prezentate 31 comunicări și rapoarte de cercetare.

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, specialiștii muzeului au participat la următoarele manifestări științifice:

- Participare la prelegerea: „Soldați daci în deșertul oriental din Egipt”, Dan Dana (HISOMA – Histoires et Sources des Mondes Antiques, Lyon) organizată de Centrul de Studii asupra Orientului Mijlociu și Mediteranei (UBB Cluj-Napoca) (Cristina Maria Mitar).

- Participare la seria de prelegeri: „Nicolaus Olahus – Conectând Istoria”, ce îi este dedicată memoriei Profesor Universitar emerit Doina Benea, trei ani de la dispariția sa. Organizată de Societatea de Științe Istorice „ISTROS”, reprezentant în România al Institutului American de Studii Sud-Est Europene (AISEES) (Cristina Maria Mitar).

- În perioada 26-28 mai, membrii Secției Arheologie au participat la lucrările ediției cu numărul 56 a Sesiunii Naționale de Rapoarte Arheologice, eveniment care s-a desfășurat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea. În cadrul conferinței au fost prezentate următoarele comunicări:

- Locuirea neolitică timpurie de la Rapoltu Mare „La Vie”. Rezultatele cercetărilor arheologice sistematice (campaniile 2014-2021);

- Rapoltu Mare „La vie”. Campaniile 2020-2021.

• **Evenimente culturale la nivel european**

ANUL 2018

- Participare la Târgul de Turism de la Londra, în perioada 1 – 4 februarie 2018.

- Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a IV-a, în perioada 26 - 27 mai 2018,

- Participare la ediția de toamnă 2016 a Târgului de Turism al României, desfășurat în perioada 15-18 noiembrie 2018 la București.

ANUL 2019

- Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a V-a, în perioada 24 - 29 mai 2019,

- Participare la ediția de primăvară și de toamnă 2019 a Târgului de Turism al României, desfășurat în perioada 21 – 24 februarie 2019 și perioada 14 - 17 noiembrie 2019 la București.

ANUL 2021

- Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a VI-a, în perioada 28 - 29 mai 2021.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

- Participare la Târgul European al Castelelor, ediția a VII-a, în perioada 27 - 28 mai 2022.

• **Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane** în colaborare cu instituții muzeale, universitare și a administrației publice locale și centrale la proiecte cu finanțare locală, guvernamentală și europeană în perioada 01.01.2018 – 31.05.2022:

- Proiectul Ruta Împăraților Romani; - Proiectul Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei; - Proiectul complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (RO-CHER); - Proiectul de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Ardeu – „Cetățuie”, com. Balșa, jud. Hunedoara; - Proiectul de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Micia, com. Vețel, jud. Hunedoara;- Proiectul de cercetare arheologică sistematică Cetățile Dacice din Munții Orăștiei (Sarmizegetusa Regia);- Proiectul de cercetare arheologică sistematică situl arheologic prioritar Ulpia Traiana Sarmizegetusa, com. Sarmizegetusa, jud. Hunedoara; - Proiectul de cercetare arheologică sistematică Uroi – Măgura Uroiului;- Proiectul de cercetare arheologică sistematică în comuna Rapoltu Mare – La Vie, județul Hunedoara; - Proiectul de cercetare arheologică sistematică Covasna – Cetatea Zânelor, județul Covasna; - Proiectul de cercetare arheologică sistematică în interiorul și în arealul Peșterii Cioclovina cu Apă, comuna Boșorod, județul Hunedoara; - Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” în municipiul Orăștie, Poarta de intrare către Cetățile Dacice, județul Hunedoara; - Proiectul E-cultura.

• **Promovarea unor proiecte proprii cu finanțare locală**

- Proiectul „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic” Muzeu vechi Constantin Daicoviciu; - Proiectul privind intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa; - Proiectul expozițional „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva”.

Aceste proiecte în perioada de management, anual, au fost propuse pentru finanțare.

➤ **Continuarea finanțării** din bugetul Muzeului Civilizației Dacice și Romane în vederea asigurării semnalizării prin marcarea și inscripționarea monumentelor istorice, indicarea zonei căilor de acces spre monumentele istorice, situri și puncte muzeale prin panouri indicatoare și bannere.

Asigurarea finanțării din bugetul propriu în funcție de alocările bugetare repartizate de Consiliul Județean Hunedoara, a sumelor necesare desfășurării activității de cercetare arheologică sistematică în cadrul siturilor arheologice aflate în administrarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane, cât și a publicațiilor de specialitate.

C.	Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, pentru mai buna funcționare, după caz
-----------	--

1.	Măsurile de organizare internă
-----------	---------------------------------------

Ca măsuri de reglementare internă menționăm:

ANUL 2018

- actualizarea Procedurilor operaționale privind controlul managerial intern conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;

- elaborarea procedurii scrise privind recepția și înregistrarea în contabilitate a imobilizărilor corporale și necorporale;

- elaborarea procedurii operaționale proprii privind înregistrarea, evidența și urmărirea derulării contractelor, desemnarea persoanelor responsabile, a documentelor justificative și circuitul acestora;

- elaborarea procedurii operaționale proprii privind înregistrarea, evidența și urmărirea derulării contractelor, desemnarea persoanelor responsabile, a documentelor justificative și circuitul acestora .

- elaborarea procedurii operaționale privind stabilirea drepturilor salariale ale personalului angajat în cadrul instituției;

- elaborarea procedurii scrise privind emiterea actelor administrative, stabilirea responsabilităților în emiterea acestora și circuitul acestora;

- elaborarea procedurii scrise și formalizate privind întocmirea și comunicarea contractelor de muncă, a actelor adiționale și a deciziilor privind resursele umane emise de muzeu precum și implementarea activităților de control și a responsabilităților ce se impun.

În exercitarea atribuțiilor sale managerul instituției, în anul 2018 a emis 282 decizii, dintre care 10 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către Director pe perioada absenței din instituție a Managerului.

În principal, ca urmare a modificărilor legislative intervenite în domeniul financiar și resurse umane, au fost emise decizii care au vizat:

- constituirea comisiilor de examinare și contestare pentru examenul de promovare în grad imediat superior celui deținut;
- constituirea comisiilor de recepție a serviciilor și produselor achiziționate;
- constituirea comisiilor pentru inventarierea patrimoniului Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- majorări salariale;
- acordare diferențe salariale pentru o parte din angajații instituției;
- acordarea sporului de 15% pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă;
- indemnizației de hrană;
- sancționare disciplinară;
- reglementarea efectuării muncii suplimentare;
- acordarea tranșei de vechime.

ANUL 2019

- actualizarea Procedurilor operaționale privind controlul managerial intern conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- elaborarea Contractului colectiv de muncă la nivel de unitate;
- actualizarea Regulamentului intern al Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- actualizarea Codului de conduită;
- modificarea Statului de funcții, a Regulamentului de organizare și funcționare și Organigrama

În exercitarea atribuțiilor sale managerul instituției, în anul 2019 a emis 369 decizii dintre care, pe perioada absenței din instituție a Managerului 15 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către Director iar 5 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către șef serviciu.

În principal, ca urmare a modificărilor legislative intervenite în domeniul financiar și resurse umane, au fost emise decizii care au vizat:

- constituirea comisiilor de concurs și soluționare contestații pentru ocupare posturi vacante;
- constituire comisii evaluare piese
- constituirea comisiilor de recepție a serviciilor și produselor achiziționate;
- constituirea comisiilor pentru inventarierea patrimoniului Muzeului Civilizației Dacice și Romane,
- majorări salariale;
- acordarea sporului de 15% pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă;
- indemnizației de hrană;
- vouchere de vacanță
- reglementarea efectuării muncii suplimentare;
- acordarea tranșei de vechime.

ANUL 2020

- actualizarea Procedurilor operaționale privind controlul managerial intern conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- modificarea Statului de funcții, a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În exercitarea atribuțiilor sale managerul instituției, în anul 2020 a emis 225 decizii dintre care, pe perioada absenței din instituție a Managerului 13 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către Director iar 7 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către șef serviciu.

În principal, ca urmare a modificărilor legislative intervenite în domeniul financiar și resurse umane, au fost emise decizii care au vizat:

- constituire comisii evaluare piese
- constituirea comisiilor de recepție a serviciilor și produselor achiziționate;
- constituirea comisiilor pentru inventarierea patrimoniului Muzeului Civilizației Dacice și Romane;
- acordarea sporului de 15% pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă;
- indemnizației de hrană;
- reglementarea efectuării muncii suplimentare;
- acordarea tranșei de vechime.

ANUL 2021

Ca măsuri de reglementare internă menționăm:

- actualizarea Procedurilor operaționale privind controlul managerial intern conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

În exercitarea atribuțiilor sale managerul instituției, în anul 2021 a emis 144 decizii dintre care, pe perioada absenței din instituție a Managerului 9 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către Director iar 9 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către șef serviciu.

În principal, ca urmare a modificărilor legislative intervenite în domeniul financiar și resurse umane, au fost emise decizii care au vizat:

- constituirea comisiilor de concurs și soluționare contestații pentru ocupare posturi vacante; - constituire comisii evaluare piese - constituirea comisiilor de recepție a serviciilor și produselor achiziționate; - constituirea comisiilor pentru inventarierea patrimoniului Muzeului Civilizației Dacice și Romane; - reglementarea efectuării muncii suplimentare; - acordarea tranșei de vechime.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

Ca măsuri de reglementare internă menționăm:

- actualizarea Procedurilor operaționale privind controlul managerial intern conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;

- modificarea Statului de funcții, a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În exercitarea atribuțiilor sale managerul instituției, în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 a emis 89 decizii dintre care, pe perioada absenței din instituție a Managerului 3 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către Director iar 0 decizii au avut ca obiect delegarea de atribuții ale Managerului către șef serviciu.

În principal, ca urmare a modificărilor legislative intervenite în domeniul financiar și resurse umane, au fost emise decizii care au vizat:

- constituire comisii evaluare piese - constituirea comisiilor de recepție a serviciilor și produselor achiziționate; - constituirea comisiilor pentru inventarierea patrimoniului Muzeului Civilizației Dacice și Romane; - reglementarea efectuării muncii suplimentare; - acordarea tranșei de vechime.

2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne

În perioada raportată, propunerile privind modificarea unor reglementări interne au fost analizate, după caz, în organismele colegiale ale instituției, respectiv Consiliul de Administrație și Consiliul științific, fiind aprobate prin hotărârile emise de acestea.

Modificarea unor reglementări interne a intervenit și ca urmare a modificării actelor normative ce reglementează domeniul de activitate a instituției.

3. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere

- În perioada 01.01.2018 31.05.2022, în cadrul Muzeului a fost organizat și funcționează Consiliul de Administrație, ca organ deliberativ de conducere. Atribuțiile specifice și domeniului de activitate al acestuia sunt stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare al Muzeului Civilizației Dacice și Romane care în această perioadă a fost aprobat prin Hotărârile Consiliului Județean Hunedoara nr.300/2018, nr. 259/2019, nr.63/2022 și sunt următoarele:
- decide direcțiile de dezvoltare ale Muzeului;
 - aprobă programele și proiectele de cercetare muzeografice și istorice;
 - stabilește prioritățile în investiții, aprobă planul de dotări generale și cel de reparații capitale și curente;
 - aprobă proiectul bugetului de venituri și cheltuieli;
 - propune spre aprobare Consiliului Județean Hunedoara bugetul anual de venituri și cheltuieli;
 - aprobă Agenda culturală a instituției;
 - aprobă planul de expoziții permanente și temporare ale Muzeului;
 - aprobă colaborările muzeului cu alte instituții din țară și străinătate;
 - aprobă sau respinge pentru întregul personal dreptul la cumul de funcții în alte instituții, în condițiile legii, în situația în care programele de lucru se suprapun;
 - analizează și aprobă măsuri de pază, securitate, protecție contra incendiilor, precum și orice alte măsuri de protejare a publicului și a bunurilor Muzeului în diverse situații specifice;
 - analizează și soluționează sesizările primite din partea salariaților și care au legătură cu condițiile generale de administrare și funcționare a Muzeului;
 - aprobă constituirea de colecții muzeale pe domenii;
 - propune spre aprobare Consiliului Județean Hunedoara taxele de intrare în Muzeu, de fotografiere și filmare și stabilește sistemul prin care se fac vânzările prin stand;

- propune spre aprobare Consiliului Județean Hunedoara organigrama, statul de funcții, precum și Regulamentul de Organizare și Funcționare ale instituției;
- aprobă Regulamentul Intern;
- răspunde de respectarea prezentului regulament, precum și a oricăror alte norme și normative specifice;
- aprobă măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru asigurarea securității și pentru conservarea patrimoniului general al Muzeului și urmărește modul de aplicare a lor;
- aprobă deplasările în străinătate în interes de serviciu ale personalului Muzeului;
- aprobă organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante, precum și metodologia de organizare a concursurilor, data și componența nominală a comisiilor de examinare;
- aprobă orarul de vizitare a Muzeului pentru public.

În anul 2018 Consiliul de Administrație a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 18 ședințe în care au fost emise 54 hotărâri.

În anul 2019 Consiliul de Administrație a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 12 ședințe în care au fost emise 48 hotărâri.

În anul 2020 Consiliul de Administrație a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 9 ședințe în care au fost emise 17 hotărâri.

În anul 2021 Consiliul de Administrație a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 6 ședințe în care au fost emise 14 hotărâri.

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, Consiliul de Administrație a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 3 ședințe în care au fost emise 8 hotărâri.

- Ca organism colegial, în cadrul instituției este organizat și funcționează Consiliul Științific, organ de specialitate alcătuit din specialiști de profil, cu rol consultativ în domeniul cercetării științifice, organizării sau structurării serviciilor, colecțiilor muzeale și activităților culturale.

Consiliul Științific sprijină Managerul și Consiliul de Administrație în toate problemele importante ale desfășurării activității instituției iar atribuțiile specifice și domeniului de activitate al acestuia sunt stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare al Muzeului Civilizației Dacice și Romane și sunt următoarele:

- Dezbate programele științifice anuale și de perspectivă ale Muzeului, propunând măsuri organizatorice, bugete și materiale pentru punerea lor în aplicare; sprijină și alte programe de interes pentru instituție;
- Avizează programele și proiectele de cercetare muzeografice și istorice;
- Examinează proiecte muzeologice și formulează aprecieri;

- Se pronunță asupra ponderilor și activităților instituției și specialiștilor săi în domeniul de importanță majoră ca: orientarea cercetărilor de teren și noile achiziții de bunuri de patrimoniu, starea colecțiilor și măsurilor ce se impun, diversitatea modalităților de valorificare a patrimoniului de obiecte, date și informații, formarea profesională a personalului, tematica tipăriturilor și publicațiilor, relații de specializare, congrese, cercetări în echipe cu cercetători străini etc.;

- Avizează bunul de tipar pentru toate tipăriturile apărute sub egida muzeului;
- Face evaluări periodice asupra contribuției compartimentelor și specialiștilor acestora la dezvoltarea vieții științifice, cultural, economice și organizatorice a muzeului;

- Se pronunță asupra atribuțiilor incluse în fișele de post ale personalului de specialitate al muzeului;

- Analizează, aprobă sau respinge planul editorial al anuarului Sargeția;
- Propune numărul de posturi de cercetători, pe funcții și grade profesionale;
- Propune Metodologia de concurs pentru ocuparea posturilor de cercetători științifici;

- Aprobă conținutul probelor de concurs pentru posturile de cercetători științifici;

- Se pronunță asupra direcțiilor și planurilor de cercetare științifică și în privința organizării sau structurării serviciilor, colecțiilor muzeale și activităților culturale (Legea Muzeelor și colecțiilor nr. 311/2003, Art. 28 alin.1).

- Se pronunță asupra materialelor înscrise pe ordinea de zi prin avizarea acestora favorabil sau nefavorabil, hotărând în acest sens.

În anul 2018 Consiliul Științific a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 13 ședințe în care au fost emise 30 hotărâri.

În anul 2019 Consiliul Științific a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 9 ședințe în care au fost emise 12 hotărâri.

În anul 2020 Consiliul Științific a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 13 ședințe în care au fost emise 19 hotărâri.

În anul 2021 Consiliul Științific a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 7 ședințe în care au fost emise 13 hotărâri.

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, Consiliul Științific a funcționat și și-a exercitat atribuțiile specifice astfel încât s-a întrunit într-un număr de 6 ședințe în care au fost emise 12 hotărâri.

Nu au existat modificări ale limitelor de competențe în cadrul conducerii în perioada 01.01.2018 – 31.05.2022.

4.	Dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare/sanționare)
-----------	--

ANUL 2018

• **FLUCTUAȚIA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:**

În cursul anului 2018, în cadrul instituției a încetat contractul individual de muncă, de drept, prin pensionare la limită de vârstă, precum și prin acordul de voință al părților, la un număr total de 5 angajați. De asemenea, au fost angajate un număr total de 9 persoane, prin concurs organizat potrivit prevederilor legale, precum și prin detașări.

• **LISTA NOMINALĂ CU PARTICIPANȚII LA CURSURI ÎN ANUL 2018**

Nr. crt.	Denumire curs	Numele participant
1.	Expert accesare fonduri structurale și coeziune europene	ȚolașLiliana
2.	Securitatea și sănătatea în muncă	BarbuMarius - Gheorghe
3.	Manager transport persoane	Bîrsan Mihail
4.	GDPR-Responsabil Protecția Datelor cu Caracter Personal	Ștefan Călin Ionel
5.	Fochist	Dușan Cecilia-Monica
6.	Fochist	Avrămoni Petrică
7.	Fochist	Săvoni Emanuel-Alin

• **EVALUAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:**

Pentru perioada 01.01.2018-31.12.2018, potrivit prevederilor legale în materie, au fost efectuate 79 de evaluări pentru personalul instituției.

• **PROMOVAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE ÎN ANUL 2018**

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Funcția contractuală ocupată înainte de promovare	Funcția contractuală ocupată după promovare	Data de la care se aplică promovarea	Locul de muncă
1.	Barbu Mihaela Maria	ARHEOLOG studii superioare, gradul I	ARHEOLOG studii superioare, gradul IA	01.03.2018	Secția de Arheologie Deva
2.	Gheară Daniela	RESTAURATOR studii superioare, gradul I	RESTAURATOR studii superioare, gradul IA	01.06.2018	Secția de Restaurare, Investigații, Conservare Deva
3.	Burz Carmen	RESTAURATOR studii superioare, gradul I	RESTAURATOR studii superioare, gradul IA	01.06.2018	Secția de Restaurare, Investigații, Conservare Deva

4.	Stăncel Luana Cosette	CONSERVATOR studii superioare, gradul I	CONSERVATOR studii superioare, gradul IA	01.06.2018	Secția de Marketing și Relații cu Publicul
5.	Mitar Cristina Maria	ARHEOLOG studii superioare, gradul I	ARHEOLOG studii superioare, gradul IA	01.06.2018	Secția de Arheologie Deva
6.	Ștefan Călin Ionel	ANALIST studii superioare, gradul II	ANALIST studii superioare, gradul I	01.06.2018	Serviciul Resurse Umane, Salarizare, Informatică, Administrativ
7.	Țurcanu Isabella-Alice	CONSILIER JURIDIC studii superioare, gradul II	CONSILIER JURIDIC studii superioare, gradul I	01.11.2018	Compartimentul Juridic
8.	Cărăbeș Dorin	REFERENT DE SPECIALITATE - studii superioare, gradul III	REFERENT DE SPECIALITATE studii superioare, gradul II	01.11.2018	Compartimentul Științele Naturii Deva
9.	Rus Marius-Gabriel	CONSERVATOR studii superioare, gradul II	CONSERVATOR studii superioare, gradul I	01.11.2018	Compartimentul Evidență Deva
10.	Obrejan Pamela-Corina	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Arheologie Sarmizegetusa
11.	Bărboni Nicolae	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Arheologie Sarmizegetusa
12.	Avram Narcisa	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie
13.	Popescu Angela-Maria	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Istorie și Artă Deva - Complexul Memorial Aurel Vlaicu
14.	Bota Mariana-Florina	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Istorie și Artă Deva - Complexul Memorial Aurel Vlaicu
15.	Adam Adriana	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Istorie și Artă Deva - Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad

16.	Oprișă Mărioara	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Secția de Istorie și Artă Deva- Casa Muzeu Avram Iancu de la Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea
17.	Opra Voichița-Doina	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta I	GESTIONAR CUSTODE studii medii, treapta IA	01.11.2018	Compartimentul Științele Naturii Deva

- Sanționare:

Nr.crt.	Numele și Prenumele	Funcția	Sanțiune
1.	Ardeu Adriana	Director	Avertisment scris
2.	Ștefan Mihaela-Dorina	Șef serviciu	Reducerea salariului de bază pe o durată de 1 lună cu 5%
3.	Ivan Sorin	Desenator Artistic	Avertisment scris
4.	Popescu Adriana-Cristina	Șef serviciu	Avertisment scris
5.	Țurcanu Isabella-Alice	Consilier Juridic	Avertisment scris

ANUL 2019

În cursul anului 2019, în cadrul instituției a încetat contractul individualde muncă, de drept, prin pensionare la limită de vârstă, precum și prin acordul de voință al părților, la un număr total de 0 angajați. De asemenea, au fost angajate un număr total de 8 persoane, prin concurs organizat potrivit prevederilor legale, precum și prin detașări.

- LISTA NOMINALĂ CU PARTICIPANȚII LA CURSURI ÎN ANUL 2019

Nr. crt.	Denumire curs	Numele participant
1	RESPONSABIL CU PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL (COR - 242231)	ȘTEFAN CĂLIN-IONEL
2	ETICĂ ȘI INTEGRITATE PUBLICĂ (COR - 261920)	RUS MARIUS-GABRIEL
3	MANAGER TRANSPORT (COR-132454)	ȘTEFAN CĂLIN-IONEL

- EVALUAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:

Pentru perioada 01.01.2019-31.12.2019, potrivit prevederilor legale în materie, au fost efectuate 79 de evaluări pentru personalul instituției.

- PROMOVAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE ÎN ANUL 2019 - Nu au fost cazuri.

- SANȚIONARE: Nu au fost cazuri.

ANUL 2020

În cursul anului 2020, în cadrul instituției nu au fost cazuri de încetare a contractului individual de muncă și nu au avut loc noi angajări.

• LISTA NOMINALĂ CU PARTICIPANȚII LA CURSURI ÎN ANUL 2020

Nr. crt.	Denumire curs	Numele participant
1	Finalizare curs de competență profesională pentru transport rutier de persoane MANAGER TRANSPORT (COR-132454)	ȘTEFAN CĂLIN-IONEL

• EVALUAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:

Pentru perioada 01.01.2020-31.12.2020, potrivit prevederilor legale în materie, au fost efectuate 80 de evaluări pentru personalul instituției.

• CONCURSURI

Nr. crt.	Numele și prenumele candidatului	Funcția pentru care candidează	Locul de muncă
1.	FERENCZ IOSIF-VASILE	Cercetător Științific II	Secția de Marketing și Relații cu Publicul

• PROMOVAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE ÎN ANUL 2020

Nr. Crt	Numele și Prenumele	Funcția /Gradul pentru care s-a susținut examenul de promovare	Locul de muncă
1.	PANTEA DIANA LOREDANA	MUZEOGRAF – studii superioare, grad IA	Secția de Istorie și Artă Deva
2.	BULEA CORINA MARIA	REFERENT DE SPECIALITATE - studii superioare, grad I	Serviciul Resurse Umane, Salarizare, Informatică, Administrativ

• SANȚIONARE: 1 caz, AVERTISMENT SCRIS - BODA-GHENA GHERGHINA

ANUL 2021

• FLUCTUAȚIA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:

În cursul anului 2021, în cadrul instituției a fost un caz de încetare a contractului individual de muncă prin pensionarea doamnei CRIȘAN VOICHIȚA - Referent de specialitate, Grad I la Compartimentul Buget, Financiar, Contabilitate și a avut loc angajarea doamnei MORAR ANCA IOANA.

• LISTA NOMINALĂ CU PARTICIPANȚII LA CURSURI ÎN ANUL 2021

Nr. crt.	Denumire curs	Numele participant
1.	EVALUATOR COMPETENȚE PROFESIONALE (COR 242405)	RUS MARIUS GABRIEL
2.	EXPERT ACCESARE FONDURI STRUCTURALE ȘI DE COEZIUNE EUROPENE (COR 242213)	RUS MARIUS GABRIEL
3.	MANAGER PROIECT	RUS MARIUS GABRIEL
4.	AVERTIZARE DE INTEGRITATE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ	RUS MARIUS GABRIEL

• EVALUAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:

Pentru perioada 01.01.2021-31.12.2021, potrivit prevederilor legale în materie, au fost efectuate 80 de evaluări pentru personalul instituției.

• CONCURSURI

Nr. crt.	Numele și prenumele candidatului	Funcția pentru care candidează	Locul de muncă
1.	MORAR ANCA IOANA	Referent de specialitate, Grad I	Compartimentul Buget, Financiar, Contabilitate

• PROMOVAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE ÎN ANUL 2021

Nr. Crt.	Numele și Prenumele	Funcția /Gradul pentru care s-a susținut examenul de promovare	Locul de muncă
1.	ȘTEFAN CĂLIN IONEL	Analist, studii superioare, gradul IA	Serviciul Resurse Umane, Salarizare, Informatică, Administrativ
2.	IVAN SORIN	Desenator artistic, studii superioare, gradul I	Secția de Restaurare, Investigații, Conservare Deva
3.	ȚURCANU ISABELLA ALICE	Consilier juridic, studii superioare, gradul IA	Compartimentul Juridic
4.	RUS MARIUS GABRIEL	Conservator, studii superioare, gradul IA	Compartimentul Evidență Deva
5.	CĂRĂBEȚ DORIN	Referent de specialitate, studii superioare, gradul I	Compartimentul Științele Naturii Deva

• SANȚIONARE: - În cursul anului 2021, nu au fost cazuri.

ANUL 2022 (01.01.2022 - 31.05.2022)

• FLUCTUAȚIA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, în cadrul instituției au fost transferați 5 salariați astfel:

Nr. Crt.	Numele și Prenumele	Funcția	Structura cedentă		Structura cesionară
1	Alionescu Onu	Supraveghetor muzeu	SECȚIA DE ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ ORĂȘTIE	Îngrijitor	DIRECȚIA GENERALĂ DE ADMINISTRARE MONUMENTE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ A JUDEȚULUI HUNEDOARA (D.G.A.M.P.T) SERVICIUL DE ADMINISTRARE A CETĂȚILOR DACICE
2	Greco Cornelia	Supraveghetor muzeu	SECȚIA DE ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ ORĂȘTIE	Îngrijitor	DIRECȚIA GENERALĂ DE ADMINISTRARE MONUMENTE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ A JUDEȚULUI HUNEDOARA (D.G.A.M.P.T) - SERVICIUL DE ADMINISTRARE A CETĂȚILOR DACICE
3	Oprișa Marioara	Gestionar custode	CASA-MUZEU AVRAM IANCU DE LA BAIJA DE CRIȘ ȘI COMPLEXUL DE MONUMENTE ȚEBEA	Referent	DIRECȚIA GENERALĂ DE ADMINISTRARE MONUMENTE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ A JUDEȚULUI HUNEDOARA (D.G.A.M.P.T) - SERVICIUL DE ADMINISTRARE MONUMENTE, RESURSE UMANE ȘI ADMINISTRATIV
4	Hăljiu Cornel	Muncitor calificat	CASA MEMORIALĂ DRĂGAN MUNTEAN	Îngrijitor	DIRECȚIA GENERALĂ DE ADMINISTRARE MONUMENTE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ A JUDEȚULUI HUNEDOARA (D.G.A.M.P.T) - SERVICIUL DE ADMINISTRARE MONUMENTE, RESURSE UMANE ȘI ADMINISTRATIV

5	Gheară Daniela	Restaurator	SECȚIA DE RESTAURARE, INVESTIGAȚII, CONSERVARE DEVA	Restaurator	MUZEUL ETNOGRAFIC AL TRANSILVANIEI DIN CLUJ-NAPOCA
---	----------------	-------------	---	-------------	--

• EVALUAREA PERSONALULUI DIN INSTITUȚIE:

În cursul lunii ianuarie 2022, potrivit prevederilor legale în materie, au fost efectuate 80 de evaluări pentru personalul instituției pentru anul 2021.

• CONCURSURI

Nr.crt.	Numele și prenumele candidatului	Funția pentru care candidează	Locul de muncă
1.	MOLDOVAN IRINA MONICA	Referent de specialitate, Grad I	SERVICIUL RESURSE UMANE, SALARIZARE, INFORMATICA, ADMINISTRATIV

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, personalul instituției nu a participat la cursuri de perfecționare, nu s-au efectuat promovări și nu au existat cazuri de sancționare disciplinară.

5.	Măsuri luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/ refuncționalizări ale spațiilor
-----------	---

Politica managerială a manifestat o continuă preocupare pentru buna gestionare a patrimoniului cultural, pe tot parcursul perioadei de raportare fiind derulate o serie de proiecte și programe ce au vizat următoarele segmente:

ANUL 2018

- Restaurare materiale anorganice: metal – 121 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică - 35 obiecte.
- Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche – 2 - cărți pagini carte – 1097 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 92 fișe de restaurare, din care 35 fișe – ceramică, 55 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Autostrada 2014, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria – Arad.

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 24.

Pe parcursul întregului an 2018 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

ANUL 2019

- Restaurare materiale anorganice: metal – 150 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică - 60 obiecte,
- Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche – 2 - cărți pagini carte – 1000 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 87 fișe de restaurare, din care 35 fișe – ceramică, 50 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

Au fost executate desene pentru obiecte arheologice: 40 piese metal, 229 piese ceramică, 2 obiecte os, 1 piesa silex, 1 obiecte sticlă, 16 obiecte piatră.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Vețel CFR, Autostradă, Simeria Adălcuțu, Gothatea, Cetatea Deva, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 5. Pe parcursul întregului an 2019 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

ANUL 2020

- Restaurare materiale anorganice: metal - 156 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 36 obiecte,
- Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche - 2 cărți, pagini carte – 2069 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 84 fișe de restaurare , din care 21 fișe – ceramică, 60 fișe – metal, 3 fișe – carte veche.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Vețel CFR, Autostradă, Simeria Adălcuțu, Gothatea, Cetatea Deva, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică

asupra unor volume de carte veche a bibliotecii. Pe parcursul întregului an 2020 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

În cursul anului 2020 au fost întocmite 8 dosare privind propuneri de clasare bunuri de patrimoniu în categoria Tezaur, după cum urmează:

Nr. crt.	Nr. adresa înaintare și data	Total dosare	Număr piese propuse pentru categoria Tezaur	Domeniul	Fișe întocmite de	Bunuri expertizate de
1	Nr. 1047 din 09.03.2020	5	5	Arheologie (Statui Menhir)	Rișcuța N.C.	Pescaru A.
2	Nr. 5976 din 16 decembrie 2020	3	3	Arheologie (Cersei Micia)	Tutilă O.C.	Pescaru A.

ANUL 2021

- Restaurare materiale anorganice: metal - 159 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 36 obiecte.

- Restaurare materiale organice – restaurare carte veche - restaurare 1794 pagini - *Moralis Cristiana Ex scriptura sacra*, Veneția, 1772 nr. inventar 15659 - 520 pagini; - *Molitvetnic*, Râmnic, 1782 nr. inv. 19535 -728 pagini; - *Periodice Nemzeti Tarsalkodo* nr. inv. 676, 36 pagini; - *Catavasier* , Blaj, 1762 nr. inv. 19500, 510 pagini; - *Casetă Bijuterii*, 1744 (înveliș, piele, interior carton).

- Restaurare materiale anorganice – ceramică 36 de obiecte

Au fost întocmite: 81 fișe de restaurare, din care 21 fișe – ceramică, 60 fișe – metal.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane:

- efectuarea de operațiuni de curățire umedă aplicată materialului arheologic-ceramică, tegule- provenit din șantierul de cercetare preventivă de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia ,campania 2021- 23 de cutii

- sortare, curățire umedă, aplicare de tratamente chimice, asamblare a materialului arheologic: ceramică, tegule, provenit în urma cercetării preventive, campania 2020 la obiectivul „Calea Ferată de mare viteză” din situl roman Micia – 24 de saci

- operațiuni de curățire umedă a fragmentelor ceramice provenite din șantierul arheologic sistematic de la Micia, 2021 – 10 pungi, precum și a materialului ceramic și râșnițe din situl arheologic de la Rapoltu Mare, „Șeghi”

În cursul anului 2021 au fost întocmite 5 dosare privind propuneri de clasare bunuri de patrimoniu în categoria Tezaur, după cum urmează:

Nr. crt.	Nr. adresa înaintare și data	Total dosare	Număr piese propuse pentru categoria Tezaur	Domeniul	Fișe întocmite de	Bunuri expertizate de
1.	Nr. 214 din 20 ianuarie 2021	1	1	Arheologie (Diplomă militară epocă romană)	Mitar C.M.	Pescaru A.
2.	Nr. 2914 din 20 iulie 2021	4	4	Arheologie (expoziție Madrid)	Tutilă O.C.	Simion M.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

• Restaurare ceramică, sticlă, porțelan

- Operațiuni de curățire umedă a materialului arheologic ceramic provenit din șantierul de la Micia – Castru, 2021- 30 pungi
- Sortare, curățire umedă, ambalare a materialului ceramic provenit din șantierul de la Uroi - Pod, Autostradă – 20 cutii
- Operațiuni de sortare, curățire umedă a materialului arheologic (ceramică, tegule), provenit din cercetarea sistematică de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia, campania 2021- 10 cutii
- Operațiuni de curățare ,sortare, material ceramic provenit de pe șantierele Cetate Deva, Gothathea, operațiuni de completarea lacunelor cu ipsos – 10 cutii
- Spălare, sortare, curățare chimică umedă a unor fragmente ceramice din depozitul MCDR – 4 saci. Artefactele provin din șantierul Uroi-Pod; S VI; Cx 655 și au fost descoperite în anul 2011 cu ocazia săpăturilor efectuate la Autostradă. S-au efectuat analize chimice ale depunerilor și s-au aplicat următoarele tratamente:
 - în băi succesive de apă distilată pentru neutralizare curățare chimică umedă în soluție apoasă de detergent neionic, concentrație de 10%
 - neutralizare
 - perieri ușoare pentru solubilizarea depunerilor și facilitarea desprinderii acestora
 - uscarea fragmentelor la temperatura mediului ambiant
- Restaurare materiale anorganice – ceramică 86 de obiecte
- Întocmit fișe de restaurare pentru 25 obiecte ceramică.

• Restaurare metal

- Operațiuni de restaurare asupra unui obiect din bronz (situlă), completare porțiune lipsă, conservare finală– (obiecte de la căutătorii de comori)DJC Hd
- Editare, redactare fișe de restaurare pentru 45 obiecte din fier.
- Operații de restaurare și conservare curativă asupra a 35 obiecte din fier datate ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie
- Activități de restaurare curativă, degresare material pe suport metalic provenit de la căutătorii de comori(DJC Hd) - 6 elemente Bronz
- Operații de restaurare și conservare curativă asupra unei fibule din fier, un brici cu plăsele mobile pe suport metalic din bronz și a unei brățări din bronz, datate ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie.
- Operațiuni de curățire și neutralizare compuși ai bronzului pentru 1 vas de mari dimensiuni.
- Operații de restaurare și conservare curativă asupra unui obiect pe suport organic, scoică marină, provenit din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie.
- Operațiuni de curățire mecanică pentru 2 elemente din fier (torți vas mare) și realizare documentație foto, fișe.
- Tratamente chimice monede Bz- 4 buc (DJC Hd) neutralizare, stabilizare.
- Operații de restaurare și conservare curativă asupra a 20 obiecte din fier, datate ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Grădiștea de Munte.
- Operațiuni de curățire mecanică asupra 5 obiecte din fier (2 cuțitașe, 1 pinten, vârf de săgeată, cui) provenite de la căutătorii de comori.
- Operațiuni de restaurare curativă asupra 4 obiecte din fier –topoare (căutătorii de comori)

Activitatea a constat în realizarea documentației fotografice, în stabilirea naturii, mecanismelor, cauzelor și efectelor proceselor de degradare și corelarea acestora cu rezultatele investigațiilor în scopul stabilirii etapelor, modalităților și mijloacelor de intervenție asupra obiectelor.

Etapela de intervenție asupra obiectelor au constat în dezinfectia cu alcool etilic, curățare mecanică uscată cu ajutorul bisturiului și a vibroincizorului în scopul îndepărtării straturilor importante de pământ, praf și produși de coroziune caracteristici fierului din aliajul de confecționare, stabilizare cu Fertan, conservare generală cu soluție de Nitrolac în Nitrodiluant și grafit, documentație foto după restaurare.

• Restaurare carte veche

Operațiuni de restaurare asupra unui volum din colecția bibliotecii muzeului – Deutsch- Walachische Sprachlehre Sibiu , 1810.

Operații de conservare și restaurare în vederea întregirii pagini Ohtoih, Râmnic, 1763.

• La nivelul Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt constituite 50 de colecții care au fost inventariate la termenele prevăzute în legislația în domeniu în vigoare, după cum urmează:

• La nivelul Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt constituite 50 de colecții care au fost inventariate la termenele prevăzute în legislația în domeniu în vigoare, după cum urmează:

NR. CRT	DENUMIRE COLECTII	NR. PIESE	VALOARE COLECȚII	GESTIONAR	DATA INVENTARIERII
1	COLECTIA AMFIBIENI SI REPTILE	1790	18,28	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
2	COLECTIA COLIOPTERE DEVA	30579	325,50	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
3	COLECTIA IMPRESIUNI FOLIARE FOSILE	531	17,83	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
4	COLECTIA LEPIDOPTERE DEVA	10913	6.729,11	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
5	COLECTIA MAMIFERE DEVA	128	15,57	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
6	COLECTIA MOLUSTE ACTUALE DEVA	2492	63, 80	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
7	COLECTIA MOLUSTE FOSILE DEVA	1731	577,34	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
8	COLECTIA MINERALOGIE DEVA	1083	4.590,96	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
9	COLECTIA NEVERTEBRATE DEVA	53	0,73	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
10	COLECTIA PASARI	571	10,89	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
11	COLECTIA PESTI	134	1,61	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
12	COLECTIA VERTEBRATE FOSILE I DINOZAURI DEVA	1782	2.050,65	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
13	COLECTIA VERTEBRATE FOSILELE II DINOZAURI DEVA	2020	24, 81	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
14	COLECȚIA BOTANICA DEVA	11672	1.676,10	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
15	BIBLIOTECA STIINTELE NATURII DEVA	4556	3.570,58	CARABET DORIN	Inv. 15.12.2022
16	COLECTIA ARHEOLOGIE	31	608.360,00	STANCESCU ROXANA	08.07.2020
17	COLECTIA ARHEOLOGIE SARMIZEGETUSA	32706	1.094.158,00	BAESTEAN GICA	30.11.2020

18	COLECTIA ARME	316	183.570,23	TUTUIANU COSTIN	31.03.2021
19	COLECTIA MEDIEVALA DEVA(INEL)	1	30,00	TUTUIANU COSTIN	31.03.2021
20	COLECTIA ARTA DECORATIVA	510	180.588,58	PANTEA DIANA	17.11.2020
21	COLECTIA ARTA GRAFICA	289	47.614,50	PANTEA DIANA	17.11.2020
22	COLECTIA ARTA PICTURA	810	1.104.424,15	PANTEA DIANA	17.11.2020
23	COLECTIA SCULPTURA	37	96.400,00	PANTEA DIANA	17.11.2020
24	COLECTIA CARTE VECHE	79	285.041,00	DEJU GEORGETA	INV. 2021
25	CARTE VECHE NECLASATA- RESTAUR.CEASLOV	2	7.050,00	DEJU GEORGETA	INV 2021
26	CASA MEMORIALA CRISAN-CUSTODIE	83	845,00	DUSAN CECILIA	16.06.2020
27	COLECTIA ETNOGRAFIE SI ISTORIE BRAD	1370	34.991,88	DUSAN CECILIA	16.06.2020
28	COLECTIA LAPIDARIUM- SUBSOL	94	815,11	URECHEAT GRIGORE	31.03.2021
29	COLECTIA LAPIDARIUM - EXPOZITIE DEVA	369	442.321,00	URECHEAT GRIGORE	31.03.2021
30	COLECTIA ARHEOLOGIE DEVA	7265	133.275,43	URECHEAT GRIGORE	31.03.2021
31	COLECTIA EFEMERIDE	1371	758,00	RUS MARIUS – GABRIEL	Inv. 15.12.2022
32	COLECTIA ISTORIE CONTEMPORANA	12.1667	33.487,00	RUS MARIUS- GABRIEL	Inv. 15.12.2022
33	COLECTIA ISTORIE MODERNA	2947	88.387,00	RUS MARIUS- GABRIEL	Inv. 15.12.2022
34	COLECTIA ISTORIE MEDIE	106	4.310,00	RUS MARIUS - GABRIEL	Inv. 15.12.2022
35	BUST HOREA, CLOSCA SI CRISAN	1	1,00	RUS MARIUS- GABRIEL	Inv. 15.12.2022

36	COLECȚIA PIPE	695	891,00	RUS MARIUS- GABRIEL	Inv. 15.12.2022
37	COLECȚIA ETNOGRAFIE ORASTIE-CUSTODIE	2045	33,56	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
38	COLECȚIA ETNOGRAFIE SI INSTALATII ORASTIE	2867	48.227,26	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
39	COLECȚIA ICOANE PE STICLA SI LEMN ORASTIE	70	44.206,15	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
40	COLECȚIA ISTORIE SI ARHEOLOGIE ORASTIE	2901	6.304,86	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
41	COLECȚIA NUMISMATICA ORASTIE	1287	1.312,51	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
42	COLECȚIA ICOANE PE STICLĂ ȘI LEMN ORĂȘTIE	70	44.206,15	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
43	COLECȚIA BIBLIOTECA DOC. ORĂȘTIE	4708	1.288,39	BOGDAN IUSTINA	Inv. 2021 28.02.2022
44	COLECȚIA LAPIDARIUM DEVA	108	25.102,99	MITAR CRISTINA	31.03.2021
45	COLECȚIA MEDALISTICA	270	24.131,50	STROIA ADRIAN	12.11.2020
46	COLECȚIA NUMISMATICA DEVA	17788	1.604.779,32	STROIA ADRIAN	12.11.2020
47	COLECȚIA TEZAU	141	131.678,00	STROIA ADRIAN	12.11.2020
48	COLECȚIA MEMORIALA CASA A.IANCU(BAIA DE CRIS)	107	3.858,00	OPRISA MARIOARA	14.05.2020
49	COLECȚIA MEMORIALA AUREL VLAICU	94	5.008,00	POPESCU ANGELA	20.05.2020
50	COLECȚIA CARTE CURENTA (BIBLIOTECA DEVA)	28141	370.391,74	PAPP ȘTEFAN VIOREL	Inv. 2021 30.05.2022

În perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, s-a realizat inventarierea, evaluarea și înregistrarea în contabilitate a pieselor arheologice. De asemenea, la nivelul instituției s-a realizat inventarierea bunurilor de natura obiectelor de inventar și a

mijloacelor fixe, precum și a elementelor de activ și pasiv ale instituției cu ocazia încheierii exercițiului financiar.

Anual sunt reanalizate spațiile deținute, atât din punct de vedere al necesarului impus de evoluția activității instituției muzeale, cât și mai ales ținând cont de prevederile imperative ale legislației actuale în domeniul protejării patrimoniului mobil și imobil.

În urma acestor analize s-a relevat necesitatea reamenajării și redimensionării spațiilor de expunere a pieselor care fac obiectul expozițiilor temporare, de depozitare a patrimoniului mobil, a spațiilor afectate circuitului administrativ și al publicului vizitator, precum și obligativitatea separării celor trei funcții, de protejare și conservare a patrimoniului aflat în depozit, circuitul de vizitare și spațiile destinate birourilor.

În perioada de referință, anual au fost efectuate acțiuni de reabilitare a spațiilor expoziționale și a sediilor aparținând Muzeului Civilizației Dacice și Romane de pe teritoriul județului.

6.	Măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată
-----------	---

ANUL 2018

➤ **INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ IANCU DE HUNEDOARA AL JUDEȚULUI HUNEDOARA**

În data de 19.05.2018 s-a întocmit NOTA DE VERIFICARE ȘI CONSTATARE PREVENTIVĂ referitoare la evenimentul NOAPTEA MUZEELOR – ediția 2018 de către reprezentanții Inspectoratului pentru Situații de Urgență, în care au fost verificate următoarele aspecte:

- Afișarea datelor privind organizarea activității de apărare împotriva incendiilor,
- Asigurarea funcționării sistemelor și instalațiilor de protecție împotriva incendiilor,
 - Sunt verificate stingătoarele de incendiu de către persoane autorizate?,
 - Menținerea liberă a accesului către mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor (hidranți interiori de incendiu, hidranți exteriori de incendiu),
 - Verificarea instalațiilor electrice,
 - Verificarea mijloacelor de încălzire,
- Asigurarea condițiilor de intervenție pentru stingerea unui eventual incendiu de către serviciile pentru situații de urgență,
- Cunoașterea modului în care se face anunțarea incendiului prin telefon unic de urgență 112.

Nu s-au constatat nereguli.

NOTA DE CONTROL nr. 3215683/08.05.2018 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării normelor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea instalațiilor aferente construcțiilor. La capitolul II Constatări au fost consemnate următoarele la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva:

- Conform art. 19, alin.(d) din legea nr. 307/2006 și art. 18, lit (d,e) din Ord. MAI nr. 163/2007, nu au fost prezentate toate documentele vizate spre neschimbare care au stat la baza emiterii autorizației de securitate la incendiu nr. 920159 din data de 01.06.2012.
- Conform art. 81, alin (3) din OMAI 163/2007 și art 8.2 din Normativul 17/2011, respectiv art. 62,3 din SR HD 60364-6/2008, instalațiile electrice de iluminat și forța aferente construcțiilor nu sunt verificate de persoane atestate.
- Conform art. 8.1.01 și art 8.5.2.4 din Normativul 17/2011, în urma verificărilor instalațiilor de protecție împotriva trăsnetelor persoanele atestate care au efectuat verificarea periodică nu au întocmit un raport, conform prevederilor tehnice.
- Conform art. 133, lit (b,c) din OMAI 163/2007, o parte din stingătoarele portabile cu pulbere nu sunt fixate la o înălțime accesibilă.
- Conform art. 63, alin. (1,2) și art. 81, alin. (2) din OMAI 163/2007, în depozitul pentru carte se exploatează conductori electrici pentru alimentarea cu energie electrică a aparatelor pentru aer condiționat, acești conductori electrici nu au protecția corespunzătoare față de materialele combustibile (cărțile depozitate).
- Conform art. 94 din OMAI 262/2010, se exploatează corpuri electrice de iluminat incandescente fără globuri de protecție, acestea neavând poziția corespunzătoare față de materialele consumabile. Conform art. 63, alin. (1,2) și art. 81, alin. (2) din OMAI 163/2007, se exploatează prelungitoare electrice pentru racordarea unor consumatori care suprasolicitează circuitele instalației electrice.

MĂSURILE LUATE PENTRU REMEDIEREA NEREGULILOR consemnate și transmiterea către I.S.U. „IANCU DE HUNEDOARA” cu adresa 3290/21.05.2018:

- Toate documentele vizate spre neschimbare care au stat la baza emiterii autorizației de securitate la incendiu nr. 920159 din 01.06.2012 au fost transferate în fișetul Cadru tehnic cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor și sunt la dispoziția inspectorilor I.S.U.
- Instalațiile electrice de iluminat și forța aferente construcțiilor sunt verificate de persoane autorizate conform contractului de servicii nr. 51/07.05.2018.
- În data de 15.05.2018 conform procesului verbal nr. 3121 am intrat în posesia rapoartelor de verificare periodică a instalației de protecție împotriva trăsnetului.

- Stingătoarele cu pulbere din Clădirea Administrativă au fost fixate la o înălțime accesibilă, acolo unde este posibil (unde nu avem pereți din rigips).
- Conductorii electrici care alimentează aparatele de aer condiționat din bibliotecă au fost pozați și protejați cu materiale rezistente la foc.
- Corpurile electrice de iluminat incandescente din depozitul de arheologie de la parterul Clădirii Administrative sunt protejate cu globuri și nu prezintă pericol pentru materialele combustibile. Întrucât lumina este slabă s-au înlocuit becurile cu bec led tip A 60 15w cu lumină rece.
- Conform notei interne nr. 3166, angajații care desfășoară activități în birouri, la terminarea programului de lucru vor închide toți consumatorii electrici (calculatoare, imprimante) conectați la rețeaua electrică și vor deconecta prelungitoarele de la priză. Nota a fost adusă la cunoștința angajaților de către conducătorii locurilor de muncă conform fișelor de instruire colective, semnate de fiecare salariat.

➤ INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ HUNEDOARA

Pe parcursul anului 2018 în activitatea pe linie de securitate și sănătate în muncă la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva și secțiile aferente au consemnat următoarele:

- Conform graficului de eșalonare a instruirii periodice și a tematicilor de instruire pe anul 2018 s-a efectuat instruirea periodică de protecția muncii pentru lucrătorii de la sediul central și de la filialele din teritoriu și s-au completat fișele individuale de protecția muncii. În ședința Comitetului de
- Securitate și Sănătate în Muncă din data de 28.02.2018, extractorul de venin și aparatul cu ultrasunete împotriva câinilor au fost încadrate ca „echipamente de muncă”. S-au achiziționat câte cinci bucăți din fiecare. Sunt depuse la magazie de unde pot fi ridicate de personalul care prestează muncă pe teren.
- În data de 13.04.2018 s-a efectuat dezinsecția la MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE DEVA și la secțiile din teritoriu, conform Contractului de servicii nr. 16/23.03.2018.
- Cu prilejul evenimentului Noaptea Muzeelor s-a efectuat instructajul personalului care a participat eveniment.
- În lunile mai, iunie, august, septembrie cu ocazia săpăturilor arheologice de la Grădiștea de Munte s-au instruit în domeniul securității în muncă și prevenirea și stingerea incendiilor, zilierii care au participat la săpături.
- În cursul lunii iulie s-au determinat noxele la MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE DEVA și la secțiile din teritoriu. Recoltarea probelor și interpretarea a fost efectuată de specialiștii de la CENTRUL REGIONAL DE SĂNĂTATE PUBLICĂ CLUJ.
- În baza buletinelor de analiză, a buletinelor de determinare și al buletinului de determinare prin expertizare s-a întocmit documentația (Determinările de noxe, Evaluarea de risc, Raportul medicului de medicina muncii, Memoriu de prezentare, Expertizarea locurilor de muncă), necesară acordării sporului pentru

condiții periculoase sau vătămătoare de muncă care au fost aprobate de CSSM în ședința extraordinară din 30.07.2018 și înaintate CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE pentru acordarea sporului.

- Sporul de 15% pentru condiții periculoase sau vătămătoare a fost aprobat cu 01.08.2018
 - În luna august s-a făcut instructajul de protecția muncii zilierilor care au participat la săpăturile arheologice de pe șantierul de la ARDEU.
 - În luna septembrie s-a făcut instructajul de protecția muncii zilierilor care au participat la săpăturile arheologice de pe șantierul de la Sarmizegetusa Ulpia Traiana.
 - Doamna doctor Ciotloș Sinoi Lucia, medic specialist de medicina muncii, a efectuat controlul medical periodic al personalului angajat în Muzeul Civilizației Dacice și Romane și personalul secțiilor din teritoriu în data de 20 și 27 septembrie 2018.
 - Secția Restaurare a fost dotată în luna septembrie cu hote de aspirație în Laborator restaurare metal, Laborator restaurare ceramică, Laborator restaurare carte veche și Camera de carantină.
 - Instalația de ventilare a aerului a fost montată și pusă în funcțiune în Depozitul de arheologie situat în Corpul Administrativ, în cursul lunii septembrie și octombrie.

ANUL 2019

➤ INSPECTORATUL PENTRU SITUATII DE URGENTA IANCU DE HUNEDOARA AL JUDETULUI HUNEDOARA

NOTA DE CONTROL nr. 3617074/06.03.2019 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării normelor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea instalațiilor aferente construcțiilor. La capitolul II Constatări au fost consemnate următoarele la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva:

- conform art. 106, alin (11) din OMAI 163/2007, nu se respectă prevederile deciziei interne cu privire la reglementarea fumatului – nu s-a făcut marcarea în totalitate a locurilor unde fumatul este interzis.

- Conform art. 5 din OMAI 166/2010, se depozitează materiale combustibile sub rampa scării.

- Conform art. 106, alin (11) din OMAI 163/2007, nu au fost întocmite rapoarte în urma exercițiilor de intervenție executate în 2018.

MĂSURILE LUATE PENTRU REMEDIEREA NEREGULILOR consemnate și transmise către I.S.U. „IANCU DE HUNEDOARA” cu adresa 1392/12.03.2019:

- Am procedat la marcarea în totalitate a locurilor unde fumatul este interzis , conform art. 106, alin (11) din OMAI 163/2007.

- Materialele combustibile aflate sub rampa scărilor au fost depozitate în altă parte, conform art. 5 din OMAI 166/2010.

- Vom avea în vedere ca să se întocmească rapoartele în urma exercițiilor de intervenție.

În data de 15.05.2019, 16.05.2019 și 17.05.2019 s-au întocmit NOTELE DE VERIFICARE ȘI CONSTATARE PREVENTIVĂ referitoare la evenimentul NOAPTEA MUZEELOR – ediția 2019 la Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva și Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie de către reprezentanții Inspectoratului pentru Situații de Urgență, în care au fost verificate următoarele aspecte:

- Afișarea datelor privind organizarea activității de apărare împotriva incendiilor,
- Afișarea instrucțiunilor specifice pe fiecare loc de muncă.

Nu au fost consemnate neconformități și nu au fost dispuse măsuri de remediere.

➤ AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PLĂȚI ȘI INSPECȚIE SOCIALĂ

AGENȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU PLĂȚI ȘI INSPECȚIE SOCIALĂ HUNEDOARA

NOTA DE CONTROL nr. 4652/26.07.2019 a avut ca obiectiv asigurarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități la un mediu accesibilizat de către: primării, săli de spectacol, muzee, biblioteci, săli de sport, complexe comerciale. Au fost consemnate următoarele:

- Redimensionarea pragurilor de la intrarea în clădirea unde se află sălile de expoziție;
- Asigurarea interpretului mimico- gestual pentru persoanele cu deficiențe de auz/surdo-cecitate;
- Semnalizarea corespunzătoare a elementelor de accesibilizare.

Termenul de realizare a măsurilor este 01.07.2020.

➤ AUDIT PUBLIC INTERN

Raportul de audit public intern nr.9520/06.06.2019 a avut ca temă „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției – anul 2019” și a fost consemnată o recomandare, respectiv participarea consilierului de etică la acțiuni de instruire profesională în domeniul etică, conduită și integritate, măsuri anticorupție și comunicare.

Prin adresa nr.3674/13.06.2019 înaintată Serviciului Audit Public Intern, s-a comunicat Programul de implementare a recomandărilor cu termen de implementare 31.12.2019, iar prin adresa nr.6483/08.10.2019, s-a comunicat faptul că recomandarea a fost implementată, respectiv Consilierul de etică numit prin Decizia nr.224/2019 a urmat cursul de pregătire profesională în perioada 22 – 26.07.2019, conform adeverinței nr.4721/31.07.2019 eliberată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice – Institutul Național de Administrație.

➤ INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ HUNEDOARA

Potrivit Procesului - verbal de control încheiat în data de 13.09.2019, nu au fost constatate neconformități și nu au fost dispuse măsuri în domeniul securității și sănătății în muncă.

Pe parcursul anului 2019, activitatea pe linie de securitate și sănătate în muncă la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva și secțiile aferente s-a desfășurat în condiții normale, nu s-au înregistrat accidente de muncă și au fost luate măsuri pentru evitarea expunerii la riscuri a personalului.

De asemenea, în conformitate cu reglementările legale, instituția asigură condiții pentru ca fiecare angajat să primească o instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații și instrucțiuni de lucru, specifice activității la locul de muncă.

ANUL 2020

➤ INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ IANCU DE HUNEDOARA AL JUDEȚULUI HUNEDOARA

NOTA DE CONTROL nr. 2536914/23.06.2020 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării normelor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea instalațiilor aferente construcțiilor. La capitolul II și III au fost consemnate următoarele la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva:

- Conform art. 19 lit d din Legea 307/2006 și art. 18, lit e din Ord. MAI nr. 163/2007 nu au fost prezentate formularele în original care atestă existența autorizațiilor de securitate la incendiu nr. 4311 din 23.08.2007 pentru clădirea Magna Curia Deva și nr. 920159 din 01.06.2012 pentru clădirea administrativă din Deva.
- Conform art. 10 alin 1 din OMAI 138/2015 stingătoarele de incendiu nu se controlează cel mult o dată pe lună de către utilizator.
- Conform Art 81, alin 1 din OMAI 163/2007 nu se execută verificarea lunară a fiecărui corp de iluminat de siguranță pentru evacuarea persoanelor și pentru marcarea hidranților interiori de incendiu
- Personalul angajat la cetățile dacice de la Blidaru și Piatra Roșie nu au fost instruiți în domeniul situațiilor de urgență.
- Conform art 63 alin 1, alin 2 și Art 81, alin 2 din OMAI 163/2007 se exploatează prelungitoare electrice pentru racordarea unor consumatori care suprasolicită circuitele instalației electrice.

MĂSURILE LUATE PENTRU REMEDIEREA NEREGULILOR consemnate și transmise către I.S.U. „IANCU DE HUNEDOARA” cu adresa 1392/12.03.2019:

- În urma solicitării către Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Iancu de Hunedoara”, s-a primit un exemplar al autorizațiilor de securitate la incendiu nr. 4311 din 23.08.2007 pentru clădirea Magna Curia Deva și nr. 920159 din 01.06.2012 pentru clădirea administrativă din Deva.
- Conform art. 10 alin 1 din OMAI 138/2015 a fost desemnată persoana responsabilă cu controlul stingătoarelor la interval de cel mult o lună.
- Conform Art 81, alin 1 din OMAI 163/2007 a fost desemnată persoana responsabilă cu verificarea lunară a fiecărui corp de iluminat de siguranță pentru evacuarea persoanelor și pentru marcarea hidranților interiori de incendiu.

- Personalul angajat la cetățile dacice de la Blidaru și Piatra Roșie a fost instruit în domeniul situațiilor de urgență.

- S-au montat prize în vitrinele expoziționale de la Secția Orăștie .

NOTA DE CONTROL nr. 4808/20.10.2020 încheiată cu prilejul controlului efectuat de IPJ Hunedoara și ISU Hunedoara privind verificarea respectării măsurilor pentru prevenirea răspândirii SARS COV-2. Nu au fost consemnate neconformități și nu au fost dispuse măsuri de remediere.

➤ INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ HUNEDOARA

NOTA DE CONTROL nr. 84743/24.08.2020 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării măsurilor Legii 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, ale Ordinului comun nr. 3577/2020/MMPS privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-COV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, pe perioada stării de alertă și ale HG nr. 668/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României și măsurile ce se aplică pe perioada acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID -19. Nu au fost consemnate neconformități și nu au fost dispuse măsuri de remediere.

NOTA DE CONTROL nr. 86508/23.11.2020 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării măsurilor prevederilor Legii 55/2020 actualizată și Legii 319/2006. Nu au fost consemnate neconformități și nu au fost dispuse măsuri de remediere.

ANUL 2021

➤ INSPECTORATUL PENTRU SITUATII DE URGENTA IANCU DE HUNEDOARA AL JUDETULUI HUNEDOARA

NOTA DE CONTROL nr. 3217906/28.01.2021 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării normelor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea instalațiilor aferente construcțiilor. La capitolul III au fost consemnate următoarele la Muzeul Civilizatiei Dacice si Romane Deva:

- Conform art. 7.23.2 lit b pct 2 și art. 7.23.7.2 lit e din I 17/2011 nu se asigură dotarea cu iluminat de securitate pentru evacuarea utilizatorilor conform normativului, la schimbarea de direcție, etaj 1 în zona matrită pentru clădirea Magna Curia din Deva.

MĂSURILE LUATE PENTRU REMEDIEREA NEREGULILOR consemnate și transmiterea către I.S.U. „IANCU DE HUNEDOARA” cu adresa 467/09.02.2021:

A fost suplimentat cu 3 (trei) lămpi de securitate pentru evacuarea utilizatorilor, la schimbarea de direcție în zona matrită din clădirea Magna Curia din Deva.

NOTA DE CONTROL nr. 3218065/10.06.2021 încheiată cu prilejul controlului efectuat de ISU Hunedoara privind verificarea dispozițiilor de apărare împotriva incendiilor la unitățile de cultură, cu ocazia evenimentului „Noaptea muzeelor” din data de 12.03.2021 . Nu au fost lăsate măsuri.

➤ INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ HUNEDOARA

NOTA DE CONTROL nr. 86522/15.01.2021 încheiată cu prilejul controlului privind verificarea respectării măsurilor Legii 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu noul coronavirus SARS-COV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, pe perioada stării de alertă. Nu au fost lăsate măsuri.

➤ RAPORTUL DE AUDIT PUBLIC- „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2021” cu nr. 10193/16.06.2021

Au fost duse la îndeplinire următoarele recomandări:

- Recomandarea nr. 1 - „Managerul va dispune elaborarea unei proceduri privind conflictul de interese”, a fost îndeplinită prin elaborarea procedurii de sistem;

- Recomandarea nr. 2 - „Managerul va dispune elaborarea/actualizarea procedurilor existente și cuprinderea prevederilor referitoare la înființarea, completarea și păstrarea registrului pentru menținerea evidenței, în scris, a consultațiilor oferite și a recomandărilor formulate de către persoanele responsabile către angajații care au solicitat consultanță în materia conflictelor de interese”, a fost îndeplinită, prin completarea procedurii de sistem cuprinsă la punctul nr. 1;

- Recomandarea nr. 3 - „Participarea la instruiți pe tema conflictelor de interese”, a fost îndeplinită prin elaborarea unui material transmis prin e-mail tuturor angajaților;

- Recomandarea nr. 4 - „Realizarea evaluării personalului cu privire la cunoașterea dispozițiilor legale în materia conflictelor de interese”, a fost îndeplinită prin elaborarea unui chestionar de opinie, on-line, prin google forms;

- Recomandarea nr. 5 - „Actualizarea codului de conduită al personalului Muzeului Civilizației Dacice și Romane cu privire la incompatibilități”, a fost îndeplinită, prin actualizarea acestuia;

- Recomandarea nr. 6 - „Actualizarea procedurii existente PS 01 etică și integritate”, a fost îndeplinită prin completarea și actualizarea măsurilor referitoare la incompatibilități;

- Recomandarea nr. 7 - „Participarea la instruiți pe tema incompatibilităților și diseminarea informațiilor tuturor salariaților”, a fost îndeplinită prin elaborarea unui material transmis prin e-mail tuturor angajaților;

- Recomandarea nr. 8 - „Evaluarea periodică a personalului cu privire la cunoașterea prevederilor legale în materie de incompatibilități și consemnarea rezultatului acesteia”, a fost îndeplinită prin elaborarea unui chestionar de opinie, on-line, prin Google Forms;

- Recomandarea nr. 9 - „Completarea Regulamentului intern/Codului de conduită prin introducerea tuturor prevederilor legislative referitoare la interdicția post-angajare (pantouflage)”, a fost îndeplinită, prin actualizarea Regulamentului intern;

- Recomandarea nr. 10 - „Elaborarea unei proceduri documentate de sistem privind prevenirea și gestionarea situațiilor privind interdicția post-angajare (pantouflage), a fost îndeplinită, prin elaborarea procedurii de sistem privind Pantouflage-ul;

- Recomandarea nr. 11 - „Desemnarea unei persoane responsabile cu monitorizarea situațiilor de pantouflage, a fost îndeplinită, prin emiterea managerului a Deciziei nr. 77/2021.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

➤ AUDIT PUBLIC INTERN

Raportul de audit public intern nr. 3911/03.03.2022

Misiunea de audit: „Modul de organizare a activității de gestiune a resurselor umane din entitatea publică” Perioada auditată: 01.01.2021 - 31.12.2021

Recomandare – Organizarea și funcționarea activității de resurse umane în raport cu prevederile legale. Termen de implementare 31.10.2022

Muzeul Civilizației Dacice și Romane va analiza Regulamentul de Organizare și Funcționare și va proceda la actualizarea acestuia, dacă este cazul, astfel încât acesta să reflecte structura instituției și să prezinte pe diferitele ei componente atribuții, competențe, niveluri de autoritate, responsabilități, mecanisme de relații, conform reglementărilor actelor normative aplicabile. Structura organizatorică trebuie stabilită în concordanță cu misiunea și cu scopul entității, astfel încât să sprijine procesul decizional printr-o delegare adecvată a responsabilităților și să servească realizării în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a obiectivelor stabilite. În acest sens instituția poate proceda la reorganizare astfel încât structurile organizatorice din cadrul acesteia să fie stabilite potrivit competențelor și atribuțiilor legale conferite în concordanță cu obiectivele generale și specifice stabilite. Menționăm că orice reorganizare a muzeelor sau colecțiilor publice de drept public care se află în subordinea autorităților administrației publice locale se aprobă prin hotărâre a autorităților publice tutelare, cu votul a jumătate plus unu din numărul total de consilieri, cu avizul prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

D.	Evoluția situației economico-financiare a instituției
-----------	--

1.	Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate
-----------	---

ANUL 2018

- Situația economico-financiară a instituției

Situația financiară furnizează date despre situația patrimoniului la finele anului 2018, precum și situația plăților efective și a cheltuielilor efective, a creditelor angajate și a celor bugetare individuale. Situația financiară este întocmită în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991, republicată și completată ulterior, OMFP nr. 629/2009, OMFPnr. 79/2010 și Normele metodologice nr. 82/18.01.2016.

- Execuția bugetară a perioadei raportate

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

- lei -

	Aprobat	Realizat	Încasat
TOTAL VENITURI	6.705.000	6.273.996	6.273.487
Venituri proprii	1.000.000	1.012.179	1.011.670
Subvenții	5.705.000	5.261.817	5.261.817

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării veniturilor este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2017	Realizat 2017	Prevăzut 2018	Realizat 2018
1. Venituri totale, din care:	6.833.000	5.010.418	6.705.000	6.273.487
- venituri proprii	853.000	701.491	1.000.000	1.011.670
- subvenții	5.980.000	4.308.927	5.705.000	5.261.817

Bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/ contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; alte cheltuieli; proiecte cu finanțare; cheltuieli de capital)

Bugetul total al instituției este divizat în funcție de cele patru capitole bugetare de bază:

a). *bugetul de cheltuieli pentru personal* – include cheltuielile legate de salarii, indemnizații, sporuri, contribuții angajator;

b). *bugetul de cheltuieli pentru bunuri și servicii* – include cheltuielile legate de întreținere, bunuri de natura obiectelor de inventar, reparații curente, deplasări, cărți și publicații, pregătire profesională, protecția muncii, alte cheltuieli cu bunuri și servicii;

c). *bugetul de alte cheltuieli* – include cheltuielile legate de acțiunile cu caracter științific social-cultural; sume aferente persoanelor cu handicap neincadrati;

d). *bugetul proiectelor finanțate* – include cheltuielile legate de realizarea proiectului complex cu titlul „Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc” - Acronim RO-CHER – finanțare de la bugetul de stat;

e). *bugetul cheltuielilor de capital* – prevăzut conform anexelor de labuget
O situație pe subcapitole bugetare se prezintă astfel:

Nr. crt.	Subdiviziune bugetară	Aprobat (mii lei)	Realizat(mii lei)	Procent(%)
	TOTAL	6.705,00	6.273,49	93,56%
I	Cheltuieli de personal, din care:	3.628,00	3.372,67	92,96%
	- chelt.salariale in bani	3.506,80	3.259,70	92,95%
	- contribuții	121,20	112,97	93,21%
II	Cheltuieli pentru bunuri și serv.	2.292,20	2.202,04	96,07%
III	Alte cheltuieli	547,80	476,77	87,03%
IV	Proiecte cu finanțare	130,00	130,00	100,00%
V	Cheltuieli de capital	107,00	92,01	86,00%

Comparativ cu perioada anterioara, situația realizării bugetului de cheltuieli este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2017	Realizat 2017	Prevăzut 2018	Realizat 2018
1.Cheltuieli totale, din care:	6.833.000	5.010.418	6.705.000	6.273.487
- cheltuieli de personal	2.863.700	2.728.787	3.628.000	3.376.690
- cheltuieli de funcționare	2.159.300	2.071.671	2.840.000	2.678.808
- cheltuieli de dezvoltare	1.810.000	209.960	237.000	222.011

- date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată

Programul	Denumirea proiectului	Devizul estimat (lei)	Devizul realizat (lei)
Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpozioanelor și conferințelor naționale și internaționale	Simpozionul „Representations, Signs and Symbols” (ediția a IV-a)	0	0
	Simpozionul „In Memoriam Ioan Andrițoiu. Stratigrafie și cronologie în spațiul transilvănean”	10.165	10.165
	Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.	30.000	29.984
	Simpozionul internațional „Micia Rediviva”	14.217	9.438
Program expoziții temporare	Exponatul lunii „Metalurgia fierului”	609	7
	„Comorile României”	0	0
	„Ștergarul zărăndean”	735	735
	„Muzele”	0	0
	„Județul Hunedoara ipostaze etnografice”	1.586	1.586
	„Angeli et Daemones”	500	446
	„Viața cotidiană în comunism: Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul comunist”	4.035	4.035
	Amenajarea spațiului expozițional din cadrul casei memoriale „Drăgan Muntean” de la Poienița Voinii	10.000	7.149
	„Ipostaze ale sculpturii hunedorene” - sculpturi din Colecția de Artă M.C.D.R.	0	0
	„Variaté”	0	0
	„Frumusețea neconvențională – Arta Tatuajului” / „Corpul uman-jurnal de evoluție umană. Istoria tatuajului european și în spațiul românesc” - O altă artă/Another art „Tatuajul ca formă de manifestare artistică. Expoziție – Art performance	9.700	9.700
	„Obiecte restaurate în anul 2018 în laboratorul de restaurare al MCDR”	2.000	1.920
	„Orăștia și Marea Unire”	15.000	12.061

	Expoziție „Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei. Tradiție și influență	2.583	2.564
	„Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva”	0	0
Program CENTENAR	„Apel către românii care dețin documente legate de evenimentul de la 1 Decembrie 1918”	0	0
	Realizarea paginii web „Marea Unire 1918-2018”	5.043	5.042
	Amenajarea spațiului expozițional	24.336	24.336
	Realizarea unor flyere privind promovarea actului istoric de la 1 Decembrie 1918 și achiziționare steaguri tricolore și steaguri UE	6.605	6.605
	Realizare mesh-uriși bannere cu logo-ul județului Hunedoara, creat pentru sărbătorirea Centenarului Marii Uniri, 1918-2018	20.778	20.778
	„La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva” (expoziție și catalog)	15.864	15.864
	„Ia românească-simbol al identității naționale” (expoziție)	2.042	2.042
	Realizarea de cocarde tricolore „1 Decembrie 1918-2018”. Realizarea de mape personalizate	27.247	27.247
	„Turul Centenarului”	1.100	1.045
	„Încoronarea suveranilor României Mari. Alba Iulia, 15 octombrie 1922” (expoziție)	36	36
	„Prin Europa în vreme de război – 100 de fotografii din albumul căpitanului Valeriu Pascu” (album)	15.000	12.750
	Expoziții de fotografie, documente, medalii, armament; proiecție de film istoric; sesiune științifică pe tema: Misiunea militară în Primul Război Mondial și înlăptuirea Marii Uniri. Rolul major al Misiunii	0	0

	Militare Franceze condusă de generalul Henri-Mathias Berthelot în dotarea și instruirea armatei române (parteneriat cu Academia Română)		
	„De la Marele Război la Marea Unire /”Ipostaze hunedorene din epopeea unității românești: 1918” (expoziție) și „Centenarul Marelui Război – Destine în instanțanee: înainte și după” (catalog de expoziție)	20.000	15.186
	„Monumentele eroilor din județul Hunedoara” (expoziție)	3.000	3.000
	Activități dedicate Centenarului Marii Uniri	12.000	10.250
Program evenimente cultural educaționale	Participarea MCDR la „Târgul de Turism al României”	1.665	1.665
	„Zestrea românească”, ediția a II-a	592	592
	„Oul împistrit”	0	0
	„Lecție de istorie vie” (proiecte educaționale)	0	0
	„Școala altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun” (Deva)	0	0
	„Târgul European al Castelelor”	832	832
	„Noaptea Muzeelor” (Deva)	16.800	16.766
	„Noaptea Muzeelor” (Orăștie)	3.200	3.200
	„Noaptea Muzeelor” (Brad)	0	0
	Participare la ceremonialul public dedicat „Zilei Eroilor” ce se va desfășura în Deva la Cimitirul Eroilor, str. Călugăreni	150	150
	„Călători în timp: personalități, evenimente și monumente pe harta Orăștiei”	0	0
	„Școala altfel” (Brad)	0	0
	„Școala de vară a meșterilor populari”	10.000	10.000
	„Ziua Internațională a copilului”	0	0
	„Școala de vară de restaurare ceramică”	3.345	3.343
	„Atelier de pictură – icoane”	400	388
	„Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu”	7.435	7.433
„Sânzienele – Sărbătoarea iei”	0	0	

	„Ateliere de vacanță”	0	0
	„Festival Dac Fest” - Uroi	60.000	60.000
	„Serbările Naționale de la Țebea”	20.000	18.369
	„Școala altfel” – partea a 2-a (Brad)	0	0
	„Praznic luminos”	500	343
	„Atelier de decorațiuni și felicitări pentru sărbătorile de iarnă” - cu implicarea copiilor	400	391
	„Ziua porților deschise” la siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice	0	0
Program editorial	Volum „Muzeul din Deva – Arc peste timp”	9.500	5.511
	Revista „Sargetia”. Publicarea revistei Sargetia. Acta Musei Devensis, numărul IX, serie nouă, 2018	30.000	22.050
	Volumul „Small Finds and their Significance” Editori: N. C. Rișcuța, O. C. Tutilă, C. Cristescu, Antoniu Marc	7.500	7.350
	Broșură „Orăștia și Marea Unire”	6.000	0
	Volumul „Representations, Signs and Symbols”	15.000	8.978
	Volumul „Sate la marginea lumii. Arhitectură tradițională din județul Hunedoara”	16.000	15.698
	Volumul „Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu”	15.500	15.435
	Volumul „Perspective și interpretări ale muzeologiei și patrimoniului în secolele XX-XXI”	3.000	3.000

- Gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției pentru anul 2018 este de **16,12%**.

Veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de tarife practicate

- bilete intrare muzeu: 611,97 mii lei;
- vânzare material publicitare: 136,01 mii lei;
- contracte de cercetare arheologică, istorică: 136,54 mii lei;
- taxă foto și filmare: 9,52 mii lei;

- taxă închiriere spațiu expozițional: 0,45 mii lei;
- **Gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);**

- **În anul 2018 veniturile proprii au fost în sumă de 1.011.670 lei.**

- **Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor**

Angajații instituției (personal de specialitate, administrativ și de întreținere) sunt plătiți din bugetul aprobat de Consiliul Județean Hunedoara.

Indicatori economici privind cheltuielile de personal prevăzuți și realizați:

Buget total aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal realizat (mii lei)	Ponderea în cadrul bugetului	Media cheltuielilor pe angajat pe an (mii lei)	Venitul mediu brut lunar pe un angajat (mii lei)
6.705,00	3.628,00	3.376,69	50,36%	41,69	3,52

- **Ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total**

În analiza cheltuielilor de capital, trebuie să ținem seama atât de sumele prevăzute în buget cât și de realizarea acestora. Situația fondurilor pentru perioada 01.01.2018 – 31.12.2018 se prezintă astfel:

Buget total		Ponderea în cadrul bugetului	
Aprobat (mii lei)	Realizat (mii lei)	aprobat	realizat
107,00	92,01	1,60%	1,43%

Principalele cheltuieli de investiții efectuate de către instituția noastră în cursul anului 2018 sunt prezentate pe capitole de cheltuieli, după cum urmează:

- **Construcții:** -
- **Dotari independente:**
 - Motocoasă: 9,38 mii lei;
 - Sistem de securitate Muzeu Vechi Sarmizegetusa: 4,63 mii lei;
 - Instalație de ventilare Laborator restaurare ceramică/metal/carte veche și Depozit Arheologie: 35,00 mii lei
- **Alte cheltuieli asimilate investițiilor:**
 - Licențe software: 11,36 mii lei;
 - Recertificare Sistem de management al calității: 1,79 mii lei;
 - Restaurare Stelă Funerară: 22,80 mii lei;
 - Refacere elemente de legătorie carte veche: 7,05 mii lei.
- **- gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);**
Gradul de acoperire a salariilor din subvenție este 100%.

ANUL 2019

- Situația economico-financiară a instituției

Situația financiară furnizează date despre situația patrimoniului la finele anului 2019, precum și situația plăților efective și a cheltuielilor efective, a creditelor angajate și a celor bugetare individuale. Situația financiară este întocmită în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991, republicată și completată ulterior, OMFP nr. 629/2009, OMFP nr. 3265/2019, OMFP nr. 1/2020, OMFP nr. 3751/2019 cuprinzând Normele metodologice privind încheierea exercițiului bugetar 2019.

- Execuția bugetară a anului 2019

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

- lei -

	Aprobat	Realizat	Încasat	De Încasat
TOTAL VENITURI	8.532.500	8.101.907	8.101.638	38.902
Venituri proprii	1.020.000	967.946	967.677	38.902
Subvenții	7.512.500	7.133.961	7.133.961	-

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării veniturilor este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2018	Realizat 2018	Prevăzut 2019	Realizat 2019
1. Venituri totale, din care:	6.705.000	6.273.487	8.532.500	8.101.638
- venituri proprii	1.000.000	1.011.670	1.020.000	967.677
- subvenții	5.705.000	5.261.817	7.512.500	7.133.961

Bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; alte cheltuieli; proiecte cu finanțare; cheltuieli de capital)

Bugetul total al instituției este divizat pe următoarele capitole bugetare:

a). *bugetul cheltuieli de personal* – include cheltuieli salariale în bani (salarii de bază, indemnizații, sporuri), cheltuieli salariale în natură (vouchere de vacanță) și contribuția asigurătoare pentru muncă;

b). *bugetul de cheltuieli pentru bunuri și servicii* – include cheltuieli legate de întreținere și funcționare, bunuri de natura obiectelor de inventar, reparații curente, deplasări, cărți și publicații, pregătire profesională, protecția muncii, alte cheltuieli cu bunuri și servicii;

c). *bugetul de alte cheltuieli* – include cheltuieli legate de acțiunile cu caracter științific și social-cultural; sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate;

d). *bugetul proiectelor finanțate* – include cheltuieli legate de realizarea proiectului complex cu titlul „Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc” - Acronim RO-CHER – finanțare de la bugetul de stat;

e). *bugetul cheltuielilor de capital* – prevăzut conform anexelor de la buget
O situație pe subcapitole bugetare se prezintă astfel:

Nr. crt.	Subdiviziune bugetară	Aprobat (mii lei)	Realizat(mii lei)	Procent(%)
	TOTAL	8.532,50	8.101,64	94,95%
I	Cheltuieli de personal, din care:	5.188,50	4.902,44	94,48%
	- chelt. salariale în bani și natură	5.071,70	4.797,85	94,60%
	- contribuția asig.de muncă	116,80	104,59	89,55%
II	Cheltuieli pentru bunuri și serv.	2.251,90	2.157,38	95,80%
III	Alte cheltuieli	616,60	600,89	97,45%
IV	Proiecte cu finanțare	150,00	150,00	100,00%
V	Cheltuieli de capital	325,50	290,93	89,38%

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării bugetului de cheltuieli este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2018	Realizat 2018	Prevăzut 2019	Realizat 2019
1.Cheltuieli totale, din care:	6.705.000	6.273.487	8.532.500	8.101.638
- cheltuieli de personal	3.628.000	3.376.690	5.188.500	4.902.443
- cheltuieli de funcționare	2.840.000	2.678.808	2.868.500	2.758.263
- cheltuieli de dezvoltare	237.000	222.011	475.500	440.932

- date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată

Programul	Denumirea proiectului	Devizul estimat (lei)	Devizul realizat (lei)
Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale	Simpozionul științific internațional „Representations, Signs and Symbols” (ediția a IV-a)	14.000	13.844
	Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane	30.000	29.159
	Simpozionul științific internațional „Minorities at the Edges of Empires”	0	0

	Evenimentul cultural-științific „Subiecte tabu în cercetare. Istorie, arheologie, antropologie”	2.000	1.400
	Conferința științifică internațională <i>Istorie, Cultură și Cercetare</i> .	15.000	15.000
	Simpozionul Științific Național Micia Rediviva	10.000	9.565
Program expoziții temporare	Exponatul lunii	0	0
	„Outsider Art”	0	0
	„Șoimuș Teleghi – un sit arheologic de pe valea Mureșului”	0	0
	„Tradiție și influență”	0	0
	„Metode moderne, neintruzive, de cercetare, aplicate în situri arheologice la câmpie și la deal și munte”	15.000	14.166
	„Sculpturi din patrimoniul muzeului din Deva semnate Ioan Șeu”	6.000	5.620
	„Vechi icoane din Zarand”	0	0
	Expoziție de artă „Comunicare prin culoare” în parteneriat cu Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, intitulată „Comunicare prin culoare”	0	0
	„Cântec de fluier”	0	0
	„Civilizația lemnului – Codrul, frate cu românul”	10.000	10.000
	„Satul hunedorean în imagini”	0	0
	„Obiecte restaurate în anul 2019”	0	0
	„Satul Românesc, un paradis pierdut?”	0	0
	„Viața cotidiană în comunism: Colecții și colecționari hunedoreni. Vânătoare și pescuit”	0	0
	„Icoane pe sticlă”	0	0
	„Șoimăritul - pasiune și artă”	0	0
	Expoziție aniversară „Cetatea Regală a Devei, 750”	17.000	16.980
	„Poezia frunzei”	0	0
	„Zbor”	500	500
	„Tradiții militare orăștience”	0	0
„Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva” (Proiectul a început în anul 2018 și are ca	40.540	38.155	

	obiectiv general punerea în valoarea a subsolului Magna Curia. În anul 2019 a fost realizat conceptul expozițional)		
	„Patrimoniu: contemporan, imaterial, universal”	0	0
	„Cultură și tipar european la Deva: carte veche din secolele XVI-XVIII”	0	0
	„Micia, arc peste timp”	10.000	10.000
	„Vestimentație feminină inspirată din perioada evului mediu târziu”	15.000	15.000
	„Păstoritul tradițional din județul Hunedoara”	4.500	4.500
	„Culoare și sacralitate”	10.000	9.500
	„Expoziție de ceramică arhaică”	0	0
	„Piese reprezentative din colecția de arheologie a muzeului devena”	30.000	29.838
	„Arhitectura din zona capitalei Regatului Dac”	8.000	7.305
	„Ceramica de Batiz” - Piese de ceramică fină de Batiz din patrimoniul MCDR	10.000	9.931
	„Salonul de iarnă” al AAFH, ediția a III-a	500	500
Program evenimente cultural educaționale	„Civilizație românească și cultură democratică”, ed. a IV-a, coordonat de Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” din Călan	0	0
	„Târgul de Turism al României”(ediția de iarnă 2019)	0	0
	„Zestrea românească”, ediția a III-a	0	0
	„Oul împistrit”	0	0
	„Workshop de pictură - Icoane pe sticlă”	0	0
	„Școala altfel”	0	0
	„Noaptea Muzeelor” - Deva	30.000	29.107
	„Noaptea Muzeelor” (Noapte albă la muzeu) - Orăștie	1.150	1.143
	„Noaptea muzeelor” - Brad	0	0
	„Târgul European al Castelelor”	0	0
	Workshop-uri	7.000	6.167
	„Ziua Internațională a copilului” / Ziua porților deschise la MCDR	9.230	9.230
	„Școala de vară de restaurare ceramică”, Ediția a II-a	3.000	2.261

	„Sânzienele - Sărbătoarea iei”	0	0
	„Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu”	2.500	2.500
	„Școala de vară de etnografie”	6.000	5.624
	„Comorile lumii”	0	0
	Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice	0	0
	„Ateliere de vacanță”	0	0
	„Festivalul Dac Fest”	80.000	80.000
	„Serbările Naționale de la Țebea”	20.000	19.661
	„Comorile lumii”	0	0
	„Școală de toamnă a meșterilor populari”	10.000	10.000
	„1479, Victoria creștinătății. Bătălia de la Câmpul Pâinii”	0	0
	„Caravana „Istoria și civilizația tracilor”	18.000	17.078
	„Târgul de Turism al României” (ediția de toamnă 2019)	0	0
	Manifestare dedicată împlinirii a 30 de ani de la Revoluția Română din decembrie 1989	500	500
Program editorial	Revista Sargetia anuarul Muzeului Civilizației Dacice și Romane;	35.000	34.650
	Volum de prezentare a muzeului din Deva: The Deva Museum – Arch Over Time (Autor: I. V. Ferencz);	13.000	12.128
	Catalog de expoziție: „Piese reprezentative din colecția de arheologie a muzeului devena”;	14.000	14.000
	Reeditarea publicației Volum „Hunedoara în imagini” (Autori: Adela Herban și Cristina Ploșcă);	17.000	17.000
	Volum: Jurnalul unei deportate. Ileana Paulina Geller „față în față” cu Donbasul (Autor: Gherghina Boda în colaborare cu Dumitru-Cătălin Rogojanu);	2.600	2.600
	Volumul III: Istorie, cultură și cercetare (Autori: Gherghina Boda și Dumitru-Cătălin Rogojanu);	6.400	6.400

	Volum: Cetatea Deva. 750 de ani de la prima atestare documentară (Editor - Ionuț-Cosmin Codrea, text: Ionuț-Cosmin Codrea, Cristina Bodó, Daniela Marcu Istrate).	12.180	12.180
--	---	--------	--------

- Gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției pentru anul 2019 este de **11, 94%**.

Veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de tarife practicate

- bilete intrare muzeu: 594, 02 mii lei;
- vânzare material publicitare: 115, 62 mii lei;
- contracte de cercetare arheologică, istorică: 95, 96 mii lei;
- taxă foto si filmare: 13, 71 mii lei;
- taxă închiriere spațiu expozițional: 0, 37 mii lei;

- Gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);

- **În anul 2019 veniturile proprii au fost în sumă de 967.677 lei.**

- Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor

Angajații instituției (personal de specialitate, administrativ și de întreținere) sunt plătiți din bugetul aprobat de Consiliul Județean Hunedoara.

Indicatori economici privind cheltuielile de personal prevăzuți și realizați:

Buget total aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal realizat (mii lei)	Ponderea în cadrul bugetului	Media cheltuielilor pe angajat pe an (mii lei)	Venitul mediu brut lunar pe un angajat (mii lei)
8.532,50	5.188,50	4.902,44	57,46%	60,52	5,11

- Ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total

În analiza cheltuielilor de capital, trebuie să ținem seama atât de sumele prevăzute în buget cât și de realizarea acestora. Situația fondurilor pentru perioada 01.01.2019 – 31.12.2019 se prezintă astfel:

Buget total		Ponderea in cadrul bugetului	
Aprobat (mii lei)	Realizat (mii lei)	aprobat	realizat
325,50	290,93	3,81%	3,59%

Principalele cheltuieli de investiții efectuate de către instituția noastră în cursul anului 2019 sunt prezentate pe capitole de cheltuieli, după cum urmează:

- **Construcții:** -
- **Dotari independente:**
 - Sistem de supraveghere video și efracție Casa Memorială „Drăgan Muntean”: 6,83 mii lei;
 - Website Tracologie: 12,44 mii lei;
- **Alte cheltuieli asimilate investițiilor:**
 - Licențe software: 17,19 mii lei;
 - Recertificare Sistem de management al calității: 0,95 mii lei;
 - DALI „Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer și Aeraria” situl arheologic UTS: 101,00 mii lei;
 - SF „Centrul de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centru cibernetic” Muzeu vechi Constantin Daicoviciu: 79,43 mii lei;
 - Reparații capitale la acoperișul Muzeului de Istorie Locală și Etnografie Brad: 73,09 mii lei.
- **- gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);**

Gradul de acoperire a salariilor din subvenție este 100%.

ANUL 2020

- Situația economico-financiară a instituției

Situația financiară furnizează date despre situația patrimoniului la finele anului 2020, precum și situația plăților efective și a cheltuielilor efective, a creditelor angajate și a celor bugetare individuale. Situația financiară este întocmită în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991, republicată și completată ulterior, OMFP nr. 629/2009, OMFP nr. 3265/2019, OMFP nr. 1/2020, OMFP nr. 3155/15.12.2020 cuprinzând Normele metodologice privind încheierea exercițiului bugetar 2020.

- Execuția bugetară a anului 2020

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

- lei -

	Aprobat	Realizat	Încasat	De Încasat
TOTAL VENITURI	8.019.500	7.647.777	7.618.351	29.500
Venituri proprii	1.257.500	885.777	856.351	29.500
Subvenții	6.762.000	6.762.000	6.762.000	-

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării veniturilor este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2019	Realizat 2019	Prevăzut 2020	Realizat 2020
1. Venituri totale, din care:	8.532.500	8.101.638	8.019.500	7.618.351
- venituri proprii	1.020.000	967.677	1.257.500	856.351
- subvenții	7.512.500	7.133.961	6.762.000	6.762.000

Bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; alte cheltuieli; proiecte cu finanțare; cheltuieli de capital)

Bugetul total al instituției este divizat pe următoarele capitole bugetare:

a). *bugetul cheltuieli de personal* – include cheltuieli salariale în bani (salarii de bază, indemnizații, sporuri), cheltuieli salariale în natură (vouchere de vacanță) și contribuția asigurătorie pentru muncă;

b). *bugetul de cheltuieli pentru bunuri și servicii* – include cheltuieli legate de întreținere și funcționare, bunuri de natura obiectelor de inventar, reparații curente, deplasări, cărți și publicații, pregătire profesională, protecția muncii, alte cheltuieli cu bunuri și servicii;

c). *bugetul de alte cheltuieli* – include cheltuieli legate de acțiunile cu caracter științific și social-cultural; sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate;

d). *bugetul proiectelor finanțate* – include cheltuieli legate de realizarea proiectului complex cu titlul „Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc” - Acronim RO-CHER – finanțare de la bugetul de stat;

e). *bugetul cheltuielilor de capital* – prevăzut conform anexelor de la buget

Situația realizării bugetului de cheltuieli, pe subcapitole bugetare, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Subdiviziune bugetară	Credite bugetare (mii lei)	Plăți aprobate (mii lei)	Plăți efectuate (mii lei)	Procent(%) plăți realizat
	TOTAL	8.019,50	7.618,35	7.618,35	100%
I	Cheltuieli de personal, din care:	5.680,00	5.545,46	5.545,46	100%
	- chelt. salariale în bani și natură	5.555,00	5.426,07	5.426,07	100%
	- contribuția asig.de muncă	125,00	119,39	119,39	100%
II	Cheltuieli pentru bunuri și serv.	1.947,50	1.770,45	1.770,45	100%
III	Alte cheltuieli	172,00	113,39	113,39	100%
IV	Proiecte cu finanțare	220,00	189,05	189,05	100%
V	Cheltuieli de capital	0,00	0,00	0,00	0,00%

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării bugetului de cheltuieli este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2019	Realizat 2019	Prevăzut 2020	Realizat 2020
1.Cheltuieli totale, din care:	8.532.500	8.101.638	8.019.500	7.618.351
- cheltuieli de personal	5.188.500	4.902.443	5.680.000	5.545.467
- cheltuieli de funcționare	2.868.500	2.758.263	2.119.500	1.883.834
- cheltuieli de dezvoltare	475.500	440.932	220.000	189.050

- date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată

Programul	Denumirea proiectului	Devizul estimat (lei)	Devizul realizat (lei)
Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpozioanelor și conferințelor naționale și internaționale	Conferința științifică internațională <i>Istorie, Cultură și Cercetare.</i>	0	0
Program expoziții temporare	Exponatul lunii	0	0
	Expoziție de ceramică a artistei Geanina Luminița Vataman	0	0
	„Neutral” - Expoziție aniversară de pictură	500	490,37
	„Magna ...Caricatura”	2000	1951,49
	„140 de ani de la înființarea Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara”	2500	980
	„Poezia frunzei” - Expoziția de fotografie	0	0
	„Restituiri istorice” Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2020	1000	504,80
	„Producția ceramică în Munții Orăștiei”	3500	3500
	Salonul de iarnă – Ediția a IV-a	500	500
Program evenimente cultural	Comemorarea eroului național Avram Iancu (Amenajarea Complexului de monumente	7300	7190,39

educaționale	Țebea)		
	Proiectul „Spurius, ghidul tău virtual”	2000	2000
	„Noaptea muzeelor”:Brad	100	0
	„Noaptea muzeelor”: Deva	9000	9000
Program editorial	Revista Sargetia anuarul Muzeului Civilizației Dacice și Romane;	25352	25350
	Volum: „Din activitatea Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara”	6000	6000
	„Istorie, Cultură și Cercetare” - volumul IV	7000	7000

- Gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției pentru anul 2020 este de **11, 24%**.

Veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de tarife practicate

- bilete intrare muzeu: 494,76 mii lei;
- vânzare material publicitare: 77,63 mii lei;
- taxă foto si filmare: 0,45 mii lei;
- contracte de cercetare arheologică, istorică: 79,85 mii lei;
- taxă închiriere spațiu expozițional: 0,00 mii lei;

- Gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);

- **În anul 2020 veniturile proprii realizate au fost în sumă de 885.777 lei.**

- Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor

Angajații instituției (personal de specialitate, administrativ și de întreținere) sunt plătiți din bugetul aprobat de Consiliul Județean Hunedoara.

Indicatori economici privind cheltuielile de personal prevăzuți și realizați:

Buget total aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal realizat (mii lei)	Ponderea în cadrul bugetului	Media cheltuielilor pe angajat pe an (mii lei)	Venitul mediu brut lunar pe un angajat (mii lei)
8.019,50	5.680,00	5.547,36	69,17%	68,49	5,78

În anul 2020 nu au fost efectuate cheltuieli de capital.

- **Gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);** Gradul de acoperire a salariilor din subvenție este 100%.

ANUL 2021

- Situația economico-financiară a instituției

Situația financiară furnizează date despre situația patrimoniului la finele anului 2021, precum și situația plăților efective și a cheltuielilor efective, a creditelor angajate și a celor bugetare individuale. Situația financiară este întocmită în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991, republicată și completată ulterior, Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, OMFP nr. 629/2009, OMFP nr. 3265/2019, OMFP nr. 1/2020, OMFP nr. 1536/15.12.2021 cuprinzând Normele metodologice privind încheierea exercițiului bugetar 2021.

- Execuția bugetară a anului 2021

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

-lei -

	Aprobat	Realizat	Încasat	De Încasat
TOTAL VENITURI	7.761.000	7.549.207	7.528.384	50.000
Venituri proprii	690.000	750.762	729.939	50.000
Subvenții	7.071.000	6.798.445	6.798.445	-

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării veniturilor este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2020	Realizat 2020	Prevăzut 2021	Realizat 2021
1. Venituri totale, din care:	8.019.500	7.619.351	7.761.000	7.549.207
- venituri proprii	1.257.500	856.351	690.000	750.762
- subvenții	6.762.000	6.762.000	7.071.000	6.798.445

Bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; alte cheltuieli; proiecte cu finanțare; cheltuieli de capital)

Bugetul total al instituției este divizat pe următoarele capitole bugetare:

a). *bugetul cheltuieli de personal* – include cheltuieli salariale în bani (salarii de bază, indemnizații, sporuri), cheltuieli salariale în natură (vouchere de vacanță) și contribuția asiguratorie pentru muncă;

b). *bugetul de cheltuieli pentru bunuri și servicii* – include cheltuieli legate de întreținere și funcționare, bunuri de natura obiectelor de inventar, reparații curente, deplasări, cărți și publicații, pregătire profesională, protecția muncii, alte cheltuieli cu bunuri și servicii;

c). *bugetul de alte cheltuieli* – include cheltuieli legate de acțiunile cu caracter științific și social-cultural; sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate;

d). *bugetul proiectelor finanțate* – include cheltuieli legate de realizarea proiectului complex cu titlul „Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea,

conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc” - Acronim RO-CHER – finanțare de la bugetul de stat;

e). *bugetul cheltuielilor de capital* – prevăzut conform anexelor de la buget

Situația realizării bugetului de cheltuieli, pe subcapitole bugetare, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Subdiviziune bugetară	Credite bugetare (mii lei)	Plăți aprobate (mii lei)	Plăți efectuate (mii lei)	Procent(%) plăți realizat
	TOTAL	7.761,00	7.528,38	7.528,38	100%
I	Cheltuieli de personal, din care:	5.724,50	5.511,76	5.511,76	100%
	- chelt. salariale în bani și natură	5.598,50	5.390,48	5.390,48	100%
	- contribuția asig.de muncă	126,00	121,28	121,28	100%
II	Cheltuieli pentru bunuri și serv.	1.855,60	1.839,00	1.839,00	100%
III	Alte cheltuieli	149,90	146,62	146,62	100%
IV	Proiecte cu finanțare	31,00	31,00	31,00	100%
V	Cheltuieli de capital	0,00	0,00	0,00	0,00%

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării bugetului de cheltuieli este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2020	Realizat 2020	Prevăzut 2021	Realizat 2021
1.Cheltuieli totale, din care:	8.019.500	7.618.351	7.761.000	7.528.383
- cheltuieli de personal	5.680.000	5.545.467	5.724.500	5.511.767
- cheltuieli de funcționare	2.119.500	1.883.834	2.005.500	1.985.616
- cheltuieli de dezvoltare	220.000	189.050	31.000	31.000

- date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată:

Programul	Denumirea proiectului	Devizul estimat (lei)	Devizul realizat (lei)
Program expoziții temporare	Exponatul lunii	0	0
	„Miresmele primăverii”	0	0
	„Povestea hârtiei”	0	0
	Miniexpoziții organizate în cadrul Shopping City –Deva	14.820	14.800

	„Sub vremi”	0	0
	„Dantela - îndemânare și rafinament”	0	0
	„Mărturii preistorice în zona Orăștiei”	0	0
	„Lucrări de Artă Contemporană din Colecția Sorin Costina”	0	0
	Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb	0	0
	„Anima”	0	0
	Afganistan – chipuri ale războiului. Armata română în teatrele de operațiuni	5.000	4.900
	„Interferențe”	0	0
	„Restituiri istorice 2021” Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2021	0	0
	„Dacii din zona capitalei Regatului Dac”	0	0
	Zilele icoanei, ediția a X-a, 2021 – „Patrimoniu contemporan, imaterial, universal”	0	0
	„Poezia frunzei”	0	0
	„Colecția de pipe de lut a MCDR Deva”	0	0
	„Salonul de iarnă – Ediția a V-a”	0	0
	„Târgul European al Castelelor”	0	0
Program evenimente cultural educaționale	„Noaptea muzeelor”: expoziții, întâlnire cu poeții populari, demonstrații meșteșuguri la Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad	0	0
	„Noaptea Muzeelor”- Deva	0	0
	„Sărbătoarea iei - Sânzienele”: manifestare dedicată iei populare; reconstituirea obiceiului de Sânziene; recital de poezie al poezilor populari din zona Brad	0	0
	„Omagierea personalității lui Aurel Vlaicu”	180	179

	„Ateliere de vacanță”: ateliere de pictură pe sticlă, de pictură pe piatră, de olărit	0	0
	Intâlniri lunare ale scriitorilor brădeni și din împrejurimi	0	0
	Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice	0	0
	„Under History”	0	0
	„Ziua patrimoniului”	0	0
	„Proiectul Muzeul E-Smart” în colaborare cu E-smart English School – în limba română și engleză	0	0
	„Spurius, ghidul virtual al lumii romane”, 2019 – 2022	0	0
	„Viața ...în cca 5 minute” pe canalul youtube al MCDR.	0	0
	„Lumina din veșnicie” - manifestare comemorativă, la 40 de zile de la înveșnicirea PS Părinte Gurie	0	0

- Gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției pentru anul 2021 este de 9,696 %.

Veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de tarife practicate

- bilete intrare muzeu: 476,45 mii lei;
- vânzare material publicitare: 46,29 mii lei;
- taxă foto și filmare: 0,18 mii lei;
- contracte de cercetare arheologică, istorică: 176,29 mii lei;
- taxă închiriere spațiu expozițional: 0,00 mii lei;

- Gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);

- În anul 2021 veniturile proprii realizate au fost în sumă de 750.762 lei.

- Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor

Angajații instituției (personal de specialitate, administrativ și de întreținere) sunt plătiți din bugetul aprobat de Consiliul Județean Hunedoara.

Indicatori economici privind cheltuielile de personal prevăzuți și realizați:

Buget total aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal realizat (mii lei)	Ponderea în cadrul bugetului	Media cheltuielilor pe angajat pe an (mii lei)	Venitul mediu brut lunar pe un angajat (mii lei)
7.761,00	5.724,50	5.511,76	71,02%	68,05	5,74

În anul 2021 nu au fost efectuate cheltuieli de capital.

- **Gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);**

Gradul de acoperire a salariilor din subvenție este 100%.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

Situația financiară furnizează date despre situația patrimoniului, precum și situația plăților efective și a cheltuielilor efective, a creditelor angajate și a celor bugetare individuale, în concordanță cu balanța contabilă la 31.05.2022. Situația financiară este întocmită în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991, republicată și completată ulterior, Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare

- Execuția bugetară a perioadei 01.01.2022 – 31.05.2022

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

- lei -

	Aprobat	Realizat	Încasat	Încasat din anii precedenți
TOTAL VENITURI	4.446.000	3.585.096	3.633.278	50.000
Venituri proprii	300.000	111.096	159.278	50.000
Subvenții	4.146.000	3.474.000	3.474.000	-

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării veniturilor este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2020	Realizat 2020	Prevăzut 2021	Realizat 2021	Prevăzut Ianuarie – Iunie 2022	Realizat Ianuarie – Mai 2022
1. Venituri totale, din care:	8.019.500	7.619.351	7.761.000	7.549.207	4.446.000	3.585.096
- venituri proprii	1.257.500	856.351	690.000	750.762	300.000	111.096
- subvenții	6.762.000	6.762.000	7.071.000	6.798.445	4.146.000	3.474.000

Bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; alte cheltuieli; proiecte cu finanțare; cheltuieli de capital)

Bugetul total al instituției este divizat pe următoarele capitole bugetare:

a). *bugetul cheltuieli de personal* – include cheltuieli salariale în bani (salarii de bază, indemnizații, sporuri), cheltuieli salariale în natură (vouchere de vacanță) și contribuția asigurătoare pentru muncă;

b). *bugetul de cheltuieli pentru bunuri și servicii* – include cheltuieli legate de întreținere și funcționare, bunuri de natura obiectelor de inventar, reparații curente, deplasări, cărți și publicații, pregătire profesională, protecția muncii, alte cheltuieli cu bunuri și servicii;

c). *bugetul de alte cheltuieli* – include cheltuieli legate de acțiunile cu caracter științific și social-cultural; sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate;

d). *bugetul proiectelor finanțate*

e). *bugetul cheltuielilor de capital*

Situația realizării bugetului de cheltuieli, pe subcapitole bugetare, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Subdiviziune bugetară	Credite bugetare (mii lei)	Plăți aprobate (mii lei)	Plăți efectuate (mii lei)	Procent(%) plăți realizat
	TOTAL	4.446,00	3.212,66	3.212,66	100%
I	Cheltuieli de personal, din care:	3.009,00	2.395,95	2.395,95	100%
	- chelt. salariale în bani și natură	2.947,00	2.346,23	2.346,23	100%
	- contribuția asig.de muncă	62,00	49,72	49,72	100%
II	Cheltuieli pentru bunuri și serv.	1.088,00	704,47	704,47	100%
III	Alte cheltuieli	349,00	112,24	112,24	100%

Comparativ cu perioada anterioară, situația realizării bugetului de cheltuieli este redată în tabelul de mai jos:

- lei -

Categorii	Prevăzut 2020	Realizat 2020	Prevăzut 2021	Realizat 2021	Prevăzut Ianuarie – Iunie 2022	Realizat Ianuarie – Mai 2022
1.Cheltuieli totale, din care:	8.019.500	7.618.351	7.761.000	7.528.383	4.446.000	3.212.657
- cheltuieli de personal	5.680.000	5.545.467	5.724.500	5.511.767	3.009.000	2.395.948
- cheltuieli de funcționare	2.119.500	1.883.834	2.005.500	1.985.616	1.437.000	816.709
- cheltuieli de dezvoltare	220.000	189.050	31.000	31.000	0	0

- date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022:

Programul	Denumirea proiectului	Devizul estimat (lei)	Devizul realizat (lei)
Program expoziții temporare	Exponatul lunii	0	0
	„Fluturi cu soare”	0	0
	„Foto prospectiuni”	0	0
	„ Les mondes au-delà „	150	111
	„Poezia frunzei”	0	0
	„Art-Retrospectiva 2018-2022”	0	0
	„Interferențe”	0	0
	„Munții noștri aur poartă”	10.000	6.200
	„Dantela și fileul - îndemânare și rafinament”	800	800
	„Outsider Art”- „Lumea mea, puțin altfel decât lumea ta”	0	0
Program evenimente culturale educaționale	„Proiectul Muzeul E-Smart” în colaborare cu ONG-uri din județul Hunedoara	0	0
	„Spurius, ghidul virtual la lumii romane”, 2019 – 2022	0	0
	Continuarea programului „Viața ...în cca 5 minute” pe canalul YouTube al MCDR.	0	0
	Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului muzeului în colaborare cu Asociația Suport în Educație Hunedoara	0	0
	„Oul împistrit” - Atelier de încondeiere a ouălor de Paște și de bătut toaca	0	0
	„WORKSHOP StudArt, Ediția a III-a”	1.200	1.193
	„Târgul European al Castelelor”	0	0
	„Noaptea muzeelor”: expoziții, întâlniri cu poeții populari, demonstrații meșteșuguri la Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad	100	100
	„Noaptea Muzeelor”- Deva	30.000	22.953
	„Noaptea Muzeelor”- Orăștie	5.000	2.000
„Școala altfel”: ateliere pe diverse meșteșuguri; întâlniri cu meșteri populari din zonă	0	0	

	„Under History II”	50.000	40.645
	„Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb”	0	0
Program editorial	- Revista Sargetia”.Publicarea revistei Sargetia. Acta Musei Devensis, numărul XII, serie nouă, 2021	45.000	13.750
Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile MCDR	Restaurare obiecte de metal, ceramică și carte veche în laboratorul propriu al MCDR	0	0

- Gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției pentru perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 este de **3,098 %**.

Veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de tarife practicate

- bilete intrare muzeu: 77,93 mii lei;
- vânzare material publicitare: 14,00 mii lei;
- taxă foto si filmare: 1,15 mii lei;
- contracte de cercetare arheologică, istorică: 18,02 mii lei.

- Gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);

- **În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 veniturile proprii realizate au fost în sumă de 111.096 lei.**

- Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor

Angajații instituției (personal de specialitate, administrativ și de întreținere) sunt plătiți din bugetul aprobat de Consiliul Județean Hunedoara.

Indicatori economici privind cheltuielile de personal prevăzuți și realizați:

Buget total aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal aprobat (mii lei)	Cheltuieli de personal realizat (mii lei)	Ponderea în cadrul bugetului	Media cheltuielilor pe angajat pe an (mii lei)	Venitul mediu brut lunar pe un angajat (mii lei)
4.446,00	3.009,00	2.395,95	53,89%	29,87	6,11

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 nu au fost efectuate cheltuieli de capital.

- **Gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);**

Gradul de acoperire a salariilor din subvenție este 100%.

2.	Evoluția valorii indicatorilor de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției din următorul tabel:
-----------	---

Nr. crt.	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	PERIOADA EVALUATĂ				
		2018	2019	2020	2021	2022 (ianuarie - mai)
1.	Cheltuieli pe beneficiar (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/nr. de beneficiari	Subvenție 5.261.817 lei + venituri 1.011.670 lei – cheltuieli de capital 92.011 lei: nr.beneficiari 140.000 = 44,15 lei	Subvenție 7.133.961 lei + venituri 967.677 lei – cheltuieli de capital 290.931 lei: nr. beneficiari 154.440 = 50,57 lei	Subvenție 6.762.000 lei + venituri 856.351 lei – cheltuieli de capital 0,00 lei: nr.total de beneficiari 141.718 (din nr.total de beneficiari virtuali sunt 92.823)= 53,76 lei	Subvenție 6.798.445 lei + venituri 750.762 lei – cheltuieli de capital 0,00 lei: nr.total de beneficiari 167.487 (din nr.total de beneficiari virtuali sunt 115.486)= 45,07 lei	Subvenție 3.474.000 lei + venituri 111.096 lei – cheltuieli de capital 0,00 lei: nr. total de beneficiari 82.338 (din nr. total de beneficiari virtuali sunt 68.446)= 43,54 lei
2.	Fonduri nerambursabile atrase (lei)	130.000 lei – Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc(RO-CHER)	150.000 lei – Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc(RO-CHER)	189.050 lei – Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc(RO-CHER)	31.000 lei – Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc(RO-CHER)	Fonduri nerambursabile atrase 0
3.	Număr de activități educaționale	20	20	32 desfășurate on-line	22 desfășurate on-line	20 desfășurate la sediu și on-line
4.	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	272	350	696	139	116
5.	Număr de beneficiari neplătitori	14.598	81.701	92.872	115.732	72.760
6.	Număr de beneficiari plătitori	125.402	72.739	48.846	51.755	9.578
7.	Număr de expoziții/Număr de reprezentări/Frecvența medie zilnică	32 cu frecvență lunară(Exponatul lunii) și trimestrială	32 cu frecvență lunară(Exponatul lunii) și trimestrială	12 cu frecvență lunară(Exponatul lunii) și trimestrială	12 cu frecvență lunară (Exponatul lunii) și trimestrială	20 cu frecvență lunară (Exponatul lunii) și trimestrială

8.	Număr de proiecte/acțiuni culturale	64	72	18 la sediu și 152 desfășurate on-line	34 la sediu și 82 desfășurate on-line	24 la sediu și 58 desfășurate on-line
9.	Venituri proprii din activitatea de bază	894.490	819.677	652.481	699.212	111.096
10.	Venituri proprii din alte activități	surse atrase – Proiect RO-CHER = 117.180 lei	surse atrase – Proiect RO-CHER = 148.000 lei	surse atrase – Proiect RO-CHER = 203.870 lei	surse atrase – Proiect RO-CHER = 31.000 lei	surse atrase = 0

E.	Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management
-----------	---

Se realizează prin raportare la:

1.	Viziune
-----------	----------------

Viziunea managerială a Muzeului Civilizației Dacice și Romane în perioada 01.01.2018 - 31.05.2022 s-a concentrat în jurul unor axe prioritare și care au fost dezvoltate pe toată perioada de management, respectiv, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural imobil și mobil, precum și a patrimoniului arheologic aflat în gestiunea instituției; cercetarea științifică, evidența, documentarea și dezvoltarea patrimoniului muzeal; creșterea vizibilității publice a muzeului în România și încurajarea de colaborări menite să promoveze patrimoniul cultural atât la nivel național cât și internațional.

În ansamblu, programul de activitate al Muzeului Civilizației Dacice și Romane, urmărește permanent eficientizarea, prin diversificare și îmbunătățiri calitative și cantitative ale activităților, a viziunii strategice a instituției în privința protejării, conservării și promovării patrimoniului cultural muzeal.

2.	Misiune
-----------	----------------

Muzeul Civilizației Dacice și Romane reprezintă o instituție multifuncțională, cultural - științifică de tip socio-uman, fundamentat pe teme științifice cu următoarele funcții: de cercetare, protejare și dezvoltare a patrimoniului, de administrare, conservare, restaurare, educațională sau comunicativă prin punerea în valoare a patrimoniului muzeal.

Misiunea muzeului este organizarea și efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative în domeniile muzeologiei, istoriei, arheologiei, etnografiei, prin investigarea vestigiilor istorice, monumentelor arheologice, mărturiilor documentare și memoriale, artistice și tehnice, păstrate de-a lungul timpului sau descoperite prin cercetări de specialitate, semnificative pentru istoria și cultura națională, cu scopul teaurizării, conservării și completării colecțiilor muzeale, valorificării lor științifice, expoziționale și instructiv-educative.

Conform analizei ultimilor trei ani, muzeul este unul dintre dinamicii operatori culturali și educaționali din țară, prin multitudinea și importanța expozițiilor temporare, prin creșterea ponderii activităților conexe acestora cât și celor dedicate expunerii de bază.

În orizontul următorilor doi ani Muzeul Civilizației Dacice și Romane urmărește să-și păstreze, prin prestigiul profesional, rolul de reper în mediul cultural, atât hunedorean cât și național, ținând deopotrivă cont de numărul turiștilor, atât români cât și străini.

În consecință, se impune dezvoltarea unor proiecte cu o majoră valoare culturală și implicit educațională. În acest sens, preocuparea dominantă rămâne dezvoltarea colecțiilor prin includerea unor piese cu valoare națională și internațională deosebită (prin donații, achiziții), interesul pentru adaptarea expunerii permanente și a manifestărilor cu caracter temporar la standardele moderne din domeniu, editarea de materiale de popularizare în limba engleză, franceză, germană și maghiară (ghiduri, cataloage, monografii, pliante, vederi), precum și dezvoltarea și diversificarea parteneriatelor externe ale instituției.

Prin întreaga sa activitate desfășurată pe parcursul perioadei 01.01.2018 – 31.05.2022, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a urmărit promovarea valorilor cultural-artistice ale arealului hunedorean, dar nu numai, pe plan intern și internațional, atât prin organizarea de expoziții și derularea de proiecte, cât și prin colaborarea la diverse activități cultural-științifice, artistice și educative cu instituții similare, asociații, ONG-uri, universități, școli ș.a. Beneficiind de prestața pe care o oferă situarea sa printre instituțiile muzeale cu vechime din Transilvania și din țară, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a desfășurat în permanență o susținută activitatea de cercetare, concretizată prin publicarea de cărți, studii, articole, materiale publicitare, a desfășurat o intensă activitate de conservare, restaurare, protejare, valorificare și îmbogățire a propriului patrimoniu material, atât prin piesele găsite în urma săpăturilor arheologice, cât și prin donații sau recuperări ale unor bunuri patrimoniale.

Pentru a îndeplini misiunea muzeului și a-și atinge scopurile propuse în perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, politica managerială a Muzeul Civilizației Dacice și Romane a urmărit în detaliu dezvoltarea unei culturi organizaționale bazată pe o comunicare eficientă atât în interiorul instituției, cât și în exteriorul acesteia, comunicarea fiind modalitatea esențială prin care rezultatele muncii unui colectiv pot fi diseminate în societate. Alte direcții urmărite de echipa managerială a muzeului au fost cele care au privit îmbunătățirea parametrilor de calitate a tuturor activităților instituției, diversificarea eficientă a produselor culturale și publicitare oferite publicului vizitator, promovarea instituției prin toate modalitățile și căile de publicitate, dezvoltarea continuă a relațiilor comunitare și inter-instituționale, protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului propriu în vederea punerii lui în valoare în cadrul expozițiilor și a publicațiilor, dezvoltarea laturii educative a muzeului prin intermediul acțiunilor desfășurate, motivarea și promovarea personalului în conformitatea cu actuala legislație.

De asemenea, din misiunea Muzeului Civilizației Dacice și Romane rezultă și cercetarea arheologică ce se desfășoară conform legislației în vigoare. Serviciile oferite cu privire la descărcarea de sarcină arheologică, care este procedura prin

care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente, se materializează prin întocmirea unui raport de cercetare arheologică preventivă care conține propunerea specialiștilor cu privire la protecția vestigiilor descoperite sau, după caz, emiterea certificatului de descărcare de sarcină arheologică a suprafeței cercetate.

În cursul anului 2018 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a încheiat Contracte de descărcare de sarcină arheologică după cum urmează:

Nr. crt.	Nr. și data contract	Beneficiar	Proiect	Tip serviciu	Suma (lei)
1	1/22.01.2018	Comuna Brănișca	Înființare canalizare menajeră și stație de epurare pentru satele Brănișca, Rovina, Boz și Târnavă comuna Brănișca, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	600
2	2/31.01.2018	Greco Eugenia – Întreprindere Individuală	Agropensiune	Evaluare teoretică	480
3	3/02.02.2018	Complexul Muzeal Arad	Reabilitarea liniei de cale ferată Simeria – Curtici - Frontieră, Componentă a Coridorului IV Pan-European, pentru circulația trenurilor cu viteza maximă de 160 km/oră, km 470+022-km 614+000	Diagnostic arheologic	44.400
4	4/08.02.2018	Oboroceanu Dănuț	Construire Pensiune Agroturistică	Evaluare teoretică	510
5	5/12.02.2018	Comuna Orăștioara de Sus	Alimentare cu apă și canalizare menajeră în localitatea Ocolîșu Mic, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara	Supraveghere arheologică	800 + grafic de lucru
6	6/12.02.2018	Comuna Băcia	Extindere canalizare menajeră și re tehnologizare stație de epurare în comuna Băcia, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	1.440
7	7/02.03.2018	S.C. Leconfex S.R.L.	Construire hală depozitare și pavilion administrativ	Supraveghere arheologică	2.000
8	11/16.03.2018	S.C. Deva Gold S.A.	Alimentare cu energie electrică simplu circuit 110 kv, a obiectivului minier Deva Gold Certej –	Evaluare teoretică	180

			59 MVA - varianta LES 110 kv, etapa 2		
9	12/19.03.2018	Comuna Râu de Mori	Canalizare menajeră în localitățile: Brazi, Râu de Mori, Osrovel, Suseni, Valea Dâljii și Unciuc	Evaluare teoretică	780
10	14/23.03.2018	I.I. Bîrceanu Liviu Daniel	Construire pensiune agroturistică	Evaluare teoretică	480
11	15/23.03.2018	Demeni Cornel	Pensiune și împrejmuire proprietate	Evaluare teoretică	270
12	20/28.03.2018	Comuna Baru	Extindere rețea de alimentare cu apă și extindere rețea de canalizare în satul Valea Lupului, com. Baru, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	600
13	21/28.03.2018	S.C. Toia Duo S.R.L.	Construire și dotare pensiune agroturistică, sat Rovina, comuna Brănișca, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	480
14	25/23.03.2018	S.C. Transporte Spedizione Mobile S.R.L.	Construire și dotare service auto, Șoimuș, sat Balata, DJ 761, FN, județul Hunedoara	evaluare de teren	200
15	26/30.03.2018	S.C. Deva Gold S.A.	Alimentare cu energie electrică simplu circuit 110 kv, a obiectivului minier Deva Gold Certej – 59 mva - varianta LES 110 kv executat pe traseul Mintia – Certeju de Sus și etapa 2	Supraveghere arheologică	2.400 + grafic lucrări
16	38/10.04.2018	S.C.Grădiștea Business S.R.L.	Împrejmuire teren, Grădiștea de Munte, com. Orăștioara de Sus	Evaluare teoretică	480
17	45/18.04.2018	Asocierea FCC - Astaldi – Convensa – Tronson 3 prin FCCConstrucction S.A.Barselona Sucursala București	Organizare de șantier	Evaluare teren	18.000
18	47/19.04.2018	Feher Levente și Feher Liliana	Construire locuință P+M	Evaluare teoretică	210
19	54/14.05.2018	Comuna Bretea Română	Canalizare menajeră în Comuna Bretea Română, județul Hunedoara, satele Bretea Română și Vâlcele	Evaluare teoretică	1.440

20	57/17.05.2018	Dl. Luncan Adrian	Împrejmuire și nivelare teren	Evaluare teoretică	300
21	58/22.05.2018	D-na Lup Corina	Locuință familială P+M, împrejmuire	Cercetare arheologică preventivă	2.400
22	59/23.05.2018	Dl. LőcseiDezideriu	Parcelare teren în vederea construirii de locuințe individuale	Evaluare teoretică	240
23	60/23.05.2018	S.C. Viva Construct S.R.L,	Realizare heleșteu prin extracția agregatelor minerale	Cercetare teren	1.200
24	61/23.05.2018	S.C. Calibra M&D Impex S.R.L.	Înființare unitate de procesare carne	Evaluare teoretică	300
25	62/29.05.2018	Muzeul National de Istorie a Transilvaniei	Cercetare arheologică pe șantierul Grădiștea de Munte	Cercetare arheologică	-
26	65/11.06.2018	S.C. Samax România S.R.L	Lucrări de prospecțiune pentru minereuri metalifere în perimetrul stănișă, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	360
27	68/14.06.2018	S.C.Agroplant Divers Natur S.R.L.	Zonă de producție și depozitare agricolă - înființare plantație afin	Evaluare teoretică	1.440
28	69/15.06.2018	Comuna Romos	Extindere captare și rețea alimentare cu apă comuna romos, înființare rețea canalizare în satul vaidei, comuna romos, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	180
29	70/19.06.2018	S.C. Besser România S.R.L	Extindere hală industrială, bransare la utilități, amenajare parcare, împrejmuire	Evaluare teoretică	240
30	71/19.06.2018	Filip Ioan Silviu	Construcție luciu de apă care va fi executat în Orăștioara – Grădiștea de Munte, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	600
31	72/19.06.2018	S.C.Denisson Energy S.R.L.	Construire stație de depozitare și distribuție și distribuție a gazelor naturale comprimate pentru vehicule și totem stație, împrejmuire	Evaluare teoretică	240
31	76/04.06.2018	Comuna Sarmizegetusa	Înființare canalizare în localitățile Hobița – Grădiștea, sarmizegetusa breazova com.	Evaluare teoretică	960

			Sarmizegetusa, județul Hunedoara		
32	77/04.06.2018	Comuna Sarmizegetusa	Înființare distribuție gaze naturale pentru satele comunei Sarmizegetusa, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	960
33	78/27.06.2018	P.F.A. Stâncioi Ioan Cosmin	Construire platformă pentru dejecții – Anexă a exploatației agricole	Evaluare teoretică	180
34	79 /11.07.2018	S.C. Arvada S.R.L	Dezvoltarea sistemului național de transport gaze naturale pe coridorul Bulgaria-România-Ungaria-austria (BRUA) – faza 1	Diagnostic intruziv	
35	81/16.07.2018	S.C. Deva Gold S.A	Foraje geotehnice în perimetrul de explorare Vărmaga	Evaluare teoretică	480
36	85/31.07.2018	Comuna Totești,	Modernizare infrastructură rutieră în comuna Totești, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	720
37	86/31.07.2018	S.C. Vilcom Progres S.R.L	Înființare plantație de afin și anexe, în localitatea Totești, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	510
38	88/ 03.08.2018	S.C.Eco Green MB RecyclingS.R.L.	Amenajare iaz piscicol de agrement în perimetrul de exploatare „Deva Est” cu exploatare de agregate minerale	Evaluare teren	1.200
39	93/27.08.2018	P.F.A. Miclăuș Bogdan – Trucă	Construire pensiune 2 margarete – dezvoltare servicii agroturism”	Evaluare teoretică	240
40	95/29.08.2018	Rai Ioan Cosmin	Locuință familială	Evaluare teoretică	480
41	96/17.09.2018	Fundatia Dacica	Plantare livadă	Cercetare arheologică preventivă	2.000
42	97/17.09.201	Herci Cosmin – Dorel	Casa de locuit	Cercetare arheologică preventivă	3.200
43	98/17.09.2018	S.C. Marmosim S.A.	Carieră piatră în perimetrul Valea Almășelului – Zam	Evaluare teoretică	780
44	102/21.09.2018	Biserica Creștină Baptistă „Sfânta Treime”	Cimitir confesional baptist”	Evaluare de teren	500
45	103/24.09.2018	S.C. RCS & RDS S.A.	Tronson de fibră optică pentru interconectarea localităților Deva, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	3.600

			și Făget, jud. Timiș - sector: Municipiul Deva – Limita administrativă cu județul Timiș		
46	104/01.10.2018	I.I. Grecu Eugenia	Agropensiune	Evaluare teoretică	240
47	106/05.10.2018	Comuna Bretea Română	Modernizare infrastructură de acces agricolă în comuna bretea română, județul hunedoara”.	Evaluare teoretică	510
48	107/09.10.2018	S.C. Beri Grup S.R.L.	Reabilitarea liniei de cale ferată Frontiera Curtici – Simeria, parte componentă a coridorului IV Pan-European, pentru circulația trenurilor cu viteza maximă de 160 km/oră, Tronsonul 3 Gurasada – Simeria, respectiv: Situl nr. 3 Gothatea și Situl arheologic Vețel – Luncă – <i>În Vie</i>	Cercetare arheologică preventivă	24.080
49	108/10.10.2018	Delliu Octavian Petre	Construire locuință D+P, anexă și împrejmuire	Evaluare teoretică	510
50	109/27.08.2018	Zadic Csilla	Locuință familială	Locuință familială	240
51	113/22.10.2018	Roman Dan Nicolae	Parcelare în vederea realizării de locuințe individuale	Evaluare de teren	800
52	114/22.10.2018	Aleonescu Petrică	Anexă gospodărească , magazie lemne, foisor, împrejmuire și bazin vidanjabil	Evaluare de teren	150
53	115/26.10.2018	Kellenberger Mioara Mariana	Construire casă de vacanță anexă și împrejmuire	Evaluare teoretică	180
54	117/09.11.2018	Comuna Bretea Română	Modernizare rețele de drumuri de interes local din comuna bretea română județul hunedoara, drumuri comunale și ulițe	Evaluare teoretică	360
55	122/28.11.2018	P.F.A Olea Marius Ioan	Pensiune agroturistică „La Olea”	Evaluare de teren	800
56	123/28.11.2018	Costea Mihai Grigore	Casă de vacanță tip cabană	Evaluare teoretică	300
57	127/12.12.2018	Primăria Râu De Mori	Extindere rețele de alimentare cu apă și	Evaluare teoretică	480

			canalizare în zona Râu Mare și modernizare stație de epurare Ostrov” zona Râu Mare, județul Hunedoara		
58	130/13.12.2018	Orașul Simeria	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „Anghel Saligny” Școala Gimnazială „Sigismund Toduță” Simeria, jud. Hunedoara	Evaluare de teren	300
59	132/20.12.2018	Comuna Totești	Înființare rețea de distribuție și branșamente gaze natural în localitățile Totești, Păclișa, Cîrnești și Reea, comuna Totești, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	240
60	133/20.12.2018	Comuna Sîntămăria - Orlea	Construire rețea publică apă uzată în localitățile Balomir și Bucium – Orlea, comuna Sîntămăria – Orlea, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	240

În cursul anului 2019 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a încheiat Contracte de descărcare de sarcină arheologică după cum urmează:

Nr. crt	Nr. și dată contract	Beneficiar	Obiectiv	Tip serviciu	Suma (lei)
1	01/21.01.2019	S.C. BAGGER AGREGATE S.R.L	„Deschidere iaz piscicol”	Evaluare teoretică	240
2	03/29.01.2019	ROȘ GHEORGHE	„Construire locuință cu regim de înălțare P+M și împrejmuire”	Evaluare teoretică	270
3	4/31.01.2019	S.C. ARVADA S.R.L	Participarea la realizarea lucrărilor de diagnostic arheologic, supraveghere arheologică și cercetare arheologică preventivă contractate de ARVADA SRL, cu SNTNGN TRANSGAZ SA.	Diagnostic arheologic, Supraveghere arheologică, Cercetare Arheologică Preventivă	44.400 Conf. grafic de lucru
4	05/12.02.2019	IGNA MARIA ANGELA ȘI IGNA RADU SORIN	„Parcelare teren în vederea construirii de locuințe”	Evaluare teren	850
5	07/18.02.2019	ORAȘUL HAȚEG	„Bază sportivă”	Evaluare teoretică	510

6	08/20.02.2019	BĂRĂȘTEAN LOREDANA DANIELA P.F.A.	„Fermă pentru creșterea păsărilor - găini ouătoare și împrejmuire proprietate”	Evaluare teoretică	480
7	09/22.02.2019	S.C. ARLI IMOB S.R.L.	„Realizare heleșteu prin extragerea agregatelor minerale”	Evaluare teren	1.600
8	10/22.02.2019	COMUNA TOTEȘTI	„Înființare sistem de distribuție și bransamente gaze naturale în localitățile Totești, Păcliaș, Cîrnești și Reea, comuna Totești, județul Hunedoara”	Evaluare teren	800
9	11/22.02.2019	S.C. BAGGER AGREGATE S.R.L.	„Deschidere iaz piscicol”	Evaluare teren	1.600
10	12/25.02.2019	DI. HAIUC RADU CRISTIAN	„Anexă a exploatației agricole și împrejmuire”	Evaluare teren	400
11	14/28.02.2019	DL. STIRB ALIN CRISTINEL	„Construire locuință cu regim de înălțime parter și garaj”	Evaluare teoretică	360
12	15/01.03.2019	D-NA CRISAN ALINA ROXANA	„Locuință familială cu regim de înălțime parter”	Evaluare teoretică	120
13	16/06.03.2019.	S.C. AGROPROD EMB MARKET S.R.L.	„Construire pensiune agroturistică în sat Căstău, com, Beriu, jud. Hunedoara”	Evaluare teoretică	960
14	18/20.03.2019	WAREHOUSES DE PAUW ROMÂNIA S.R.L.	„P.U.Z. + DTAC – WDP Industrial Park Deva”	Evaluare de teren	3.200
15	19/26.03.2019	COMUNA BOȘOROD	„Modernizare DC 57D: DC 57C – Cetatea Piatra Roșie, km 0+000 – km 2+660, comuna Boșorod, județul Hunedoara”.	Evaluare de teren	4.000
16	20/01.04.2019	COMUNA ORĂȘTIOARA DE SUS	„Alimentare cu apă și canalizare menajeră în localitatea Ocolîșu Mic, Comuna Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara – stație de tratare și rezervor, nr. topo 61234, punct: În Deal”	Cercetare arheologică	2.700
16	22/11.04.2019	S.C. DELGAZ GRID S.A.	„Înlocuire conductă și bransamente gaze naturale presiune medie, localitatea Leșnic, jud. Hunedoara”	Evaluare teoretică	240
17	23/18.04.2019	PODEAN IOAN - CRISTIAN	Lotizare zonă rezidențială cu locuințe individuale – Faza PUZ	Evaluare teren	18.000

18	55/21.05.2019	U.A.T. COMUNA BRETEA ROMÂNĂ	„Extindere rețea de canalizare în satele comunei Bretea Română, județul Hunedoara”	Supraveghere arheologică	Conform grafic de lucru
19	56/21.05.2019	COMUNA ȘOIMUȘ	„Rețea de canalizare în localitățile Bălata, Bejan, Boholt, Chișcădaga, Păuliș, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	480
20	57/21.05.2019	S.C. LEONIMVEST S.R.L.	„Amenajare teren, împrejmuire, creare bazin colectare apă pentru plantație afine” care va fi executat în Costești , com Orăștioara de Sus	Evaluare de teren	1.000
21	58/29.05.2019	S.C. MODAGRI RAM S.R.L.	„Relocare LES 0,4 KV	Supraveghere arheologică	300
22	60/29.05.2019	NEMȚARU MARIA	„Construire casă de vacanță, anexe și împrejmuire”	Evaluare teoretică	180
23	61/29.05.2019	SOC. COOP. ALBINA COOP	„Racordare apă potabilă” executat în Orăștie	Supraveghere arheologică	100
24	63/03.06.2019	COMUNA DENSUȘ	„Înființare rețea de distribuție și bransamente gaze naturale în localitățile Densuș, Peșteana, Peștenița, Hățăgel și Ștei” care va fi executat în comuna Densuș	Evaluare teoretică	960
25	64/03.06.2019	MIHONESC IOAN MARIUS P.F.A.	Pensiune agroturistică	Evaluare teoretică	120
26	65/03.06.2019	HIBAIS IULIAN – GABRIEL ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Înființare pensiune agroturistică „Romana Sarmizegetusa” executat în comuna Sarmizegetusa	Cercetare arheologică preventivă	2.000
27	66/06.06.2019	DOINA SARGETIEI S.R.L.	„Pensiune agroturistică „Doina Sargeției” care va fi executat în Orăștioara de Sus	Evaluare teoretică	480
28	67/06.06.2019	S.C. CB EXPLORING TIME S.R.L.	„Exploatarea agregatelor minerale pentru realizare amenajare piscicolă „ care va fi executat în Simeria Veche	Evaluare teoretică	390
29	69/06.06.2019	COMUNA GENERAL BERTHELOT	„Înființare rețea de distribuție și bransamente gaze naturale” care va fi executat în localitățile General Berthelot,	Evaluare teoretică	360

			Livezi, Fărcădin și Tuștea, com. General Berthelot, jud. Hunedoara		
30	71/11.06.2019	S.C. DELGAZ GRID S.A.	„Înlocuire conductă și branșamente gaze naturale în localitatea Deva, punctele str. Ștefan cel Mare, Aurel Vlaicu, Livezilor, Merilor și Nucilor, jud. Hunedoara”	Supraveghere arheologică	2.000 + grafic de lucru
31	72/12.06.2019	S.C. RCS & RDS S.A.	Tronson de fibră optică pentru interconectarea localităților Călan, Jud. Hunedoara și Cugir, jud. Alba - Sector: Orașul Călan – Limita administrativă cu județul Alba”	Evaluare teoretică	2.880
31	73/13.06.2019	E – DISTRIBUȚIE BANAT S.A. ZONA MT/JT DEVA	„L.6811/2018 Modernizare LES 20kV în Municipiul Orăștie” care va fi executat în Mun. Orăștie, străzile: Codrului, Pricazului, Eroilor, Armatei, Horia, Crișan, Popa Șapcă, Cojocarilor, Gh. Doja, 9 Mai, Dobrogeanu Gherea, Gheorghe Lazăr, Cetății, Piața A. Vlaicu, A.I. Cuza, O. Goga, Primăverii, Libertății, Mureșului, Stadionului, Luncii, N. Titulescu, Unirii, Târgului, Gării, jud. Hunedoara.	Supraveghere arheologică	3.200 + grafic de lucru
32	77/20.06.2019	D-NA JIJIE NICOLETA	„Construire anexă a exploatației agricole	Evaluare teoretică	300
33	79/27.06.2019	D-NUL TOMA MIHAI LUCIAN prin Bălan Mihai - proiectant	„Construire casă de vacanță, garaj auto, bazin etanș vidanjabil și împrejmuire” care va fi executat în Orăștioara de Sus, Costești	Evaluare teoretică	240
34	80/01.07.2019	S.C. DEVA GOLD S.R.L	„Alimentare cu energie electrică simplu circuit 110 kv, a obiectivului minier Deva Gold Certej – 59 MVA - varianta LES 110 KV - etapa II (de la intersecția DJ 761 cu strada Șteampurilor, până la viitoarea stație electrică 110/33 KV –	Supraveghere arheologică	3.200 + grafic lucrări

			Uzina de preparare Certej)" care va fi executat în comuna Certeju de Sus, jud. Hunedoara		
35	81/02.07.2019	COMUNA RAPOLTU MARE	„Înființare sistem de distribuție gaze naturale" în comuna Rapoltu Mare, satele: Rapoltu Mare, Rapolțel, Bobâlna, Folt și Boiu, jud. Hunedoara	Evaluare teoretică	300
36	82/03.07.2019	COMUNA SĂLAȘU DE SUS	„PUZ – Bloc de locuințe pentru tineri destinate închirierii – comuna Sălașu de Sus, județul Hunedoara"	Evaluare teoretică	240
37	83/08.07.2019	COMUNA ORĂȘTIOARA DE SUS	„Extinderea canalizării menajere și racorduri în comuna Orăștioara de Sus" satele Bucium, Orăștioara de Sus, Ludeștii de Jos și Costești, județul Hunedoara"	Supraveghere arheologică	800 + grafic lucrări
38	86/19.07.2019	Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan" București	Prelevare, transport, curățare, conservare, restaurare, depozitare a tuturor materialelor arheologice pe care echipa coordonată de IAB urmează a le identifica în timpul activităților arheologice derulate în județul Hunedoara în cadrul proiectului „BRUA"		45.000
39	92/02.08.2019	ASOCIAȚIA LUPY	„Adăpost de câini" executat în Orăștie	Cercetare arheologică preventivă	1.200
40	93/02.08.2019	COMUNA DENSUȘ	„Modernizare drumuri de interes local și poduri în comuna Densuș, județul Hunedoara".	Evaluare teoretică	720
41	94/02.08.2019	DL. SCHMIDT MARIUS – FLORIN	PUZ - Locuință unifamilială, anexe, fosă septică, împrejmuire, amenajări exterioare, racorduri" executat în com. Bănița	Evaluare teoretică	150
42	96/08.08.2019	LUCAN PETRU P.F.A.	„Construire adăpost animale"	Evaluare teoretică	120
43	97/09.08.2019	DL. POPA CLAUDIU VASILE	„ Anexă a exploatației agricole și împrejmuire"	Evaluare teoretică	270

44	99/14.08.2019	COMUNA ȘOIMUȘ	„Rețea de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Căinelu de Jos, Fornădia și Sulighete, com. Șoimuș, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	540
45	100/21.08.2019	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI LUPENI	„Construire bazin de înot didactic, municipiul Lupeni, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	270
46	101/21.08.2019	CRĂCIUN MARIANA P.F.A.	„Pensiune agroturistică Casa Crăciun”	Evaluare teoretică	150
47	102/21.08.2019	DL. STĂNILĂ MARIUS MIHAI	„Amplasare construcții din lemn”	Evaluare teoretică	60
48	103/21.08.2019	DL. BELEIU DARIUS IOAN	„Construire locuință unifamilială sp+p+m și anexă”	Evaluare teoretică	180
49	104/09.09.2019	D-NA MOLDOVAN MARIA	„Construire locuință unifamilială p+m și împrejmuire”	Evaluare teoretică	90
50	106/23.09.2019	COMUNA SĂLAȘU DE SUS	„Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în comuna Sălașu de Sus, localitățile Ohaba de Sub Piatră, Sălașu de Jos, Sălașu de Sus, Mălăiești, Nucșoara, Zăvoi, Râu Alb, Paroș, Râu Mic, Coroiști și Peștera, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	1.110
51	107/25.09.2019	DL. COJOCARU DECEBAL	„Anexă a exploatației agricole”	Diagnostic arheologic intruziv (evaluare de teren)	200
52	110/25.09.2019	S.C. GRUP PROD CORVINIA S.R.L.	„Seră de legume și spații condiționare corvinia – faza P.U.Z.” executat în com. Vețel	Evaluare teoretică	300
53	111/25.09.2019	COMUNA GURASADA	„Extindere alimentare cu apă, strada pe sub Iovu, sat Cîmpuri – Surduc, comuna Gurasada, jud. Hunedoara”	Evaluare teoretică	180
54	113/27.09.2019	D- NA MOLDOVAN ALINA MIRELA	„Locuință individuală , filigorie și împrejmuire la frontul stradal” executat în Deva	Evaluare teoretică	240
55	114/27.09.2019	COMUNA BUNILA	„Modernizare DC 111 Bunila – Alun, în comuna Bunila, județul Hunedoara”.	Evaluare teoretică	240

56	115/27.09.2019	COMUNA BĂCIA	„Extindere canalizare menajeră și retehnologizare stație de epurare în comuna Băcia, județul Hunedoara”	Supraveghere arheologică	2.000
57	116/08.10.2019	BUTAR MARIN	„Locuință D + P + M, anexe, amenajări exterioare și împrejurimi” – lucrări edilitare.	Supraveghere arheologică	100 + grafic lucrări
58	117/08.10.2019	STĂNILĂ MARIUS MIHAI	„Amplasare construcție de lemn”	Supraveghere arheologică	100 + grafic lucrări
59	119/14.10.2019	BUTAR MARIN	„Locuință D + P + M, anexe, amenajări exterioare și împrejurimi” - construire locuință.	Cercetare arheologică preventivă	6.800
60	120/14.10.2019	D-NA CRĂC MANUELA – JOIȚA	„Construire anexă gospodărească a exploatației agricole” care va fi executat în com. Bretea Română,	Evaluare teoretică	300
61	121/15.10.2019	COMUNA VAȚA DE JOS	„Extinderea rețelei de alimentare cu apă în comuna Vața de Jos, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	960
62	122/16.10.2019	C.N.A.I.R. S.A. BUCUREȘTI prin D.R.D.P. TIMIȘOARA	„ Amenajare intersecție DN 7/DN 76 – Faza SF”	Evaluare teoretică	960
63	123/16.10.2019	D-NUL COLENIAC DORIN – IOAN	„Anexă a exploatației agricole, magazii, împrejurimi și fosă septică”	Evaluare teoretică	120
64	124/17.10.219	S.C. ARCADEA COMPANY S.A.	„Înființare iaz piscicol prin extragerea agregatelor minerale”	Diagnostic arheologic intruziv (evaluare de teren)	2.400
65	125/17.10.2019	COMUNA ȘOIMUȘ	„Rezervor de înmagazinare apă, cămin de vane, clădire pentru instalație de clorinare și stație de pompare” din localitatea Sulighete în cadrul proiectului „Rețea de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Căinelu de Jos, Fornădia și Sulighete, com. Șoimuș, județul Hunedoara”	Diagnostic arheologic intruziv (evaluare de teren)	400

66	127/21.10.2019	COMUNA BURJUC	„Înființare rețea de alimentare cu apă în localitățile Burjuc, Tatarasți și Tisa, Comuna Burjuc, județul Hunedoara”.	Evaluare teoretică	360
67	131/04.11.2019	D-NUL SILEAM CĂTĂLIN	„Casă de vacanță și împrejmuire”	Evaluare teoretică	120
68	132/12.11.2019.	D-NA JURATONI DIANA	„Locuințe unifamiliale și împrejmuire”	Evaluare teoretică	120
69	133/12.11.2019	D-NA OLTEANU LOUANA – MARIA	„Locuință, anexă și împrejmuire”	Evaluare teoretică	480
70	134/14.11.2019	D-NUL LUJERDEAN GEORGE – OLIVIU	„Construire locuință P+1E”	Evaluare teoretică	192, 40
71	135/18.11.2019	D-NUL PLOSCAR DANIEL DUMITRU	„Locuință individuală, garaj și împrejmuire”	Evaluare teoretică	480
72	136/19.11.2019	COMUNA BARU	„Construire sistem de distribuție gaze naturale în satele Livadia și Valea Lupului și extindere sistem de distribuție în satele Baru Mare și Petros, comuna Baru, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	240
73	137/19.11.2019	COMUNA HĂRĂU	„Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în localitățile Banpotoc, Bârsău, Chimindia și Hărău, comuna Hărău, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	240
74	140/09.11.2019	D-NUL JURJ ALIN	„Construire locuință unifamilială cu regim de înălțime P și împrejmuire”	Evaluare teoretică	120
75	143/13.12.2019	CRĂCIUN MARIANA PFA	„Pensiune agroturistică „Casa Crăciun”	Cercetare arheologică preventivă	2.000
76	144/13.12.2019.	S.C. RCS & RDS S.A.	„Tronson de fibră optică pentru interconectarea localităților Deva și Simeria, jud. Hunedoara”	Evaluare teoretică	960
77	147/19.12.2019	S.C. VANDERLAY ARHEO S.R.L	„Consolidare, restaurare, conservare biserică, amenajare incintă și împrejmuire, realizare lumনার în exteriorul bisericii, înlocuire învelitoare, iluminat architectural și ambiental, sistematizare verticala a terenului, reamenajare incintă și reabilitare poartă de acces secundar la	Cercetare arheologică preventivă	20.000

			ansablul Bisericii Sfântul Nicolae (Ribîța, com. Ribîța) faza PT		
--	--	--	--	--	--

În cursul anului 2020 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a încheiat Contracte de descărcare de sarcină arheologică după cum urmează:

Nr. crt	Nr. și dată contract	Beneficiar	Obiectiv	Tip serviciu	Suma (lei)
1	1/ 09.01.2020.	COMUNA SÎNTĂMĂRIA - ORLEA	Realizare rețele de apă și apă uzată în localitatea Vadu, comuna Sântămăria – Orlea, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	240
2	2/13.01.2020	SC APA PROD SRL	Extindere a rețelelor de canalizare în Peștișu Mare, județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	420
3	3/13.01.2020	WAREHOUSES DE PAUW ROMÂNIA S.R.L.	P.u.z - wdp industrial park deva	Diagnostic arheologic intruziv (evaluare de teren)	3.200
4	4/16.01.2020	D-NUL VANA EVLAVIE DANIEL	Anexă a exploatației agricole, împrejmuire	Evaluare teoretică	120
5	7/06.02.2020	COMUNA PEȘTIȘU MIC,	Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în localitățile Mănerău, Peștișu Mic, Josani, Valea Nandrului, Nandru și Almașu Mic, Comuna Peștișu Mic, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	960
6	8/12.02.2020	BREB RALUCA MARINA P.F.A.	Construire pensiune agroturistică în localitatea Dăbâca, comuna Toplița, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	330
7	10/14.02.2020	E – DISTRIBUȚIE BANAT S.A. ZONA MT/JT DEVA	L.6210/2016 Modernizare PTA Zona MT/JT Deva, ob. PTA 3446 Spital Ilia	Supraveghere arheologică	50 + pontaj
8	11/17.02.2020	U.A.T. COMUNA BRETEA ROMÂNĂ	Canalizare menajeră în comuna Bretea Română, satele Bretea Română și Vîlcele, județul Hunedoara	Supraveghere arheologică	Conform pontaj
9	12/21.02.2020	S.C. SCORPIO POWER S.R.L.	Anexă a exploatației agricole	Cercetare arheologică preventivă	100
10	13/21.02.2020	D-NUL DĂNĂLACHE VASILE	Construire locuință cu regim de înălțime , parter și împrejmuire	Evaluare teoretică	420

11	16/09.03.2020	S.C. DELGAZ GRID S.A.	Înlocuire conductă și bransamente gaze naturale presiune redusă, în localitatea Deva, str. O. Goga, Aleea Magnoliei, Bld. Iuliu Maniu, str. Andrei Șaguna, str. Avram Iancu, Bld. 1 Decembrie 1918, jud. Hunedoara	Supraveghere arheologică	8000
12	40/03.04.2020.	S.C. DHS BABY S.R.L.	Hala producție și depozitare, amenajare și împrejmuire incintă și organizarea execuției	Evaluare teoretică	480
13	42/23.04.2020	COMUNA VEȚEL	Extindere rețea de apă și canalizare în localitățile Vețel, Herepeia și Leșnic comuna Vețel, județul Hunedoara	Supraveghere arheologică	2.800
14	45/11.05.2020	S.C. TRANSPORTE SPEDIZIONE MOBILE S.R.L.	Construire locuință de serviciu și racordare la utilități „executat în comuna Șoimuș, sat Balata, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	240
15	46/11.05.2020	COMUNA CERTEJU DE SUS,	Înființare rețea de distribuție și racorduri gaze naturale în comuna Certeju de Sus, Județul Hunedoara	Evaluare teoretică	960
16	49/11.06.2020	D-NUL POPESCU PETRU -ȘTEFAN	Construire locuință individuală și împrejmuire	Evaluare teoretică	180
17	50/22.06.2020	S.C. MIRA MON PRESTCOM S.R.L.	Branșament gaze naturale presiune redusă” executat în Mun. Deva, str. 1 Decembrie 1918, nr. 22, județul Hunedoara	Supraveghere arheologică	800
18	52/08.07.2020	S.C RDS TRANSLEMN S.R.L	Amenajare sistem de irigații	Evaluare teoretică	480
19	53/13/07.2020	Comuna Orăștioara de Sus	Modernizare infrastructură rutieră în comuna Orăștioara de Sus	Evaluare teoretică	660
20	54/13.07.2020	E-DISTRIBUȚIE BANAT – ZONA MT/JT DEVA	LEEI 127/2018 modernizare le jt și securizare grupuri de măsură în municipiul Orăștie, zona PT 20018, str. N. Iorga, N. Bălcescu, G Coșbuc, O. Goga, zona PTZ2001, str. Cetății, zona PTZ2171, str. Stadionului și zona	Supraveghere arheologică	4.000 + pontaj

			PTS2118, str. Dacilor – Centru Vechi		
21	55/ 20.07.2020.	S.C. BIOBERRIES RETEZAT S.R.L.,	Înființare plantație de afin în satul Zăvoi, com. Salașu de Sus, județul Hunedoara	Evaluare teoretică	240
22	58/04.08.2020	S.C. Melkart Prodimpex S.R.L.,	Realizare heleșteu prin extragerea agregatelor minerale	Diagnostic arheologic	2.000
23	59/04.08.2020	D-NUL JURJ ALIN	Locuință familială p+1, împrejmuire și amenajare incintă	Evaluare teoretică	90
24	60/05.08.2020	PAROHIA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA GRECO CATOLICĂ – SILVAȘU DE SUS	Construire biserică Silvașu de Sus	Evaluare teoretică	90
25	61/13.08.2020	D-nul Seplecan Gheorghe	Construire Garaj	<i>Diagnostic arheologic</i>	600
26	62/17.08.2020	D-NUL JURJ ALIN	Construire locuință unifamilială cu regim de înălțime P și împrejmuire	<i>Supraveghere arheologică</i>	600
27	63/19.08.2020	D-NUL CODAN CORNEL	Construire locuință individuală cu regim de înălțime (P+1), împrejmuire proprietate	Evaluare teoretică	240
28	65/27.08.2020	D-NUL GHILA CRISTIAN EMIL	Lotizare teren în vederea construirii de locuințe individuale (șase), împrejmuire proprietate și racorduri la utilități	Evaluare teoretică	120
29	66/02.09.2020	S.C. ORANGE ROMÂNIA S.A. - S.C. A.C.T. – Antrepriză de Construcții și Telecomunicații S.R.L.	Instalare cablu fibră optică între TI0182 Bejan și BB Oro Bejan	Evaluare teoretică	240
30	69/22.09.2020	Parohia Evanghelică Simeria	Restaurarea și reabilitarea Bisericii Reformate din Rapoltu Mare	Cercetare arheologică preventivă	16.800
31	70/22.09.2020	Parohia Evanghelică Simeria,	Restaurarea și reabilitarea Bisericii Reformate din Rapoltu Mare	Supraveghere arheologică	2.800
32	71/23.09.2020	S.C. RCS & RDS S.A.	Tronson de fibră optică pentru inter-conectarea localităților Deva, jud. Hunedoara și Făget, jud. Timiș - Sector: Municipiul Deva – Limita administrativă cu județul Timiș”	Supraveghere arheologică	1. 600
33	72/23.09.2020	D-nul Ștefan Dan–Alexandru	Casă parter cu garaj și piscină	Diagnostic arheologic	300

34	73/06.10.2020	D-NUL DĂNCOV MIHAI	Construire locuință, parter + masardă, garaj, anexă, racord la utilități și împrejurimi	Evaluare teoretică	360
35	75/09.10.2020	D-NUL OANCEA NECULAI	Construcție casă P + M	Evaluare teoretică	300
36	76/02.11.2020	D-NUL SFÂRU GHEORGHE	Amplasare containere pentru amenajare grădiniță	Evaluare teoretică	420
37	77/02.11.2020	C.N.C.A.F. Minvest S.A Deva	Raport privind starea de conservare a patrimoniului Muzeului Aurului Brad	Starea de conservare a patrimoniului Muzeului Aurului Brad	4.800
38	78// 09.11.2020	D-NUL SASU NARCIS	Locuință familială și împrejurimi	Evaluare teoretică	60
39	82/21.12.2020	D-NUL LUCOIU CORNEL PETRU	Construire pavilion	Evaluare teoretică	60
40	83/23.12.2020	E-DISTRIBUȚIE BANAT – ZONA MT/JT DEVA	Modernizare LEA 20KV IMO- Zăvoi – AX spre Simeria	Evaluare teoretică	1.440

În cursul anului 2021 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a încheiat Contracte de descărcare de sarcină arheologică după cum urmează:

Nr. crt.	Nr. și data contract	Beneficiar	Obiectiv	Tip serviciu	Suma (lei)
1	1/26.01.2021	COMUNA SÎNTĂMĂRIA - ORLEA	„Amenajare și sistematizare teren aferent clădirii sediu primărie din localitatea Sântămăria – Orlea”	Evaluare teoretică	960
2	2/ 09.02.2021	S.C. INVOKER TRANS IT S.R.L.	„Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă de mare viteză în județul Hunedoara – construire pilon, sat Mihăileni, com. Buceș”	Evaluare teoretică	480
3	03/ 09.02.2021.	S.C. INVOKER TRANS IT S.R.L.	„Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă de mare viteză în județul Hunedoara – construire pilon, sat Ciungani, com. Vata de Jos”	480	480
4	04/ 11.02.2021	S.C. BITCO SOFT S.R.L.	„PARCELARE TEREN ÎN VEDEREA CONSTRUIRII DE LOCUINȚE”	Evaluare teoretică	120
5	5/23.02.2021	ASOCIEREA FCC-ASTALDI – CONVENSA – TRONSON 3	„Lucări de relocare /protejare rețele electrice de înaltă tensiune – LEA 110 KW”	Evaluare de teren	3.200
6	6/04.03.2021	S.C. VATRA MARINCESC S.R.L	„AMPLASARE CORT EVENIMENTE” care va fi executat în Călan, sat	Evaluare teoretică	120

			Ohaba Streiului, județul Hunedoara		
7	7/22.03.2021	S.C. APA PROD S.A	„PROIECT REGIONAL DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ DIN JUDEȚUL HUNEDOARA”	Evaluare de teren	69.600
8	8/24.03.2021	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI DEVA	„REVIZUIRE PUZ ZONA CETATE DEVA AMENAJARE ZONĂ PIETONALA PIATA CETĂȚII ȘI ZONA ADIACENTA DIN MUN. DEVA”	Evaluare teoretică	2.160
9	9/26.03.2021	S.C. DELGAZ GRID S.A.	„Înlocuire conductă și branșamente gaze naturale presiune redusă, str. Luminii, Octavian Goga, Nicolae Iorga, P-ța Victoriei, Aurel Vlaicu, Cetății Ion Creangă, Armatei, Mihai Eminescu localitatea Orăștie, Jud. Hunedoara”	Supraveghere arheologică	32.400
10	11/ 05.04.2021.	D-NUL BOLDIJAR REMUS	„MODERNIZARE ȘI EXTINDERE ANEXĂ EXISTENTĂ TRANSFORMARE ÎN SERVICE AUTO BIROU ȘI LOCUINȚĂ DE SERVICIU”	Evaluare teoretică	120
11	12/ 05.04.2021.	C.N.C.A.F. Minvest S.A Deva	„Înlocuire conductă și branșamente gaze naturale presiune redusă, în localitatea Deva, str. O. Goga, Aleea Magnoliei, Bld. Iuliu Maniu, str. Andrei Șaguna, str. Avram Iancu, Bld. 1 Decembrie 1918, jud. Hunedoara”.	Rap. Conservare	800
12	13/05.04.2021.	SAMAX ROMANIA SRL	Elaborarea Studiului de Evaluare al Patrimoniului Cultural din zona de implementare a Proiectului Minier Rovina	Lucrări de cercetare în teren	76.800
13	14/06.04.2021	S.C. CORA INVEST GROUP S.R.L.	„AMPLASARE STAȚIE SORTARE, SPĂLARE, CONCASARE AGREGATE MINERALE, RACORD ELECTRIC”	Evaluare de teren (diagnostic arheologic)	800
14	15/08.04.2021	D-NUL GOIAN MIRCEA EUGEN	„LOCUINȚĂ FAMILIALĂ CU DOUĂ APARTAMENTE, GARAJE, ÎMPREJMUIRE ȘI RACORDURI LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	330
15	16/13.04.2021	D-NUL RUSU PETRU VLADIMIR	„LOCUINȚĂ FAMILIALĂ, ANEXĂ ȘI RACORDURI LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	240

16	17/21.04.2021	D-NUL PREJBAN DOREL	„TRANSFORMARE ANEXĂ AGRICOLĂ ÎN LOCUINȚĂ, MANSARDARE, EXTINDERE ȘI ÎMPREJMUIRE „	Evaluare teoretică	300
17	18/26.04.2021	D-NUL CIUCEAN CĂTĂLIN CRISTIAN	„LOCUIȚĂ, ANEXE, ÎMPREJMUIRE ȘI AMENAJARE INCINTĂ”	Evaluare teoretică	360
18	20/27.04.2021	S.C. MANAGE LOG S.R.L.,	„ANEXĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE”	Evaluare teoretică	420
19	25/06.05.2021	D-NUL DUINEA PETRU GABRIEL	„LOCUIȚĂ UNIFAMILIALĂ CU REGIM DE ÎNĂLȚIME, PARTER, ÎMPREJMUIRE ȘI BRANȘAMENTE LA UTILITĂȚI PUBLICE”	Evaluare teoretică	360
20	29/18.05.2021	E-DISTRIBUȚIE BANAT – ZONA MT/JT DEVA	„RELOCARE / PROTEJARE REȚELE DE ÎNĂLȚĂ TENSIUNE – LEA 110KV – PENTRU REABILITAREA LINIEI CF FRONTIERA – CURTICI – SIMERIA, PARTE COMPONENTĂ A CORIDORULUI IV PAN EUROPEAN PENTRU CIRCULAȚIA TRENURILOR DE CU VITEZA MAXIMĂ ADMISĂ DE 160 KM/H, TRONSONUL 3 GURASADA – SIMERIA”	Evaluare teren (diagnostic arheologic)	3.200
21	30/19.05.2021	E-DISTRIBUȚIE BANAT – ZONA MT/JT DEVA	„MODERNIZARE LEA 20KV IMO - ZĂVOI – DERIVAȚIE TURDAȘ + BOIU + FOLT + CIGMĂU”	Evaluare teoretică	2.880
22	35/02.06.2021	S.C. RCS & RDS S.A	„Construire stație de bază pentru servicii de comunicații electronice și bransament electronic”	Cercetare arheologică preventivă	3.600
23	36/07.06.2021	COMUNA BOȘOROD	„MODERNIZARE DC 57C, L = 6500 M, COMUNA BOȘOROD, JUD. HUNEDOARA	Evaluare teoretică	360
24	37/09.06.2021	D-NA OPRINCA GABRIELA STELA	„LOCUIȚĂ P+M”	Evaluare teoretică	330
25	41/01.07.2021	COMPANIA NAȚIONALĂ DE CĂI FERATE CFR S.A. Sucursala Regionala de Căi Ferate Timișoara	„REPARAȚIE CAPITALĂ POD KM 72+866 – LINIA 116 D1, ÎNTRE STAȚIILE BĂNIȚA ȘI PETROȘANI”	Evaluare teoretică	240
26	42/07.07.2021	D-NA GOREA NELICA	„LOCUIȚĂ, ÎMPREJMUIRE ȘI RACORD LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	120
27	43/07.07.2021	S.C ALSO BUSINESS S.R.L.,	„LOCUIȚĂ FAMILIALĂ, ÎMPREJMUIRE ȘI RACORD LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	120

28	44/07.07.2021	D-nul Damu Isac	„PARCELARE TEREN ÎN VEDEREA CONSTRUIRII DE LOCUINȚE”	Evaluare teren	500
29	45/19.07.2021	D-NUL MITRIC NICULAE	„CONSTRUIRE LOCUINȚĂ, ANEXE ȘI ÎMPREJMUIRE	Evaluare teoretică	120
30	46/20.07.2021	S.C. MANAGE LOG S.R.L.	„ANEXĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE”	Cercetare arheologică preventivă	600
31	49/30.07.2021.	D-NUL MUNTEANU ROBERT - CĂLIN	„CONSTRUIRE PENSIUNE P+M, CABANE P, ANEXE P, ÎMPREJMUIRE TEREN”	Diagnostic arheologic (evaluare teoretică și de teren)	300
32	50/02.08.2021	D-NA IORDACHE ADRIANA - DANA	„LOCUINȚĂ UNIFAMILIALĂ, ÎMPREJMUIRE, RACORDURI LA UTILITĂȚI ȘI ORGANIZARE DE ȘANTIER”	Diagnostic arheologic	120
33	51/02.08.2021	D-NUL CIUCIU NECULAI,	„LOCUINȚĂ PARTER ȘI ÎMPREJMUIRE”	Evaluare teoretică	120
34	52/03.08.2021	D-NUL HOROPCIUC DENIS	„CONSTRUIRE LOCUINȚĂ, ANEXĂ, ÎMPREJMUIRE ȘI BRANȘAMENT UTILITĂȚI”	Diagnostic arheologic intruziv	600
35	53/03.08.2021	D-NUL DUMITRESCU VALENTIN,	„CONSTRUIRE LOCUINȚĂ INDIVIDUALĂ CU REGIM DE ÎNĂLȚIME P+1, ANEXE ȘI BRANȘAMENTE LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	300
36	60/13.08.2021	E-DISTRIBUȚIE BANAT – ZONA MT/JT DEVA	„RACORDARE LA SEN A OBIECTIVULUI PUNCT OPRIRE MINTIA JUDEȚUL HUNEDOARA”	Supraveghere arheologică	5.600
37	61/13.08.2021	COMUNA GURASADA	„AMENAJARE TEREN SPORT MULTIFUNCȚIONAL LOC DE JOACĂ PENTRU COPII, PARCARE ALEI AUTO ȘI PIETONALE – ZONE VERZI AMENAJATE” GURASADA, JUDEȚUL HUNEDOARA”	Supraveghere arheologică	1.600
38	62/16.08.2021	S.C. CORA INVEST GROUP SRL	„RACORD ELECTRIC STAȚIE SORTARE, SPĂLARE, CONCASARE AGREGARE MINERALE”	Evaluare teoretică	240
39	64/16.08.2021	S.C. ROBEN SRL	„CONSTRUIRE PENSIUNE TURISTICĂ CU REGIM DE ÎNĂLȚIME P+1E ȘI VILE TURISTICE P+M”	Evaluare teoretică	150
40	65/16.08.2021	INĂȘESCU VASILE MARIAN ȘI INĂȘESCU SIMONA MARIA	„ANEXĂ GARAJ”	Evaluare teoretică	480
41	66/30.08.2021	D-NUL FIȚ TRAIAN AURELIAN	„CONSTRUIRE CARTIER REZIDENȚIAL MAGNOLIA”	Diagnostic arheologic intruziv	700

				(evaluare de teren)	
42	67/30.08.2021	D-NUL LUCHIAN MARIUS CONSTANTIN	„LOCUIŢĂ P+M ŞI ÎMPREJMUIRE”	Cercetare arheologica preventiva	200
43	68/30.08.2021	MUNICIPIUL DEVA	„AMENAJARE ZONĂ PIETONALĂ CENTRUL ISTORIC”	Supraveghere arheologică	6.000 + grafic
44	70/01.09.2021	D-NUL CIOABĂ GHEORGHE SORIN	„CONSTRUIRE LOCUIŢĂ, GARAJ, TERASĂ ACOPERITĂ, ANEXĂ GOSPODĂREAS-CĂ ŞI ÎMPREJMUIRE”	Evaluare teoretică	90
45	71/01.09.2021.	D-NUL MODÂRCĂ ALIN	„CONSTRUIRE LOCUIŢĂ INDIVIDUALĂ ŞI ANEXĂ”	Evaluare teoretică	90
46	72/01.09.2021	D-NUL GOANGĂ NICOLAE	„CONSTRUIRE LOCUIŢĂ FAMILIALĂ ŞI ÎMPREJMUIRE”	Evaluare teoretică	90
47	73/06.09.2021	D-NUL BARNA NICOLAE CRISTIAN	„LOCUIŢĂ INDIVIDUALĂ, GARAJ, TERASĂ ACOPERITĂ, ÎMPREJMUIRE ŞI RACORDURI LA UTILITĂŢI”	Evaluare teoretică	90
48	74/14.09.2021.	D-NUL ŞTEFONI IOAN – CORNEL	„CONSTRUIRE CASĂ DE VACANŢĂ CU REGIM DE ÎNĂLŢIME P+M”	Evaluare teoretică	240
49	75/16.09.2021	INĂŞESCU VASILE MARIAN ŞI INĂŞESCU SIMONA MARIA	„ANEXĂ GARAJ”	Supraveghere arheologică	200
50	76/21.09.2021.	S.C. VILCOM PROGRES S.R.L	„ÎNFIINŢARE PLANTAŢIE DE AFIN ŞI ANEXE, ÎN LOCALITATEA TOTEŞTI JUD. HUNEDOARA”.	Evaluare teoretică	180
51	77/21.09.2021.	D-NUL MUSTE NICOLAE - GABRIEL	„LOCUIŢĂ INDIVIDUALĂ, ÎMPREJMUIRE ŞI RACORDURI LA UTILITĂŢI”	Evaluare teoretică	120
52	78/27.09.2021.	S.C. RDS TRANSELMN S.R.L	„AMENAJARE PLATFORMĂ SISTEM DE IRIGAŢII”	Evaluare teoretică	270
53	79/27.09.2021	COMUNA BURJUC	„ÎNFIINŢAREA REŢELEI INTELIGENTE DE DISTRIBUŢIE GAZE NATURALE ÎN COMUNA BURJUC, JUDEŢUL HUNEDOARA”.	Evaluare teoretică	960
54	80/29.09.2021	SAMAX ROMANIA S.R.L.,	STUDIU ISTORIC ŞI ARHEOLOGIC AL ZONEI DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI MINIER ROVINA	Evaluare teren	30.000

55	81/29.09.2021.	D-NUL PODEAN IOAN CRISTIAN	„LOTIZARE ZONĂ REZIDENȚIALĂ CU LOCUINȚE INDIVIDUALE, S+P+1E”	Evaluare teoretică	120
56	82/04.10.2021	COMUNA GURASADA	„ÎNFIINȚAREA REȚELEI INTELIGENTE DE DISTRIBUȚIE GAZE NATURALE ÎN COMUNA GURASADA, JUD. HUNEDOARA”	Evaluare teoretică	960
57	83/07.10.2021.	COMUNA ZAM	„ÎNFIINȚAREA REȚELEI INTELIGENTE DE DISTRIBUȚIE GAZE NATURALE ÎN COMUNA ZAM, JUDEȚUL HUNEDOARA”.	Evaluare teoretică	960
58	84/22.10.2021	S.C. REX SOFTWARE S.R.L	„CONSTRUIRE HALĂ PROCESARE MIERE”.	Evaluare teoretică	90
59	85/25.10.2021.	S.C. SODERO SERE S.R.L	„HALĂ PRODUCȚIE SERE”	Evaluare teoretică	240
60	86/27.10.2021.	S.C. ANDREIU GLOBAL S.R.L	„CONSTRUIRE ANEXĂ EXPLOATAȚIE AGRICOLĂ	Evaluare teoretică	300
61	87/08.11.2021.	D-NUL DĂMILEANU ANDREI VALENTIN	„CONSTRUIRE LOCUINȚĂ REZIDENȚIALĂ CU REGIM DE ÎNĂLȚIME P+M”	Evaluare teoretică	150
62	88/23.11.2021	COMUNA BOȘOROD	„CONSTRUIRE ANEXĂ PENTRU DESFĂȘURARE ACTIVITĂȚI CULTURALE, ZONĂ DE AGREMENT PENTRU PICNIC, VALEA – MARE – LUNCANI – ZONĂ DE RECREERE”	Evaluare teoretică	600
63	89/06.12.2021	MUNICIPIUL DEVA	„MODERNIZARE ASCENSOR ÎNCLINAT ACCES CETATE DEVA”	Supraveghere arheologică	5.600
64	90/06.12.2021	MUNICIPIUL DEVA	„REABILITAREA ZONEI URBANE”DEALUL CETĂȚII”	Cercetare arheologică preventivă	134.400
65	91/09.12.2021.	D-NUL DAVID CONSTANTIN	„LOCUINȚĂ P+M, ÎMREJMUIRE ȘI RACORDURI LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	150
66	92/09.12.2021	D-NA KASLER KINGA	„LOCUINȚĂ FAMILIALĂ, ÎMPREJMUIRE ȘI RACORDURI LA UTILITĂȚI”	Evaluare teoretică	270

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 Muzeul Civilizației Dacice și Romane a încheiat Contracte de descărcare de sarcină arheologică după cum urmează:

Nr. Crt	Nr. și data contract	Beneficiar	Obiectiv	Tip serviciu	Suma (lei)
1	1/10.01.2022	S.C. VANDERLAY ARHEO S.R.L.	Valorificare potențial arheologic Simeria	Evaluare de teren	3.700
2	2/ 26.01.2022	D-NUL CARABAN FLORIN CONSTANTIN	„Locuință unifamilială, împrejmuire și racorduri la utilități”	Evaluare teoretică	390
3	03/ 26.01.2022.	D-NUL CUCU BOGDAN – HORIA	„Locuință unifamilială, filigorie, piscină, împrejmuire și racorduri la utilități”	Evaluare teoretică	390
4	09/ 28.02.2022	S.C. REX SOFTWARE S.R.L	„Construire parc panouri fotovoltaice”	Evaluare de teren	1.500
5	12/28.02.2022	D-NA KLOOS BRIEGHITE	„PUZ – zonă de agrement – proiect camping „THOBIAS”	Evaluare teoretică	480
6	27/10.03.2022	D-NUL BOLDIJAR REMUS	„Construire Locuință de serviciu parțial D+P” „	Cercetare preventivă	900
7	28/10.03.2022	D-NUL POJONI CRISTIAN	„PUZ- zonă rezidențială”	Evaluare teoretică	120
8	29/10.03.2022	D-NUL JOSAN FLORIN	PUZ- zonă rezidențială	Evaluare teoretică	120
9	31/14.03.2022	D-NUL GAVRILOIU SILVIU -RADU	„PUZ – zonă acvacultură”	Evaluare teoretică	960
10	32/15.03.2022	D-NA BĂLICI CLAUDIA	„PUZ zonă rezidențială”	Evaluare teoretică	120
11	35/15.03.2022	S.C. ADAM STONE S.A.	„Amenajare depozit de piatră, zona administrativă și împrejmuire”	Evaluare teoretică	240
12	37/22.03.2022	S.C. SCANDINAVIA SPEDITIONS EXPRESS S.R.L.	„Construire hală logistică, birouri, platformă betonată și împrejmuire”	Evaluare teoretică	1.080
13	38/28.03.2022	D-NUL IONIȚĂ MIRCEA NICOLAE	„Locuință familială cu regim de înălțime p+1”	Evaluare teoretică	363,35
14	40/30.03.2022	D-NUL RAȚIU LIVIU – VASILE	„Casă de vacanță p+m, fosă septică și împrejmuire”	Evaluare teoretică	240
15	45/07.04.2022	D-NA BACIU DIANA	„Construire locuință familială, filigorie, garaj, împrejmuire teren și racorduri la utilități „	Evaluare teoretică	255,05
16	46/07.04.2022	D-NUL BOZBICI MARIUS – CIPRIAN	„PUZ – zonă construcții de turism și funcțiuni complementare”	Evaluare teoretică	270,11
17	47/13.04.2022	C.N.C.A.F. Minvest S.A Deva	Raportul privind starea de conservare a patrimoniului Muzeului Aurului Brad	conservare a patrimoniului muzeal	1.200
18	52/26.03.2022	S.C. RERAT HELVETIA COMPANY S.R.L	„Amplasare panou publicitar”	Evaluare de teren	1.600
19	54/03.05.2022	S.C. APA PROD SRL	„Proiect regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Hunedoara”	Evaluare teoretică	66.480
20	56/05.05.2022	D-NUL BUMB SORIN – ISPAS	„Anexă exploatație agricolă, împrejmuire, bransament la utilități”	Evaluare teoretică	546,69

21	57/ 05.05.2022	COMUNA VĂLIȘOARA	„Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție gaze naturale în comunele Luncoiu de Jos, Vălișoara și Băița, județul Hunedoara”	Evaluare de teren	3.200
22	60/16.05.2022	MUNICIPIUL DEVA	„Amenajare zonă cu destinație specială – localitatea Bârcea Mică – municipiul Deva”	Evaluare de teren	1.000
23	61/18.05.2022	ORAȘUL CĂLAN	„Plan Urbanistic Zonal ansamblu rezidențial cu locuințe individuale”	Evaluare de teren	1.000
24	62/18.05.2022	FRUITOPIA COOPERATIVĂ AGRICOLĂ „YAMIFRUIST SA”, DSR BUILDING LUXURY SRL	„PUZ – zonă agroindustrială și servicii”	Evaluare de teren	800
25	63/19.05.2022	AUTO MARKET CORVIN S.R.L.	„PUZ – extindere, modernizare casa S+P și amenajare pensiune S+P+1E+M”	Raport studiu istoric	500

3. Obiective (generale și specifice)

În activitatea sa curentă Muzeul Civilizației Dacice și Romane are în vedere următoarele obiective strategice:

- dezvoltarea patrimoniului muzeal prin formele caracteristice de constituire a patrimoniului muzeal: cercetarea și colecționarea de bunuri cu semnificație artistică și documentară de profil;

- asigurarea evidenței și clasării patrimoniului cultural aflat în administrare în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

- conservarea și restaurarea bunurilor culturale din patrimoniul deținut;

- punerea în valoare a patrimoniului cultural pe care îl are în administrare prin intermediul expozițiilor permanente și temporare, a programelor culturale și educative, a publicațiilor științifice și de popularizare, prin organizarea unor sesiuni științifice, simpozioane, colocvii, mese rotunde etc.;

- cercetare fundamentală și aplicată, conform programelor anuale de activitate, cu scopul de a cunoaște istoria, tradițiile și cultura populară din județul Hunedoara și pentru a identifica monumente și obiective reprezentative ale culturii materiale și spirituale;

- menținerea unui contact permanent cu mediile de informare, cu organizațiile nonguvernamentale, culturale, instituții de învățământ și cercetare, organisme și foruri naționale de profil;

- menținerea unui contact permanent cu publicul larg pentru identificarea nevoilor și așteptărilor, în scopul orientării programelor culturale și de punere în

valoare a patrimoniului cultural administrat în funcție de acestea;

- stimularea participării locuitorilor județului la cunoașterea și revitalizarea activităților culturale și atragerea generației tinere la aceste activități;

- folosirea judicioasă a resurselor și a logisticii muzeale în cadrul unui management instituțional realist și performant.

4. Strategie culturală, pentru întreaga perioadă de management

Politicele culturale au ca prioritate atât stabilirea direcției și obiectivelor în domeniul culturii la nivel național, cât și asigurarea accesului societății la serviciile culturale oferite de instituțiile prestatoare. Eficiența sistemului de management este o prima condiție pentru sporirea calității și accesului la servicii culturale.

Strategia europeană introduce noțiunea de industrie culturală, care include o linie economică, sau o linie „de alternativă economică” pentru promovarea și democratizarea producției culturale și a distribuției acesteia, precum și o abordare mai popular liberală” a finanțării activităților culturale. Industriile culturale reprezintă acele activități care vizează în primul rând bunurile simbolice, bunuri a căror valoare economică principală este derivată din valoarea lor culturală. Această definiție clasică a industriei culturale include mass - media, film, edituri, muzică, design, arhitectură, new media, precum și „arte tradiționale” – arta vizuală, artizanat, teatru, muzica de teatru, concerte, concerte de performanță, muzee și galerii – toate acele activități care sunt eligibile pentru finanțare din fonduri publice ca „arta”.

În perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, politica managerială a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, a trebuit să uzeze mai multe strategii de dezvoltare. Una dintre acestea a fost cea de comunicare internă și externă, comunicarea fiind modalitatea esențială prin care rezultatele muncii unui colectiv pot fi diseminate în societate. Alte direcții urmărite de echipa managerială a Muzeului au fost cele care privesc îmbunătățirea parametrilor de calitate a tuturor activităților instituției, diversificarea eficientă a produselor culturale și publicitate oferite publicului, promovarea instituției prin toate modalitățile și căile de publicitate, dezvoltarea continuă a relațiilor comunitare și inter-instituționale. Dezvoltarea laturii educative a Muzeului prin intermediul acțiunilor desfășurate, motivarea și promovarea personalului în conformitatea cu actuala legislație.

Strategia culturală este definită prin proiectarea (planificarea) pe termen mediu și lung a dezvoltării durabile a sectorului cultural, ținându-se cont de capacitățile proprii și de evoluția mediului economic (piață, concurență, tehnologie).

Strategia culturală, în mod concret, îmbină cultura cu managementul general.

Concurența intra și extra instituțională culturală, mai ales în sectorul cultural de stat și cel public, trebuie considerată ca dezirabilă și chiar necesară, pentru asigurarea calității procesului, produselor și serviciilor în domeniu. Forțele

concurențiale în strategiile culturale locale se găsesc, însă și în interiorul unui domeniu cultural, fie el de stat, fie el privat, precum și în domeniile culturale diferite.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane are următoarele obiective:

- să îndeplinească sarcinile care îi revin, conform legislației în vigoare, în calitate de muzeu provincial;
- să susțină formarea continuă a personalului, în scopul dobândirii competențelor necesare utilizării tehnicii moderne și să faciliteze activitățile de cercetare;
- să-și consolideze rolul de centru de educație permanentă, prin încheierea unor parteneriate cu alte instituții de cultură, școli, licee, ONG-uri, asociații etc.;
- să organizeze, conform agendei culturale, activități pentru comunitatea pe care o deservește, care să contribuie la mai buna percepție a rolului muzeului în cadrul comunității;
- să diversifice, cantitativ și calitativ, oferta de servicii pentru vizitatori, care să permită accesul lărgit la informații, atât pe cale tradițională, cât și electronică;
- să promoveze și să consolideze imaginea și rolul muzeului în cadrul comunității, prin abordarea unei politici de marketing și publicitate eficiente;
- să extindă cooperarea intermuzeală, cu muzee din țară și străinătate, în vederea atragerii de noi resurse informaționale și a includerii în contextul profesional al muzeelor românești și europene;
- să ofere noi produse și servicii culturale
- să atragă noi surse de finanțare, necesare modernizării serviciilor și spațiilor muzeului.

5.

Strategie și plan de marketing

PREZENTARE GENERALĂ

Muzeul este o instituție permanentă, aflată în serviciul societății și al dezvoltării sale, deschisă publicului și care face cercetări cu privire la măturile materiale legate de om și de mediul său, le achiziționează, le conservă, și mai ales, le expune, în scopul studiului, al educației și al delectării.

Astfel, Muzeul Civilizației Dacice și Romane are în gestiune patrimoniu cultural imobil, mobil și arheologic:

- Patrimoniul cultural imobil constituie cea mai valoroasă componentă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce privește valoarea materială directă, cât și în raport cu posibilitățile de inserție a unor componente extracultură, în această categorie se află monumentele istorice, ansamblurile și siturile istorice;
- Patrimoniul cultural mobil cuprinde bunurile culturale mobile clasate în categoria Fond - care cuprinde bunurile culturale de valoare deosebită, și în categoria Tezaur - care cuprinde bunurile culturale de valoare excepțională;

- Patrimoniul arheologic ca fiind ansamblul bunurilor arheologice format din: siturile arheologice ce cuprind vestigii arheologice, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat, ce cuprind bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite.

În ultimele decenii, comunicația de marketing a înregistrat o evoluție spectaculoasă, câștigându-și meritatul loc de componentă de bază a activității de marketing, contribuind, alături de celelalte resurse proprii ale instituției, la succesul final.

Comunicarea devine o punte de legătură între instituție și mediul său de marketing. Comunicarea de marketing constituie unul dintre vectorii care permit instituției să acționeze în vederea realizării propriilor obiective. Politica de preț, politica de produs și politica de distribuție influențează și sunt influențate la rândul lor de politica de comunicație. Acestea alcătuiesc politica de marketing, inclusă în politica globală a instituției. Arta, ca și spiritualitatea, nu pot fi considerate simple reprezentanțe ale termenului generic de „marfă”. Valorile culturale vizează orizonturi ale frumosului, ale binelui moral, ale cunoașterii și spiritualității, motiv pentru care evaluarea „produsului” muzeal devine o sarcină dificilă. Serviciile muzeale reprezintă o componentă a serviciilor culturale – activități prestate în beneficiul consumatorilor de cultură, cu sau fără participarea lor directă, cu scopul de a le împlini anumite nevoi și a le produce satisfacțiile așteptate de ei.

Marketingul muzeal poate fi abordat ca: - un sistem de metode și acțiuni care asigură investigarea necesităților societății și publicului larg în ce privește serviciile muzeului și posibilitățile optime de satisfacere a acestor necesități cu mijloace de activitate muzeală; - un mijloc de obținere a concordanței și echilibrului între funcțiile socioculturale specifice muzeului și cerințele pieței culturale. Marketingul este o activitate practică, o tehnologie specială care ajută la rezolvarea problemelor reale. Aplicat în cadrul unui muzeu, marketingul respectă principiile, strategiile și instrumentele generale ale domeniului. Ceea ce diferă este scopul urmărit: realizarea misiunii culturale, sociale și educative a muzeului în condiții optime, în primul rând în beneficiul publicului specific, ca și al societății sau comunității pe care muzeul respectiv le slujește. Cu ajutorul metodelor și instrumentelor de marketing un muzeu poate atinge o serie de obiective vitale pentru buna desfășurare a activității, cum ar fi: atragerea unui public numeros și variat, realizarea și punerea la dispoziția publicului a celei mai potrivite oferte culturale, atragerea de fonduri și realizarea unor parteneriate pe termen lung.

Spre deosebire de marketingul instituțiilor comerciale, marketingul muzeal atrage surse financiare pe două căi: - direct, din contul vinderii mărfurilor și serviciilor muzeale; - mediat (indirect), din atragerea resurselor externe – alocațiilor de la buget, granturi, sponsorizări, donații etc. Aceste surse sunt utilizate pentru realizarea unor programe culturale și educaționale. Ambele forme ale marketingului muzeal sunt strâns legate una de alta: cu cât este mai cunoscută și apreciată în societate instituția muzeală, importanța ei socială, cu atât sunt mai mari posibilitățile

de obținere a resurselor financiare din afară. Marketingul muzeal are două direcții strategice: - prezentarea și promovarea muzeului și a activității lui; - prezentarea și promovarea serviciilor și mărfurilor concrete oferite de muzeu. Schimbările care au loc astăzi în societate ne arată clar că trebuie să ne schimbăm și noi, și muzeele noastre, trebuie să ne orientăm la nevoile publicului. Este actuală oportunitatea diversificării surselor de finanțare, prin sporirea ofertei de servicii cu plată. Sursele de venituri într-un muzeu pot fi foarte diverse: - taxa de intrare în muzeu; - manifestări culturale și științifice speciale; - servicii de cercetare arheologică; - organizarea unor cursuri speciale pentru diverse categorii de public; - darea în chirie a spațiului muzeal; - magazinul muzeului; - granturi; - donații și contribuții voluntare. Marketingul joacă un rol primordial în supraviețuirea și dezvoltarea oricărui muzeu. Dar „muzeul care a hotărât să aplice politici de marketing urmează, în primul rând, să rezolve două probleme importante: să devină un loc atractiv pentru public și să convingă publicul să intre în muzeu”. Altfel spus, pentru a implementa politici de marketing, trebuie să asigurăm calitatea publică a muzeului. Este o sintagmă introdusă în 1996 de cunoscutul muzeolog Kenneth Hudson. Prin aceasta se înțelege măsura în care muzeul satisface nevoile și dorințele vizitatorilor săi, faptul că „muzeul oferă un quantum de satisfacție mărit vizitatorului, crescându-i bunăstarea psihică și morală. Calitatea publică înseamnă de fapt un set de calități ce fac din muzeu o instituție agreată, dorită, vizitată de public”

Funcționarea unui muzeu este determinată într-o măsură considerabilă de către mediul social în care se găsește. De aceea, muzeele trebuie să ocupe o poziție clară în societate. Pentru managementul strategic, relația dintre instituție și societate este esențială. Managementul strategic pentru un muzeu înseamnă să poți cântări bine atunci când ai de-a face cu dileme precum atingerea unui număr mare de vizitatori față de administrarea colecțiilor, a da lovitura cu o expoziție temporară față de cercetarea științifică.

Schimbările ce apar în concepția despre managementul strategic sunt legate de viziunea în schimbare despre om, despre muncă și despre societate.

În ceea ce privește publicul, Muzeul Civilizației Dacice și Romane are o misiune specifică și care include scopuri la nivel educativ, cultural, dar și de cercetare științifică. Îndeplinirea acestor roluri se face prin oferirea către public, în totalitatea sa sau pe categorii precis delimitate, a unor produse/servicii specifice. Produsul muzeal principal constă în prezentarea colecției permanente, expozițiile temporare, programele educative, activitățile de scurtă durată și informarea.

Caracterul specific al Muzeul Civilizației Dacice și Romane rezultă din valoarea sa ca element de patrimoniu istoric și cultural. Această valoare trebuie păstrată și făcută cât mai larg cunoscută și din această cauză trebuie promovată prin intermediul turismului cultural. Turismul cultural are ca scop vizitarea acelor locuri și activități ce definesc istoria și oamenii, atât în ceea ce privește trecutul, cât și prezentul lor. Aceasta include resursele culturale, istorice și natural.

OBIECTIVELE GENERALE DE MARKETING:

Cercetarea de marketing este o condiție obligatorie pentru cei care vor să implementeze marketingul, întrucât trebuie să ne cunoaștem publicul. Studiul de marketing trebuie să fie o preocupare constantă, deoarece acesta este un instrument extrem de util, chiar indispensabil pentru buna desfășurare a activității. Investigarea vizitatorilor constituie o activitate-cheie pentru dezvoltarea unei oferte muzeale atractive și cu impact, ținând cont atât de specificul și misiunea muzeului, cât și de nevoile și particularitățile vizitatorilor săi. Este important să cunoaștem caracteristicile sociodemografice, geografice, atitudinale ale vizitatorilor, circumstanțele și motivațiile vizitei, gradul de satisfacție a vizitatorilor și așteptările acestora, dorința de a se întoarce în muzeu și motivele ei. Cunoașterea publicului muzeului este o premisă a dezvoltării unor politici de marketing adecvat. În Muzeul Civilizației Dacice și Romane, pe lângă sondajele de opinie realizate periodic, sursa de informații cea mai utilizată pentru a afla opiniile vizitatorilor este „*Caietul de impresii*”, care nu este o metodă științifică pentru a obține date reprezentative, însă este o metodă optimă a cunoașterii nevoilor publicului real în vederea satisfacerii doleanțelor și necesităților vizitatorilor.

Muzeul modern este în permanentă căutare de noi forme de lucru cu publicul și de atragere a publicului în muzeu. Elaborarea strategiilor de marketing, precum și realizarea obiectivelor de marketing se află sub influența unui mănunchi de variabile care se modifică în timp. Din acest motiv, aceste obiective sunt formulate pe termen scurt și mediu (2-5 ani).

Pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane, au fost definite următoarele obiective de marketing turistic:

1. Sporirea vizibilității Muzeul Civilizației Dacice și Romane în interiorul României și pe plan internațional;
2. Sporirea gradului de informare în ceea ce privește patrimoniul gestionat de Muzeul Civilizației Dacice și Romane a turiștilor potențiali din România și din străinătate;
3. Sporirea nivelului de satisfacție a turiștilor care vizitează Muzeul Civilizației Dacice și Romane;
4. Creșterea numărului de turiști care vizitează Muzeul Civilizației Dacice și Romane și dinamizarea circulației turistice în aceasta zonă;
5. Dezvoltarea diferitelor forme de turism, îndeosebi a turismului de afaceri, a turismului cultural – academic, istoric, religios în județul Hunedoara;
6. Adaptarea la mediului concurențial local și național prin dezvoltarea serviciilor culturale oferite, prin creșterea calității acestora și mărirea accesibilității prin folosirea tehnicii informatice;
7. Intensificarea preocupării pentru creșterea vizibilității Muzeului Civilizației Dacice și Romane, promovând calitatea, experimentul și inovația prin participarea în cadrul festivalurilor, târgurilor, saloanelor sau al altor evenimente culturale care au loc în județul Hunedoara, cu un stand mobil de prezentare și vânzare a obiectelor de

promovare proprii sau provenite de la terți, conforme specificului muzeului, a publicațiilor proprii sau ale terților din domeniul activităților muzeului.

În acest sens, prin Decizia Managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane nr. 255/2017 s-a constituit Echipa mobilă a Muzeului Civilizației Dacice și Romane care va participa în cadrul festivalurilor, târgurilor, saloanelor sau al altor evenimente culturale care au loc în județul Hunedoara, cu un stand mobil de prezentare și vânzare a obiectelor de promovare și a publicațiilor proprii sau provenite de la terți.

Pentru realizarea unei strategii eficiente de atragere a publicului este importantă cunoașterea situației actuale. În plus este necesară și o perspectivă asupra pieței culturale din județul Hunedoara. Integrarea Muzeului în societate se exprimă prin relațiile de colaborare cu alte organizații. Pornind de la acest considerent este necesar să arătăm că tocmai extinderea fără precedent, în ultimi trei ani, a relațiilor de parteneriat și colaborare cu numeroase organizații culturale, sociale, de învățământ și turistice asigură un nivel superior al informației de ofertare și cunoaștere a programelor culturale pe care instituția le pune la dispoziția vizitatorilor.

În vederea creșterii numărului de vizitatori s-a impus promovarea proiectelor și programelor instituției prin construirea unei imagini corecte și atrăgătoare. Pentru aceasta au fost realizate:

- Editarea de publicații de promovare: broșura de servicii cultural-turistice în limba română și engleză; flaiere și semne de carte cu serviciile oferite publicului, cărți poștale și pliante;

- Activități de promovare: reactualizarea setei-ului instituției prin introducerea în permanență a datelor și ameliorarea signalisticii în unitățile muzeale (în interior și în exterior); reînnoirea panourilor publicitare (în interiorul și în afara localității unde sunt punctele muzeale); actualizarea constantă a conturilor facebook pentru informarea persoanelor care folosesc în mod constant platformele de socializare prin portaluri on-line, prin linkuri inter-instituționale, prin Ghidul de călătorie *Petit Futé*; editarea de materiale personalizate: calendare de perete, de birou, mape de prezentare, agende, sacoșe, căni, etc.; actualizarea permanentă a afișajului. Promovare internațională a Muzeului, în mediul virtual prin intermediul unor site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture.

Măsuri pe termen scurt și mediu: Atunci când ne gândim la o strategie pe termen scurt și mediu privind atragerea publicului la muzeu parcursul preliminar în marketing începe cu reflexia asupra muzeului ca producător și asupra vizitatorului în calitate de consumator. Vizitatorii merg de regulă la muzeu în timpul lor liber. Muzeele sunt, deci, ofertante de produse orientate către timpul liber. Piața timpului liber oferă muzeelor multe șanse, dar este o piață cu mulți concurenți în spațiul sferei culturale și în afara ei. Caracteristicile consumatorilor sunt și ele mereu în schimbare. Apar mereu grupuri țintă și consumatorii devin tot mai exigenți. Aceste

caracteristici ale pieței culturale pot reprezenta șanse pentru muzee dacă acestea oferă calitatea cerută și stârnesc interesul publicului vizitator.

Un pas important în procesul de marketing îl reprezintă cunoașterea misiunii muzeelor și identificarea grupurilor țintă la care se raportează acesta.

Produsul reprezintă în sens restrâns colecția muzeală sau în sens mai larg felul în care este prezentată colecția prin expozițiile de bază cu caracter permanent, expozițiile tematice temporare, amenajarea traseului de vizitare, indicatoare orientative, curățenia, utilizarea mijloacelor de informare pentru public etc. un aspect important îl reprezintă programul de acces zilnic și săptămânal, amabilitatea angajaților care vin în contact cu vizitatorii, îndrumarea directă a publicului precum și dotările destinate publicului vizitator (parcare pentru mașini, garderobă, toalete, restaurant, cafenea etc.)

Marketingul muzeal trebuie să vadă produsul cultural prin ochii publicului vizitator. Acțiunile de marketing trebuie susținute de întreg muzeul fiind o atitudine a tuturor celor care lucrează în muzeu. Locul reprezintă amplasarea expoziției, clădirea sau locația care adăpostește patrimoniul. Locul trebuie să corespundă calitativ activităților culturale, răspunzând unor exigențe specifice legate de calitatea împrejurimilor – accesibilitate ușoară, prestața clădirilor în concordanță cu natura colecțiilor și a produselor culturale.

Prețul biletului de intrare este un instrument de marketing. Pentru vizitatori costul accesării unui muzeu nu se rezumă numai la biletul de intrare ci și la celelalte costuri pe care le determină călătoria (hotel, restaurant, cafenea, magazine, transport). Din această cauză calculul prețului biletului sau ansamblului de sisteme de acces în muzeu trebuie realizat astfel încât să nu constituie o opreliște pentru vizită.

Există mai multe posibilități de a folosi prețul ca instrument de marketing: - diferențierea de preț (reducerea prețului în cadrul unor campanii speciale) - accesul gratuit într-una din zilele lunii - biletele pentru grupuri mari – reducerea prețului pentru elevi, studenți și persoane cu dizabilități etc. - flexibilitatea prețului în funcție de sezonul expozițional și oferta culturală sau vânzările la pachet cu alte tipuri de produse (ghidaj de specialitate, program cultural, participare la târguri, etc.

În conformitate cu aceste norme de marketing Muzeul a realizat:

- editarea unor publicații de specialitate pentru promovarea patrimoniului (cataloge de colecții, pliante, broșuri, CD-uri, vizite virtuale etc.);

- actualizarea permanentă a publicațiilor promoționale și răspândirea acestora prin rețeaua de difuzare a muzeului și a partenerilor culturali și turistici;

- prezența constantă în: revistele de cultură, locale și la nivel național cu materiale specifice activităților muzeale; presa locală și națională prin popularizarea permanentă a tuturor manifestărilor instituției; reviste de promovare turistică la nivel local și național;

- îmbunătățirea accesibilității publicului în instituție și la toate secțiile din teritoriu: parcări, facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva își desfășoară activitatea și în cadrul secțiilor din teritoriu prin Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie, Casa Memorială „Drăgan Muntean” Muzeul Memorial „Aurel Vlaicu”, Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea.

PLAN DE MARKETING

Analiza socio-culturală a mediului în care își desfășoară activitatea Muzeul Civilizației Dacice și Romane:

Așezare cu un impresionant trecut istoric, ale cărui începuturi datează încă din secolul al XIII-lea, Deva este azi un important centru de interferențe culturale interetnice, al cărui potențial cultural trebuie exploatat la valoarea lui reală. Existența unor instituții de cultură precum Muzeul Civilizației Dacice și Romane, care prin întreaga sa activitate urmărește promovarea valorilor cultural-istorice ale arealului hunedorean pe plan intern și extern, prin organizarea de expoziții și activități cultural-științifice, precum și prin activități de cercetare, conservare, restaurare, protejare, valorificare și îmbogățire a propriului patrimoniu material, atât prin piesele găsite în urma săpăturilor arheologice, cât și prin achiziții; - Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva care este o instituție publică de cultură cu caracter enciclopedic, parte integrantă din sistemul informațional și care se adresează tuturor categoriilor sociale pentru informare, documentare, studiu și lectură, pusă în slujba comunității de mai bine de șase decenii; - Teatrul de Artă Deva, care pune în valoare patrimoniul național și universal al literaturii dramatice și al artei interpretative românești; - Centrul de Cultură și Artă al Județului Hunedoara care este o instituție de cultură a cărei menire este de a promova și de a transmite valorile culturale, având și o contribuție importantă la cercetarea, arhivarea, conservarea și promovarea tradițiilor și creației populare specifice zonelor și subzonelor etno-folclorice din județ, urmărind totodată revitalizarea și protejarea meseriilor tradiționale, susținerea meșterilor populari și a creației contemporane; - Direcția Județeană pentru Cultură Hunedoara, care are misiunea de a promova în județ strategia Guvernului în domeniul dezvoltării și protejării patrimoniului imobil și mobil, contribuind la educația culturală și civică, promovând principiile primordialității valorii culturale, a libertății creației, a șanselor egale la cultură, a libertății și autonomiei cultelor și a identității culturale în circuitul de valori.

Toate aceste instituții și-au pus deja amprenta asupra a numeroase generații de intelectuali, precum și asupra unor publicații culturale locale deja consacrate, de înaltă ținută științifică (de exemplu Revista „Miorița”, publicație a Centrului de Cultură și Artă al Județului Hunedoara, „Vox Libri”, revista Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva și „Sargetia”, publicația Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, etc.), reprezintă tot atât de multe garanții că acest lucru se poate realiza.

Tentativele de diversificare a ofertei culturale și de atragere a publicului, de educare a gustului pentru cultură, sunt relativ noi și încă insuficiente. Cu toate

acestea, nu putem să nu apreciem faptul că bibliotecile, muzeele, teatrele, instituțiile de învățământ și cele de cercetare se implică tot mai activ în viața comunității, cu acțiuni și evenimente noi, care au drept obiectiv atragerea publicului, formarea interesului acestuia față de instituțiile de profil și de actul cultural.

SCURT ISTORIC AL CLĂDIRII MAGNA CURIA:

Muzeul Civilizației Dacice și Romane își desfășoară activitatea în cadrul Castelului Bethlen, cunoscut și ca Magna Curia, cel mai vechi monument de arhitectură, situat la poalele Cetății Devei, în partea de sud a acesteia.

Vechimea, importanța și frumusețea acestei clădiri în stil baroc a fost motivul pentru care a fost introdusă pe Lista monumentelor istorice (HD-II-m-A-03225).

Clădirea actuală este o construcție ce datează din perioada Renașterii, refăcută în secolul al XVIII-lea.

Debutul funcționării monumentului este incertă, dar prima mențiune documentară datează din 1520 când nobilul Benedict este numit „castellanus et provisor curiae de Dewa”.

De numele lui Francisc Gézsthy comandantul oștilor princiare ajuns în 1581, proprietar al Cetății Devei, se leagă o primă fază de construcție a monumentului Magna Curia, finalizată în 1582.

Din acest moment informațiile se înmulțesc, fiind cunoscut faptul că în 1608 domeniul ajunge în posesia lui Gabriel Bethlen, nume de care se leagă altă fază de construcție. Gabriel Bethlen va vinde în 1640 domeniul principelui Rákóczi I.

Din 1743 Magna Curia intra în posesia guvernatorului Transilvaniei contele Ioan Haller de Hallerstein, care inițiază refacerea castelului și de a cărui nume se leagă și ultima mare fază de construcție. În urma acestei intervenții, clădirea capătă o nouă imagine prin adăugarea unui nou nivel, patru bastioane de colț, o curte exterioară precedată de o poartă de intrare decorată cu două blazoane. Acestea din urmă au fost descoperite cu prilejul cercetărilor arheologice din 1992.

Caracterul de reședință este dat de existența sălii de audiențe cu balconul lobat din mijlocul fațadei, total refăcută. Tot acum, în sala festivă a palatului a fost realizat șemineul rectangular de piatră decorat cu blazoanele de alianță ale familiei Haller-Daniel (lebăda cu gâtul săgetat, blazonul Sofiei Daniel și leul din blazonul lui Ioan Haller).

Remarcabilă este evoluția plastică a fațadei în sensul baroc, preluând elemente occidentale executate de artiști plastici ai școlii de la Cluj.

În perioada de după Ioan Haller, Castelul a intrat în domeniul fiscal al comitatului Hunedoara și a funcționat ca local al administrației financiare.

În anul 1938 Magna Curia a devenit Muzeu Județean, adăpostind colecțiile adunate până în acel moment și dispunând de o suprafață utilă de 2114 mp.

O ultimă refacere a clădirii s-a produs în 1997 când au demarat lucrări de restaurare, fără intervenții structurale, acestea fiind finalizate în 2006.

SCURT ISTORIC AL MUZEULUI CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE:

Începutul muzeului devenea se leagă de momentul înființării „Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara” în 1880. Aceasta prin statutele aprobate, prevedea înființarea unui muzeu de antichități, obiectiv realizat doi ani mai târziu.

În paralel cu colecția de antichități se constituie și colecțiile de etnografie, mineralogie, paleontologie și ornitologie.

Conform Legii din 1886 și a hotărârii Prefecturii Județului Hunedoara, muzeul primește denumirea de Muzeul Comitatului Hunedoara care își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul acestuia.

Colecțiile muzeului au fost depozitate într-o casă particulară și din 1890 în șase săli de clasă ale Școlii de Științe Exacte actualmente Colegiul Național Decebal Deva.

Muzeul, după periplul prin diferite locații, în 1938 primește ca și sediu Castelul Magna Curia, spațiu în care funcționează și în prezent.

După 1944 a fost organizată prima expoziție permanentă pe „temeiul științei istorice materialiste”. Ca peste tot în blocul socialist, consecința directă a centralizării a dus la ideologizarea instituțiilor, folosite tot mai mult în scopuri propagandistice. Nici Muzeul Civilizației Dacice și Romane nu a fost ocolit de acest curent, prin urmare în 1970 a fost organizată o nouă expoziție permanentă care avea ca tematică „Evoluția societății de la apariția ei până la formarea statelor feudale românești”.

La conducerea Muzeului din Deva s-au aflat cercetători care s-au impus în cultura științifică din care amintim pe Téglás Gabor, Iosif Mallasz, Octavian Floca.

În mai 1981 expoziția de bază cu caracter permanent a fost refăcută, parterul fiind dedicat expunerii pieselor arheologice reprezentative: artefacte dacice și romane, tezaure monetare, machete ale cetățitorilor dacice, etc, etajul fiind destinat istoriei moderne și contemporane. În 1987 Secția de Artă a muzeului a fost găzduită în spațiul Palatului Prefecturii.

În urma deciziei Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor din 4 iulie 1994 denumirea instituției din Muzeul Județean în Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

În toată această perioadă clădirea nu a suferit intervenții de structură, dar starea avansată de degradare a impus refacerea acesteia. Prin urmare în 1997 au fost demarate lucrările de restaurare, finalizate în 2006.

Acestea au avut menirea de a reda pe cât posibil splendoarea de altădată a palatului și face din el un punct de atracție pentru localnici și vizitatori și astfel să reprezinte, alături de Cetatea Devei, o emblemă a orașului.

În proprietatea Muzeului Județean a intrat în anii 1960 clădirea anexă care a devenit sediul expozițional pentru colecția de științele naturii. În anul 1968 la parterul clădirii au fost realizate printre cele mai reușite diorame, la vremea respectivă, reprezentând ecosistemele județului (flora și fauna). În anii 1986, la etajul clădirii anexe, a fost organizată expoziția „Memoria naturală a pământului

hunedorean” și în paralel cu cele două expoziții de bază, Secția de Științele Naturii organiza în medie 2-3 expoziții temporare pe an.

Ambele expoziții au avut un caracter permanent până în anul 2008 moment în care această clădire a intrat în reamenajare, finalizată în 2011, aceasta având ca funcționalități: depozite de arheologie, artă, științele naturii, spațiul cu destinație de tezaur, bibliotecă documentară , sală de lectură, laboratoare, săli de conferință și birouri administrative.

Colecția de Științele Naturii urmează să fie valorificată expozițional în clădirea Magna Curia, restaurată. În spațiul aferent celor două clădiri funcționează un Lapidarium subteran, care adăpostește o colecție de monumente romane, provenite din cercetările arheologice de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa, Micia, Germisara, etc.

- *Secția de Arheologie Sarmizegetusa* are în administrare muzeul de sit și parcul arheologic Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa.

Muzeul de la Sarmizegetusa a fost înființat în 1924, într-un fost han din centrul comunei Sarmizegetusa și reorganizat în 1976. Expoziția permanentă organizată aici era alcătuită din piese provenite din cercetări arheologice din siturile arheologice realizate începând cu anii 1883, precum și din descoperiri întâmplătoare de pe raza comunei. Astăzi muzeul este dezafectat și folosește ca depozit pentru piese de mari dimensiuni.

În 1982 la Secția de Arheologie din Sarmizegetusa se vernisează o expoziție nouă, un muzeu de sit, ce avea să prezinte cele mai semnificative descoperiri din cadrul obiectivelor cercetate, într-un nou sediu, construit în perioada interbelică aflat în apropierea sitului arheologic.

Din punct de vedere administrativ, muzeul din Sarmizegetusa a aparținut de Primăria din localitate până în anul 1990, când devine Secție a muzeului de vean.

Urmare reparației capitale a clădirii, în anul 2010, cu prilejul manifestărilor „Dies Traiani”, la etajul clădirii a fost vernisată o expoziție permanentă în spiritul arheologiei experimentale. A fost adăugată ca noutate utilizarea reconstituirilor provenite din cercetarea arheologică, a câtorva tipuri de echipamente militare prezente în armata romană precum și vestimentație civilă.

- *Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie* situată în Piața Aurel Vlaicu, a fost înființată în anul 1952 ca Muzeu de Istorie al raionului Orăștie.

În anul 1973 a devenit Muzeu de Artă Populară în subordinea Primăriei Orăștie, iar din anul 1990 se constituie ca secție a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

Această secție deține o colecție de arheologie cu piese descoperite în zona Orăștiei, piese aparținând perioadei antice, evului mediu precum și o semnificativă colecție de etnografie.

- *Complexul Memorial Aurel Vlaicu* (sat Aurel Vlaicu, orașul Geoagiu, nr. 177). În satul Bințiș, azi Aurel Vlaicu, la împlinirea a 70 de ani de la nașterea inginerului român, (1952) pilot și inventator, pionier al aviației române și mondiale,

În casa părintească a acestuia, s-au strâns o parte din obiectele care i-au aparținut, punându-se bazele unui muzeu memorial.

La aniversarea centenarului nașterii pilotului, în 1982, a fost construit un nou spațiu în imediata vecinătate a casei, unde a fost reorganizată expoziția memorială „Aurel Vlaicu”. Aceasta prezintă o serie de planuri ale invențiilor în original, tipuri de avioane, obiecte personale caiete de studii, fotografii.

- *Expoziția de Istorie Locală și Artă Populară Brad* (municipiul Brad, str. Cloșca, nr. 2, cod poștal 335200) a fost înființată în anul 1987 pe baza unor colecții particulare „colecția Safian” care cuprindea piese de etnografie din Țara Zarandului, colecție îmbogățită pe parcurs prin donații. Aceasta conține icoane pe sticlă, fotografii, precum și o valoroasă colecție de grafică, semnată Marcel Olinescu.

În curtea Secției de la Brad a fost achiziționată, strămutată și restaurată pentru expunere o casă țărănească de sec. XIX-lea reprezentativă pentru zona zărăndeană. Colecția numără peste 780 de piese.

- *Casa - Muzeu „Avram Iancu” de la Baia de Criș* (localitate Baia de Criș, strada Florilor, nr. 1, comuna, cod poștal 337005) a fost inaugurată în anul 2002 pe locul vechii case unde a decedat Avram Iancu. În cele două săli de expoziție permanentă sunt prezentate documente, stampe, fotografii de epocă despre eroul român în Revoluția de la 1848-1849.

În a doua sală este organizat un interior moșesc din zona Zarandului cu obiecte de mobilier, uz casnic, îmbrăcăminte și țesături din Baiade Criș.

- *Complexul de Monumente Țebea* a fost inaugurat în anul 1972, cu ocazia sărbătoririi bicentenarului răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan. Colecția cuprinde obiecte de etnografie, artă populară, ceramică colectate din Zarand.

În ciuda provizoratului, datorat perioadelor de restaurare a celor două clădiri, Muzeul Civilizației Dacice și Romane și-a desfășurat toate funcțiunile specifice acestei instituții de profil.

Colecțiile deja existente, au fost substanțial îmbogățite în urma cercetărilor arheologice precum și colectărilor de teren, achizițiilor și donațiilor. De asemenea a fost încurajată dezvoltarea unor activități noi precum arheologia experimentală.

Cercetarea științifică s-a desfășurat în toate secțiile de specialitate, atât în cadrul Muzeului cât și în colaborare cu alte instituții de profil din țară și străinătate, prin intermediul protocoalelor și a parteneriatelor.

Deși în condițiile prezentate mai sus (cele două renovări), nu a putut fi realizată la sediul central al Muzeului Civilizației Dacice și Romane o expoziție de bază, patrimoniul existent și rezultatele ultimelor cercetări au fost puse în circulație prin cadrul expozițiilor temporare, organizate la sediul principal al Muzeului Civilizației Dacice și Romane precum și în celelalte sedii aparținând muzeului.

A fost promovată o politică care a avut ca obiectiv creșterea dinamicii circulației pieselor și informației urmărind itinerarea, cunoașterea și promovarea lor la instituții de profil din țară și străinătate.

Cercetătorii instituției au pus în valoare rezultatele studiilor prin lucrări științifice publicate în reviste de specialitate, precum și materiale promoționale (broșuri, pliante, insigne, etc).

Patrimoniul mobil al muzeului a beneficiat de serviciul de restaurare calificat în laboratoarele proprii și în cazul în care s-au impus intervenții speciale, au fost apelate laboratoare din țară s-au străinătate. O atenție specială a fost acordată secției de conservare și evidență computerizată care și-a îndreptat atenția asupra condițiilor de protejare a pieselor intrate în inventarele instituției și monitorizarea lor, fiind ulterior introduse în baza de date.

De asemenea această secție are atribuții legate de schimbul de piese de patrimoniu între instituțiile muzeale, încurajând mobilitatea în condiții de maximă siguranță a pieselor spre mai buna cunoaștere a acestora. În toată această perioadă nu a fost neglijată comunicarea și schimbul de idei cu alți cercetători, muzeul devenind reușind să organizeze în fiecare an sesiunea muzeului, precum și o serie de simpozioane și colocvii tematice, participând la rândul lor la manifestări de natură științifică.

Comunicarea s-a îndreptat și spre palierul educațional în cadrul pedagogiei muzeale, prin parteneriate școlare, ateliere de lucru și manifestări interactive organizate de instituție.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva deține la Deva două imobile: Castelul Magna Curia cu 44 de încăperi cu o suprafață de 2114 mp. Suprafața respectivă este atribuită organizării expoziției de bază a Muzeului, care se află în fază de proiect. Până la definitivarea tematicii expoziționale, aici se organizează expoziții cu caracter temporar. A doua locație este Clădirea Administrativă care cuprinde 27 de încăperi din care 17 sunt spații de lucru pentru personalul de specialitate a instituției în suprafață de 676, 79 mp și 10 încăperi pentru biblioteca documentară, depozite și laboratorul de restaurare în suprafață de 688, 62 mp. Tot la Deva, muzeul mai beneficiază de un spațiu pivnița Castelului, în suprafață de 235, 44 mp unde este organizat depozitul Lapidariu care cuprinde piese descoperite la Ulpia Traiana, Micia, Germisara, Aquae etc. De asemenea în grădina castelului în anul 2012 a fost construit un nou spațiu expoziție Lapidariu în suprafață de 1218 mp.

La Sarmizegetusa muzeul are două clădiri: „muzeul vechi” cu 9 încăperi depozite în suprafață de 250, 72 mp și clădirea propriu zisă a muzeului, în care funcționează din 1982, cu 19 încăperi din care în 9 sunt atribuite expoziției de bază cu suprafața de 182, 87 mp, 7 încăperi spații de lucru și anexe cu suprafața de 124, 54 mp, și 3 încăperi spații de depozit în suprafață de 33, 2 mp și un spațiu expozițional lapidariu amenajat în curtea muzeului în suprafață de 40 mp.

La Brad muzeul are o clădire cu 20 de încăperi din care 11 sunt ocupate cu expoziția de bază cu suprafața de 288, 49 mp, 4 încăperi spațiu de lucru și anexe în suprafață de 67, 16 mp și 5 încăperi cu 33, 4 mp depozite.

Casa muzeu Avram Iancu din Baia de Criș cuprinde două încăperi cu o suprafață de 20 mp.

La Orăștie muzeul deține un imobil cu 11 încăperi din care 5 sunt pentru expoziția de bază cu o suprafață de 169 mp, 5 pentru depozite cu suprafața de 100 mp și 1 încăpere spațiu de lucru de 22 mp.

Expoziția Memorială Aurel Vlaicu deține 1 sala expozițională la parterul unui imobil construit în preajma casei memoriale și are o suprafață de 96 mp.

ANALIZA PIETEII

Turismul în județul Hunedoara

Obiectivele turistice din județul Hunedoara, numeroase și variate, sunt datorate condițiilor naturale, vieții istorice și culturale continue și îndelungate ce s-a desfășurat pe aceste meleaguri.

Străvechile meleaguri hunedorene, nucleu al statului dac, leagăn al formării poporului roman și a limbii romane si-au făcut simțita din plin prezenta în patrimoniul nostru spiritual. Creatorul anonim din Tara Hațegului sau din Zarand, de pe valea Mureșului sau cea a Streiului a transpus dintotdeauna în memoria colectivității nestemate mostre din poezia obiceiurilor, unicate ale eposului eroic sau ale liricii de dor și jale, îmbogățind concomitent universul semenilor săi cu măiestrite lucrături în lemn, în lut sau pânză. Picturile murale din interioarele monumentelor arhitectonice, de la Sântămărie Orlea, Streisângeorgiu, Ostrov, Ribița, Leșnic, Gurasada sau Crișcior denota simt artistic inimitabil, pe care meșterii l-au transmis din generație în generație.

Când ajungi în județul Hunedoara, este imposibil sa nu îți fie recomandat să vizitezi Cetatea de la Deva, Muzeul Aurului de la Brad, Casa Memorială a lui Aurel Vlaicu, Castelul Corvineștilor. De altfel și minunatele monumente ale naturii te fac să nu uiți că ai trecut prin Hunedoara. Țara Hațegului cu vestitul Parc Hațeg, Parcul Național Retezat, dar și rezervațiile din munții Șureanu sau din sudul Apusenilor reprezintă embleme ale județului.

Când faci un circuit turistic în județul Hunedoara, trebuie neapărat să treci pe la Deva. Din orice direcție se apropie călătorul de orașul Deva, îl întâmpină de la mare depărtare Cetatea Devei, podoaba orașului. Situată în partea de apus a localității, pe culmea unui deal conic, de proveniență vulcanică, cetatea se află la înălțimea de 371 metri de la nivelul mării și 184 metri deasupra orașului. Împrejurimile împădurite ale dealului cetății formează un imens parc, pe ale cărui alei largi, concentrice, marcate în culori, se poate ajunge, printre copacii seculari, la ruinele fortăreței. Acest traseu este răsplătit și de una dintre cele mai frumoase panorame: valea Mureșului, cercul de munți și dealuri care ne înconjoară din toate părțile – munții Poiana Ruscă, cei ai Zarandului spre vest, munții Apuseni spre nord, Dealul Uroi în est, împreună cu munții Sebeșului, iar în sud munții Parângului și Retezatului.

Teritoriul acestui con vulcanic – monument al naturii – este interesant și în ceea ce privește vegetația din cuprinsul său.

Speciile de plante ce cresc aici și în împrejurimi se ridică la peste 1450, dintre care unele rare, elemente aclimatizate, chiar unice. Importanța prezintă și sub raportul faunei, fiind prezentă aici și vipera cu corn.

După cum arată documentele timpului, cetatea Deva a fost construită pe la mijlocul veacului al XIII-lea ca fortăreața militară. Primul document scris care atestă existența unei cetăți aici datează din anul 1269. Transformată de Iancu de Hunedoara în castel nobiliar, va fi amplificată succesiv în secolele XVI, XVII și XVIII, ajungând printre cele mai puternice din Transilvania.

La început, cetatea, împreună cu domeniile care îi aparțineau, se află în posesia regelui, trece apoi cu timpul în proprietatea unor case domnitoare, nobili particulari, până la mijlocul secolului al XIX-lea, când viața multiseculară a acestei construcții ia sfârșit. La 1849 cetatea Deva este părăsită pentru totdeauna, când, explodând magazia cu praf de pușcă, zidurile sunt aruncate în aer, omorând și mica garnizoană a cetății. De atunci și până azi nimeni nu a mai locuit în ea, n-a mai adăugat sau schimbat ceva la această construcție. Azi, ruina cetății Deva, situată în vârful de stâncă, străjuiește ca o santinelă bătrână asupra orașului de la poalele ei. Din măreața construcție de odinioară, martoră a multor evenimente, nu au rămas decât ruinele mute și părăsite.

Rămânând în Deva și continuând vizitarea obiectivelor turistice cu valoare istorică importantă, ne îndreptăm privirea înspre poalele cetății, în actualul parc al orașului, spre Castelul Bethlen, numit și „Magna Curia” (curtea mare). Acesta este un valoros monument de arhitectură civilă. Ridicată în secolul XVI și aparținând domeniului cetății, ea poartă azi pecetea lucrărilor de la 1621 din timpul lui Gabriel Bethlen, principe al Transilvaniei. Conceptul inițial în stilul Renașterii, edificiul păstrează în prezent și unele elemente interesante de arhitectura în stil baroc. De o reală valoare este balconul de deasupra intrării principale, scara monumentală lucrată în piatră de pe latura de nord-est și căminul cu blazoane, din sala mare de ședințe.

În prezent imobilul servește ca sediu al Muzeului Civilizației Dacice și Romane. Toate secțiile muzeului cuprind materiale provenite de pe teritoriul regiunii Hunedoara. Secția istorică a muzeului are menirea ca prin colecțiile sale să prezinte vizitatorilor dezvoltarea societății omenești pe teritoriul regiunii, din cele mai vechi timpuri și până în prezent. Aceasta secție cuprinde materiale de o rară valoare istorică: obiecte din prima epocă a pietrei provenite din peșterile hunedorene, colecția de obiecte dacice rezultate din săpăturile arheologice efectuate la așezările dacice din munții Orăștiei, lapidarul cu monumente romane, unul din cele mai mari din țară, colecția de monede.

Secția de științe naturale dispune, de asemenea, de un bogat material organizat în prezent sub formă de depozit științific. De o deosebită valoare este colecția de mineralogie, care reflectă bogăția subsolului regiunii, insectarul cu aproape 30 de mii de exemplare și colecția ornitologică completă a regiunii Hunedoara.

Muzeul mai posedă o arhivă istorică, cu documente originale privind, mai ales, răscoala țăranilor de la 1784-1785. O bibliotecă documentară, de uz intern, întregeste bogatele colecții ale muzeului.

Programul de vizitare al acestui muzeu este în fiecare zi de marți până duminică între orele 10:00 și 18:00 în perioada verii, iar în perioada iernii între orele 09:00 și 17:00.

Dintre monumentele istorice ale localității Deva mai menționăm Biserica și Mănăstirea Franciscană, înființate în secolul al XVIII-lea, situate în strada Progresului, și turnul vechii Biserici Ortodoxe din cimitirul vechi, zidit după cum arată textul pisaniei de deasupra intrării, în anul 1727.

Continuând vasta rețea muzeală, din partea nordică a județului Hunedoara, ce asigură ocrotirea, conservarea, evidența științifică și punerea în circuitul public a bunurilor culturale din întreaga regiune, ne îndreptăm interesul înspre Muzeul Memorial Aurel Vlaicu. Acesta se află situat în satul cu același nume, aparținând comunei-stațiune Geoagiu. În muzeu ne sunt prezentate planuri ale invențiilor, machete de avioane, obiecte care au aparținut pionierului aviației mondiale. Muzeul a fost înființat în anul 1952 de către Muzeul Județean Hunedoara și cuprinde: un gramofon, un magneton, membrane de telefon, un cazan cu aburi construit de Aurel Vlaicu (1882-1913).

Județul Hunedoara, pe tot parcursul lui, beneficiază de foarte multe izvoare cu ape minerale. Pentru valorificarea acestor ape au fost ridicate stațiuni balneo-climaterice. Dintre acestea o putem menționa pe cea mai importantă din zonă: Geoagiu-Băi. Această stațiune este situată în sudul munților Apuseni, la contactul acestora cu valea Mureșului. Aici predomină un climat reconfortant, tonic, calitățile curative ale apelor minerale fiind cunoscute încă din perioada dacică.

În apropierea municipiului Hunedoara se afla o altă stațiune ce beneficiază de ape minerale, stațiunea Călan Băi. Obiectivele turistice ale localității Călan sunt datorate de condițiile naturale, vieții istorice și culturale continue și îndelungate pe aceste meleaguri. Pitorescul zonei, existența izvoarelor minerale recunoscute pentru calitățile lor curative, fondul cinegetic, precum și bogăția și varietatea elementelor de arhitectură, artă populară și folclor, oferă posibilități de turism pe gustul fiecăruia. În epoca romană a existat la Călan o importantă așezare pe drumul imperial Sarmizegetusa-Apulum, favorizată de existența apelor termale, fiind denumită Aquae. Au fost descoperite peste douăzeci de inscripții privind prosperitatea localității Aque. Stațiunea beneficiază de sistem de cazare și alimentație publică, în incinta societății existând trei bazine cu apă mezotermală.

Menținând cursul muzeelor din nordul județului, ne iese în cale, în orașul Brad, Muzeul Aurului, sau Muzeul Mineralogic din Brad, singurul muzeu de acest gen, din țară. Localitatea Brad, renumită pentru exploatarea de cărbune brun și minereu de aurifer a fost menționată documentar, pentru prima dată, anul 1445, fiind și unul dintre principalele centre ale Revoluției de la 1848-1849 din Transilvania.

Fondarea muzeului este apreciată a fi 4 iulie 1912, însă etichetele unor exponate pe care este marcat anul 1896, sugerează o vârstă mai veche a primelor eşantioane colecţionate.

Inițial muzeul a găzduit doar eşantioane cu aur din zona miniera Brad. Însă în timp, prin donații și schimburi, în fondul muzeului au intrat și piese provenind din alte zăcăminte din țară și din lume. Muzeul aparține în prezent Filialei Bradin a Companiei Naționale „Minvest” SA din Deva, el cuprinzând peste 2500 eşantioane de minerale dintre care circa 1000 cu aur, alături de piese arheologice cu caracter minier. Totodată muzeul găzduiește și o colecție de mineralogie sistematică, o colecție ce cuprinde minerale descrise pentru prima dată din România (nagyagit, silvanit, telur, pseudobrookit etc.) și una de agate din România.

Dintre eşantioanele deosebite se remarcă octaedrii de fluorit de culoare verde deschis de la Cavnic, diamante din Africa de Sud, cristale cubice de pirit cu muchia de 10 cm, însă atracția principală sunt eşantioanele de aur nativ de forme și dimensiuni diferite.

Dacă ai ajuns în municipiul Hunedoara și vrei să afli ce a lăsat natura și mâna omului acestui oraș, lacul de acumulare Cinciș este unul din numeroasele comori ale regiunii.

Lacul Cinciș este așezat la o distanță de 400 km de București, 400 km de Budapesta și 8 km de municipiul Hunedoara, pe drumul spre Toplița. Este o zonă de o frumusețe deosebită care atrage numeroși turiști an de an. Lacul are o suprafață de 867 ha și o poveste deosebită. Lacul Cinciș este situat pe vatra satului cu același nume, care în anul 1962 a fost strămutat pe un deal din apropiere pentru a putea lua naștere lacul de acumulare. Astfel, un sat cu o existență de peste 1000 de ani (menționat încă din 1360), a fost pentru totdeauna înghițit de ape. În coada lacului, când scad apele este vizibilă biserica din sat. Pe malul lacului Cinciș, între munți și cu o priveliște de vis se afla și Hotelul Cinciș, hotel de trei stele ce oferă tuturor vizitatorilor multiple facilități printre care cele destinate grupurilor, activităților de team-building, întâlnirilor de afaceri, petrecerilor sau evenimentelor deosebite. Această zonă reprezintă punctul de pornire pentru vizitarea unor obiective turistice excepționale, în special cele situate în partea de sud a județului.

Chiar în această parte a județului se află situat Ținutul Pădurenilor. Acest ținut pitoresc cuprinde partea de est a munților Poiana Ruscă, ce ne apar ca un întins platou mărginit la nord de valea Mureșului, la sud de Țara Hațegului, iar spre est oprindu-se în valea Cernii, pe linia Nandru, Hunedoara, Teliuc.

Acesta este una dintre zonele etnografice cele mai conservatoare și inedite, în care se întâlnesc numeroase aspecte arhaice ale elementelor de cultură materială. Portul popular oglindește condițiile specifice de viață, prezentând o mare originalitate a cromaticii și a ornamentației. Interesante costume se găsesc la Dăbâca, Hășdău, Cerbăl, Poienița Tomii etc. Pădurenii sunt renumiți, de asemenea, prin obiectele de podoabă realizate din cositor și alamă, precum și prin arta încrustării căucelor. Un element străvechi al caselor pădurenești, la construcția cărora se folosea lemnul, îl

constituie vatra liberă, cu coșul numit caloi. Printre cele mai răspândite piese de folclor muzical și coregrafic sunt „brâurile” pădurenești.

Continuând drumul înspre jumătatea de sud a județului Hunedoara, ni se înfățișează minunata Țară a Hațegului, un mare bazin de o admirabilă unitate geografică, situat în partea de sud a Transilvaniei și în colțul de sud – vest al regiunii Hunedoara. Țara Hațegului a fost menționată în 1247 ca terra Hatszoc, vechi ținut al cnejilor, juzilor și voievozilor romani, acest teritoriu fiind numit și „un Ardeal în miniatură”. În această parte a județului regăsim vestita mănăstire Prislop, satul Densuș cu minunata biserică de piatră, dar mai ales capitala Daciei romane, Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

Biserica și mănăstirea Prislop, situate la o distanță de 13 km de orașul Hațeg și la 16 km de Hunedoara, a fost înființată în jurul anului 1400 de către călugărul Nicodim, cu ajutorul primit de la Mircea cel Bătrân. Din vechea mănăstire nu a mai rămas nimic, iar biserica mănăstirii a fost refăcută de mai multe ori. Cu toate restaurările însă, planul bisericii, zidită în piatră, a rămas cel vechi. Deasupra usii se constata urme de pictură, la intrare se poate vedea o piatră cu stema Țării Românești și o inscripție cu text latin și o alta în slavonă. Deasupra intrării (spre navă), se află o altă inscripție în legătură cu a doua zidire a bisericii, din ultima jumătate a secolului al XVI-lea. Acesta inscripție datează din anul 1579.

În partea de sud a ramificațiilor munților Poiana Ruscă se afla satul Densuș. Biserica monument din Densuș, situată deasupra satului, pe un mic platou, este una dintre cele mai caracteristice monumente ale țării. Monumentul este atribuit veacului al XIII-lea. Biserica este zidită în piatră brută și din cea adusă de la Ulpia Traiana, din clădirile romane. În cursul timpului, biserica a suferit mai multe transformări, cea din urma restaurare făcându-se în 1962. Acest monument deține anumite elemente de arhitectură romanice, nord-italice (lombarde), extrem de valoroase.

Ulpia Traiana Sarmizegetusa, capitala provinciei romane Dacia, este așezată în colțul de sud-vest al Țării Hațegului, în teritoriul actualei comune Sarmizegetusa. Situată în apropierea locului numit Tapae, așezarea avea la început un caracter militar, devenind după cucerirea Daciei capitala noii provincii, centru politic, religios și cultural al Daciei romane. Întemeierea coloniei s-a făcut, după cum arată monumentele arheologice, pe la anul 110 d.Hr. Palatul Augustalilor este una dintre cele mai monumentale construcții dezgropate la Ulpia Traiana, un adevărat palat grandios, de proporții remarcabile. Din acesta clădire se trece, printr-o impunătoare poartă, în for (forum), piața publică. La marginea de est a comunei actuale, lângă șoseaua națională, se află amfiteatrul roman, cea mai impunătoare clădire a orașului, locul unde se aduna populația pentru a se delecta la jocurile gladiatorilor. Necropola antică, locul de înmormântare a locuitorilor Ulpiei Traiana, a fost identificată în mai multe puncte ale așezării. Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa se află în centrul comunei, la marginea șoselei și este deschis în fiecare zi, de marți până duminică, între orele 9:00 și 17:00 în perioada iernii, iar în perioada verii între orele 10:00 și 18:00.

În cadrul obiectivelor turistice antropice de care beneficiază județul Hunedoara, se încadrează și Castelul Sântămărie Orlea. El este menționat documentar la 1363, iar actuala construcție în stil baroc a fost înălțată în 1782 și transformată în secolul XIX. Castelul a fost în proprietatea unor familii de latifundieri care stăpâneau întinse terenuri arabile și o parte din Munții Retezat. Arhitectura deosebită, cadrul natural în care este așezat și situarea în apropierea șoselei Hațeg-Petroșani au condus la transformarea castelului în hotel care te îmbie la popas.

Ajungând în comuna Bănița, observăm cum se înalță pe marginea stâncoasă a apei Merișorului. El străjuia, începând probabil din secolul XVI, vechiul drum ce lega Transilvania de Țara Românească prin Pasul Vâlcan, servind și ca punct de vamă. Monumentul construit din piatra de calcar locală, cu ziduri care se mai păstrează pe alocuri până la înălțimea de 20 m, are o formă perfect circulară, de caracter arhaic. Suprafața exterioară, tencuită, a turnului, nu are alt decor decât o sprânceană în partea de sus. Intrarea fortificației se află în partea de nord, la 2 m înălțime de suprafața solului, accesul în turn făcându-se cu ajutorul unei scări. Apărarea fortăreței dinspre vest și sud era asigurată de cele șapte creneluri cu ambrazuri. Celelalte părți mai puțin expuse din cauza terenului accidentat nu au reclamat un asemenea aranjament. În interior, partea superioară a zidului era prevăzută cu un drum de strajă de lemn, astăzi dispărut.

Sarmizegetusa Regia (cea regească) este situată în Grădiștea Muncelului și a fost capitala Daciei preromane, centru politic și militar al dacilor. Ea este așezată pe culmea Munților Orăștiei, bine păzit de metereze naturale. Grandioasa capitală a statului dac a fost ridicată aproximativ la jumătatea secolului I î.Hr. și cuprindea în aria sa cetatea, zona sacră și așezarea civilă. Cetatea, un patruleter format din blocuri masive de piatră, își întindea domeniul, în cinci terase, pe un teritoriu de aproape 3 ha. În cuprinsul cetății se întretăiau drumurile pavate cu piatră. Pe două înălțimi situate nu prea departe de ruinele cetății se găsesc resturile unor construcții, probabil cu un caracter religios: Sanctuarul mare patruleter și Sanctuarul mic rotund. Blocurile de piatră ale sanctuarului mic, așezate într-o anumită succesiune, simbolizând razele soarelui, aveau desigur rol calendaristic. Rămășițele unui templu și ale unui turn de pază, fragmente de vase ceramice, vetre de foc, unelte și urmele unei instalații pentru captarea apei de izvor sunt, de asemenea, dovezi grăitoare ale vieții ce s-a desfășurat pe aceste meleaguri. Așezarea civilă, formată din cartierele de vest și de est, se întindea pe zeci de terase, constituind cea mai mare locuire dacică compactă cunoscută. Aici se aflau grupuri de locuințe, ateliere meșteșugărești, depozite, hambare, instalații de captare și distribuție a apei potabile. Într-una din locuințe a fost descoperit un celebru vas ceramic cu stampila „Decebalus Per Scorilo” (Decebal fiul lui Scorilo). Însemnări descoperite pe unele blocuri de piatră ale sanctuarelor, monede, arme precum și celebrul vas au dat posibilitatea cercetătorilor să considere așezarea că existând în vremea când Dacia a fost condusă de Burebista apoi de Decebal.

Trecând la potențialul natural al acestei zone, trebuie menționat și Parcul Național Retezat, mândria județului, primul parc național din România. Parcul este situat în Carpații Meridionali, are o suprafață de 54400 ha și a fost înființat în anul 1935 pentru a ocroti numeroasele specii de plante și animale și pentru a conserva originalitatea și farmecul peisajului alpin.

Masivul Retezat are o structură geologică complexă fiind alcătuit din roci cristaline și calcare. Datorită altitudinii sale mari (vf. Peleaga 2509 m), activitatea ghețarilor s-a desfășurat amplu, identificându-se urmele a 18 ghețari. În afara ghețarilor de circ (Bucura, Custura, Judele) s-au mai păstrat resturile celui mai întins ghețar de vale (Lăpușnicul), precum și cel mai mare număr de lacuri glaciare din țară, în număr de 83. La poalele Munților Retezat se afla Lacul Bucura (2041 m), cel mai întins lac din zona alpina românească (10, 5 ha).

Datorită interesului științific, biologic și pitoresc pe care îl prezintă în special zona de centru a masivului, o mare suprafață a teritoriului a fost declarată parc național, fiind ocrotit prin lege. Aici se întâlnesc aproape 1190 de specii de plante superioare din cele 3450 cunoscute în România. Existența aici a mai bine de o treime din flora țării este unul din motivele pentru care a fost declarat Parc National. La acestea se adaugă și un număr mare de plante inferioare. Parcul National Retezat, datorită habitatelor sale foarte diverse, naturale sau puțin modificate datorită intervenției umane, adăpostește o faună deosebit de bogată atât în ceea ce privește numărul de specii cât și în numărul mare de exemplare care alcătuiesc populațiile acestor specii. Sunt declarate monumente ale naturii și ocrotite o serie de plante (floarea de colț, bujorul românesc, papucul doamnei, zâmbrul și altele), specii de păsări și mamifere precum capra neagră, râsul, vulturul, acvila de munte, cocoșul de munte s.a.. Accesul în Parcul Național Retezat se face numai pe la cabanele Gura Zlata, Pietrele, Rotunda, Râușor, precum și pe la Stâna de Râu. La finalul anului 2006, Administrația Parcului Național Retezat a încheiat proiectul GEF „Managementul Conservării Biodiversității” în zona Retezatului. Tot în anul 2006 s-a început implantarea proiectului LIFE05 NAT/RO/00165 - Managementul Conservativ al Habitatelor Alpine ca sit Natura 2000 în Parcul Național Retezat.

Rămânând tot în zona Hațegului, se remarcă încă de prin anii 50 Rezervația de Zimbrii Slivuț - Hațeg. Aceasta rezervație este însă pe cale de dispariție, după ce ani în șir autoritățile au tratat cu dezinteres cea mai cunoscută dintre rezervațiile în care există unele dintre ultimele exemplare din animalul-simbol al României. În acest moment situația este dramatică în Hațeg, în arealul rezervației existând doar patru exemplare, cel mai bătrân fiind de douăzeci de ani, iar cel mai tânăr de, un pui, de doar trei ani. Această situație este rezultatul indiferenței ce a făcut ca de la peste treizeci de exemplare în 1958 să se ajungă la doar patru. De altfel suprafața împădurită a fost redusă și ea foarte puternic în ultimii ani.

De asemenea, să nu uităm de rezervațiile naturale din Munții Șureanu, cu Cheile Crivădiei sculptate în partea vestică a Dealului Runcu și cu o lungime de 1 km. Îngustimea culoarului dintre pereții care au înălțimi de 70-100 m deasupra râului,

verticalitatea lor și marnitele cu adâncimi de peste 1, 5 m din jumătatea superioară, nu au permis nici măcar formarea unei poteci. Vegetația și flora deosebită, cât și spectaculozitatea, prezintă un mare interes științific. Astfel întâlnim liliacul sălbatic, frasinul, cornul, teiul, etc. Vegetația de peste stâncării de lângă Ohaba de Sub Piatră adăpostește specii xerice (*Anthemis Montana*, etc.). O altă zonă deosebită o reprezintă Cheile Băniței sculptate în calare mezozoice, fiind străbătute de calea ferată Petroșani-Simeria. În jurul cheilor, cât și pe înălțimile calcaroase din jur, se dezvoltă o floră care include numeroase endemisme și specii sudice (*Juniperus Sabina*, *Fraxinus Ornus*, etc.). Întreaga regiune este presărată cu numeroase peșteri subterane precum Peștera Tecuri, Peștera Ciclovina, Peștera Sura Mare, Peștera Bolii, Peștera Gura Oanei.

Țintirea pieței

Călătoriile pe care le vor desfășura turiștii sunt calatoriile de agrement.

Țintirea pieței constă în evaluarea elementelor de atractivitate ale segmentelor și în selectarea segmentului-țintă.

Poziționarea

Poziționarea reprezintă dezvoltarea unui serviciu și a mixului de marketing pentru a ocupa un anumit loc în mintea consumatorilor din cadrul piețelor-țintă. Pentru o poziționare eficientă, instituția trebuie să dețină informații despre necesitățile și dorințele consumatorilor de pe piețele-țintă și avantajele pe care ei le urmăresc, să cunoască punctele tari și slabe ale competitorilor întreprinderii, modul în care aceștia sunt familiarizați cu ele, să dispună de informații asupra modului în care consumatorii percep întreprinderea comparativ cu concurența.

- Concurența:

Cunoașterea concurenței joacă un rol hotărâtor în planificarea de marketing. Un obiectiv turistic trebuie să-și compare în mod constant produsele, prețurile, canalele de distribuție și acțiunile de promovare cu cele ale concurenței. Astfel, ea poate identifica avantajele și dezavantajele pe care le are în lupta cu aceasta, lansând atacuri mai precise asupra concurenței și apărându-se mai bine de atacurile acesteia.

STRATEGII DE MARKETING:

Strategia de piață

Strategia de piață este denumită „nucleul politicii de marketing”. Există o multitudine de opțiuni strategice pe care instituția trebuie să le aibă în vedere. Astfel, în funcție de dinamica pieței, muzeul își propune să adopte o *strategie de creștere*, respectiv a dezvoltării activității de piață, deoarece obiectivul de marketing este penetrarea pieței. Aceasta strategie se realizează prin creșterea frecvenței de utilizare a produsului oferit.

În funcție de poziția muzeului față de schimbările pieței, muzeul adopta o *strategie activă*, ce presupune anticiparea schimbărilor pieței și intervenirea în influențarea acestor schimbări, în scopul folosirii lor pentru creșterea profitului. De

asemenea, trebuie anticipate modificările mediului extern, depistarea oportunităților și influențarea acestuia printr-un proces continuu de inovare.

După poziția muzeului față de exigențele pieței și ținând cont de obiectivul de marketing (de penetrare pe piață) se va adopta *strategia exigenței ridicate*, punând accent pe calitatea produselor și serviciilor pentru a satisface în mod corespunzător cererea consumatorului.

Strategia de produs

Prin intermediul strategiilor de produs, se propune să se satisfacă nevoile clienților, și să creeze un avantaj competitiv durabil, pe baza competențelor sale esențiale.

Produsul turistic este un amalgam de elemente tangibile și intangibile, concentrate într-o activitate specifică pe care consumatorul le achiziționează ca o combinație de activități și aranjamente. Înnoirea ofertei turistice se realizează prin includerea noului produs turistic alături de cele deja existente. Această opțiune strategică reflectă eforturile instituției de adaptare permanentă la exigențele și cerințele purtătorilor cererii fiind indicată în acest caz deoarece piața se caracterizează printr-o concurența puternică. Nivelul calitativ al produselor este o coordonată majoră a definirii strategiei de produs. Ne propunem varianta strategică de diferențiere calitativă a produsului nostru.

Strategia de distribuție

În stabilirea strategiei de distribuție, se au în vedere caracteristicile mediului extern și intern al muzeului, precum și obiectivele stabilite.

În funcție de intensitatea distribuției, considerăm că o distribuție selectivă este adecvată pentru produsul nostru turistic.

Strategia de comunicație

Prin politica de comunicație și mijloacele prin care se va concretiza, vom urmări o difuzare cât mai completă a unor informații despre activitatea și produsele noastre turistice, vom viza întărirea imaginii și a prestigiului mărcii.

Promovarea va fi la început agresivă, urmând ca după cunoașterea produsului să continue să existe, dar nu la fel de agresiv. Noul produs turistic va fi promovat prin intermediul partenerilor, pe pagina de web a muzeului, în broșuri, reviste și ziare de specialitate, prin participarea la târguri naționale și internaționale de profil.

Strategia de personal

Muzeul dispune de un personal calificat, relativ tânăr, dinamic, cu o bogată experiență în domeniu. Este cunoscut faptul că personalul prestator de servicii turistice este cel care impune nivelul calității produsului turistic. În cazul produsului turistic oferit de instituția noastră, când vorbim de personal ne referim mai mult la personalul care însoțește clientul, care realizează ghidajul și care este foarte bine informat despre zona vizitată.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane urmărește realizarea următoarelor obiective:

- Promovarea valorilor patrimoniului cultural.
- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii muzeale prin accesarea fondurilor europene nerambursabile.
- Creșterea participării cetățenilor din județul Hunedoara la revitalizarea activității culturale prin utilizarea eficientă a infrastructurii culturale județene.
- Realizarea programului anual minimal de manifestări proprii pentru susținerea activității educative, atragerea cetățenilor spre activitatea muzeistică și participare la activitatea culturală.
- Utilizarea rațională a resurselor umane și materiale prin reducerea costurilor și creșterea veniturilor proprii ca obiectiv economic, de diagnostic al managementului instituțional.

Scopurile principale ale Muzeului sunt:

- gestionarea și creșterea patrimoniului muzeal, asigurarea securității și integrității sale;
- întocmirea și păstrarea evidențelor științifice, tehnice și administrative;
- conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal;
- cercetarea științifică și valorificarea acesteia prin organizarea de manifestări științifice, organizarea și participarea la reuniuni științifice naționale și internaționale, editarea de publicații științifice și de popularizare, de tematici expoziționale permanente și temporare;
- întocmirea, gestionarea și valorificarea științifică a evidenței valorilor din colecțiile muzeului (monumente și obiecte);
- răspândirea și popularizarea cunoștințelor acumulate prin studierea patrimoniului, mediatizarea valorilor deținute și a tuturor manifestărilor cultural-educative și editarea de lucrări de popularizare;
- asigurarea serviciilor pentru educație, agrement și recreere, cazare, masă, transport și divertisment.

Activitățile și resurse:

În cadrul muzeului există Secția de Marketing Relații cu Publicul, care colaborează cu operatorii de turism pentru a putea oferi:

- cazare și rezervări în hoteluri pe teritoriul județului Hunedoara;
- pachete și programe turistice pentru individuali și grupuri ;
- organizare de conferințe, simpozioane și întâlniri de afaceri ;
- tururi de oraș și excursii la alte obiective turistice din județ.

Factorii de succes în activitatea culturală cu specific muzeal derivă din strategia managerială și de marketing. Această strategie se bazează pe o analiză atentă cu privire la punctele tari/forte, punctele slabe, oportunitățile și amenințările pe care le are instituția. Sunt analizați factorii interni și externi și în concluzie se furnizează informații utile pe baza cărora muzeele trebuie să își stabilească niște priorități. Comunicarea muzeelor cu publicul se desfășoară pe baza unei strategii generale de comunicare ce are în vedere grupurile țintă de clienți. Sunt importante canalele generale de comunicare pe baza cărora informațiile ajung la aceștia

(grupurile de presă locale, regionale, naționale; mijloacele mass media, radio, TV; agențiile de presă; site-urile de evenimente; site-urile turistice; agențiile turistice, asociațiile și ONG-urile partenere etc.).

În proiectul de management sunt programe culturale de anvergură prin intermediul cărora să fie puse în practică ideile transmise prin viziunea și misiunea pe care instituția și le-a asumat. Cercetările de teren au reprezentat și oportunitatea identificării de monumente și obiecte de patrimoniu care completează planul tematic al Muzeului.

Conceptul de marketing cultural al Muzeului Civilizației Dacice și Romane vizează promovarea activităților culturale, după cum urmează:

a) publicitate clasică: promovarea la televiziune, publicitate în ziare și reviste de specialitate, distribuirea de flyere de promovare, bannere;

b) tipărirea de pliante și vederi publicarea pe site-ul instituției a comunicatelor cu toate detaliile necesare pentru toate evenimentele care au loc la Muzeu și la sediile secundare ale acestuia;

c) organizarea de vernisaje, conferințe, sesiuni de comunicare bine promovate în mass-media;

d) publicarea pe site-ul instituției a comunicatelor cu toate detaliile necesare pentru toate evenimentele care au loc la Muzeu și la sediile secundare ale acestuia. Așadar, site-ul instituției a fost îmbunătățit și completat prin crearea unui cont de facebook, ce nuanțează prezentarea activității instituției de o așa manieră încât să ofere celor interesați - persoane de specialitate, turiști, persoane interesate în colaborări etc – informații privitoare la obiectivele turistice ale județului precum și întregul potențial cultural existent.

6. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management

Prin programele propuse s-a avut în vedere o valorificare eficientă a patrimoniului deținut, păstrarea lui și includerea în circuitul expozițional prin asigurarea conservării și restaurării dar și dezvoltarea acestuia prin mijloacele specifice printre care și cercetarea arheologică și istorică. Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane vizează în egală măsură și latura educațională prin intermediul unor proiecte adresate mai ales generațiilor tinere, nefiind însă neglijată și categoria publicului adult.

ANUL 2018

Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane în anul 2018, au fost următoarele:

- Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale;
- Program expoziții temporare;

- Program evenimente cultural educaționale;
- Program editorial;
- Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În anul 2018 pe lângă cele cinci programe indicate mai sus o atenție deosebită a fost acordată Centenarului Unirii prin intermediul unui program punctual și a unei serii de proiecte componente ale acestuia:

- Program CENTENAR

ANUL 2019

Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane în anul 2019 au fost următoarele:

- Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale;
- Program expoziții temporare;
- Program evenimente cultural educaționale;
- Program editorial;
- Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

ANUL 2020

Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane propuse pentru anul 2020 au fost următoarele:

- Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale;
- Program expoziții temporare;
- Program evenimente cultural educaționale;
- Program editorial;
- Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

ANUL 2021

Cheltuielile aferente programelor și proiectelor culturale sunt efectuate din bugetul de venituri și cheltuieli al instituției de la titlul XI „Alte cheltuieli”, articolul 59.22 „Acțiuni cu caracter științific și social-cultural” .

Prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.76 din 22 aprilie 2021 s-a aprobat bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2021, iar la titlul XI „Alte cheltuieli”, articolul 59.22 „Acțiuni cu caracter științific și social-cultural” a fost prevăzută suma de 60.500 lei în care este cuprinsă și suma de 9.000 lei reprezentând taxele de participare la Congresul internațional de tracologie.

Având în vedere faptul că în bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2020 al instituției au fost prevăzute credite bugetare pentru publicarea unor lucrări științifice de specialitate, dar din lipsa disponibilului nu au putut fi ordonanțate plățile pentru publicarea revistei *Sargetia*, anuarul MCDR în sumă de 25.500 lei și a volumului „Din activitatea Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara” în sumă de 6.000 lei, aceste sume au fost achitate din bugetul pe anul 2021.

Astfel, din suma de 60.500 lei prevăzută la titlul XI „Alte cheltuieli”, articolul 59.22 „Acțiuni cu caracter științific și social-cultural” a fost achitat costul publicațiilor mai sus menționate în sumă de 31.500 lei, taxele de participare la Congresul internațional de tracologie în sumă de 9.000 lei, iar cheltuielile privind activitățile culturale ale instituției inclusiv programele și proiectele culturale din Programul minimal pentru anul 2021 a fost necesar să se încadreze în suma de 20.000 lei.

În acest sens, s-a impus modificarea listei proiectelor culturale cuprinse în Programul minimal pentru anul 2021 în funcție de alocările bugetare din cadrul bugetului de venituri și cheltuieli al Muzeului Civilizației Dacice și Romane aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 76 din 22 aprilie 2021, respectiv cu încadrarea în suma de 20.000 lei. Această modificare s-a realizat prin actul adițional nr.6 din 09.05.2021 la contractul de management încheiat și înregistrat sub nr.17883/18.12.2017.

De asemenea, a fost necesar ca programele și proiectele culturale care s-au desfășurat în cursul anului 2021 să respecte atât condițiile prevăzute de măsurile privind combaterea răspândirii virusului Covid-19, cât și încadrarea în prevederile bugetare.

Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane în anul 2021, au fost următoarele:

- Program expoziții temporare;
- Program evenimente cultural educaționale;
- Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

ANUL 2022

Programele Muzeului Civilizației Dacice și Romane propuse pentru anul 2022 sunt următoarele:

- Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpozioanelor și conferințelor naționale și internaționale;
- Program expoziții temporare;
- Program evenimente cultural educaționale;
- Program editorial;
- Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În perioada 01.01.2018 – 31.05.2022, pe lângă proiectele din cadrul programelor care au fost prevăzute în Contractul de management, au fost realizate mai multe proiecte culturale, după cum urmează:

ANUL 2018

➤ **Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale**

Programul urmărește valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane, precum și a celor din țară și străinătate. Prezentări și dezbateri în cadrul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale la care participă specialiști din țară și din străinătate, din mediul academic și muzeal. Astfel, în cursul anului 2018, specialiștii muzeului au organizat 4 simpoziune naționale și au participat la 21 conferințe și simpoziune naționale și la 6 internaționale, iar în perioada 23 – 30.09.2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane în calitate de partener a participat la 1 congres internațional organizat la Cluj-Napoca.

• **Proiecte în cadrul programului:**

- „Representations, Signs and Symbols”;
- „Micia Rediviva”;
- Sesiunea anuală de Comunicări Științifice a MCDR;
- „Istorie și cultură”

➤ **Program expoziții temporare**

Programul costă în realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În anul 2018, programul expozițional extrem de variat a reușit, prin intermediul expozițiilor organizate cu piese din colecțiile muzeului, să aducă în atenția publicului vizitator bogăția patrimonială a muzeului, să le pună în valoare și să atragă atenția asupra lor. Iar expozițiile itinerante aduse de la alte muzee partenere din țară au reușit să atragă atenția și asupra altor tipuri de exponate aflate în patrimoniul muzeelor românești, punerea în valoare a unor domenii diferite de cele uzuale cu care muzeele au obișnuit publicul vizitator. Elementele de noutate au menirea de a diversifica oferta culturală a muzeului, precum și satisfacerea din ce în ce mai sofisticată a gusturilor publicului. Considerăm că prin oferta expozițională a anului 2018, muzeul deține a reușit să îndeplinească cu succes principalele funcții ale muzeului, cele educative și de valorificare a patrimoniului propriu, dar a reușit și să crească numărul de vizitatori, ceea ce relevă faptul că scopul expozițiilor a fost atins.

• **Proiecte în cadrul programului:**

- Exponatul lunii
- „Metalurgia fierului”

- „Între lumile lui O”
- „Comorile României”
- „Muzele”
- „Fotografia – document etnografic”
- „Județul Hunedoara – Ipostaze etnografice”
- „Ștergarul zărăndean”
- „UNESCO Hunedoara - O lume întreagă într-un singur județ”
- „Angeli et Daemones”
- „Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul communist”.
- „Variété”
- „Ipostaze ale sculpturii hunedorene” - sculpturi din Colecția de Artă M.C.D.R
- „Exposed”
- „Corpul uman-jurnal de evoluție umană. Istoria tatuajului european și în spațiul românesc”. O altă artă/Another art „Tatuajul ca formă de manifestare artistică. Expoziție – Art performance
- „Obiecte restaurate în anul 2018 în laboratorul de restaurare al MCDR”
- „Semne după zece ani”
- „Anul European al Patrimoniului Cultural”
- Patrimoniu contemporan, imaterial, universal. Zilele icoanei.
- „Arhitecturi medievale sibiene”
- „Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei. Tradiție și influență
- „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva”
- „Prin Cenușa Imperiului”

➤ **Program CENTENAR**

Pentru țara noastră, anul 2018 a avut o semnificație cu totul specială, marcând 100 de ani de existență a României moderne, ca stat național unitar format în urma Marii Uniri din 1918. Programul a constat în organizarea unor proiecte culturale dedicate atât comemorării sfârșitului Primului Război Mondial, cât și evocării momentelor și personalităților cu rol important în realizarea Marii Uniri.

● **Proiecte în cadrul programului:**

- „Apel către românii care dețin documente legate de evenimentul de la 1 Decembrie 1918”
- Realizarea paginii web „Marea Unire 1918-2018”
- Realizarea unor mesh-uriși bannere cu logo-ul județului Hunedoara, creat pentru sărbătorirea Centenarului Marii Uniri, 1918-2018
- Realizarea unor flyere privind promovarea actului istoric de la 1 Decembrie 1918 și achiziționare steaguri tricolore și steaguri UE

– Realizarea unui album care să cuprindă monumentele istorice ridicate de către familiile celor care au decedat în timpul celui de-al doilea război mondial, aflate în marea majoritate în mediul rural;

– Realizarea de cocarde tricolore „1 Decembrie 1918-2018”

– Turul Centenarului

– Expoziții de fotografie, documente, medalii, armament; proiecție de film istoric; sesiune științifică pe tema: Misiunea militară în Primul Război Mondial și înfăptuirea Marii Uniri. Rolul major al Misiunii Militare Franceze condusă de generalul Henri-Mathias Berthelot în dotarea și instruirea armatei române;

– Expoziție „La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva”;

– Expoziție „Centenarul Marelui Război”;

– Expoziție de fotografie documentară „Monumentele eroilor din județul Hunedoara”;

– Expoziție „Marea Unire în județul Hunedoara”.

– Expoziție „Orăștia și Marea Unire”

– Expoziție „De la Marele Război la Marea Unire / Ipostaze hunedorene din epopeea unității românești: 1918”

– Expoziție „Ia românească – simbol al identității naționale”

– Expoziție „Încoronarea suveranilor României Mari, Alba Iulia, 15 octombrie 1922”

– „Prin Europa în vreme de război – 100 de fotografii din albumul căpitanului Valeriu Pascu” (album)

– „Centenarul Marelui Război – Destine în instantanee: înainte și după” (catalog de expoziție)

– „La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva”(catalog de expoziție)

– Eveniment „Micuța FiFi și Centenarul pe înțelesul copiilor”

➤ **Program evenimente cultural educaționale**

Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural.

• **Proiecte în cadrul programului:**

– Târgul de Turism de la Londra

– „Oul împistrit” - Ateliere „de bătut toaca” și „de împistrit ouă”

– „Zestrea românească”, ediția a II-a

– Trecut, prezent, viitor, Ediția a III-a

– „Lecție de Istorie vie”

– Noaptea Muzeelor (Deva, Orăștie, Brad)

– Recital cameral intitulat „Trio A Piacere”

– Târgul European al Castelelor, ediția a IV-a

– Școala altfel (activitățile s-au desfășurat în mai multe etape: mai, iunie și octombrie)

– Ziua Internațională a Copilului

– Școala de vară de restaurare, Ediția a III-a

– Ziua Iei și Sărbătoarea Sânzienelor

– Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu

– Călători în timp: personalități, evenimente și monumente pe harta Orăștiei

– Festivalul Internațional de Operă și Muzică Clasică „Hunedoara Lirică”

– Ateliere de vacanță

– Festivalul Dac Fest, ediția a IX-a – Măgura Uroiului

– Festivalul pădurenilor „Drăgan Muntean”

– Zilele porților deschise la toate siturile unde Muzeul Civilizației Dacice și Romane desfășoară cercetări arheologice sistematice

– Patrimoniul cultural național în Anul Centenarului. „Cooperare judiciară și strategii de investigare”

– Serbările Naționale de la Țebea

– Aniversarea victoriei creștinătății 1479

– 25 octombrie 2018 - Ziua Armatei Românecelebrată în Panteonul Moșilor din localitatea Țebea

– Anul European al Patrimoniului Cultural 2018: o celebrare a diversității și a bogăției patrimoniului european

– La izvoarele limbii române în anul Centenarului

– Ediția de toamnă a Târgului de Turism al României,

– „Praznic luminos”

– Atelier de decorațiuni și felicitări pentru sărbătorile de iarnă

➤ **Program editorial**

Programul urmărește valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea științifică, în special a cercetării arheologice, prin editarea unor publicații științifice de specialitate.

• **Proiecte în cadrul programului:**

– Anuarul științific Sargetia (Acta Musei Devensis).

– Volumul „Muzeul din Deva-Arc peste timp”-autor dr. C.S.II, I.V.Ferencz-o istorie a Muzeului, pe înțelesul tuturor, de la începuturile sale, până azi.

– Volumul „Cercetări Arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu”.-cuprinde lucrări susținute cu prilejul simpozionului organizat de MCDR, pentru omagierea personalității prof. dr. Ioan Andrițoiu, una din figurile importante al muzeului și ale vieții științifice -coordonatori dr. N.C. Rișcuța, dr. I.V.Ferencz, dr. A.Marc, dr. I.A. Bărbat, dr. I.Codrea.

– Volumul „Perspective și interpretări ale muzeologiei și patrimoniului în secolele XX-XXI”- autor dr. C.S.I, Gherghina Boda.

– Volumul „Representantion Signs and Symbols” -coordonatori dr. IV Ferencz, dr. N.C. Rișcuța, dr. O.C. Tutilă.

– Volumul „Sate la marginea lumii. Arhitectură tradițională din județul Hunedoara” / Villages at the edge of the world. Vernacular architecture in Hunedoara County, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018, 216 p., ISBN 978-973-109-802-9.- dr.Daniel I. Iancu.

– Volumul „Small Finds and their Significance” Editori: N. C. Rișcuța, O. C. Tutilă, C. Cristescu, Antoniu Marc.

– Catalogul expoziției „La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimonial muzeului din Deva”- autor Georgeta Deju.

– Catalogul expoziției”Centenarul Marelui Război – Destine în instantanee: înainte și după”

– Album „Prin Europa în vreme de război – 100 de fotografii din albumul căpitanului Valeriu Pascu” (album)

– Broșură „Orăștia și Marea Unire”.

➤ **Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane**

Prin intermediul proiectelor din cadrul acestui program, restaurarea patrimoniului se realizează, în conformitate cu Normele de Restaurare, intervenția directă asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (ceramică, hârtie, metal) pentru restituirea formei originare prin operații de întregire, integrare și completare, aplicare de tratamente mecanice, fizice, chimice menite să asigure acestora o rezistență îndelungată, să-și păstreze funcționalitatea și să fie apte pentru etalare în cadrul unor expoziții.

În anul 2018, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

– Restaurare materiale anorganice: metal -121 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 35 obiecte,

– Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche- 2- cărți pagini carte – 1097pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 92 fișe de restaurare , din care 35 fișe – ceramică, 55 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

La acestea se adaugăoperațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierelor arheologice sistematice și de salvare susținute de specialiștii MCDR Deva:Măgura Uroiului, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Autostrada 2014,Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul acelorăși activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfecție în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 24.

ANUL 2019

➤ Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale

Programul urmărește valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane, precum și a celor din țară și străinătate. Prezentări și dezbateri în cadrul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale la care participă specialiști din țară și din străinătate, din mediul academic și muzeal. Astfel, în cursul anului 2019, specialiștii muzeului organizat 3 simpoziune naționale, o conferință și 2 simpoziune internaționale, au participat la 24 conferințe și simpoziune naționale și la 15 internaționale, unde au fost prezentate 89 comunicări și rapoarte de cercetare.

• Proiecte în cadrul programului:

- „Representations, Signs and Symbols” (ediția a IV-a)
- Sesiunea anuală de Comunicări Științifice a MCDR
- „Minorities at the Edges of Empires”
- „Subiecte tabu în cercetare. Istorie, arheologie, antropologie”
- „Istorie și cultură”
- „Micia Rediviva”.

➤ Program expoziții temporare

Programul costă în realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În anul 2019, programul expozițional extrem de variat a reușit, prin intermediul expozițiilor organizate cu piese din colecțiile muzeului, să aducă în atenția publicului vizitator bogăția patrimonială a muzeului, să le pună în valoare și să atragă atenția asupra lor. Iar expozițiile itinerante aduse de la alte muzee partenere din țară au reușit să atragă atenția și asupra altor tipuri de exponate aflate în patrimoniul muzeelor românești, punerea în valoare a unor domenii diferite de cele uzuale cu care muzeele au obișnuit publicul vizitator. Elementele de noutate au menirea de a diversifica oferta culturală a muzeului, precum și satisfacerea din ce în ce mai sofisticată a gusturilor publicului. Considerăm că prin oferta expozițională a anului 2019, muzeul deține a reușit să îndeplinească cu succes principalele funcții ale muzeului, cele educative și de valorificare a patrimoniului propriu, dar a reușit și să crească numărul de vizitatori, ceea ce relevă faptul că scopul expozițiilor a fost atins.

• Proiecte în cadrul programului:

Lunar - Exponatul lunii

Februarie - „Outsider Art”

Martie - „Șoimuș Teleghi – un sit arheologic de pe valea Mureșului”

Martie - „Tradiție și influență”

Aprilie - Metode moderne, neintruzive, de cercetare, aplicate în situri arheologice la câmpie și la deal și munte

Aprilie - „Sculpturi din patrimoniul muzeului din Deva semnate Ioan Șeu”

Mai - „Vechi icoane din Zarand”

Mai - Expoziție de artă în parteneriat cu Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, intitulată „Comunicare prin culoare”

Mai - „Cântec de fluier”

Mai - „Civilizația lemnului – Codrul, frate cu românul”

Iunie - Obiecte restaurate în anul 2019

Iulie - „Viața cotidiană în comunism: Colecții și colecționari hunedoreni. Vânătoare și pescuit”

Septembrie - Expoziție aniversară „Cetatea Regală a Devei, 750”

Octombrie - „Poezia frunzei”

Octombrie - „Zbor”

Octombrie - „Tradiții militare orăștiene”

Octombrie - „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva” (Proiectul a început în anul 2018 și are ca obiectiv general punerea în valoare a subsolului Magna Curia. În anul 2019 a fost realizat conceptul expozițional, care conține: tematica științifică, relevee ale spațiilor propuse, realizarea unui circuit coerent de cercetare, propuneri de amenajare muzeotehnică, mobilier expozițional, light design, propuneri de interactivitate cu vizitatorii mecanică și virtuală, randări pentru fiecare sală de expoziție, detalii tehnice și devizul general de cheltuieli din care rezultă o calculație de preț pentru punerea în operă a conceptului expozițional. Acest proiect va fi cuprins în Lista de investiții din cadrul bugetului de venituri și cheltuieli al instituției pe anul 2020)

Noiembrie - „Cultură și tipar european la Deva: carte veche din secolele XVI-XVIII”

Noiembrie - „Micia, arc peste timp”

Noiembrie - „Vestimentație feminină inspirată din perioada evului mediu târziu”

Noiembrie - „Păstoritul tradițional din județul Hunedoara”

Noiembrie - „Culoare și sacralitate”

Noiembrie - Expoziție de ceramică arhaică

Noiembrie - „Piese reprezentative din colecția de arheologie a muzeului devean”

Decembrie - „Arhitectura din zona capitalei Regatului Dac”

Decembrie - „Ceramica de Batiz” - Piese de ceramică fină de Batiz din patrimoniul MCDR

Decembrie - „Salonul de iarnă” al AAFH, ediția a III-a.

Expoziții temporare organizate la cerere, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții:

Mai - „Satul hunedorean în imagini”

Iunie - „Satul Românesc, un paradis pierdut?”

Iulie - „Icoane pe sticlă”

August - „Șoimăritul - pasiune și artă”

Octombrie - „Patrimoniul: contemporan, imaterial, universal”.

➤ **Program evenimente culturale educaționale**

Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural.

• **Proiecte în cadrul programului:**

Ianuarie - „Civilizație românească și cultură democratică”, ed. a IV-a, coordonat de Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” din Călan

Februarie - „Târgul de Turism al României” (ediția de iarnă 2019)

Martie - „Zestrea românească”, ediția a III-a

Aprilie - „Oul împistrit”

Mai - „Workshop de pictură - Icoane pe sticlă”

Mai - „Școala altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun”

Mai - „Noaptea Muzeelor” - Deva

Mai - „Noaptea Muzeelor” (Noapte albă la muzeu) - Orăștie

Mai - „Noaptea muzeelor” - Brad

Mai - „Târgul European al Castelelor”

Mai - Workshop-uri

Iunie - „Ziua Internațională a copilului” /Ziua porților deschise la MCDR

Iunie - „Școala de vară de restaurare ceramică”, Ediția a II-a

Iunie - „Sânzienele - Sărbătoarea iei”

Iunie - „Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu”

Iunie - „Școala de vară de etnografie

Iunie - „Comorile lumii”

Iunie - Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice

Iulie - „Ateliere de vacanță”

August - „Festivalul Dac Fest”

Septembrie - „Serbările Naționale de la Țebea”

Septembrie - „Comorile lumii”

Septembrie - decembrie - „Școală de toamnă a meșterilor populari”

Octombrie - „1479, Victoria creștinătății. Bătălia de la Câmpul Pâinii”

Noiembrie - „Caravana „Istoria și civilizația tracilor”

Noiembrie - „Târgul de Turism al României”(ediția de toamnă 2019)

Decembrie - Manifestare dedicată împlinirii a 30 de ani de la Revoluția Română din decembrie 1989

➤ **Program editorial**

Programul urmărește valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea științifică, în special a cercetării arheologice, prin editarea unor publicații științifice de specialitate.

• **Proiecte în cadrul programului:**

- Revista Sargetia anuarul Muzeului Civilizației Dacice și Romane;

- Volum de prezentare a muzeului din Deva: The Deva Museum – Arch Over Time (Autor: I. V. Ferencz);
- Catalog de expoziție: „ Piese reprezentative din colecția de arheologie a muzeului devenean”;
- Reeditarea publicației Volum „Hunedoara în imagini” (Autori: Adela Herban și Cristina Ploscă);
- Volum: Jurnalul unei deportate. Ileana Paulina Geller „față în față” cu Donbasul (Autor: Gherghina Boda în colaborare cu Dumitru-Cătălin Rogojanu);
- Volumul III: Istorie, cultură și cercetare (Autori: Gherghina Boda și Dumitru-Cătălin Rogojanu);
- Volum: Cetatea Deva. 750 de ani de la prima atestare documentară (Editor - Ionuț-Cosmin Codrea, text: Ionuț-Cosmin Codrea, Cristina Bodó, Daniela Marcu Istrate).

Rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii publicate sau predate spre publicare:

1. Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Gică Băeștean, Ioana Lucia Barbu, Mihaela-Maria Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, Antoniu Tudor Marc, Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Alexander Brown, Raport preliminar privind cercetările arheologice de la Rapoltu Mare-La Vie, campania 2017, în Banatica, 29, 2019, în curs de apariție.

2. Ioan Alexandru Bărbat, Cristina Bodó, Ioana Lucia Barbu, Ionuț-Cosmin Codrea, Cercetări arheologice preventive la Ocolişu Mic (comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara), în Terra Sebus, XI, 2019, în curs de apariție.

3. Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Fibule romane descoperite la Rapoltu Mare-La Vie (comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara), în Terra Sebus, XI, 2019, în curs de apariție.

4. Ioan Alexandru Bărbat, Decebal Vleja, Vasile Opriș, Mihaela Simion, Petre Colțeanu, Florela Vasilescu, A Brief Presentation of the Late Bronze Age Settlement from Brănișca-Pescărie Vest (Hunedoara County, Romania), în Revista de Cercetări Arheologice și Numismatice, 5, 2019, în curs de apariție.

5. Florin Ciulavu, Ioan Alexandru Bărbat, A Fragment of the Rákóczi Poltura Hoard Discovered in Nădăștia de Jos (Hunedoara County) and Several Considerations on Coin Minting during the Time of Francis II Rákóczi, în Sargetia (S.N.), X, 2019, în curs de apariție.

6. Mihaela-Maria Barbu, Mihai Gligor, Industria litică cioplită aparținând Grupului cultural Foeni din situl de la Alba Iulia – „Lumea Nouă” (jud. Alba) (II), în Apulum, LVI, 2019, în curs de apariție.

7. Gelu Florea, Liliana-Mateescu Suciu, Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Răzvan Mateescu, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Alin Henț, Ștefan Vasilache, Marius Mîndruțău, Gabriel Andreica, Nagy Edmond, Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, punct: Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, în Cronica

Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2018, editat de Institutul Național al Patrimoniului, în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, 2019, p. 63-65.

8. Gelu Florea, Liliana-Mateescu Suciu, Alin Henț, Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Răzvan Mateescu, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Gabriel Andreica, Ștefan Vasilache, Marius Mîndruțău, Horia Furcovici, Nyulas Dorottya, Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, punct: Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2018*, editat de Institutul Național al Patrimoniului, în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, 2019, p. 365-367.

9. Cristina Mitar, Silvanus, zeul ascuns al pădurii, în catalogul Olympos 3D, De la zeii Olimpului la zeii Romei, în cadrul Proiectului Pantheon 3D (coordonator proiect Muzeul Național al Unirii Alba Iulia).

10. Liviu Petculescu, Cristina Mitar, Cumidava – Râșnov, Campania 2018, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2018*, editat de Institutul Național al Patrimoniului, în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, 2019.

11. Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, Funerary Rites and Rituals in Southwestern Transylvania at the End of the Early Iron Age, in E. Teleagă (ed.), *Funeralkultur der Thraker und Skythen des 7. bis 5. Jahrhunderts v. Chr. an der unteren Donau*, Studien zur Eisenzeitlichen Archäologie Thrakiens 3.1, Verlag Marie Leidorf, Rhaden, 2019, p. 245-272.

12. Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Silvia Mustăță, Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Răzvan Mateescu, Daniel Cioată, Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România, campania 2018*, editat de Institutul Național al Patrimoniului, în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, 2019, p. 63-65.

13. Cătălin Cristescu, Materiale ceramice de la Piatra Coziei aparținând La Tène-ului mijlociu, în *Sargetia (S.N.)*, X, 2019, în curs de apariție.

14. Cătălin Cristescu, Gabriel Andreica, Roman Cooking Wares Discovered at Sarmizegetusa Regia, in *RCRF Acta*, 46, în curs de apariție.

15. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, Gates to the Otherworld. Jewellery and Garment Accessories of the Celtic Horizon from Isolated Places in Transylvania, în *Archaeologia Bulgarica*, XXII, 2 (2018), p. 33-46.

16. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, Burebista at the Banat's Danube. Archaeological and historical data regarding the evolution of settlements in the Iron Gates Region in the 1st century BC/Burebista la Dunărea bănățeană. Date arheologice și istorice privind evoluția așezărilor din zona Porților de Fier în sec. I a. Chr., în *Banatica*, 28/2018, p. 123-149.

17. Iosif Vasile Ferencz, Marius Gheorghe Barbu, Un topor din fier provenind de la Almașu Sec, jud. Hunedoara, România, în *Sargetia IX S.N.*, 2018, p. 143-153.

18. Iosif Vasile Ferencz, Mihai Cristian Căstăian, Turnul-locuință – simbol al puterii nobiliare în Dacia. Studiu de caz, Ardeu- „Cetățuie”, în *Zanoci Aurel*, Băț

Mihail (eds.) Contribuții la preistoria și istoria antică a spațiului carpato-danubiano-pontic. In honorem professoris Ion Niculiță natalia sua octogesima celebrantis, Chișinău, 2019, p. 409-420.

19. Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, Oppidum, dava și alte „orașe barbare”. Forme de habitat și structuri sociale în Europa temperată la sfârșitul epocii fierului. Modele occidentale, central-europene și răsăritene, în vol. V. Diaconu, C.-N. Nicola (eds.), Simpozionul Național: Fortificații și sisteme de fortificare în spațiul est-carpatic din neolitic până în evul mediu, Piatra Neamț, 2019, p. 93-95.

20. Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, Dorel Micle, Exotica. A Mediterranean bronze bed fitting from the dacian settlement at Unip (Timiș county), în EphNap, 28/2018, sub tipar.

21. Iosif Vasile Ferencz, Dorel Micle, Andrei Stăvilă, Importuri din lumea romană în mediul dacic de la Unip, jud. Timiș, în Sargetia X, S.N., 2019, sub tipar.

22. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, Ateliere meșteșugărești în estul Bazinului Carpatic în sec. 4-3 a. Chr. Arheologia producției manufacturiere/ Workshops in the eastern Carpathian Basin during the 3rd – 4th centuries BC. The archaeology of craft production, în Aurel Zanoci, Sorin Ailincăi, Mihai Băț (eds.), Workshops in the eastern Carpathian Basin during the 4th-3rd centuries BC. The archaeology of craft production, p. 65-86.

23. Dan Vlase, Gabriela Vlase, Iosif Vasile Ferencz, Paula Sfârloagă, Dorel Micle, Titus Vlase, TG-DTA, XRD, SEM, EDS and FT-IR analyses of various samples of mortars from Deva region, în The Journal of Thermal Analysis and Calorimetry, sub tipar.

24. Cristina Montana Pușcaș, Iosif Vasile Ferencz, Ciprian Cosmin Stremțan, Tudor Tămaș, Adrian Cășălean, The amazing architecture of the Dacians. Few thoughts concerning the use of mortars based on new analyses, în Plural 7, 1-2/2019, sub tipar.

25. Oana Tutilă, Marius Gheorghe Barbu, Monumente funerare romane descoperite la Vețel, județul Hunedoara, în Sargetia SN, X, 2019, în curs de apariție.

26. Daniela Gheară, Nicolae-Cătălin Rișcuța, Iulia Dana Negula, Cristian Moise, Ioana Popițiu, Restaurarea, valorificarea științifică și expozițională a unui vas de cult aparținând epocii bronzului târziu din așezarea de la Șoimuș-Telegghi, județul Hunedoara, în Sargetia SN, X, 2019.

27. Georgeta Deju, Repere bibliofile din colecția protopopilor greco-catolici din Orăștie, în Anuarul Institutului de Cercetări-Socio Umane din Sibiu, nr. XXVI, 2019, în curs de apariție.

28. Georgeta Deju, Aspecte privind viața rurală în însemnări păstrate pe calendare românești, în Anuarul Societății de Istorie și Retrologie Agrară a României, 2019, în curs de apariție.

29. Georgeta Deju, Maria Basarab, „Înștiințări” de carte - reconsiderarea unor vechi documente, în Sargetia, S.N., X, 2019, în curs de apariție.

30. Monica Dușan, Ciorolița, Ciorolesa, Ciurlicatul-vechi obicei, regăsit în arealul Zarandului de Munte, în Sargetia, S.N., X, 2019, în curs de apariție.
31. Daniel I. Iancu, Prefață. Mândria locului natal, în Avram Loleanu, Maria Gridan, Ilie Alionesc, Ludeștii de Jos. Monografie, Editura Karina, Deva;
32. Daniel I. Iancu, Tezaurul de la Vinerea, în Historia, nr. 204, ianuarie 2019, p. 8-9;
33. Daniel I. Iancu, Tăblițele votive din aur de la Germisara, în Historia, nr. 206, martie 2019, p. 10-11;
34. Daniel I. Iancu, Statuile - menhir de la Baia de Criș, în Historia, nr. 209, iunie 2019, p. 10-11;
35. Daniel I. Iancu, Aurel Vlaicu. Bibliografie selectiv - critică, în curs de apariție;
36. Daniel I. Iancu, Comori mai puțin știute ale Hunedoarei, volum în curs de apariție;
37. Daniel I. Iancu, Complexul Memorial „Aurel Vlaicu”. Ghid - album de expoziție, volum în curs de apariție;
38. Diana Loredana Pantea, Sculpturi din patrimoniul muzeului din Deva semnate Ioan Șeu în Sargetia S.N., X, 2019, în curs de apariție.
39. Ștefan Viorel Papp, Conservarea preventivă în literatură. Studiu de caz: Numele trandafirului de Umberto Eco, în Biblioteca, 2019, nr. 1.
40. Tehnici și materiale pentru conservarea și restaurarea patrimoniului mobil pe suport anorganic”, Matcons 2019, Popițiu Ioana
41. Marius Gheorghe Barbu, Andrei Gonciar, O statueta romană din bronz reprezentându-l pe Mercur-Hermes-Thot descoperită la Rapoltu Mare –În Vie , în Sargetia S.N.X.
42. Marius Gheorghe Barbu, Mihai Vlad Vasile Săsărman Un altar roman fragmentar descoperit recent la Micia , în Arheovest VII , în curs de apariție.
43. Gherghina Boda „Aron Densușianu: *Suveniri și impresiuni de călătorie* din Țara Hațegului (Revista *Familia*, 1865-1866”, în *Tyragetia* vol XIII (XXIX), nr. 2/2019, Chișinău, Rep. Moldova, pp. 1616-169.
44. Gherghina Boda „Romanian emigration to America as reflected in transylvanian periodicals”, în *Revista de Etnologie și Culturologie* vol. XXV/2019, Chișinău, Rep. Moldova, pp. 5-9.
45. Gherghina Boda „Evenimente expoziționale relatate în presa vremii (1902-1905)”, în *Volumul omagial dedicat istoricului Virgil Pană*, 2019 (în curs de apariție).
46. Gherghina Boda „*Un souvenir de Solferino* și începutul mișcării umanitare internaționale”, în vol. III *Istorie, cultură și cercetare*, ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2019, pp. 197-207.
47. Gherghina Boda „The Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (Paris, 1972) and Romania”, în *Plural*, vol. 6, nr. 2, 2018, Chișinău, Rep. Moldova, pp. 17-31.

48. Gherghina Boda - Editor al volumului *Elites networks of power and citizens (19th – 21st Centuries)*, coord. Dumitru-Cătălin Rogojanu, Cosmin Dogaru - în curs de publicare.

49. Gherghina Boda - Recenzent al volumului *Valorificarea patrimoniului etnocultural în educația tinerei generații și a societății civile*, Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău, 2019, editori Adrian Dolghi, Natalia Grădinaru.

50. Dumitru-Cătălin Rogojanu - Recenzie - O relație indisolubilă: Cultura și propaganada. Institutul Român din Berlin (1940-1945) la Irina Matei, Lucian Nastasă-Kovács, Cultură și propagandă. Institutul Român din Berlin (1940-1945), Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018, 718 p. în Revista Polis, Volum VII, nr. 1 (23), Serie nouă, decembrie 2018 – februarie 2019.

➤ **Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane**

Prin intermediul proiectelor din cadrul acestui program, restaurarea patrimoniului se realizează, în conformitate cu Normele de Restaurare, intervenția directă asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (ceramică, hârtie, metal) pentru restituirea formei originare prin operații de întregire, integrare și completare, aplicare de tratamente mecanice, fizice, chimice menite să asigure acestora o rezistență îndelungată, să-și păstreze funcționalitatea și să fie apte pentru etalare în cadrul unor expoziții.

În anul 2019, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

-Restaurare materiale anorganice: metal -- 150 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 60 obiecte,

-Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche- 2- cărți pagini carte – 1000 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 87 fișe de restaurare , din care 35 fișe – ceramică, 50 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

Au fost executate desene pentru obiecte arheologice: 40 piese metal, 229 piese ceramică, 2 obiecte os, 1 piesa silex, 1 obiecte sticlă, 16 obiecte piatră.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Vețel CFR, Autostradă, Simeria Adălcuțu, Gothatea, Cetatea Deva, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 5.

ANUL 2020

Având în vedere situația la nivel național cu privire la infecția cu coronavirus Covid-19, prin adresa U.A.T. Județul Hunedoara, nr.6327/19.04.2020, a solicitat diminuarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2020 al instituției de la indicatorul 43.10.09 „Subvenții pentru instituțiile publice” alocate din bugetul propriu al județului Hunedoara cu suma de – 400,00 mii lei și corespunzător la partea de cheltuieli. Astfel, cheltuielile prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2020 al instituției la titlul XI „Alte cheltuieli”, articolul 59.22 „Acțiuni cu caracter științific și social-cultural” au fost diminuate cu suma de -265,00 mii lei, sens în care a fost necesară reactualizarea Agendei culturale care a cuprins toate activitățile culturale ale instituției pe anul 2020.

De asemenea, a fost modificată lista proiectelor culturale cuprinse în Programul minimal pentru anul 2020 în funcție de alocările bugetare din cadrul bugetului de venituri și cheltuieli al Muzeului Civilizației Dacice și Romane aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 75 din 27.04.2020. Această modificare s-a realizat prin actul adițional nr.5 din 29.05.2020 la contractul de management încheiat și înregistrat sub nr.17883/18.12.2017.

În acest sens, a fost necesar ca programele și proiectele culturale care s-au desfășurat în cursul anului 2020 să respecte atât condițiile prevăzute de măsurile privind combaterea răspândirii virusului Covid-19, cât și încadrarea în prevederile bugetare.

➤ Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale

Programul urmărește valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane, precum și a celor din țară și străinătate. Prezentări și dezbateri în cadrul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale la care participă specialiști din țară și din străinătate, din mediul academic și muzeal. Astfel, în cursul anului 2020, din cauza măsurilor de prevenire impuse de pandemia de coronavirus, specialiștii muzeului au organizat trei manifestări științifice internaționale desfășurate on-line și au participat on-line la 12 conferințe și simpoziune naționale și internaționale, unde au fost prezentate 16 comunicări și rapoarte de cercetare.

• Proiecte în cadrul programului:

- Conferința științifică internațională *”Istorie, Cultură și Cercetare”*, ediția a IV-a.
- Simpozionul internațional Prioritățile chimiei pentru o dezvoltare durabilă – PRIOCHEM, ediția a XVI -a.
- Expoziție on-line „International Exhibition INVENTCOR”.

De asemenea, în cursul anului 2020 personalul de specialitate al instituției a participat la diverse manifestări științifice naționale și internaționale, desfășurate on-line unde au fost prezentate următoarele rapoarte de cercetare și comunicări:

1. Mar Rey, Corina Ionescu, Ioan Alexandru Bărbat, Lucian Barbu-Tudoran, Application of CFE-SEM-EDX and optical microscopy to Neolithic siliceous tools from

Șoimuș-Teleghi site (Hunedoara County, Romania), Congresul Internațional: 26th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Budapesta, 24-30 august 2020, desfășurat on-line.

2. Daniel Malaxa, Mihaela Danu, Alexandra Cabat, Ioan Alexandru Bărbat, Luminița Bejenaru, Farming beginning in southwestern Transylvania (Romania): Animals remains and phytoliths from the Early Neolithic site of Șoimuș – Teleghi, Congresul Internațional: 26th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Budapesta, 24-30 august 2020, desfășurat on-line.

3. Ioan Alexandru Bărbat, Redescoperirea sitului de la Folt-Sub Vii (comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara), Sesiunea de comunicări științifice: Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania, ediția a XII-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 28 august 2020.

4. Mihaela Danu, Luminița Bejenaru, Ioan Alexandru Bărbat, Margareta Simina Stanc, Începuturile agriculturii pe valea Mureșului: studiu bioarheologic privind siturile neolitice de la Șoimuș-Teleghi și Rapoltu Mare-Șeghi (jud. Hunedoara), Sesiunea de comunicări științifice: Zilele Academice Ieșene, ediția XXXV-a, Antropologia o abordare interdisciplinară, Iași, 16 octombrie 2020, desfășurat on-line.

5. Ionuț-Cosmin Codrea, Cristina Bodó, Reședința fortificată de la Uroi. Repere istorice, Sesiunea de comunicări științifice: Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania, ediția a XII-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 28 august 2020.

6. Georgeta Deju, 8 august 2020, Săcărâmb (jud. Hunedoara): Simpozionul „Protopopul greco-catolic Vasile Coloși, un corifeu al Școlii Ardelene”, ediția a III-a, cu comunicarea Cărți care au trecut prin Săcărâmb.

7. Georgeta Deju, 12 noiembrie 2020, Deva-Cluj-Napoca: Lecție deschisă Istorie-Matematică la Școala generală „Octavian Goga” Cluj-Napoca, cu comunicarea Matrița de bronz, susținută online pe platforma Microsoft Teams.

8. Georgeta Deju, 26-27 noiembrie 2020, Alba Iulia: Sesiunea științifică anuală dedicată Zilei naționale a României „Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român”, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, cu comunicarea Însemnări de pe vechi calendare românești, surse ale microistoriei locale, susținută online pe platforma Microsoft Teams.

9. CS I dr. habil. Gherghina Boda, participare on-line la a VI-a ediție a conferinței științifice internaționale Communication, Context, Interdisciplinarity, desfășurată în perioada 24-25 oct. 2020 la Târgu-Mureș.

10. CS I dr. habil. Gherghina Boda, participare on-line la conferința științifică internațională Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine, organizată de Academia de Științe a Moldovei din Chișinău în perioada 22-23 septembrie 2020.

11. C.S. III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogoianu, participare on-line la conferința științifică internațională în data de 23 May 2020, Târgu-Mureș, The

International Scientific Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity, 7th edition (GIDNI 7) - „Cultural Security and mantaining National Identity”.

12. C.S. III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, participare on-line la conferința științifică internațională în data de 22-23 septembrie 2020, Chișinău, Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine ediția a II-a, Dedicată zilelor europene ale patrimoniului - „Patrimoniul cultural: factor important în stabilirea unor relații interstatale durabile”.

13. Întalnire anuală Proiect RO-CHER – Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (Popițiu Ioana, Beceanu Mihaela)

14. Participare la Salonul Național de Postere „*Conservarea științifică a bunurilor culturale*” 10 februarie – 5 martie 2020 (Popițiu Ioana, Beceanu Mihaela, Bogdan Luminița, Gheară Daniela).

15. Participare la workshop-ul „*Common RDI Programme for Complex Project 50PCCDI/2018 (RO-CHER)*”, București, 28 octombrie 2020. (on-line) (Beceanu Mihaela, Popițiu Ioana).

16. Simpozionul internațional „*Prioritățile chimiei pentru o dezvoltare durabilă*” PRIOCHEM – Ediția XVI, Secțiunea 3 – Inginerie chimică, protecția mediului și a patrimoniului cultural”, București, 28-30 octombrie 2020. (on-line)(Beceanu Mihaela, Popițiu Ioana)

➤ **Program expoziții temporare**

Programul costă în realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În anul 2020, Au fost organizate 12 expoziții temporare, iar în cadrul proiectului Exponatul lunii 2020, au fost aduse lunar în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - Carte străină veche, ediție în limba latină din Toma d’Aquino, tipărită la Paris în anul 1645, *în oficina tipografică a lui Dionysius Moreau*, **februarie:** - *Aparat de fotografiat cu burduf*, „AGFA Billy-Record cu lentile Anastigmat Jgestar”, **martie:** - „Crucea de drimoc” – precursorul mărtișorului, **aprilie:** - Statuia Zeiței Hygieia din capitala Daciei Romane, **mai:** - Album de fotografii intitulat „Exodul apelor. Județul Hunedoara. Mai 1970”, **iunie:** - Tablou reprezentând natura statică „Ghiveci cu flori”, realizat de Francisc Șirato, **iulie:** - Pictură pe sticlă reprezentând Sfinții Apostoli Petru și Pavel, **august:** - Revista învățătorilor și învățătoarelor din județul Hunedoara, **septembrie:** - Costum popular de sărbătoare din zona Zarandului de Munte, **octombrie:** - Tabloul „Femeie stând” realizat de Emma Tomasek și „Cheptarul de Romos”, **noiembrie:** - „Cămașă bărbătească din zona Orăștiei” și „Furca de tors și fusul”, **decembrie:** - „Portret dr.Aurel Vlad un promotor hunedorean al Marii Uniri”.

- **Proiecte în cadrul programului:**

Lunar - Exponatul lunii

Februarie - „Iubește...Iubirea!”

Iunie - Expoziție de ceramică a artistei Geanina Luminița Vataman

Iulie - Naturi statice din Colecția de Artă plastică a MCDR

August - „Neutral”

Septembrie - „Magna ...Caricaturia”

Octombrie - „Poezia frunzei”

Noiembrie - „140 de ani de la înființarea Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara”

Noiembrie - Artă Plastică Contemporană din România, ediția a II-a

Noiembrie - „Restituiri istorice”.Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2020

Decembrie - „Producția ceramică în Munții Orăștiei”

Decembrie - Salonul de iarnă – Ediția a IV-a.

- **Program evenimente cultural educaționale**

Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural.

- **Proiecte în cadrul programului:**

Septembrie - Comemorarea eroului național Avram Iancu (Amenajarea Complexului de monumente Tebea);

Octombrie - Proiectul „Spurius, ghidul tău virtual”;

Noiembrie – Noaptea Muzeelor.

- **Program editorial**

Programul urmărește valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea științifică, în special a cercetării arheologice, prin editarea unor publicații științifice de specialitate.

- **Proiecte în cadrul programului:**

- Revista Sargetia anuarul Muzeului Civilizației Dacice și Romane;

- Volum: „Din activitatea Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara” (Autor: Cristina Bodó);

- Volumul IV: „Istorie, cultură și cercetare” (Autori: Gherghina Boda și Dumitru-Cătălin Rogojanu).

Rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii publicate sau predate spre publicare:

1. Margareta Simina Stanc, Ioan Alexandru Bărbat, Luminița Bejenaru, Mihaela Danu, *Bioarchaeological Evaluation of the Early Neolithic Site of Rapoltu Mare-Seghi (Hunedoara County, Romania)*, în *International Journal of Conservation Science*, 11, 1, 2020, p. 209-218.

2. Ioan Alexandru Bărbat, Monica Mărgărit, Marius Gheorghe Barbu, *First Farmers Adornments from the Early Neolithic Settlement at Tărtăria – Pietroșița (Alba County, Romania)*, în vol. M. Mărgărit, A. Boroneanț (eds.), *Beauty and the Eye of the Beholder: Personal Adornments Across the Millennia*, Târgoviște, București, 2020, p. 269-287.
3. Ioan Alexandru Bărbat, *Despre primele descoperiri neolitice timpurii de la Borošteni- Peștera Cioarei (comuna Peștișani, județul Gorj)*, în *Banatica*, 30, 2020, în curs de apariție.
4. Corina Anca Simion, Ioan Alexandru Bărbat, Tiberiu Bogdan Sava, Oana Gâza, Cristian Mănăilescu, Maria Valentina Ilie, *An introduction to the dating methodology of Early Neolithic ceramic samples. A case study from the site Folt-Sub Vii (Hunedoara County, Romania)*, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 24, 2020, în curs de apariție.
5. Mar Rey-Solé, Ioan Alexandru Bărbat, *First Archaeopetrological Approach and Differential use of Siliceous Rocks in Prehistoric Lithic Industry: A Case Study from Șoimuș – Teleghi (Hunedoara County, Transylvania, Romania)*, în *Journal of Lithic Studies*, 2020, în curs de apariție.
6. Bodó Cristina, *Patrimoniul arheologic al zonei Deva – Vețel în preocupările membrilor Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara*, în vol. Ionel Căndea (ed.) *Tracii și vecinii lor în antichitate: Arheologie și Istorie. Studia in Honor of Valeriu Sîrbu at this 70th Anniversary*, Brăila, 2020, p. 161-173.
7. Bodó Cristina, *History Pages of the History and Archaeology Society of Hunedoara County's Museum*, în *Sargetia. Acta Musei Devensis*, S.N. XI, 2020, în curs de apariție.
8. Antoniu Tudor Marc, Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Cristina Bodó, *O figurină ceramică din așezarea culturii Wietenberg de la Uroi – Sighet (județul Hunedoara) – jucărie sau obiect ritual?*, în *Sargetia. Acta Musei Devensis*, S.N. XI, Deva, 2020, în curs de apariție.
9. Ionuț Cosmin Codrea, *The Kapy Castle from Uroi. Historical and Geographical Survey*, în *Sargetia, Acta Musei Devensis*, S.N. XI, Deva, 2020, în curs de apariție.
10. Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Silvia Mustăță, Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Răzvan Mateescu, Daniel Cioată, *Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Punct: Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România, campania 2019*, București, 2020, în curs de apariție.
11. Iulia Dana Negula, Cristian Moise, Andi Mihai Lazăr, Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Andreea Luminița Dedulescu, Cristina Elena Mihalache, Alexandru Badea, *Satellite Remote Sensing for the Analysis of the Micia and Germisara Archaeological Sites*, în *Remote Sensing*, 12, 2020, p. 1-36, DOI:10.3390/rs12122003, <https://www.mdpi.com/2072-4292/12/12/2003>

12. Cătălin Cristescu, Nicolae Cătălin Rișcuța, Oana Tutilă, Ioana Lucia Barbu, Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat, *Bronze Vessels of the Early Iron Age Discovered at Bălata (Romania)*, în *Journal of Ancient History and Archaeology*, 7.2, 2020, p. 148-159, DOI: 10.14795/j.v7i2.534, <http://jaha.org.ro/index.php/JAHA/article/view/534>
13. Paul Pupeză, Cătălin Cristescu, *Soldați romani în capitala Regatului Dacic. Despre o construcție recent descoperită la Grădiștea de Munte*, în vol. Gelu Florea, Răzvan Mateescu, Gabriela Gheorghiu (ed.), *In memoriam Ioan Glodariu, în curs de apariție*.
14. Iosif Vasile Ferencz, Constantin Cristian Roman, *A Late Iron Age belt buckle from Ardeu*, în *Marisia* 1, S.N., Tg. Mureș 2019, p. 43-48.
15. Cristina Montana Pușcaș, Iosif Vasile Ferencz, Ciprian Cosmin Stremțan, Tudor Tămaș, Adrian Căsălean, *The amazing architecture of the Dacians. Few thoughts concerning the use of mortars based on new analyses*, în *Plural* 7, 2/2019, p. 53-67.
16. Iosif Vasile Ferencz, *About a Roman pilum found in Ardeu*, în *Archaica*, Belgrad, 7-8, 2019-2020, p. 209-219.
17. Iosif Vasile Ferencz, *Itinerare în peisajul cultural al Platformei Luncanilor. Despre construcțiile cu plan poligonal și rotund*, în *Miorița. Revistă de etnografie și folclor*, XXVI/2020, p. 64-69.
18. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Orizontul cultural celtic din Transilvania (secolele IV-II a. Chr.). Migrațiile și hibridizarea identităților de grup*, în vol. Victor Spinei, Flavius Solomon, Alexandru Cohal, Leonidas Rados (ed.), *Migrații, politici de stat și identități culturale în spațiul românesc și european, vol. I, Ipostaze istorice ale mișcărilor de populație și modele identitare etnolingvistice actuale*, Editura Academiei Române, București 2019, p. 37-53.
19. Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Ateliere meșteșugărești în estul Bazinului Carpatic în sec. 4-3 a. Chr. Arheologia producției manufacturiere / Workshops in the eastern Carpathian Basin during the 3rd – 4th centuries BC. The archaeology of craft production*, în Aurel Zanoci, Sorin Ailincăi, Mihail Băț (eds.), *Workshops in the eastern Carpathian Basin during the 4th-3rd centuries BC. The archaeology of craft production*, Tulcea-Chișinău, Editura Mega, Cluj Napoca 2019, p. 65-86.
20. Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Craftsmanship and identity. Tools and utensils in La Tène graves from the Eastern Carpathian Basin*, sub tipar, în *Musaios* XXIII, Buzău 2020, p. 221-234.
21. Ferencz Iosif Vasile, László Gergely Pál, *Războiul de Independență al României în presa de la Budapesta. Cronică din săptămânalul Vasárnapi Ujság*, sub tipar, în *Banatica* 2020.
22. Iosif Vasile Ferencz, *Explorări în microuniversul mitologic la Ardeu. Despre uriași și comori*, în *Analele Banatului*, Timișoara 2020.

23. Iosif Vasile Ferencz, *Descoperiri arheologice din a doua epocă a fierului în zona satului Vețel, jud. Hunedoara*, sub tipar, în *Sargetia* 2020.

24. Iosif Vasile Ferencz, Cronică de expoziție: *Olfactiv: mirodenii, rășini, parfumuri și miresme. Din antichitate, până în epoca modernă*, sub tipar, în *Sargetia* 2020.

25. Iosif Vasile Ferencz, Recenzie pentru lucrarea: Aurel Rustoiu, *Archaeological explorations of magic and witchcraft in Iron Age Transylvania*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2019, 301 p., 61 Fig., sub tipar, în *Ephemeris Napocensis* 2020.

26. Oana Tutilă, *Bijuterii de aur de la Micia din colecția muzeului devean*, în *Sargetia. Acta Musei Devensis*, S.N., XI, 2020, în curs de apariție.

27. Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Daniel-Costin Țuțuianu, Ioana Lucia Barbu, Andrei Gonciar, Angelica Bălos, *Fibule romane descoperite în situl Rapoltu Mare-La Vie, jud. Hunedoara*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 11, 2019, p. 245-263 (apariție 2020).

28. Ioan Alexandru Bărbat, Cristina Bodó, Ioana Lucia Barbu, Ionuț-Cosmin Codrea, *Cercetări arheologice preventive la Ocolîșu Mic* (comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara), în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 11, 2019, p. 99-137 (apariție 2020).

Cultic Discoveries from the Late Bronze Age Settlement
from Șoimuș – Teleghi (Romania, Hunedoara County)

29. Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat, *Cultic Discoveries from the Bronze Age Settlement from Șoimuș-Teleghi (Hunedoara County)*, în *Ephemeris Napocensis*, XXX, 2020, în curs de apariție.

30. Texte și fișe de catalog întocmite de Ioan Alexandru Bărbat, Mihaela Barbu, Antoniu Tudor Marc, Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Iosif Vasile Ferencz, Cristina Bodó, Oana Tutilă, Marius Barbu, pentru vol. Nicolae Cătălin Rișcuța (ed.), *Catalogul expoziției „Piese reprezentative din colecția de arheologie a Muzeului Civilizației Dacice și Romane”*, Deva, în curs de apariție.

31. Dumitru-Cătălin Rogojanu - Recenzie la volumul scris de Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (coord.), *Confesiune, Cultură, Națiune. Perspectivă istorică*, Cluj-Napoca, Argonaut Publisihing, 2018, 216 p. în *„Revista de Etnologie și Culturologie/Journal of Ethnology and Culturology* (Chișinău-Republica Moldova)-în curs de publicare.

32. Dumitru-Cătălin Rogojanu - Autobiografie (fișă autobiografică) în *Enciclopedia istorică a României*, Academia Română (în curs de publicare).

33. Gherghina Boda – a trimis la publicat 9 articole și 1 recenzie la revistele *Journal of History/2020* (Scopje, R. Macedonia), *Revista de Etnologie și Culturologie/2020* (Chișinău), *Collegium Mediense/2020* (Mediaș), *Tyragetia/2020* (Chișinău), *Plural/2020* (Chișinău), *Studia Universitatis Moldaviae/2020* (Chișinău), *Miorița/2020* (Deva), volumul colectiv *Managementul patrimoniului mondial: de la situația din România la exemple de bune practici*, editor Sergiu Musteață, Chișinău 2020.

34. Gherghina Boda – recenzent al volumului *Valorificarea patrimoniului etnocultural în educația tinerei generații și a societății civile*, editori A. Dolghi, N. Grădinaru, Chișinău, 2019.

35. Gherghina Boda – a recenzat articole trimise spre publicare în *Revista de Etnologie și Culturologie/2020* (Chișinău), *Horizont for Sustainability/2020* (Universitatea „Constantin Brâncuși” Tg. Jiu), *Collegium Mediense/2020* (Mediaș).

36. Radu Zăgoreanu, Marius Gheorghe Barbu, *Piese sculpturale de epocă romană reutilizate în satul Rapoltu Mare, jud. Hunedoara. 1. Biserica Reformată*, în Sargetia S.N.XI, în curs de apariție.

37. Marius Gheorghe Barbu, Mihaela Simion *Castrul Micia. 1. Stadiul cercetărilor*, în Arheovest VIII, în curs de apariție.

38. Marius Gheorghe Barbu, *Un capitel doric de la Micia*, în Muzeul Olteniei Craiova. Oltenia. Studii și Comunicări. Arheologie-Istorie, Vol.XXVII, 2020, în curs de apariție.

39. Marius Gheorghe Barbu, *O bază de coloană de la Micia*, în *Banatica*, 30, 2020, în curs de apariție.

40. Georgeta Deju, Florin Bogdan, *Două exemplare ale „Slujebnikului” tipărit la Veneția în 1554 în colecții transilvănene*, în *Satu Mare. Studii și Comunicări*, XXXVI, 2020, în curs de apariție.

41. Daniel I. Iancu, *Tudor Roșu, 1 Decembrie 1918, Cluj-Napoca, 2020* [Recenzie], în *Sargetia. Acta Musei Devensis*, XI, 2020, în curs de apariție.

42. Daniel I. Iancu, *Monumente hunedorene reflectate în publicistica secolelor XIX-XX. Studiu de caz: Sarmizegetusa Regia; Costești – „Cetățuie”; Costești – „Blidaru”; Piatra Roșie; Bănița; Ulpia Traiana Sarmizegetusa; Castelul Corvinilor; Cetatea Devei; Palatul Magna Curia*, în volumul simpozionului internațional *Identitate și ideologie. Limba și literatura română în paradigma culturală contemporană*, Iași, 16–18 septembrie 2020, în curs de apariție ;

43. Ștefan Viorel Papp, Recenzia volumului: Cristian Sandache, *Nostalgia Sfântului Ștefan. Ungaria, maghiarii ardeleni și problema Transilvaniei (1919-1947)*, Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2019, în *Sargetia S.N.*, XI, în curs de apariție;

44. Beceanu Mihaela, Dan Dorina Liliana, lucrare apărută în publicația UE: Proceedings, cu titlul *Fragment of a Wagon Wheel Hub. Restoration and Conservation*;

45. Popițiu Ioana, Dan Dorina Liliana, lucrare apărută în publicația UE: Proceedings, cu titlul *The Restoration and Conservation of a Bronze Artefact*.

➤ **Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane**

Prin intermediul proiectelor din cadrul acestui program, restaurarea patrimoniului se realizează, în conformitate cu Normele de Restaurare, intervenția directă asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (ceramică, hârtie, metal) pentru restituirea formei originare prin operații de întregire, integrare și completare, aplicare de tratamente mecanice, fizice, chimice menite să asigure acestora o

rezistență îndelungată, să-și păstreze funcționalitatea și să fie apte pentru etalare în cadrul unor expoziții.

În anul 2020, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- Restaurare materiale anorganice: metal - 156 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 36 obiecte,

- Restaurare materiale organice - restaurarecarte veche - 2 cărți, pagini carte – 2069 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 fișe de conservare, 84 fișe de restaurare , din care 21 fișe – ceramică, 60 fișe – metal, 3 fișe – carte veche.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierelor arheologice sistematice și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane: Măgura Uroiului, Vețel CFR, Autostradă, Simeria Adălcuțu, Gothatea, Cetatea Deva, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfecție în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii. Pe parcursul întregului an 2020 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

ANUL 2021

➤ **Program expoziții temporare**

Programul costă în realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

Au fost organizate 24 expoziții temporare, iar în cadrul proiectului Exponatul Lunii 2021, au fost aduse online în atenția publicului piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **ianuarie:** - „Bufet în stil eclectic”; **februarie:** - „ Bucoavnă pentru învățătura pruncilor”- Sibiu Tipografia erezitoriei lui Gheorghe de Closius; **martie:** - „Un opaiț roman” din colecția de Etnografie și Artă Populară Orăștie; **aprilie:** - „Portret de femeie” realizat de Eustațiu Stoenescu; **august:** - „ Aniversarea Festivă de Inaugurare a Muzeului din Orăștie” – Document - Muzeul Raional Orăștie Inaugurarea Festivă din 23 August 1952; **octombrie:** „Fructiera din ceramică fină de Batiz”; **noiembrie:** - „Echipamentul de zbor a lui Aurel Vlaicu”; **decembrie:** - Pictură pe sticlă reprezentând pe „Sfântul Arhireu Nicolae” .

De asemenea, în cadrul acestui proiect au fost prezentate detaliat piesele din colecția muzeului, care se află, temporar, la expoziția internațională „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” organizată la Madrid, în perioada 30 septembrie 2021 - 27 februarie 2022, respectiv - aplica bronz aurit

Medusa, aplica bronz aurit Menada, doua placute de aur , statueta marmura Diana, statueta marmura Mithras Petrogenitus, statueta bronz Mercurius, statueta bronz Isis, relief marmura Silvanus, monument gresie Rapirea Europei, pilastru soldat, fragment inscripție.

- **Proiecte în cadrul programului expoziții temporare:**

Lunar - Exponatul lunii

Februarie - „Miresmele primăverii”

Martie - „Povestea hârtiei”

Martie - „Producția ceramică în Munții Orăștiei”

Aprilie - Decembrie - Miniexpoziții organizate în cadrul Shopping City –Deva (Aprilie: Masa de Paște în zona Zarandului; Mai: luna muncii / meserii -1 mai; Iunie: luna copilariei -1 iunie; August – vara / distracție / experiențe unice / natura; Septembrie – Școala / amintiri de școală; Decembrie – Sărbătorile de iarnă în județ și 1 Decembrie)

Mai - „Sub vremi”

Mai - „Dantela - îndemânare și rafinament”

Iunie - „Mărturii preistorice în zona Orăștiei”

Iulie - „Lucrări de Artă Contemporană din Colecția Sorin Costina”

Iulie - August - Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb

August - „Anima”

Septembrie - Afganistan – chipuri ale războiului. Armata română în teatrele de operațiuni

Septembrie - „Interferențe”

Septembrie - Zilele icoanei, ediția a X-a, 2021 – „Patrimoniu contemporan, imaterial, universal”

Octombrie - „Dacii din zona capitalei Regatului Dac”

Octombrie - „Poezia frunzei”

Noiembrie – „Restituiri istorice 2021” Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2021

Noiembrie - „Colecția de pipe de lut a MCDR Deva”

Noiembrie - Pictură pe sticlă reprezentându-l pe Sfântul Arhiepiscop Nicolae

Noiembrie - „Marea Unire din 1918: secvențe hunedorene”

Noiembrie - „Slova ce ne-a rămas...”

Decembrie - Salonul de iarnă – Ediția a IV-a.

- **Proiecte culturale promovate online**

În contextul pandemiei de coronavirus (COVID-19), cu toții vedem suferința pe care o provoacă acest virus, însă pentru a putea depăși perioada de criză tot personalul muzeului încearcă să se implice, dând dovadă de solidaritate și responsabilitate.

Misiunea constantă de colecționare, cercetare, conservare, restaurare și comunicare a mărturiilor materiale și spirituale n-a încetat nici în această perioadă, în scopul cunoașterii, educării și recreerii publicului.

Patrimoniul cultural este un serviciu de interes public, iar printr-un management cultural adaptat la criză echipa Muzeului Civilizației Dacice și Romane a inițiat mai multe proiecte educative on-line pentru publicul interesat, în condițiile în care distanțarea socială este absolut necesară.

Astfel, în perioada de referință personalul Secției de Marketing și Relații cu Publicul în colaborare cu celelalte secții ale muzeului a asigurat în permanență activitatea de promovare și mediatizare prin intermediul site-ului web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture, precum și și prin intermediul presei scrise sau online, după cum urmează:

- 08. 01. 2021 – Articol – Un Bufet în stil eclectic, Exponatul lunii la Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva

- 11. 01. 2021 – Filmuleț – Info HD

<https://www.facebook.com/MCDRDeva/videos/74078210657477>

O NOUĂ PIESĂ REPREZENTATIVĂ LA MUZEUL DIN DEVA

- 22. 01. 2021 – Filmuleț – Antena 3 Deva

<https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/videos/3613097425410810>

PROIECT INEDIT LA MUZEUL DIN DEVA

- 22. 01. 2021 – Filmuleț – UNU TV

<https://www.facebook.com/unutv/videos/861154854725130>

ÎN PANDEMIE, MUZEUL DIN DEVA NU A PIERDUT LEGĂTURA CU VISITATORII

- 24. 01. 2021 – Text - Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor Române, în paginile revistei „Cosânzeana” din Orăștie

- 28. 01. 2021 – Text - Amintiri din cufărul bunicilor - Carte poștală militară gratuită, obiect de la Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie,

- 12. 02. 2021 – Text – „Bucoavna pentru învățătura pruncilor[...]” – Sibiu: Tipografia erezitorei lui Gheorghe de Closius, [s. a.]

- 18. 02. 2021 – Filmuleț - Replica - INFO HD, 9 februarie la 19:00

ARHIVELE MEMORIEI - ITINERARII ARHEOLOGICE HUNEDORENE

<https://www.facebook.com/replica.infohd/posts/2248324658632892>

- 18. 02. 2021 – Filmuleț - Stirile Antena 3 DEVA, 15 februarie la 15:15

<https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/posts/4365355560158449>

NOU EXPONAT VIRTUAL LA MUZEUL DEVA

- 18. 02. 2021 – Filmuleț - Stirile Antena 3 DEVA, 16 februarie la 15:17

SE RESTAUREAZA AMFITEATRUL DE LA ULPIA TRAIANA SARMISEGETUSA

- 18. 02. 2021 – Filmuleț – Unu TV Deva, 17 februarie 2021

<https://www.youtube.com/watch?v=VKLnNyV7no4...>

Carte Veche expusă on-line de Muzeul

- 04. 03. 2021 – Text - Un opaiț din colecția Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie

- 18.03.2021 – filmuleț <https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/videos/291309599080547> - Antena 3 Deva
 EVENIMENTE DEOSEBITE LA MUZEUL DIN DEVA IN 2021
- 23. 03. 2021 – Filmuleț - Unu Tv, Deva,
<https://www.facebook.com/unutv/videos/191936369073372>
 Arheologii de la Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva au făcut câteva descoperiri extrem de valoroase la Vețel, în perimetrul castrului de la Micia, cu ocazia săptărilor efectuate pe șantierul căii ferate de mare viteză care traversează județul Hunedoara. Este vorba despre piese extrem de rare, din perioada post romană, o parte dintre acestea fiind restaurate de specialiștii de la Muzeu, urmând ca, în viitor, să fie prezentate și publicului.
- 23. 03. 2021 – Filmuleț - Antena 3 Deva
<https://www.facebook.com/StirileAntena3Deva/videos/343563653726373>
 ZILE ISTORICE LA MUZEUL DIN DEVA
- 31. 03. 2021- Replica - INFO HD,
 ARHIVELE MEMORIEI - 30 martie 2021 -PERIPLU ARHEOLOGIC, ÎN NORDUL JUDEȚULUI HUNEDOARA
- 01. 04. 2021 – Filmuleț - VAS VECHI DE 4.000 DE ANI, RESTAURAT DE SPECIALIȘTII MUZEULUI DIN DEVA
- 02. 04. 2021 – Articol - Expoziție „Producția ceramică în Munții Orăștiei”, la MCDR Deva,
- 08. 04. 2021 – Articol - Exponat virtual de la muzeu: „Portret de femeie” realizat de Eustațiu Stoenescu,
- 16. 04. 2021 – Articol - Miniexpoziție a MCDR Deva „Masa de Paște în Zona Zarandului - Datina Împistririi Ouălor”
- 23. 04. 2021 – Filmuleț - La poalele cetății Devei,
<https://qubtv.ro/> <https://www.facebook.com/QUBTVTimisoara>
<https://www.instagram.com/tvqub/> #qub #tv #qubtv #informatii #sigur #clar #complet #regional #local #national #arad #caras #carasseverin #gorj #dolj #mehedinti #timis #hunedoara #romania #mozaic #mozaiqub
- 16. 05. 2021 – Filmuleț - Sabia din linia întâi - MozaiQub - 6 mai
<https://www.youtube.com/watch?v=mVz5UQZR9fg>
- 18. 05. 2021 – Articol – „Meșteșuguri Practicate de Daci” Miniexpoziție la cel mai mare Mall din Deva
- 18. 05. 2021 – Text - «Sub vremi», realizat de Artist Plastic dr. Adriana Emilia Cănița Popa, expoziției de grafică, pictură și artă textilă
- 29. 05. 2021 – Cetatea Dacică de la Ardeu/Iosif Vasile Ferencz, Conferințele DACICA 2/2021
<https://www.youtube.com/watch?v=uBXjT73WjnQ&fbclid=IwAR0VygIXGzqHPh1nCeBP5YKjfs5WSH-Yip3rvL3PNBmhM15TxvBoroRto4>

- 29. 05. 2021 – Text - Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la „Târgul European al Castelurilor” – ediția a VI-a, (28 – 29 mai 2021), desfășurat la Castelul Corvinilor Hunedoara
- 10. 06. 2021 – Text - Noaptea Muzeelor 2021, ediția a XVII-a, Brad și Palatul Magna Curia
- 11. 06. 2021 – Articol – Lucrări de artă de o valoare inestimabilă, expuse la Muzeul din Deva, apărut pe site-ul GoHunedoara
Câteva zeci de lucrări de artă, de o valoare inestimabilă, din colecția unui medic brădean
- 13. 06. 2021 – „Noaptea Muzeelor” 2021, ediția a XVII-a, Palatul Magna Curia, „Viitorul aduce trecutul în prezent” restaurarea digitală a muralului ornamental al șemineului baroc, scanare, digitalizare, producție și aranjament - Paul Surdulescu, @astronautkrusoundsystem.
- 15. 06. 2021 – Eveniment „Pierdut în Muzeu” , organizat de Muzeul CDR Deva cu ocazia „Zilelor Europene a Arheologiei”
- 18. 06. 2021 – Filmul documentar „Tatuajul arhaic”
<https://www.youtube.com/watch?v=op4lcIRbXjs>
- 20. 06. 2021 – „Zilele Europene ale Arheologiei” - ziua 3: „Cum să faci o inscripție cadou pentru fata/băiatul care îți place” - explicarea sistemului de prescurtări ale limbii latine pe inscripții printr-un exercițiu practic și amuzant.
- 06. 07. 2021 – Text – Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva i-a găzduit cu plăcere pe copiii de la E Smart Learning Center într-un minunat proiect de colaborare „Muzeul E Smart”
- 07. 07. 2021 -Text - Institutul Național al Patrimoniului a pornit ArheoArhitectura - Școala de vară Cetățile dacice din Munții Orăștiei, sub egida Universității Babeș–Bolyai (prin Facultatea de Istorie și Filosofie)
- 09. 07. 2021 – Text – Cercetarea sitului arheologic de la MICIA (com Vețel, jud. Hunedoara) continuă!
- 15. 07. 2021 – Text – Ziua Porților Deschise în situl arheologic de la Costești!
- 22. 07. 2021 – Text – Tineri studenți și masteranzi aleg Muzeul din Deva pentru practica de specialitate! Studiul scheletului uman
- 22. 07. 2021 – Text – Arheolog pentru o zi!
Copiii de la programul de vacanță al școlii „E Smart Learning Center” au luat contact cu lumea fascinantă a arheologiei pe șantierul arheologic de la Micia!
- 11. 08. 2021 – Articol – „Anima” - Expoziție de Pictură Vernisată la Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva
- 17. 08. 2021 – Text – Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva a fost invitat să participe, cu un număr de 12 obiecte de epoca romană, la Expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” de la Madrid
- 23. 08. 2021 – Text – Aniversarea muzeului din Orăștie
- 31. 08. 2021 – Arta Șoimăritului! La mall!
- 03. 09. 2021 – Filmuleț – Unu TV, 2 septembrie 2021

<https://www.facebook.com/unutv/videos/198000782260041>

- 08. 09. 2021 – Articol - Vernisaj „Afghanistan: Chipuri ale războiului. In memoriam slt. p.m. Mădălin Stoica” la Deva
- 14. 09. 2021 – Articol – „Under History”, eveniment inedit și în premieră la Muzeul din Deva. Istoria, prezentată într o altă manieră , prin proiecții digitale
- 22. 09. 2021 – Text - Reîntorși la cursuri după o vacanță frumoasă, elevii clasei a IV-a, de la Școala Gimnazială „Horea, Cloșca și Crișan”, însoțiți de doamna învățătoare Diana Leucean, au ales să facă ora de istorie în sălile Expoziției de Istorie Locală și Etnografie Brad.
- 22. 09. 2021 – Articol – „Zilele Artei Bizantine” la Muzeul Civilizației Dacice și Romane,
- 05. 10. 2021 – Articol – Fructieră de Ceramică de Batiz, exponatul lunii la Muzeul Civilizației și Romane
- 06. 10. 2021 – Text – Întâlnirea scriitorilor zărăndeni,
- 07. 10. 2021 – Articol – Iosif Vasile Ferencz, arheologul fascinat de viața vechilor daci
- 22. 10. 2021 – Text – MENADA DE LA ULPIA TRAIANA SARMIZEGETUSA
- 29. 10. 2021 – Articol – RELIEF VOTIV
- 02.11. 2021 – text – Necesitatea intervenției repetate în conservarea și restaurarea obiectelor de patrimoniu
- 02.11. 2021 – articol – Piese din patrimoniul MCDR expuse la Madrid în expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”,
- 05.11. 2021 – text – Restaurarea unui volum de secol XVIII
- 05.11. 2021 – text – Monument funerar roman – răpirea Europei,
- 10.11.2021 – Text – Vara aceasta, la Muzeul din Deva au avut loc primele ateliere de fotogrametrie ale artefactelor aflate în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, realizate sub coordonarea lui William Daniel Henry, ArheoTek Bio/Archaeological Techniques and Research Center, Canada. În prima fază au fost prelucrate digital obiecte aflate în expoziția Lapidarium a Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

Rezultatele le puteți urmări accesând link-urile de mai jos:

<https://youtu.be/mNZbee5K4LY> - Gods and Goddesses

<https://youtu.be/fu0UVUUsH0> - Menhir Miners

<https://youtu.be/6nX9BpPoCNI> - Roman Military

<https://youtu.be/kRGcJ0kqeWo> - Civil Architecture

<https://youtu.be/6ar5wfv9sno> - Funerary Monuments

Proiectul va continua și în anul 2022.

- 11.11. 2021 – Articol – Un relief cu zeul Mithras va fi prezentat într-o expoziție internațională în Belgia
- 12.11. 2021 – Text – Statuetă romană reprezentând-o pe Fortuna-Isis
- 17.11. 2021 – Articol – MCDR Deva prezintă: Echipamentul de zbor al lui Aurel Vlaicu

- 17.11. 2021 – Articol - FOTO / 139 de ani de la nașterea lui Aurel Vlaicu. Obiecte care au aparținut marelui aviator- 23.11. 2021 – Articol – Pilastru funerar din andezit , o altă piesă din Patrimoniul MCDR Deva, în expoziție la Madrid
- 23.11. 2021 – Text – Expoziție online – Pictură pe sticlă reprezentându-l pe Sfântul Arhiepiscop Nicolae
- 23.11.2021 – Articol – Expoziție în aer liber, cu acces gratuit, „ Marea Unire din 1918: Secvențe Hunedorene” la MCDR Deva,
- 23.11. 2021 – Articol – „Lumina din Veșnicie” , Întâlnire de suflet la Deva în Memoria P.S. Gurie, întâiul Episcop a Devei și Hunedoarei,
- 24.11. 2021 – Articol – Manifestare Comemorativă, la 40 de zile de la plecarea la cele veșnice a Preasfințitului Părinte Gurie
- 24.11. 2021 – Secretele fierărilor din Sarmizegetusa Regia. Cât de pricepuți erau dacii în metalurgie
- 25.11. 2021 – Articol – „Restituiri Istorice 2021” – O nouă expoziție de obiecte restaurate
- 26.11. 2021 – Text – Expunem online, un alt obiect aflat în patrimoniul Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie.
- 26.11. 2021 – Text – Expunem online, o altă piesă din patrimoniul muzeului nostru, aflată la expoziția internațională „Tezaur arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” de la Madrid.
- 29.11. 2021 – Text – Institutul Patrimoniului Cultural din Chișinău, Republica Moldova, în parteneriat cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Facultatea de Filologie și Istorie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” Chișinău și Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, Chișinău, organizează marți, 30 noiembrie 2021, Conferința științifică națională cu participare internațională: „Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație”, ediția a VI-a. Manifestarea științifică se va desfășura în format online
- 01.12. 2021 – Filmuleț – Unu TV
<https://www.facebook.com/unutv/videos/1133064750561345/>
Expoziție inedită in aer liber dedicată „Zilei de 1 Decembrie”
- 06.12. 2021 – Articol – *Plăcuță de Aur Romană de la Germisara*
- 06.12.2021 – Articol – *O nouă piesă de patrimoniu expusă online la Madrid de către MCDR*
- 06.12. 2021 – Filmuleț – *Focus Hunedoara*,
<https://web.facebook.com/watch/?v=4456809681098281>
- 13.12. 2021 – Articol – *Povestea comorilor prețioase găsite pe fundul băii termale Germisara: ofrandele de aur și statuia Dianei*
- 15.12. 2021 – Text – Cercetătorii din cadrul Compartimentului de Cercetare și Documentare în Studii Culturale, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, dr. habil. Gherghina BODA, cercetător științific I și dr. habil. Dumitru-Cătălin ROGOJANU, cercetător științific III, vor participa în perioada 16-18 decembrie 2021 la Salonul Internațional INVENTCOR 2021

- 20.12. 2021 – Articol – *Piesă din patrimoniul MCDR expusă temporar la Madrid în expoziția „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane”* - Aplica din bronz aurit
- 22.12. 2021 – Articol - *Faleră de bronz descoperită la Sarmizegetusa-Regia*
- 23.12. 2021 – Text – Colindă de la începutul secolului al XX-lea, prezentată de specialiștii Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 27.12. 2021 – Articol – *MCDR Deva: Statuetă descoperită în 1882, expusă a Madrid*
- 28.12. 2021 – Text - Să înceapă jocul! Un zar din os descoperit la Ardeu

➤ **Program evenimente cultural educaționale**

Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural.

• **Proiecte în cadrul programului:**

Ianuarie - Decembrie - *Viața ...în cca 5 minute”* pe canalul youtube al MCDR.

Mai - *„Târgul European al Castelelor”*

Iunie - *„Noaptea muzeelor”*: expoziții, întâlniri cu poeții populari, demonstrații meșteșuguri (Brad)

Iunie - *„Noaptea Muzeelor”* Deva

Iunie - *„Sărbătoarea iei - Sânzienele”*: manifestare dedicată iei populare; reconstituirea obiceiului de Sânzienae; recital de poezie al poezilor populari din zona Brad

Iunie - *„Omagiarea personalității lui Aurel Vlaicu”*

Iulie - *„Ateliere de vacanță”*: ateliere de pictură pe sticlă, de pictură pe piatră, de olărit

Iulie - Decembrie - *Intâlniri lunare ale scriitorilor brădeni și din împrejurimi*

August - *Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice*

Septembrie - *„Under History”*

Noiembrie – *„Ziua patrimoniului”*

Noiembrie - *„Proiectul Muzeul E-Smart”* în colaborare cu E-smart English School – în limba română și engleză

Noiembrie - Decembrie - *„Spurius, ghidul virtual al lumii romane”, 2019 – 2022*

Noiembrie - *„Lumina din veșnicie”* - manifestare comemorativă, la 40 de zile de la înveșnicirea PS Părinte Gurie

➤ **Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane**

Prin intermediul proiectelor din cadrul acestui program, restaurarea patrimoniului se realizează, în conformitate cu Normele de Restaurare, intervenția directă asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (ceramică, hârtie, metal) pentru restituirea formei originare prin operații de întregire, integrare și completare, aplicare de tratamente mecanice, fizice, chimice menite să asigure acestora o

rezistență îndelungată, să-și păstreze funcționalitatea și să fie apte pentru etalare în cadrul unor expoziții.

În anul 2021, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- Restaurare materiale anorganice: metal - 159 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică- 36 obiecte.
- Restaurare materiale organice – restaurare carte veche - restaurare 1794 pagini - *Moralis Cristiana Ex scriptura sacra*, Veneția, 1772 nr. inventar 15659- 520 pagini; - *Molitvetnic*, Râmnic, 1782 nr. inv. 19535 -728 pagini; - *Periodice Nemzeti Tarsalkodo* nr. inv. 676, 36 pagini; - *Catavasier*, Blaj, 1762 nr.inv. 19500, 510 pagini;
- Casetă Bijuterii, 1744 (înveliș, piele, interior carton).
- Restaurare materiale anorganice – ceramică 36 de obiecte

Au fost întocmite: 81 fișe de restaurare, din care 21 fișe – ceramică, 60 fișe – metal.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane:

- efectuarea de operațiuni de curățire umedă aplicată materialului arheologic-ceramică, tegule- provenit din șantierul de cercetare preventivă de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia, campania 2021- 23 de cutii

- sortare, curățire umedă, aplicare de tratamente chimice, asamblare a materialului arheologic: ceramică, tegule, provenit în urma cercetării preventive, campania 2020 la obiectivul „Calea Ferată de mare viteză” din situl roman Micia – 24 de saci

- operațiuni de curățire umedă a fragmentelor ceramice provenite din șantierul arheologic sistematic de la Micia, 2021 – 10 pungi, precum și a materialului ceramic și râșnițe din situl arheologic de la Rapoltu Mare, „Șeghi”

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii. Pe parcursul întregului an 2021 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale instituției.

➤ **Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpozioanelor și conferințelor naționale și internaționale**

Având în vedere măsurile privind combaterea răspândirii virusului SARS-CoV-2, precum și încadrarea în alocările bugetare din cadrul bugetului de venituri și cheltuieli al Muzeului Civilizației Dacice și Romane aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 76 din 22 aprilie 2021, Muzeul Civilizației Dacice și Romane în anul 2021 nu a organizat manifestări științifice.

În cursul anului 2021, specialiștii muzeului au participat la 20 manifestări naționale și internaționale desfășurate on-line, unde au fost prezentate 31 comunicări și rapoarte de cercetare.

• **Rapoarte de cercetare și comunicări prezentate la manifestări științifice naționale și internaționale:**

1. Ioan Alexandru Bărbat, Participare doctori în Istorie la evaluarea Scolii Doctorale de Istorie a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia de către Aracis, 21 septembrie 2021, orele 13-15, Conferință online.

2. Ioan Alexandru Bărbat, *Locuirea Starčevo-Criș târzie din situl Șoimuș-Teleghi, jud. Hunedoara. Aspecte ale cronologiei relative și absolute*, Sesiunea de comunicări științifice: *Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania*, ediția a XIII-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 15 octombrie 2021.

3. Bodó Cristina, *Descoperiri dacice din comitatul Hunedoara în atenția Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara*, Simpozionul *Arhitectură. Restaurare. Arheologie*, București, aprilie 2021.

4. Ionuț-Cosmin Codrea, Bodó Cristina, *Biserica reformată din Rapoltu Mare. Cercetări arheologice preventive din anul 2021*, Sesiunea de Comunicări Științifice a Muzeului Municipal „Ioan Raica” Sebeș, ediția a XIII-a, Sebeș, septembrie 2021.

5. Ionuț-Cosmin Codrea, *Aspecte din istoria unui monument puțin cunoscut: Mănăstirea franciscană de la Baia de Criș în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea*, Simpozionul *Arhitectură. Restaurare. Arheologie*, București, aprilie 2021.

6. Răzvan Mateescu, Cătălin Cristescu, Cristina Bodó, Daniel Cioată, Gabriela Gheorghiu, Emanuel Mălinescu, Nogyi Edmond, Ovidiu Țentea, Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, *Fortificația de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia. Cercetările arheologice din anul 2021*, la Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29.10.2021 (desfășurată on-line).

7. Răzvan Mateescu, Daniel Cioată, Cătălin Cristescu, Cristina Bodó, Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Gabriela Gheorghiu, Nogyi Edmond, Ștefan Vasilache, Nica Ciubotaru, Alin Henț, Paul Pupeză, *Fortificația de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia. Cercetările arheologice sistematice din anii 2020-2021*, Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29.10.2021 (desfășurată on-line).

8. Răzvan Mateescu, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Nica Ciubotaru, Emanuel Mălinescu, Alin Henț, Sorin Zgăvârdean, Cristina Bodó, Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Ștefan Vasilache, *Cercetările arheologice sistematice de la Lunca – Piatra Roșie, campania 2021*, la Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29.10.2021 (desfășurată on-line).

9. Oana Cornelia Tutilă, *Bijuterii de aur de la Micia din colecția muzeului de vean*, comunicare la Conferințele CSIA-CD, Universitatea de Vest din Timișoara, 10.04.2021 (desfășurată on-line).

10. Oana Cornelia Tutilă, *Despre împrejurimile Miciei. Deva în epocă romană*, comunicare la Simpozionul național Arheologie și existență. *In memoriam Doina Benea*, Universitatea de Vest din Timișoara, 24-25.06.2021 (desfășurată on-line).

11. Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu, *O cutiuță ceramică dintr-un complex Hallstattian de la Simeria Veche, județul Hunedoara*, la Sesiunea de comunicări științifice „Multiculturalitate și Patrimoniu Istoric în Transilvania”, ediția a XIII-a, Sebeș, 15 octombrie 2021 (desfășurată on-line).

12. Mihaela Simion, Marius Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu, Mihaela Barbu, Decebal Vleja, Ionuț Bocan, *Micia - Western Necropolis. Preliminary consideration*, la Conferința internațională *Borders and Communities in Central and South-Eastern Europe*, Timișoara, 16-17 martie 2021.

13. Mihaela Simion, Cătălina Neagu, Ioana Lucia Barbu, Oana Cornelia Tutilă, Marius Barbu, Ionuț Bocan, Decebal Vleja, Costin Daniel Țuțuianu, Ioan Alexandru Bărbat, *Micia - Campania de cercetări arheologice 2020-2021*, la Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, LV, Sibiu, 29-30 octombrie 2021 (desfășurată on-line).

14. Bodó Cristina, Codrea Ionuț Cosmin, *The History and Archaeology Society of Hunedoara County at the Beginning of the 20th Century*, la conferința internațională *We should not, however, think that we are pioneers*. Museums on Troubled Waters In the Past and Today, Szeged (10-11 noiembrie 2021) (desfășurată on-line).

15. Codrea Ionuț Cosmin, Bodó Cristina, *Magna Curia, from Castle to Museum*, la conferința internațională *We should not, however, think that we are pioneers*. Museums on Troubled Waters In the Past and Today, Szeged (10-11 noiembrie 2021) (desfășurată on-line).

16. Georgeta Deju – 15 august 2021, Săcărâmb, Simpozionul „Protopopul greco-catolic Vasile Coloși, un corifeu al Școlii Ardelene”, ediția a IV-a, cu comunicarea *Însemnări de pe „bătrânele” cărți românești: cititori și proprietari*.

17. Georgeta Deju – 10-11 septembrie 2021, Deva, Conferința cu prezență fizică *Județul Hunedoara. Studii de istorie locală*, Deva, organizată de Casa de Cultură „Drăgan Muntean” Deva și Muzeul Național Brukenthal, cu comunicarea *File de jurnal: Zile augustine de Valeriu Bora*.

18. Daniel I. Iancu – 10-11 septembrie 2021, Conferința cu prezență fizică *Județul Hunedoara. Studii de istorie locală*, Deva, organizată de Casa de Cultură „Drăgan Muntean” Deva și Muzeul Național Brukenthal, cu comunicarea *Monumente și cruci de eroi din județul Hunedoara. Câteva considerații despre simbolistica acestora*.

19. Georgeta Deju – 28-29 octombrie 2021, Conferința on-line „Cuvânt și imagine în producția de carte din spațiul european (sec. XV-XX)”, organizată sub egida Academiei Române de către Biblioteca Academiei din Cluj cu ocazia *Zilelor Academice Clujene*, cu comunicarea: *Reconstituirea unei biblioteci nobiliare hunedorene: familia Kenderesi din Sălașu de Sus (ctt. Hunedoara)*.

20. Daniel I. Iancu – 28-29 octombrie 2021, Conferința on-line „Cuvânt și imagine în producția de carte din spațiul european (sec. XV-XX)”, organizată sub egida Academiei Române de către Biblioteca Academiei din Cluj cu ocazia *Zilelor*

Academice Clujene, cu comunicarea: *Județul Hunedoara. Repere vizuale în volumele publicate de-a lungul secolelor XVI-XX.*

21. Georgeta Deju – 4-5 noiembrie 2021, Conferința on-line „Bibliologie și patrimoniu cultural național”, ediția a XV-a, organizată de către Universitatea „1 Decembrie 1918 din Alba Iulia (Facultatea de Istorie și Filologie, Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie) și Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, cu comunicarea *Biblioteca Parohiei romano-catolice din Băița, județul Hunedoara (secolele XIX-XX).*

22. Iancu I. Daniel – Prelegere online, la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia despre *Patrimoniul rural. Arhitectură și credință. Propuneri de cercetare*, în calitate de lector invitat, în data de 11 mai 2021.

23. Iosif Vasile Ferencz - XLII National Conference on Calorimetry, Thermal Analysis and Applied Thermodynamics January, 27 - 28 2021, Udine, Italy, secțiunea poster, cu prezentarea: *Comparative thermal and hyphenated analysis of different mortars samples from Deva region*, în colaborare cu D. Vlase, G. Vlase, P. Sfârloagă, D. Micle și T. Vlase

24. Iosif Vasile Ferencz - The 20th International Colloquium of funerary archaeology Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapons in Europe - Bronze and Iron Ages, Târgu Jiu, Gorj County (Romania), 7th-10th October 2021, cu comunicarea: *Graves with La Tène weapons and fluid cultural identities. New discoveries from south-western Transylvania*, în colaborare cu Aurel Rustoiu

25. Iosif Vasile Ferencz - Conferința națională „Județul Hunedoara. Studii de istorie și de cultură locală” – Deva, 10-11 septembrie 2021, cu comunicarea: *Muzeul și orașul. La începuturile muzeului din Deva*

26. Iosif Vasile Ferencz - Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, ediția a LV-a, 29-31 octombrie 2021, cu comunicarea: *Ardeu - Cetățuie, Campania 2020*

27. Iosif Vasile Ferencz - Simpozionul Internațional *In Memoriam Constantin și Hadrian Daicoviciu*, cea de-a XLVII-a ediție (ediție on – line), 24 – 26 noiembrie 2021, cu comunicarea: *Râșnițele și interpretarea lor. Cazul celor descoperite la Ardeu (com. Balșa, jud. Hunedoara)*, În colaborare cu Pall-Both Diandra-Natalia

28. Iosif Vasile Ferencz - Sesiunea științifică anuală dedicată zilei naționale a României „Unitate, Continuitate și Independență în istoria poporului român”, 25– 26 noiembrie 2021, la Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, cu comunicarea: *Noi artefacte celtice descoperite în sud-vestul Transilvaniei*

29. Iosif Vasile Ferencz - Colocviul științific cu tema „*Arheologia perioadei de trecere de la epoca târzie a fierului la epoca romană în Dacia: contacte și conflicte în secolele I-II p. Chr.*” organizat în cadrul Sesiunii Anuale de Comunicări Științifice a MNCR, desfășurat online în data de 10 decembrie 2021, cu comunicarea: *Secvențe ale unor confruntări militare la Ardeu, la începutul secolului II p. Chr Din perspectiva unor descoperiri arheologice.*

30. M. Egri, M. McCarty, A. Rustoiu, A. Drăgan, M. Pușcaș, A. C. Căsălean, A. V. Georgescu – *Villa rustica de la Oarda-Bulza – elemente de arhitectură și tehnici*

constructive, Zilele Academice Clujene 2021. 50 de ani de cercetări la Potaissa. Simpozionul Național „Arheologia în Transilvania. De la cercetarea de teren la interpretare”, Cluj-Napoca, 21 octombrie 2021.

31. M. Egri, M. McCarty, A. Rustoiu, A. Drăgan, M. Pușcaș, A. C. Căsălean, A. V. Georgescu, *Villa rustica de la Oarda-Bulza – campaniile 2019-2021*, Sesiunea Științifică anuală dedicată zilei naționale a României „Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român” MNUAI, Alba Iulia, 25-26 noiembrie 2021.

➤ **Program editorial**

În anul 2021, valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane s-a realizat prin publicarea unor articole și studii în reviste de specialitate sau predate spre publicare.

- Revista *Sargetia* anuarul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, numărul XII, 2021 (în curs de publicare);

• **Rapoarte de cercetare, note, lucrări, articole și studii publicate sau predate spre publicare:**

1. Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu, *An Archaeological Note about an Eneolithic Stone Pendant Discovered in Tărtăria-Pietroșița (Săliște Commune, Alba County)*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 12, 2020, p. 79-103.

2. Ioan Alexandru Bărbat, *The Prehistoric Artefacts from Orșova in the Collections of the Former History and Archaeology Society of Hunedoara County, Romania*, în vol. ed. Călin Timoc, Vladimir Petrović, *DIERNA - an Ancient City Lost in the Waters of the Danube. Documentary and Archaeological Contributions*, Cluj-Napoca, 2021, în curs de apariție.

3. Ioan Alexandru Bărbat, Tudor-Liviu Tămaș, Simona Cîntă Pânzaru, *Greenstone Beads in the Early Neolithic of Central Transylvania? An Interdisciplinary Approach to Study a Small Prehistoric Adornment Discovered in Lunca Târnavei, Romania*, în *Banatica*, 31/I, 2021, în curs de apariție.

4. Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, †Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Răzvan Mateescu, Bodó Cristina, Cătălin Cristescu, Daniel Cioată, Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Punct: Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România – campania 2020*, București, 2021, p. 94-98.

5. Răzvan Mateescu, Bodó Cristina, Daniel Cioată, Cătălin Cristescu, Gabriela Gheorghiu, *The limestone quarry from Măgura Călanului*, în *Acta Musei Napocensis*, 58, I, 2021, în curs de apariție.

6. Oana Cornelia Tutilă, *Despre un cercel din aur de la Cârjiți, jud. Hunedoara*, în *Sargetia SN*, XII, 2021, în curs de apariție.

7. Antoniu Tudor Marc, Nicolae Cătălin Rîșcuța, Iosif Vasile Ferencz, *Un pumnal din bronz de la Ardeu*, în *Sargetia S.N.*, XII, 2021, în curs de apariție.

8. Marius Gheorghe Barbu, Mihaela Simion, Ioana Lucia Barbu, Daniel Costin Țuțuianu, Mihaela Maria Barbu, *Un mormânt cu elemente militare descoperit recent la Micia*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 12, 2020 (apariție 2021), p. 127-138.

9. Daniel Costin Țuțuianu, „*Arheologia depozitelor*”. *O fibulă digitată „slavă” Werner II C păstrată în colecțiile muzeului din Deva*, în *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 12, 2020 (apariție 2021), p. 139-150.

10. Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Marius Gheorghe Barbu, Bodó Cristina, *O figurină ceramică din așezarea culturii Wietenberg de la Uroi – Sighet (judetul Hunedoara) – Piesă de joc sau obiect ritual?*, în *Sargetia*, XI, S.N., 2020, apariție 2021, p. 11-32.

11. Georgeta Deju, Florin Bogdan, *Două exemplare ale Slujebnicului tipărit la Veneția în 1554 în colecții transilvănene*, în *Satu Mare. Studii și Comunicări*, XXXVI, 2020, p. 11-18.

12. Diana Pantea, *Fine ceramics of Batiz from the Decorative Art Collection of the Museum of Dacian and Roman Civilization*, în *Brukenthal. Acta Musei*, XV.2, 2020, p. 289-306.

13. Monica Dușan, *Sân-giorgiul, obiceiuri și practici magico-religioase specifice începutului de an pastoral*, în *Miorița*, nr. 27, Deva, 2021, p. 7-19.

Ștefan Viorel Papp, Recenzia „*Cristian Sandache, Nostalgia Sfântului Ștefan. Ungaria, maghiarii ardeleni și problema Transilvaniei (1919-1947)*”, Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2019”, în *Sargetia*, S.N., XI, 2020, p. 529-532.

14. Georgeta Deju, *Private Libraries from the Hunedoara County: The Corvin Castle (XVII-th century)* în *Corviniana*, 2021 (sub tipar).

15. Monica Dușan, *Ignatul, obiceiuri și tradiții cu rădăcini milenare, specifice solstițiului de iarnă*, în *Sargetia*, XI (XLVII), Deva, 2021 (sub tipar).

16. Monica Dușan, *Chipul jupâniței Ana*, Ed. Pim, Iași, 2021, nuvele cu tematică istorică și etnografică din zona Zarandului.

17. I. V. Ferencz -Recenzie: Aurel Rustoiu, *Archaeological explorations of magic and witchcraft in Iron Age Transylvania*, Cluj-Napoca, ed. Mega, 2019, 301 p., 61 Fig., în *Ephemeris Napocensis* XXX/2020 p 317-319.

18. I. V. Ferencz, *Craftsmanship and identity. Tools and utensils in La Tène graves from the Eastern Carpathian Basin*, în *Musaios* XXIII, Buzău 2020, p. 221-234, în colaborare cu A. Rustoiu.

19. I. V. Ferencz, *Descoperiri arheologice din a doua epocă a fierului în zona satului Vețel, jud. Hunedoara*, sub tipar, în *Sargetia* S.N. XI/2020, p. 53-68.

20. I. V. Ferencz, Cronică de expoziție: *Olfactiv: mirodenii, rășini, parfumuri și miresme. Din antichitate, până în epoca modern*, sub tipar, în *Sargetia* S.N. XI/2020, p. 503-509.

21. I. V. Ferencz, *In Memoriam Dr. Németi János 22.11.1939 – 07.11.2020*, în *Sargetia* S.N. XI/2020, p. 535-543.

22. I. V. Ferencz, *Un mestesug pierdut în Munții Metaliferi*, în *Miorița* XXVII/2021, p. 92-101.

23. I. V. Ferencz, *Ardeu - Cetățuie, Campania 2020*, în CCA, Campania 2020, Sibiu 2021, p. 42-43, în colaborare cu Mihai Cristian Căstăian, Dorel Micle, Adrian Cătălin Căsălean, Ionuț Socol, Andreea Drăgan.

24. I. V. Ferencz, *Comparative thermal and hyphenated analysis of different mortars samples from Deva region*, în curs de apariție, în *Journal of Thermal Analysis and Calorimetry (JTAC)*, în colaborare cu Gabriela Vlase Dan Vlase, Paula Sfirloaga*, Dorel Micle, Titus Vlase, Gabriela Ursuț, Florin Manea.

25. I. V. Ferencz, *Noi artefacte celtice descoperite în sud-vestul Transilvaniei*, în curs de apariție, în volumul *In Memoriam Dr. Némethi János*, Satu Mare 2021.

26. I. V. Ferencz, *Graves with La Tène weapons and fluid cultural identities. New discoveries from south-western Transylvania*, în curs de apariție în actele *The 20th International Colloquium of funerary archaeology Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapons in Europe - Bronze and Iron Ages*, Târgu Jiu, Gorj County (Romania), 7th-10th October 2021, în colaborare cu Aurel Rustoiu.

27. I. V. Ferencz, *Aspecte ale economiei în cetatea dacică de la Ardeu Dovezi arheologice ale procesării cerealelor*, în curs de apariție, în vol. A. Zanoci, M. Băț (EDS) „Economie și mediu în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region”, în colaborare cu Pall-Both Diandra-Natalia.

28. I. V. Ferencz, *Un pumnal preistoric de la Ardeu*, în curs de apariție” în *Sargetia* S.N. XII/2021, în colaborare cu M. Antoniu-Tudor și C. N. Rișcuța

29. *Metodologia de restaurare și conservare a bronzului arheologic. Studiu de caz*. Anuarul Muzeului de Artă Tulcea DOBROART V/2021 (Ioana Popițiu, Mihaela Beceanu)

30. Recenzie la Ioan Sicoe, *Povești și întâmpări de la Valea Verde*, Deva, Editura Karina, 2021 în *Miorița*-revistă de etnografie și folclor, nr. XXVII, 2021, pp. 136-138 (Dumitru-Cătălin Rogojanu)

31. „Acțiuni ale Legiunii de Jandarmi Hunedoara legate de internarea supușilor străini în Lagărul de la Tg. Jiu”, în *Tyragetia*, vol. XV (XXXI)/2022, Chișinău-revistă BDI (Dumitru-Cătălin Rogojanu)

32. Dicționar: Stănel Ion, Al. Valentin Ștefănescu, Geoge Marcu, Vasile Mărculeț, Valentina Bilcea, Elena Hrușcovschi, Gherghina Boda, Mirică Vrînceanu, Stan Stoica, Lămîița Șerban, *Personalități străine care au marcat istoria României. Din antichitate până în secolul XX*, Ed. Meronia, București, 2021.

33. „Femei hunedorene în cercetarea minieră a Universității din Petroșani”, în vol. colectiv al Conferinței internaționale *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*, Iași-Chișinău, 2021, pp. 72-77 (Gherghina Boda)

34. „Horele și petrecerile momârlanilor”, în *Revista de Etnologie și Culturologie*, vol. XXIX, Chișinău, 2021, pp. 72-77 (Gherghina Boda)

35. „Costumul popular românesc – expresie a vieții social-economice și artistice”, în revista de etnografie și folclor *Miorița*, nr. 27/2021, pp. 50-59 (Gherghina Boda)
36. „Evenimente expoziționale relatate în presa vremii (1902-1905)”, în *Collegium Mediense VIII. Comunicări științifice XX/2021*, pp. 87-91 (Gherghina Boda)
37. „Acțiuni ale Legiunii de Jandarmi Hunedoara legate de internarea supușilor străini în Lagărul de la Tg. Jiu”, în *Tyragetia*, vol. XV (XXXI)/2022, Chișinău (Gherghina Boda)
38. Recenzie - Gabriela-Mariana Luca (editor coordonator), Diana Boc-Sînmărghișan (co-editor), *Al 5-lea locatar: SARS-CoV-2 și Eu-Celălalt. Jurnalul primului an de maturitate*, Vol. I, Timișoara: Editura „Victor Babeș”, 2021. 237 p., în *Revista de Etnologie și Culturologie*, vol. XXIX, 2021, pp. 143-144 (Gherghina Boda)
39. Recenzie - Varvara Buzilă (coord.), *Etnografie muzeală*, Chișinău: Tipografia Lexon-Prim, 2020. 272 p., în revista de etnografie și folclor *Miorița*, nr. 27/2021, pp. 139-141 (Gherghina Boda)
40. Recenzie - Valentina Ursu, Natalia Grădinaru, *Patrimoniul etnografic* (Suport de curs), în Chișinău, 2021, pp. (Gherghina Boda)
41. Marius Gheorghe Barbu, *O bază de coloană de la Micia*, în: *Banaticaa*, 30, I, 2020, (apariție 2021), p. 393–398.
42. Marius Gheorghe Barbu, *Un capitel doric de la Micia*, în: *Oltenia Studii și comunicări. Arheologie-Istorie*, XXVII, 2020, (apărut 2021), p. 156–159.
43. Marius Gheorghe Barbu *Elemente de coloană descoperite recent în localitatea Vețel, jud. Hunedoara*, în *Arheovest IX*, în curs de apariție
44. I. H. Crișan, F. Medeleț, I. Andrițoiu, *Cetatea dacică de la Cugir. Arhiva săpăturilor arheologice (1977 – 1991)*, Vol. 1, Ed. A. Rustoiu, A. C. Căsălean, A.-V. Georgescu, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2020, ISBN: 978-606-020-173-1.
45. A. C. Căsălean, *Cetatea dacică de la Cugir. Habitat și teritoriu*, Vol. 2, Ed. Aurel Rustoiu, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2020, ISBN: 978-606-020-172-4.
46. A. Rustoiu, M. E. Egri, A. M. Drăgan, G.-D. Balteș, G. T. Rustoiu, A. C. Căsălean, I. V. Ferencz, A.-V. Georgescu, E. B. Ciută, C. Șuteu, T. Borșan, M. Pușcaș, M. Musteață, N. Ciubotaru, D-N. Pall-Both, *Oarda, mun. Alba Iulia, jud. Alba. Punct: Bulza - villa rustica de la Oarda-Bulza*, Cronică cercetărilor arheologice din România - Campania 2020, București-Sibiu, 2021, p. 207-210, ISSN 2343 – 919X.
47. A. Rustoiu, M. E. Egri, A. M. Drăgan, G.-D. Balteș, G. T. Rustoiu, A. C. Căsălean, I. V. Ferencz, A.-V. Georgescu, E. B. Ciută, C. Șuteu, T. Borșan, M. Pușcaș, M. Musteață, N. Ciubotaru, D-N. Pall-Both, *Sâncrai, oraș Aiud, jud. Alba. Punct: Darvaș*, Cronică cercetărilor arheologice din România - Campania 2020, București-Sibiu, 2021, p. 255-257, ISSN 2343 – 919X.
48. M. Căstăian, A. C. Căsălean, *Orăștie, jud. Hunedoara. Punct: Centrul vechi; Str. N. Iorga; Str. N. Bălcescu; Str. G. Coșbuc; Str. O. Goga; Str. Cetății; Str. Stadionului; Str. Dacilor*, Cronică cercetărilor arheologice din România - Campania 2020, București-Sibiu, 2021, p. 219-223, ISSN 2343 – 919X.

49. În curs de publicare: A. C. Căsălean, *Recenzie: Aurel Rustoiu, Archaeological explorations of magic and witchcraft in Iron Age Transylvania*, Ed. MEGA, Cluj-Napoca, 2019, 301 p., 61 figuri în text (ISBN: 978-606-020-027-7), în *Sargetia XI (S.N.)*, 2020, p. 429-436.

50. A. C. Căsălean, *Order in disorder. Some perspectives about the Late Iron Age habitat at Cugir fortress*, *Ephemeris Napocensis*, XXXI, 2021.

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

➤ Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale

În Agenda culturală pentru anul 2022 au fost prevăzute 3 manifestări științifice organizate de către Muzeul Civilizației Dacice și Romane și care sunt planificate, după cum urmează:

- „Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva”, organizată în perioada 15 – 17.06.2022,

- „Arheologia experimentală între vechi și nou”, organizată în luna octombrie 2022

- „Micia Rediviva”, organizată în luna noiembrie 2022

Astfel, în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, nu au fost organizate manifestări științifice.

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, specialiștii muzeului au participat la următoarele manifestări științifice:

- Participare la prelegerea: „Soldați daci în deșertul oriental din Egipt”, Dan Dana (HISOMA – Histoires et Sources des Mondes Antiques, Lyon) organizată de Centrul de Studii asupra Orientului Mijlociu și Mediteranei (UBB Cluj-Napoca) (Cristina Maria Mitar).

- Participare la seria de prelegeri: „Nicolaus Olahus – Conectând Istoria”, ce îi este dedicată memoriei Profesor Universitar emerit Doina Benea, trei ani de la dispariția sa. Organizată de Societatea de Științe Istorice „ISTROS”, reprezentant în România al Institutului American de Studii Sud-Est Europene (AISEES) (Cristina Maria Mitar).

- În perioada 26-28 mai, membrii Secției Arheologie au participat la lucrările ediției cu numărul 56 a Sesiunii Naționale de Rapoarte Arheologice, eveniment care s-a desfășurat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea. În cadrul conferinței au fost prezentate următoarele comunicări:

- *Locuirea neolitică timpurie de la Rapoltu Mare „La Vie”. Rezultatele cercetărilor arheologice sistematice (campaniile 2014-2021);*

- *Rapoltu Mare „La vie”. Campaniile 2020-2021*

➤ Program expoziții temporare

Programul costă în realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, au fost cuprinse în Agenda Culturală pe anul 2022, 17 expoziții temporare din care au fost realizate 9 expoziții temporare.

De asemenea, în cadrul proiectului Exponatul Lunii 2022, până în luna mai 2022 au fost aduse în atenția publicului un număr de 20 piese deosebite din colecțiile de artă, etnografie, istorie, arheologie și restaurare, ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel: **Ianuarie:** - Linguri din argint aurit, sec.XVI; Statuile – menhir preistorice de la Baia de Criș; Vas ceramic pictat de la Sarmizegetusa Regia; O carte veche, rară: „Slujebnicul” tipărit la venetia, în 1554, **Februarie:** - „Chindeu” cu o vechime de peste 120 ani clasat în categoria Tezaur; Bardă de dulgher ornamentată; Ansamblu de piese romane restaurate, **Martie:** - Figurină antropomorfă aparținând epocii bronzului de la Șoimuș, punctul „Teleghi”; Prăznicar sculptat; Căuc miniatural; Stili medievale de la Ardeu, **Aprilie:** - Morpho Didius, fluturele exotic numit și gigantul morpho albastru; Baroase Dacice descoperite în zona Grădiștea de Munte, Sarmizegetusa Regia; Pictura „Țigancă”, realizată de artistul Apostol Mănciulescu; Aplică reprezentând bustul unui tânăr în ipostază de Hercule; Stâlpi funerari din lemn fațetați cu decor complex; Șerparele din zona Orăștiei, Mai: - Iatagan de secolul XIX restaurat în Laboratorul de Restaurare-Investigații, Conservare Deva; Cămașă bărbătească; Vas de formă tronconică.

În mediul online au fost desfășurate 58 de proiecte culturale în cadrul cărora a fost prezentat comunității o parte din patrimoniu istoric-arheologic și etnografic al județului Hunedoara.

- **Proiecte în cadrul programului expoziții temporare:**

Lunar - Proiectul „Exponatul lunii”

Ianuarie „Fluturi cu soare”

Ianuarie „Foto prospecțiuni”

Februarie „ Les mondes au-delà „

Februarie „Poezia frunzei”

Martie „Art-Retrospectiva 2018-2022”

Aprilie „Interferențe”

Mai „Munții noștri aur poartă”

Mai „Dantela și fileul - îndemânare și rafinament”

Mai „Outsider Art”- „Lumea mea, puțin altfel decât lumea ta”

- **Proiecte culturale promovate online**

În perioada ianuarie –mai 2022, activitatea de promovare și mediatizare s-a realizat prin intermediul site-ului web al muzeului, a paginii de facebook, mcdrtube (canalul de youtube al Muzeului Civilizației Dacice și Romane), site-uri de profil internaționale: ViMuseo (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva | ViMuseo), Museums of the World, Google Arts and Culture, precum și prin intermediul presei scrise sau online, după cum urmează:

- 11 ianuarie 2022 – text – Restaurarea unei ceșcuțe dîintr-un complex de epoca bronzului târziu, de la Șoimuș Teleghi, jud. Hunedoara, realizat de către Carmen Burz, expert restaurator ceramică, Secția Restaurare, Investigații, Conservare

- 13 ianuarie 2022 – articol – Secretele extraordinarei descoperiri din Sarmizegetusa pe care savanții nu le-au putut elucida. Ce era, de fapt, matrița dacilor, unică în lume
- 14 ianuarie 2022 – text – Linguri din argint aurit, secolul XVI, realizat de către Mihaela Beceanu, expert restaurator metal, Secția de Restaurare, Investigații Conservare
- 18 ianuarie 2022 – text – Statuile – menhir preistorice de la Baia de Criș, realizat de către dr. Nicolae Cătălin Rișcuța, șef serviciu Secția de Arheologie
- 20 ianuarie 2022 – articol – Vernisaj „Fluturi cu soare” de Christian Paraschiv, în 20 ianuarie
- 21 ianuarie 2022 – articol – Povestea statuilor – menhir de la Baia de Criș
- 21 ianuarie 2022 – text – Vas ceramic pictat de la Sarmizegetusa Regia, realizat dr. Cristina Bodó, cercetător științific, Secția de Arheologie
- 24.01.2022 – text – 24 Ianuarie. Alexandru Ioan Cuza și Deva realizat de către dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific, Secția de Istorie și Artă
- 27 ianuarie 2022 – articol – Expoziție de fotografie intitulată „FOTO prospecțiuni”
- 28 ianuarie 2022 –text– O carte veche, rară: „Slujebnicul” tipărit la Veneția, în 1554, realizată de dr. Georgeta Deju, șef –serviciu Secția de Istorie și Artă
- 1.02.2022 – text – Comunicat - Un „chindeu” din patrimoniul Secției de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 07.02.2022 – Articol - Bardă de dulgher ornamentată, obiect expus online
- 08 02 2022 – Text - REFLECȚII ASUPRA MUZEULUI ȘI A NOII MUZEOLOGII
- 11 02 2022 – Text - Menționări istoriografice. 11 februarie
- 22 02 2022 – Articol – „AU – DELA”, Expoziție semnată de cunoscutul pictor hunedorean Mircea Popițiu , vernisată la Palatul Magna Curia din Deva
- 22 02 2022 – Text – OCTOIHUL, carte liturgică a Bisericii Ortodoxe, volumtipărit la Râmnic în 1763.
- 23 02 2022 – Articol – „Aspecte din viața dacilor din Munții Orăștiei” , la MCDR Deva
- 24 02 2022 – Filmuleț - Muzeul din Deva prezintă o nouă expoziție care expune viața dacilor într-un format inedit
- 25 02 2022 – Text - Expunem astăzi în mediul on-line o parte din activitatea Laboratorului de Restaurare -Investigații, Conservare, Deva.
 Obiectele pe care le prezentăm au fost restaurate în laboratorul MCDR, respectiv patru obiecte din fier descoperite pe Șantierul arheologic de la Sarmizegetusa în stratul 9, strat foarte bogat în echipament militar. Ca și datare, este vorba despre începutul secolului II d. Chr și ne referim la perioada anilor 102 – 109: Pugio - pumnalul folosit de soldații romani în luptă; Piron, se presupune că era folosit la cort, dar de asemenea ar fi putut fi folosit și pentru caii din trupele de cavalerie; Vârf de lance și Vârf de vexillum (unul din steagurile legiunii alături de signum și aquila).
- 28 02 2022 – Articol – Horia, Cloșca și Crișan
- 03.03. 2022 – Text – Figurină Antropomorfă, realizat de dr. Antoniu Tudor Marc, arheolog, Muzeul Civilizației Dacice și Romane

- 06 03 2022 – Text - 6 martie 1945. Instaurarea guvernului Dr. Petru Groza, realizat de dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III, Secția de Istorie și Artă
- 15 03 2022 – Text - PRĂZNICAR SCULPTAT, realizat de conservator, Iustina Bogdan, muzeograf, Daniela Șendroi, arheolog, Adrian Căsălean, Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 17 03 2022 – Articol - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva promovează monumentele aflate pe teritoriul comunei Balșa
- 18 03 2022 – Text -CĂUC MINIATURAL, realizat de conservator, Iustina Bogdan, muzeograf, Daniela Șendroi, arheolog, Adrian Căsălean, Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie.
- 21 03 2022 – Filmuleț - MONUMENTELE DIN BALȘA, PUSE ÎN VALOARE MUZEUL DIN DEVA
- 28 03 2022 – Filmuleț - Având în vedere potențialul remarcabil al teritoriului administrativ al comunei Balșa și pentru că este puțin cunoscut publicului, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva împreună cu Primăria Comunei Balșa au hotărât să încheie un parteneriat având ca scop promovarea și punerea în valoare a monumentelor aflate pe teritoriul comunei Balșa, din județul Hunedoara,
- 29 03 2022 – Text - Incursiuni arheologice în istoria scrisului medieval Stili medievale de la Ardeu
- 04. 04. 2022 – Articol – Frumuseți cu aripi. Fascinante specii de fluturi pot fi admirate într o expoziție la Muzeul din Deva
- 05. 04. 2022 – Text - BAROASE DACICE, realizat de Simona Preda, restaurator Secția Restaurare, Investigații, Conservare
- 08 04 2022 – Text – Pictura „Țiganca”, realizat de Dr. Diana Loredana Pantea, muzeograf, Secția de Istorie și Artă
 - 12 04 2022 – Articol – „Împistritul Ouălor” la expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad
- 13 04 2022 – Filmuleț„ÎMPISTRITUL OUĂLOR”, LA MUZEUL DIN BRAD
- 13 04 2022 – Text - „POEZIA FRUNZEI”
- 14 – 15. 04 2022 – Articol – Vernisaj la MCDR Deva . „Interferențe”, Expoziție de pictură semnată de Daciana Pszota
- 15 04 2022 – Text - Aplică reprezentând bustul unui tânăr în ipostază de Hercule, realizat de Arheolog Dr. Marius Barbu
- 15 04 2022 – Joc adăugat la vernisajul expoziției de pictură „Interferențe”, Caută – Găsește și Descoperă Cuvântul Misterios
- 19 04 2022 – Text - Faianță fină de Batiz, realizat de Daniela Gheara, expert restaurator ceramică, sticlă, porțelan, Secția de Restaurare, Conservare, Investigații a Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva
- 27.04.2022 – 28. 04. 2022 – Articol - Colecție de stâlpi funerari, la Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie
- 29. 04. 2022 – Text - ȘERPARELE DIN ZONA ORĂȘTIEI

- 03. 05. 2022 – Text - Universitatea de Vest din Timișoara în colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva și Fundația Dacica, organizează în perioada 2-6 mai 2022 Școala non-formală de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara
- 05. 05. 2022 – Text - Cea de a doua zi a Școlii non-formale de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara, a debutat cu o drumeție la Cetatea de pe vârful Piatra Roșie.
- 06. 05. 2022 – Text - Școala non-formală de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara a urmat Miercuri și Joi activitățile programate.
- 09 05 2022 – Text - S-a încheiat Școala non-formală de arheologie interdisciplinară din Valea Alunului, jud. Hunedoara
- 10. 05. 2022 – Text - Workshop & Expoziție Stud-ART 2022, Ediția a III-a, realizat de muzeograf dr. Diana Loredana Pantea
- 11 05 2022 – Articol – Noaptea Muzeelor aduce acces gratuit în spațiile muzeale ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane
- 12 05 2022 – Promovare eveniment UNDER_HISTORY II
- 14. 05. 2022 – Noaptea Muzeelor 2022
- 17. 05. 2022 – Text - Iatagan, sec. XIX, realizat de Mihaela Beceanu, restaurator metale la MCDR Deva,
- 18. 05. 2022 – Text - Și uite așa am ajuns și în Norvegia !!!
Mai precis la Oslo unde, în cadrul proiectului WE ARE THE CHANGE coordonat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Hunedoara, copiii norvegieni au intrat în contact și cu patrimoniul mobil și imobil al Județului Hunedoara și implicit cu MCDR Deva
- 20 05 2022 – Text - Vețel – Luncă, Cx 356 , realizat de Carmen Burz, expert restaurator ceramică, Secția Restaurare, Investigații, Conservare, Muzeul CDR Deva,
- 23 05 2022 – Seară minunată în curtea muzeului - concertul de chitară susținut de copii de la E Smart Learning Center la sediul nostru.
- 25 05 2022 – Articol - Vernisaj la muzeul din Deva: expoziția „Outsider Art”
- 26 05 2022 – Articol - MCDR vă invită la UNDER_HISTORY. Cu ajutorul arheologiei experimentale, este recreat locul în care un șaman își manifesta puterea mistică
- 26 05 2022 – Filmuleț - Under History
- 27 05 2022 – Filmuleț - EXPOZIȚIE DE EXCEPȚIE LA MUZEUL DIN DEVA, Vernisaj expoziție Outsider Art
- 31 05 2022 – Filmuleț – ROA la UNDER_HISTORY II 2022!, Istoria spusă altfel, într-o manieră neconvențională, prin intermediul proiecțiilor digitale și pe muzica live a trupelor ROA (Rise of Artificial) și ZO.
- 31. 05 2022 - Text - În amintirea Eroilor

➤ **Program evenimente culturale educaționale**

Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul

istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural.

- **Proiecte în cadrul programului:**

Ianuarie – mai „Proiectul Muzeul E-Smart” în colaborare cu ONG-uri din județul Hunedoara

Ianuarie – mai „Spurius, ghidul virtual la lumii romane”, 2019 – 2022

Ianuarie – mai Continuarea programului „Viața ...în cca 5 minute” pe canalul YouTube al MCDR.

Ianuarie – mai Activități de pedagogie muzeală și promovare a patrimoniului muzeului în colaborare cu Asociația Suport în Educație Hunedoara

Aprilie „Oul împistrit” - Atelier de încondeiere a ouălor de Paște și de bătut toaca

Mai „WORKSHOP StudArt, Ediția a III-a”

Mai „Târgul European al Castelelor”

Mai „Noaptea muzeelor”

Mai „Școala altfel”: ateliere pe diverse meșteșuguri; întâlniri cu meșteri populari din zonă

Mai „Under History II”

Mai „Istorie și tradiție pe valea superioară a Crișului Alb”

- **Program editorial**

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii Muzeului Civilizației Dacice și Romane s-a realizat prin publicarea unor articole și studii în reviste de specialitate sau predate spre publicare.

- Revista Sargetia anuarul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, numărul XII, 2021

- **Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile Muzeului Civilizației Dacice și Romane**

Prin intermediul proiectelor din cadrul acestui program, restaurarea patrimoniului se realizează, în conformitate cu Normele de Restaurare, intervenția directă asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (ceramică, hârtie, metal) pentru restituirea formei originare prin operații de întregire, integrare și completare, aplicare de tratamente mecanice, fizice, chimice menite să asigure acestora o rezistență îndelungată, să-și păstreze funcționalitatea și să fie apte pentru etalare în cadrul unor expoziții.

În perioada 01.01.2022 – 31.05.2022, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, după cum urmează:

- **Restaurare ceramică, sticlă, porțelan**

- Operațiuni de curățire umedă a materialului arheologic ceramic provenit din șantierul de la Micia – Castru, 2021- 30 pungi

- Sortare, curățire umedă, ambalare a materialului ceramic provenit din șantierul de la Uroi - Pod, Autostradă – 20 cutii

- Operațiuni de sortare, curățire umedă a materialului arheologic (ceramică, tegule), provenit din cercetarea sistematică de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia, campania 2021- 10 cutii

- Operațiuni de curățare ,sortare, material ceramic provenit de pe șantierele Cetate Deva, Gothathea, operațiuni de completarea lacunelor cu ipsos – 10 cutii

- Spălare, sortare, curățare chimică umedă a unor fragmente ceramice din depozitul MCDR – 4 saci. Artefactele provin din șantierul Uroi-Pod; S VI; Cx 655 și au fost descoperite în anul 2011 cu ocazia săpăturilor efectuate la Autostradă. S-au efectuat analize chimice ale depunerilor și s-au aplicat următoarele tratamente:

- curățare chimică umedă în soluție apoasă de detergent neionic, concentrație de 10%

- perieri ușoare pentru solubilizarea depunerilor și facilitarea desprinderii acestora

- neutralizare în băi succesive de apă distilată pentru neutralizare

- uscarea fragmentelor la temperatura mediului ambiant

- Restaurare materiale anorganice – ceramică 86 de obiecte

- Întocmit fișe de restaurare pentru 25 obiecte ceramică.

• Restaurare metal

- Operațiuni de restaurare asupra unui obiect din bronz (situlă), completare porțiune lipsă, conservare finală– (obiecte de la căutătorii de comori)DJC Hd

- Editare, redactare fișe de restaurare pentru 45 obiecte din fier.

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra a 35 obiecte din fier date ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie

- Activități de restaurare curativă, degresare material pe suport metalic provenit de la căutătorii de comori(DJC Hd) - 6 elemente Bronz

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra unei fibule din fier, un brici cu plăsele mobile pe suport metalic din bronz și a unei brățări din bronz, date ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie.

- Operațiuni de curățire și neutralizare compuși ai bronzului pentru 1 vas de mari dimensiuni.

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra unui obiect pe suport organic, scoică marină, provenit din șantierul sistematic Ardeu Cetățuie.

- Operațiuni de curățire mecanică pentru 2 elemente din fier (torți vas mare) și realizare documentație foto, fișe.

- Tratament chimic monede Bz- 4 buc (DJC Hd) neutralizare, stabilizare.

- Operații de restaurare și conservare curativă asupra a 20 obiecte din fier, date ca aparținând epocii dacice și provenite din șantierul sistematic Grădiștea de Munte.

- Operațiuni de curățire mecanică asupra 5 obiecte din fier (2 cuțițe, 1 pinten, vârful de săgeată, cui) provenite de la căutătorii de comori.

- Operațiuni de restaurare curativă asupra 4 obiecte din fier – topoare (căutătorii de comori)

Activitatea a constat în realizarea documentației fotografice, în stabilirea naturii, mecanismelor, cauzelor și efectelor proceselor de degradare și corelarea acestora cu rezultatele investigațiilor în scopul stabilirii etapelor, modalităților și mijloacelor de intervenție asupra obiectelor.

Etaple de intervenție asupra obiectelor au constat în dezinfectia cu alcool etilic, curățare mecanică uscată cu ajutorul bisturului și a vibroincizorului în scopul îndepărtării straturilor importante de pământ, praf și produși de coroziune caracteristici fierului din aliajul de confecționare, stabilizare cu Fertan, conservare generală cu soluție de Nitrolac în Nitrodiluant și grafit, documentație foto după restaurare.

• **Restaurare carte veche**

Operațiuni de restaurare asupra unui volum din colecția bibliotecii muzeului – Deutsch- Walachische Sprachlehre Sibiu , 1810.

Operații de conservare și restaurare în vederea întregirii pagini Ohtoih, Râmnic, 1763

8.	Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management
-----------	---

Pentru perioada de management 2018 - 2022 au fost propuse o serie de activități specifice instituției muzeale, derivate din funcțiile de bază, precum:

8.1. Evidența patrimoniului cultural mobil, inventarierea și evaluarea bunurilor muzeului, acțiune în derulare

- continuarea evidenței primare a patrimoniului prin întocmirea fișelor analitice de evidență (FAE), a înregistrărilor în baza de date DOCPAT;

- continuarea derulării procedurilor de clasarea patrimoniului la cele două categorii juridice (tezaur și fond);

- inventarierea periodică a colecțiilor, în condițiile prevăzute de lege.

Termen: 2018 – 2022

8.2. Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural mobil, prin cele două componente ale sale:

- continuarea măsurilor și acțiunilor prin mijloace și tehnici specifice în conformitate cu Normele de Conservare;

- continuarea restaurării, a intervenției directe, în conformitate cu Normele de Restaurare, asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (ceramică, hârtie, metal).

Termen: 2018 – 2022

8.3. Continuarea susținerii proiectelor cu finanțare nerambursabilă

Alături de proiectele cultural-educative desfășurate cu partenerii externi, muzeul a participat și la diverse proiecte cu fonduri nerambursabile, cum ar fi:

8.3.1. Proiectul **Ruta Împăraților Romani** care face parte din proiectul mai larg Rute culturale în zona inferioară și de mijloc a Dunării, proiect aprobat în cadrul cererii de proiecte a Comisiei Europene (23/G/ENT/CIP/11/B/N02S008) „Trans-national cooperation projects on European Cultural Routes” și care are ca obiectiv principal diversificarea ofertei turistice europene și creșterea vizibilității zonei Dunării inferioare și de mijloc ca o destinație atractivă și durabilă, prin dezvoltarea unei rute culturale în Bulgaria, Croația, România și Serbia. În 2015, Ruta Împăraților Romani, alături de Ruta dunăreană a vinului, din care fac parte 12 regiuni viticole, a fost certificată ca și rută culturală europeană a Consiliului Europei. Colaborarea între partenerii proiectului continuă și în perioada 2018 - 2022.

Termen: multianual

8.3.2. Proiectul **Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei, finanțat prin Mecanismul financiar SEE 2009-2014**, linia de proiecte PA16/RO12 „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural”, al cărui partener este și Muzeul Civilizației Dacice și Romane. Obiectivul principal al proiectului este promovarea patrimoniului UNESCO prin scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor și monumentelor dacice din Munții Orăștiei, iar printre obiectivele specifice se numără digitizarea a 500 de artefacte, reconstituirea virtuală a unor edificii dacice, realizarea unui muzeu virtual on-line 3D dedicat civilizației dacice din Munții Orăștiei, realizarea unui catalog care să cuprindă produsele culturale dezvoltate în cadrul proiectului. Prin acest proiect a fost achiziționată aparatură în sumă de 655.000 lei. În anul 2016 acest proiect a fost finalizat, sens în care au fost amenajate și dotate cu mobilier expozițional un spațiu expozițional multimedia, constituit din trei încăperi, capabil să găzduiască expoziții mixte (real și virtual), în cadrul muzeelor partenere din proiect. Acest proiect are o sustenabilitate pe o perioadă de 5 ani, sens în care se va derula și pe parcursul perioadei 2018 - 2021.

Termen: 2018 – 2021

8.3.3. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic **Ardeu – „Cetățuie”**, com. Balșa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2015 – 2026, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale, buget local și sponsorizări.

Termen: 2018 -2022

8.3.4. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic **Micia**, com. Vețel, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

Termen: 2018 - 2022

8.3.5. Proiect de cercetare arheologică sistematică **Cetățile Dacice din Munții Orăștiei (Sarmizegetusa Regia)** perioada de derulare 2017 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat de către Consiliul Județean Hunedoara.

Termen: 2018 – 2022

8.3.6. Proiect de cercetare arheologică sistematică situl arheologic prioritar **Ulpia Traiana Sarmizegetusa**, com. Sarmizegetusa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2016 – 2021, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat de către Consiliul Județean Hunedoara prin Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

Termen: 2018 – 2022

8.3.7. Proiect de cercetare arheologică sistematică **Uroi – Măgura Uroiului**, perioada de derulare 2015 – 2022, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

Termen: 2018 – 2022

8.4. Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane în colaborare cu instituții de cercetare, muzeale, universitare și a administrației publice locale și centrale la proiecte cu finanțare locală guvernamentală și europeană:

8.4.1. Proiectul complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (RO-CHER).

Proiectul este finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării, Dezvoltării și Inovării. Finanțarea este nerambursabilă și nu impune o contribuție financiară proprie a partenerului. Pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane finanțarea este în cuantum de 500.000 lei.

Parteneri: Agenția Spațială ROSA, ICECHIM București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București.

Perioada de implementare a proiectului este 2018 – 2021

Activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane se regăsesc în subproiectele componente din cadrul proiectului complex, respectiv:

- **Subproiect 1** – „Monitorizarea obiectivelor din patrimoniul cultural cu ajutorul tehnologiilor spațiale”. Crearea unui serviciu pilot pentru evaluarea și monitorizarea per, manentă a stării de conservare a obiectivelor din patrimoniul cultural românesc, inclusiv UNESCO. Participarea în acest proiect implică din partea Muzeului Civilizației Dacice și Romane asigurarea suportului pentru identificarea problemelor cu care se confruntă patrimoniul național, evaluarea produselor generate prin intermediul tehnologiilor satelitare, etc.

- **Subproiect 2** – Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltarea de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural. Fiind un proiect de aplicare a unor tehnologii avansate, activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de confirmare și testare a materialelor propuse, pe artefacte simulate în condiții de laborator.

- **Subproiect 4** – „Promovarea patrimoniului cultural folosind tehnologii actuale de reconstrucție digitală”. Proiectul este de promovare a patrimoniului cultural iar activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de

promovare, participare la workshop-uri și manifestații organizate de Consorțiu, eventual de găzduire și organizare a unora dintre ele.

Termen: 2018 – 2021

8.4.2. Proiectul E-cultura

Obiectivul general al proiectului urmărește eficientizarea serviciilor publice urmărite de către Ministerul Culturii și Identității Naționale prin valorificarea potențialului IT &C în procesul de digitizare a patrimoniul cultural mobil, în scopul creșterii accesibilității resurselor culturale pentru publicul larg.

Proiectul are două componente principale:

Realizarea platformei culturalia.ro

Digitalizarea patrimoniului mobil.

Proiectul implică 29 de instituții din România (19 muzee, 5 biblioteci, Arhiva Națională de filme, Societatea Română de televiziune, Societatea Română de Radiodifuziune, Institutul Național al Patrimoniului și vizează următoarele rezultate:

- 550000 resurse digitalizate și expuse în Biblioteca Digitală a României;
- Platformă informatică de tip bibliotecă digitală și catalog partajat (culturalia.ro);
- 200000 de resurse culturale digitalizate și furnizate către Europeana - bibliotecă digitală europeană (europeana.eu).

Participarea MCDR în cadrul acestui proiect constă în digitizarea de către 5 specialiști MCDR, a 1500 obiecte de patrimoniu mobil, aflate în gestiunea Muzeului.

Termen: 2020 – 2021

8.4.3. Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” în municipiul Orăștie, Poarta de intrare către Cetățile Dacice, județul Hunedoara.

Scopul realizării proiectului constă în conectarea celor două capitale dacice și romane prin intermediul acestui spațiu expozițional. Comasarea patrimoniului cultural imobil al Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie cu patrimoniul arheologic descoperit în ultimii 50 de ani în cadrul sitului arheologic Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia și punerea în valoare expozițională la nivelul standardelor sec. XXI. De asemenea în viitorul spațiu expozițional vor fi organizate depozite pentru păstrare a materialului arheologic.

Realizarea acestui proiect va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile a comunității locale:

- Dezvoltarea turismului cultural în context european, dezvoltarea durabilă în zona Orăștiei;
- Realizarea unor expoziții cu artefacte aparținând civilizației dacice;
- Creșterea interesului pentru cultura și civilizația antică;
- Integrarea acestui muzeu în zona istorică cu vestigii de epocă medievală din municipiul Orăștie.

Astfel, prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 46/2018, s-a aprobat preluarea imobilului „Spital Orăștie” din domeniul public al Municipiului Orăștie în domeniul public al județului Hunedoara, în vederea reabilitării și

modernizării pentru a corespunde noii destinații de sediu pentru Muzeul Civilizației Dacice Orăștie – secție a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” este finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 13, iar implementarea acestuia se va realiza în parteneriat de către Consiliul Județean Hunedoara și Consiliul Local al Municipiului Orăștie.

Termen: multianual

8.5. Promovarea anuală a unor proiecte în toată perioada de management 2018 – 2022 cu posibilitate de finanțare locală, guvernamentală și europeană

8.5.1. Proiectul „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic” Muzeu vechi Constantin Daicoviciu.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane este parte a primei rute europene din România, „Ruta Împăraților Romani” care poate fi considerat punctul de plecare către cercetarea interdisciplinară și formarea profesională îmbinată cu practica în teren.

Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic are ca scop atragerea specialiștilor din mediul academic, universitar și al cercetărilor științifice din Europa și lume către cel mai important sit arheologic de epocă romană din România.

Prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 202 din 28 august 2019, s-a aprobat nota conceptuală și tema de proiectare pentru obiectivul de investiții „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic” Muzeu vechi Constantin Daicoviciu.

În acest sens, pentru realizarea acestui obiectiv de investiții, în urma întocmirii expertizei tehnice atașate proiectului cu nr. 628/2008 a rezultat faptul că cea mai eficientă măsură este demolarea clădirii Muzeului vechi „Constantin Daicoviciu” Sarmizegetusa deoarece costurile de reabilitare depășesc cu mult construirea unei clădiri noi. Astfel, prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 232 din 30 septembrie 2019, s-a aprobat scoaterea din funcțiune în vederea demolării a acestei construcții.

Obiectivul de investiții propus va consta în construirea unei clădiri noi pentru crearea de spații necesare cercetării arheologice, a unor spații de cazare pentru cercetători/studenti, amenajarea unor spații de depozitare și expunere artefacte, amenajarea unei parcuri atât pentru obiectivul propus cât și pentru vizitatorii sitului Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

În luna noiembrie 2019 a fost realizat Studiul de fezabilitate (SF) pentru obiectivul de investiții „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic - Muzeul vechi Constantin Daicoviciu”, iar cu adresa nr. 302/27.01.2020 această documentație a fost înaintată Consiliului Județean Hunedoara în vederea aprobării prin hotărâre.

De asemenea, în vederea finanțării, obiectivul de investiții „Centru de pregătire profesională în domeniul arheologic și turistic/centrul cibernetic - Muzeul vechi Constantin Daicoviciu” a fost cuprins în Lista de investiții din cadrul proiectului de buget al instituției pe anul 2021.

Termen: multianual

8.5.2. Proiecte de dezvoltare durabilă Colonia Dacica Sarmizegetusa

Sarmizegetusa, cu numele său antic complet Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, este considerată prin tradiție capitala provinciei Dacia Romană, deși sediul guvernatorului se afla la Apulum (Alba Iulia). Aceasta a fost primul oraș al provinciei Dacia din care împăratul Traian a dorit să facă un simbol al puterii Romei. Denumirea orașului include titlul de colonia (statutul cel mai înalt la care putea aspira un oraș roman), numele împăratului fondator, precum și numele capitalei regatului dac din Munții Orăștiei, Sarmizegetusa.

Prin tradiția îndelungată și anvergura cercetării arheologice, precum și prin impactul rezultatelor în mediul științific național și internațional, situl s-a impus ca unul dintre cele mai bine cotate pe plan european. Ca o consecință, în urmă cu câțiva ani situl a primit statut de sit prioritar din perspectiva Ministerului Culturii. Atracția acestui sit asupra publicului este una cu totul aparte, de vreme ce acesta este cel mai vizitat parc arheologic din România. Explicația acestui fapt rezidă atât în povestea orașului antic, poziția și semnificația sa aparte, precum și de mediatizarea constantă rezultatelor arheologice spectaculoase din ultimii ani.

Pornind de la premisa unui management eficient al cercetării și administrării sitului, printr-un parteneriat public-privat în cadrul unui consorțiu bine structurat format din diverșii deținători de interese (autorități, specialiști, publicul larg etc.), Sarmizegetusa are un potențial major și poate să devină un vector al dezvoltării durabile pentru întregul areal al Țării Hațegului.

Finanțările vor putea fi atrase pentru următoarele proiecte*:

1. Proiecte de restaurare ale unor monumente din forul lui Traian – intervenții de urgență și proiecte de restaurare

Termen: multianual

2. Proiect de restaurare CAPITOLIU

Termen: multianual

3. Proiect de amenajare peisagistică a traseului de vizitare a parcului arheologic

Termen: multianual

4. Proiectul unui nou muzeu de sit – CENTRU CIBERNETIC

Termen: multianual

* Proiecte elaborate de prof. univ. dr. Ioan Piso, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, și dr. Ovidiu Țentea, Muzeul Național de Istorie a României București, în colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane.

1. Proiecte de restaurare ale unor monumente din forul lui Traian – intervenții de urgență și proiecte de restaurare

Începând din anul 2019, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a promovat proiectul privind intervenții în regim de urgență pentru punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa

Vestigiile celor două componente ale forului constau în zidurile perimetrare – situate sub cota de călcare a forului – și fragmente din bolți. Sunt singurele spații subterane boltite din Forum Vetus, importante nu doar prin funcția antică și rolul în compoziția generală, arhitecturală și funcțională a ansamblului, dar și prin consistența materială și particularitățile lor constructive.

Expuse la intemperii, fără nici o măsură de protecție, nici directă, nici indirectă, ruinele arheologice nu pot fi conservate. Astfel, cele două spații suferă de pe urma unor procese de deteriorare accelerate, care riscă să conducă imediat la prăbușirea fragmentelor de boltă și să deterioreze ireversibil zidurile și detaliile arhitecturale – trepte, montanți – ale celor două construcții.

Oprirea proceselor de deteriorare se poate realiza prin intervenția de urgență – acoperire de protecție, temporară și reversibilă și sprijiniri locale ale structurilor de zidărie și fragmentelor de boltă.

De asemenea, prin intervențiile de conservare și restaurare se va asigura un nivel minim necesar de conservare pentru toate vestigiile, prin adoptarea cu prioritate a măsurilor de consolidare structurală și conservare a materialelor și alcătuirilor istorice. Față de acest palier calitativ minimal, se va urmări adoptarea de măsuri de restaurare, protecție și interpretare prin intervenții de arhitectură și amenajare, astfel încât efectul final să fie cât mai bun atât în raport cu obiectivul conservării pentru generațiile viitoare a sitului arheologic, cât și cu obiectivul interpretării și creșterii accesibilității (fizice și intelectuale).

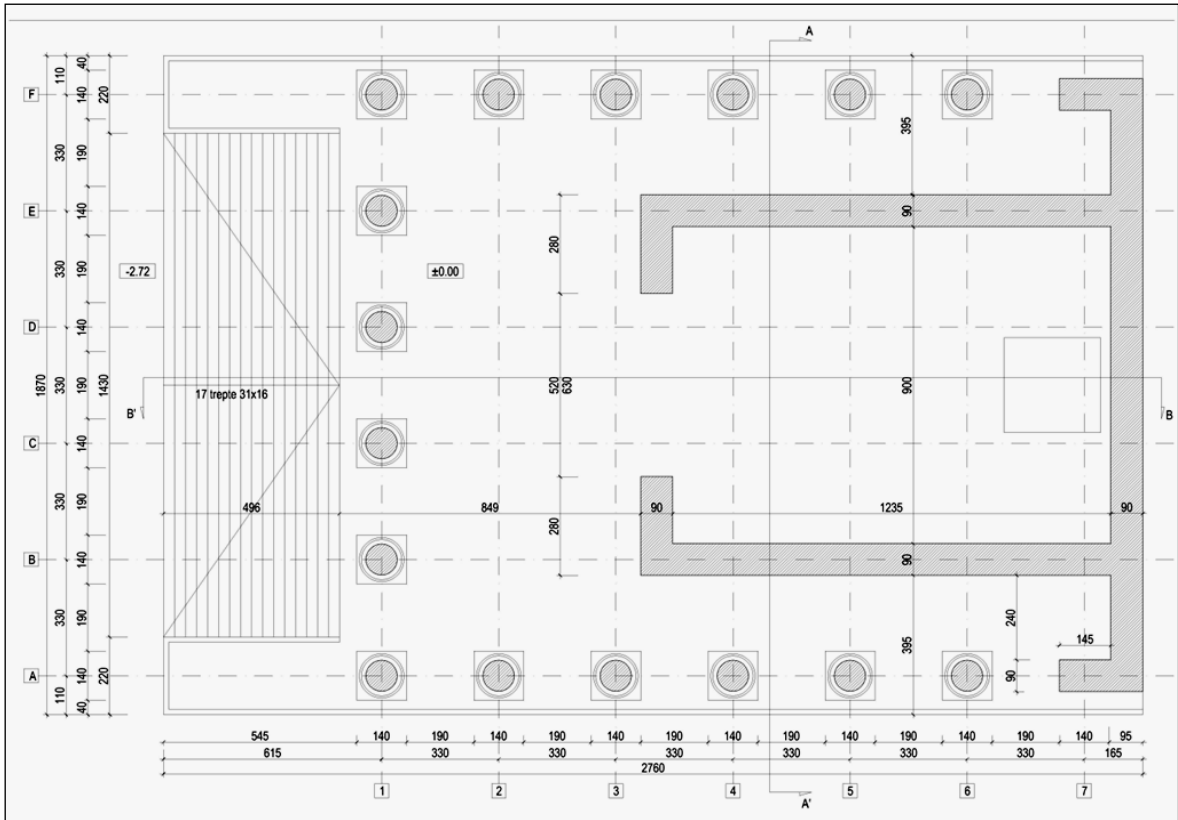
Prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 203 din 28 august 2019, s-a aprobat nota conceptuală și tema de proiectare pentru obiectivul de investiții „Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”.

În acest sens, a fost întocmită de către Institutul Național al Patrimoniului documentația „Studii, Investigații interdisciplinare și DALI, Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor Carcer, Aeraria, în situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa” și predată Muzeului Civilizației Dacice și Romane în data de 15.11.2019. Cu adresa nr. 301/27.01.2020 această documentație a fost înaintată Consiliului Județean Hunedoara în vederea aprobării prin hotărâre.

Obiectivul de investiții „Intervenții în regim de urgență privind punerea în siguranță a obiectivelor – Carcer, Aeraria – aferente sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, a fost cuprins în Lista de investiții din cadrul proiectului de buget al instituției pe anul 2021.

Termen: multianual

2. Proiect de restaurare CAPITOLIU

3. Proiect de amenajare peisagistică a traseului de vizitarea parcului arheologic

Intervenții posibile în situri arheologice – punerea în valoare a ruinelor în mod non-invaziv

Principii

Intervenții minimale, non-invazive și reversibile:

- Sugerarea unei ambianțe, a unei structuri spațiale sau a peisajului prin instalații efemere sau prin utilizarea vegetației existente ca mijloc de comunicare – gestionare diferențiată, instalații efemere sau de land-art - Intervenții efemere care pot genera un spectacol diferit de la o perioadă la alta sau de la un an la altul
- Modelarea discretă a terenului din sit pentru a sugera structuri spațiale sau pentru a pune în valoare/perspectivă elemente importante ale sitului
- Utilizarea resurselor locale și a mâinii de lucru locale pentru punerea în valoare a sitului
- Utilizarea unor materiale perisabile (chirpici, baloți de paie, etc. care să poată sugera obiecte, structuri sau elemente ale sitului
- Punerea în valoare a peisajului înconjurător ca element esențial al sitului arheologic
- Utilizarea de machete in situ în vederea explicării ansamblului arheologic și a ipotezelor arheologice
- Amplasarea tuturor facilităților turistice (parcaje, centre de vizitare, cazare și alte servicii la o distanță respectabilă față de situl propriu-zis și crearea unor trasee de legătură spectaculoase dar fără a intra în concurență cu situl arheologic propriu-zis.

Modalitate:

- Organizarea – în parteneriat cu Institutul Național al Patrimoniului și cu Ordinul Arhitecților din România a unui concurs internațional de arhitectură și peisaj care să aibă ca scop punerea în valoare a sitului arheologic cu metode non-invazive ce respectă principiile enunțate anterior
- Organizarea de consultări cu specialiști din domeniile arheologiei, arhitecturii, peisajului, construcțiilor, artei în vederea redactării temei de concurs împreună cu INP și OAR
- Redactarea unei teme detaliate care să conțină clar exprimate permisivitățile și interdicțiile cu privire la intervențiile în situl propriu-zis și a altor zone afectate de posibilele amenajări ce urmăresc punerea în valoare a sitului – în acest sens ne referim la legăturile între diferitele părți ale sitului și între diferitele elemente ale așezării precum și la posibilele legături cu peisajul înconjurător sau cu rute turistice ce acoperă o arie mai largă
- Concursul trebuie să urmărească găsirea unor soluții pe termen scurt mediu și lung și să includă un program multianual de intervenții
- Cooptarea în juriul concursului a unor specialiști internaționali din domeniile sus-menționate în vederea alegerii unui proiect de calitate

- Implicarea comunității locale în toate etapele sus-menționate (consultări, comunicare, transparență)

Beneficiile unei astfel de abordări:

- Utilizarea unor materiale perisabile sau a unor instalații efemere pentru punerea în valoare a sitului arheologic prezintă o serie de avantaje, dincolo de evitarea unor erori ireversibile.

- În acest sens instalațiile efemere, ce trebuie refăcute periodic, va genera un peisaj dinamic, variat, ce poate atrage aceeași turiști în fiecare an dată fiind imaginea diferită a sitului. Refacerea periodică a acestor amenajări se poate face în cadrul unor școli de vară, care să implice profesioniști, studenți sau amatori, fapt ce va duce la creșterea turismului academic în zonă.

- Utilizarea de materiale perisabile, de producție locală poate aduce beneficii directe comunității locale ce poate fi implicată în producerea acestora, fapt ce duce la o mai bună înțelegere și la un mai mare respect al sitului de către locuitori, dincolo de beneficiile economice evidente.

- Costurile presupuse de astfel de intervenții sunt mult mai reduse deși se desfășoară de-a lungul mai multor ani, aceste costuri putându-se transforma în resurse în cazul organizării unor ateliere de lucru interdisciplinare și posibil internaționale periodice.

- Caracterul experimental al unei astfel de abordări (mai ales în cazul României) poate genera de asemenea turism academic și dezvoltarea comunității științifice implicate în restaurările de situri arheologice.

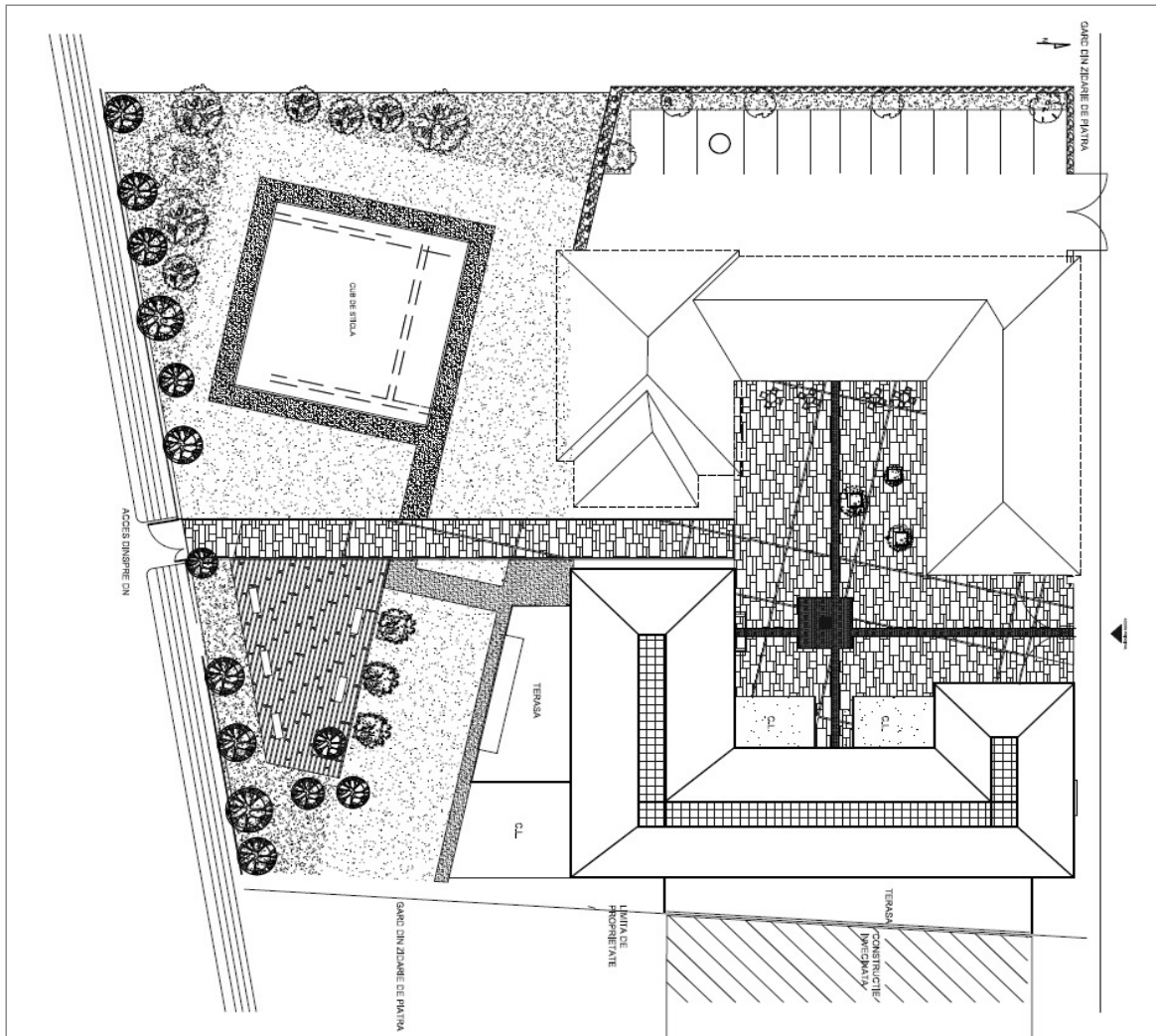
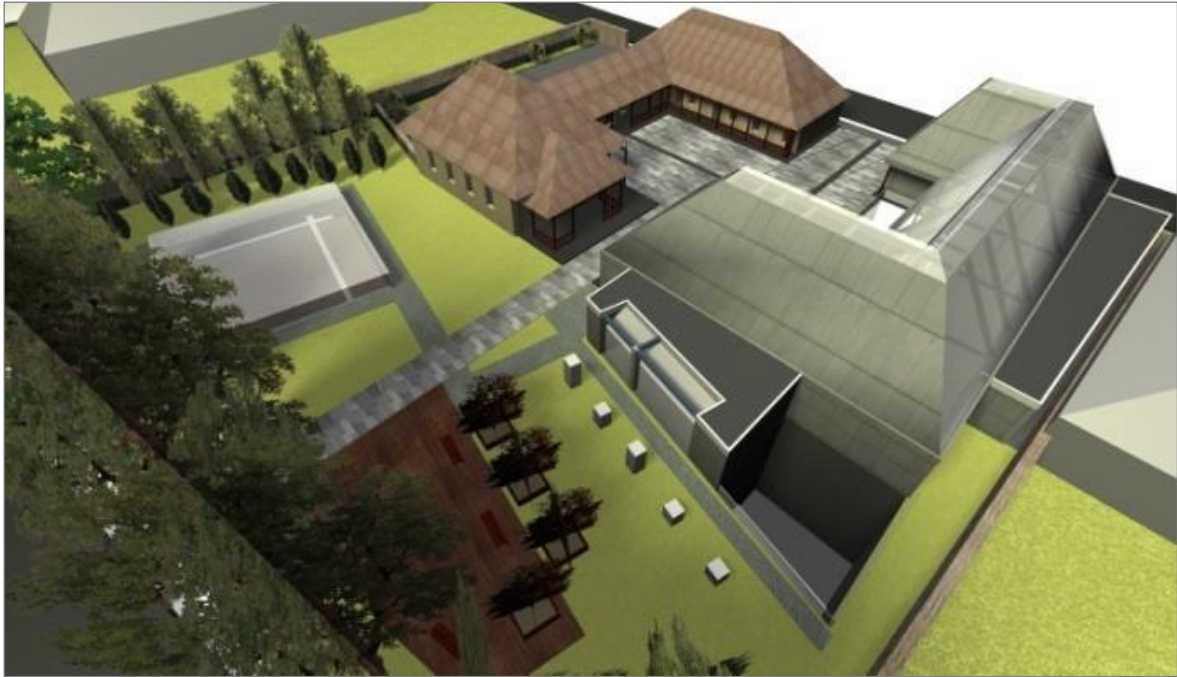

4. Proiectul unui nou muzeu de sit – CENTRU CIBERNETIC

8.5.3. PROIECT PILOT DE VALORIZARE A ANSAMBLULUI ARHEOLOGIC DE LA MICIA - Constituirea unui pilon de dezvoltare durabilă*

Premise

Pe malul stâng al Mureșului, la marginea vestică a provinciei Dacia s-a dezvoltat un important centru militar și economic, Micia. Nucleul așezării romane l-a constituit castrul auxiliar, un punct strategic cheie pentru apărarea provinciei. Proiectul nostru are în centru ideea valorificării potențialului multiplu al acestei importante resurse de patrimoniu, insuficient sau deloc promovată, în ciuda amplasamentului de excepție și a elementelor sale constitutive. Amplasat de-a lungul DN 7 și a căii ferate Deva Arad, ceea ce creează o accesibilitate neîntâlnită la nici un sit arheologic de epocă romană, complexul arheologic de la Micia a suferit în timp o serie de distrugereri mai mult sau mai puțin contabilizate. Prezervarea peisajului și implicit a siturilor arheologice constituie unul dintre obiectivele convențiilor europene. Sub acțiunea factorilor geo-climatici și antropici peisajul, aspectul geomorfologic al suprafeței terestre, se modifică permanent, astfel încât este necesară o analiză exhaustivă a mediului actual coroborată cu identificarea și analizarea celor mai vechi resurse cartografice, imagini satelitare și fotografii aeriene, pentru reconstituirea ariei specifice de habitat în care s-a dezvoltat comunitatea antică de la Micia.

Având în vedere faptul că, în esență, nu se cunoaște aproape nimic despre topografia complex acestui sit, fiind pierdute inclusiv localizările vechilor săpături arheologice, ne propunem, în colaborare cu Muzeul național de Istorie a României, ce are responsabilitatea științifică a acestei resurse, un program complex de redescoperire, valorificare primară și punere în valoare, ce va sta la baza dezvoltării unor proiecte ulterioare de tip **Parc Arheologic** dar și la proiectarea unei strategii coerente de cercetare și punere în valoare al acestui sit excepțional.

Datorită faptului că cea mai mare parte a sitului nu a fost suprapusă de amenajări complexe în epocile istorice care au urmat stăpânirii romane, Micia poate oferi un studiu de caz interesant în ceea ce privește viața comunităților dezvoltate în jurul unui castru auxiliar de frontieră de-a lungul secolelor II – III p.Chr., precum și informații unice cu privire la transformările suferite de acest spațiu în perioada care a urmat părăsirii Daciei de către imperiu. Rezultatele cercetării din ultimele două campanii, în cadrul sectorului Nord-Est Amfiteatru se anunță a fi deosebit de promițătoare pentru perioada secolelor III-V p. Chr.

Scopul nostru final este transformarea acestuia într-un **pilon de dezvoltare durabilă în beneficiul comunității locale** și nu numai.

* Proiect elaborat de dr. Mihaela Simion, responsabil științific al sitului arheologic Micia, în colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane.

Scurtă prezentare a ansamblului

Ansamblu arheologic de la Micia este format din **castru**, **vicus**-ul militar aflat la sud de acesta, o posibilă zonă sacră poziționată la sud-est de castru, canabae-le, probabil la sud de acesta și cel puțin două necropole, una la vest iar alta la est de fortificație, cel puțin în stadiul actual al cercetării.

Informațiile despre localitatea antică sunt creionate de un material epigrafic abundent dar și de cercetări arheologice cu caracter de salvare și sistematice. Pe baza analizei izvoarelor epigrafice s-a presupus că din punct de vedere administrativ Micia aparținea teritoriului Ulpiei Traiana, evoluând către statutul de pagus. Așezarea era condusă de doi magistrați cu posibilitatea să fi existat și un questor. Ceea ce este cert, din perspectiva considerării prezenței unui vicus militar este faptul că, pentru întreaga provincie Dacia, doar de aici provin inscripții care atestă o administrație a unei așezări vicane. Micia apare ca o importantă stație vamală și un nod comercial legat de transportul de mărfuri pe Mureș. Cercetările arheologice au avut ca rezultat identificarea fazelor de funcționare a castrului, dar mai ales, dezvelirea unui complex de edificii publice și militare, concretizate într-un amfiteatru, două ansambluri termale, două temple, complexe de locuit și elemente de tramă stradală. În ultimii ani cercetările realizate în partea de est a castrului, în vicus-ul militar au pus în evidență o parte din drumul imperial, anexe ale amfiteatrului și elemente de tramă stradală față de care se orientează o serie de structuri de locuire și ateliere de prelucrare a bronzului.

Din păcate nu există o evaluare exactă a zonei de întindere a sitului, fiind pierdute chiar și informații legate de poziționarea vechilor săpături (ex. Templul Zeilor Mauri). De asemenea, amplasarea termocentralei și, anterior construcția celor două căi de comunicație (DN 7 și Calea Ferată) au desfigurat decisiv configurația inițială a terenului dar și o parte importantă din situl propriu zis.

Obiectivele proiectului pilot

Obiectiv principal

Transformarea sitului într-un pilon de dezvoltare durabilă.

Obiective specifice

1. Realizarea unui model de „bună practică” de punere în valoare a sitului de la Micia.
2. Evaluarea stării monumentelor deja cercetate în vederea stabilirii priorităților pentru conservare, restaurare și punere în valoare; Realizarea fizică a unui circuit de vizitare interactiv.
3. Realizarea unui model digital al sitului de la Micia pe baza investigațiilor arheologice invazive și non invazive (Integrarea achiziției de date cu soluții avansate de procesare - ortofotogrametrie, digital terrain model, randare imagini, panoramare, modelare 3D, calcul volumetric – pentru gestionarea și interpretarea datelor, monitorizarea evoluției sitului, detecția schimbării și gestionarea factorilor de risc.

4. Centralizarea, într-un sistem unitar a tuturor informațiilor despre situl arheologic de la Micia (GIS/Web/Database) într-o manieră accesibilă atât comunității științifice cât și publicului interesat prin „amenajarea” unui **Muzeu Virtual al Micieii** accesibil din interiorul unui Web Site propriu.
5. Reconstituirea complexă a tipului de habitat antic într-o manieră accesibilă publicului larg.

6. Actualizarea **Muzeului de Sit**

Activități preconizate în perioada 2018 - 2022

Etapa 1

1. Inventarierea tuturor surselor documentare.
2. Identificarea locațiilor arhivelor deținătoare de informații.
3. Inventarierea primară a patrimoniului mobil deținut de MCDR provenit din situl de la Micia.

4. Definirea arhitecturii bazei de date specifice

Etapa II

1. Sintetizarea și integrarea informației privind patrimoniul mobil în vederea realizării Muzeului Virtual al Micieii și a unui set de expoziții temporare la sediul MCDR.

2. Sintetizarea și integrarea informației privind patrimoniul imobil (analiza stării de conservare a monumentelor, reconstituirea planurilor monumentelor).

Etapa III

1. Centralizarea surselor documentare (studii, rapoarte de cercetare, hărți istorice, fotografii aeriene ale zonei realizate anterior).

2. Întocmirea fișelor de obiect cu completarea stărilor de conservare și realizarea fotografiilor.

3. Introducerea fișelor de obiect în baza de date.

4. Întocmirea fișelor de monument pentru Terme I, Terme II și Amfiteatru cu evaluarea primară a stării de conservare.

5. Întocmirea catalogului unitar al patrimoniului mobil reprezentativ aflat în proprietate MCDR și a altor instituții muzeale din România, provenit din situl de la Micia: monumente de piatră (epigrafice și figurate), ceramică, obiecte mărunte, monede, geme, obiecte de podoaba, teracote și bronzuri.

6. Proiectarea **depozitului virtual** ce integrează patrimoniul de la Micia ca parte integrantă a Muzeului Virtual al Micieii.

7. Proiectarea modelului funcțional GIS/Web pentru gestionarea și consolidarea informațiilor integrate.

8. Realizarea **Web site-ului propriu**.

Etapa IV (colaborare cu MNIR)

1. Evaluare de teren a potențialului arheologic a zonei necercetate a sitului (periegheză, cartarea descoperirilor de suprafață, interpretare și analiza fotografiilor aeriene și imagini satelitare, atele investigații non invazive) – elaborarea unui model predictiv pentru zona necercetată.

2. Modelarea dinamică a tipului de habitat antic și a cadrului fizico-geografic.
3. Elaborarea și implementarea tematicii de expoziție (permanentă și temporare) în cadrul Muzeului Virtual al Miciei. Proiectarea unui **set de expoziții temporare** în cadrul MCDR dedicate sitului de la Micia.

4. Compararea limitelor sitului antic obținute cu limitele cuprinse în documentațiile de urbanism existente (PUG-ul și PUZ-ul com. Vețel) și comunicarea rezultatelor către autoritățile locale pentru operarea modificărilor necesare.

5. Identificarea factorilor de risc (antropici și naturali) și comunicarea acestora autorităților locale pentru gestionarea situației (identificarea zonelor cu patrimoniu degradate de lucrările agricole și pregătirea documentației pentru exercitarea dreptului de preempțiune a statului în cazul tranzacțiilor comerciale cu acestea).

6. Realizarea, pe baza rezultatelor studiului ambiental, a unor simulări de comportament alimentar al comunității antice (adaptarea rețetelor culinare antice la resursele locale și realizarea de demonstrații pentru comunitatea locală) în cadrul **Arheodromului demonstrativ**, cu valorificarea experimentului prin publicarea unei **broșuri - *Coquinaria Miciae***, cuprinzând rețete romane realizate cu ingrediente specific zonei de amplasare a sitului.

7. Publicarea în format de popularizare a unei **broșuri cu reconstituirea ipotetică 3D** a sitului de la Micia, cu integrarea rezultatelor proiectului, în beneficiul comunității locale.

8. Sprijinirea autorităților locale pentru marcarea sitului arheologic prin generarea planului general al sitului, **stabilirea și amenajarea circuitului de vizitare**, livrarea reconstituirilor 3D pentru panotarea obiectivelor.

Amenajarea actualizată a Muzeului de Sit (colaborare cu Primaria Vețel și MNIR)

9. Implementarea unui proiect pilot, **Arheodromul demonstrativ**. (Demonstrații, pentru grupe de copii de vârste diferite, în care, copii sunt invitați să urmărească la scară micro întreaga activitate arheologică, inclusiv demonstrații de arheologie experimentală - **fabricare replici**.)

10. Crearea bazelor (în colaborare cu MNIR și primăria Vețel a unui **Centru Regional de Arheologie Provincială**); **Instituirea unui simpozion bianual – Micia, a City on the Edge of the Empire**.

Livrabile preconizate

1. Constituirea **colecțiilor de sit** în cadrul MCDR;
2. **WebSite și Muzeul Virtual al Miciei** - portal de patrimoniu integrat;
3. Amenajare „**Muzeu Școală Micia**” în comuna Vețel, jud. Hunedoara;
4. **Arheodromul demonstrativ**;
5. Servicii în folosul comunității – constituite de **piloni de dezvoltare durabilă**:

A) - **panotarea și marcarea sitului arheologic; Realizarea circuitului de vizitare**.

B) - suportul topografic și baza științifică pentru reactualizarea **PUZ** și **PUG**, consilierea autorităților locale și

C) - îndrumarea posibilor investitori interesați în promovarea **brandului local și național Micia**

6. Prototipuri **replici** pentru **Antique-Shop cu marca de proveniență**.

7. Publicarea a **două broșuri** (una cu **reconstituirea virtuală 3D** a întregului ansamblu și una - **Coquinaria Miciae**, cuprinzând rețete romane realizate cu ingrediente specific zonei de amplasare a sitului).

8. Set de **expoziții temporare Micia** proiectate și pentru a fi itinerate.

9. **Două simpozioane** internaționale - **Micia, a City on the Edge of the Empire**.

Termen: multianual

8.5.4. PROIECT PENTRU RESTAURAREA FORULUI 1 (*FORUM VETUS*, SAU FORUL LUI TRAIAN) DIN SARMIZEGETUSA*

Consolidarea, restaurarea și parțiala reconstituire a Forului 1, cu scopul integrării sale plenare și eficiente în circuitul turistic, după mai bine de un secol de la începerea cercetărilor, este - nu numai un obiectiv de interes public - ci și o obligație morală. În cadrul acestei operațiuni de amploare propunem realizarea următoarelor proiecte punctuale.

1. Consolidarea și refacerea parțială a zidurilor în *opus incertum*.

Acestea au fost ridicate sub Traian din piatră de stâncă de formă neregulată, exploatată în cariera de suprafață de la Zeicani (sub 10 km de Sarmizegetusa).

Celelalte ziduri din oraș au fost realizate cu precădere din bolovani de râu, aflați din abundență în apropiere, dar acesta este unul cu totul special.

* Proiect elaborat de prof. univ. dr. Alexandru Diaconescu, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, în colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane.

Mortarul, recent analizat la Roma de către mast. Alida Ozana Crișan, este de o excepțională calitate, fiind alcătuit din nisip local (cu particule de aur) special ales, var și praf de marmură, precum și din calcar oolitic fin pisat. Respectarea rețetei originale și a materialului litic autentic este o cerință a oricărei restaurări științifice.

Zidul vestic al Forului 1

1a. La intrarea în for trebuie restaurate:

- Cele patru fundamente ale coloanelor de la propylon.
- Stereobatul porticului de nord-est și ale celor două propportice.
- Aedes-ul de nord-vest.

1b. În jumătatea sudică a forului trebuie imediat restaurate cele două *aeraria* de sub curie (sediul senatului local) și carcera de sub tribunalul estic (împreună cu acesta). Ele s-au deteriorat în ultima vreme și amenință cu prăbușirea totală, fiind un pericol public.

- În cazul celor două camere de tezaur (*aeraria*) trebuie refăcute bolțile și planșeul localului de întrunire a consiliului Sarmizegetusei (*curia*).

- Tribunalul de est și carcera sunt într-o situație disperată. C. Daicoviciu remarca faptul că Imediat după săparea închisorii (*carcer*), bolta se păstra (a și fotografiat-o), dar nu a putut să o păstreze, ea prăbușindu-se până la punctul de origine a arcului (încă detectabil). Din păcate sistemul complex de închidere a carcerii vizibil pe placa de prag și pe cei doi ușori, a dispărut în urmă cu câțiva ani, când blocurile de calcar s-au prăbușit.

Curia cu cele două
aeraria. În fiecare an
se mai prăbușesc
bucăți de zid.

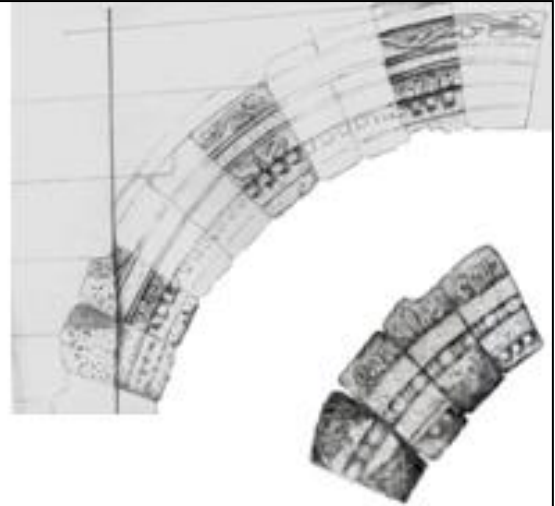
Intrarea în carceră
înainte de prăbușire

2. Refacerea fațadei basilicii și a fațadei curiei. Aceste subansamble au fost realizate în tehnica *opus quadratum*, din blocuri paralelipipedice de calcar oolitic, extras din cariera de la Sătămăria de Piatră, lângă Călan. Marele arc central și două dintre arcele laterale mai mici de la fațada basilicii s-au păstrat în proporție de 25-30%, astfel încât reconstituirea lor este perfect justificată științific. Ca și restul blocurilor arhitectonice cu decor, precum capitelurile de pilastru ionic, fusele canelate, arhitrava și cornișa, au fost deja analizate, inventariate și publicate (inclusiv reconstituirile propuse). Trebuie precizat că în cazul refacerii unei părți din fațada basilicii, procentul elementelor autentice este suficient de mare pentru a justifica o restaurare. Este singurul caz din țară când astfel de arce romane s-au păstrat.

ARCUL MARE

PILASTRU IONIC

ARCE MICI

CAPITELURI IONICE DE PILASTRU

ARCUL MARE. RECONSTITUIRE PE
BAZA ELEMENTELOR ORIGINALE

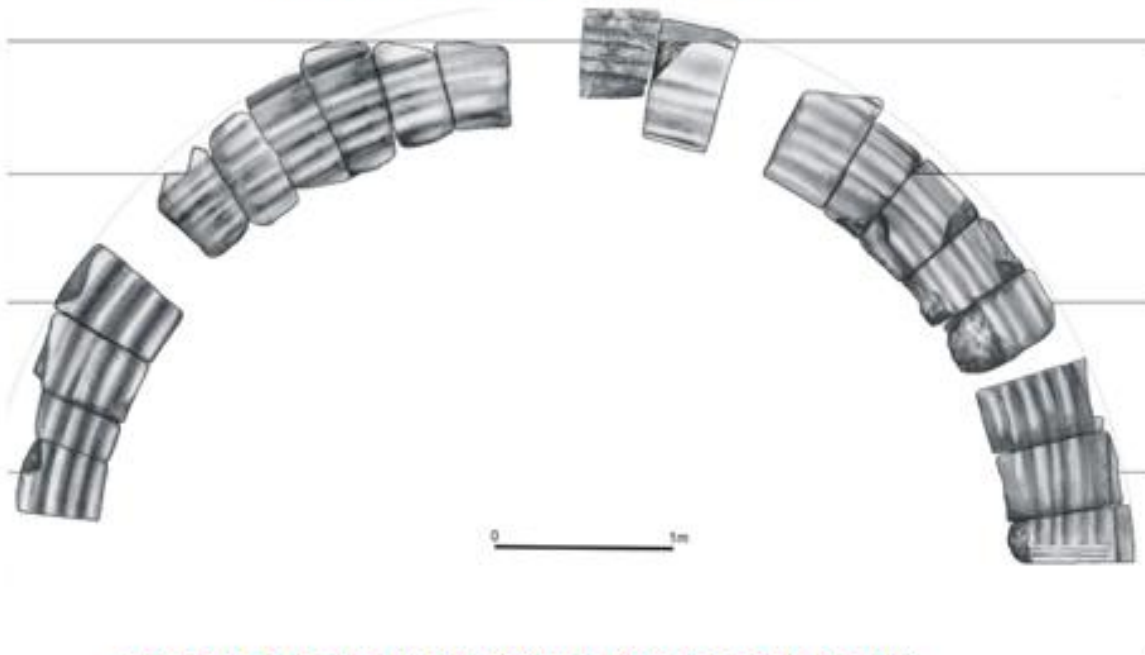
DOUĂ ARCE MICI. RECONSTITUIRE PE BAZA ELEMENTELOR ORIGINALE

**Sarmizegetusa, fațada basilicii,
propunere de refacere pe baza elementelor existente**

FAȚADA CURIEI. RECONSTITUIRE IDEALĂ

ARC DE LA FAȚADA CURIEI, PĂSTRAT ÎN PROPORȚIE DE 90%

Dar cel mai spectaculos rezultat poate fi obținut cu un arc de la fațada curiei, care este păstrat în proporție de 90%. Blocurile sunt depozitate în cele două criptoportice, dar pot fi lesne identificate și așezate la locul lor, ceea ce ar fi un succes imediat. Restaurarea acestui arc ar arăta și că piesele folosite sunt autentice (nu ca la poarta castrului din Alba Iulia, de exemplu, unde nu s-a păstrat nici un bloc original).

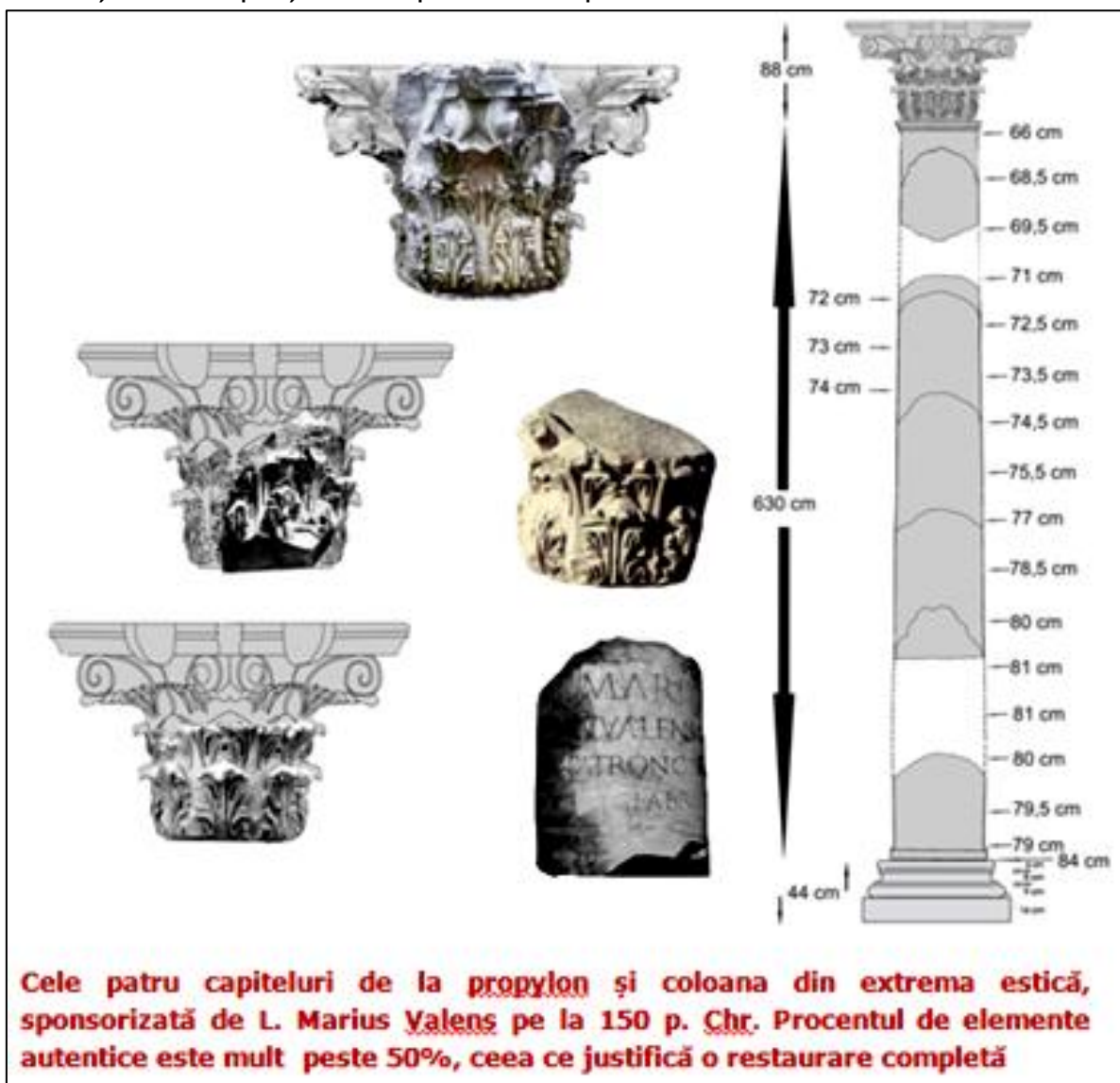

FAȚADA CURIEI, DACA AR FI RESTAURATE ARCELE EXISTENTE

3. Cel de al treilea tip de proiect vizează restaurarea elementelor arhitectonice de marmură, coloanele și cele două fântâni (*nymphaea*). Aici procentul de conservare a elementelor originale variază între 25 și 60%. În plus, standardizarea producției romane de coloane era atât de mare încât completarea elementelor lipsă este practic sigură.

3a. Coloanele de marmură aparțin toate ordinului corintic și se împart în patru grupe.

- **Coloanele de la propylon** măsurau 8, 40 m înălțime, iar capitelurile lor au fost cioplite la mijlocul sec. II de către doi meșteri greci din Asia Mică. Ca valoare estetică ele depășesc toate produsele similare din provinciile dunărene și din cele vestice. Pentru restaurarea completă a celor patru coloane au fost obținute toate avizele și nu mai lipsește decât punerea în operă.

- **Coloanele de la porticul interior al forului** erau în număr de 24 și au fost realizate de către meșterii atelierului local de *marmorarii* de la Bucova, pe la sfârșitul sec. II. Ele măsurau 5, 60 m înălțime și capitelurile lor, deși sunt mai stilizate decât precedentele, sunt foarte elegante. Decorația lor este de foarte bună

calitate. Și restaurarea lor a fost avizată cu mai bine de un deceniu în urmă, cu precizarea că nu toate trebuie restaurate în întregime. Cel puțin pentru jumătate din ele există însă suficiente elemente autentice și originale, care pot fi integrate în restaurare.

CAPITELURI FRAGMENTARE DE LA PORTICUL DIN CURTEA FORULUI. Sfârșitul sec. II p.Chr.

- **Coloanele de la cele două proptice**, câte patru de fiecare, au fost realizate tot la sfârșitul sec. II, p.Chr., pe vremea lui Commodus, după cum ne informează o inscripție. Ele au fost cioplite de un meșter venit din Moesia inferior. În

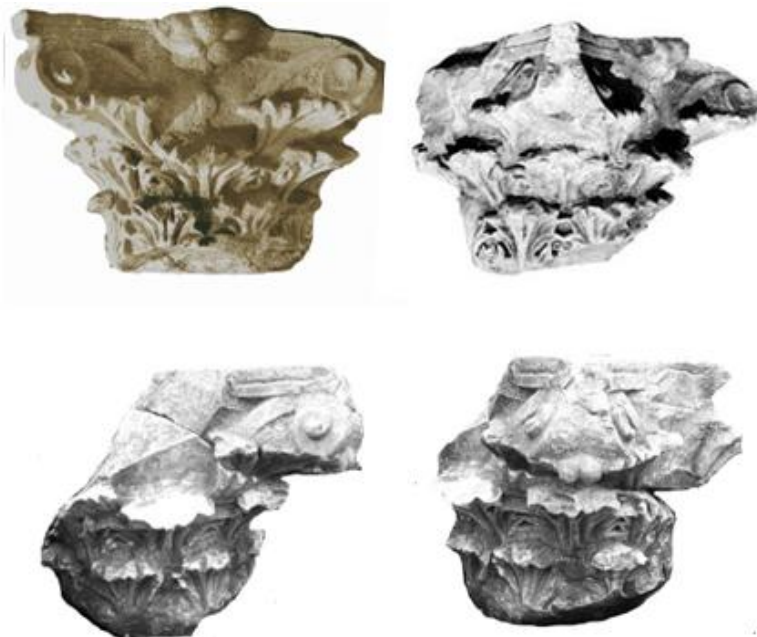
partea de est două din cele patru capiteluri sunt bine păstrate. De asemenea fusele și plintele coloanelor conțin peste 50% elemente originale.

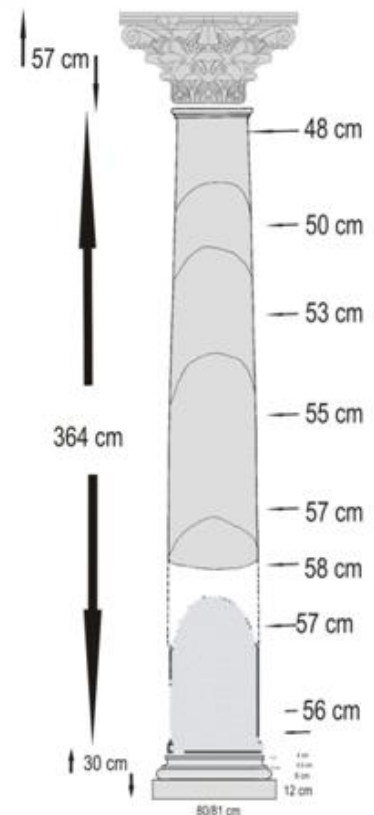
CAPITELURI ȘI COLOANE DE LA PROPORTIC

- **Coloanele de la cele două portice** de nord-est, respectiv de nord-vest, au fost realizate sub Severus Alexander, pe la 222-235 p.Chr.. Decorația lor este mai rudimentară, mai greoaie, dar respectă toate standardele ordinului corintic. În cazul celor din partea de est starea de conservare este foarte bună, cele de vest urmează să fie realizate după modelul celor din porticul răsăritean.

CAPITELURI ȘI COLOANĂ DE LA PORTICUL DE NORD

RECONSTITUIRE IDEALĂ A FAȚADEI DE EST A FORULUI CU PROPORȚICUL ȘI PORTICUL DE NORD, PRECUM ȘI CU NYMPHAEUM-UL .

3b. Cele două fântâni arteziene de marmură (*nymphaea*) din fața forului, reprezintă de asemenea un proiect aparte. Din punct de vedere tehnologic este vorba tot despre restaurarea unor elemente de marmură, dar sub aspect artistic lucrarea este mult mai complexă pentru că incubă pe lângă restaurarea de coloane și refacerea altor elemente arhitectonice complexe, cum ar fi nișe, arhitrave și cornișe, sau pereți de bazin. În plus apare și problema restaurării statuiilor care funcționau ca figuri de fântână. Proiectul a fost avizat.

NYMPHAEUM-UL DE EST. RECONSTITUIRE IDEALĂ

STATUIA LUI NEPTUN, CU COMPLETĂRI

STATUIA UNEI NYMPHA

INSCRIȚIA DE LA FÂNTÂNA DE EST. TOATE CELE TREI FRAGMENTE SUNT PĂSTRATE

ELEMENTE ARHITECTONICE DE LA NYMPHAEUM-ULESTIC.

FORUL LUI TRAIAN, FAȚADA DE NORD-EST. PROPUNERE DE ANASTYLOZĂ

FAȚADA FORULUI TRAIANIC. RECONSTITUIRE IDEALĂ

4. Pavajul de pe *decumaus maximus*, care trece prin fața forului și canalele de drenaj, foarte spectaculoase de altfel, trebuie și ele restaurate. O parte din lespezile gigantice folosite la pavaj se mai păstrează la fața locului, restul au dispărut în ultimii ani, dar pot fi recuperate.

5. Bazele de statui din curtea forului cu inscripțiile aferente, aveau un caracter monumental, fiind destinate unor statui imperiale. Ca și celelalte elemente ale Forului lui Traian ele se degradează pe an ce trece. Fundațiile din piatră de râu și mortar sunt lesne de restaurat, dar bazele cu inscripție, fiind făcute din marmură, necesită o tehnologie specială. Evident, nu se pune problema restaurării statuiilor de bronz (majoritatea aurite) și care nu s-au păstrat decât în mică măsură. În cazul bazei din centru, care purta un monument în formă de trofeu, există toate avizele pentru restaurare.

FUNDAȚIILE DE STATUI DIN FORUL LUI TRAIAN, IMEDIAT DUPĂ DESCOPERIRE

RECONSTITUIRE A STATUII LUI LUCIUS VERUS ȘI A LUI CLAUDIUS FRONTO, CU INSCRIPȚIILE ORIGINALE AFLATE LA MUZ. DEVA ȘI LA MUZ. TIMIȘOARA

Fundamentele de inscripție descoperite în decursul lucrărilor de pază și restaurare a monumentului au fost găsite în zona centrală a forumului, în apropierea bazei de statui. În urma lucrărilor de restaurare a bazei de statui s-a descoperit o inscripție în latină, care este o copie a unei inscripții originale a lui Lucius Verus (146-169 d.C.).

Conținutul inscripției este următorul: **IMP. CAES. L. VERUS. P. M. TR. POT. TRIB. POT. COS. III. AVG. DAC. SARMIZIGETUSA.**

RECONSTITUIRE A STATUII LUI LUCIUS VERUS ȘI A LUI CLAUDIUS FRONTO, CU INSCRIPȚIILE ORIGINALE AFLATE LA MUZ. DEVA ȘI LA MUZ. TIMIȘOARA

Reconstituirea statuii a statuii lui Lucius Verus

IMP. CAES. L. VERUS. P. M. TR. POT. TRIB. POT. COS. III. AVG. DAC. SARMIZIGETUSA.

CONCLUZII

Restaurarea forului lui Traian din Sarmizegetusa este o datorie morală față de strămoșii noștri, mai îndepărtați sau mai apropiați. Ea va aduce beneficii importante pentru cultura națională și avantaje certe pentru comunitatea locală.

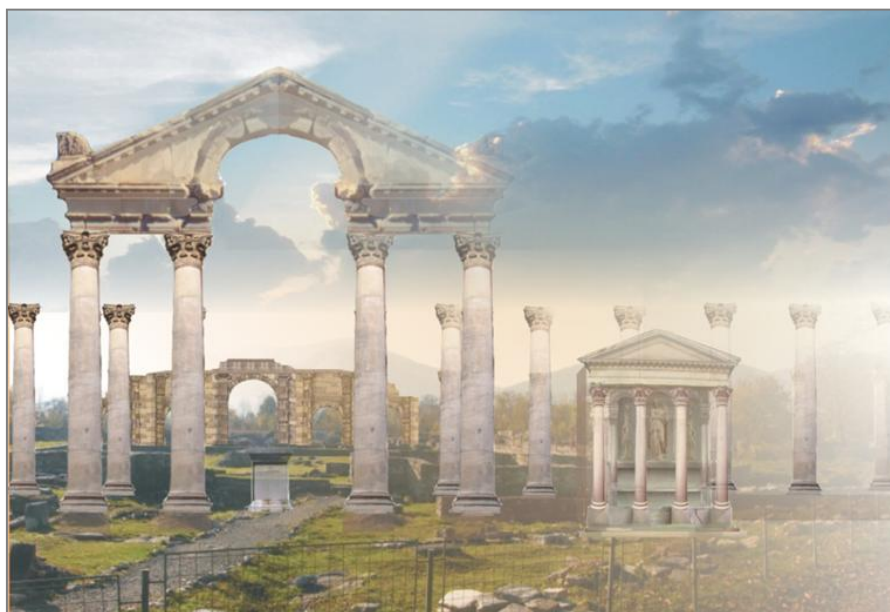
La intrarea în for se găsește „altarul gromei”, dedicat fondării singurei colonii a lui Traian de la nord de Dunăre, și care totodată comemorează întemeierea provinciei Dacia. Aici s-a desfășurat la 18 septembrie anul 110 ceremonia solemnă care marca nașterea unui nou popor, cel român. Prin urmare aici se găsește „kilometrul 0” al etnogenezei noastre.

Săparea forului a fost primul obiectiv arheologic abordat în Transilvania de statul român după Marea Unire din 1918. La un secol distanță ar trebui cel puțin să începem restaurarea acestui monument. Între 1924 și 1938, iar mai apoi între 1989 și 1995, Constantin Daicoviciu, urmat de Robert Etienne, Ioan Piso și Alexandru Diaconescu, au dezvelit cea mai mare parte a edificiului. Acesta este cel mai bine păstrat monument și cea mai bogată clădire sub aspect arhitectonic din Dacia romană. Numeroasele elemente autentice permit o restaurarea sa riguros științifică.

În decursul timpului (din 1927 și până în prezent) au fost făcute numeroase proiecte de restaurare, dar cu excepția unor consolidări, nimic nu a fost pus în operă. De la București au fost date avize peste avize, au fost făcute studii de fezabilitate și studii de oportunitate, iar acum alte echipe de „specialiști” speră să mai câștige un ban făcând noi proiecte și propuneri. În realitate studiul arhitectonic exhaustiv al monumentului a fost executat de adevărați specialiști în arhitectura romană și publicat în limba franceză. Firme redutabile de arhitectură din Alba Iulia și Deva au conceput proiecte avizate de forurile naționale, dar fondurile europene nu au putut fi accesate.

Trebuie să efectuăm pas cu pas proiecte mai mici, realizabile pe termen scurt și mediu, pentru ca astfel ca să poată fi pornit angrenajul complex al marilor restaurări. Pentru comunitatea locală ar fi o oportunitate deosebită. Nici o altă localitate din România nu are monumente de o importanță națională și internațională comparabilă cu forul lui Traian din Sarmizegetusa.

Termen: multianual

8.5.5. Proiectul „Conservare, restaurare la Amfiteatrul din cadrul sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara.

Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții a proiectului „Conservare, restaurare la Amfiteatrul din cadrul sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa” a fost achiziționată de către Muzeul Civilizației Dacice și Romane în baza Hotărârii Consiliului Județean Hunedoara nr. 156/2013.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a obținut avizarea documentației la faza D.A.L.I. de către Ministerul Culturii prin Avizul nr. 203 din 20.10.2014. În anul 2016, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a predat Consiliului Județean Hunedoara, această documentație prin Contractul de cesiune drepturi de autor nr. 106/13838/2016 și care a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 114/2016.

Proiectul „Conservare, restaurare la Amfiteatrul din cadrul sitului arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, este finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014 – 2020, Axa prioritară 5, conform Contractului de finanțare nr.4426/16.07.2019, iar implementarea acestuia se va realiza de către Consiliul Județean Hunedoara.

8.5.6. Proiectul „Construire clădire Poartă și amenajare acces la situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a fost notificat în data de 28.05.2015 de către reprezentanții Autorității Naționale pentru Turism cu privire la certificarea europeană a „Rutei Împăraților Romani” din care face parte situl Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

Proiectul a fost finanțat de Comisia Europeană al cărui lider de proiect este Centrul Dunărean de Competențe Belgrad și a cuprins 20 de situri din 4 țări: Serbia, România, Croația și Bulgaria.

Pentru dezvoltarea Rutei Împăraților Romani în Bulgaria, Croația, România și Serbia a fost semnat în anul 2012 de către ministerele de resort din țările anterior menționate *Momorandumul de înțelegere cu privire la cooperarea în cadrul proiectului Ruta culturală turistică a împăraților romani, aprobat prin HG 388/2012.*

Obiectivele turistice din România care fac parte din Ruta Împăraților Romani sunt următoarele:

- Sarmizegetusa Ulpia Traiana
- Adamclisi
- Histria
- Apulum
- Roșia Montană

Includerea sitului Ulpia Traiana Sarmizegetusa într-o rută cultural europeană certificată de Consiliul Europei ne obligă să promovăm proiecte de conservare –

restaurare a monumentelor arheologice dar și de realizare a unor spații de primire, informare și expunere adresate vizitatorilor, de nivel European.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara în baza Hotărârii 129/2015, a realizat achiziționarea documentației tehnico-economice pentru acest obiectiv de investiții, iar prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr. 11/2016 s-a aprobat documentației tehnico-economice la faza studiu de fezabilitate pentru obiectivul de investiții „Construire clădire Poartă și amenajare acces la situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, comuna Sarmizegetusa, județul Hunedoara.

De asemenea, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a obținut Avizul nr. 04/S/2016 prin care Ministerul Culturii avizează favorabil proiectul „Construire clădire Poartă și amenajare acces la situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”, la faza SF.

Obiectivul principal pe care îl propun Consiliului Județean Hunedoara este continuarea finanțării multianuale a proiectului „Construire Poartă și amenajare acces la situl arheologic Ulpia Traiana Sarmizegetusa”.

Termen: multianual

F.	Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse
-----------	--

1.	Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare
-----------	--

ANUL 2018

BUGET DE VENITURI:

	-lei-
TOTAL VENITURI	9.040.000
Venituri proprii	1.020.000
Subvenții	8.020.000

BUGET DE CHELTUIELI:

	-lei-
TOTAL CHELTUIELI	9.040.000
Cheltuieli de personal	5.074.000
Cheltuieli bunuri si servicii	2.500.000
Alte cheltuieli, din care: Ag.cult 1065000	1.146.000
Cheltuieli de capital	170.000
Proiect RO-CHER	150.000

- Evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, privind activitățile culturale și științifice:

Pentru următoarea perioadă de management, respectiv anul 2019, în vederea eficientizării activității, modernizării serviciilor oferite către comunitate și consolidării rolului Muzeului Civilizației Dacice și Romane ca centru de coordonare a vieții culturale și științifice locale, au fost propuse următoarele obiective:

Nr. crt.	Denumire obiectiv	2018	2019	Buget solicitat
1.	Organizarea de simpozioane științifice	X	X	205.000
2.	Organizarea de expoziții	X	X	290.950
3.	Proiecte de cercetare științifică, culturale și educaționale	X	X	63.600
4.	Șantiere arheologice	X	X	193.600
5.	Alte evenimente	X	X	203.500
6.	Publicații	X	X	365.000

ANUL 2019**BUGET DE VENITURI:**

-lei-

TOTAL VENITURI	17.283.000
Venituri proprii	1.020.000
Subvenții	16.263.000

BUGET DE CHELTUIELI:

-lei-

TOTAL CHELTUIELI	17.283.000
Cheltuieli de personal	5.881.000
Cheltuieli bunuri si servicii, din care: cercetari arheologice sistematice 286.000 lei	2.791.000
Alte cheltuieli, din care: Ag.cult 992.000 lei	1.079.000
Cheltuieli de capital	7.312.000
Proiect RO-CHER	220.000

- Evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, privind activitățile culturale și științifice:

Pentru următoarea perioadă de management, respectiv anul 2020, în vederea eficientizării activității, modernizării serviciilor oferite către comunitate și consolidării rolului Muzeului Civilizației Dacice și Romane ca centru de coordonare a vieții culturale și științifice locale, au fost propuse următoarele obiective:

Nr. crt.	Denumire obiectiv	2019	2020	Buget solicitat
1.	Program manifestări științifice	X	X	115.000
2.	Program expoziții	X	X	255.530
3.	Program de evenimente cultural-educative, alte evenimente	X	X	249.360
4.	Program editorial	X	X	304.200
5.	Congresul Internațional de Tracologie	X	X	67.548
6.	Cercetări de teren	X	X	286.000

ANUL 2020**BUGET DE VENITURI:**

-lei-

TOTAL VENITURI	10.900.000
Venituri proprii	690.000
Subvenții	10.210.000

BUGET DE CHELTUIELI:

-lei-

TOTAL CHELTUIELI	10.900.000
Cheltuieli de personal	5.890.600
Cheltuieli bunuri si servicii, din care: cercetari arheologice sistematice 205.000 lei	2.845.700
Alte cheltuieli, din care: Ag.cult 972.000 lei	1.061.000
Cheltuieli de capital	1.071.700
Proiect RO-CHER	31.000

- Evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, privind activitățile culturale și științifice:

Pentru următoarea perioadă de management, respectiv anul 2021, în vederea eficientizării activității, modernizării serviciilor oferite către comunitate și consolidării rolului Muzeului Civilizației Dacice și Romane ca centru de coordonare a vieții culturale și științifice locale, au fost propuse următoarele obiective:

Nr. crt.	Denumire obiectiv	2019	2020	Buget solicitat
1.	Program manifestări științifice	X	X	145.000
2.	Program expoziții	X	X	234.270
3.	Program de evenimente cultural-educative, alte evenimente	X	X	191.354
4.	Program editorial	X	X	307.200
5.	Congresul Internațional de Tracologie	X	X	94.000
6.	Cercetări de teren	X	X	205.000

ANUL 2021**BUGET DE VENITURI:**

-lei-

TOTAL VENITURI	10.900.000
Venituri proprii	790.000
Subvenții	10.110.000

BUGET DE CHELTUIELI:

-lei-

TOTAL CHELTUIELI	10.900.000
Cheltuieli de personal	5.946.000
Cheltuieli bunuri si servicii, din care: cercetari arheologice sistematice 130.000 lei	2.789.000
Alte cheltuieli, din care: Ag.cult 1.106.050 lei	1.205.000
Cheltuieli de capital	960.000

- Evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, privind activitățile culturale și științifice:

Pentru următoarea perioadă de management, respectiv anul 2022, în vederea eficientizării activității, modernizării serviciilor oferite către comunitate și consolidării rolului Muzeului Civilizației Dacice și Romane ca centru de coordonare a vieții culturale și științifice locale, au fost propuse următoarele obiective:

Nr. crt.	Denumire obiectiv	2021	2022	Buget solicitat
1.	Program manifestări științifice	X	X	151.000
2.	Program expoziții	X	X	327.050
3.	Program de evenimente cultural-educative, alte evenimente	X	X	148.000
4.	Program editorial	X	X	381.200
5.	Congresul Internațional de Tracologie	X	X	98.800
6.	Cercetări de teren	X	X	130.000

2.	Număr de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management
-----------	---

ANUL 2018

Beneficiarii instituției muzeale: vizitatori și participanți la manifestări științifice, proiecte și activități culturale și educative	Numărul de beneficiari			
	ANUL 2019	ANUL 2020	ANUL 2021	ANUL 2022
	145.000	150.000	155.000	200.000

ANUL 2019

Beneficiarii instituției muzeale: vizitatori și participanți la manifestări științifice, proiecte și activități culturale și educative	Numărul de beneficiari		
	ANUL 2020	ANUL 2021	ANUL 2022
	150.000	155.000	200.000

ANUL 2020

Beneficiarii instituției muzeale: vizitatori și participanți la manifestări științifice, proiecte și activități culturale și educative	Numărul de beneficiari	
	ANUL 2021	ANUL 2022
	155.000	200.000

ANUL 2021

Beneficiarii instituției muzeale: vizitatori și participanți la manifestări științifice, proiecte și activități culturale și educative	Numărul de beneficiari	
	ANUL 2021	ANUL 2022
	155.000	200.000

3.

Analiza programului minimal realizat

ANUL 2018

Analiza programului minimal realizat în 2018 în conformitate cu anexa nr. 2 la contractul de management încheiat cu Președintele Consiliului Județean Hunedoara și înregistrat la Consiliul Județean Hunedoara sub nr.17.883/18.12.2017:

PROGRAM MINIMAL ANUAL

ANUL 2018

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Observații
1.	Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii MCDR, precum și a celor din țară și străinătate. Prezentări și dezbateri în cadrul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale la care participă specialiști din țară și din străinătate, din mediul academic și muzeal	4	- „Representations, Signs and Symbols”; - „Micia Rediviva”; - Sesiunea anuală de Comunicări Științifice a MCDR; - „Istorie și cultură”	Realizat

2.	Program expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR	8	<ul style="list-style-type: none"> - Exponatul lunii; - „Prin Cenușa Imperiului”; - „Corpul uman-jurnal de evoluție umană. Istoria tatuajului european și în spațiul românesc”; - „Obiecte restaurate în anul 2018 în laboratorul de restaurare al MCDR”; - „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva” - „Ipostaze ale sculpturii hunedorene” - sculpturi din Colecția de Artă M.C.D.R; - „Viața cotidiană în comunism: Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul comunist”; - „Ștergarul zărăndean” 	Realizat
3.	Program CENTENAR	Pentru țara noastră, anul 2018 are o semnificație cu totul specială, marcând 100 de ani de existență a României moderne, ca stat național unitar format în urma Marii Uniri din 1918. Programul constă în organizarea unor proiecte culturale dedicate atât comemorării	9	<ul style="list-style-type: none"> - Expoziții de fotografie, documente, medalii, armament; proiectie de film istoric; sesiune științifică pe tema: Misiunea militară în Primul Război Mondial și înfăptuirea Marii Uniri. Rolul major al Misiunii Militare Franceze condusă de generalul Henri-Mathias Berthelot în dotarea și instruirea armatei române; - Realizare bannere 	Realizat

		sfârșitului Primului Război Mondial, cât și evocării momentelor și personalităților cu rol important în realizarea Marii Uniri.		<p>stradale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unor steaguri omagiale „Marea Unire 1918-2018” sau „100 ani de la Marea Unire”; - Realizarea unui album care să cuprindă monumentele istorice ridicate de către familiile celor care au decedat în timpul celui de-al doilea război mondial, aflate în marea majoritate în mediul rural; - Realizarea de cocarde tricolore „1 Decembrie 1918- 2018”; - Expoziție „La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva”; - Expoziție „Centenarul Marelui Război”; - Expoziție de fotografie documentară „Monumentele eroilor din județul Hunedoara”; - Expoziție „Marea Unire în județul Hunedoara” 	
4.	Program evenimente cultural educaționale	Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii	11	<ul style="list-style-type: none"> - „Școala altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun” - „Lección de Istorie vie”(proiect educațional) - „Târgul European al Castelelor” - „Noaptea Muzeelor” - „Ziua 	Realizat

		cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural		<p>Internațională a copilului”</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Școala de vară de restaurare ceramică” „Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu” - „Festival Dac Fest” - „Serbările Naționale de la Țebea” - „Anul European al Patrimoniului Cultural 2018: o celebrare a diversității și a bogăției patrimoniului european” - Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice 	
5.	Program editorial	Valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea științifică, în special a cercetării arheologice, prin intermediul unor publicații științifice de specialitate	2	<ul style="list-style-type: none"> - Publicarea revistei <i>Sargetia</i>, anuarul MCDR - Publicarea unor cataloage, albume și broșuri privind expozițiile sau colecțiile MCDR 	Realizat
6.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile MCDR	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare și care vor constitui piese de referință în	20	Restaurare obiecte de metal, ceramică, piatră, marmură, icoane pictate pe sticlă sau lemn și carte veche	Realizat

		cadrul evenimentelor expoziționale organizate de MCDR			
--	--	---	--	--	--

ANUL 2019

Analiza programului minimal realizat în 2019 în conformitate cu anexa nr. 2 la contractul de management încheiat cu Președintele Consiliului Județean Hunedoara și înregistrat la Consiliul Județean Hunedoara sub nr. 17.883/18.12.2017:

PROGRAM MINIMAL ANUAL

ANUL 2019

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Observații
1.	Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii MCDR, precum și a celor din țară și străinătate. Prezentări și dezbateri în cadrul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale la care participă specialiști din țară și din străinătate, din mediul academic și muzeal	5	- „Small finds and their significations”; - „Micia Rediviva”; - Sesiunea anuală de Comunicări Științifice a MCDR; - „Istorie și cultură”; - Subiecte tabu în cercetare. Istorie, arheologie, antropologie”	Realizat
2.	Program expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator	10	- Exponatul lunii; - „Micia, arc peste timp” - „Șoimuș Teleghi – un sit arheologic de pe valea Mureșului” - „Ceramica de	Realizat

		posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR		<p>Batiz”</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Păstoritul tradițional din județul Hunedoara” - „Viața cotidiană în comunism: Colecții și colecționari hunedoreni. Vânătoare și pescuit” - „Vechi icoane din Zarand” - „Cultură și tipar european la Deva: carte veche din secolele XVI-XVIII” - Obiecte restaurate în anul 2019 - „Ipostaze medievale pe domeniul Cetății Regale Deva” 	
3.	Program evenimente cultural educaționale	Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural	9	<ul style="list-style-type: none"> - „Școala altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun” - „Târgul European al Castelelor” - „Noaptea Muzeelor” - „Ziua Internațională a copilului” - „Școala de vară de restaurare ceramică” - „Manifestări dedicate omagierii personalității lui Aurel Vlaicu” - „Festival Dac Fest” - „Serbările Naționale de la Tebea” - Zilele porților deschise la toate situările unde 	Realizat

				MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice	
4.	Program editorial	Valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea științifică, în special a cercetării arheologice, prin intermediul unor publicații științifice de specialitate	2	- Publicarea revistei <i>Sargetia</i> , anuarul MCDR - Publicarea unor cataloage, albume și broșuri privind expozițiile sau colecțiile MCDR	Realizat
5.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile MCDR	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare și care vor constitui piese de referință în cadrul evenimentelor expoziționale organizate de MCDR	20	Restaurare obiecte de metal, ceramică, piatră, marmură, icoane pictate pe sticlă sau lemn și carte veche	Realizat

ANUL 2020

Analiza programului minimal realizat în 2020 în conformitate cu anexa nr. 2 la Contractul de management încheiat cu Președintele Consiliului Județean Hunedoara și înregistrat la Consiliul Județean Hunedoara sub nr. 17.883/18.12.2017, modificat prin Actul adițional nr.5 din 29.05.2020:

PROGRAM MINIMAL ANUAL

ANUL 2020

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Observații
1.	Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpozioanelor și conferințelor	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice	1	„Istorie, Cultură și Cercetare”, ediția a IV-a	Realizat

	naționale și internaționale	desfășurate de către specialiștii MCDR, precum și a celor din țară și străinătate. Conferința internațională, aflată la cea de-a IV-a ediție, în acest an va fi organizată fără prezență la dezbateri. Specialiști din țară și străinătate vor comunica organizatorilor materialele științifice care cuprind rezultatele cercetării efectuate în diverse domenii (istorie, antropologie, etnologie, filosofie, artă etc.). Toate aceste materiale vor fi publicate în volumul IV al conferinței, fapt care va permite promovarea informațiilor științifice și în rândurile publicului larg prin prezența acestui volum în diverse biblioteci din țară și străinătate, multe articole			
--	--------------------------------	---	--	--	--

		fiind scrise în limba engleză.			
2.	Program expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR	9	<ul style="list-style-type: none"> - Exponatul lunii - Expoziție de ceramică a artistei Geanina Luminița Vataman. - „Neutral” - Expoziție aniversară de pictură. - „Magna ...Caricaturia” - „140 de ani de la înființarea Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara” - „Poezia frunzei” - Expoziția de fotografie. - „Restituiri istorice” <p>Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Producția ceramică în Munții Orăștiei” - Salonul de iarnă – Ediția a IV-a 	Realizat
3.	Program evenimente culturale educaționale	Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față	2	<ul style="list-style-type: none"> - „Spurius, ghidul tău virtual” - „Noaptea Muzeelor” – Deva, Brad și Orăștie 	Realizat

		de patrimoniul cultural			
4.	Program editorial	Valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea științifică, în special a cercetării arheologice, prin intermediul unor publicații științifice de specialitate	3	- Publicarea revistei <i>Sargetia</i> , anuarul MCDR - „Din activitatea Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara” – volum. - „Istorie, Cultură și Cercetare” - volumul IV	Realizat
5.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile MCDR	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare și care vor constitui piese de referință în cadrul evenimentelor expoziționale organizate de MCDR	10	Restaurare obiecte de metal, ceramică și carte veche	Realizat

ANUL 2021

Analiza programului minimal realizat în 2021 în conformitate cu anexa nr. 2 la Contractul de management încheiat cu Președintele Consiliului Județean Hunedoara și înregistrat la Consiliul Județean Hunedoara sub nr. 17.883/18.12.2017, modificat prin Actul adițional nr.6 din 09.05.2021:

PROGRAM MINIMAL ANUAL

ANUL 2021

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Observații
1.	Program expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului	16	- „Exponatul Lunii”; - „Miresmele primăverii”; - „Povestea hârtiei”; - Miniexpoziții organizate în cadrul	Realizat

		vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR		Shopping City – Deva; - „Sub vremi”; - „Dantela - îndemânare și rafinament”; - „Mărturii preistorice în zona Orăștiei”; - „Lucrări de Artă Contemporană din Colecția Sorin Costina” ; - „Anima”; - „Interferențe”; - „Restituiri istorice 2021” Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2021; - „Dacii din zona capitalei Regatului Dac”; - Zilele icoanei, ediția a X-a, 2021 – „Patrimoniu contemporan, imaterial, universal”; - „Poezia frunzei”; - „Colecția de pipe de lut a MCDR Deva”; - „Salonul de iarnă – Ed. a V-a”	
2.	Program evenimente cultural educaționale	Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii	3	- Târgul European al Castelelor”; - „Noaptea Muzeelor” (Deva și Brad); - „Sărbătoarea iei - Sânzienele”	Realizat

		generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural			
3.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile MCDR	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare și care vor constitui piese de referință în cadrul evenimentelor expoziționale organizate de MCDR	100	Restaurare obiecte de metal, ceramică și carte veche în laboratorul propriu al MCDR	Realizat

ANUL 2022 (01.01.2022 – 31.05.2022)

Analiza programului minimal realizat în perioada 01.01.2022 – 31.05.2022 în conformitate cu anexa nr. 2 la Contractul de management încheiat cu Președintele Consiliului Județean Hunedoara și înregistrat la Consiliul Județean Hunedoara sub nr. 17.883/18.12.2017, modificat prin Actul adițional nr.7 din 09.03.2022:

PROGRAM MINIMAL ANUAL

ANUL 2022

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Observații
1.	Program manifestări științifice de tipul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și internaționale	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii MCDR, precum și a celor din țară și străinătate. Prezentări și dezbateri în cadrul sesiunilor, simpoziunilor și conferințelor naționale și	3	- Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a MCDR - „Arheologia experimentală între vechi și nou” - „Micia Rediviva”	În perioada 01.01.2022-31.05.2022, nu au fost organizate manifestări științifice. - Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a MCDR, s-a

		<p>internaționale la care participă specialiști din țară și din străinătate, din mediul academic și muzeal</p>			<p>desfășurat în perioada 15-17.06.2022, - „Arheologia experimentală între vechi și nou”, va avea loc în luna octombrie 2022 - „Micia Rediviva”, va avea loc în luna noiembrie 2022</p>
2.	Program expoziții temporare	<p>Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște în principal valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR</p>	9	<ul style="list-style-type: none"> - Exponatul lunii - „Fluturi cu soare” - „Les mondes au-delà” - „Interferențe” - „Dantela și fileul - îndemânare și rafinament” - „Natura statică în Colecția de Artă a Muzeului Civilizației Dacice și Romane” - „Avram Iancu. Locuri și monumente din județul Hunedoara” - „Colecții și colecționari de carte veche în biblioteca muzeului devean” - „Restituirii istorice 2022” Obiecte restaurate în Laboratorul de restaurare al MCDR în anul 2022 	Realizat parțial

3.	Program evenimente cultural educaționale	Programul constă în organizarea unor evenimente care să ofere publicului pe diferite categorii de vârstă, posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor din domeniul istoriei, naturii și a culturii generale, precum și a respectului față de patrimoniul cultural	12	<ul style="list-style-type: none"> - „Oul împistrit” - Atelier de încondeiere a ouălor de Paște și de bătut toaca - „WORKSHOP StudArt, Ediția a III-a” - „Târgul European al Castelelor” - „Noaptea Muzeelor” - „Școala altfel”: ateliere pe diverse meșteșuguri; întâlniri cu meșteri populari din zonă - „Under History II” - „Ziua Internațională a copilului” - „Școala de vară de restaurare” -Sărbătoarea iei - Sânziennele”: manifestare dedicată iei populare; reconstituirea obiceiului de Sânzienne; recital de poezie al poezilor populari din zona Brad - „Omagierea personalității lui Aurel Vlaicu” - Zilele porților deschise la toate siturile unde MCDR desfășoară cercetări arheologice sistematice - „Zilele Europene ale Arheologiei 2022” 	Realizat parțial
4.	Program editorial	Valorificarea patrimoniului muzeal deținut cât și cel rezultat din cercetarea	2	-Revista Sargetia”.Publicarea revistei Sargetia. Acta Musei Devensis, numărul XII, serie nouă,	Realizat parțial

		științifică, în special a cercetării arheologice, prin intermediul unor publicații științifice de specialitate		2021 și numărul XIII, serie nouă, 2022 -Publicarea unor cataloage, albume și broșuri privind expozițiile sau colecțiile MCDR	
5.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile MCDR	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare și care vor constitui piese de referință în cadrul evenimentelor expoziționale organizate de MCDR	100	Restaurare obiecte de metal, ceramică și carte veche în laboratorul propriu al MCDR	Realizat

